Bijlage: Codificatie van de decretale bepalingen betreffende het hoger onderwijs

DEEL 1. GEMEENSCHAPPELIJKE BEPALINGEN

TITEL 1. Algemeen

Artikel I.1.[1][2][3] Deze codificatie regelt een gemeenschapsaangelegenheid. De bepalingen in deel 2, titel 2, hoofdstuk 1 en 2 regelen tevens een gewestaangelegenheid.

---

[1] Legende: verkorte opschriften decreten

- VLIR-decreet: decreet van 21 december 1976 houdende organisatie van de Vlaamse interuniversitaire samenwerking
- Universiteitendecreet: decreet van 12 juni 1991 betreffende de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap
- Hogescholendecreet: decreet van 13 juli 1994 betreffende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap
- Dienstverleningsdecreet: decreet van 22 februari 1995 betreffende de wetenschappelijke of maatschappelijke dienstverlening door de universiteiten of de hogescholen en betreffende de relaties van de universiteiten en de hogescholen met andere rechtspersonen
- VLHORA-decreet: decreet van 7 juli 1998 betreffende de organisatie van de Vlaamse Hogescholenraad
- ION-decreet: decreet van 18 mei 1999 betreffende sommige instellingen van openbaar nut voor postinitieel onderwijs, wetenschappelijk onderzoek en wetenschappelijke dienstverlening
- Structuurdecreet: decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen
- Aanvullingsdecreet: decreet van 19 maart 2004 betreffende de rechtspositieregeling van de student, de participatie in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen
- Flexibiliseringsdecreet: decreet van 30 april 2004 betreffende de flexibilisering van het hoger onderwijs in Vlaanderen en houdende dringende hogeronderwijsmaatregelen
- Decreet studiefinanciering: decreet van 30 april 2004 betreffende de studiefinanciering en studentenvoorzieningen in het hoger onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap
- Financieringsdecreet: decreet van 14 maart 2008 betreffende de financiering en de werking van de hogescholen en de universiteiten in Vlaanderen
- Stuvo-decreet: decreet van 29 juni 2012 betreffende de studentenvoorzieningen in Vlaanderen
- HBO decreet: decreet van 12 juli 2013 betreffende de versterking van het hoger beroepsonderwijs in Vlaanderen
- Kwaliteitszorgdecreet: decreet van 6 juli 2012 tot wijziging van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs inVlaanderen, wat het stelsel van kwaliteitszorg en accreditatie betreft
- Integratiedecreet: decreet van 13 juli 2012 betreffende de integratie van de academische hogeschoolopleidingen in de universiteiten
- Minidecreet: decreet van 16 juni 2006 tot instelling van een aantal maatregelen tot herstructurering en flexibilisering van het hoger onderwijs in Vlaanderen
- Decreet tertiair onderwijs: decreet van 20 april 2001 houdende een aanpassing van de regelgeving betreffende het tertiair onderwijs
- Reparatiedecreet: decreet van 27 januari 1993 houdende wijziging van het decreet van 12 juni 1991 betreffende de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap, van de wet van 3 augustus 1960 houdende toekenning van sociale voordelen aan de universiteiten en gelijkgestelde inrichtingen, van de wet van 24 december 1976 betreffende de budgettaire voorstellen 1976-1977, van de wet van 7 april 1971 houdende de

TITEL 2. Toepassingsgebied en begrippenkader

Art. I.2.[4] §1. Deze codificatie is van toepassing op de universiteiten en hogescholen.

---

oprichting en de werking van de Universitaire Instelling Antwerpen en van de wet van 28 mei 1971 houdende de oprichting en de werking van het Limburgs Universitair Centrum
- VOC-decreet: decreet van 29 juni 2007 tot regeling van een aantal dringende maatregelen betreffende de medezeggenschap van het personeel in het hoger onderwijs in Vlaanderen
- OD VI: decreet van 21 december 1994 betreffende het onderwijs VI
- OD VII: decreet van 8 juli 1996 betreffende het onderwijs VII
- OD VIII: decreet van 15 juli 1997 betreffende het onderwijs VIII
- OD IX: decreet van 14 juli 1998 betreffende het onderwijs IX
- OD X: decreet van 18 mei 1999 betreffende het onderwijs X
- OD XIV: decreet van 14 februari 2003 betreffende het onderwijs XIV
- OD XVII: decreet van 22 juni 2007 betreffende het onderwijs XVII
- OD XVIII: decreet van 4 juli 2008 betreffende het onderwijs XVIII
- OD XIX: Decreet van 8 mei 2009 betreffende het onderwijs XIX
- OD XX: Decreet van 9 juli 2010 betreffende het onderwijs XX
- OD XXI: Decreet van 1 juli 2011 betreffende het onderwijs XXI
- OD XXII: Decreet van 21 december 2012 betreffende het onderwijs XXII
- OD XXIII: Decreet van 19 juli 2013 betreffende het onderwijs XXIII

[2] Doorheen de hele codificatie zijn de volgende wijzigingen doorgevoerd:
- in de woordcombinatie “Vlaamse Regering” is het woord “regering” met een hoofdletter geschreven;
- het “Hogeronderwijsregister” wordt aan elkaar en met een hoofdletter geschreven;
- de woorden “bacheloropleiding”, “masteropleiding” en “bachelor- en masteropleiding” worden zonder tussen-s geschreven;
- het percentage wordt weergegeven met het symbool “%”;
- de afkorting “vzw” wordt in kleine letters en zonder punt na elke letter geschreven;
- de woorden “ander accreditatieorgaan” zijn vervangen door de woorden “andere accreditatieorganisatie”;
- getallen zijn altijd weergegeven in cijfers en dus niet voluit geschreven behalve aan het begin van een zin tenzij het om grote getallen of bedragen gaat. Getallen van meer dan 3 cijfers worden weergegeven in groepjes van 3 cijfers, gescheiden door een punt;
- bij de verwijzing binnen een artikel naar een andere paragraaf van hetzelfde artikel is het paragraafteken vervangen door de woorden “paragraaf”.

[3] **Artikel I.1.** : Aanvullingsdecreet, artikel I.1.
De woorden “Dit decreet” zijn vervangen door de woorden “Deze codificatie” en de woorden “De bepalingen van artikel V.2” zijn vervangen door de woorden “De bepalingen in deel 2, titel 2, hoofdstuk 1 en 2 “

[4] **Artikel I.2., §1**, : Structuurdecreet, artikel 2, eerste zin.
Het woord “titel” is vervangen door het woord “codificatie”.
§2. : Structuurdecreet, artikel 2, tweede en derde zin, gewijzigd bij het Minidecreet, artikel 2 en bij OD XXI, artikel V.24., Flexibiliseringsdecreet, artikel 3, eerste zin en ION-decreet, artikel 13bis, ingevoegd bij het Aanvullingsdecreet, artikel II.45.
De bepalingen van het Structuurdecreet en het Flexibiliseringsdecreet zijn in elkaar geïntegreerd in het eerste lid. In het eerste lid zijn woorden “De artikelen 7, 11, 12, 13, 18, 19, 20, 22, 25, 54, 55, 56, 57bis, 58, 59, 60, 60bis, 60ter, 60quater, 60quinquies, 60sexies, 60septies, 61, 62, 63, 64, 83, 84, 85, 94, 123, 124, 126, 128, 131, 134 en 136” vervangen door de woorden “De artikelen II.1, II.57, II.58, II.64, II.65, II.75, II.76, II.77, II.105, II.106, II.133, II.135, II.137, II.140, II.141, II.143, II.147, II.148, II.149, II.150, II.152, II.153, II.154, II.170, II.172, II.247, II.251, II.252, II.377, II.382, II.383, II.384, II.385”. De woorden “dit decreet” zijn vervangen door de woorden “I.3, 4°, 6°, 7°, 11°, 14°, 15°, 16°, 17°, 18°, 19°, 20°, 22°, 23°, 24°, 25°, 46°, 48°, 49°, 56°, 64°, 66°, 67°, 68°, 70°, 74°, 76° en 78°, II.66, II.67, II.68, II.69, II.70, II.174, II.176, II.177, II.178, II.179, II.180, II.181, II.182, II.183, II.184, II.185, II.189, II.190, II.191, II.192, II.193, II.194, II.195, II.196, II.197, II.198, II.199, II.200, II.201, II.202, II.207, II.208, II.209, II.210, II.211, II.212, II.213, II.214, II.215, II.216, II.217, II.218, II.219, II.223, II.224, II.225, II.226, II.227, II.228, II.229, II.230, II.231, II.232, II.233, II.234, II.235, II.236, II.237, II.238, II.239, II.240, II.241, II.242, II.243, II.244, II.245, II.246, II.390, IV.84 en IV.92” en de woorden “de associaties en de ambtshalve geregistreerde instellingen, bedoeld in artikel 7 van het decreet van 4 april 2003

betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen" zijn vervangen door de woorden "de andere ambtshalve geregistreerde instellingen".
De woorden "Deel II, Titel II, Hoofdstuk 3 van het decreet van 19 maart 2004 betreffende de rechtspositieregeling van de student, de participatie in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen" zijn vervangen door de woorden "deel 2, titel 5, hoofdstuk 3" en de woorden "de instellingen" zijn vervangen door de woorden "de Vlerick Business School, het Instituut voor Tropische Geneeskunde en de Antwerp Management School".
§3. Structuurdecreet, artikel 2, tweede en derde zin, gewijzigd bij het Minidecreet, artikel 2 en bij OD XXI, artikel V.24.
De woorden "De artikelen 7, 11, 12, 13, 18, 19, 20, 22, 25, 54, 55, 56, 57bis, 58, 59, 60, 60bis, 60ter, 60quater, 60quinquies, 60sexies, 60septies, 61, 62, 63, 64, 83, 84, 85, 94, 123, 124, 126, 128, 131, 134 en 136" zijn vervangen door de woorden "De artikelen II.1, II.57, II.58, II.64, II.65, II.75, II.76, II.77, II.105, II.106, II.133, II.135, II.137, II.140, II.141, II.143, II.147, II.148, II.149, II.150, II.152, II.153, II.154, II.170, II.172, II.247, II.251, II.252, II.377, II.382, II.383, II.384 en II.385". De woorden "de andere ambtshalve geregistreerde instellingen voor hoger onderwijs en" zijn niet opgenomen.
§4. : Flexibiliseringsdecreet, artikel 3, eerste zin en Aanvullingsdecreet, artikel II.2, §1.
De bepalingen van het Flexibiliseringsdecreet en het aanvullingsdecreet zijn in elkaar geïntegreerd.
De woorden "dit decreet" zijn vervangen door de woorden "artikel I.3, 4°, 6°, 7°, 11°, 14°, 15°, 16°, 17°, 18°, 19°, 20°, 22°, 23°, 24°, 25°, 46°, 48°, 49°, 56°, 64°, 66°, 67°, 68°, 70°, 74°, 76° en 78°, deel 2, titel 3, hoofdstuk 3, van artikel II.174, van deel 2, titel 4, hoofdstuk 1, afdeling 2, van artikel II.189, II.190, II.191 en II.192, deel 2, titel 4, hoofdstuk 1, afdeling 4, deel 2, titel 4, hoofdstuk 2, afdeling 1, 2 en 4, deel 2, titel 4, hoofdstuk 4, deel 2, titel 8, hoofdstuk 5 en van artikel IV.84 en IV.92" De woorden "en de ambtshalve geregistreerde instellingen, bedoeld in artikel 7 van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen" zijn niet opgenomen in de codificatie. De woorden "dit deel" en de woorden "met uitzondering van de bepalingen van titel II" zijn vervangen door de woorden "artikel I.3, 5°, 9°, 12°, 43°, 50°, 55°, 59°, 69° en 75°, deel 2, titel 5, hoofdstuk 4, met uitzondering van artikel II.335, deel 2, titel 5, hoofdstuk 5, 6 en 7, deel 3, titel 2, hoofdstuk 7 en van deel 5, titel 4, hoofdstuk 1". De woorden "en de instellingen" en de woorden ",die slechts van toepassing zijn op de instellingen" zijn niet opgenomen in de codificatie.
§5. Hogescholendecreet, artikel 346ter, ingevoegd bij het decreet van 20 februari 2009 betreffende de Hogere Zeevaartschool, artikel 11, Financieringsdecreet, artikel 3 en Aanvullingsdecreet, artikel II.2, §2, eerste lid.
Artikel 346ter van het Hogescholendecreet en artikel 3 van het Financieringsdecreet zijn in elkaar geïntegreerd.
In het eerste lid zijn de woorden "dit decreet" vervangen door de woorden "deze codificatie" en de woorden "artikel 109, artikel 179, 12°, titel V, hoofdstuk I met uitzondering van artikelen 257, §2, 265 en 266 en afdeling 3 van dit hoofdstuk" zijn vervangen door de woorden "artikel III.33 en V.125".
In het eerste lid zijn de woorden "dit decreet" uit artikel 3 van het Financieringsdecreet vervangen door de woorden "artikel I.3, 13°, 21°, 26°, 27°, 28°, 29°, 32°, 34°, 37°, 40°, 44°, 45°, 57°, 62°, 71° en 78°, artikel III.1, eerste lid en III.2, deel 3, titel 1, hoofdstuk 1, afdeling 2, 3 en 4, deel 3, titel 1, hoofdstuk 2, afdeling 2, artikel III.45, deel 3, titel 1, hoofdstuk 2, afdeling 6, 8, 9 en 10, deel 3, titel 2, hoofdstuk 2 en 5, deel III, titel 3, hoofdstuk 3, deel 3, titel 4, artikel IV.81, IV.82, IV.83, IV.85 en IV.122" en zijn toegevoegd aan de bepalingen die niet van toepassing zijn op de Hogere Zeevaartschool. In de vermelding van "dit decreet" zijn niet de bepalingen uit Deel 2 en Deel 4 opgenomen die volgens de opsomming in artikel 3 wel van toepassing zijn op de Hogere Zeevaartschool. De resterende bepalingen uit de tweede zin van artikel 3 van het financieringsdecreet, met name "artikel 38 en 39, §1" zijn vervangen door de woorden "artikel III.37".
In het eerste lid zijn de woorden "Vlaamse autonome hogeschool" vervangen door de woorden "publiekrechtelijke hogeschool".
In het tweede lid, zijn de woorden "dit deel" vervangen door de woorden "artikel I.3, 5°, 9°, 12°, 43°, 50°, 55°, 59°, 69° en 75°, deel 2, titel 5, hoofdstuk 1, 2, 3, 4, 6 en 7, deel 3, titel 2, hoofdstuk 7 en van deel 5, titel 4, hoofdstuk 1", en zijn de woorden "Titel II, Hoofdstuk 3, Afdeling 2, Onderafdeling 2," vervangen door de woorden "deel 2, titel 5, hoofdstuk 3, afdeling 3" en is het woord "examen(tucht)beslissingen" vervangen door het woord "studievoortgangsbeslissingen".
§6. Aanvullingsdecreet, artikel II.2, §3, ingevoegd bij het Flexibiliseringsdecreet, artikel 75 en gewijzigd bij OD XXI, artikel V.50.
In het eerste lid zijn de woorden "titel II, met uitzondering van artikel II.3, II.10 en II.43" vervangen door de woorden "deel II, titel 5, hoofdstuk 1, 2 en 3, met uitzondering van artikel II.273, II.280 en II.313" en zijn de woorden "artikel 37 van het decreet van 30 april 2004 betreffende de flexibilisering van het hoger onderwijs in Vlaanderen en houdende dringende hogeronderwijsmaatregelen" vervangen door de woorden "artikel II.232".

§2. De artikelen I.3, 4°, 6°, 7°, 11°, 14°, 15°, 16°, 17°, 18°, 19°, 20°, 22°, 23°, 24°, 25°, 46°, 48°, 49°, 56°, 64°, 66°, 67°, 68°, 70°, 74°, 76° en 78°, II.1, II.57, II.58, II.64, II.65, II.66, II.67, II.68, II.69, II.70, II.75, II.76, II.77, II.105, II.106, II.133, II.135, II.137, II.140, II.141, II.143, II.147, II.148, II.149, II.150, II.152, II.153, II.154, II.170, II.172, II.174, II.176, II.177, II.178, II.179, II.180, II.181, II.182, II.183, II.184, II.185, II.189, II.190, II.191, II.192, II.193, II.194, II.195, II.196, II.197, II.198, II.199, II.200, II.201, II.202, II.207, II.208, II.209, II.210, II.211, II.212, II.213, II.214, II.215, II.216, II.217, II.218, II.219, II.223, II.224, II.225, II.226, II.227, II.228, II.229, II.230, II.231, II.232, II.233, II.234, II.235, II.236, II.237, II.238, II.239, II.240, II.241, II.242, II.243, II.244, II.245, II.246, II.247, II.251, II.252, II.377, II.382, II.383, II.383, II.384, II.385, II.390, IV.84 en IV.92 zijn van toepassing op de andere ambtshalve geregistreerde instellingen voor hoger onderwijs. Deze bepalingen zijn van algemene toepassing of in zoverre het expliciet voorgeschreven is.

De bepalingen van deel 2, titel 5, hoofdstuk 3 zijn van overeenkomstige toepassing op de Vlerick Business School, het Instituut voor Tropische Geneeskunde en de Antwerp Management School.

§3. De artikelen II.1, II.57, II.58, II.64, II.65, II.75, II.76, II.77, II.105, II.106, II.133, II.135, II.137, II.140, II.141, II.143, II.147, II.148, II.149, II.150, II.152, II.153, II.154, II.170, II.172, II.247, II.251, II.252, II.377, II.382, II.383, II.384 en II.385 zijn van toepassing op de geregistreerde instellingen. Deze bepalingen zijn van algemene toepassing of in zoverre het expliciet voorgeschreven is.

§4. De bepalingen van artikel I.3, 4°, 5°, 6°, 7°, 9°, 11°, 12°, 14°, 15°, 16°, 17°, 18°, 19°, 20°, 22°, 23°, 24°, 25°, 43°, 46°, 48°, 49°, 50°, 55°, 56°, 59°, 64°, 66°, 67°, 68°, 69° 70°, 74°, 75, 76° en 78°, deel 2, titel 3, hoofdstuk 3, van artikel II.174, van deel 2, titel 4, hoofdstuk 1, afdeling 2, van artikel II.189, II.190, II.191 en II.192, deel 2, titel 4, hoofdstuk 1, afdeling 4, deel 2, titel 4, hoofdstuk 2, afdeling 1, 2 en 4, deel 2, titel 4, hoofdstuk 4, deel 2, titel 5, hoofdstuk 4, met uitzondering van artikel II.335, deel 2, titel 5, hoofdstuk 5, 6 en 7 deel 2, titel 8, hoofdstuk 5, deel 3, titel 2, hoofdstuk 7, artikel IV.84 en IV.92 deel 5, titel 4, hoofdstuk 1 zijn van toepassing op de associaties.

§5. De volgende artikelen en titels en/of hoofdstukken van deze codificatie zijn niet van toepassing op de publiekrechtelijke hogeschool “Hogere Zeevaartschool” : artikel I.3, 13°, 21°, 26°, 27°, 28°, 29°, 32°, 34°, 37°, 40°, 44°, 45°, 57°, 62°, 71° en 78°, artikel III.1, eerste lid en III.2, deel 3, titel 1, hoofdstuk 1, afdeling 2, 3 en 4, artikel III.33, deel 3, titel 1, hoofdstuk 2, afdeling 2, artikel III.45, deel 3, titel 1, hoofdstuk 2, afdeling 6, 8, 9 en 10, deel 3, titel 2, hoofdstuk 2 en 5, deel III, titel 3, hoofdstuk 3, deel 3, titel 4, artikel IV.81, IV.82, IV.83, IV.85 en IV.122. De volgende bepalingen zijn van toepassing op de Hogere Zeevaartschool: artikel III.37.

De bepalingen van artikel I.3, 5°, 9°, 12°, 43°, 50°, 55°, 59°, 69° en 75°, deel 2, titel 5, hoofdstuk 1, 2, 3, 4, 6 en 7, deel 3, titel 2, hoofdstuk 7 en van deel 5, titel 4, hoofdstuk 1 zijn niet van toepassing op de transnationale Universiteit Limburg, met uitzondering van de bepalingen van deel 2, titel 5, hoofdstuk 3, afdeling 3, voor wat betreft studievoortgangsbeslissingen die betrekking hebben op de academische opleidingen bedoeld in artikel 3 van het Verdrag van 18 januari 2001 tussen de

Vlaamse Gemeenschap en het Koninkrijk der Nederlanden inzake de transnationale Universiteit Limburg.

§6. De bepalingen van deel II, titel 5, hoofdstuk 1, 2 en 3, met uitzondering van artikel II.273, II.280 en II.313, zijn mede van toepassing op de in artikel II.232 bedoelde validerende instanties.

Voor de lezing van de in het eerste lid bedoelde bepalingen:

1° worden de personen die een bekwaamheidsonderzoek aanvragen als “studenten” beschouwd;
2° wordt het reglement van de validerende instantie als “onderwijs- en examenregeling” beschouwd;
3° worden de personen die op grond van EVK’s of van een bewijs van bekwaamheid een vrijstelling aanvragen als studenten beschouwd;
4° worden de personen die een aanvraag doen voor het volgen van een schakel- of voorbereidingsprogramma als studenten beschouwd.

Art. I.3.[5] Voor de toepassing van deze codificatie wordt verstaan onder :

---

[5] **Artikel I.3.** : Universiteitendecreet, artikel 169quater, §1, vervangen bij het Structuurdecreet, artikel 115, Hogescholendecreet, artikel 2, punt 4°, 5°, 57°, 58° en 59°, gewijzigd bij het decreet van 20 februari 2009 betreffende de Hogere Zeevaartschool, artikel 9 en het integratiedecreet, artikel 92, het Structuurdecreet, artikel 3, eerste, tweede, derde, vierde, zevende, achtste, negende, tiende, elfde, twaalfde, dertiende, veertiende, vijftiende, zeventiende en achttiende streepje, gewijzigd bij het Flexibiliseringsdecreet, artikel 89, het Minidecreet, artikel 3, het decreet van 30 april 2009 betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs, artikel 132, het decreet van 30 april 2009 betreffende de kwalificatiestructuur, artikel 27, OD XXI, artikel V.25 het kwaliteitszorgdecreet, artikel 2 en het integratiedecreet, artikel 2 en 11, het Aanvullingsdecreet, artikel II.1, punt 1°, 2°, 3°, 4°, 10°, 12°, 14°, 15°, 15°bis, en 17°, gewijzigd bij het Flexibiliseringsdecreet, artikel 74, het decreet van 29 juni 2007 houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2007, artikel 3 OD XIX, artikel V.50, OD XXI, artikel V.49 en OD XXIII, artikel V.66, het Flexibiliseringsdecreet, artikel 2, gewijzigd bij het Minidecreet, artikel 48, het Financieringsdecreet, artikel 63 en het decreet van 30 april 2009 betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs, artikel 141, het Financieringsdecreet, artikel 2, punt 3°, 5°, 9°, 10°, 11°, 12°, 13°, 14°, 16°bis, 17°, 17bis, 18°, 18°ter, 19°, 21° en 22°, gewijzigd bij het decreet van 19 juli 2013 houdende maatregelen met betrekking tot wijzigingen aan de studieomvang van opleidingen in het hoger onderwijs, artikel 14 en Stuvo-decreet, art. 2, punt 1°, 2°, 4°, en 6°.
Alle bepalingen zijn alfabetisch geordend en hernummerd van punt 1° tot en met 77°.
De woorden “deze titel” zijn vervangen door de woorden “deze codificatie”.
In punt 8° is na de woorden “algemene uitgaven” het woord “studentenvoorzieningen” toegevoegd.
In punt 9° zijn de woorden “titel I, hoofdstuk VI van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen” vervangen door de woorden “deel 2, titel 1, hoofdstuk 2”.
In punt 12° zijn de woorden “in dit decreet” vervangen door de woorden “in deze codificatie”.
In punt 14°, zijn de punten a)bis tot en met c) hernummerd tot b) tot en met d).
In punt 14°, b) zijn de woorden “voldoet aan de voorwaarden bepaald in artikel 12 van het decreet van 30 april 2004 betreffende de studiefinanciering en studentenvoorzieningen in het hoger onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap en” niet opgenomen in de codificatie.
In punt 16°, zijn de woorden “artikel 67” vervangen door de woorden “artikel II.218”.
In punt 30°, zijn tussen de woorden “publiekrechtelijk karakter” en de woorden “die opgericht is” de woorden “tot 1 oktober 2013” ingevoegd;
In punt 35 zijn de woorden “artikel 171decies” vervangen door de woorden “artikel V.209”.
In punt 42° zijn de woorden “dit decreet” vervangen door de woorden “deze codificatie”.
In punt 43°, is het woord “examenregeling” vervangen door het woord “examenreglement”, zijn de woorden “de regeling” vervangen door de woorden “het reglement” en zijn de woorden “titel I, hoofdstuk III, afdeling 5 van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen” vervangen door de woorden “deel 2, titel 4, hoofdstuk 3”.
In punt 44°, zijn de woorden “artikel 63ter van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen” vervangen door de woorden “artikel II.157”.

1° academiejaar : een periode van 1 jaar die ten vroegste op 1 september en uiterlijk op 1 oktober begint en eindigt op de dag voor het begin van het volgende academiejaar; van de vaste duur van 1 jaar kan uitzonderlijk afgeweken worden indien het instellingsbestuur beslist de start van het academiejaar ofwel te vervroegen ofwel te verlaten;
2° accreditatie en instellingsreview:
   a) opleidingsaccreditatie: de formele erkenning van een opleiding op grond van een beslissing van een onafhankelijk orgaan waarin vastgesteld wordt dat de opleiding voldoet aan vooraf vastgestelde minimale kwaliteits- en niveauvereisten;
   b) eerste ronde opleidingsaccreditaties: de accreditaties die zijn verleend vanaf 1 februari 2005 tot en met het einde van het academiejaar 2012-2013;
   c) tweede ronde opleidingsaccreditaties: de accreditaties die zijn verleend vanaf het begin van het academiejaar 2013-2014 tot en met het einde van het academiejaar 2020-2021;
   d) derde ronde opleidingsaccreditaties: de accreditaties die zijn verleend vanaf het begin van het academiejaar 2021-2022 tot en met het einde van het academiejaar 2028-2029;
   e) instellingsreview: periodieke beoordeling door een externe commissie van de beleidsprocessen die een instelling hoger onderwijs opzet om te garanderen dat ze haar taken op het terrein van het onderwijs op een kwaliteitsvolle manier uitvoert;
   f) positief besluit instellingsreview: het besluit van de accreditatieorganisatie dat een instellingsreview afrondt en waarin de accreditatieorganisatie bevestigt

---

In punt 50° zijn de woorden “artikel 97 van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen” vervangen door de woorden “artikel II.8.”.
In punt 51° zijn de woorden “in dit artikel wordt onder” en “verstaan” niet mee opgenomen in de codificatie. De aanhalingstekens bij de woorden “postinitieel onderwijs” zijn weggelaten in de codificatie.
In punt 56°, zijn de woorden “artikel 58, §2, 2°, van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen” vervangen door de woorden “artikel II.141, 3°”.
In punt 57°, zijn de woorden “artikel 8bis van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen” telkens vervangen door de woorden “artikel II.7”, zijn de woorden “dit decreet” vervangen door de woorden “deze codificatie” en zijn de woorden “Een hogeschool die overeenkomstig artikel 8bis van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen overwegend kunstopleidingen en kunstgerelateerde opleidingen aanbiedt, wordt in het kader van deze codificatie beschouwd als een School of Arts” niet opgenomen in de codificatie.
In punt 60°, zijn de woorden “een studentenkoepelvereniging” vervangen door de woorden “een erkende studentenkoepelvereniging”.
In punt 61° zijn de woorden “artikel 4 van dit decreet” vervangen door de woorden “artikel II.337”.
In punt 63°, zijn de woorden “de artikelen 23 en 24 van dit decreet” vervangen door de woorden “artikel II.71 en II.73”.
In punt 69°, f), zijn de woorden “artikel 52 van het decreet van 30 april 2004 betreffende de flexibilisering van het hoger onderwijs in Vlaanderen en houdende dringende hogeronderwijsmaatregelen” vervangen door de woorden “artikel II.246”.
In punt 69°, zijn de punten i) en j) hernummerd tot h) en i).
In punt 69, h), zijn de woorden “artikel 88 van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen” vervangen door de woorden “artikel II.256”.
In punt 70°, zijn de woorden “artikel II.3 van het decreet van 19 maart 2004 betreffende de rechtspositieregeling van de studenten, de participatie in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen” vervangen door de woorden “artikel II.273”.
In punt 78°, c), zijn de woorden “artikel 60septies van het Structuurdecreet” vervangen door de woorden “artikel II.150”.

dat de instelling voldoet aan alle onderwerpen van het beoordelingskader instellingsreview;

g) eerste ronde instellingsreviews: de instellingsreviews die worden uitgevoerd vanaf het begin van het academiejaar 2015-2016 tot en met het einde van het academiejaar 2016-2017;

h) tweede ronde instellingsreviews: de instellingsreviews die worden uitgevoerd vanaf het begin van het academiejaar 2019-2020 tot en met het einde van het academiejaar 2020-2021;

i) derde ronde instellingsreviews: de instellingsreviews die worden uitgevoerd vanaf het begin van het academiejaar 2025-2026 tot en met het einde van het academiejaar 2026-2027;

j) opleidingsdossier: het dossier dat het instellingsbestuur indient met het oog op het verkrijgen van de opleidingsaccreditatie;

k) visitatierapport: de gepubliceerde externe beoordeling uitgevoerd door een visitatiecommissie georganiseerd door een evaluatieorgaan;

3° accreditatieorganisatie: de organisatie die bij internationaal verdrag aangewezen is om de accreditatie te verlenen en de toets nieuwe opleidingen uit te voeren;

4° actualiseringsprogramma : een programma dat kan worden opgelegd aan studenten die in het hoger onderwijs wensen door te stromen op grond van een creditbewijs, EVK's of een bewijs van bekwaamheid dat ten minste 5 kalenderjaren eerder werd behaald;

5° afgevaardigde : een behoorlijk gemachtigde vertegenwoordiger;

6° afstandsonderwijs : het onderwijs dat bijna uitsluitend met behulp van multimedia wordt verstrekt, waardoor de student niet aan een bepaalde plaats van onderwijsverstrekking gebonden is;

7° afstudeerrichting : een differentiatie in een opleidingsprogramma met een studieomvang van ten minste 30 studiepunten;

8° algemene uitgaven studentenvoorzieningen : uitgaven voor studentenvoorzieningen die niet gebonden zijn aan 1 werkveld, maar die nodig zijn om de globale werking van de studentenvoorzieningen mogelijk te maken;

9° associatie : de vereniging zonder winstoogmerk bedoeld in deel 2, titel 1, hoofdstuk 2;

10° basisvoorwaarden bij het studeren : behoeften uit het dagelijks leven die vervuld moeten zijn om goed te kunnen studeren;

11° bekwaamheidsonderzoek : het onderzoek van de competenties van een persoon, voorafgaand aan het afleveren van een bewijs van bekwaamheid;

12° bestuur : elk bestuursorgaan van een associatie, respectievelijk een instelling dat krachtens een wettelijke of decretale bepaling of de statuten is aangewezen om uitvoerbare beslissingen te nemen in de in deze codificatie bedoelde aangelegenheden;

13° beursstudent : een student die een studietoelage ontvangt van de Vlaamse Gemeenschap, overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 8 juni 2007 betreffende de studiefinanciering van de Vlaamse Gemeenschap;

14° beurstariefstudent : een student die :

a) studiefinanciering ontvangt van de Vlaamse Gemeenschap, overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 8 juni 2007 betreffende de studiefinanciering van de Vlaamse Gemeenschap;

b) beantwoordt aan de financiële criteria voor het verkrijgen van een studiefinanciering in de Vlaamse Gemeenschap, of

c) onderdaan is van een staat behorende tot de Europese Economische Ruimte en beantwoordt aan de financiële criteria voor het verkrijgen van een studiefinanciering van de Vlaamse Gemeenschap, of
d) een DGOS-bursaal, een BTC-bursaal of een bursaal in de programma's van de ontwikkelingssamenwerking van de Vlaamse Interuniversitaire Raad is;

15° bewijs van bekwaamheid : het bewijs dat een student op grond van EVC's of EVK's de competenties heeft verworven eigen aan :
a) het niveau van bachelor in het hoger professioneel onderwijs of het academisch onderwijs, of
b) het masterniveau, of
c) een welomschreven opleiding, opleidingsonderdeel of cluster van opleidingsonderdelen;

Bedoeld bewijs betreft een document of een registratie;

16° bijna beursstudent : een student die geen studietoelage van de Vlaamse Gemeenschap ontvangt, maar waarvan het referentie-inkomen ten hoogste 1.240 euro boven de financiële maximumgrens bepaald in de regelgeving betreffende de studietoelagen ligt. Het bedrag van 1.240 euro wordt geïndexeerd overeenkomstig artikel II.218;

17° creditbewijs : de erkenning van het feit dat een student blijkens een examen de competenties, verbonden aan een opleidingsonderdeel, heeft verworven. Deze erkenning wordt vastgelegd in een document of een registratie. De verworven studiepunten, verbonden aan het betrokken opleidingsonderdeel, worden aangeduid als "credits";

18° creditcontract : een contract, aangegaan door een instellingsbestuur met de student die zich inschrijft met het oog op het behalen van (een) creditbewij(s)(zen) voor 1 of meer opleidingsonderdelen;

19° cursist : een deelnemer aan het hoger beroepsonderwijs die voldoet aan de toelatingsvoorwaarden en ingeschreven is, als vermeld in artikel 3, 6°, van het decreet van 30 april 2009 betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs;

20° diplomacontract : een contract, aangegaan door een instellingsbestuur met de student die zich inschrijft met het oog op het behalen van een graad of diploma van een opleiding of die zich inschrijft voor een schakel- of voorbereidingsprogramma;

21° economische unie: overeenkomst over de financiële ondersteuning van een instelling van hoger onderwijs door een andere instelling van hoger onderwijs;

22° EVC : een eerder verworven competentie, zijnde het geheel van kennis, inzicht, vaardigheden en attitudes verworven door middel van leerprocessen die niet met een studiebewijs werden bekrachtigd;

23° EVK : een eerder verworven kwalificatie, zijnde elk binnenlands of buitenlands studiebewijs dat aangeeft dat een formeel leertraject, al dan niet binnen onderwijs, met goed gevolg werd doorlopen, voor zover het niet gaat om een creditbewijs dat werd behaald binnen de instelling en opleiding waarbinnen men de kwalificatie wenst te laten gelden;

24° examen : elke evaluatie van de mate waarin een student op grond van zijn studie de competenties, verbonden aan een opleidingsonderdeel, heeft verworven;

25° examencontract : een contract, aangegaan door een instellingsbestuur met de student die zich onder de door het instellingsbestuur bepaalde voorwaarden inschrijft voor het afleggen van examens met het oog op het behalen van :

a) een graad of een diploma van een opleiding, of
b) een creditbewijs voor 1 of meer opleidingsonderdelen;

26° financieringsboni : het extra puntengewicht voor beursstudenten, studenten met een functiebeperking, werkstudenten en voor opleidingen die stopgezet of afgebouwd worden;

27° financieringspunten : het financieringsvolume, uitgedrukt in een aantal punten en berekend op basis van het aantal opgenomen studiepunten, het aantal verworven studiepunten en het aantal diploma's, en rekening houdend met het puntengewicht en de financieringsboni;

28° gedelibereerde studiepunten : studiepunten waarvoor een student op basis van examens geen creditbewijs verworven heeft, maar waarvoor een examencommissie beslist heeft dat de bijbehorende opleidingsonderdelen niet hervat hoeven te worden. De examencommissie heeft verklaard dat de student geslaagd is voor het geheel van de opleidingsonderdelen in kwestie die hij tijdens de periode in kwestie heeft gevolgd;

29° generatiestudent : een student die zich, in een bepaald academiejaar, voor het eerst inschrijft met een diplomacontract voor een professioneel of academisch gerichte bachelor in het Vlaamse hoger onderwijs. Het statuut van generatiestudent geldt voor dat volledige academiejaar;

30° gesubsidieerde officiële hogeschool : een hogeschool met een publiekrechtelijk karakter tot 1 oktober 2013, die opgericht is door een provincie, een gemeente of een OCMW;

31° gesubsidieerde vrije hogeschool : een hogeschool met een privaatrechtelijk karakter;

32° gezondheidsindex : het prijsindexcijfer dat berekend en benoemd wordt voor de toepassing van artikel 2 van het koninklijk besluit van 24 december 1993 ter uitvoering van de wet van 6 januari 1989 tot vrijwaring van 's lands concurrentievermogen, bekrachtigd bij wet van 30 maart 1994 houdende sociale bepalingen;

33° graad : aanduiding van bachelor, master of doctor verleend op het einde van een opleiding c.q. na promotie met de uitreiking van een diploma;

34° herstructurering : onder herstructurering wordt begrepen :
a) een fusie van 2 of meer hogeronderwijsinstellingen tot een nieuwe hogeronderwijsinstelling;
b) een combinatie van fusie en splitsing van hogeronderwijsinstellingen waarbij nieuwe hogeronderwijsinstellingen ontstaan;
c) een overname van een hogeronderwijsinstelling door een andere hogeronderwijsinstelling;
d) een overdracht van 1 of meer studiegebieden van een hogeronderwijsinstelling naar een andere instelling, waarbij deze laatste instelling onderwijsbevoegdheid heeft voor de overgedragen studiegebieden;

35° integratiekader: het geheel van personeelsleden, opgenomen in een lijst die bekrachtigd is door de Vlaamse Regering, zoals vermeld in artikel V.209;

36° jaar : kalenderjaar;

37° kunstopleidingen : de professioneel gerichte bacheloropleidingen en de academisch gerichte bachelor- en masteropleidingen in de volgende studiegebieden:
a) Audiovisuele en beeldende kunst;
b) Muziek en podiumkunsten;

38° kwalificatie : een afgerond en ingeschaald geheel van competenties of domeinspecifieke leerresultaten;
39° kwalificatie van een graad : toevoeging die verwijst naar de voltooide opleiding of voor wat de graad van 'doctor' betreft, naar een vakgebied;
40° leerkrediet : het totale pakket van studiepunten dat een student gedurende zijn studieloopbaan kan inzetten voor een inschrijving onder diplomacontract in een initiële bachelor- of masteropleiding of een opleidingsonderdeel onder creditcontract en dat naargelang het aantal studiepunten waarvoor de student zich inschrijft en welke hij verwerft, kan evolueren;
41° masterproef : werkstuk waarmee een masteropleiding wordt voltooid. Daardoor geeft een student blijk van een analytisch en synthetisch vermogen of van een zelfstandig probleemoplossend vermogen op academisch niveau of van het vermogen tot kunstzinnige schepping. Het werkstuk weerspiegelt de algemeen kritisch-reflecterende ingesteldheid of de onderzoeksingesteldheid van de student;
42° onderwijsbevoegdheid :
a) de studiegebieden,
b) de delen van studiegebieden,
c) de combinaties van studiegebieden,
d) de combinaties van delen van studiegebieden,
e) de combinaties van studiegebieden met delen van studiegebieden,
waarin de ambtshalve geregistreerde instellingen krachtens deze codificatie opleidingen kunnen aanbieden;
43° onderwijs- en examenreglement : het reglement bedoeld in deel 2, titel 4, hoofdstuk 3;
44° onderzoeksmaster : een initiële masteropleiding zoals vermeld in artikel II.157;
45° opgenomen studiepunten : studiepunten, verbonden aan de opleidingsonderdelen, waarvoor een student zich heeft ingeschreven in een bepaald academiejaar;
46° opleiding : de structurerende eenheid van het onderwijsaanbod. Zij wordt bij succesvolle voltooiing bekroond met een diploma;
47° opleidingsgebonden materies : alle onderwijs- en begeleidingsactiviteiten die inherent verbonden zijn aan het doorlopen van het studiecurriculum, inclusief de didactische infrastructuur om ze mee te realiseren;
48° opleidingskenmerken : de profielafbakening van een opleiding, voortvloeiend uit :
a) de kwalificatie en/of de specificatie van de graad verleend op het einde van de opleiding, en/of
b) de studieomvang van de opleiding, en/of de instelling waar de opleiding wordt georganiseerd;
c) een specifieke afstudeerrichting binnen een opleiding kan eveneens als opleidingskenmerk worden aangemerkt;
49° opleidingsonderdeel : een afgebakend geheel van onderwijs-, leer- en evaluatieactiviteiten dat gericht is op het verwerven van welomschreven competenties inzake kennis, inzicht, vaardigheden en attitudes;
50° partners bij een associatie : de in artikel II.8 bedoelde leden van de associatie;
51° postinitieel onderwijs : de opleidingen die leiden tot een graad van master en waarvoor de inschrijving primair openstaat voor personen die reeds in het bezit zijn van een graad van master. Personen die niet in het bezit zijn van een graad van master kunnen toegelaten worden na een intakegesprek waarin de instelling

peilt naar de motivatie en de wetenschappelijke affiniteit van de student en naar de aard van de beroepservaring;

52° publiekrechtelijke hogeschool: een hogeschool met een publiekrechtelijk karakter die vanaf 1 oktober 2013 omgevormd of opgericht is bij of krachtens het bijzonder decreet van 13 juli 2012 houdende regeling van de bestuurlijke organisatie en werking van sommige publiekrechtelijke hogescholen en het bijzonder decreet van 13 juli 2012 houdende regeling van de bestuurlijke organisatie en werking van twee fusiehogescholen;

53° raadsman : een advocaat of deskundige;

54° raad van een School of Arts: het orgaan dat een School of Arts bestuurt;

55° representatieve vakorganisatie : personeelsvereniging die aangesloten is bij een in de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen vertegenwoordigde syndicale organisatie die een werking ontplooit naar het hoger onderwijs;

56° schakelprogramma : een programma dat kan worden opgelegd aan een student die zich wenst in te schrijven voor een masteropleiding op grond van een in het professioneel hoger onderwijs uitgereikt bachelordiploma. Het programma beoogt de in artikel II.141, 3° bedoelde algemene wetenschappelijke competenties en wetenschappelijk-disciplinaire basiskennis bij te brengen;

57° School of Arts: een organisatorische eenheid binnen een hogeschool of over verschillende hogescholen heen waarin, conform artikel II.7, de professioneel gerichte bacheloropleidingen of de academisch gerichte bachelor- en masteropleidingen in de studiegebieden Audiovisuele en beeldende kunst, of Muziek en podiumkunsten aangeboden worden;

58° specificatie van een graad : de toevoeging van de woorden “of Arts”, “of Science”, “of Laws”, “of Medicine”, “of Veterinary Science”, “of Veterinary Medicine” of “of Philosophy” aan een graad;

59° student : de persoon ingeschreven in een instelling;

60° studentenkoepelvereniging : een erkende studentenkoepelvereniging in de zin van het decreet van 30 maart 1999 houdende de subsidiëring van studenten- en leerlingenkoepelverenigingen;

61° studentenvoorzieningen : het geheel van activiteiten en maatregelen die kunnen genomen worden in het kader van artikel II.337;

62° student met een functiebeperking : een student die bij het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap een recht heeft geopend op een tegemoetkoming;

63° studiegebied : 1 van de categorieën vermeld in artikel II.71 en II.73 waarin opleidingen zijn samengebracht;

64° studiegeld : het bedrag te betalen door de student voor de deelname aan onderwijsactiviteiten en/of examens;

65° studiejaar : een studieprogramma van ten minste 54 en ten hoogste 66 studiepunten, met uitzondering voor de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs;

66° studieomvang : het aantal studiepunten toegekend aan een opleidingsonderdeel of aan een opleiding;

67° studiepunt : een binnen de Vlaamse Gemeenschap aanvaarde internationale eenheid die overeenstemt met ten minste 25 en ten hoogste 30 uren voorgeschreven onderwijs-, leer- en evaluatieactiviteiten en waarmee de studieomvang van elke opleiding of elk opleidingsonderdeel wordt uitgedrukt;

68° studietraject : de wijze waarop de studie wordt geordend;

69° studievoortgangsbeslissing : 1 van de volgende beslissingen :

a) een examenbeslissing, zijnde elke beslissing die, al dan niet op grond van een deliberatie, een eindoordeel inhoudt over het voldoen voor een opleidingsonderdeel, meer opleidingsonderdelen van een opleiding, of een opleiding als geheel;
b) een examentuchtbeslissing, zijnde een sanctie opgelegd naar aanleiding van examenfeiten;
c) de toekenning van een bewijs van bekwaamheid, dat aangeeft dat een student op grond van eerder verworven competenties of eerder verworven kwalificaties bepaalde competenties heeft verworven;
d) de toekenning van een vrijstelling, zijnde de opheffing van de verplichting om over een opleidingsonderdeel, of een deel ervan, examen af te leggen;
e) een beslissing waarbij het volgen van een schakel- en/of voorbereidingsprogramma wordt opgelegd en waarbij de studieomvang van dergelijk programma wordt vastgesteld;
f) het opleggen van een maatregel van studievoortgangsbewaking, bedoeld in artikel II.245;
g) het weigeren van het opnemen van een bepaald opleidingsonderdeel in het diplomacontract waarvoor de student die een geïndividualiseerd traject volgt, zich nog niet eerder heeft ingeschreven;
h) een beslissing inzake gelijkwaardigheid van een buitenlands diploma van hoger onderwijs met een Vlaams diploma van hoger onderwijs genomen krachtens artikel II.256;
i) een beslissing waarbij er in geval van overmacht geen aangepaste examenregeling mogelijk is om organisatorische redenen;

70° toetredingsovereenkomst : de overeenkomst tussen instellingsbestuur en student bedoeld in artikel II.273;

71° verworven studiepunten : studiepunten, verbonden aan de opleidingsonderdelen, waarvoor een student een creditbewijs heeft ontvangen;

72° vestiging van een hogeronderwijsinstelling: het administratief arrondissement, het gerechtelijk arrondissement of de gemeente of een geheel van aan elkaar grenzende gemeenten waar de hogeronderwijsinstelling onderwijsbevoegdheid heeft. Voor de hogescholen die gevestigd zijn in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad en die wegens hun activiteiten moeten worden beschouwd als uitsluitend behorend tot de Vlaamse Gemeenschap, geldt het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad als 1 vestiging;

73° VLUHR: de Vlaamse Universiteiten en Hogescholen Raad bedoeld in deel 2, titel 2, hoofdstuk 3;

74° volgtijdelijkheid : de door het instellingsbestuur bepaalde regels inzake het gevolgd hebben van of het geslaagd zijn voor een opleidingsonderdeel of opleiding vooraleer een student een examen kan doen over een ander opleidingsonderdeel of een andere opleiding;

75° volstrekte meerderheid van stemmen : het feit dat het aantal voorstemmen het aantal tegenstemmen overtreft.

76° voorbereidingsprogramma : een programma dat kan worden opgelegd aan een student die niet in het bezit is van een diploma dat op rechtstreekse wijze toelating verleent tot de opleiding waarvoor hij zich wenst in te schrijven;

77° vrijstelling : de opheffing van de verplichting om over een opleidingsonderdeel, of een deel ervan, examen af te leggen;

78° werkstudent : een student die aan al de volgende voorwaarden beantwoordt :

a) hij is in het bezit van een bewijs van tewerkstelling in een dienstverband met een omvang van ten minste 80 uren per maand, of hij is in het bezit van een bewijs van uitkeringsgerechtigde werkzoekende en de opleiding kadert binnen het door een gewestelijke dienst voor arbeidsbemiddeling voorgestelde traject naar werk;
b) hij is nog niet in het bezit van een tweede cyclusdiploma of masterdiploma;
c) hij is ingeschreven in een studietraject met specifieke onderwijs- en leervormen en met specifieke modaliteiten van begeleiding en aanbod, dat als zodanig geregistreerd is in het Hogeronderwijsregister. De afzonderlijke registratie in het Hogeronderwijsregister impliceert niet dat het hier een nieuwe opleiding betreft, zoals bepaald in artikel II.150.

DEEL 2. STRUCTUUR EN ORGANISATIE VAN HET HOGER ONDERWIJS

TITEL 1. Hogeronderwijslandschap en zending

Hoofdstuk 1. Instellingen
Afdeling 1. Ambtshalve geregistreerde instellingen

Art. II.1.[6] Voor de toepassing van deze codificatie wordt verstaan onder ambtshalve geregistreerde instellingen de hogescholen en de universiteiten, de instellingen van openbaar nut voor postinitieel onderwijs, wetenschappelijk onderzoek en wetenschappelijke dienstverlening, bedoeld in artikel II.19, II.20 en II.21 en de erkende faculteiten der protestantse godgeleerdheid bedoeld in artikel 1, III, c), van de wet van 11 september 1933 op de bescherming van de titels van hoger onderwijs.

Art. II.2.[7] De universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap zijn :
1° de "Katholieke Universiteit Leuven";
2° a) de "transnationale Universiteit Limburg";
b) de Universiteit Hasselt;
3° de "Universiteit Antwerpen";
4° de "Universiteit Gent";
5° de "Vrije Universiteit Brussel".

Art. II.3.[8] De hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap zijn :
1° de "Arteveldehogeschool";
2° de "HUB-EHSAL";
3° de "Erasmushogeschool Brussel";
4° de "Groep T – Internationale Hogeschool Leuven ";
5° de "Hogere Zeevaartschool";
6° de "Artesis Plantijn Hogeschool Antwerpen";
7° de "Hogeschool Gent";
8° de " Hogeschool PXL";
9° de "Hogeschool West-Vlaanderen";
10° “LUCA School of Arts”;

---

[6] **Artikel II.1.** : Structuurdecreet, artikel 7
De woorden “dit decreet” zijn vervangen door de woorden “deze codificatie” en de woorden “bedoeld in het decreet van 18 mei 1999 betreffende sommige instellingen van openbaar nut voor postinitieel onderwijs, wetenschappelijk onderzoek en wetenschappelijke dienstverlening” zijn vervangen door de woorden “de instellingen van openbaar nut voor postinitieel onderwijs, wetenschappelijk onderzoek en wetenschappelijke dientverlening, bedoeld in artikel II.19, II.20 en II.21”.
[7] **Artikel II.2.** : Structuurdecreet, artikel 4, 2° tot en met 6° gewijzigd bij het Minidecreet, artikel 4, bij OD XIX, artikel V.29 en bij OD XXIII, artikel V.39.
De punten 2° tot en met 6° zijn hernummerd tot punt 1° tot en met 5°
In punt 3° zijn de woorden “samengesteld uit: “ en de verdere opdeling in a) tot en met c) niet opgenomen in de codificatie.
[8] **Artikel II.3.** : Structuurdecreet, artikel 5, 1° tot en met 8° en 10° tot en met 20°, gewijzigd bij het Minidecreet, artikel 5 en 6, bij OD XVIII, artikel V.38, bij OD XIX, artikel V.30, bij het besluit van de Vlaamse Regering van 10 september 2010 tot officiële naamswijziging van de Katholieke Hogeschool Mechelen en de Lessius Hogeschool, artikel 1, bij OD XXI, artikel V.26, bij het besluit van de Vlaamse Regering van 14 september 2012 tot officiële naamswijziging van de Hogeschool voor Wetenschap en Kunst, artikel 1, bij het besluit van de Vlaamse Regering van 28 september 2012 tot officiële naamswijziging van de Katholieke Hogeschool Kempen, Lessius Antwerpen en Lessius Mechelen, artikel 1 en bij OD XXIII, artikel V.40.
De punten 10° tot en met 20° zijn hernummerd in punt 9° tot en met 19°.

11° de "Karel de Grote-Hogeschool - Katholieke Hogeschool Antwerpen";
12° de "Katholieke Hogeschool Vives Noord";
13° “Thomas More Kempen";
14° de "Katholieke Hogeschool Leuven";
15° de "Katholieke Hogeschool Limburg";
16° “Thomas More Mechelen";
17° de "Katholieke Hogeschool Sint-Lieven";
18° de "Katholieke Hogeschool Vives Zuid";
19° “Thomas More Antwerpen".

Art. II.4.[9] Alleen de instellingen vernoemd in artikel II.2 kunnen als universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap aanspraak maken op de benaming universiteit en zich als dusdanig doen kennen.

Alleen de instellingen vernoemd in artikel II.3 kunnen als hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap aanspraak maken op de benaming hogeschool en zich als dusdanig doen kennen. De benaming hogeschool wordt vertaald als University College.

De Vlaamse Regering past de lijst van de universiteiten en hogescholen aan in geval van fusie, opslorping, opheffing of officiële naamswijziging.

Art. II.5.[10] De Vlaamse Gemeenschap erkent de oprichting door de Universiteit Antwerpen (de Initiërende Universiteit) van het Instituut voor Ontwikkelingsbeleid en –beheer (IOB), de oprichting door de Vrije Universiteit Brussel (de Initiërende Universiteit) van het Instituut voor Europese Studies (IES) en de oprichting, door de Universiteit Antwerpen (de Initiërende Universiteit) van het Instituut voor Joodse Studies (IJoS).

Deze instituten bezitten geen eigen rechtspersoonlijkheid. De Initiërende Universiteit bepaalt bij reglement de functionele autonomie waarover deze instituten beschikken, alsmede zijn bestuurs- en beheersstructuur.

Afdeling 2. Geregistreerde instellingen

Art. II.6.[11] §1. Voor de toepassing van deze codificatie wordt verstaan onder geregistreerde instellingen voor hoger onderwijs: alle niet ambtshalve geregistreerde instellingen die hoger onderwijs aanbieden in de Vlaamse Gemeenschap en door de Vlaamse Regering werden geregistreerd.

---

[9] **Artikel II.4.** : Structuurdecreet, artikel 6, gewijzigd bij het integratiedecreet, artikel 12.
In het eerste lid, zijn de woorden “artikel 4” vervangen door de woorden “artikel II.2”.
In het tweede lid, zijn de woorden “artikel 5” vervangen door de woorden “artikel II.3”en zijn de woorden “vertaald naar” vervangen door de woorden “vertaald als”.
[10] **Artikel II.5.** : Universiteitendecreet, artikel 169quater, §2, ingevoegd bij het Decreet tertiair onderwijs, artikel 73 en gewijzigd bij het decreet van 7 december 2001 betreffende de herziening van de financiering van de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap en begeleidende bepalingen, artikel 12 en OD XIV, artikel V.37.
In het eerste lid zijn de woorden “Confederale” telkens weggelaten uit de codificatie.
[11] **Artikel II.6.** : Structuurdecreet, artikel 8, vervangen bij OD XVIII, artikel V.39 en gewijzigd bij het kwaliteitszorgdecreet, artikel 49.
In het eerste lid zijn de woorden “dit decreet” vervangen door de woorden “deze codificatie”.

§2. Iedere instelling kan de registratie aanvragen bij de Vlaamse Regering.

Een registratie van een instelling voor hoger onderwijs wordt slechts toegekend voor zover aan volgende voorwaarden is voldaan: ten minste 1 opleiding heeft de ‘toets nieuwe opleidingen’ door de voorziene accreditatieorganisatie met positief gevolg ondergaan.

Bij een buitenlandse instelling geldt daarenboven dat ze reeds in het land waar haar hoofdzetel is gevestigd moet erkend zijn door de bevoegde overheid. De instelling dient dit te kunnen aantonen aan de accreditatieorganisatie bij de aanvraag ‘toets nieuwe opleiding’.

§3. De instellingen tonen door middel van een registratiedossier aan dat zij beschikken over:
1° een bestuursstructuur die voldoende organisatorisch is uitgebouwd om de ingeschreven studenten toe te laten hun opleiding te voltooien;
2° een financiële structuur die de ingeschreven studenten toelaat hun opleiding te voltooien;
3° een voldoende aangepaste infrastructuur voor het aanbieden van hoger onderwijs.

§4. Het registratiedossier omvat ten minste:
1° de statuten van de instelling;
2° een beschrijving van de bestuursstructuur;
3° een financieel plan;
4° een overeenkomst met een andere binnenlandse of buitenlandse instelling, die door de respectievelijke overheid erkend is voor hoger onderwijs en die de betreffende opleiding kan aanbieden. Deze overeenkomst betreft de wijze waarop de ingeschreven studenten hun opleiding kunnen voltooien.

§5. De Vlaamse Regering beslist over de registratie binnen een ordetermijn van 30 kalenderdagen die ingaat de dag na deze van ontvangst van het toetsingsrapport van de accreditatieorganisatie. Het besluit treedt in werking met ingang van de bekendmaking ervan aan de instelling. In geval van registratie wordt de accreditatieorganisatie hiervan op de hoogte gebracht.

§6. De registratie vervalt van rechtswege indien gedurende een termijn van 2 jaar geen enkele geaccrediteerde of nieuwe opleiding aangeboden wordt.

§7. De geregistreerde instellingen bezorgen jaarlijks hun jaarrekening en jaarverslag aan de Vlaamse Regering.

Afdeling 3. Schools of Arts

Art. II.7.[12] §1. Een hogeschool die kunstopleidingen aanbiedt, en de overeenstemmende graden van bachelor en master wil verlenen, richt met ingang van het academiejaar 2013-2014 1 of meer Schools of Arts op.

[12] **Artikel II.7.** : Structuurdecreet, artikel 8bis, ingevoegd bij het integratiedecreet, artikel 4.

In afwijking van het eerste lid moet een hogeschool geen School of Arts oprichten als het aantal bachelor- en masteropleidingen die de desbetreffende hogeschool aanbiedt voor ten minste 80% bestaat uit kunstopleidingen of uit kunstgerelateerde bachelor- of masteropleidingen. Het aantal andere bachelor- en masteropleidingen is kleiner dan of gelijk aan 20% van het totale aantal bachelor- en masteropleidingen die de hogeschool aanbiedt. In dat geval wordt voor de toepassing van deze codificatie de hogeschool als geheel beschouwd als een School of Arts.

Onder kunstgerelateerde opleidingen worden de volgende professionele bacheloropleidingen begrepen:
1° de bacheloropleiding in de interieurvormgeving;
2° de bacheloroplelding in de landschaps- en tuinarchitectuur;
3° de bacheloropleiding in de landschapsontwikkeling;
4° de bacheloroplelding in de audiovisuele technieken film: TV en video;
5° de bacheloropleiding in de audiovisuele technieken: fotografie.

De Vlaamse Regering kan deze lijst van kunstgerelateerde opleidingen aanpassen.

§2. Een School of Arts heeft als opdracht:
1° het organiseren en verschaffen van hoger beroepsonderwijs, hoger professioneel onderwijs en academisch onderwijs in het studiegebied Audiovisuele en beeldende kunst of in het studiegebied Muziek en podiumkunsten;
2° de ontwikkeling en beoefening van de kunsten in die studiegebieden;
3° het verrichten van praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek in relatie tot het hoger professioneel onderwijs in die studiegebieden;
4° het verrichten van onderzoek in de kunsten, in samenwerking met een universiteit;
5° het verstrekken van maatschappelijke en wetenschappelijke dienstverlening, en de transfer van kennis voor de versterking van de innovatieve kracht van de maatschappelijke en economische sectoren.

Binnen het kader van een School of Arts kunnen ook kunstgerelateerde opleidingen, zoals vermeld in paragraaf 1, georganiseerd worden. Het aandeel kunstgerelateerde opleidingen is kleiner dan of gelijk aan 20% van het aantal bachelor- en masteropleidingen georganiseerd binnen de School of Arts.

In paragraaf 1, eerste lid, zijn de woorden “professioneel gerichte bacheloropleidingen of academisch gerichte bachelor-en masteropleidingen aanbiedt in het studiegebied Audiovisuele en beeldende kunst of in eht studiegebied Muziek en podiumkunsten” vervangen door de woorden “kunstopleidingen aanbiedt”.
In paragraaf 1, tweede lid, zijn de woorden “bachelor- of masteropleidingen in de studiegebieden Audiovisuele en beeldende kunst of Muziek en podiumkunsten” vervangen door het woord “kunstopleidingen” en zijn de woorden“dit decreet” vervangen door de woorden “deze codificatie”.
In paragraaf 3, tweede lid, punt 4° en 12°, en paragraaf 4 zijn de woorden “artikel 8ter” telkens vervangen door de woorden “artikel II.373, II.374 en II.375”.
In paragraaf 3, tweede lid, punt 5°, zijn de woorden “de onderwijs- en examenregeling die” vervangen door de woorden “het onderwijs- en examenreglement dat”.

§3. Een School of Arts heeft geen eigen rechtspersoonlijkheid. Het hogeschoolbestuur bepaalt de plaats van een School of Arts binnen de structuur van de instelling.

Een hogeschool kan een School of Arts ook oprichten in samenwerking met 1 of meer andere hogescholen die opleidingen in die studiegebieden aanbieden. De participerende instellingen sluiten daarvoor een samenwerkingsovereenkomst waarin ten minste de volgende elementen opgenomen zijn:

1° een opsomming van de opleidingen die onder de School of Arts vallen;
2° de wijze van diplomering: gezamenlijke diplomering of diplomering door 1 van de participerende instellingen;
3° de bestuurs- en beheersstructuur van de School of Arts;
4° de samenstelling en bevoegdheden van de raad van de School of Arts, conform de bepalingen in artikel II.373, II.374 en II.375;
5° het onderwijs- en examenreglement dat van toepassing is op de studenten;
6° de wijze van inzet van het personeel van de betrokken hogescholen in de School of Arts;
7° de wijze van inschrijving en van administratie van studenten;
8° de verdeelsleutel voor de opgenomen studiepunten en financieringspunten die nodig is voor de berekening van de onderwijssokkel en de variabele onderwijsdelen van de betrokken hogescholen;
9° de wijze waarop de betrokken hogescholen de School of Arts financieren;
10° de duurtijd van de samenwerkingsovereenkomst;
11° een regeling inzake personeel en financiering bij een eventuele verbreking van de samenwerkingsovereenkomst;
12° een procedure bij gebrek aan consensus bij de participerende hogeschoolbesturen bij de opdrachten vermeld in artikel II.373, II.374 en II.375.

Een samenwerkingsakkoord wordt minimaal gesloten voor een periode van 6 academiejaren.

§4. Het hogeschoolbestuur of, in geval van een samenwerkingsverband als vermeld in paragraaf 3, tweede lid, de betrokken hogeschoolbesturen, bepalen bij reglement de functionele autonomie, alsook de bestuurs- en beheersstructuur van de School of Arts. Daarbij wordt minstens rekening gehouden met de volgende elementen:

1° de voorwaarden voor de samenstelling van de raad van de School of Arts, zoals vastgelegd in artikel II.373, II.374 en II.375;
2° de minimale taken van de raad van een School of Arts, zoals vastgelegd in artikel II.373, II.374 en II.375.

Hoofdstuk 2. Associaties
Afdeling 1. Structuur

Art. II.8.[13] §1. Een associatie is een vereniging zonder winstoogmerk die bestaat uit volgende leden, verder 'partners' genoemd:

1° enerzijds een rechtspersoon verantwoordelijk voor een universiteit die zowel bachelor- als masteropleidingen kan aanbieden, en
2° anderzijds ten minste een rechtspersoon verantwoordelijk voor een hogeschool.

[13] **Artikel II.8.** : Structuurdecreet, artikel 97, gewijzigd bij het Minidecreet, artikel 4.

In afwijking van de bepalingen van het eerste lid, 1°, kunnen de Universiteit Hasselt en de transnationale Universiteit Limburg gezamenlijk lid worden van dezelfde associatie.

§2. De vereniging zonder winstoogmerk kan naast de in paragraaf 1 bedoelde partners natuurlijke personen omvatten met een engagement of verdienste op het vlak van het hoger onderwijs of het wetenschappelijk onderzoek.

Art. II.9.[14] Op het ogenblik dat de partners beslissen tot fusie in de vereniging zonder winstoogmerk, blijft deze een associatie in de zin van dit hoofdstuk.

Art. II.10.[15] Een universiteit of hogeschool kan slechts onder 1 associatie ressorteren.

Afdeling 2. Bevoegdheden

Art. II.11.[16] Associaties hebben ten minste als opdracht:
1° de organisatie van de samenwerking en het aanhalen van de banden tussen de professionele bachelors en de academische opleidingen met inbegrip van de overgangsmogelijkheden en de ontwikkeling van leerlijnen;
2° de bevordering van de coördinatie van het onderzoek en meer bepaald van de translatieketen van fundamenteel naar toegepast onderzoek en omgekeerd, en van innovatie;
3° logistieke coördinatie in het algemeen;
4° als forum de evolutie naar een geïntegreerde hogeronderwijsruimte voorbereiden.

Om die opdrachten te vervullen, dragen de partners ten minste de volgende bevoegdheden over aan de associatie:
1° de ordening van een rationeel onderwijsaanbod binnen de onderwijsbevoegdheid van de instellingen, vermeld in artikel II.78 tot en met II.101;
2° het structureren van de opleidingstrajecten en een verbetering van de doorstromingsmogelijkheden;
3° de organisatie van trajectbegeleiding voor studenten;
4° de afstemming van de interne reglementen inzake het personeelsbeleid;
5° het opstellen van een meerjarenplan voor onderwijsvernieuwing en onderwijsverbetering;
6° het opstellen van een meerjarenplan voor het onderzoek en de maatschappelijke en wetenschappelijke dienstverlening;
7° het opstellen van een meerjarenplan voor de onderlinge afstemming van investeringen, infrastructuur, bibliotheek- en documentatievoorzieningen;
8° het uitbrengen van een advies over het aanbieden van nieuwe bachelor-of masteropleidingen in een instelling, overeenkomstig de bepalingen van artikel

---

[14] **Artikel II.9.** : Structuurdecreet, artikel 98.
[15] **Artikel II.10.** : Structuurdecreet, artikel 99.
[16] **Artikel II.11.** : Structuurdecreet, artikel 101, vervangen bij het integratiedecreet, artikel 47.
In het tweede lid, punt 1°, zijn de woorden “artikel 26 tot en met 53” vervangen door de woorden “artikel II.78 tot en met II.101”.
In het tweede lid, punt 8°, zijn de woorden “artikel 61, §1, tweede lid, 1°, a)” vervangen door de woorden “artikel II.152, tweede lid, 1°, a)”.

II.152, tweede lid, 1°, a);
9° het uitbrengen van een advies over rationalisatieplannen.

Art. II.12.[17] Een associatie legt een algemeen onderzoeks- en samenwerkingsreglement vast, waarin ten minste volgende elementen worden opgenomen:
1° het algemeen onderzoeksbeleid in de schoot van de associatie;
2° de aanduiding en taakomschrijving van de binnen de associatie voor valorisatie bevoegde dienst, zijnde een verzelfstandigde dienst onder gezag of toezicht van de associatie of de universiteit. Inzonderheid worden volgende elementen vastgelegd:
   a) de rapporteringsplicht van de dienst ten behoeve van de associatie en de partners;
   b) de werkingsregelen van de dienst en de wijze van samenwerking tussen de dienst en de onderzoeksdiensten van de partners;
3° de algemene en minimale regelen betreffende het beleid inzake de aangelegenheden bedoeld in artikel IV.48, waarbij inzonderheid volgende elementen worden vastgelegd:
   a) de instantie waaraan de vermogensrechten op een vinding gedaan in het kader van instellingsgebonden onderzoekstaken toekomen, zijnde:
      1) de associatie, of een dienst zonder c.q. met rechtspersoonlijkheid onder het gezag c.q. het toezicht van de associatie. In dat geval komt aan de partner waaraan de instellingsgebonden onderzoekstaken zijn verricht, een billijke return toe, of;
      2) de universiteit, of een dienst zonder c.q. met rechtspersoonlijkheid onder het gezag c.q. het toezicht van de universiteit. Zo de instellingsgebonden onderzoekstaken niet aan de universiteit doch aan een andere partner werden verricht, komt aan deze partner een billijke return toe, of;
      3) de partner waaraan de instellingsgebonden onderzoekstaken zijn verricht;
   b) de gevallen waarin aan de verschillende partners bij de associatie een kosteloos gebruiksrecht op een vinding toekomt voor wat betreft onderwijs en onderzoek;
   c) een richtlijn inzake de billijke return ten voordele van de onderzoeker wiens vermogensrechten op een vinding worden overgedragen;
   d) de beleidslijnen inzake de sensibilisering van onderzoekers met betrekking tot de vatbaarheid van vindingen voor de vestiging van commerciële intellectuele rechten;
4° de algemene en minimale regelen inzake de samenwerking van instellingen met derden op grond van dienstverleningscontracten in de zin van deel 4, titel 2, hoofdstuk 2, 3, 4 en 5, waarbij inzonderheid worden vastgelegd of omschreven:
   a) de regelen inzake het afsluiten, het beheer en de uitvoering van dienstverleningscontracten;
   b) de regelen inzake de vergoeding van personeelsleden die worden ingezet bij

[17] **Artikel II.12.** : Structuurdecreet, artikel 101bis, ingevoegd bij het Aanvullingsdecreet, artikel VI.9..
In punt 2°, b) is tussen de woorden “de werkingsregelen van” en het woord “dienst” het woord “de” ingevoegd.
In punt 3° zijn de woorden “artikel 169ter van het universiteitendecreet en artikel 215bis van het hogescholendecreet” vervangen door de woorden “artikel IV.48”.
In punt 4° zijn de woorden “het decreet van 22 februari 1995 betreffende de wetenschappelijke of maatschappelijke dienstverlening door de universiteiten of de hogescholen en betreffende de relaties van de universiteiten en de hogescholen met andere rechtspersonen” vervangen door de woorden “deel 4, titel 2, hoofdstuk 2, 3, 4 en 5”.

de uitvoering van dienstverleningscontracten;
c) een richtlijn inzake de besteding van de inkomsten uit dienstverleningscontracten;

5° de algemene en minimale regelen inzake de deelname van partners in rechtspersonen, waarbij inzonderheid worden vastgelegd of omschreven :
a) een richtlijn aan de hand waarvan de partners de noodzakelijkheid en opportuniteit van de deelname in een rechtspersoon nagaan. Dit beoordelingskader vertrekt vanuit het gegeven dat dergelijke deelname slechts aangewezen is indien de vooropgestelde doelstellingen niet even efficiënt en effectief nagestreefd kunnen worden door de partner zelf of door middel van een overeenkomst;
b) een richtlijn inzake de minimale verantwoordingsplicht van de rechtspersoon. Deze verantwoording moet een evaluatie van de deelname in de rechtspersoon mogelijk maken;

6° de wijze waarop conflicten over de uitvoering van het onderzoeks- en samenwerkingsreglement worden beslecht.

Art. II.13.[18] De bepalingen van het algemeen onderzoeks- en samenwerkingsreglement die relevant zijn voor de onderzoekers, worden uitgewerkt in de rechtspositieregeling van de partners, dan wel in de overeenkomsten met de betrokken onderzoekers.

Art. II.14.[19] De partners kunnen aan de associatie financiële middelen toekennen.

De partners kunnen een personeelslid met zijn instemming belasten met een opdracht bij de associatie, ongeacht de aard van de tewerkstelling. Het betrokken personeelslid blijft gedurende de opdracht juridisch en administratief behoren tot de terbeschikkingstellende instelling.

Afdeling 3. Andere bepalingen

Art. II.15.[20] De rechtspersonen verantwoordelijk voor een universiteit of een hogeschool kunnen slechts een beroep doen op de regelen inzake associaties indien zij lid zijn van een associatie die voldoet aan de voorwaarden die in dit hoofdstuk en in artikel II.335, deel 4, titel 3, hoofdstuk 1, afdeling 1, deel 4, titel 4, hoofdstuk 3 en deel 4, titel 4, hoofdstuk 4 worden bepaald.

Art. II.16.[21] Partners die het voornemen hebben uit de associatie te treden, melden dit tijdig aan de associatie. Deze melding is tijdig indien zij als volgt gebeurt :
1° voor de hogescholen : ten minste 2 jaar voor de uittredingsdatum;
2° voor de universiteiten : ten minste 3 jaar voor de uittredingsdatum.

---

[18] **Artikel II.13.** : Structuurdecreet, artikel 101ter, ingevoegd bij het Aanvullingsdecreet, artikel VI.9.
[19] **Artikel II.14.** : Structuurdecreet, artikel 102, vervangen bij het Aanvullingsdecreet, artikel VI.9.
[20] **Artikel II.15.** : Structuurdecreet, artikel 96.
De woorden “dit hoofdstuk” zijn vervangen door de woorden “dit hoofdstuk en in artikel II.335, deel 4, titel 3, hoofdstuk 1, afdeling 1, deel 4, titel 4, hoofdstuk 3 en deel 5, titel 4, hoofdstuk 4”
[21] **Artikel II.16.** : Structuurdecreet, artikel 112.
In het eerste lid is de opdeling in streepjes vervangen door een opdeling in 1° en 2°.

De uittreding van een universiteit of hogeschool wordt gemeld aan de Vlaamse Regering. Deze melding maakt gewag van de maatregelen die worden getroffen om nadelige gevolgen voor personeel en studenten te vermijden.

Art. II.17.[22] Artikel IV.68, is niet van toepassing op de relaties tussen associaties en universiteiten en hogescholen.

Hoofdstuk 3. Zending

Art. II.18.[23] §1. Hogescholen en universiteiten zijn, in het belang van de samenleving, werkzaam op het gebied van het hoger onderwijs.

§2. Universiteiten zijn werkzaam op het gebied van het wetenschappelijk onderzoek.

Hogescholen zijn werkzaam op het gebied van het praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek. Binnen een School of Arts zijn hogescholen ook werkzaam op het gebied van het onderzoek in de kunsten, in samenwerking met een universiteit.

De ontwikkeling en de beoefening van de kunsten maken deel uit van de opdracht van de hogescholen die binnen een School of Arts kunstopleidingen organiseren.

De Hogere Zeevaartschool is werkzaam op het gebied van het praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek en op het gebied van het wetenschappelijk onderzoek met betrekking tot de nautische wetenschappen.

§3. Hogescholen en universiteiten zijn werkzaam op het gebied van de maatschappelijke en wetenschappelijke dienstverlening en van de transfer van kennis voor de versterking van de innovatieve kracht van de maatschappelijke en economische sectoren.

§4. Ter vervulling van hun zending kunnen de hogescholen en de universiteiten alle rechtshandelingen stellen, inbegrepen het sluiten van overeenkomsten met personen van privaatrecht en publiekrecht.

Art. II.19.[24] Wordt in het kader van deze codificatie erkend als opdracht van de Vlerick Business School: het verstrekken van postinitieel onderwijs, het verrichten van wetenschappelijk onderzoek en het verstrekken van wetenschappelijke dienstverlening op het gebied van de managementwetenschappen.

---

[22] **Artikel II.17.** : Structuurdecreet, artikel 113.
De woorden “Artikel 21 van het decreet van 22 februari 1995 betreffende de wetenschappelijke en maatschappelijke dienstverlening door de universiteiten en hogescholen en betreffende de relaties van de universiteiten en hogescholen met andere rechtspersonen” zijn vervangen door de woorden “Artikel IV.68”.
[23] **Artikel II.18.** : Structuurdecreet, artikel 10, gewijzigd bij het integratiedecreet, artikel 13.
In paragraaf 2, derde lid, zijn de woorden “opleidingen organiseren in het studiegebied Audiovisuele en beeldende kunst of in het studiegebied Muziek en podiumkunsten” vervangen door de woorden “kunstopleidingen organiseren”.
[24] **Artikel II.19.** : ION-decreet, artikel 8.
De woorden “dit decreet” zijn vervangen door de woorden “deze codificatie” en de woorden “Vlerick School voor Management” zijn vervangen door de woorden “Vlerick Business School”.

Art. II.20.[25] Wordt in het kader van deze codificatie erkend als opdracht van de Antwerp Management School : het verstrekken van postinitieel onderwijs, het verrichten van wetenschappelijk onderzoek en het verstrekken van wetenschappelijke dienstverlening op het gebied van de managementwetenschappen.

Art. II.21.[26] Wordt in het kader van deze codificatie erkend als opdracht van het Instituut voor Tropische Geneeskunde : het verstrekken van postinitieel onderwijs, het verrichten van wetenschappelijk onderzoek en het verstrekken van wetenschappelijke dienstverlening op het gebied van de tropische geneeskunde en diergeneeskunde en de gezondheidszorg in ontwikkelingslanden.

Art. II.22.[27] De opdracht van het IOB is het organiseren en verschaffen van postinitieel onderwijs, verrichten van wetenschappelijk onderzoek en verstrekken van wetenschappelijke dienstverlening op het gebied van de economische, politieke en sociale aspecten van het ontwikkelingsbeleid en –beheer.

De opdracht van het IES is het organiseren en verschaffen van postinitieel onderwijs, het verrichten van wetenschappelijk onderzoek en het verstrekken van wetenschappelijke dienstverlening op het gebied van Europese studies, onder meer door gebruik te maken van virtuele onderwijsplatformen.

De opdracht van het IJoS is het uitbouwen van een interdisciplinair en internationaal ingebed studiecentrum met als voorwerp de studie van het Jodendom in de breedste betekenis van de term en vanuit een veelheid aan benaderingen.

TITEL 2. Institutionele bepalingen

Hoofdstuk 1. Commissie Hoger Onderwijs
Afdeling 1. Oprichting en samenstelling

Art. II.23.[28] §1. De Vlaamse Regering richt een Commissie Hoger Onderwijs op.

§2. De Commissie Hoger Onderwijs bestaat uit een vaste kern, die uit ten minste 3 en ten hoogste 5 leden bestaat, met inbegrip van de voorzitter van de commissie. De leden van de vaste kern zijn deskundig met betrekking tot het hoger onderwijs, met inbegrip van het hoger beroepsonderwijs.

---

[25] **Artikel II.20.** : ION-decreet, artikel 8bis, ingevoegd bij OD XVIII, artikel V.34 en gewijzigd bij OD XXI, artikel V.22.
De woorden “dit decreet” zijn vervangen door de woorden “deze codificatie”.
[26] **Artikel II.21.** : ION-decreet, artikel 9.
De woorden “dit decreet” zijn vervangen door de woorden “deze codificatie”.
[27] **Artikel II.22.** : Universiteitendecreet, artikel 169quater, §3, gewijzigd bij het decreet van 7 december 2001 betreffende de herziening van de financiering van de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap en begeleidende bepalingen, artikel 12 en bij OD XIV, artikel V.37.
[28] **Artikel II.23.** : Structuurdecreet, artikel 9, vervangen bij het HBO decreet, artikel 8.
In paragraaf 4, punt 1°, zijn de woorden “de bachelor- en masteropleidingen in de studiegebieden Muziek en podiumkunsten, Audiovisuele en beeldende kunst” vervangen door de woorden “de kunstopleidingen”.

§3. De vaste kern laat zich bij de uitvoering van haar opdracht, afhankelijk van het onderwerp, bijstaan door 1 van de volgende cellen van experten:
1° de cel macrodoelmatigheid, bestaande uit ten minste 4 en ten hoogste 8 experten;
2° de cel taalregeling, bestaande uit 4 experten;
3° de cel kwaliteitszorg hbo5-opleidingen, bestaande uit 4 experten.

De cel kwaliteitszorg hbo5-opleidingen wordt opgeheven als de algemene afbouw van de van rechtswege erkende hbo5-opleidingen, zoals vermeld in artikel 161, §2, 2°, van het decreet van 30 april 2009 betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs, start.

§4. De experten zijn deskundig op 1 of meer van de volgende gebieden:
1° de cel macrodoelmatigheid: het hoger beroepsonderwijs, de professionele bachelor-opleidingen, de academische bachelor- en masteropleidingen, de kunstopleidingen, de arbeidsmarkt in relatie tot deze opleidingen;
2° de cel taalregeling: de (onderwijs)taal in het hoger onderwijs, de positionering van het Vlaamse hoger onderwijs in een internationale context, de relatie 'onderwijs – internationale arbeidsmarkt', de democratisering hoger onderwijs;
3° de cel kwaliteitszorg hbo5-opleidingen: kwaliteitszorg opleidingen in het hoger beroepsonderwijs, het professioneel hoger onderwijs, de arbeidsmarkt in relatie tot deze opleidingen.

§5. De Vlaamse Regering stelt de leden en de experten aan en regelt de werking van de Commissie Hoger Onderwijs.

Bij elke combinatie 'vaste kern – cel van experten' mag ten hoogste twee derden van de door de Vlaamse Regering aangestelde leden en experten van hetzelfde geslacht zijn.

§6. De Vlaamse Regering draagt er zorg voor dat de leden en de experten in onafhankelijkheid kunnen oordelen over de hen voorgelegde vragen.

Afdeling 2. Opdracht en rapportering

Art. II.24.[29] De Commissie Hoger Onderwijs heeft als opdracht:
1° een oordeel uit te brengen over de macrodoelmatigheid van:
   a) opleidingen in het hoger beroepsonderwijs overeenkomstig artikel 21 van het decreet van 30 april 2009 betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs;
   b) nieuwe bachelor- of masteropleidingen overeenkomstig artikel II.153, §3;
2° een oordeel uit te brengen over het aanbieden van een anderstalige initiële bachelor- of masteropleiding overeenkomstig artikel II.263;

[29] **Artikel II.24.** : Structuurdecreet, artikel 9bis, ingevoegd bij het Aanvullingsdecreet, artikel V.2 en vervangen bij het HBO decreet, artikel 8.
In punt 1°, b), zijn de woorden "artikel 62, §3, van dit decreet" vervangen door de woorden "artikel II.153, §3".
In punt 2°, zijn de woorden "artikel 91ter van dit decreet" vervangen door de woorden "artikel II.263".
In punt 3°, zijn de woorden "artikel 91quater" vervangen door de woorden "artikel II.264".
In punt 4°, zijn de woorden "artikel 91septies van dit decreet" vervangen door de woorden "artikel II.268".

3° een advies uit te brengen over een vrijstelling van een equivalentievoorwaarde voor een anderstalige initiële bachelor- of masteropleiding overeenkomstig artikel II.264;
4° een oordeel uit te brengen over een afwijking op de voorwaarde tot het aanbieden van een equivalente opleiding overeenkomstig artikel II.268;
5° uiterlijk 90 dagen vanaf de erkenning van een beroepskwalificatie van kwalificatie-niveau 5, als vermeld in hoofdstuk IV, afdeling I, van het decreet van 30 april 2009 betreffende de kwalificatiestructuur, een advies te bezorgen aan de bevoegde dienst van de Vlaamse Regering over het voorstel van onderwijskwalificatie, dat tot stand is gekomen volgens de bepalingen in artikel 15 en 15bis van het decreet van 30 april 2009 betreffende de kwalificatiestructuur;
6° het kwaliteitstoezicht uitoefenen op de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs, vermeld in artikel 160 van het decreet van 30 april 2009 betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs, en overeenkomstig de bepalingen, vermeld in artikel 161/1 van het decreet van 30 april 2009 betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs;
7° het beoordelen van de aanvragen van gecombineerd onderwijs in opleidingen van het hoger beroepsonderwijs, vermeld in artikel 28 en 98, §5, van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs en overeenkomstig de criteria, vermeld in voormeld artikel 28;
8° het beoordelen van de aanvragen voor wijziging van het opleidingsprofiel van de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs, vermeld in artikel 160 van het decreet van 30 april 2009 betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs, tot aan de omvorming van die opleidingen overeenkomstig de bepalingen, vermeld in artikel 161/2 van het decreet van 30 april 2009 betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs;
9° het samen met een ad-hoccommissie beslissen over de verwantschap, zoals vermeld in artikel 20 van het decreet van 30 april 2009 betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs, tussen een onderwijskwalificatie van niveau 5 en een van rechtswege erkende opleiding van het hoger beroepsonderwijs.

Art. II.25.[30] De Commissie Hoger Onderwijs rapporteert jaarlijks vóór 1 mei aan het Vlaams Parlement over haar werkzaamheden van het voorgaande kalenderjaar.

Hoofdstuk 2. Accreditatieorganisatie
Afdeling 1. Aanwijzing en opdracht

Art. II.26.[31] Een internationaal verdrag wijst de organisatie aan die overeenkomstig deel 2, titel 3, hoofdstuk 9 de accreditatie verleent en de toets nieuwe opleidingen uitvoert.

De Vlaamse Regering geeft aan het Vlaams parlement kennis van het verdragsontwerp vóór de ondertekening ervan.

---

[30] **Artikel II.25**. : Structuurdecreet, artikel 9/2, ingevoegd bij het HBO decreet, artikel 8.
[31] **Artikel II.26.** : Structuurdecreet, artikel 9quater, ingevoegd bij het Aanvullingsdecreet, artikel V.2.
In het eerste lid zijn de woorden “het orgaan aan dat” vervangen door de woorden “de organisatie aan die” en zijn de woorden “Titel I, Hoofdstuk III, Afdeling 2” vervangen door de woorden “deel 2, titel 3, hoofdstuk 9”.

Afdeling 2. Werking
Onderafdeling 1. Algemeen

Art. II.27.[32] De accreditatieorganisatie legt in een reglement volgende bestuursbeginselen op exhaustieve wijze vast:

1° de bestuursbeginselen die van toepassing zijn op de totstandkoming en de uitvoering van de beslissingen en reglementen die betrekking hebben op instellingen voor hoger onderwijs in de Vlaamse Gemeenschap. Ten minste worden beginselen opgenomen inzake onafhankelijkheid en onpartijdigheid, zorgvuldigheid en redelijkheid, formele motivering, openbaarheid, en rechtszekerheid, inzonderheid de wijze waarop onregelmatige beslissingen en reglementen kunnen worden ingetrokken;

2° de bestuursbeginselen inzake de behandeling van vragen of bezwaren en opmerkingen van instellingen voor hoger onderwijs in de Vlaamse Gemeenschap of, desgevallend, van elke andere Belgische rechtspersoon of natuurlijke persoon. Inzonderheid wordt het recht geregeld om zich bij de behartiging van zijn belangen in het verkeer met de accreditatieorganisatie te laten bijstaan door een raadsman.

Het reglement richt zich naar de gemeenschappelijke grond van het bestuursrecht geldend binnen de partijen bij het in artikel II.26, eerste lid, bedoelde internationaal verdrag.

Het reglement houdt op uitwerking te hebben indien het niet bij decreet is bekrachtigd binnen een termijn van 1 jaar vanaf de inwerkingtreding van het reglement. De bekrachtiging werkt terug tot deze laatste datum.

Art. II.28.[33] Elk uitvoerbaar reglement van de accreditatieorganisatie betreffende de procedure volgens dewelke in het hoger onderwijs in de Vlaamse Gemeenschap de instellingsreview wordt uitgevoerd, de besluiten die de instellingsreview afronden, worden genomen, de accreditatie wordt verleend en/of de toets nieuwe opleidingen wordt uitgevoerd, wordt bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad.

De accreditatiebesluiten en de besluiten die de instellingsreview afronden worden bij uittreksel bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad. Het uittreksel betreft de essentiële elementen van het dispositief. De besluiten en de rapporten die de instellingsreview afronden, en de accreditatiebesluiten en accreditatierapporten van de accreditatieorganisatie worden integraal gepubliceerd op de website van de accreditatieorganisatie.

---

[32] **Artikel II.27.** : Structuurdecreet, artikel 9quinquies, ingevoegd bij het Aanvullingsdecreet, artikel V.2 en gewijzigd bij het kwaliteitszorgdecreet, artikel 49.
In het derde lid zijn de woorden “artikel 9quater, eerste lid” vervangen door de woorden “artikel II.26, eerste lid”.

[33] **Artikel II.28.** : Structuurdecreet, artikel 9sexies, ingevoegd bij het Aanvullingsdecreet, artikel V.2 en gewijzigd bij het kwaliteitszorgdecreet, artikel 4 en 49.
De indeling in paragrafen is weggelaten.

Art. II.29.[34] De accreditatieorganisatie staat in voor de bewaring van volgende documenten :

1° de accreditatiebesluiten en de accreditatierapporten, en de stukken op grond waarvan deze zijn uitgebracht;
2° de toetsingsrapporten inzake de toets nieuwe opleiding, en de stukken op grond waarvan deze zijn uitgebracht;
3° de besluiten die de instellingsreview afronden, de rapporten van de instellingsreviews en de stukken op grond waarvan ze zijn opgemaakt.

De in het eerste lid bedoelde documenten worden in goede, geordende en toegankelijke staat bewaard voor een periode van ten minste 8 jaar.

De bewaring geschiedt elektronisch, fotografisch of op papier.

Art. II.30.[35] De accreditatieorganisatie rapporteert jaarlijks over haar werkzaamheden aan het Vlaams Parlement.

Onderafdeling 2. Bijzonder verlof voor het uitoefenen van taken ten behoeve van de accreditatieorganisatie

Art. II.31.[36] Deze onderafdeling is van toepassing op:

1° de personeelsleden, die door een statuut of een arbeidsovereenkomst van onbepaalde duur verbonden zijn aan :
   a) de diensten van het Vlaams Parlement;
   b) de erkende politieke groepen, of de voorzitters van die groepen, van de wetgevende vergaderingen van de Staat en van de Gemeenschappen of de Gewesten;
   c) de Vlaamse Interuniversitaire Raad;
   d) de Vlaamse Hogescholenraad;
   e) een associatie;
   f) een universiteit in de Vlaamse Gemeenschap;
   g) een universitair ziekenhuis, behoudens indien dit is opgericht onder de vorm van een Vlaamse openbare instelling;
   h) een hogeschool in de Vlaamse Gemeenschap;
   i) de Vlerick Business School;
   j) het Instituut voor Tropische Geneeskunde;
   k) de Antwerp Management School;
   l) de Evangelische Theologische Faculteit in Heverlee;

---

[34] **Artikel II.29.** : Structuurdecreet, artikel 9septies, ingevoegd bij het Aanvullingsdecreet, artikel V.2 en gewijzigd bij het kwaliteitszorgdecreet, artikel 5 en 49.
[35] **Artikel II.30.** : Structuurdecreet, artikel 9octies, ingevoegd bij het Aanvullingsdecreet, artikel V.2 en gewijzigd bij het kwaliteitszorgdecreet, artikel 49.
Het woord “zijn” is vervangen door het woord “haar”.
[36] **Artikel II.31.** : Structuurdecreet, artikel 9nonies, ingevoegd bij het Aanvullingsdecreet, artikel V.2, gewijzigd bij het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 207 en bij het decreet kwaliteitszorg, artikel 6.
In de aanhef is het woord “subsectie” vervangen door het woord “onderafdeling”.
In punt 1°, i), zijn de woorden “Vlerick School voor Management” vervangen door de woorden “Vlerick Business School”.
In punt 2°, b) zijn de woorden “psycho-medisch-sociale centra” vervangen door de woorden “centra voor leerlingenbegeleiding”.

m) de Faculteit voor Protestantse Godgeleerdheid in Brussel;
n) de Vlaamse Universiteiten en Hogescholen Raad;

2° de vastbenoemde of tot de proeftijd toegelaten personeelsleden bedoeld in :
a) artikel 2, §1, van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van bepaalde personeelsleden van het Gemeenschapsonderwijs;
b) artikel 4, §1, van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerde centra voor leerlingenbegeleiding;
c) artikel 61 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs.

Art. II.32.[37] §1. Aan een personeelslid wordt op zijn verzoek een verlengbaar of hernieuwbaar bijzonder verlof toegekend voor het uitoefenen van taken :
1° als Vlaams waarnemer bij een buitenlandse accreditatieorganisatie die in aanmerking komt om bij verdrag als accreditatieorganisatie te worden aangeduid;
2° ten behoeve van de werking van de accreditatieorganisatie.

Het personeelslid kan dit verlof voltijds, of, binnen het volume en de voorwaarden bepaald door de Vlaamse Regering, deeltijds opnemen.

§2. Het bijzonder verlof is uitgeput eens een totale gecumuleerde duur van 10 jaar bereikt is. Voor de toepassing van deze bepaling wordt een deeltijds verlof met een voltijds verlof gelijkgesteld. Dit bijzonder verlof kan eenmalig met een periode van ten hoogste 5 jaar verlengd worden als de betrokkene binnen die periode de pensioengerechtigde leeftijd bereikt.

§3. Het bijzonder verlof eindigt uiterlijk op de laatste dag van de maand die volgt op die waarin de tewerkstelling bij de accreditatieorganisatie een einde neemt.

Art. II.33.[38] Gedurende de periode(n) van bijzonder verlof betaalt de accreditatieorganisatie de personeelskost terug aan de instelling van oorsprong.

Art. II.34.[39] Gedurende de periode(n) van bijzonder verlof :
1° wordt het personeelslid beschouwd als zijnde in dienstactiviteit, indien de rechtspositieregeling van het personeelslid deze administratieve stand kent;
2° behoudt het personeelslid zijn rechten inzake bevordering.

Art. II.35.[40] §1. Het personeelslid waarvan het bijzonder verlof eindigt, kan in de instelling van oorsprong het oorspronkelijke ambt, of, in geval van contractuele tewerkstelling, een gelijkwaardige functie opnemen.

---

[37] **Artikel II.32.** : Structuurdecreet, artikel 9decies, ingevoegd bij het Aanvullingsdecreet, artikel V.2 en gewijzigd bij het decreet van 29 juni 2012 betreffende de noodzakelijke bepalingen voor de organisatie van het onderwijs, artikel V.2 en bij het kwaliteitszorgdecreet, artikel 49.
In paragraaf 2 zijn de woorden “aan een voltijds verlof” vervangen door de woorden “met een voltijds verlof”.
[38] **Artikel II.33.** : Structuurdecreet, artikel 9undecies, ingevoegd bij het Aanvullingsdecreet, artikel V.2 en gewijzigd bij het kwaliteitszorgdecreet, artikel 49.
[39] **Artikel II.34.** : Structuurdecreet, artikel 9duodecies, ingevoegd bij het Aanvullingsdecreet, artikel V.2.
[40] **Artikel II.35.** : Structuurdecreet, artikel 9terdecies, ingevoegd bij het Aanvullingsdecreet, artikel V.2 en gewijzigd bij het kwaliteitszorgdecreet, artikel 49.
In paragraaf 2 zijn de woorden “artikel 136, §3, 137, §3 en 158, §3 van het hogescholendecreet” vervangen door de woorden “artikel V.156, §3, V.157, §3 en V.180, §3”.

Het personeelslid geniet bij zijn wederindiensttreding het salaris, de mandaatsvergoeding, de haard- of standplaatstoelage, het jaarlijks vakantiegeld, de eindejaarstoelage, evenals alle vergoedingen, toelagen of bijwedden verbonden aan het oorspronkelijke ambt, desgevallend mandaat, of, in geval van contractuele tewerkstelling, de oorspronkelijke functie. De periode van tewerkstelling bij de accreditatieorganisatie wordt daarbij in aanmerking genomen voor de berekening van de geldelijke en dienstanciënniteit.

§2. Het bijzonder verlof wordt beschouwd als mandaatsperiode voor wat betreft de opbouw van het recht bedoeld in artikel V.156, §3, V.157, §3 en V.180, §3.

Hoofdstuk 3. De Vlaamse Universiteiten en Hogescholen Raad

Art. II.36.[41] Onder de benaming de Vlaamse Universiteiten en Hogescholen Raad (VLUHR) richten de hogescholen, de universiteiten en de associaties in de Vlaamse Gemeenschap een vereniging zonder winstoogmerk op waarvan de statuten voldoen aan de in dit hoofdstuk bepaalde voorwaarden.

Art. II.37.[42] §1. De VLUHR verstrekt adviezen en doet voorstellen aan de Vlaamse minister, bevoegd voor het onderwijs, en aan de Vlaamse minister, bevoegd voor wetenschap en innovatie. De VLUHR kan ook overleg onder de hogescholen, universiteiten of associaties organiseren. Het overleg, de adviezen en de voorstellen betreffen alle aangelegenheden die de Vlaamse hogescholen, universiteiten en associaties aanbelangen.

§2. De VLUHR is bevoegd voor de externe kwaliteitsbeoordelingen in de instellingen zoals bepaald in artikel II.122. De VLUHR kan daartoe een verzelfstandigd orgaan oprichten.

De leden van dat verzelfstandigd orgaan moeten expertise hebben met betrekking tot kwaliteitszorg van opleidingen hoger beroepsonderwijs, hoger professioneel onderwijs, hoger academisch onderwijs en de specifieke lerarenopleiding.

§3. Op vraag van de Vlaamse Regering en de Commissie Hoger Onderwijs verstrekt de VLUHR adviezen in diverse materies.

---

[41] **Artikel II.36.** : Structuurdecreet, artikel 9quater decies, ingevoegd bij OD XIX, artikel V.31.
De woorden "vóór eind 2009" zijn niet opgenomen in de codificatie en de woorden "dit decreet" zijn vervangen door de woorden "dit hoofdstuk" en het woord "moeten" is niet opgenomen in de codificatie.

[42] **Artikel II.37.** : Structuurdecreet, artikel 9quinquies decies, ingevoegd bij OD XIX, artikel V.31 en gewijzigd bij het HBO decreet, artikel 9 en 17.
In paragraaf 1 is de zinsnede "de minister tot wiens bevoegdheid het hoger onderwijs behoort en aan de minister tot wiens bevoegdheid wetenschap en innovatie behoort" vervangen door de zinsnede "Vlaamse minister, bevoegd voor het onderwijs, en aan de Vlaamse minister, bevoegd voor wetenschap en innovatie".
In paragraaf 2 zijn de woorden "artikel 93 van dit decreet" vervangen door de woorden "artikel II.122".
In paragraaf 4 is het woord "haar" vervangen door het woord "zijn" en zijn de woorden "op volwaardige manier" vervangen door de woorden "op een volwaardige manier".

§4. De VLUHR moet ook aspecten zoals internationalisering, ontwikkelingssamenwerking en wetenschap en innovatie op volwaardige manier aan bod laten komen binnen zijn werking.

§5. De VLUHR fungeert als forum voor interassociatieoverleg.

Art. II.38.[43] §1. De VLUHR vertegenwoordigt alle hogescholen, alle universiteiten en alle associaties in de Vlaamse Gemeenschap.

§2. De VLUHR kan andere natuurlijke personen of rechtspersonen uitnodigen om zijn vergaderingen bij te wonen.

Art. II.39.[44] De VLUHR bezorgt jaarlijks vóór 1 juni een verslag van de activiteiten van het afgesloten kalenderjaar aan de Vlaamse Regering en het Vlaams Parlement. De jaarrekening maakt deel uit van dit activiteitenverslag.

Hoofdstuk 4. De Vlaamse Interuniversitaire Raad

Art. II.40.[45] Door de universiteiten, bedoeld in artikel II.2, wordt onder de benaming Vlaamse Interuniversitaire Raad een stichting van openbaar nut opgericht waarvan de statuten voldoen aan de voorwaarden bepaald in dit hoofdstuk.

Binnen de perken gesteld door artikel 127, §1 van de Grondwet, verstrekt de raad adviezen en doet hij voorstellen aan de Vlaamse minister, bevoegd voor het onderwijs, of de Vlaamse minister, bevoegd voor wetenschap en innovatie. Daarenboven kan hij overleg onder de universitaire instellingen organiseren.

Het overleg, de adviezen en voorstellen betreffen alle aangelegenheden die de samenwerking onder de Vlaamse universiteiten aanbelangen.

De Vlaamse Regering brengt het Vlaams Parlement op de hoogte van de ontvangst van alle adviezen en voorstellen.

Art. II.41.[46] De Vlaamse Interuniversitaire Raad bestaat uit de volgende leden die de universiteiten vertegenwoordigen:

---

[43] **Artikel II.38.** : Structuurdecreet, artikel 9sexies decies, ingevoegd bij OD XIX, artikel V.31.
[44] **Artikel II.39.** : Structuurdecreet, artikel 9septies decies, ingevoegd bij OD XIX, artikel V.31.
[45] **Artikel II.40.** : VLIR-decreet, artikel 1, gewijzigd bij het decreet van 23 juni 2006 houdende aanpassing van diverse decreten aan de nieuwe benaming van de wetgevende vergaderingen van de gemeenschappen en gewesten, artikel 9
In het eerste lid zijn de woorden “de instellingen, aangeduid in artikel 2” vervangen door de woorden “de universiteiten, bedoeld in artikel II.2”, zijn de woorden “instelling van openbaar nut” vervangen door de woorden “stichting van openbaar nut” en zijn de woorden “dit decreet” vervangen door de woorden “dit hoofdstuk” en is het woord “moeten” niet opgenomen in de codificatie.
In het tweede lid zijn de woorden “artikel 59bis, §2 van de Grondwet” vervangen door de woorden “artikel 127, §1 van de Grondwet”, zijn de woorden “deze instelling” vervangen door de woorden “de raad”, is het woord “zij” telkens vervangen door het woord “hij” en is de zinsnede “de minister tot wiens bevoegdheid het universitair onderwijs of het wetenschapsbeleid behoort” vervangen door de zinsnede “de Vlaamse minister, bevoegd voor het onderwijs of de Vlaamse minister, bevoegd voor wetenschap en innovatie.
In het derde lid zijn de woorden “universitaire instellingen” vervangen door het woord “universiteiten”.
In het vierde lid zijn de woorden “De bevoegde Minister” vervangen door de woorden “De Vlaamse Regering”.

1° de Universiteit Gent, de Katholieke Universiteit Leuven, de Vrije Universiteit Brussel, en de Universiteit Antwerpen, worden ieder vertegenwoordigd door 2 leden : de rector en een ander lid, dat door de raad van beheer of de Raad van de universiteit wordt afgevaardigd;
2° de Universiteit Hasselt wordt vertegenwoordigd door 1 lid : de rector.

De leden niet-rectoren worden aangesteld voor een periode van 4 jaar. Zij zijn herbenoembaar. Hun mandaat eindigt door de herroeping van hun voordracht door de instelling die zij vertegenwoordigen.

Art. II.42.[47] In de schoot van de Vlaamse Interuniversitaire Raad kiezen de leden, voor de duur van 2 jaar, 1 voorzitter, 3 ondervoorzitters en 1 secretaris. Zij zijn herkiesbaar.

Vier van deze personen moeten respectievelijk de in artikel II.41, 1° genoemde instellingen vertegenwoordigen. De vijfde persoon vertegenwoordigt de in artikel II.40, 2°, genoemde instelling.

Art. II.43.[48] De Raad kan slechts beraadslagen, indien ten minste 5 van de 8 in artikel II.40 genoemde instellingen vertegenwoordigd en ten minste 6 leden van de Raad aanwezig zijn.

Beslissingen worden genomen met een meerderheid gevormd door twee derde van het aantal stemmen van de aanwezige leden.

Aan voorstellen of adviezen van de Raad kunnen minderheidsnota's worden toegevoegd.

Art. II.44.[49] Een afgevaardigde van de Vlaamse minister, bevoegd voor het onderwijs, en van de Vlaamse minister, bevoegd voor wetenschap en innovatie, kan de vergaderingen van de Raad bijwonen.

---

[46] **Artikel II.41.** : VLIR-decreet, artikel 2, gewijzigd bij het decreet van 22 december 1995 houdendewijziging van diverse decreten met betrekking tot de Universiteit Antwerpen, artikel 26 en ODIX, artikel 111.
In het eerste lid zijn de woorden “en universitaire instellingen” weggelaten uit de codificatie.
In het eerste lid is de nummering a) en b) vervangen door een nummering 1° en 2°.
In het eerste lid, punt 1° en 2°, zijn de verschillende universiteiten in een aaneensluitende tekst opgenomen.
In het eerste lid, punt 1°, zijn de woorden “Rijksuniversiteit te Gent” vervangen door de woorden “Universiteit Gent” en zijn de woorden “Katholieke Universiteit te Leuven” vervangen door de woorden “Katholieke Universiteit Leuven”.
In het eerste lid, punt 2°, zijn de woorden “het Universitair Centrum Limburg, en de Katholieke Universiteit Brussel te Brussel, worden ieder” vervangen door de woorden “de Universiteit Hasselt wordt”.
[47] **Artikel II.42.** : VLIR-decreet, artikel 3, gewijzigd bij het decreet van 22 december 1995 houdendewijziging van diverse decreten met betrekking tot de Universiteit Antwerpen, artikel 26.
In het tweede lid zijn de woorden “artikel 2, a)” vervangen door de woorden “artikel II.41, 1°” en zijn de woorden “een van de in artikel 2,b) genoemde instellingen” vervangen door de woorden “de in artikel II.40, 2°, genoemde instelling”.
[48] **Artikel II.43.** : VLIR-decreet, artikel 4
In het eerste lid zijn de woorden “artikel 2” vervangen door de woorden “artikel II.40”.
[49] **Artikel II.44.** : VLIR-decreet, artikel 5
De zinsnede “de ministers tot wier bevoegdheid het universitair onderwijs of het wetenschapsbeleid behoort” is vervangen door de zinsnede “de Vlaamse minister, bevoegd voor het onderwijs, en van de Vlaamse minister, bevoegd voor wetenschap en innovatie”.

Art. II.45.[50] De Vlaamse Interuniversitaire Raad bepaalt zijn reglement van orde en zijn vestigingsplaats. De Vlaamse Regering keurt ze goed.

Art. II.46. [51] §1. De universiteiten, bedoeld in artikel II.2, sluiten een overeenkomst, waarbij bepaald wordt dat de werking van de Vlaamse Interuniversitaire Raad zal mogelijk gemaakt worden door jaarlijkse eigen bedragen waarvan de bedragen proportioneel zullen zijn met de door de Staat verleende werkingstoelagen.

De overeenkomst dient gesloten voor een periode van 9 jaar. Zij wordt na deze periode telkens met 3 jaar verlengd. Ter gelegenheid van de verlenging is zij voor wijzigingen vatbaar.

De overeenkomst, alsook alle wijzigingen ervan, worden goedgekeurd door de Vlaamse minister, bevoegd voor het onderwijs en voor wetenschap en innovatie.

§2. De werkingsmiddelen van de Vlaamse Interuniversitaire Raad kunnen verhoogd worden door toelagen vanwege de overheid, door schenkingen en giften en door welkdanige inkomsten voortkomend uit zijn werking of zijn patrimonium.

Art. II.47.[52] Elk jaar brengt de Raad uiterlijk op 1 maart bij het Vlaams Parlement verslag uit over de werkzaamheden van de instelling.

Hoofdstuk 5. De Vlaamse Hogescholenraad

Art. II.48.[53] De hogescholen, bedoeld in artikel II.3, richten onder de benaming Vlaamse Hogescholenraad, afgekort VLHORA, een stichting van openbaar nut op. Het reglement van orde voldoet aan de voorwaarden bepaald in dit hoofdstuk. Deze stichting van openbaar nut is de rechtsopvolger van de vzw Vlaamse Hogescholenraad.

---

[50] **Artikel II.45.** : VLIR-decreet, artikel 6.
Het eerste en tweede lid zijn samengevoegd.
De woorden “De Koning” zijn vervangen door de woorden “De Vlaamse Regering”.

[51] **Artikel II.46.** : VLIR-decreet, artikel 7, §1 en §3, gewijzigd bij het Aanvullingsdecreet, artikel II.89 en het decreet van 29 juni 2007 houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2007, artikel 12.
In paragraaf 1, eerste lid, is de zinsnede “Onder alle in dit decreet vernoemde universiteiten en universitaire instellingen dient een overeenkomst gesloten” vervangen door de zinsnede “De universiteiten, bedoeld in artikel II.2, sluiten een overeenkomst” zijn de woorden “dit decreet” vervangen door de woorden “deze codificatie” en zijn de woorden “en universiteitaire instellingen” niet opgenomen in de codificatie.
Paragraaf 3 is in de codificatie hernummerd tot paragraaf 2.
In paragraaf 1, derde lid, is de zinsnede “de ministers die het universitair onderwijs en het wetenschapsbeleid onder hun bevoegdheid hebben” vervangen door de zinsnede “de Vlaamse minister, bevoegd voor het onderwijs en voor wetenschap en innovatie”.

[52] **Artikel II.47.** : VLIR-decreet, artikel 8, gewijzigd bij het decreet van 23 juni 2006 houdende aanpassing van diverse decreten aan de nieuwe benaming van de wetgevende vergaderingen van de gemeenschappen en gewesten , artikel 10.

[53] **Artikel II.48.** : VLHORA-decreet, artikel 2, gewijzigd bij het Aanvullingsdecreet, artikel V.97.
De woorden “het decreet van 13 juli 1994 betreffende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap” zijn vervangen door de woorden “artikel II.3”, de woorden “dit decreet” zijn vervangen door de woorden “dit hoofdstuk” en de woorden “moet voldoen” zijn vervangen door het woord “voldoet”.

Art. II.49.[54] Binnen de perken gesteld door artikel 127 van de Grondwet, doet de VLHORA voorstellen aan de Vlaamse Regering. Daarenboven kan hij overleg onder de hogescholen organiseren.

Het overleg en de voorstellen betreffen alle aangelegenheden die de Vlaamse hogescholen aanbelangen.

Art. II.50.[55] §1. De algemene vergadering van de VLHORA bestaat uit de algemeen directeurs tenzij het hogeschoolbestuur tot een andere vaste afvaardiging beslist van alle in artikel II.48 bedoelde hogescholen.

§2. De algemene vergadering legt bij reglement de samenstelling van de raad van beheer vast. Zij bepaalt de procedure van aanduiding van de leden van de raad van beheer, de duur van het mandaat en de wijze van aanduiding van voorzitter, ondervoorzitter, penningmeester en secretaris. Zolang dit reglement niet is vastgelegd, blijft de bestaande wijze van aanduiding, samenstelling en duur van mandaat van toepassing.

§3. Afgevaardigden van de Vlaamse minister, bevoegd voor het onderwijs, kunnen de vergaderingen bijwonen.

Art. II.51.[56] De algemene vergadering en de raad van beheer kunnen slechts geldig beslissen indien ten minste de helft plus 1 van de leden aanwezig of vertegenwoordigd is.

De beslissingen van de algemene vergadering en van de raad van beheer worden genomen met een meerderheid gevormd door 3/4 van het aantal stemmen van de aanwezige en de vertegenwoordigde leden. Aan voorstellen van de VLHORA kunnen minderheidsnota's worden toegevoegd.

Art. II.52.[57] De VLHORA stelt zijn reglement van orde op en bepaalt zijn vestigingsplaats. De Vlaamse Regering keurt het reglement van orde goed.

Art. II.53.[58] §1. De VLHORA betrekt zijn werkingsmiddelen rechtstreeks of onrechtstreeks uit de jaarlijkse bijdragen van de hogescholen op basis van een overeenkomst gesloten tussen de hogescholen. De bijdragen zijn proportioneel aan de jaarlijkse werkingsuitkeringen die de Vlaamse Gemeenschap aan de hogescholen verleent.

De overeenkomst wordt gesloten voor hernieuwbare periodes van 3 jaar. Ter gelegenheid van de hernieuwing is zij voor wijzigingen vatbaar. De overeenkomst en alle wijzigingen ervan worden goedgekeurd door de Vlaamse Regering.

---

[54] **Artikel II.49.** : VLHORA-decreet, artikel 3.
[55] **Artikel II.50.** : VLHORA-decreet, artikel 4, gewijzigd bij OD XIV, artikel V.21 en bij het Aanvullingsdecreet, artikel V.98.
In paragraaf 1 zijn de woorden “artikel 2” vervangen door de woorden “artikel II.48”.
[56] **Artikel II.51.** : VLHORA-decreet, artikel 5.
[57] **Artikel II.52.** : VLHORA-decreet, artikel 6.
[58] **Artikel II.53.** : VLHORA-decreet, artikel 7, paragraaf 1 en paragraaf 3, gewijzigd bij het Aanvullingsdecreet, artikel II.90.
Paragraaf 3 is in de codificatie hernummerd tot paragraaf 2.

§2. De werkingsmiddelen van de VLHORA kunnen verhoogd worden door toelagen vanwege de overheid, door schenkingen of giften en door inkomsten voortkomend uit zijn werking of zijn patrimonium.

Art. II.54.[59] De VLHORA voert een economische dubbele boekhouding. De VLHORA maakt ieder jaar een begroting op van zijn ontvangsten en uitgaven, evenals de rekeningen van het afgesloten kalenderjaar. De boekhouding en de jaarrekeningen worden onderworpen aan de controle en het toezicht van een revisor. De VLHORA bezorgt elk jaar voor 1 oktober de begroting van het daaropvolgende kalenderjaar aan de Vlaamse Regering. De VLHORA bezorgt elk jaar de rekeningen van het afgesloten kalenderjaar vóór 1 juli aan de Vlaamse Regering.

Art. II.55.[60] De VLHORA bezorgt jaarlijks vóór 1 juli aan de Vlaamse Regering een verslag van de activiteiten van het afgesloten kalenderjaar.

Art. II.56.[61] De personeelsleden van de hogescholen kunnen mits hun akkoord belast worden met een opdracht in de VLHORA. De VLHORA sluit daartoe een overeenkomst met de hogeschool en het personeelslid.

Bedoelde overeenkomst bepaalt ten minste de duurtijd van de overeenkomst, de salarisschaal waarop het personeelslid recht heeft en de wijze van verrekening van de personeelskost aan de VLHORA.

De personeelsleden kunnen bezoldigd worden met een niet-verworven salarisschaal. De bezoldiging van de secretaris-generaal van de VLHORA bestaat uit de salarisschaal van gewoon hoogleraar. De VLHORA bepaalt aan de hand van de vigerende salarisschalen de salarisschalen van de andere personeelsleden.

De benoemde personeelsleden belast met een opdracht in de VLHORA behouden hun statutaire rechten als personeelslid van de hogeschool en blijven deel uitmaken van de personeelsformatie van deze hogeschool. Op het ogenblik dat de opdracht in de VLHORA een einde neemt, belast het hogeschoolbestuur hen met een opdracht en worden zij bezoldigd met de salarisschaal verbonden aan het ambt dat zij in de hogeschool bekleden.

TITEL 3. Structuur van het hoger onderwijs

Hoofdstuk 1. Definities en doelstellingen van opleidingen en graden

Art. II.57.[62] Het hoger onderwijs omvat opleidingen die leiden tot de graad van bachelor en de graad van master en opleidingen van het hoger beroepsonderwijs die leiden tot een diploma van gegradueerde en specifieke lerarenopleidingen die leiden

---

[59] **Artikel II.54.** : VLHORA-decreet, artikel 8.
[60] **Artikel II.55.** : VLHORA-decreet, artikel 9.
[61] **Artikel II.56.** : VLHORA-decreet, artikel 10, gewijzigd bij OD XIV, artikel V.22.
[62] **Artikel II.57.** : Structuurdecreet, artikel 11, gewijzigd bij OD XVII, artikel V.18 en bij het decreet van 30 april 2009 betreffende de kwalificatiestructuur, artikel 28 en Hogescholendecreet, artikel 305, §1.
In het tweede lid zijn de woorden “Met ingang van 1 september 1995” niet opgenomen in de codificatie en is de zinsconstructie aangepast.

tot een diploma van leraar. Het hoger onderwijs omvat ook de opleidingen die kunnen afgesloten worden met een postgraduaatgetuigschrift. Bovendien wordt in het hoger onderwijs ook de graad van doctor verleend.

Aan een instelling voor hoger onderwijs kan geen secundair onderwijs of aanvullend beroepsonderwijs georganiseerd worden.

Art. II.58.[63] §1. Opleidingen van het hoger beroepsonderwijs zijn beroepsgericht als vermeld in artikel 4 van het decreet van 30 april 2009 betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs.

Voor de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs waarvoor geen erkende beroepskwalificaties bestaan, en dit tot zolang er geen erkende beroepskwalificaties zijn, bepaalt de Vlaamse Regering de referentiekaders waarvan de competenties voor de opleidingen worden afgeleid. De competenties worden, zoals bij erkende beroepskwalificaties, vastgelegd gebruikmakend van de descriptorelementen uit het kwalificatieraamwerk en waarborgen de toepassing van eventuele Europese, federale of Vlaamse regelgeving inzake beroepsuitoefening.

De VLOR en de SERV zullen om advies gevraagd worden bij het besluit dat de referentiekaders, het proces en de actoren om tot deze competenties te komen, zal vastleggen.

§2. Bacheloropleidingen zijn ofwel professioneel gericht ofwel academisch gericht. Masteropleidingen zijn academisch gericht maar kunnen daarenboven een professionele gerichtheid hebben.

§3. Professionele gerichtheid houdt in dat de opleidingen gericht zijn op de algemene vorming en de verwerving van professionele kennis en competenties, gestoeld op de toepassing van wetenschappelijke of artistieke kennis, creativiteit en praktijkkennis.

Meer in het bijzonder hebben professioneel gerichte bacheloropleidingen tot doel de studenten te brengen tot een niveau van algemene en specifieke kennis en competenties nodig voor de zelfstandige uitoefening van een beroep of groep van beroepen.

§4. Academische gerichtheid houdt in dat de opleidingen gericht zijn op de algemene vorming en op de verwerving van academische of artistieke kennis en competenties eigen aan het functioneren in een domein van de wetenschappen of van de kunsten. Academisch gerichte opleidingen zijn op wetenschappelijk onderzoek gebaseerd.

Meer in het bijzonder hebben de academisch gerichte bacheloropleidingen tot doel de studenten te brengen tot een niveau van kennis en competenties eigen aan het wetenschappelijk of artistiek functioneren in het algemeen en aan een specifiek domein van de wetenschappen of de kunsten in het bijzonder,met als doelstelling het doorstromen naar een masteropleiding of het uitstromen naar de arbeidsmarkt.

---

[63] **Artikel II.58.** : Structuurdecreet, artikel 12, gewijzigd bij het decreet van 30 april 2009 betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs, artikel 133, OD XX, artikel V.8 en OD XXIII, artikel V.42.
De paragrafen 1bis tot en met 7 zijn in de codificatie hernummerd in §2 tot en met §8.

§5. De masteropleidingen hebben tot doel de studenten te brengen tot een gevorderd niveau van kennis en competenties eigen aan het wetenschappelijk of artistiek functioneren in het algemeen en aan een specifiek domein van de wetenschappen of de kunsten in het bijzonder, dat noodzakelijk is voor de autonome beoefening van de wetenschappen of de kunsten of voor de aanwending van wetenschappelijke of artistieke kennis in de zelfstandige uitoefening van een beroep of groep van beroepen.

§6. Een masteropleiding wordt afgesloten met een masterproef, waarvan de studieomvang uitgedrukt in studiepunten gelijk is aan ten minste 1/5 van het totaal aantal studiepunten van het opleidingsprogramma, met een minimum van 15 studiepunten en een maximum van 30 studiepunten.

§7. De voorbereiding van een doctoraatsproefschrift heeft tot doel de vorming van een onderzoeker die op een zelfstandige wijze een bijdrage kan leveren aan de ontwikkeling en de groei van de wetenschappelijke kennis; het proefschrift moet blijk geven van het vermogen tot de creatie van nieuwe wetenschappelijke kennis in een bepaald vakgebied of over vakgebieden heen op grond van zelfstandig wetenschappelijk onderzoek met inbegrip van de kunsten en het proefschrift moet kunnen leiden tot wetenschappelijke publicaties.

§8. Hierna wordt onder 'hoger professioneel onderwijs' verstaan de professioneel gerichte bacheloropleidingen en onder 'academisch onderwijs' de academisch gerichte bacheloropleidingen, de masteropleidingen en de voorbereiding van het doctoraatsproefschrift.

Hoofdstuk 2. Opleidingenaanbod

Art. II.59.[64] §1. De hogescholen bieden in het hoger beroepsonderwijs opleidingen aan die leiden tot het diploma van gegradueerde overeenkomstig bepalingen, vermeld in het decreet van 30 april 2009 betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs.

§2. De hogescholen bieden in het hoger professioneel onderwijs opleidingen aan die leiden tot de graad van bachelor.

§3. De hogescholen bieden binnen een School of Arts opleidingen aan in de studiegebieden Audiovisuele en beeldende kunst, en Muziek en podiumkunsten die:
1° in het hoger beroepsonderwijs leiden tot het diploma van gegradueerde;
2° in het hoger professioneel onderwijs leiden tot de graad van bachelor;
3° in het academisch onderwijs leiden tot de graad van bachelor of de graad van master;

§4. De Hogere Zeevaartschool biedt in het studiegebied Nautische wetenschappen opleidingen aan die:

[64] **Artikel II.59.** : Structuurdecreet, artikel 14, gewijzigd bij het decreet van 30 april 2009 betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs, artikel 134, het integratiedecreet, artikel 14 en het HBO decreet, artikel 10.
De paragrafen 1bis en 2 zijn in de codificatie hernummerd tot respectievelijk paragraaf 2 en 3.

1° in het hoger beroepsonderwijs leiden tot het diploma van gegradueerde;
2° in het hoger professioneel onderwijs leiden tot de graad van bachelor;
3° in het academisch onderwijs leiden tot de graad van bachelor of de graad van master.

Art. II.60.[65] De universiteiten bieden in het academisch onderwijs opleidingen aan die leiden tot de graad van bachelor of de graad van master.

Art. II.61.[66] De universiteiten en hogescholen bieden binnen de perken van de hun bij dit deel toegewezen onderwijsbevoegdheid de specifieke en gereglementeerde opleidingen aan die kunnen afgesloten worden met een postgraduaatgetuigschrift zoals bedoeld in artikel II.62, §1, of met een diploma van de overeenstemmende beroepstitel.

Art. II.62.[67] §1. Postgraduaatgetuigschriften kunnen door de hogescholen en de universiteiten uitgereikt worden na de succesvolle voltooiing van opleidingstrajecten met de studieomvang van ten minste 20 studiepunten. Het gaat om opleidingstrajecten die in het kader van de verdere professionele vorming, een verbreding c.q. verdieping beogen van de competenties verworven bij de voltooiing van een bachelor- of masteropleiding.

§2. De universiteiten en hogescholen organiseren in het kader van permanente vorming kortere opleidingstrajecten met het oog op de bij- en nascholing.

Ze bepalen zelf of in gemeenschappelijk overleg het kwalificatie- en certificeringskader voor deze na- en bijscholingen en maken dit openbaar.

Art. II.63.[68] §1. Opleidingen van het hoger beroepsonderwijs sluiten aan bij het secundair onderwijs.

§2. De opleidingen van het hoger beroepsonderwijs hebben een minimale globale duur van 2 jaar en een studieomvang van 90 of 120 studiepunten.

Art. II.64.[69] §1. Bacheloropleidingen sluiten aan bij het secundair onderwijs.

§2. De studieomvang van een bacheloropleiding bedraagt ten minste 180 studiepunten.

§3. In afwijking van paragraaf 1 en 2 kunnen hogescholen in het hoger professioneel onderwijs bacheloropleidingen aanbieden waarvan de studieomvang ten minste 60 studiepunten bedraagt en die volgen op een andere bacheloropleiding.

---

[65] **Artikel II.60.** : Structuurdecreet, artikel 15.
[66] **Artikel II.61.** : Structuurdecreet, artikel 16.
De woorden “dit decreet” zijn vervangen door de woorden “dit deel” en de woorden “artikel 17, §1” zijn vervangen door de woorden “artikel II.62, §1”.
[67] **Artikel II.62.** : Structuurdecreet, artikel 17.
[68] **Artikel II.63.** : Structuurdecreet, artikel 17bis, ingevoegd bij het decreet van 30 april 2009 betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs, artikel 135 en gewijzigd bij OD XX, artikel V.9.
[69] **Artikel II.64.** : Structuurdecreet, artikel 18.

Art. II.65.[70] §1. Masteropleidingen sluiten aan op bacheloropleidingen in het academisch onderwijs of volgen op andere masteropleidingen.

§2. De studieomvang van een masteropleiding bedraagt ten minste 60 studiepunten.

Hoofdstuk 3. Opleidingsprogramma

Art. II.66.[71] Een opleiding heeft een studieomvang van 60 studiepunten of een veelvoud daarvan, met uitzondering van een opleiding van het hoger beroepsonderwijs en de masteropleidingen, waarvoor een veelvoud van 30 mogelijk is.

Art. II.67.[72] Het instellingsbestuur bepaalt voor elke opleiding een opleidingsprogramma dat bestaat uit een samenhangend geheel van opleidingsonderdelen.

Bij de vaststelling van het opleidingsprogramma leeft het instellingsbestuur de bij of krachtens de wet, het decreet of de Europese richtlijnen vastgelegde voorwaarden na die de toegang tot bepaalde ambten of beroepen reguleren.

De Vlaamse Regering kan bij besluit nadere regels vastleggen voor de toepassing van deze bepalingen.

Wat betreft de opleidingen die leiden tot de beroepen van arts, huisarts, verantwoordelijk algemeen ziekenverple(e)g(st)er, tandarts, dierenarts, vroedvrouw, apotheker en architect leeft het instellingsbestuur bij de vaststelling van het opleidingsprogramma de vereisten na bepaald in de Europese richtlijn 2005/36/EG van het Europees Parlement en de Raad van 7 september 2005 betreffende de erkenning van beroepskwalificaties. De instellingsbesturen geven in hun onderwijsreglement duidelijk aan hoe zij in hun opleidingsprogramma's beantwoorden aan de voorwaarden uiteengezet in de richtlijn.

De accreditatieorganisatie bevestigt in haar accreditatierapport en in haar accreditatiebesluit, bedoeld in artikel II.147, of het instellingsbestuur bij het vaststellen van de opleidingsprogramma's de betreffende Europese richtlijn al dan niet heeft nageleefd. De accreditatieorganisatie neemt dat besluit op grond van de gepubliceerde externe beoordeling van de opleiding.

De Vlaamse Regering publiceert de Europese richtlijn 2005/36/EG van 7 september 2005 betreffende de erkenning van beroepskwalificaties, inclusief de bijlagen in het Belgisch Staatsblad.

---

[70] **Artikel II.65.** : Structuurdecreet, artikel 19.
[71] **Artikel II.66**. : Flexibiliseringsdecreet, artikel 4, gewijzigd bij het decreet van 30 april 2009 betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs, artikel 142 en OD XXI, artikel V.56.
[72] **Artikel II.67.** : Flexibiliseringsdecreet, artikel 5, gewijzigd bij OD XX, artikel V.25, OD XXI, artikel V.57 en het kwaliteitszorgdecreet, artikel 49.
In het vierde lid is het woord "onderwijsregeling" vervangen door het woord "onderwijsreglement".
In het vijfde lid zijn de woorden zijn de woorden "Het accreditatieorgaan" telkens vervangen door de woorden "De accreditatieorganisatie, is het woord "zijn" telkens vervangen door het woord "haar" en zijn de woorden "artikel 60 van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen" vervangen door de woorden "artikel II.147".

Art. II.68.[73] De instelling schrijft voor elke opleiding en voor elk opleidingsonderdeel leerresultaten uit.

Op basis van de niveaudescriptoren zoals bepaald in artikel II.141, schrijven de instellingen onder coördinatie van de Vlaamse Hogescholenraad en de Vlaamse Interuniversitaire Raad daarenboven gezamenlijk de domeinspecifieke leerresultaten uit. Zij waarborgen de toepassing van Vlaamse, federale en internationale regelgeving over beroepsuitoefening.

Die beschrijving van de domeinspecifieke leerresultaten wordt gevalideerd door de accreditatieorganisatie.

De Vlaamse Regering kan daarvoor nadere regels uitwerken.

De in het tweede lid vermelde opmaak van domeinspecifieke leerresultaten geldt niet voor de graad van doctor.

Art. II.69.[74] Het instellingsbestuur drukt de studieomvang van elk opleidingsonderdeel uit in gehele studiepunten.

De studieomvang van een opleidingsonderdeel bedraagt ten minste 3 studiepunten.

Art. II.70.[75] Het instellingsbestuur kan een opleiding of een opleidingsonderdeel geheel of gedeeltelijk in de vorm van afstandsonderwijs aanbieden.

Het instellingsbestuur ontwikkelt daartoe geschikt studie- en leermateriaal en organiseert daartoe geschikte begeleiding.

Hoofdstuk 4. Studiegebieden, graden en titels

Art. II.71.[76] §1. De hogescholen kunnen in het hoger beroepsonderwijs en in het hoger professioneel onderwijs opleidingen organiseren en de overeenstemmende diploma's van gegradueerde, respectievelijk de graden van bachelor verlenen in of over de volgende studiegebieden:
1° Architectuur;
2° Gezondheidszorg;
3° Industriële wetenschappen en technologie;
4° Biotechniek;
5° Onderwijs;
6° Sociaal-agogisch werk;

---

[73] **Artikel II.68.** : Flexibiliseringsdecreet, artikel 5bis, ingevoegd bij het decreet van 30 april 2009 betreffende de kwalificatiestructuur, artikel 32 en gewijzigd bij OD XX, artikel V.26.
In het tweede lid zijn de woorden “artikel 58, §2, van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering in het hoger onderwijs” vervangen door de woorden “artikel II.141”.
In het derde lid zijn de woorden “Nederlands-Vlaamse” niet opgenomen in de codificatie.
[74] **Artikel II.69.** : Flexibiliseringsdecreet, artikel 6.
[75] **Artikel II.70.** : Flexibiliseringsdecreet, artikel 7.
[76] **Artikel II.71.** : Structuurdecreet, artikel 23, vervangen bij het integratiedecreet, artikel 15 en gewijzigd bij het HBO decreet, artikel 11.

7° Handelswetenschappen en bedrijfskunde.

§2. De hogescholen kunnen binnen een School of Arts in het hoger beroepsonderwijs, in het hoger professioneel onderwijs en in het academisch onderwijs opleidingen aanbieden en de overeenstemmende diploma's van gegradueerde, de overeenstemmende graden van bachelor, respectievelijk van bachelor en master verlenen in de volgende studiegebieden:
1° Audiovisuele en beeldende kunst;
2° Muziek en podiumkunsten.

§3. De Hogere Zeevaartschool kan in het hoger beroepsonderwijs, in het hoger professioneel onderwijs en in het academisch onderwijs opleidingen aanbieden en de overeenstemmende diploma's van gegradueerde, respectievelijk de graden van bachelor en van bachelor en master verlenen in het studiegebied Nautische wetenschappen.

§4. Met ingang van het academiejaar 2013-2014 dragen de hogescholen hun bevoegdheid inzake het aanbieden van academische opleidingen en het verlenen van de overeenstemmende graden van bachelor en master in de volgende studiegebieden over aan de universiteit van de associatie:
1° Architectuur;
2° Gezondheidszorg;
3° Industriële wetenschappen en technologie;
4° Biotechniek;
5° Productontwikkeling;
6° Toegepaste taalkunde;
7° Handelswetenschappen en bedrijfskunde.

Met ingang van het academiejaar 2013-2014 kunnen de hogescholen in het academisch onderwijs niet langer opleidingen aanbieden en de overeenstemmende graden van bachelor en master verlenen in de in het eerste lid vermelde studiegebieden.

Art. II.72.[77] De professioneel gerichte opleidingen "bachelor in de audiovisuele technieken: beeld, geluid en montage" en "bachelor in de audiovisuele technieken: assistentie", gerangschikt in het studiegebied Industriële wetenschappen en technologie en aangeboden door de Erasmushogeschool Brussel, worden vanaf het academiejaar 2013-2014 samengevoegd tot 1 opleiding, namelijk de professioneel gerichte opleiding "bachelor in de audiovisuele kunsten". Deze opleiding wordt gerangschikt in het studiegebied Audiovisuele en beeldende kunst van het hoger professioneel onderwijs.

De academisch gerichte opleidingen "bachelor in de conservatie-restauratie" en "master in de conservatie-restauratie", gerangschikt in het studiegebied Audiovisuele en beeldende kunst en aangeboden door de Artesis Hogeschool

[77] **Artikel II.72.** : Structuurdecreet, artikel 23bis, ingevoegd bij het integratiedecreet, artikel 16 en gewijzigd bij OD XXIII.
In het tweede lid is het woord" Conservatie" telkens met een kleine letter geschreven.
In het tweede lid zijn de woorden "Conservatie en restauratie" vervangen door de woorden "Conservatie-restauratie".

Antwerpen worden vanaf het academiejaar 2013-2014 gerangschikt in het studiegebied Conservatie-restauratie in het academisch onderwijs.

De academisch gerichte opleidingen "bachelor in het milieu- en preventiemanagement" en "master in het milieu-en preventiemanagement", gerangschikt in het studiegebied Gezondheidszorg en aangeboden door de HUB-EHSAL, worden vanaf het academiejaar 2013-2014 gerangschikt in het studiegebied Sociale gezondheidswetenschappen in het academisch onderwijs.

Art. II.73.[78] §1. De universiteiten kunnen in het academisch onderwijs opleidingen aanbieden en de overeenstemmende graden van bachelor en master verlenen in of over de volgende studiegebieden:
1° Wijsbegeerte en moraalwetenschappen;
2° Godgeleerdheid, godsdienstwetenschappen en kerkelijk recht;
3° Taal- en letterkunde;
4° Geschiedenis;
5° Archeologie en kunstwetenschappen;
6° Rechten, notariaat en criminologische wetenschappen;
7° Psychologie en pedagogische wetenschappen;
8° Economische en toegepaste economische wetenschappen;
9° Politieke en sociale wetenschappen;
10° Sociale gezondheidswetenschappen;
11° Bewegings- en revalidatiewetenschappen;
12° Wetenschappen;
13° Toegepaste wetenschappen;
14° Toegepaste biologische wetenschappen;
15° Geneeskunde;
16° Tandheelkunde;
17° Diergeneeskunde;
18° Farmaceutische wetenschappen;
19° Biomedische wetenschappen;
20° Verkeerskunde.

Vanaf het academiejaar 2013-2014 kunnen de universiteiten in het academisch onderwijs ook opleidingen aanbieden en de overeenstemmende graden van bachelor en master verlenen in of over de volgende studiegebieden:
1° Architectuur;
2° Industriële wetenschappen en technologie;
3° Biotechniek;

---

[78] **Artikel II.73.** : Structuurdecreet, artikel 24, gewijzigd bij het Minidecreet, artikel 4, 10 en 11, bij het integratiedecreet, artikel 17 en bij OD XXIII.
In paragraaf 2 en paragraaf 3, eerste en tweede lid, zijn de woorden “de artikelen 26 tot 31” telkens vervangen door de woorden “artikel II.78 tot II.82”.
In paragraaf 3, tweede lid, zijn de woorden “artikel 84” vervangen door de woorden “artikel II.251”.
In paragraaf 4 en paragraaf 5, eerste lid, zijn de woorden “artikel 23, §4” vervangen door de woorden “artikel II.71, §4”.
In paragraaf 4 zijn de woorden “artikel 27 tot en met 31” vervangen door de woorden “artikel II.78 tot en met II.82”.
In paragraaf 7, tweede lid, zijn de woorden “artikel 78, 7°, 9° en 10°” telkens vervangen door de woorden “artikel II.222, 7°, 9° en 10°” en zijn de woorden “de examenregeling” vervangen door de woorden “het examenreglement”.

4° Productontwikkeling;
5° Toegepaste taalkunde;
6° Handelswetenschappen en bedrijfskunde;
7° Conservatie-restauratie.

§2. De universiteiten die krachtens het bepaalde in artikel II.78 tot II.82 in bepaalde studiegebieden enkel bacheloropleidingen mogen aanbieden, kunnen slechts in of over deze studiegebieden heen in het academisch onderwijs masteropleidingen aanbieden die alleen openstaan voor diegene die al een masteropleiding heeft voltooid en kunnen slechts de overeenstemmende graden van master verlenen indien zij hierover een samenwerkingsovereenkomst sluiten met een andere universiteit die krachtens artikel II.77 tot II.82 in het betrokken studiegebied of over de betrokken studiegebieden heen masteropleidingen kan aanbieden. Voor de toepassing van deze paragraaf worden de transnationale Universiteit Limburg en de Universiteit Hasselt als 1 universiteit beschouwd.

§3. De universiteiten kunnen de graad van doctor verlenen in of over de studiegebieden of delen van studiegebieden heen waarin zij krachtens artikel II.78 tot II.82 de bevoegdheid hebben tot het aanbieden van opleidingen die leiden tot de graad van master.

De universiteiten die in bepaalde studiegebieden of delen van studiegebieden enkel bacheloropleidingen kunnen aanbieden, kunnen de graad van doctor verlenen in of over deze studiegebieden of delen van studiegebieden heen op voorwaarde dat de openbare verdediging van het proefschrift zoals bedoeld in artikel II.251 gebeurt voor een interuniversitaire jury die wordt samengesteld in overleg met een universiteit die krachtens artikel II.78 tot II.82 in het betrokken studiegebied of deel van een studiegebied masteropleidingen kan aanbieden.

§4. De universiteit waaraan een hogeschool de bevoegdheid, vermeld in artikel II.71, §4, heeft overgedragen, oefent die bevoegdheid uit conform de bepalingen, vermeld in artikel II.78 tot en met II.82.

§5. De universiteit treedt na de overdracht van de bevoegdheden, vermeld in artikel II.71, §4, in de rechten en verplichtingen van de hogeschool die haar bevoegdheden heeft overgedragen aan de universiteit, en dit ten aanzien van de overgedragen bevoegdheden, met inbegrip van de aan de betrokken opleidingen gerelateerde onderzoekscontracten en contracten in het kader van de maatschappelijke dienstverlening.

§6. Naar aanleiding van de overdracht van de desbetreffende opleidingen sluiten de hogeschool en de universiteit een overeenkomst waarin ten minste afspraken gemaakt worden over de overdracht, de ter beschikking stelling en het gebruik van infrastructuur en onroerende goederen, en over financiële aangelegenheden.

Voor wat betreft het luik financiering bevat de overeenkomst ten minste een regeling over een eventuele overdracht tussen de hogeschool en universiteit van een deel van de werkingsuitkeringen voor de periode vanaf de start van het academiejaar 2013-2014 tot en met 31 december 2013.

In functie van de samenwerking tussen een universiteit en een hogeschool met betrekking tot de overgenomen opleidingen kan voor de periode vanaf 1 januari 2014 in de overeenkomst bepaald worden welk deel van de werkingsuitkering van de universiteit bestemd blijft als werkingsuitkering voor de hogeschool. In de overeenkomst worden daartoe de algemene principes van die samenwerking vastgelegd en de jaarlijkse invulling ervan wordt via de begroting van de hogeschool en universiteit gerealiseerd.

§7. De universiteiten voorzien in aangepaste overgangs- en begeleidingsmaatregelen, opdat studenten die vóór het academiejaar 2013-2014 gestart zijn in een academische opleiding aan een hogeschool, die met ingang van het academiejaar 2013-2014 overgedragen wordt naar een universiteit, hun opleiding kunnen voltooien. Dat betekent minimaal dat:

1° de universiteit de credits die de student verworven heeft in de desbetreffende opleiding in de hogeschool en de studiepunten waarvoor de student gedelibereerd is, overneemt. Die credits en gedelibereerde studiepunten worden geacht verworven of gedelibereerd te zijn in de ontvangende universiteit;

2° de universiteit de vrijstellingen voor een opleidingsonderdeel of voor een deel ervan overneemt die de student verkregen heeft voor de desbetreffende opleiding.

Voor het academiejaar 2013-2014 maken de universiteit en de hogeschool gezamenlijk afspraken over de toepassing van artikel II.222, 7°, 9° en 10°. Bij gebrek aan een overeenkomst tussen de twee partijen neemt de universiteit ten minste gedurende het academiejaar 2013-2014 het examenreglement met betrekking tot artikel II.222, 7°, 9° en 10°, die van toepassing is op het moment van de overdracht, over voor die studenten die vóór het academiejaar 2013-2014 gestart zijn in een academische hogeschoolopleiding.

§8. Studenten in een academisch opleiding die met ingang van het academiejaar 2013-2014 overgedragen wordt aan een universiteit en die in het academiejaar 2012-2013 begeleiding in het kader van geïntegreerd onderwijs (GON) genoten, kunnen gebruik blijven maken van gon-begeleiding zolang ze een overgedragen opleiding volgen, mits ze beantwoorden aan de voorwaarden om gon-begeleiding te krijgen.

Art. II.74.[79] Een universiteit kan in of over de studiegebieden Audiovisuele en beeldende kunst, Muziek en podiumkunsten, en Nautische wetenschappen, of in of over delen van die studiegebieden heen de graad van doctor verlenen als het doctoraatsproject ingebed is in een gemeenschappelijke onderzoeksomgeving van de universiteit en 1 of meer hogescholen. De betrokken hogescholen hebben krachtens artikel II.83 tot en met II.101 de bevoegdheid om binnen het bedoelde studiegebied opleidingen aan te bieden die leiden tot de graad van master.

[79] **Artikel II.74.** : Structuurdecreet, artikel 24ter, ingevoegd bij het Aanvullingsdecreet, artikel V.5 en vervangen bij het integratiedecreet, artikel 19.
De woorden “artikel 32 tot en met 53” zijn vervangen door de woorden “artikel II.83 tot en met II.101”.

Art. II.75.[80] §1. Alleen diegene aan wie overeenkomstig deze codificatie de graad van bachelor, master of doctor (doctor of philosophy met afkorting PhD of dr) is verleend met of zonder nadere specificatie, is gerechtigd tot het voeren van de overeenkomstige titel van bachelor, master of doctor met of zonder nadere specificatie.

§2. Alleen volgende personen kunnen de titel van licentiaat voeren:
1° de houders van de graad van master in de opleidingen en studiegebieden waarvoor paragraaf 3 niet van toepassing is;
2° de personen aan wie deze titel is verleend door een daartoe op grond van de onderwijsregelgeving bevoegde instelling.

§3. Alleen volgende personen kunnen de titel van gegradueerde voeren:
1° houders van de graad van bachelor in de opleidingen en studiegebieden bedoeld in artikel II.71, §1, en waarop paragraaf 2 niet van toepassing is;
2° de personen aan wie deze titel is verleend door een daartoe op grond van de onderwijsregelgeving bevoegde instelling.
3° houders van het diploma van gegradueerde (in het Engels vertaald als associate degree), uitgereikt in het hoger beroepsonderwijs.

§4. Alleen personen aan wie de graad van geaggregeerde werd verleend door een daartoe op grond van de onderwijsregelgeving bevoegde instelling, mogen de titel van geaggregeerde voeren.

§5. Degene aan wie op grond van een examen aan een niet in de Vlaamse Gemeenschap gevestigde instelling voor hoger onderwijs een graad is verleend van bachelor, master of doctor (doctor of philosophy, met afkorting PhD of dr) en die gerechtigd is die graad in het betreffende land als titel te voeren, is eveneens gerechtigd die graad als titel te voeren in de Vlaamse Gemeenschap op dezelfde wijze als in het betreffende land met aanduiding van de instelling van hoger onderwijs die de graad heeft verleend.

§6. Diegene die zonder daartoe gerechtigd te zijn de graden van bachelor of master met of zonder specificatie of doctor (doctor of philosophy met afkorting PhD of dr) of de graden en titels genoemd in paragraaf 2, 3 en in artikel II.76 verleent, wordt gestraft met een gevangenisstraf van 8 dagen tot 3 maanden en met een boete van 125 tot 500 euro of slechts met 1 van die straffen.

§7. Diegene die zonder daartoe gerechtigd te zijn de titel van bachelor of master met of zonder nadere specificatie of doctor (doctor of philosophy met afkorting PhD of dr)

---

[80] **Artikel II.75**. : Structuurdecreet, artikel 25, paragraaf 1 en 4 tot en met 11, gewijzigd bij het Aanvullingsdecreet, artikel V.6, het Minidecreet, artikel 14, het decreet van 30 april 2009 betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs, artikel 137 en OD XXI, artikel V.29.
De paragrafen 4 tot en met 11 zijn in de codificatie hernummerd tot paragrafen 2 tot en met 10.
In paragraaf 1 en paragraaf 7 zijn de woorden “dit decreet” telkens vervangen door de woorden “deze codificatie”.
In paragraaf 3, 1°, zijn de woorden “artikel 23, §1” vervangen door de woorden “artikel II.71, §1”.
In paragraaf 6 en paragraaf 7 zijn de woorden “§2, §3, §4, §5 en §5bis” vervangen door de woorden “paragraaf 2, 3 en 4 en in artikel II.76”.
In paragraaf 8 zijn de woorden “artikel 13” vervangen door de woorden “artikel II.77”.

of de graden en titels genoemd in paragraaf 2, 3 en in artikel II.76 voert in strijd met deze codificatie, wordt gestraft met een boete van 125 tot 500 euro.

§8. De toevoeging van de specificaties “of Arts”, “of Science”, “of Laws”, “of Medicine”, “of Veterinary Science”, “of Veterinary Medicine” of “of Philosophy” en de afkortingen, vermeld in artikel II.77, genieten dezelfde bescherming als de graad zelf en de met de graad verbonden titel.

§9. De afkorting 'ing' is voorbehouden voor diegene die gerechtigd is tot het voeren van de titel van industrieel ingenieur.

§10. De afkorting 'ir' is voorbehouden voor diegene die gerechtigd is tot het voeren van de titel van burgerlijk ingenieur, burgerlijk ingenieur-architect of bio-ingenieur.

Art. II.76.[81] §1. Diegene die gerechtigd is de titel van bachelor te voeren mag naast die titel ook 1 van hierna genoemde titels voeren indien hij in het genoemde studiegebied de door de Vlaamse Regering bepaalde opleiding heeft voltooid:
1° Gezondheidszorg: vroedvrouw, verantwoordelijk algemeen ziekenverple(e)g(st)er;
2° Sociaal-agogisch werk: maatschappelijk assistent.

De personen aan wie de in het eerste lid bedoelde titels zijn verleend door een daartoe op grond van de onderwijsregelgeving bevoegde instelling, zijn tevens gerechtigd deze titels te voeren.

§2. Diegene die ertoe gerechtigd is de titel van master te voeren mag naast die titel ook 1 van de hierna genoemde titels voeren indien hij in het genoemde studiegebied de door de Vlaamse Regering bepaalde opleiding of afstudeerrichting binnen een opleiding heeft voltooid:
1° Architectuur : architect en interieurarchitect;
2° Industriële wetenschappen en technologie : industrieel ingenieur;
3° Biotechniek : industrieel ingenieur;
4° Handelswetenschappen en bedrijfskunde : handelsingenieur;
5° Audiovisuele en beeldende kunst : meester;
6° Muziek en podiumkunsten : meester;
7° Economische en toegepaste economische wetenschappen : handelsingenieur;
8° Toegepaste wetenschappen : burgerlijk ingenieur en burgerlijk ingenieur-architect;
9° Toegepaste biologische wetenschappen : bio-ingenieur;
10° Geneeskunde : arts;
11° Tandheelkunde : tandarts;
12° Diergeneeskunde : dierenarts;
13° Farmaceutische wetenschappen : apotheker.

[81] **Artikel II.76.** Structuurdecreet, artikel 25, paragraaf 2 en 3, gewijzigd bij het Aanvullingsdecreet, artikel V.6 en OD XXI, artikel V.29
Paragraaf 2 en 3 zijn hernummerd tot paragraaf 1 en 2.
In paragraaf 1, eerste lid, is de opdeling in streepjes vervangen door een opdeling in 1° en 2°.
In paragraaf 2, eerste lid, is de opdeling in streepjes vervangen door een opdeling in 1° tot en met 13°.
In paragraaf 2, eerste lid, 5° zijn de woorden “Audio-visuele” aan elkaar geschreven.

Indien de opleiding gerangschikt is over 2 of meer studiegebieden waarvan ten minste 1 hiervoor genoemd is, dan mag diegene die ertoe gerechtigd is de titel van master te voeren naast die titel ook 1 van de hiervoor genoemde titels voeren indien hij binnen deze opleiding een door de Vlaamse Regering bepaalde afstudeerrichting heeft voltooid.

De personen aan wie de in het eerste lid bedoelde titels zijn verleend door een daartoe op grond van de onderwijsregelgeving bevoegde instelling, zijn tevens gerechtigd deze titels te voeren.

Art. II.77.[82] De Vlaamse Regering stelt, in functie van de internationale herkenbaarheid, na advies van de VLUHR en de studentenkoepelverenigingen, de lijst vast van de bachelor- en mastergraden in het academisch onderwijs waaraan de specificatie “of Arts”, “of Science”, “of Laws”, “of Medicine”, “of Veterinary Science”, “of Veterinary Medicine” of “of Philosophy”mag toegevoegd worden. De adviezen worden geacht gegeven te zijn indien ze niet verstrekt werden binnen de door de Vlaamse Regering bepaalde termijn.

De onderstaande afkortingen zijn voor de volgende categorieën voorbehouden:

1° Ba voor diegene die gerechtigd is tot het voeren van de graad van bachelor;
2° Ma voor diegene die gerechtigd is tot het voeren van de graad van master;
3° BA voor diegene die gerechtigd is tot het voeren van de graad van bachelor met de specificatie “of Arts”;
4° MA voor diegene die gerechtigd is tot het voeren van de graad van master met de specificatie “of Arts”;
5° BSc voor diegene die gerechtigd is tot het voeren van de graad van bachelor met de specificatie “of Science”;
6° MSc voor diegene die gerechtigd is tot het voeren van de graad van master met de specificatie “of Science”;
7° LL.B voor diegene die gerechtigd is tot het voeren van de graad van bachelor met de specificatie “of Laws”;
8° LL.M voor diegene die gerechtigd is tot het voeren van de graad van master met de specificatie “of Laws”;
9° MMed voor diegene die gerechtigd is tot het voeren van de graad van master met de specificatie “of Medicine”;
10° BVetSc voor diegene die gerechtigd is tot het voeren van de graad van bachelor met de specificatie “of Veterinary Science”;
11° MVetMed voor diegene die gerechtigd is tot het voeren van de graad van master met de specificatie “of Veterinary Medicine”;
12° MPhil voor diegene die gerechtigd is tot het voeren van de graad van master met de specificatie “of Philosophy”.

Hoofdstuk 5. Onderwijsbevoegdheid

---

[82] **Artikel II.77.** : Structuurdecreet, artikel 13, gewijzigd bij OD XXI, artikel V.28.
De woorden “in de zin van het decreet van 30 maart 1999 houdende de subsidiëring van studenten- en leerlingenkoepelverenigingen” zijn niet in de codificatie opgenomen.
In het eerste lid zijn de woorden “Vlaamse Universiteiten en Hogescholen Raad” vervangen door de afkorting VLUHR.

Art. II.78.[83] §1. De Katholieke Universiteit Leuven kan in het administratief arrondissement Leuven academisch gerichte opleidingen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graden verlenen in of over de volgende studiegebieden of delen van studiegebieden:

1° Wijsbegeerte en moraalwetenschappen, waarvoor de graden van bachelor en master kunnen worden verleend;
2° Godgeleerdheid, godsdienstwetenschappen en kerkelijk recht, waarvoor de graden van bachelor en master kunnen worden verleend;
3° Taal- en letterkunde, waarvoor de graden van bachelor en master kunnen worden verleend;
4° Geschiedenis, waarvoor de graden van bachelor en master kunnen worden verleend;
5° Archeologie en kunstwetenschappen, waarvoor de graden van bachelor en master kunnen worden verleend;
6° Rechten, notariaat en criminologische wetenschappen, waarvoor de graden van bachelor en master kunnen worden verleend;
7° Psychologie en pedagogische wetenschappen, waarvoor de graden van bachelor en master kunnen worden verleend;
8° Economische en toegepaste economische wetenschappen, waarvoor de graden van bachelor en master kunnen worden verleend;
9° Politieke en sociale wetenschappen, waarvoor de graden van bachelor en master kunnen worden verleend;
10° Sociale gezondheidswetenschappen, waarvoor de graden van bachelor en master kunnen worden verleend;
11° Bewegings- en revalidatiewetenschappen, waarvoor de graden van bachelor en master kunnen worden verleend;
12° Wetenschappen, waarvoor de graden van bachelor en master kunnen worden verleend;
13° Toegepaste wetenschappen, waarvoor de graden van bachelor en master kunnen worden verleend;
14° Toegepaste biologische wetenschappen, waarvoor de graden van bachelor en master kunnen worden verleend;
15° Geneeskunde, waarvoor de graden van bachelor en master kunnen worden verleend;
16° Tandheelkunde, waarvoor de graden van bachelor en master kunnen worden verleend;
17° Farmaceutische wetenschappen, waarvoor de graden van bachelor en master kunnen worden verleend;
18° Biomedische wetenschappen, waarvoor de graden van bachelor en master kunnen worden verleend;
19° Industriële wetenschappen en technologie, waarvoor de graden van bachelor en master kunnen worden verleend.

---

[83] **Artikel II.78.** : Structuurdecreet, artikel 27, gewijzigd bij het Minidecreet, artikel 15, het integratiedecreet, artikel 21 en OD XXIII, artikel V.46.
In paragraaf 1, punt 1° is tussen de woorden “bachelor en master” en de woorden “worden verleend” het woord “kunnen” ingevoegd.
In paragraaf 1, punt 18°, zijn de woorden “kunnen verleend worden” vervangen door de woorden “kunnen worden verleend”.
In paragraaf 1, punt 19°, zijn de woorden “verleend kunnen worden” vervangen door de woorden “kunnen worden verleend”.
In paragraaf 3, punt 5°, 6° en 7° is de eerste letter van het studiegebied met een hoofdletter geschreven.

§2. Op het grondgebied van de stad Kortrijk kan de Katholieke Universiteit Leuven academisch gerichte opleidingen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graden verlenen in of over de volgende studiegebieden of delen van studiegebieden:
1° Taal- en letterkunde, waarvoor de graad van bachelor kan worden verleend;
2° Geschiedenis, waarvoor de graad van bachelor kan worden verleend;
3° Rechten, waarvoor de graad van bachelor kan worden verleend;
4° Wetenschappen, waarvoor de graad van bachelor kan worden verleend;
5° Geneeskunde, waarvoor de graad van bachelor kan worden verleend;
6° Toegepaste economische wetenschappen, waarvoor de graad van bachelor kan worden verleend;
7° Biomedische wetenschappen, waarvoor de graad van bachelor kan worden verleend;
8° Onderwijskunde, waarvoor de graad van bachelor kan worden verleend.

§3. In de vestiging Brussel-Hoofdstad kan de Katholieke Universiteit Leuven academisch gerichte opleidingen aanbieden en de graden die daarop betrekking hebben, verlenen in of over de volgende studiegebieden of delen van studiegebieden:
1° Architectuur, waarvoor de graden van bachelor en master kunnen worden verleend;
2° Sociale gezondheidswetenschappen, waarvoor de graden van bachelor en master kunnen worden verleend;
3° Handelswetenschappen en bedrijfskunde, waarvoor de graden van bachelor en master kunnen worden verleend;
4° Toegepaste taalkunde, waarvoor de graden van bachelor en master kunnen worden verleend;
5° Rechten, waarvoor de graden van bachelor en master kunnen worden verleend. Daarbij kan de graad van master enkel en alleen verleend worden als het een master-na-masteropleiding betreft;
6° Taal- en letterkunde, waarvoor de graad van bachelor kan worden verleend;
7° Economische en toegepaste economische wetenschappen, waarvoor de graad van bachelor kan worden verleend.

§4. In de vestiging Gent kan de Katholieke UniversiteIt Leuven academisch gerichte opleidingen aanbieden en de graden die daarop betrekking hebben, verlenen in of over de volgende studiegebieden of delen van studiegebieden :
1° Architectuur, waarvoor de graden van bachelor en master kunnen worden verleend;
2° Industriële wetenschappen en technologie, waarvoor de graden van bachelor en master kunnen worden verleend.

§5. In de vestiging Oostende kan de Katholieke Universiteit Leuven academisch gerichte opleidingen aanbieden en de graden die daarop betrekking hebben, verlenen in of over het studiegebied of delen van het studiegebied Industriele wetenschappen en technologie, waarvoor de graden van bachelor en master kunnen worden verleend.

Op een door de Vlaamse Regering vastgesteld moment kan de Katholieke Universiteit Leuven deze onderwijsbevoegdheid overdragen naar de vestiging Brugge.

§6. In de vestiging Geel kan de Katholieke Universiteit Leuven academisch gerichte opleidingen aanbieden en de graden die daarop betrekking hebben, verlenen in of over de volgende studiegebieden of delen van studiegebleden:
1° Biotechniek, waarvoor de graden van bachelor en master kunnen worden verleend;
2° Industriële wetenschappen en technologie, waarvoor de graden van bachelor en master kunnen worden verleend.

§7. In de vestiging Diepenbeek kan de Katholieke Universiteit Leuven academisch gerichte opleidingen aanbieden en de graden die daarop betrekking hebben, verlenen in of over het studiegebied of delen van het studiegebied Industriële wetenschappen en technologie, waarvoor de graden van bachelor en master kunnen worden verleend.

§8. In de vestiging Aalst kan de Katholieke Universiteit Leuven academisch gerichte opleidingen aanbieden en de graden die daarop betrekking hebben, verlenen in of over het studiegebied of delen van het studiegebied Industriële wetenschappen en technologie, waarvoor de graden van bachelor en master kunnen worden verleend.

§9. In de vestiging Antwerpen kan de Katholieke Universiteit Leuven academisch gerichte opleidingen aanbieden en de graden die daarop betrekking hebben, verlenen in of over de volgende studiegebieden of delen van studiegebieden:
1° Handelswetenschappen en bedrijfskunde, waarvoor de graden van bachelor en master kunnen worden verleend;
2° Toegepaste taalkunde, waarvoor de graden van bachelor en master kunnen worden verleend.

§10. In de vestiging Sint-Katelijne-Waver kan de Katholieke Universiteit Leuven academisch gerichte opleidingen aanbieden en de graden die daarop betrekking hebben, verlenen in of over het studiegebied of delen van het studiegebied Industriële wetenschappen en technologie, waarvoor de graden van bachelor en master kunnen worden verleend.

§11. In de vestiging Brugge kan de Katholieke Universiteit Leuven academisch gerichte opleidingen aanbieden en de graden die daarop betrekking hebben, verlenen in of over het studiegebied of delen van het studiegebied Revalidatiewetenschappen, waarvoor de graad van bachelor kan worden verleend.

Art. II.79.[84] §1. De transnationale Universiteit Limburg kan academisch gerichte opleidingen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graden verlenen in of over de studiegebieden of delen van studiegebieden zoals bepaald in het verdrag tussen de Vlaamse Gemeenschap en het Koninkrijk der Nederlanden inzake de

[84] **Artikel II.79.** : Structuurdecreet, artikel 28, gewijzigd bij het Minidecreet, artikel 4 en 16, het integratiedecreet, artikel 22 en OD XXIII, artikel V.47.
In paragraaf 1, eerste lid, is het woord “academische” vervangen door het woord “academisch”.
In paragraaf 2, punt 8°, is het woord “handelswetenschappen” met een hoofdletter geschreven.

transnationale Universiteit Limburg, ondertekend te Maastricht op 18 januari 2001 en goedgekeurd bij het decreet van 13 juli 2001.

Daarnaast kan de tUL een academisch gerichte opleiding aanbieden en de daarop betrekking hebbende graden van bachelor en master verlenen in het studiegebied Rechten.

§2. De Universiteit Hasselt kan in het administratief arrondissement Hasselt academisch gerichte opleidingen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graden verlenen in of over de volgende studiegebieden of delen van studiegebieden:
1° Toegepaste economische wetenschappen, waarvoor de graden van bachelor en master kunnen worden verleend;
2° Wetenschappen, waarvoor de graad van bachelor kan worden verleend;
3° Geneeskunde, waarvoor de graad van bachelor kan worden verleend;
4° Verkeerskunde, waarvoor de graden van bachelor en master kunnen worden verleend;
5° Revalidatiewetenschappen, waarvoor de graden van bachelor en master kunnen worden verleend;
6° Architectuur, waarvoor de graden van bachelor en master kunnen worden verleend;
7° Industriële wetenschappen en technologie, waarvoor de graden van bachelor en master kunnen worden verleend;
8° Handelswetenschappen en bedrijfskunde, waarvoor de graden van bachelor en master kunnen worden verleend.

Art. II.80.[85] De Universiteit Antwerpen kan in het administratief arrondissement Antwerpen academisch gerichte opleidingen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graden verlenen in of over de volgende studiegebieden of delen van studiegebieden:
1° Wijsbegeerte, waarvoor de graden van bachelor en master kunnen worden verleend;
2° Taal- en letterkunde, waarvoor de graden van bachelor en master kunnen worden verleend;
3° Geschiedenis, waarvoor de graden van bachelor en master kunnen worden verleend;
4° Rechten, waarvoor de graden van bachelor en master kunnen worden verleend;
5° Onderwijskunde, waarvoor de graden van bachelor en master kunnen worden verleend;
6° Toegepaste Economische Wetenschappen, waarvoor de graden van bachelor en master kunnen worden verleend;
7° Politieke en Sociale Wetenschappen, waarvoor de graden van bachelor en master kunnen worden verleend;
8° Wetenschappen, waarvoor de graden van bachelor en master kunnen worden verleend;

[85] **Artikel II.80.** : Structuurdecreet, artikel 29, vervangen bij het decreet van 4 april 2003 houdende bepalingen tot de oprichting van een Universiteit Antwerpen en tot wijziging van het decreet van 22 december 1995 houdende wijziging van diverse decreten met betrekking tot de Universiteit Antwerpen, artikel 3 en gewijzigd bij het integratiedecreet, artikel 23 en bij OD XXIII, artikel V.48.
De woorden “academische opleidingen” zijn vervangen door de woorden “academisch gerichte opleidingen”.
In punt 2°, is het woord “Letterkunde” zonder hoofdletter geschreven.

9° Toegepaste Biologische Wetenschappen, waarvoor de graden van bachelor en master kunnen worden verleend op voorwaarde dat omtrent de organisatie van het onderwijs in de masteropleiding en bijhorend onderzoek een samenwerkingsakkoord is gesloten met een andere universiteit die in dit studiegebied onderwijsbevoegdheid heeft. Het samenwerkingsakkoord vernoemt uitdrukkelijk de kwalificatie die aan de graad wordt toegevoegd;
10° Geneeskunde, waarvoor de graden van bachelor en master kunnen worden verleend;
11° Diergeneeskunde, waarvoor de graad van bachelor kan worden verleend;
12° Farmaceutische wetenschappen, waarvoor de graden van bachelor en master kunnen worden verleend;
13° Biomedische wetenschappen, waarvoor de graden van bachelor en master kunnen worden verleend;
14° Revalidatiewetenschappen, waarvoor de graden van bachelor en master kunnen worden verleend;
15° Architectuur, waarvoor de graden van bachelor en master kunnen worden verleend;
16° Industriële wetenschappen en technologie, waarvoor de graden van bachelor en master kunnen worden verleend;
17° Productontwikkeling, waarvoor de graden van bachelor en master kunnen worden verleend;
18° Toegepaste taalkunde, waarvoor de graden van bachelor en master kunnen worden verleend;
19° Conservatie-restauratie, waarvoor de graden van bachelor en master kunnen worden verleend.

Art. II.81.[86] §1. De Universiteit Gent kan in het administratief arrondissement Gent academisch gerichte opleidingen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graden verlenen in of over de volgende studiegebieden of delen van studiegebieden:
1° Wijsbegeerte en moraalwetenschappen, waarvoor de graden van bachelor en master kunnen worden verleend;
2° Taal- en letterkunde, waarvoor de graden van bachelor en master kunnen worden verleend;
3° Geschiedenis, waarvoor de graden van bachelor en master kunnen worden verleend;
4° Archeologie en kunstwetenschappen, waarvoor de graden van bachelor en master kunnen worden verleend;
5° Rechten, notariaat en criminologische wetenschappen, waarvoor de graden van bachelor en master kunnen worden verleend;
6° Psychologie en pedagogische wetenschappen, waarvoor de graden van bachelor en master kunnen worden verleend;
7° Economische en toegepaste economische wetenschappen, waarvoor de graden van bachelor en master kunnen worden verleend;
8° Politieke en sociale wetenschappen, waarvoor de graden van bachelor en master kunnen worden verleend;
9° Sociale gezondheidswetenschappen, waarvoor de graden van bachelor en master kunnen worden verleend;
10° Bewegings- en revalidatiewetenschappen, waarvoor de graden van bachelor

[86] **Artikel II.81.** : Structuurdecreet, artikel 30, gewijzigd bij het Minidecreet, artikel 15 en het integratiedecreet, artikel 24.

en master kunnen worden verleend;
11° Wetenschappen, waarvoor de graden van bachelor en master kunnen worden verleend;
12° Toegepaste wetenschappen, waarvoor de graden van bachelor en master kunnen worden verleend;
13° Toegepaste biologische wetenschappen, waarvoor de graden van bachelor en master kunnen worden verleend;
14° Geneeskunde, waarvoor de graden van bachelor en master kunnen worden verleend;
15° Tandheelkunde, waarvoor de graden van bachelor en master kunnen worden verleend;
16° Diergeneeskunde, waarvoor de graden van bachelor en master kunnen worden verleend;
17° Farmaceutische wetenschappen, waarvoor de graden van bachelor en master kunnen worden verleend;
18° Biomedische wetenschappen, waarvoor de graden van bachelor en master kunnen worden verleend;
19° Biotechniek, waarvoor de graden van bachelor en master kunnen worden verleend;
20° Handelswetenschappen en bedrijfskunde, waarvoor de graden van bachelor en master kunnen worden verleend;
21° Industriële wetenschappen en technologie, waarvoor de graden van bachelor en master kunnen worden verleend;
22° Toegepaste taalkunde, waarvoor de graden van bachelor en master kunnen worden verleend.

§2. In de vestiging Kortrijk kan de Universiteit Gent academisch gerichte opleidingen aanbieden en de graden die daarop betrekking hebben, verlenen in of over het studiegebied of delen van het studiegebied Industriële wetenschappen en technologie, waarvoor de graden van bachelor en master kunnen worden verleend.

Art. II.82.[87] De Vrije Universiteit Brussel kan in het gerechtelijk arrondissement Brussel academisch gerichte opleidingen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graden verlenen in of over de volgende studiegebieden of delen van studiegebieden:
1° Wijsbegeerte en moraalwetenschappen, waarvoor de graden van bachelor en master kunnen worden verleend;
2° Taal- en letterkunde, waarvoor de graden van bachelor en master kunnen worden verleend;
3° Geschiedenis, waarvoor de graden van bachelor en master kunnen worden verleend;
4° Archeologie en kunstwetenschappen, waarvoor de graden van bachelor en master kunnen worden verleend;
5° Rechten, notariaat en criminologische wetenschappen, waarvoor de graden van bachelor en master kunnen worden verleend;
6° Psychologie en pedagogische wetenschappen, waarvoor de graden van bachelor en master kunnen worden verleend;
7° Economische en toegepaste economische wetenschappen, waarvoor de graden

[87] **Artikel II.82.** : Structuurdecreet, artikel 31, gewijzigd bij het Minidecreet, artikel 15 en het integratiedecreet, artikel 25.

van bachelor en master kunnen worden verleend;
8° Politieke en sociale wetenschappen, waarvoor de graden van bachelor en master kunnen worden verleend;
9° Sociale gezondheidswetenschappen, waarvoor de graden van bachelor en master kunnen worden verleend;
10° Bewegings- en revalidatiewetenschappen, waarvoor de graden van bachelor en master kunnen worden verleend;
11° Wetenschappen, waarvoor de graden van bachelor en master kunnen worden verleend;
12° Toegepaste wetenschappen, waarvoor de graden van bachelor en master kunnen worden verleend;
13° Toegepaste biologische wetenschappen, waarvoor de graden van bachelor en master kunnen worden verleend;
14° Geneeskunde, waarvoor de graden van bachelor en master kunnen worden verleend;
15° Tandheelkunde, waarvoor de graden van bachelor en master kunnen worden verleend;
16° Farmaceutische wetenschappen, waarvoor de graden van bachelor en master kunnen worden verleend;
17° Biomedische wetenschappen, waarvoor de graden van bachelor en master kunnen worden verleend;
18° Industriële wetenschappen en technologie, waarvoor de graden van bachelor en master kunnen worden verleend;
19° Toegepaste taalkunde, waarvoor de graden van bachelor en master kunnen worden verleend.

Art. II.83.[88] De Arteveldehogeschool kan in de vestiging Gent opleidingen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graden verlenen in de volgende studiegebieden:
1° Gezondheidszorg, waarvoor in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
2° Handelswetenschappen en bedrijfskunde, waarvoor in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
3° Industriële wetenschappen en technologie, waarvoor in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
4° Onderwijs, waarvoor in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
5° Sociaal-agogisch werk, waarvoor in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend.

Art. II.84.[89] HUB-EHSAL kan in de vestiging Brussel-Hoofdstad en Dilbeek opleidingen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graden verlenen in de volgende studiegebieden:
1° Gezondheidszorg, waarvoor in het hoger professioneel onderwijs de graad van

[88] **Artikel II.83.** : Structuurdecreet, artikel 32, gewijzigd bij het Aanvullingsdecreet, artikel V.3, bij het Minidecreet, artikel 17 en bij het integratiedecreet, artikel 26.
In punt 1° is de onderverdeling in punt a) en b) weggelaten.
[89] **Artikel II.84.** : Structuurdecreet, artikel 33, gewijzigd bij het Aanvullingsdecreet, artikel V.7, OD XVIII, artikel V.41, OD XIX, artikel V.33 en bij het integratiedecreet, artikel 27.
In punt 1° en 2° is de onderverdeling in punt a) en b) weggelaten.
In punt 3° zijn de woorden “kan verleend worden” vervangen door de woorden “kan worden verleend”.
Punt 5° is weggelaten.

bachelor kan worden verleend;
2° Handelswetenschappen en bedrijfskunde, waarvoor in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
3° Onderwijs, waarvoor in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
4° Sociaal-agogisch werk, waarvoor in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend.

Art. II.85.[90] De Erasmushogeschool Brussel kan in de vestiging Brussel-Hoofdstad en Vilvoorde opleidingen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graden verlenen in de volgende studiegebieden:
1° Architectuur, waarvoor in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
2° Audiovisuele en beeldende kunst, waarvoor in het academisch onderwijs de graden van bachelor en master kunnen worden verleend op voorwaarde dat het onderwijs verstrekt wordt in het kader van een School of Arts;
3° Gezondheidszorg, waarvoor in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
4° Handelswetenschappen en bedrijfskunde, waarvoor in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
5° Industriële wetenschappen en technologie, waarvoor in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
6° Muziek en podiumkunsten, waarvoor:
   a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend op voorwaarde dat het onderwijs verstrekt wordt in het kader van een School of Arts;
   b) in het academisch onderwijs de graden van bachelor of master kunnen worden verleend op voorwaarde dat het onderwijs verstrekt wordt in het kader van een School of Arts;
7° Onderwijs, waarvoor in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
8° Sociaal-agogisch werk, waarvoor in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend.

Art. II.86.[91] De Groep T - Internationale Hogeschool Leuven kan in de vestiging Leuven opleidingen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graden verlenen in het studiegebied Onderwijs, waarvoor in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend.

---

[90] **Artikel II.85.** : Structuurdecreet, artikel 34, gewijzigd bij het Aanvullingsdecreet, artikel V.8, het Minidecreet, artikel 17 en 18 en het integratiedecreet, artikel 28.
In punt 5° is de onderverdeling in punt a) en b) weggelaten.
Punt 9° is weggelaten.
[91] **Artikel II.86.** : Structuurdecreet, artikel 35, gewijzigd bij het Aanvullingsdecreet, artikel V.3, het Minidecreet, artikel 5 en 17 en het integratiedecreet, artikel 29.
De woorden “Groep T-Leuven Hogeschool” zijn vervangen door de woorden “Groep T – Internationale Hogeschool Leuven”.
De opdeling in punt 1° en 2° is weggelaten.
De woorden “de volgende studiegebieden” zijn vervangen door de woorden “het studiegebied”.

Art. II.87.[92] De Hogere Zeevaartschool kan in de vestiging Antwerpen opleidingen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graden verlenen in het studiegebied Nautische wetenschappen, waarvoor:

a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
b) in het academisch onderwijs de graden van bachelor en master kunnen worden verleend.

Art. II.88.[93] De Artesis Plantijn Hogeschool Antwerpen kan in de vestigingen Antwerpen, Turnhout, Mechelen en Lier opleidingen aanbieden en de graden die daarop betrekking hebben, verlenen in de volgende studiegebieden:

1° Audiovisuele en beeldende kunst, waarvoor in het academisch onderwijs de graden van bachelor en master kunnen worden verleend op voorwaarde dat het onderwijs verstrekt wordt in het kader van een School of Arts;
2° Gezondheidszorg, waarvoor in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
3° Handelswetenschappen en bedrijfskunde, waarvoor in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
4° Industriële wetenschappen en technologie, waarvoor in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
5° Muziek en podiumkunsten, waarvoor:
   a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend op voorwaarde dat het onderwijs verstrekt wordt in het kader van een School of Arts;
   b) in het academisch onderwijs de graden van bachelor en master kunnen worden verleend op voorwaarde dat het onderwijs verstrekt wordt in het kader van een School of Arts;
6° Onderwijs, waarvoor in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
7° Sociaal-agogisch werk, waarvoor in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend.

De Artesis Plantijn Hogeschool Antwerpen kan in de vestiging Boom opleidingen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graden verlenen in de volgende studiegebieden :

1° Gezondheidszorg, waarvoor in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
2° Handelswetenschappen en bedrijfskunde, waarvoor in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
3° Industriële wetenschappen en technologie, waarvoor in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
4° Onderwijs, waarvoor in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;

---

[92] **Artikel II.87.** : Structuurdecreet, artikel 36, gewijzigd bij het Aanvullingsdecreet, artikel V.3 het Minidecreet, artikel 19 en het integratiedecreet, artikel 30.
In de aanhef zijn de woorden “de volgende studiegebieden:” vervangen door de woorden “het studiegebied”.

[93] **Artikel II.88.** : Structuurdecreet, artikel 37, vervangen bij het integratiedecreet, artikel 31 en gewijzigd bij OD XXIII, artikel V.49.
In het tweede lid is na elk punt de eerste letter van het studiegebied met een hoofdletter geschreven.

5° Sociaal-agogisch werk, waarvoor in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend.

Art. II.89.[94] De Hogeschool Gent kan in de vestigingen Gent en Aalst opleidingen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graden verlenen in de volgende studiegebieden:

1° Architectuur, waarvoor in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
2° Audiovisuele en beeldende kunst, waarvoor in het academisch onderwijs de graden van bachelor en master kunnen worden verleend op voorwaarde dat het onderwijs verstrekt wordt in het kader van een School of Arts;
3° Biotechniek, waarvoor in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
4° Gezondheidszorg, waarvoor in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
5° Handelswetenschappen en bedrijfskunde, waarvoor in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
6° Industriële wetenschappen en technologie, waarvoor in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
7° Muziek en podiumkunsten, waarvoor in het academisch onderwijs de graden van bachelor en master kunnen worden verleend op voorwaarde dat het onderwijs verstrekt wordt in het kader van een School of Arts;
8° Onderwijs, waarvoor in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
9° Sociaal-agogisch werk, waarvoor in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend.

Art. II.90.[95] De Hogeschool PXL kan in de vestiging Hasselt opleidingen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graden verlenen in de volgende studiegebieden :

1° Audiovisuele en beeldende kunst, waarvoor in het academisch onderwijs de graden van bachelor en master kunnen worden verleend op voorwaarde dat het onderwijs verstrekt wordt in het kader van een School of Arts;
2° Biotechniek, waarvoor in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
3° Gezondheidszorg, waarvoor in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
4° Handelswetenschappen en bedrijfskunde, waarvoor in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
5° Industriële wetenschappen en technologie, waarvoor in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
6° Muziek en podiumkunsten, waarvoor in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend op voorwaarde dat het onderwijs verstrekt wordt in het kader van een School of Arts;
7° Onderwijs, waarvoor in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;

---

[94] **Artikel II.89.** : Structuurdecreet, artikel 38, gewijzigd bij het Aanvullingsdecreet, artikel V.3, het Minidecreet, artikel 17 en het integratiedecreet, artikel 32.
In punt 3°, 5° en 6° is de onderverdeling in punt a) en b) weggelaten.
[95] **Artikel II.90.** : Structuurdecreet, artikel 39, vervangen bij OD XXIII, artikel V.50.
De eerste letter van de studiegebieden is telkens met een hoofdletter geschreven.

8° Sociaal-agogisch werk, waarvoor in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend.

Art. II.91.[96] De Hogeschool West-Vlaanderen kan in de vestigingen Brugge, Oostende en Kortrijk opleidingen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graden verlenen in de volgende studiegebieden:
1° Architectuur, waarvoor in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
2° Gezondheidszorg, waarvoor in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
3° Handelswetenschappen en bedrijfskunde, waarvoor in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
4° Industriële wetenschappen en technologie, waarvoor in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
5° Onderwijs, waarvoor in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
6° Sociaal-agogisch werk, waarvoor in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend.

Art. II.92.[97] De LUCA School of Arts kan in de vestigingen Brussel-Hoofdstad, Leuven en Gent opleidingen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graden verlenen in de volgende studiegebieden:
1° Architectuur, waarvoor in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
2° Audiovisuele en beeldende kunst, waarvoor:
   a) in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend op voorwaarde dat het onderwijs verstrekt wordt in het kader van een School of Arts;
   b) in het academisch onderwijs de graden van bachelor en master kunnen worden verleend op voorwaarde dat het onderwijs verstrekt wordt in het kader van een School of Arts;
3° Industriële wetenschappen en technologie, waarvoor in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
4° Muziek en podiumkunsten, waarvoor in het academisch onderwijs de graden van bachelor en master kunnen worden verleend op voorwaarde dat het onderwijs verstrekt wordt in het kader van een School of Arts.

Art. II.93.[98] De Karel de Grote-Hogeschool - Katholieke Hogeschool Antwerpen kan in de vestiging Antwerpen opleidingen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graden verlenen in de volgende studiegebieden:
1° Audiovisuele en beeldende kunst, waarvoor in het academisch onderwijs de

---

[96] **Artikel II.91.** : Structuurdecreet, artikel 41, gewijzigd bij het Aanvullingsdecreet, artikel V.3, het Minidecreet, artikel 17 en het integratiedecreet, artikel 34.
In punt 4° is de onderverdeling in punt a) en b) weggelaten.
[97] **Artikel II.92.** : Structuurdecreet, artikel 42, vervangen bij OD XX, artikel V.10, gewijzigd bij het integratiedecreet, artikel 35 en bij het besluit van de Vlaamse Regering van 14 september 2012 tot officiële naamswijziging van de Hogeschool voor Wetenschap en Kunst, artikel 2.
In punt 1° is de onderverdeling in punt a) en b) weggelaten.
[98] **Artikel II.93.** : Structuurdecreet, artikel 43, gewijzigd bij het Aanvullingsdecreet, artikel V.3, het Minidecreet, artikel 17 en het integratiedecreet, artikel 36.
In punt 4° is de onderverdeling in punt a) en b) weggelaten.

graden van bachelor en master kunnen worden verleend op voorwaarde dat het onderwijs verstrekt wordt in het kader van een School of Arts;
2° Gezondheidszorg, waarvoor in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
3° Handelswetenschappen en bedrijfskunde, waarvoor in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
4° Industriële wetenschappen en technologie, waarvoor in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
5° Onderwijs, waarvoor in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
6° Sociaal-agogisch werk, waarvoor in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend.

Art. II.94.[99] De Katholieke Hogeschool Vives Noord kan in de vestigingen Brugge en Oostende opleidingen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graden verlenen in de volgende studiegebieden:
1° Gezondheidszorg, waarvoor in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
2° Handelswetenschappen en bedrijfskunde, waarvoor in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
3° Industriële wetenschappen en technologie, waarvoor in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
4° Onderwijs, waarvoor in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend.

Art. II.95.[100] De Thomas More Kempen kan in de vestigingen Vorselaar, Turnhout, Geel en Lier opleidingen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graden verlenen in de volgende studiegebieden:
1° Biotechniek, waarvoor in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
2° Gezondheidszorg, waarvoor in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
3° Handelswetenschappen en bedrijfskunde, waarvoor in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
4° Industriële wetenschappen en technologie, waarvoor in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
5° Onderwijs, waarvoor in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
6° Sociaal-agogisch werk, waarvoor in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend.

---

[99] **Artikel II.94.** : Structuurdecreet, artikel 44, gewijzigd bij het Aanvullingsdecreet, artikel V.3, het Minidecreet, artikel 17, het integratiedecreet, artikel 37 en OD XXIII, artikel V.51.
In punt 1° en 3° is de onderverdeling punt a) en b) weggelaten.
[100] **Artikel II.95.** : Structuurdecreet, artikel 45, gewijzigd bij het Aanvullingsdecreet, artikel V.3, bij het Minidecreet, artikel 17, bij het integratiedecreet, artikel 38 en bij het besluit van de Vlaamse Regering van 28 september 2012 tot officiële naamswijziging van de Katholieke Hogeschool Kempen, Lessius Antwerpen en Lessius Mechelen, artikel 2.
In punt 1° en 4°, is de onderverdeling in punt a) en b) weggelaten.

Art. II.96.[101] De Katholieke Hogeschool Leuven kan in de vestigingen Leuven en Diest opleidingen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graden verlenen in de volgende studiegebieden:

1° Gezondheidszorg, waarvoor in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
2° Handelswetenschappen en bedrijfskunde, waarvoor in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
3° Industriële wetenschappen en technologie, waarvoor in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
4° Onderwijs, waarvoor in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
5° Sociaal-agogisch werk, waarvoor in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend.

Art. II.97.[102] De Katholieke Hogeschool Limburg kan in de vestiging Diepenbeek opleidingen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graden verlenen in de volgende studiegebieden:

1° Audiovisuele en beeldende kunst, waarvoor in het academisch onderwijs de graden van bachelor en master kunnen worden verleend op voorwaarde dat het onderwijs verstrekt wordt in het kader van een School of Arts;
2° Gezondheidszorg, waarvoor in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
3° Handelswetenschappen en bedrijfskunde, waarvoor in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
4° Industriële wetenschappen en technologie, waarvoor in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
5° Onderwijs, waarvoor in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
6° Sociaal-agogisch werk, waarvoor in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend.

Art. II.98.[103] Thomas More Mechelen kan in de vestigingen Mechelen en Sint-Katelijne-Waver opleidingen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graden verlenen in de volgende studiegebieden:

1° Architectuur, waarvoor in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
2° Gezondheidszorg, waarvoor in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
3° Handelswetenschappen en bedrijfskunde, waarvoor in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;

---

[101] **Artikel II.96.** : Structuurdecreet, artikel 46, gewijzigd bij het Aanvullingsdecreet, artikel V.3 en het Minidecreet, artikel 17.

[102] **Artikel II.97.** : Structuurdecreet, artikel 47, gewijzigd bij het Aanvullingsdecreet, artikel V.3, het Minidecreet, artikel 17 en het integratiedecreet, artikel 39.
In punt 4° is de onderverdeling in punt a) en b) weggelaten.

[103] **Artikel II.98.** : Structuurdecreet, artikel 48, vervangen bij OD XX, artikel V.11 en gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 10 september 2010 tot officiële naamswijziging van de Katholieke Hogeschool Mechelen en de Lessius Hogeschool, artikel 2, bij het integratiedecreet, artikel 40 en bij het besluit van de Vlaamse Regering van 28 september 2012 tot officiële naamswijziging van de Katholieke Hogeschool Kempen, Lessius Antwerpen en Lessius Mechelen, artikel 3.
In punt 5° is de onderverdeling in punt a) en b) weggelaten.

4° Onderwijs, waarvoor in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend
5° Industriële wetenschappen en technologie, waarvoor in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend.

Art. II.99.[104] De Katholieke Hogeschool Sint-Lieven kan in de vestigingen Gent, Sint-Niklaas en Aalst opleidingen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graden verlenen in de volgende studiegebieden:
1° Biotechniek, waarvoor in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
2° Gezondheidszorg, waarvoor in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
3° Handelswetenschappen en bedrijfskunde, waarvoor in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
4° Industriële wetenschappen en technologie, waarvoor in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
5° Onderwijs, waarvoor in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend.

Art. II.100.[105] De Katholieke Hogeschool Vives Zuid kan in de vestigingen Kortrijk, Tielt, Roeselare en Torhout opleidingen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graden verlenen in de volgende studiegebieden:
1° Biotechniek, waarvoor in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
2° Gezondheidszorg, waarvoor in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
3° Handelswetenschappen en bedrijfskunde, waarvoor in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
4° Industriële wetenschappen en technologie, waarvoor in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
5° Onderwijs, waarvoor in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;
6° Sociaal-agogisch werk, waarvoor in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend.

Art. II.101.[106] Thomas More Antwerpen kan in de vestiging Antwerpen opleidingen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graden verlenen in de volgende studiegebieden:
1° Gezondheidszorg, waarvoor in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;

---

[104] **Artikel II.99.** : Structuurdecreet, artikel 49, gewijzigd bij het Aanvullingsdecreet, artikel V.3, het Minidecreet, artikel 17 en het integratiedecreet, artikel 41.
In punt 4° is de onderverdeling in punt a) en b) weggelaten.
[105] **Artikel II.100.** : Structuurdecreet, artikel 50, gewijzigd bij het Aanvullingsdecreet, artikel V.3, het Minidecreet, artikel 17 en OD XXIII, artikel V.52.
[106] **Artikel II.101.** : Structuurdecreet, artikel 51, gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 10 september 2010 tot officiële naamswijziging van de Katholieke Hogeschool Mechelen en de Lessius Hogeschool, artikel 3, het integratiedecreet, artikel 42 en bij het besluit van de Vlaamse Regering van 28 september 2012 tot officiële naamswijziging van de Katholieke Hogeschool Kempen, Lessius Antwerpen en Lessius Mechelen, artikel 4.
Punt 3° is hernummerd tot punt 2°.

2° Sociaal-agogisch werk, waarvoor in het hoger professioneel onderwijs de graad van bachelor kan worden verleend;

Art. II.102.[107] §1. De Vlaamse Regering legt een lijst vast van de bachelor- en masteropleidingen die per instelling aangeboden worden in overeenstemming met de onderwijsbevoegdheid zoals vastgelegd in de artikelen II.78 tot en met II.101. Deze lijst bevat per instelling en per studiegebied, deel van een studiegebied of cluster van studiegebieden, de volgende gegevens:
1° graad en kwalificatie van de betrokken opleiding;
2° afstudeerrichtingen binnen de betrokken opleidingen;
3° vestiging waar de betrokken opleiding of afstudeerrichting aangeboden wordt.

De eerste lijst geeft de situatie weer van het academiejaar 2010-2011.

§2. Vanaf het academiejaar 2013-2014 past de Vlaamse Regering de lijst, bedoeld in paragraaf 1, jaarlijks aan op basis van:
1° de beslissing van de Vlaamse Regering houdende erkenning van een nieuwe opleiding;
2° op voorstel van de algemene vergadering van de VLUHR die beslist volgens haar eigen beslissingsregels voor wat betreft:
   a) wijzigingen in de benaming van de opleiding (kwalificatie);
   b) wijzigingen in de aard (statuut) van de opleiding;
   c) wijzigingen aan afstudeerrichtingen die binnen een bepaalde opleiding kunnen worden aangeboden;
   d) verandering van vestiging binnen een hogeschool binnen het kader van de artikelen II.78 tot en met II.101;
   e) het omvormen van een bachelor- of masteropleiding tot een gezamenlijk georganiseerde opleiding, waarbij de toetredende instelling de bachelor of masteropleiding op het ogenblik van omvorming niet aanbiedt, zoals vermeld in artikel II.166. In afwijking hiervan wordt bepaald dat de master in de Ergotherapeutische Wetenschap vanaf het academiejaar 2013-2014 gezamenlijk wordt aangeboden door de KU Leuven, de Universiteit Antwerpen, de Universiteit Hasselt en de Universiteit Gent;
   f) het samenvoegen van twee of meerdere bacheloropleidingen of twee of meerdere masteropleidingen binnen een hogeschool of universiteit, zoals vermeld in artikel II.167.
3° een beslissing van het instellingsbestuur waarmee ze aangeeft deze opleiding niet langer in te richten;
4° een negatief accreditatiebesluit van de accreditatieorganisatie, na doorlopen van de procedure voor tijdelijke erkenning;

---

[107] **Artikel II.102.** : Structuurdecreet, artikel 53/1, paragraaf 1, eerste en tweede lid, paragraaf 2, punt 1° tot en met 4° en 6° tot en met 8°, paragraaf 3 en paragraaf 4, ingevoegd bij OD XXI, artikel V.31 en gewijzigd bij het integratiedecreet, artikel 44, OD XXII, artikel V.19, het HBO decreet, artikel 12 en OD XXIII, artikel V.55.
In paragraaf 1, eerste lid en paragraaf 2, eerste lid, 2°, d), zijn de woorden “de artikelen 26 tot en met 53 van dit decreet” vervangen door de woorden “de artikelen II.78 tot en met II.101”.
In paragraaf 1, tweede lid, is het woord “Deze” vervangen door het woord “De”.
In paragraaf 2 zijn de punten 6°, 7° en 8° hernummerd tot punt 5°, 6° en 7°
In paragraaf 2, punt 2°, e), zijn de woorden “artikel 63decies” vervangen door de woorden “artikel II.166”.
In paragraaf 2, punt 2°, f), zijn de woorden “artikel 63undecies” vervangen door de woorden “artikel II.167”.
In paragraaf 2, punt 4°, is het woord “NVAO” vervangen door het woord “accreditatieorganisatie”.

5° wijzigingen van benamingen of samenvoegingen van opleidingen die deel uitmaken van de uitvoering van door de Vlaamse Regering goedgekeurde rationalisatieplannen;
6° masteropleidingen die geselecteerd werden in overeenstemming met de bepalingen van een Europees financieringsprogramma ter bevordering van de internationale samenwerking in het hoger onderwijs en waarbinnen een multi- of gezamenlijke diplomering wordt vooropgesteld;
7° een positief oordeel van de Commissie Hoger Onderwijs om een anderstalige bachelor- of masteropleiding te organiseren, en waar de Vlaamse Regering binnen een vervaltermijn van 45 dagen geen negatief oordeel heeft over gegeven.

§3. De Vlaamse Regering kan de lijst ook aanpassen om de noodzakelijke vergelijkbaarheid, duidelijkheid en transparantie in de benamingen te realiseren, op advies van de VLUHR.

§4. In afwijking van het krachtens dit artikel vastgelegde besluit is:
1° de vestiging van de professioneel gerichte bacheloropleiding "Bachelor in de grafische en digitale media", aangeboden door de Artesis Hogeschool Antwerpen vanaf het academiejaar 2012-2013 Antwerpen;
2° de vestiging van de professioneel gerichte bacheloropleiding "Bachelor in het vastgoed", aangeboden door de Artesis Hogeschool Antwerpen vanaf het academiejaar 2015-2016 Antwerpen;
3° de vestiging van de professioneel gerichte bacheloropleiding "Bachelor in de elektromechanica", aangeboden door de Plantijn-Hogeschool van de provincie Antwerpen vanaf het academiejaar 2015-2016 Antwerpen.

Art. II.103.[108] De ambtshalve geregistreerde instellingen en de geregistreerde instellingen met hoofdzetel in Vlaanderen kunnen de opleidingen die ze bij of krachtens dit deel mogen aanbieden ook organiseren buiten het Belgische grondgebied en de daarop betrekking hebbende graden verlenen op voorwaarde dat:
1° die opleidingen afzonderlijk geaccrediteerd werden overeenkomstig dit deel en de accreditatieprocedure volgen van de Vlaamse opleiding, of die opleidingen afzonderlijk erkend zijn als nieuwe opleiding overeenkomstig dit deel als de instelling een nieuwe opleiding start buiten het Belgische grondgebied al dan niet gelijktijdig met eenzelfde opleiding in Vlaanderen;
2° die opleidingen voldoen aan de wettelijke bepalingen van het land van vestiging;
3° de opleidingen afzonderlijk worden geregistreerd in het Hogeronderwijsregister;
4° de kosten van die opleidingen integraal gedekt worden met andere middelen dan de middelen uit de begroting van de Vlaamse Gemeenschap.

De in het vorige lid vermelde voorwaarde geldt niet voor de voortgezette academische opleidingen in afbouw en voor de opleidingen die door de instelling ook aangeboden worden in België en die aldaar genieten van een overgangsaccreditatie.

[108] **Artikel II.103.** : Structuurdecreet, artikel 53bis, ingevoegd bij het minidecreet, artikel 21 en vervangen bij het OD XVIII, artikel V.43.
De woorden “dit decreet” zijn telkens vervangen door de woorden “dit deel”.

Art. II.104.[109] De ambtshalve geregistreerde instellingen, vermeld in artikel II.83 tot en met II.101, kunnen elk in de studiegebieden en de vestigingen waarbinnen ze opleidingen in het hoger professioneel onderwijs kunnen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graden mogen verlenen, opleidingen van het hoger beroepsonderwijs aanbieden en de daarop betrekking hebbende diploma's van gegradueerde uitreiken.

Art. II.105.[110] Als ambtshalve geregistreerde instelling voor hoger onderwijs kan de Evangelische Theologische Faculteit te Heverlee in het studiegebied godsdienstwetenschappen en godgeleerdheid de graden van bachelor, master en doctor verlenen.

Art. II.106.[111] Als ambtshalve geregistreerde instelling voor hoger onderwijs kan de Faculteit voor Protestantse Godgeleerdheid te Brussel in het studiegebied godsdienstwetenschappen en godgeleerdheid de graden van bachelor, master en doctor verlenen.

Hoofdstuk 6. Lerarenopleidingen
Afdeling 1. Algemeen

Art. II.107.[112] Met behoud van de toepassing van artikel II.67, bepalen de instellingsbesturen het opleidingsprogramma van de lerarenopleidingen op basis van de basiscompetenties. Het opleidingsprogramma omvat een theoretisch gedeelte en een praktijkcomponent.

De praktijkcomponent van het opleidingsprogramma omvat het geheel van praktijkgerichte onderwijsactiviteiten, preservicetraining en/of inservicetraining.

Art. II.108.[113] §1. Het beroepsprofiel van de leraar is de omschrijving van de kennis, vaardigheden en attitudes van de leraar bij zijn beroepsuitoefening. Het beroepsprofiel bevat de taken die een ervaren leraar verricht en zal verrichten in het licht van maatschappelijke en andere ontwikkelingen, zoals de grootstedelijke context, de taalvaardigheid in het Nederlands, de meertaligheid en de diversificatie van het onderwijsgebeuren.

De Vlaamse Regering bepaalt het beroepsprofiel van de leraar op advies van de Vlaamse Onderwijsraad. De Vlaamse Regering legt het besluit binnen de 6 maand na definitieve goedkeuring ter bekrachtiging voor aan het Vlaams Parlement.

---

[109] **Artikel II.104.** : Structuurdecreet, artikel 53ter, ingevoegd bij het decreet van 30 april 2009 betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs, artikel 138.
De woorden "artikelen 32 tot en met 53" zijn vervangen door de woorden "artikel II.83 tot en met II.101".
[110] **Artikel II.105.** : Structuurdecreet, artikel 54.
[111] **Artikel II.106.** : Structuurdecreet, artikel 55.
[112] **Artikel II.107.** : Structuurdecreet, artikel 55bis, ingevoegd bij het decreet van 15 december 2006 betreffende de lerarenopleidingen in Vlaanderen, artikel 16.
In het eerste lid zijn de woorden "Onverminderd de toepassing van artikel 5 van het decreet van 30 april 2004 betreffende de flexibilisering van het hoger onderwijs in Vlaanderen en houdende dringende hogeronderwijsmaatregelen" vervangen door de woorden "Met behoud van de toepassing van artikel II.67".
[113] **Artikel II.108.** : Structuurdecreet, artikel 55ter, ingevoegd bij het decreet van 15 december 2006 betreffende de lerarenopleidingen in Vlaanderen, artikel 16, gewijzigd bij OD XVIII, artikel V.44 en bij OD XXI, artikel V.32.

Indien het Vlaams Parlement dit besluit niet bekrachtigt binnen de 6 maanden na definitieve goedkeuring, houdt het op rechtskracht te hebben.

§2. De basiscompetenties van de leraar zijn de omschrijving van de kennis, vaardigheden en attitudes, waarover iedere afgestudeerde moet beschikken om op een volwaardige manier als beginnend leraar te kunnen fungeren. De basiscompetenties stellen de leraar in staat door te groeien naar het beroepsprofiel en worden rechtstreeks afgeleid van het beroepsprofiel.

De Vlaamse Regering bepaalt de basiscompetenties op advies van de Vlaamse Onderwijsraad.

§3. De Vlaamse Regering kan jaarlijks middelen toekennen aan projecten die de kwaliteit van de lerarenopleidingen ten goede komen door middel van innovatie. Hiertoe zal ze jaarlijks beleidsprioriteiten vastleggen.

De projecten kunnen georganiseerd worden door 1 of meerdere lerarenopleidingen (zowel geïntegreerde lerarenopleidingen als specifieke lerarenopleidingen), een expertisenetwerk of regionaal platform of een combinatie van deze.

De Vlaamse Regering stelt nadere inhoudelijke, organisatorische en procedurele regels vast voor de bepaling van de beleidsprioriteiten, de selectie van projecten en de toekenning van de financiële middelen. Zij treft de nodige maatregelen om een evaluatie van deze projecten te realiseren.

Art. II.109.[114] Met behoud van de toepassing van artikel II.189, hebben met ingang van het academiejaar 2006-2007 alle personeelsleden van het onderwijs toegang tot de bachelor-na-bacheloropleiding buitengewoon onderwijs en de bachelor-na-bacheloropleiding zorgverbreding en remediërend leren.

Afdeling 2. Geïntegreerde lerarenopleidingen

Art. II.110.[115] §1. De professioneel gerichte bacheloropleidingen in onderwijs zijn geïntegreerde lerarenopleidingen die leiden tot de graad van bachelor in onderwijs, respectievelijk kleuteronderwijs, lager onderwijs en secundair onderwijs. De

---

[114] **Artikel II.109.** : Structuurdecreet, artikel 55quater, ingevoegd bij het decreet van 15 december 2006 betreffende de lerarenopleidingen in Vlaanderen, artikel 16.
De woorden "Onverminderd de toepassing van artikel 17 van het decreet van 30 april 2004 betreffende de flexibilisering van het hoger onderwijs in Vlaanderen en houdende dringende hogeronderwijsmaatregelen" zijn vervangen door de woorden "Met behoud van de toepassing van artikel II.189"

[115] **Artikel II.110.** : Structuurdecreet, artikel 55quinquies, ingevoegd bij het decreet van 15 december 2006 betreffende de lerarenopleidingen in Vlaanderen, artikel 16 en gewijzigd bij het OD, artikel V.45, bij OD XXI, artikel V.33, bij het integratiedecreet, artikel 158 en bij OD XXIII, artikel V.56.
De paragrafen 4bis, 5 en 6 zijn hernummerd tot §5, §6 en §7.
In paragraaf 6 is de eerste zin, die luidt "De Vlaamse Regering kent in het begrotingsjaar 2007 aan de hogescholen die een geïntegreerde lerarenopleiding secundair onderwijs aanbieden een forfaitair bedrag van 116.666 euro toe, in 2008 583.332 euro, en in 2009 1.049.999 euro." vervangen door de zin "De Vlaamse Regering kent aan de hogescholen die een geïntegreerde lerarenopleiding secundair onderwijs aanbieden een forfaitair bedrag toe.".
In paragraaf 7 is de verwijzing naar §5 vervangen door een verwijzing naar paragraaf 6.

hogescholen kennen aan de afgestudeerden de betreffende graad toe en reiken het diploma van leraar uit.

§2. De studieomvang van de praktijkcomponent van de geïntegreerde lerarenopleiding bedraagt 45 studiepunten van de 180 studiepunten.

De hogescholen organiseren de praktijkcomponent als preservicetraining in samenwerking met de scholen, centra of instellingen. Onder preservicetraining wordt verstaan : de praktijkcomponent van een lerarenopleiding die men zonder een statutaire relatie met een centrum, instelling of school vervult.

De preservicetraining wordt begeleid door een personeelslid van de hogeschool, de stagebegeleider genaamd, en een personeelslid van het centrum, de instelling of de school, dat belast is met het mentorschap. De hogescholen sluiten een overeenkomst met de centra, instellingen of scholen. Die overeenkomst bevat onder meer : de verantwoordelijkheidsverdeling tussen het centrum, de instelling of de school, de student en de hogeschool, waarbij de rol van het centrum, de instelling of de school in de evaluatie van de student wordt vastgelegd, de periode van het schooljaar waarin deze preservice plaatsgrijpt en de opdrachten die de stagiair moet opnemen.

§3. De student van de geïntegreerde lerarenopleiding secundair onderwijs kiest 2 onderwijsvakken uit de mogelijkheden die de hogeschool aanbiedt : aardrijkskunde, bewegingsrecreatie, bio-esthetiek, biologie, biotechnieken, bouw, chemie, Duits, economie, elektriciteit, Engels, Frans, fysica, geschiedenis, godsdienst, haartooi, handel-burotica, hout, burotica of informatica, Latijn, lichamelijke opvoeding, mechanica, mode, muzikale opvoeding, Nederlands, Nederlands-gebarentaal, Nederlands-doventolk, niet-confessionele zedenleer, plastische opvoeding, project algemene vakken, project kunstvakken, techniek, voedingverzorging, wiskunde. De Vlaamse Regering kan de lijst van onderwijsvakken aanpassen.

§4. Een hogeschool kan voor de onderwijsvakken muzikale opvoeding, plastische opvoeding en lichamelijke opvoeding vaste combinaties met andere onderwijsvakken aanbieden.

§5. Een student die al een diploma van de geïntegreerde lerarenopleiding secundair onderwijs bezit, kan, in afwijking van paragraaf 3 en paragraaf 4, een aanvullend diploma behalen met slechts 1 onderwijsvak.

§6. De Vlaamse Regering kent aan de hogescholen die een geïntegreerde lerarenopleiding secundair onderwijs aanbieden een forfaitair bedrag toe. Vanaf het begrotingsjaar 2010 tot en met het begrotingsjaar 2013 bedraagt dit bedrag jaarlijks 1.400.000 euro. Voor eind 2012 voert de Vlaamse Regering een evaluatie uit van de geïntegreerde lerarenopleiding secundair onderwijs wat de transitie van 3 naar 2 vakken betreft. Deze zal worden uitgevoerd door een commissie van onafhankelijke deskundigen. De Vlaamse Regering bepaalt de samenstelling van deze commissie. De resultaten van deze evaluatie zullen worden vastgelegd in een openbaar verslag dat wordt voorgelegd aan het Vlaams Parlement.

§7. De middelen in paragraaf 6 worden onder de hogescholen verdeeld op basis van het gemiddeld aantal eerste inschrijvingen in een diplomacontract in de geïntegreerde lerarenopleiding secundair onderwijs tijdens de twee voorbije academiejaren.

Afdeling 3. Specifieke lerarenopleidingen

Art. II.111.[116] De omvang van de specifieke lerarenopleiding bedraagt 60 studiepunten. De praktijkcomponent van een specifieke lerarenopleiding bedraagt 30 studiepunten. De Vlaamse Regering evalueert het effect van deze maatregel op de stagecapaciteit van de scholen.

Art. II.112.[117] §1. Een hogeschool kan voor de professioneel gerichte bacheloropleidingen een specifieke lerarenopleiding aanbieden mits goedkeuring door de Vlaamse Regering van een strategisch beleidsplan van een Expertisenetwerk of regionaal platform dat de organisatie en ontwikkeling van de specifieke lerarenopleidingen en de kwaliteitszorg beschrijft, zoals vermeld in artikel II.115. De Vlaamse Regering houdt hierbij rekening met de volgende criteria inzake macrodoelmatigheid : het aanbod van specifieke lerarenopleidingen in het Expertisenetwerk en het aantal studenten in deze specifieke lerarenopleidingen. De Vlaamse Regering kan hierbij het advies inwinnen van de Commissie Hoger Onderwijs.

De houders van een professioneel gericht bachelordiploma en studenten die al 120 studiepunten hebben verworven, worden toegelaten tot de specifieke lerarenopleidingen, georganiseerd door hogescholen.

Het diploma van leraar kan pas uitgereikt worden na het behalen van de bachelorgraad.

In afwijking van het eerste lid worden tot de lerarenopleiding dans ook toegelaten : de kandidaten die voldoen aan de algemene toelatingsvoorwaarden tot de basisopleidingen van 1 cyclus, geslaagd zijn voor een artistiek toelatingsexamen, georganiseerd door de hogeschool die de basisopleiding dans van 1 cyclus organiseert, en 5 jaar nuttige ervaring als professioneel danser in een erkend gezelschap kunnen aantonen.

---

[116] **Artikel II.111.** : Structuurdecreet, artikel 55septies, ingevoegd bij het decreet van 15 december 2006 betreffende de lerarenopleidingen in Vlaanderen, artikel 16.
In de tweede zin zijn de woorden “uiterlijk voor september 2009” niet opgenomen in de codificatie.

[117] **Artikel II.112.** : Structuurdecreet, artikel 55octies, §1 tot en met §4, ingevoegd bij het decreet van 15 december 2006 betreffende de lerarenopleidingen in Vlaanderen, artikel 16, gewijzigd bij OD XXI, artikel V.34, bij het integratiedecreet, artikel 45 en bij het HBO decreet, artikel 17.
In paragraaf 1, eerste lid, zijn de woorden “artikel 55decies” vervangen door de woorden “artikel II.115”.
In paragraaf 2, eerste lid, zijn de woorden “audiovisuele kunst en beeldende kunst” vervangen door de woorden “Audiovisuele en beeldende kunst” en zijn de woorden “handelswetenschappen” en “muziek” met een hoofdletter geschreven.
In paragraaf 2, vijfde lid, en in paragraaf 3, vijfde lid, zijn de woorden “artikel 24 van het decreet van 30 april 2004 betreffende de flexibilisering van het hoger onderwijs in Vlaanderen en houdende dringende hogeronderwijsmaatregelen” vervangen door de woorden “artikel II.198”.

§2. Hogescholen kunnen voor de afgestudeerden van de masteropleidingen in de studiegebieden Audiovisuele en beeldende kunst of in het studiegebied Muziek en podiumkunsten, een specifieke lerarenopleiding aanbieden.

De hogescholen kunnen 30 studiepunten van die lerarenopleiding organiseren als een afstudeerrichting in het opleidingsprogramma van een masteropleiding van 120 studiepunten.

De hogescholen kunnen ook 15 studiepunten aanbieden in het opleidingsprogramma van de academische bacheloropleiding als keuzepakket.

De houders van een academisch bachelordiploma in de bovenvermelde studiegebieden kunnen een inschrijving nemen voor de specifieke lerarenopleiding samen met de inschrijving voor de masteropleiding.

Studenten die op grond van de bepalingen van artikel II.198, gelijktijdig mogen inschrijven voor een bacheloropleiding en de aansluitende masteropleiding, kunnen zich inschrijven voor de specifieke lerarenopleiding. De houders van een bachelordiploma van een professioneel gerichte opleiding die inschrijven voor een schakelprogramma met het oog op het volgen van een masteropleiding in 1 van de bovenvermelde studiegebieden, kunnen een inschrijving nemen voor de specifieke lerarenopleiding samen met de inschrijving voor het schakelprogramma of samen met de inschrijving voor de masteropleiding.

Het diploma van leraar kan pas uitgereikt worden na het behalen van de mastergraad.

§3. Universiteiten kunnen voor de afgestudeerden van de masteropleidingen een specifieke lerarenopleiding aanbieden, die leidt tot het diploma van leraar.

De universiteiten kunnen 30 studiepunten van die lerarenopleidingen organiseren als een afstudeerrichting in het opleidingsprogramma van een masteropleiding van 120 studiepunten.

De universiteiten kunnen ook 15 studiepunten aanbieden in het opleidingsprogramma van de academische bacheloropleiding als keuzepakket.

De houders van een academisch bachelordiploma kunnen een inschrijving nemen voor de specifieke lerarenopleiding samen met een inschrijving voor de masteropleiding.

Studenten die op grond van de bepalingen van artikel II.197, gelijktijdig mogen inschrijven voor een bacheloropleiding en de aansluitende masteropleiding, kunnen zich inschrijven voor de specifieke lerarenopleiding. De houders van een bachelordiploma van een professioneel gerichte opleiding die inschrijven voor een schakelprogramma met het oog op het volgen van een masteropleiding, kunnen een inschrijving nemen voor de specifieke lerarenopleiding samen met de inschrijving voor het schakelprogramma of samen met de inschrijving voor de masteropleiding.

Het diploma van leraar kan pas uitgereikt worden na het behalen van de mastergraad.

§4. Als ambtshalve geregistreerde instellingen voor hoger onderwijs kunnen de Evangelische Theologische Faculteit te Heverlee en de Faculteit Protestantse Godgeleerdheid te Brussel in het studiegebied godsdienstwetenschappen en godgeleerdheid een specifieke lerarenopleiding aanbieden onder dezelfde voorwaarden als de universiteiten.

Deze instellingen kunnen 30 studiepunten organiseren als een afstudeerrichting in het opleidingsprogramma van een masteropleiding van 120 studiepunten. De houders van een academisch bachelordiploma kunnen een inschrijving nemen voor de specifieke lerarenopleiding samen met de inschrijving voor de masteropleiding. Het diploma van leraar kan pas uitgereikt worden na het behalen van de mastergraad.

De instellingen, vermeld in het eerste lid, kunnen ook 15 studiepunten aanbieden in het opleidingsprogramma van de academische bacheloropleiding als keuzepakket.

Art. II.113.[118] Onder preservicetraining wordt verstaan : de praktijkcomponent van een lerarenopleiding die men zonder een statutaire relatie met een centrum, instelling of school vervult. Onder inservicetraining wordt verstaan : de praktijkcomponent van de specifieke lerarenopleiding die men vervult als een personeelslid van een centrum, instelling of school.

De preservicetraining wordt georganiseerd in samenwerking met de scholen, centra of instellingen en begeleid door een personeelslid van de hogeschool of de universiteit, de stagebegeleider genaamd, en een personeelslid van de school, het centrum of instelling, dat belast is met het mentorschap. De hogescholen of universiteiten sluiten een overeenkomst met de scholen, centra of instellingen. Die overeenkomst bevat onder meer : de verantwoordelijkheidsverdeling tussen het centrum, de instelling of de school, de student, de hogeschool of de universiteit waarbij de rol van de school, centrum of instelling in de evaluatie van de student wordt vastgelegd, de periode van het schooljaar waarin deze preservicetraining plaatsgrijpt en de opdrachten die de stagiair moet opnemen.

Art. II.114.[119] §1. De inservicetraining gebeurt in de vorm van een leraar-in-opleidingsbaan, hierna de LIO-baan genoemd, en wordt uitgeoefend in 1 of meer

---

[118] **Artikel II.113.** : Structuurdecreet, artikel 55octies, §5 en §6, ingevoegd bij het decreet van 15 december 2006 betreffende de lerarenopleidingen in Vlaanderen, artikel 16.
De indeling in paragrafen is niet overgenomen in de codificatie.

[119] **Artikel II.114.** : Structuurdecreet, artikel 55octies, §7 tot en met §9, ingevoegd bij het decreet van 15 december 2006 betreffende de lerarenopleidingen in Vlaanderen, artikel 16 en gewijzigd bij OD XIX, artikel V.35.
De paragrafen 7 tot en met 9 zijn in de codificatie hernummerd tot respectievelijk §1, §2 en §3.
In paragraaf 1, vierde lid, is het woord “verwerft” vervangen door het woord “verwerven”.
In paragraaf 1, vierde lid, is de opdeling in streepjes vervangen door een opdeling in 1° tot en met 3°.
Paragraaf 2, eerste lid is niet opgenomen in de codificatie. In §2 zijn tussen de woorden “2009-2010” en “wordt het systeem” de woorden “evalueert de Vlaamse Regering” gevoegd en zijn de woorden “wordt” en “geëvalueerd” weggelaten.

instellingen van het secundair onderwijs, het deeltijds kunstonderwijs, de Centra voor Volwassenenonderwijs en de Centra voor Basiseducatie. De leraar-in-opleiding wordt begeleid door een personeelslid van de school, het centrum of instelling, dat belast is met het mentorschap.

Bij wijze van uitzondering kan de student die de specifieke lerarenopleiding volgt na of gelijktijdig met een masteropleiding lichamelijke opvoeding, een LIO-baan vervullen in het basisonderwijs.

De LIO-baan moet op jaarbasis ten minste 500 uren-leraar (secundair onderwijs en deeltijds kunstonderwijs), lesuren (buitengewoon secundair onderwijs), leraarsuren (volwassenenonderwijs), lestijden (in het basisonderwijs voor de master lichamelijke opvoeding) bedragen. De LIO-baan in een Centrum voor Basiseducatie bedraagt op jaarbasis ten minste 0,6 VTE. Op het einde van de LIO-baan wordt de student gedurende een assessment voor de inservicetraining beoordeeld door het centrum, de instelling of de school enerzijds en de hogeschool of universiteit anderzijds. Indien de leraar-in-opleiding er niet in slaagt deze 500 uren te presteren, kan hij dit tekort aanvullen met preservicetraining.

De hogeschool of universiteit en de school sluiten een LIO-baanovereenkomst af. Een LIO-baanovereenkomst is een overeenkomst waarbij de hogeschool of de universiteit en de centra, instellingen of scholen de voorwaarden vastleggen die moeten toelaten dat studenten in het kader van hun lerarenopleiding kennis of vaardigheden verwerven in een centrum, instelling of school via een tijdelijke aanstelling door het uitvoeren van arbeidsprestaties. De LIO-baanovereenkomst bevat onder meer:

1° de engagementen van het centrum, de instelling of de school ten aanzien van ondersteuning van leraren-in-opleiding;
2° de engagementen van de hogeschool of universiteit ten aanzien van de begeleiding van de student/leraar-in-opleiding met betrekking tot de opleiding;
3° het aandeel van het centrum, instelling of de school enerzijds en de hogeschool of universiteit anderzijds in het assessment van de student.

De leraar-in-opleiding in een instelling voor secundair onderwijs, voor deeltijds kunstonderwijs of in een centrum voor volwassenenonderwijs wordt aangesteld als tijdelijk personeelslid en is onderworpen aan de bepalingen van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerde centra voor leerlingenbegeleiding of het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van bepaalde personeelsleden van het Gemeenschapsonderwijs.

De leraar-in-opleiding in een centrum voor basiseducatie wordt aangesteld als contractueel personeelslid zoals bedoeld in artikel 127, 1°, van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs.

§2. Vanaf het schooljaar 2009-2010 evalueert de Vlaamse Regering het systeem van de LIO-baan vijfjaarlijks.

In paragraaf 3 is de verwijzing naar “§6” vervangen door een verwijzing naar “artikel II.113, tweede lid”.

§3. De specifieke lerarenopleidingen worden bekrachtigd met een diploma van leraar. Daarbij wordt rekening gehouden met het assessment, vermeld in artikel II.115, tweede lid.

Afdeling 4. Samenwerking, Expertisenetwerken en regionale platformen inzake lerarenopleiding

Art. II.115.[120] §1. De hogescholen en/of universiteiten kunnen met centra voor volwassenenonderwijs een overeenkomst sluiten over de organisatie van de lerarenopleidingen, met name onderwijs- en studieactiviteiten, de kwaliteitszorg en het gebruik van infrastructuur.

§2. De centra voor volwassenenonderwijs die een specifieke lerarenopleiding organiseren kunnen met hogescholen en universiteiten een Expertisenetwerk oprichten en sluiten hiervoor een kaderovereenkomst. Een Expertisenetwerk omvat een universiteit, ten minste 1 hogeschool en ten minste 1 centrum voor volwassenenonderwijs.

Een Expertisenetwerk wordt binnen een associatie opgericht. Per associatie zijn maximaal 2 Expertisenetwerken mogelijk. Centra voor volwassenenonderwijs kunnen participeren in 1 of 2 Expertisenetwerken van eenzelfde associatie.

Expertisenetwerken kunnen met elkaar overeenkomsten afsluiten over specifieke vormen van associatie-overschrijdende samenwerking op het vlak van de lerarenopleiding. Mits akkoord van het Expertisenetwerk waartoe ze behoren, kunnen hogescholen en centra voor volwassenenonderwijs voor bepaalde opdrachten zoals geformuleerd in paragraaf 4 ook met andere Expertisenetwerken samenwerken. Dit geldt in het bijzonder ten aanzien van de beoogde synergie op het vlak van de praktijkcomponent en de mentorenvorming.

Een universiteit, hogescholen van verschillende associaties en centra voor volwassenenonderwijs kunnen een regionaal platform voor lerarenopleiding oprichten en sluiten hiervoor een kaderovereenkomst. Een universiteit, hogescholen en centra voor volwassenenonderwijs kunnen slechts in 1 regionaal platform participeren. Een universiteit en centra voor volwassenenonderwijs participeren in dat geval niet rechtstreeks in een Expertisenetwerk.

Een regionaal platform voor lerarenopleiding sluit een overeenkomst af met 1 of meerdere Expertisenetwerken. De Universiteit Hasselt en de transnationale Universiteit Limburg worden voor de toepassing van dit artikel als 1 universiteit beschouwd.

§3. Een Expertisenetwerk of regionaal platform heeft tot doel de expertise van de verschillende lerarenopleidingen in complementariteit te bundelen en te ontwikkelen,

---

[120] **Artikel II.115.** : Structuurdecreet, artikel 55decies, ingevoegd bij het decreet van 15 december 2006 betreffende de lerarenopleidingen in Vlaanderen, artikel 17.
In paragraaf 2, eerste lid, zijn de woorden “opleiding van het pedagogisch onderwijs” vervangen door de woorden “specifieke lerarenopleiding”.
In paragraaf 4, eerste lid, is de opdeling in streepjes vervangen door een opdeling in 1° tot en met 6°.

ter verbetering van de kwaliteit van de lerarenopleidingen en ter versterking van de dienstverlening op het vlak van de continue professionalisering van leraren.

§4. De kaderovereenkomst beschrijft in ieder geval:
1° de aanduiding van een penvoerende instelling;
2° de ontwikkeling van een strategisch beleidsplan betreffende de lerarenopleiding, nascholing en de wetenschappelijke en maatschappelijke dienstverlening inzake professionalisering van leraren;
3° de samenwerking en profilering van de verschillende lerarenopleidingen, onder meer wat betreft toegankelijkheid, doelgroepenbeleid, flexibele leerwegen en zij-instromers;
4° de ondersteuning en versterking van de lerarenopleiding op het vlak van pedagogisch, onderwijskundig en vakdidactisch onderzoek;
5° de synergie op het vlak van de praktijkcomponent en de mentorenvorming;
6° de aanpak van de interne en externe kwaliteitszorg.

De overeenkomsten bedoeld in paragraaf 1 kunnen worden geïntegreerd in en/of vervangen door de kaderovereenkomst.

§5. Tot een Expertisenetwerk of regionaal platform kan 1 of meer organisaties toetreden die voor het netwerk of platform nuttige expertise kunnen inbrengen op het vlak van de lerarenopleiding, nascholing en/of wetenschappelijke en maatschappelijke dienstverlening inzake professionalisering van leraren en directies en die niet behoren tot een universiteit, hogeschool of centrum voor volwassenenonderwijs.

Art. II.116.[121] De Vlaamse Regering kan Expertisenetwerken en regionale platformen financieren. Het totale bedrag dat hiervoor wordt vrijgemaakt bedraagt met ingang van het begrotingsjaar 2010 2.877.000 euro. De financiering van de verschillende Expertisenetwerken en regionale platformen gebeurt op basis van overeenkomsten waarin over de verschillende deelaspecten van de kaderovereenkomst indicatoren worden vastgelegd, waaronder minimaal het aantal afgeleverde diploma's. De Vlaamse Regering legt een model van overeenkomst vast.

Hoofdstuk 7. Geïntegreerd hoger onderwijs

Art. II.117.[122] Geïntegreerd hoger onderwijs is een samenwerking tussen de hogescholen en het buitengewoon onderwijs. Het is bedoeld om studenten met een handicap of leer- en opvoedingsmoeilijkheden de lessen of activiteiten te laten volgen in een hogeschool met hulp vanuit een school voor buitengewoon onderwijs, die daartoe aanvullende lestijden of lesuren of aanvullende uren en via de werkingsmiddelen een integratietoelage of -krediet krijgt.

---

[121] **Artikel II.116.** : Structuurdecreet, artikel 55undecies, ingevoegd bij het decreet van 15 december 2006 betreffende de lerarenopleidingen in Vlaanderen, artikel 17 en gewijzigd bij het decreet van 18 december 2009 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2010, artikel 80 en bij OD XXI, artikel V.35.
De laatste zin is niet opgenomen in de codificatie.
[122] **Artikel II.117.** : Hogescholendecreet, artikel 57bis, ingevoegd bij OD VIII, artikel 35.
De woorden “en/of” zijn telkens vervangen door het woord “of”.

Art. II.118.[123] §1. Om toegelaten te worden tot het geïntegreerd hoger onderwijs is het volgende vereist:

1° de student moet voldoen aan de toelatingsvoorwaarden die gelden voor het hoger onderwijs;
2° de student moet voldoen aan de toelatingsvoorwaarden die gelden voor het buitengewoon secundair onderwijs, vermeld in artikel 294 van de Codex Secundair Onderwijs;
3° een integratieplan voor de betrokken student : dit is een plan ten behoeve van de voorbereiding en evaluatie van de integratie van een student met een handicap in de hogeschool. Het integratieplan bevat de bondige omschrijving van de handicap(s) en de hulpvraag, zowel pedagogisch als didactisch, die uit de handicap(s) voortvloeit, de beschrijving van de aard, de wijze, de omvang en de plaats van de integratie en van de hulp vanuit het buitengewoon onderwijs.

Art. II.119.[124] §1. Studenten met een handicap die hogescholenonderwijs volgen, maar omwille van hun handicap bepaalde opleidingsonderdelen niet kunnen volgen, kunnen daarvoor een vrijstelling krijgen indien zij vervangende onderwijsactiviteiten volgen.

§2. Het hogeschoolbestuur beslist over de vrijstelling en legt de vervangende activiteiten vast.

Art. II.120.[125] De school voor buitengewoon onderwijs die een student geïntegreerd onderwijs begeleidt, krijgt daartoe aanvullende lestijden of lesuren en/of uren.

De Vlaamse Regering bepaalt de voorwaarden tot het verkrijgen van de aanvullende lestijden of lesuren en/of uren, alsook het aantal en de wijze van berekening ervan.

Hoofdstuk 8. Kwaliteitszorg
Afdeling 1. Interne en externe kwaliteitszorg

Art. II.121.[126] De ambtshalve geregistreerde instellingen zorgen voor de interne en de externe kwaliteitszorg van de onderzoeksactiviteiten:

1° zij zien permanent en op eigen initiatief toe op de kwaliteit van hun onderzoeksactiviteiten;
2° zij voorzien, zoveel mogelijk met andere binnenlandse en buitenlandse instellingen, in een regelmatige beoordeling, ten minste om de 8 jaar, van de kwaliteit van de onderzoeksactiviteiten van de instelling. Van de uitkomsten van deze beoordeling wordt er een openbaar verslag gemaakt;

---

[123] **Artikel II.118.** : Hogescholendecreet, artikel 57ter, paragraaf 1, ingevoegd bij OD VIII, artikel 35.
De indeling in paragraaf 1 is weggelaten.
In punt 2° zijn de woorden “een attest geïntegreerd onderwijs waaruit blijkt welk type van buitengewoon onderwijs gevolgd is door de betrokken student of welk type op het niveau buitengewoon secundair onderwijs in principe aangewezen zou zijn” vervangen door de woorden “de student moet voldoen aan de toelatingsvoorwaarden die gelden voor het buitengewoon secundair onderwijs, vermeld in artikel 294 van de Codex Secundair Onderwijs”. Het gaat om een actualisering naar terminologie, zonder inhoudelijke wijzigingen.
[124] **Artikel II.119.** : Hogescholendecreet, artikel 57quinquies, ingevoegd bij OD VIII, artikel 35.
[125] **Artikel II.120.** : Hogescholendecreet, artikel 57sexies, ingevoegd bij OD VIII, artikel 35.
[126] **Artikel II.121.** : Structuurdecreet, artikel 92, gewijzigd bij het Aanvullingsdecreet, artikel V.19.
De opdeling in streepjes is vervangen door een opdeling in 1°, 2° en 3°.

3° zij geven gevolg aan de uitkomsten van de kwaliteitsbeoordeling in hun beleid.

Art. II.122.[127] §1. De instellingen, vermeld in artikel II.1, zorgen voor de interne en externe kwaliteitszorg van de onderwijsactiviteiten. Ze zien permanent en op eigen initiatief toe op de kwaliteit van hun onderwijsactiviteiten. Ze betrekken studenten, alumni, externe deskundigen uit het beroepsveld en internationale deskundigen bij de processen van interne en externe kwaliteitsbewaking. Ze voorzien samen in een regelmatige externe beoordeling van de kwaliteit van hun onderwijsactiviteiten, naargelang van het geval per opleiding of per cluster van opleidingen met het oog op het verlenen van de accreditaties in de tweede ronde opleidingsaccreditaties. Vanaf de derde ronde opleidingsaccreditaties is een externe beoordeling overeenkomstig dit artikel niet meer vereist voor de instellingen die over een positief besluit instellingsreview beschikken.

§2. De externe beoordeling wordt uitgevoerd door een visitatiecommissie die het geheel van haar werkzaamheden afrondt binnen een bestek van 12 maanden. Van de visitatiecommissie maakt ten minste 1 student deel uit.

§3. De externe beoordelingen worden georganiseerd door een evaluatieorgaan dat daartoe een visitatieprotocol vastlegt na overleg met de accreditatieorganisatie. Het protocol wordt openbaar gemaakt.

Het visitatieprotocol voorziet ten minste in:

1° de mogelijkheid voor het instellingsbestuur om technische opmerkingen en inhoudelijke bezwaren te formuleren voor de commissie de externe beoordeling definitief vaststelt;
2° de plicht voor de visitatiecommissie om ten aanzien van het instellingsbestuur schriftelijk te antwoorden op de geformuleerde inhoudelijke bezwaren;
3° de wijze waarop de onafhankelijkheid van de beoordelingen wordt gewaarborgd;
4° de wijze waarop het evaluatieorgaan de visitatiecommissies samenstelt zodat de visitatiecommissies met kennis van zaken een oordeel kunnen vormen over wat er internationaal wenselijk en gangbaar is inzake het eindniveau van opleidingen met een verwante kwalificatie;
5° de wijze waarop de visitatiecommissie tot haar oordeel is gekomen en de wijze waarop de vergelijkbaarheid van de oordelen, verleend aan de criteria, bedoeld in het accreditatiekader, over de verschillende opleidingen wordt gewaarborgd;

---

[127] **Artikel II.122.** : Structuurdecreet, artikel 93, gewijzigd bij het Aanvullingsdecreet, artikel V.20, het Minidecreet, artikel 39, het decreet van 15 december 2006 betreffende de lerarenopleidingen in Vlaanderen, artikel 19, OD XIX, artikel V.47 en het kwaliteitszorgdecreet, artikel 32.
De paragraaf 1bis is verplaatst na paragraaf 5.
De paragrafen zijn hernummerd tot paragrafen 1 tot en met 8.
In paragraaf 1 zijn de woorden “artikel 7” vervangen door de woorden “artikel II.1” en is de laatste zin geherformuleerd waarbij de woorden “vanaf de derde ronde opleidingsaccreditaties” vooraan gezet zijn.
In paragraaf 3, derde lid, zijn de woorden “paragraaf 3bis” vervangen door de woorden “paragraaf 4”, zijn de woorden “artikel 60bis” vervangen door de woorden “artikel II.148 en II.382”, zijn de woorden “artikel 7” vervangen door de woorden ”artikel II.1” en zijn de woorden “artikel 9quinquiesdecies, §2” vervangen door de woorden “artikel II.37, §2”.
In paragraaf 4 zijn tussen de woorden “evaluatieorgaan dat” en de woorden “European Quality Assurance Register” de woorden “bij het” ingevoegd.
In paragraaf 5, eerste lid is het woord “Onverminderd” vervangen door de woorden “Met behoud van”.
In paragraaf 8 zijn de woorden “paragraaf 2, 3, 3bis en 4 zijn” vervangen door de woorden “paragraaf 2, 3, 4 en 6 is” en zijn de woorden “artikel 60sexies” vervangen door de woorden “artikel II.149”.

6° de wijze waarop de leden van de visitatiecommissies gevormd worden met het oog op een eenduidige toepassing van het visitatieprotocol en het accreditatiekader;
7° de minimumvereisten waaraan een visitatieprotocol moet voldoen opdat het kan toelaten om de voldoende aanwezigheid van de generieke kwaliteitswaarborgen na te gaan.

Met behoud van de toepassing van paragraaf 4 en artikel II.148 en II.382 organiseert het Bestuurscomité Kwaliteitszorg van de Vlaamse Universiteiten en Hogescholen Raad de externe beoordeling van de opleidingen van de instellingen, vermeld in artikel II.1. Het Bestuurscomité Kwaliteitszorg is het verzelfstandigd orgaan binnen de Vlaamse Universiteiten en Hogescholen Raad dat als evaluatieorgaan optreedt zoals bedoeld in artikel II.37, §2.

§4. Instellingen kunnen voor de organisatie van de externe beoordeling een beroep doen op een ander evaluatieorgaan dat bij het European Quality Assurance Register for Higher Education (EQAR) geregistreerd is of dat door de NVAO erkend is om 1 van de volgende redenen:
1° de internationale vergelijkbaarheid van de te accrediteren opleiding met vergelijkbare opleidingen aan buitenlandse instellingen;
2° een goede aansluiting tussen de expertise van het ander evaluatieorgaan en de inhoudelijke specificiteit van de te accrediteren opleiding.

§5. Met behoud van de toepassing van paragraaf 1 gelden voor de lerarenopleidingen de volgende bepalingen :

De eerste externe beoordeling van de bachelor-na-bacheloropleidingen in het onderwijs en de specifieke lerarenopleidingen moet afgerond zijn voor eind 2012. Vanaf 2013 gebeurt de externe beoordeling van de geïntegreerde lerarenopleidingen, de bachelor-na-bacheloropleidingen in het onderwijs en de specifieke lerarenopleidingen minstens om de 8 jaar.

De visitatiecommissies worden steeds aangevuld met deskundigen die het afnemend veld vertegenwoordigen en deskundigen die voeling hebben met de noden van volwassen cursisten.

De lerarenopleidingen worden geclusterd in een cluster geïntegreerde lerarenopleidingen, een cluster bachelor-na-bacheloropleidingen in het onderwijs en een cluster specifieke lerarenopleidingen.

Indien de specifieke lerarenopleiding georganiseerd is als een afstudeerrichting van een masteropleiding van 120 studiepunten, maakt dit deel uit van de visitatie van de specifieke lerarenopleiding.

§6. De visitatiecommissies brengen de uitkomst van hun beoordeling van elke opleiding, cluster van opleidingen en van verwante opleidingen samen in een openbaar verslag.

§7. De instellingen geven gevolg aan de uitkomsten van de kwaliteitsbeoordeling in het beleid van de instelling.

§8. Paragraaf 2, 3, 4 en 6 is niet van toepassing op de opleidingen waarvoor een beroep wordt gedaan op de accreditatieprocedure, vermeld in artikel II.149.

Art. II.123.[128] De betrokken hogeschool of, in het kader van een samenwerkingsverband, de betrokken hogescholen zien toe op de kwaliteitsbewaking van het onderwijs en het onderzoek van de School of Arts.

Art. II.124.[129] De Initiërende Universiteit, bedoeld in artikel II.5, ziet toe op de kwaliteitsbewaking van het onderzoek en onderwijs van het instituut.

Art. II.125.[130] §1. Indien de kwaliteit van het onderwijs in een specifieke lerarenopleiding, na een grondig kwaliteitsonderzoek uitgevoerd volgens artikel II.122, §3 onvoldoende wordt geacht, of in redelijkheid moet geacht worden niet te behoren tot het hoger onderwijs, kan de Vlaamse Regering besluiten dat:

1° de cursisten van die opleiding niet in aanmerking komen voor de berekening van het aantal lesurencursist, zoals bedoeld in artikel 99 van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs;
2° de diploma's van de studenten van die opleiding niet meer in aanmerking komen voor de berekening van de financiering zoals bedoeld in artikel III.33;
3° de diploma's van de studenten van die opleiding niet meer in aanmerking komen voor de berekening van de financiering zoals bedoeld in artikel III.32;
4° het instellingsbestuur de opleiding niet meer mag sanctioneren met het diploma van leraar.

De ingeschreven studenten of cursisten moeten wel de mogelijkheid krijgen hun opleiding af te ronden. De Vlaamse Regering neemt daartoe de nodige maatregelen.

Het uitsluitingsbesluit kan pas genomen worden nadat de Vlaamse Regering aan de desbetreffende instelling een waarschuwing heeft gegeven. Deze waarschuwing houdt in dat zij voornemens is dit uitsluitingsbesluit te treffen onder bepaling van een termijn waarbinnen aan die waarschuwing gevolg moet worden gegeven en desgewenst overleg met hem dienaangaande plaats kan vinden. Het uitsluitingsbesluit treedt slechts in werking in het tweede daaropvolgende academiejaar.

§2. Als een specifieke lerarenopleiding zich onttrokken heeft aan deelname aan de visitatie, vermeld in artikel II.122, of aan een deel ervan, verliest de instelling de

---

[128] **Artikel II.123.** : Structuurdecreet, artikel 8quater, tweede lid, ingevoegd bij het integratiedecreet, artikel 6.
[129] **Artikel II.124.** : Universiteitendecreet, artikel 169quater, §5, ingevoegd bij het Decreet tertiair onderwijs, artikel 73.
Tussen de woorden 'Initiërende Universiteit" en de woorden "ziet toe op" zijn de woorden ", bedoeld in artikel II.5," gevoegd.
[130] **Artikel II.125.** : Structuurdecreet, artikel 93bis, ingevoegd bij OD XXI, artikel V.45 en gewijzigd bij OD XXIII, artikel V.65.
In paragraaf 1 zijn in de aanhef van het eerste lid de woorden "paragraaf 3bis" vervangen door de woorden "artikel II.122, §3".
In paragraaf 1, eerste lid, punt 2°, zijn de woorden "artikel 179, 12°, van het hogescholendecreet" vervangen door de woorden "artikel III.33".
In paragraaf 1, eerste lid, punt 3°, zijn de woorden "artikel 130quater van het universiteitendecreet" vervangen door de woorden "artikel III.32".
In paragraaf 2 zijn de woorden "artikel 93" vervangen door de woorden "artikel II.122".

bevoegdheid om deze opleiding aan te bieden vanaf het academiejaar dat volgt op het academiejaar waarin de visitatie plaatsvindt.

Afdeling 2. Instellingsreview
Onderafdeling 1. Kader en criteria

Art. II.126.[131] §1. De instellingen, vermeld in artikel II.1, zijn vanaf het academiejaar 2015-2016 onderworpen aan een instellingsreview. Bij een instellingsreview beoordeelt een externe commissie de beleidsprocessen die een instelling opzet om te garanderen dat ze haar taken op het terrein van het hoger onderwijs op een kwaliteitsvolle wijze uitvoert. De reviewcommissie betrekt daarbij ook de beleidsprocessen die de instelling opzet om het onderwijs dat ze in haar opleidingen aanbiedt te ondersteunen vanuit haar opdrachten op het terrein van onderzoek en maatschappelijke en wetenschappelijke dienstverlening.

§2. De reviewcommissie betrekt de volgende onderwerpen in haar beoordeling:
1° de visie van de instelling op hoger onderwijs en de kwaliteit van het hoger onderwijs en het gevoerde beleid, beleidsdoelstellingen en beleidsuitgangspunten op het terrein van het onderwijs alsmede het gevoerde beleid op het terrein van onderzoek en maatschappelijke en wetenschappelijke dienstverlening in relatie met de onderwijskwaliteit;
2° de beleidsacties, processen, procedures, praktijken en instrumenten, die de instelling inzet om haar beleid op een effectieve wijze te realiseren en de kwaliteit van het aangeboden onderwijs te optimaliseren;
3° de feedback- en opvolgsystemen en in het bijzonder de interne systemen van kwaliteitsbewaking die de instelling opzet om de effectiviteit van haar beleidsacties in functie van de onderwijskwaliteit te garanderen;
4° de acties die een instelling onderneemt om de realisatie van haar beleidsdoelstellingen te verbeteren.

§3. De accreditatieorganisatie legt in het beoordelingskader instellingsreview de volgende zaken vast:
1° de criteria waaraan de hiervoor vermelde onderwerpen getoetst zullen worden;
2° de voorwaarden voor het verlenen van de oordelen ‘voldoet’ of ‘voldoet niet’ aan de hiervoor vermelde criteria;
3° de verifieerbare feiten die als grondslag kunnen dienen om de oordelen uit te spreken en hoe de bewijskracht van een feit aangetoond kan worden.

Het beoordelingskader instellingsreview moet, voor het toegepast kan worden, door de Vlaamse Regering goedgekeurd worden met vooraf het advies van de VLUHR als Koepelorganisatie en de studentenkoepelverenigingen.

---

[131] **Artikel II.126.** : Structuurdecreet, artikel 93ter, ingevoegd bij het kwaliteitszorgdecreet, artikel 35.
In paragraaf 1 zijn de woorden “artikel 7 van het decreet” vervangen door de woorden “artikel II.1”.
In paragraaf 3, eerste lid, 3°, zijn de woorden “welke verifieerbare feiten” vervangen door de woorden “de verifieerbare feiten die”.
In paragraaf 3, tweede lid, zijn de woorden “Vlaamse Universiteiten en Hogescholenraad” vervangen door de afkorting “VLUHR”.
In paragraaf 4 zijn de woorden “het decreet van 18 mei 1999 betreffende sommige instellingen van openbaar nut voor postinitieel onderwijs, wetenschappelijk onderzoek en wetenschappelijke dienstverlening” vervangen door de woorden “artikel II.19, II.20 en II.21” en zijn de woorden “de artikelen 54 en 55” vervangen door de woorden “artikel II.105 en II.106”.

§4. In afwijking van paragraaf 1 zijn de instellingen bedoeld in artikel II.19, II.20 en II.21 en de erkende faculteiten der protestantse godgeleerdheid bedoeld in de artikelen II.105 en II.106 niet onderworpen aan een instellingsreview.

Onderafdeling 2. Aanvraag

Art. II.127.[132] §1. De instellingen, vermeld in artikel II.1, vragen een instellingsreview of een verlenging ervan aan bij de accreditatieorganisatie. De eerste ronde instellingsreviews wordt georganiseerd in de academiejaren 2015-2016 en 2016-2017. De tweede ronde instellingsreviews vindt plaats in de academiejaren 2019-2020 en 2020-2021.

De accreditatieorganisatie stelt in overleg met de VLUHR het tijdsrooster op van de instellingsreviews in de eerste en tweede ronde en legt voor elke instellingsreview de uiterlijke datum van de aanvraag vast.

§2. Met behoud van de toepassing van paragraaf 1 wordt een aanvraag voor een verlenging van een instellingsreview uiterlijk 1 jaar voor het verstrijken van de geldigheidsduur van het positieve besluit instellingsreview ingediend.

§3. Als een instellingsbestuur overeenkomstig de termijn, vermeld in paragraaf 2, een aanvraag van een instellingsreview heeft ingediend, wordt de periode van het geldende positieve besluit instellingsreview verlengd tot het moment dat onherroepelijk een beslissing is genomen over de aanvraag.

Onderafdeling 3. De reviewcommissie

Art. II.128.[133] §1. De accreditatieorganisatie stelt de reviewcommissie samen die de instellingsreview uitvoert en coördineert de instellingsreview. De te beoordelen instelling heeft het recht beargumenteerd bezwaren aan te dragen tegen de samenstelling van de reviewcommissie binnen een vervaltermijn van 15 kalenderdagen vanaf de dag na de ontvangst van de mededeling van de accreditatieorganisatie.

De reviewcommissie bestaat uit ten minste 5 leden, onder wie 1 student. De meerderheid van de leden is werkzaam in het buitenland. De reviewcommissie beschikt over bestuurlijke deskundigheid, onderwijsdeskundigheid en evaluatiedeskundigheid en is op de hoogte van de ontwikkelingen in de

---

[132] **Artikel II.127.** : Structuurdecreet, artikel 93quater, ingevoegd bij het kwaliteitszorgdecreet, artikel 37.
In paragraaf 1, eerste lid zijn de woorden “artikel 7 van het decreet” vervangen door de woorden “artikel II.1”
In paragraaf 1, tweede lid zijn de woorden “Vlaamse Universiteiten en Hogescholen Raad” vervangen door de afkorting VLUHR.
In paragraaf 2 is het woord “ingediend” achteraan de zin gezet.

[133] **Artikel II.128.** : Structuurdecreet, artikel 93quinquies, ingevoegd bij het kwaliteitszorgdecreet, artikel 39.
In paragraaf 1, derde lid, zijn de woorden “en hebben ten minste vijf jaar geen banden gehad met de te beoordelen instelling, behalve voor de student” geherformuleerd als “en hebben, behalve voor de student, ten minste vijf jaar geen banden gehad met de te beoordelen instelling”.
In paragraaf 2 zijn de woorden “Vlaamse Universiteiten en Hogescholen Raad” vervangen door de afkorting VLUHR.

hogeronderwijssector in binnen- en buitenland. Ten minste 1 lid moet voldoende kennis hebben van het Vlaamse hoger onderwijs.

De leden van de commissie zijn onafhankelijk, beschikken over de nodige deskundigheid en hebben, behalve voor de student, ten minste 5 jaar geen banden gehad met de te beoordelen instelling. De accreditatieorganisatie controleert die voorwaarden.

De reviewcommissie gaat op een meer specifieke c.q. diepgaande wijze de correctheid na van haar bevindingen ten aanzien van het instellingsbeleid aan de hand van de praktijk op lagere organisatieniveaus c.q. op inhoudelijke speerpunten.

§2. De accreditatieorganisatie legt na overleg met de VLUHR en de studentenkoepelverenigingen, in een draaiboek de volgende zaken vast:
1° de wijze waarop de instellingsreviews worden uitgevoerd;
2° de stappen in het beoordelingsproces;
3° de gegevens die het instellingsbestuur meestuurt bij een aanvraag voor een instellingsreview en de documenten die ter inzage moeten liggen tijdens de bezoeken aan de instelling.

Onderafdeling 4. Rapport en besluit

Art. II.129.[134] §1. De accreditatieorganisatie die de aanvraag voor een instellingsreview ontvangt, rondt het proces van de instellingsreview binnen 12 maanden na de ontvangst van de aanvraag af met een besluit waarin de accreditatieorganisatie een oordeel geeft over elk van de 4 onderwerpen, vermeld in artikel II.126, §2.

De accreditatieorganisatie kan na de indiening van het dossier en vóór het ontwerp van evaluatierapport en besluit wordt verzonden, het instellingsbestuur om aanvullende informatie, toelichtingen en verduidelijkingen vragen. Als de accreditatieorganisatie daarvan gebruikmaakt, wordt daarvan melding gemaakt in het evaluatierapport. De accreditatieorganisatie legt in het reglement, vermeld in artikel II.27, de bestuursbeginselen vast inzake de verzoeken om aanvullende informatie, toelichtingen en verduidelijkingen en inzake de behandeling van de antwoorden.

§2. De accreditatieorganisatie legt de bevindingen van de review, vermeld in paragraaf 1, vast in een evaluatierapport, dat als motivering geldt van het besluit.

De accreditatieorganisatie bezorgt een maand vóór het verstrijken van de beslissingstermijn, vermeld in paragraaf 1, een ontwerp van evaluatierapport en van besluit dat de instellingsreview afrondt, aan het instellingsbestuur. Het instellingsbestuur wordt in staat gesteld om bezwarenen opmerkingen te formuleren binnen een vervaltermijn van 15 kalenderdagen, die ingaat de dag na de ontvangst van het ontwerp.

---

[134] **Artikel II.129.** : Structuurdecreet, artikel 93sexies, ingevoegd bij het kwaliteitszorgdecreet, artikel 41.
In paragraaf 1, eerste lid, zijn de woorden “artikel 93ter” vervangen door de woorden “artikel II.126”.
In paragraaf 1, tweede lid, en paragraaf 3, zijn de woorden “artikel 9quinquies” vervangen door de woorden “artikel II.27”.

§3. De accreditatieorganisatie bepaalt in het reglement, vermeld in artikel II.27, de procedures overeenkomstig dewelke bezwaren en opmerkingen worden behandeld. Die procedures kunnen nooit leiden tot een overschrijding van de beslissingstermijn, vermeld in paragraaf 1.

§4. Het besluit dat een instellingsreview afrondt, treedt in werking met ingang van de dag waarop het vorige besluit met betrekking tot de instellingsreview vervalt, of als aan een instelling voor de eerste keer een instellingsreview wordt verleend, met ingang van de dag van de bekendmaking van het besluit.

§5. De rapporten van de instellingsreviews zijn openbaar.

Onderafdeling 5. Rechtsgevolgen

Art. II.130.[135] §1. Aan de eerste ronde instellingsreviews zijn geen rechtsgevolgen verbonden voor de instelling of de opleidingen.

§2. Vanaf de tweede ronde instellingsreviews hebben de instellingsreviews de volgende rechtsgevolgen :

1° als de instelling naar het oordeel van de accreditatieorganisatie 'voldoet' aan alle onderwerpen, vervalt voor die instelling de verplichting om de accreditatie van een opleiding aan te vragen op basis van een gepubliceerde externe beoordeling en heeft het besluit dat de instellingsreview afrondt een geldigheidsduur van 6 jaar;

2° als de instelling naar het oordeel van de accreditatieorganisatie niet voldoet aan alle onderwerpen, beperkt de accreditatieorganisatie de geldigheidsduur van het besluit dat de instellingsreview afrondt, tot ten hoogste 3 jaar. Uiterlijk 6 maanden voor het einde van die periode onderwerpt de accreditatieorganisatie de instelling aan een nieuwe beperkte review. Die beperkte geldigheidsduur komt in mindering van de algemene geldigheidsduur van 6 jaar.
In die periode kan de instelling geen aanvraag meer indienen voor een nieuwe opleiding.
Als de instelling na die nieuwe beperkte review naar het oordeel van de accreditatieorganisatie niet voldoet aan alle onderwerpen wordt de instelling niet langer gefinancierd en verliest de instelling het recht om graden te verlenen. De instelling moet ervoor zorgen dat, door samenwerking met een andere instelling, de studenten hun opleiding kunnen verder zetten. De Vlaamse Regering zal hiervoor de nodige maatregelen treffen;

3° indien de instelling naar het oordeel van de accreditatieorganisatie aan geen enkele onderwerp voldoet, wordt de instelling niet langer gefinancierd en verliest de instelling het recht om graden te verlenen met ingang van het volgende academiejaar. De instelling moet ervoor zorgen dat, door samenwerking met een andere instelling, de studenten hun opleiding kunnen verder zetten. De Vlaamse Regering zal hiervoor de nodige maatregelen treffen.

Onderafdeling 6. Kosten, tarieven en evaluatie

[135] **Artikel II.130.** : Structuurdecreet, artikel 93septies, ingevoegd bij het kwaliteitszorgdecreet, artikel 43.

Art. II.131.[136] De instelling draagt de kosten van de instellingsreview. De Vlaamse Regering bepaalt de tarieven voor de uitvoering van een instellingsreview en kan daarbij rekening houden met de grootte van de instelling. Deze tariefbepaling houdt rekening met de volgende beginselen:

1° het tarief voor de instellingsreview bedraagt ten minste 10.000 euro en ten hoogste 60.000 euro;
2° de in punt 1° bedoelde bedragen kunnen jaarlijks worden geïndexeerd. De Vlaamse Regering bepaalt de wijze waarop deze indexering wordt toegepast.

De Vlaamse Regering zorgt voor de uitvoering van een evaluatie van de eerste instellingsreviews tegen eind juni 2018. Tegelijk met deze evaluatie zet de Vlaamse Regering proefprojecten op waarin de haalbaarheid van opleidingsaccreditaties op basis van een opleidingsdossier overeenkomstig de bepalingen van de artikelen II.59 en II.77 wordt nagegaan. De Vlaamse Regering zorgt daarnaast ook voor de uitvoering vóór 1 januari 2024 van een algemene evaluatie van de werking en de impact van het stelsel van accreditatie en instellingsreviews. Bij de evaluatie wordt ook nagegaan of de administratieve lastenvermindering zich manifesteert.

Onderafdeling 7. Traject bij niet-instemming met een negatief besluit instellingsreview

Art. II.132.[137] Indien het besluit dat een instellingsreview afrondt negatief is, kan het instellingsbestuur bij de Vlaamse Regering een beroep instellen tegen dat negatief besluit instellingsreview. Het beroep wordt ingesteld binnen een termijn van 30 kalenderdagen die ingaat de dag na deze van de betekening van het negatief besluit instellingsreview aan de instelling.

De Vlaamse Regering toetst het betwiste besluit aan de bepalingen van deel 2 en 4 en van het in artikel II.27 bedoelde reglement. De Vlaamse Regering neemt een besluit binnen een ordetermijn van 60 kalenderdagen die ingaat de dag na deze van de ontvangst van het beroep. Zij vernietigt het negatief besluit instellingsreview wanneer dat kennelijk niet in overeenstemming is met de in dit lid vermelde bepalingen.

De Vlaamse Regering kan nadere regels bepalen inzake het verloop van de beroepsprocedure.

Hoofdstuk 9. Accreditatie, programmatie en registratie van opleidingen
Afdeling 1. Algemeen

---

[136] **Artikel II.131.** : Structuurdecreet, artikel 93octies, ingevoegd bij het kwaliteitszorgdecreet, artikel 45.
In het eerste lid zijn de woorden “zal rekening houden met” vervangen door de woorden “houdt rekening met de”.
In het eerste lid, 2°, is de verwijzing naar “§1” vervangen door de woorden “punt 1°”.
In het tweede lid zijn de woorden “de artikelen 13, 14, 20, 21 en 22” vervangen door de woorden “de artikelen II.59 en II.77”.

[137] **Artikel II. 132.** ; Structuurdecreet, artikel 93novies, ingevoegd bij het kwaliteitszorgdecreet, artikel 47.
In het tweede lid zijn de woorden “dit decreet” vervangen door de woorden “deel 2 en 4”, zijn de woorden “artikel 9quinquies” vervangen door de woorden “artikel II.27” en zijn de woorden “die bepalingen” vervangen door de woorden “de in dit lid vermelde bepalingen”.

Art. II.133.[138] §1. De instellingen voor hoger onderwijs verlenen de graden van bachelor of master op grond van het met goed gevolg voltooien van een opleiding die overeenkomstig deze codificatie georganiseerd wordt en die:
1° ofwel overeenkomstig afdeling 2 geaccrediteerd is voor de in het accreditatiebesluit bepaalde duur;
2° ofwel overeenkomstig afdeling 3 erkend is als nieuwe opleiding;
3° ofwel een verlenging geniet van de geldigheidsduur van de accreditatie overeenkomstig artikel II.142, §5, en artikel II.145 of II.381, ofwel nog een tijdelijke erkenning geniet.

§2. Een opleiding die niet meer voldoet aan de voorwaarden vermeld in paragraaf 1 wordt geschrapt uit het Hogeronderwijsregister, vermeld in artikel II.170, vanaf het academiejaar dat volgt op het academiejaar waarin de geldigheid van de lopende accreditatie, de erkenning als nieuwe opleiding of de verlenging van de accreditatie vervalt.

Het instellingsbestuur kan eerst na verloop van een periode van 3 jaar te rekenen vanaf de datum van de schrapping van een opleiding een aanvraag tot erkenning als nieuwe opleiding indienen van:
1° de geschrapte opleiding, of
2° een opleiding waarvan het opleidingsprogramma grotendeels overeenstemt met dat van de geschrapte opleiding.

In geval van schrapping van een opleiding sluit het instellingsbestuur een overeenkomst met (een) binnenlandse of buitenlandse instelling(en) die de betrokken opleiding kan/kunnen aanbieden. Deze overeenkomst betreft de wijze waarop de ingeschreven studenten hun opleiding kunnen voltooien.

§3. De accreditatiestatus van een opleiding, zoals bepaald in paragraaf 1, wordt bij overdracht van de ene instelling voor hoger onderwijs naar een andere instelling voor hoger onderwijs behouden.

Afdeling 2. Accreditatie
Onderafdeling 1. Aanvraag
sectie 1. Algemeen

Art. II.134.[139] §1. De accreditatie van een opleiding wordt verleend op aanvraag van het instellingsbestuur. De accreditatie van gezamenlijk georganiseerde opleidingen die voltooid worden met een gezamenlijk diploma, wordt verleend op gezamenlijke aanvraag van de betrokken Vlaamse instellingsbesturen.

---

[138] **Artikel II.133.** : Structuurdecreet, artikel 56, vervangen bij het Aanvullingsdecreet, artikel V.10 en gewijzigd bij OD XVIII, artikel V.46 en bij het decreet kwaliteitszorg, artikel 7.
In paragraaf 1 zijn de woorden “dit decreet” vervangen door de woorden “deze codificatie”.
In paragraaf 1, 1°, zijn de woorden “overeenkomstig onderafdeling 2” vervangen door de woorden “overeenkomstig afdeling 2”.
In paragraaf 1, 2°, zijn de woorden “overeenkomstig onderafdeling 3” vervangen door de woorden “overeenkomstig afdeling 3”.
In paragraaf 1, 3° zijn de woorden “artikel 58bis, §5, en artikel 59ter” vervangen door de woorden “artikel II.142, §5, II.145 of II.381”.
In paragraaf 2, eerste lid, zijn de woorden “artikel 64” vervangen door de woorden “artikel II.170”.
[139] **Artikel II.134.** : Structuurdecreet, artikel 56bis, ingevoegd bij het kwaliteitszorgdecreet, artikel 9.

§2. De aanvraag voor accreditatie van een opleiding ingediend door het bestuur van een geregistreerde instelling omvat in alle gevallen een visitatierapport georganiseerd door een evaluatieorgaan.

sectie 2. Aanvragen accreditatie op basis van een visitatierapport

Art. II.135.[140] De accreditatieaanvraag moet uiterlijk 4 maanden voor het verstrijken van de geldigheid van de lopende accreditatie of van de erkenning als nieuwe opleiding of van de tijdelijke erkenning worden ingediend. De termijnen worden berekend van maand tot maand en van dag tot dag. In de termijnen is de dag waarop de termijn verstrijkt inbegrepen.

Het instellingsbestuur vraagt een accreditatie aan binnen een periode van 2 maanden na de publicatie van het visitatierapport.

Art. II.136.[141] Overeenkomstig de voorschriften van deze codificatie, toetst de accreditatieorganisatie de kwaliteit en het niveau van een opleiding van de Vlerick Business School, de Universiteit Antwerpen Management School of het Instituut voor Tropische Geneeskunde op basis van de gepubliceerde externe beoordeling.

De accreditatieorganisatie accrediteert de aangeboden opleiding wanneer ze op basis van de gepubliceerde externe beoordeling in redelijkheid meent te kunnen besluiten dat voldoende generieke kwaliteitswaarborgen voorhanden zijn zoals bedoeld in artikel II.140 en 141. De instelling legt haar accreditatiedossier pas voor na positief advies van de in artikel III.116, 2°, bedoelde universiteiten.

Art. II.137.[142] §1. De accreditatieorganisatie bepaalt bij reglement de vorm en de inhoud van het dossier dat bij de aanvraag moet worden gevoegd.

---

[140] **Artikel II.135.** : Structuurdecreet, artikel 57, vervangen bij het kwaliteitszorgdecreet, artikel 11.

[141] **Artikel II.136.** : ION-decreet, artikel 11, tweede lid, ingevoegd bij Structuurdecreet, artikel 120 en artikel 12.
In het eerste lid zijn de woorden “Titel I van het decreet betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen” vervangen door de woorden “deze codificatie”, zijn de woorden “het accreditatieorgaan” vervangen door de woorden “de accreditatieorganisatie” en zijn de woorden “de opleiding” vervangen door de woorden “een opleiding van de Vlerick Business School, de Universiteit Antwerpen Management School of het Instituut voor Tropische Geneeskunde”.
In het tweede lid zijn de woorden “Het accreditatieorgaan” vervangen door de woorden “De accreditatieorganisatie”, zijn de woorden “artikel 58 van het decreet van (betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen)” vervangen door de woorden “artikel II.140 en 141” en zijn de woorden “artikel 14, 2°” vervangen door de woorden “artikel III.116, 2°”.

[142] **Artikel II.137.** : Structuurdecreet, artikel 57bis, ingevoegd bij het Aanvullingsdecreet, artikel V.10 en gewijzigd bij het Minidecreet, artikel 25, ODXIX, artikel V.37 en bij het kwaliteitszorgdecreet, artikel 12 en 49.
Paragraaf 2bis is hernummerd tot paragraaf 3.
In paragraaf 1, eerste lid, zijn de woorden “dient te” vervangen door het woord “moet”.
In paragraaf 1, tweede lid, zijn de woorden “artikel 93” vervangen door de woorden “artikel II.122”.
In paragraaf 2, tweede lid, zijn de woorden “artikel 93, §3 en §3bis” vervangen door de woorden “artikel II.122, §3 en §4”
In paragraaf 2, derde lid zijn de woorden “artikel 93, §1bis” vervangen door de woorden “artikel II.122, §8”.
In paragraaf 2, derde lid, 2°, zijn de woorden “artikel 93” vervangen door de woorden “artikel II.122”.
In paragraaf 3, eerste lid, zijn de woorden “artikel 94” vervangen door de woorden “artikel II.172”.
In paragraaf 3, tweede lid, 2°, zijn de woorden “artikel 60sexies” vervangen door de woorden “artikel II.149”.
In paragraaf 3, tweede lid, 3° zijn de tussen de woorden “moet ofwel” en de woorden “European Quality Assurance Register” de woorden “bij het” in gevoegd en zijn de woorden “artikel 58” vervangen door de

Een instellingsbestuur dat een inhoudelijk bezwaar, vermeld in paragraaf 2, derde lid, 2°, of artikel II.122, §3, derde lid, 1°, heeft gemaakt ten aanzien van het ontwerp van externe beoordeling, kan aan de accreditatieaanvraag een aanvullende nota toevoegen, indien de definitief vastgestelde gepubliceerde externe beoordeling dat bezwaar kennelijk veronachtzaamt.

Indien een aanvraag niet voldoet aan bedoelde regelen, biedt de accreditatieorganisatie de gelegenheid binnen een daartoe gestelde termijn het verzuim te herstellen. Indien van deze gelegenheid geen dan wel op niet afdoende wijze gebruik wordt gemaakt, wordt de aanvraag onontvankelijk verklaard. De accreditatieorganisatie kan nadere regelen omtrent deze procedure vaststellen in het in het eerste lid bedoelde reglement.

§2. Het dossier omvat in ieder geval een gepubliceerde externe beoordeling van de opleiding.

De gepubliceerde externe beoordeling komt voor wat betreft de ambtshalve geregistreerde instellingen tot stand op grond van de systematiek beschreven in artikel II.122, §3 en §4.

De gepubliceerde externe beoordeling komt voor wat betreft de geregistreerde instellingen en de in artikel II.122, §8, vermelde opleidingen tot stand als volgt:

1° de opleiding wordt gevisiteerd door een visitatiecommissie. Van de visitatiecommissie maakt ten minste 1 student deel uit. De leden van de visitatiecommissie moeten onafhankelijk staan ten opzichte van de instelling die gevisiteerd wordt;
2° de visitatiecommissie hanteert een visitatieprotocol opgesteld door een evaluatieorgaan. Dat protocol voorziet ten minste in de elementen, vermeld in artikel II.122;
3° de werking van de visitatiecommissie wordt gecoördineerd door een evaluatieorgaan. Elk evaluatieorgaan dat optreedt ten aanzien van visitaties in geregistreerde instellingen moet ofwel bij het European Quality Assurance Register for Higher Education (EQAR) geregistreerd zijn ofwel erkend zijn door de accreditatieorganisatie, die daarvoor een reglement opstelt. De leden van het evaluatieorgaan moeten onafhankelijk staan ten opzichte van de instellingen waaromtrent zij beslissingen nemen in het kader van de coördinatie van visitaties;
4° de visitatiecommissie publiceert de uitkomst van de visitatie als een openbaar visitatierapport.

De in het derde lid, punt 3°, vermelde erkenning van een evaluatieorgaan kan worden beperkt tot 1 of meer opleidingen. Het evaluatieorgaan geeft in de erkenningsaanvraag aan voor welke opleiding(en) het de erkenning aanvraagt.

§3. Deze paragraaf is van toepassing op gezamenlijke opleidingen, georganiseerd door een Vlaamse instelling voor hoger onderwijs samen met 1 of meer buitenlandse instellingen voor hoger onderwijs, die bij succesvolle voltooiing ervan leiden tot een gezamenlijk diploma in de zin van artikel II.172, §3.

---

woorden “artikel II.140 en II.141” en zijn de woorden “artikel 58, §2” vervangen door de woorden “artikel II.141”.

De externe beoordeling, vermeld in paragraaf 2, kan, voor de gehele opleiding of voor het deel van het opleidingsprogramma dat verzorgd wordt door de partnerinstelling(en), vervangen worden door 1 van de volgende beoordelingen:

1° een door een evaluatieorgaan uitgevoerde externe beoordeling die voldoet aan de European Standards for the External Quality Assurance of Higher Education;
2° een door een andere accreditatieorganisatie verleende accreditatie die betrekking heeft op de gehele opleiding of op het deel van het opleidingsprogramma dat verzorgd wordt door de partnerinstelling(en) en die bij overeenkomstige toepassing van artikel II.149, eerste lid, als equivalent wordt erkend;
3° andere relevante stukken waarbij het instellingsbestuur inzichtelijk maakt dat het deel van het opleidingsprogramma dat verzorgd wordt door de partnerinstelling(en) de generieke kwaliteitswaarborgen in de zin van artikel II.140 en II.141 biedt zodat de studenten bij het voltooien van de gehele opleiding de leerresultaten vermeld in artikel II.141, bereikt hebben.

Art. II.138.[143] §1. De centra voor volwassenenonderwijs kunnen de accreditatie aanvragen voor de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs, met uitzondering van de opleidingen van het pedagogisch hoger onderwijs, die ze in het academiejaar 2003-2004 hebben georganiseerd. Het accreditatieproces verloopt overeenkomstig de bepalingen van deze afdeling die gelden voor de ambtshalve geregistreerde instellingen.

§2. Een opleiding die de accreditatie of de tijdelijke erkenning verwerft, moet worden overgedragen aan een ambtshalve geregistreerde instelling die de overeenkomstige onderwijsbevoegdheid en territoriale bevoegdheid heeft.

De overdracht van de opleiding kan plaatsvinden vanaf het ogenblik van de accreditatie c.q. de tijdelijke erkenning en moet voltrokken zijn uiterlijk op 31 augustus van het jaar dat volgt op het jaar van de accreditatie c.q. de tijdelijke erkenning.

Van de territorialiteitsvoorwaarde als bedoeld in het eerste lid, kan worden afgeweken. In geval van toepassing van paragraaf 3 kan deze afwijking reeds worden vastgelegd in de intentieverklaring. De afwijking heeft in dit geval pas uitwerking met de eigenlijke overdracht. Als voorwaarde geldt dat:

1° de afwijking op de territorialiteitsvoorwaarde wordt gemotiveerd;
2° de afwijking op de territorialiteitsvoorwaarde wordt bekrachtigd door het Vlaams Parlement;
3° de opleiding slechts op 1 plaats wordt aangeboden.

§3. Indien de overdracht van de opleiding niet op het ogenblik van de accreditatie plaatsvindt, leggen het overdragende centrum voor volwassenenonderwijs en de

[143] **Artikel II.138.** : Structuurdecreet, artikel 57ter, paragraaf 1, 2, 3, 5 en 6, ingevoegd bij het Minidecreet van 16 juni 2006, artikel 26 en gewijzigd bij het HBO decreet, artikel 13.
Paragraaf 5 en 6 zijn hernummerd tot paragraaf 4 en 5.
In paragraaf 1 zijn de woorden “hoger onderwijs voor sociale promotie” vervangen door de woorden “hoger beroepsonderwijs”.
In paragraaf 2, derde lid, zijn de woorden “in het overdrachtsprotocol, als bedoeld in §4” niet opgenomen in de codificatie.
In paragraaf 4, eerste lid, zijn de woorden “artikel 14 van dit decreet” vervangen door de woorden “artikel II.59”.

ontvangende ambtshalve geregistreerde instelling hun principiële overeenstemming over de overdracht van de opleiding in een intentieverklaring neer. Deze intentieverklaring bevat minimaal de datum waarop de overdracht van de geaccrediteerde opleiding zal plaatsvinden en de engagementen van de ambtshalve geregistreerde instelling waaraan de opleiding wordt overgedragen. Deze intentieverklaring wordt ter bekrachtiging voorgelegd aan de Vlaamse Regering.

§4. Indien de overdracht van de opleiding niet op het ogenblik van de accreditatie plaatsvindt, reiken het overdragende centrum voor volwassenenonderwijs en de ontvangende ambtshalve geregistreerde instelling, bij wijze van overgangsmaatregel en in afwijking van artikel II.59, gezamenlijk een diploma van de graad van bachelor uit na de succesvolle voltooiing van de opleiding die de accreditatie of de tijdelijke erkenning heeft verworven.

De gezamenlijke diplomering is slechts mogelijk vanaf de bekrachtiging door de Vlaamse Regering van de in paragraaf 3 bedoelde intentieverklaring en zolang de overdracht van de opleiding naar de ontvangende ambtshalve geregistreerde instelling niet is gerealiseerd.

In ieder geval verliezen het centrum voor volwassenenonderwijs en de ambtshalve geregistreerde instelling de uitzonderlijke mogelijkheid om gezamenlijk een diploma van de graad van bachelor uit te reiken als de overdracht van de opleiding niet binnen de in paragraaf 2 vermelde termijn is gerealiseerd.

§5. Dit artikel is enkel van toepassing als de aanvraag tot accreditatie zoals vermeld in paragraaf 1 gebeurde voor 1 september 2013.

Sectie 3 Aanvragen accreditatie op basis van een opleidingsdossier

Art. II.139.[144] §1. Als vanaf de tweede ronde instellingsreviews het instellingsbestuur beschikt over een positief besluit instellingsreview, bestaat de accreditatieaanvraag uit een opleidingsdossier.

Het opleidingsdossier moet de accreditatieorganisatie in staat stellen te verifiëren of de instelling op een gegronde wijze tot de conclusie is gekomen dat er voldoende generieke kwaliteitswaarborgen aanwezig zijn. Het dossier omvat de volgende stukken :

1° een rapport waaruit blijkt dat de instelling in het kader van de interne kwaliteitszorg een onderzoek ten gronde heeft gedaan naar de aanwezigheid van voldoende generieke kwaliteitswaarborgen aan de hand van de criteria bedoeld in artikel II.140, §1, zoals vastgelegd in het accreditatiekader, en dat ze daarbij externe onafhankelijke experts, bij voorkeur internationale experts, heeft betrokken;
2° de uitkomsten van een internationale benchmarking van de opleiding die de instelling heeft doorgevoerd.

[144] **Artikel II.139.** : Structuurdecreet, artikel 57quater, ingevoegd bij het kwaliteitszorgdecreet, artikel 14.
In paragraaf 1, tweede lid, punt 1°, zijn de woorden “artikel 58, §1” vervangen door de woorden “artikel II.140, §1”.

§2. Het instellingsbestuur dient de accreditatieaanvraag in uiterlijk 4 maanden vóór het verstrijken van de geldigheid van de lopende accreditatie of van de erkenning als nieuwe opleiding. De termijnen worden berekend van maand tot maand en van dag tot dag. In de termijnen is de dag waarop de termijn verstrijkt inbegrepen.

§3. De accreditatie van gezamenlijk georganiseerde opleidingen die voltooid worden met een gezamenlijk diploma, volgt de accreditatieregeling van een accreditatie, verleend op basis van een visitatierapport, als een van de betrokken Vlaamse instellingen niet beschikt over een positief besluit instellingsreview.

Onderafdeling 2. Generieke kwaliteitswaarborgen

Art. II.140.[145] §1. De accreditatie van een opleiding van een instelling als vermeld in artikel II.1, is afhankelijk van de aanwezigheid van voldoende generieke kwaliteitswaarborgen. De generieke kwaliteitswaarborgen betreffen:

1° het beoogde eindniveau dat bepaald wordt aan de hand van de wijze waarop domeinspecifieke leerresultaten vertaald zijn in opleidingsspecifieke leerresultaten;
2° het onderwijsproces: de inhoud en de opbouw van het opleidingsprogramma, de opleidingsspecifieke onderwijs- en leervormen, de verbeteracties welke voortkomen uit de instrumenten en processen van kwaliteitsbewaking, de opleidingsspecifieke voorzieningen, het doorstroomrendement en de kwantiteit en kwaliteit van het ingezette personeel;
3° het gerealiseerde eindniveau dat bepaald wordt aan de hand van de deugdelijkheid van de beoordeling, de toetsing en de examinering van de studenten, aan de hand van het diplomarendement alsook aan de hand van de inzetbaarheid van de afgestudeerden op de arbeidsmarkt of de doorstroming naar een volgende opleiding.

De accreditatieorganisatie legt in het accreditatiekader de volgende zaken vast:

1° de criteria waaraan de aanwezigheid van de hiervoor vermelde generieke kwaliteitswaarborgen getoetst zal worden;
2° de voorwaarden voor het verlenen van de oordelen onvoldoende, voldoende, goed en excellent aan de hiervoor vermelde generieke kwaliteitswaarborgen;
3° de verifieerbare feiten die als grondslag kunnen dienen voor het verlenen van de oordelen en hoe de bewijskracht van een feit aangetoond kan worden.

Het accreditatiekader moet, voor het toegepast kan worden, door de Vlaamse Regering goedgekeurd worden, met vooraf advies van de VLUHR als koepelorganisatie en de studentenkoepelverenigingen.

---

[145] **Artikel II.140.** : Structuurdecreet, artikel 58, §1 en §1bis, vervangen bij het Aanvullingsdecreet, artikel V.10 en gewijzigd bij het kwaliteitszorgdecreet, artikel 15.
Paragraaf 1bis, is hernummerd tot paragraaf 2.
In paragraaf 1, eerste lid zijn de woorden “artikel 7” vervangen door de woorden “artikel II.1”.
In paragraaf 1, tweede lid, 3°, zijn de woorden “welke verifieerbare feiten” vervangen door de woorden “de verifieerbare feiten die”.
In paragraaf 1, derde lid, zijn de woorden “Vlaamse Universiteiten en Hogescholen Raad” vervangen door de afkorting “VLUHR”.
In paragraaf 2 zijn de woorden “artikel 8” vervangen door de woorden “artikel II.6” en zijn de woorden “artikel 93ter, §4” vervangen door de woorden “artikel II.126, §4”.

§2. De accreditatieorganisatie beoordeelt de aanvraag tot accreditatie van een opleiding van een instellingsbestuur als vermeld in artikel II.6 en van de instellingen die overeenkomstig artikel II.126, §4, niet onderworpen zijn aan de instellingsreview, aan de hand van de generieke kwaliteitswaarborgen vermeld in paragraaf 1, met toevoeging van een vierde generieke kwaliteitswaarborg namelijk de opzet en de organisatie van de interne kwaliteitszorg gericht op een systematische verbetering van de opleiding. In het accreditatiekader worden er criteria bepaald waaraan de aanwezigheid van deze generieke kwaliteitswaarborg getoetst zal worden.

Art. II.141.[146] De domeinspecifieke leerresultaten, vermeld in artikel II.68 zijn een vertaling van de volgende niveaudescriptoren:

1° in de opleidingen leidend tot de graad van gegradueerde in het hoger beroepsonderwijs :
   a) het uitbreiden of met ontbrekende gegevens aanvullen van de informatie uit een specifiek domein met concrete en abstracte gegevens; het hanteren van begrippenkaders en het zich bewust zijn van de reikwijdte van de domeinspecifieke kennis;
   b) het toepassen van geïntegreerde cognitieve en motorische vaardigheden;
   c) het transfereren van kennis en flexibel en inventief aanwenden van procedures voor het uitvoeren van taken en voor het strategisch oplossen van concrete en abstracte problemen;
   d) het handelen in een reeks van nieuwe, complexe contexten;
   e) het autonoom functioneren met initiatief;
   f) het opnemen van verantwoordelijkheid voor het bereiken van persoonlijke resultaten en voor het stimuleren van collectieve resultaten.

2° in de opleidingen leidend tot de graad van bachelor in het hoger professioneel onderwijs:
   a) het beheersen van algemene competenties als denk- en redeneervaardigheid, het verwerven en verwerken van informatie, het vermogen tot kritische reflectie en projectmatig werken, creativiteit, het kunnen uitvoeren van eenvoudige leidinggevende taken, het vermogen tot communiceren van informatie, ideeën, problemen en oplossingen, zowel aan specialisten als aan leken en een ingesteldheid tot levenslang leren;
   b) het beheersen van de algemene beroepsgerichte competenties als teamgericht kunnen werken, oplossingsgericht kunnen werken in de zin van het zelfstandig kunnen definiëren en analyseren van complexe probleemsituaties in de beroepspraktijk en het kunnen ontwikkelen en toepassen van zinvolle oplossingsstrategieën, en het besef van maatschappelijke verantwoordelijkheid samenhangend met de beroepspraktijk;
   c) het beheersen van beroepsspecifieke competenties op het niveau van een beginnend beroepsbeoefenaar;

3° in de opleidingen leidend tot de graad van bachelor in het academisch onderwijs:

---

[146] **Artikel II.141.** : Structuurdecreet, artikel 58, §2, gewijzigd bij het decreet van 30 april 2009 betreffende de kwalificatiestructuur, artikel 29, OD XX, artikel V.12 en bij het kwaliteitszorgdecreet, artikel 15.
De woorden “artikel 5bis van het decreet van 30 april 2004 betreffende de flexibilisering van het hoger onderwijs in Vlaanderen en houdende dringende hogeronderwijsmaatregelen” zijn vervangen door de woorden “artikel II.68”.
De tweede 3° en 4° zijn hernummerd tot respectievelijk 4° en 5°.

a) het beheersen van algemene competenties als denk- en redeneervaardigheid, het verwerven en verwerken van informatie, het vermogen tot kritische reflectie, creativiteit, het kunnen uitvoeren van eenvoudige managementtaken, het vermogen tot communiceren van informatie, ideeën, problemen en oplossingen zowel aan specialisten als aan leken en een ingesteldheid tot levenslang leren;
b) het beheersen van algemene wetenschappelijke competenties als een onderzoekende houding, kennis hebben van onderzoeksmethoden en technieken en deze adequaat kunnen toepassen, het vermogen om de relevante data te verzamelen die de oordeelsvorming over maatschappelijke, wetenschappelijke en ethische vraagstukken kunnen sturen, een appreciatie van de onzekerheid, de ambiguïteit en de grenzen van de kennis en de vaardigheid tot het probleemgestuurd initiëren van onderzoek;
c) het begrip van de wetenschappelijk-disciplinaire basiskennis eigen aan een bepaald domein van de wetenschappen of de kunsten, een systematische kennis van de kernelementen van een discipline met inbegrip van het verwerven van coherente en gedetailleerde kennis deels geïnspireerd door de nieuwste ontwikkelingen van de discipline en een begrip van de structuur van het vakgebied en de samenhang met andere vakgebieden;

4° in de opleidingen leidend tot de graad van master:
a) het beheersen van algemene competenties op een gevorderd niveau als het vermogen om op een wetenschappelijke wijze te denken en handelen, het om kunnen gaan met complexe problemen, het kunnen reflecteren op het eigen denken en werken en het kunnen vertalen van die reflectie naar de ontwikkeling van meer adequate oplossingen, het vermogen tot communiceren van het eigen onderzoek en probleemoplossingen met vakgenoten en leken en het vermogen tot oordeelsvorming in een onzekere context;
b) het beheersen van algemene wetenschappelijke competenties op een gevorderd niveau als het kunnen gebruiken van methoden en technieken in onderzoek, het kunnen ontwerpen van onderzoek, het kunnen toepassen van paradigma's in het domein van de wetenschappen of kunsten en het kunnen aanduiden van de grenzen van paradigma's, het vermogen tot originaliteit en creativiteit met het oog op het continu uitbreiden van de kennis en inzichten en het samen kunnen werken in een multidisciplinaire omgeving;
c) een gevorderd begrip van en inzicht in de wetenschappelijk-disciplinaire kennis eigen aan een bepaald domein van de wetenschappen of de kunsten, inzicht hebben in de nieuwste kennis van het vakgebied of delen ervan, in staat zijn om de wijze waarop de theorievorming beweegt te volgen en te interpreteren, in staat zijn om in 1 of enkele delen van het vakgebied een originele bijdrage aan de kennis te leveren en het bezitten van specifieke bij het vakgebied horende vaardigheden als ontwerpen, onderzoeken, analyseren, diagnosticeren;
d) hetzij het beheersen van de competenties nodig voor het zelfstandig kunnen verrichten van wetenschappelijk onderzoek of de zelfstandige beoefening van de kunsten op het niveau van een beginnend onderzoeker of kunstenaar, hetzij het beheersen van de algemene en specifieke beroepsgerichte competenties nodig voor de zelfstandige aanwending van wetenschappelijke of artistieke kennis op het niveau van een beginnend beroepsbeoefenaar.

5° in de doctoraatsvoorbereidingen, leidend tot de graad van doctor:

a) het systematisch begrijpen van een vakgebied en het beheersen van de vaardigheden en methodieken van onderzoek in dat vakgebied;
b) de bekwaamheid om met de geëigende integriteit van een onderzoeker een omvangrijk onderzoeksproces te ontwerpen, ontwikkelen, uit te voeren en aan te passen;
c) het door origineel onderzoek leveren van een bijdrage aan verlegging van de grenzen van kennis door een omvangrijke hoeveelheid werk, waarvan een deel een nationaal of internationaal beoordeelde publicatie verdient;
d) het in staat zijn tot kritische analyse, evaluatie en synthese van nieuwe en complexe ideeën;
e) het kunnen communiceren met vakgenoten en de bredere wetenschappelijke gemeenschap nationaal en internationaal en de samenleving als geheel over het terrein waarop men deskundig is;
f) een vernieuwende bijdrage leveren binnen de academische en professionele context, wat leidt tot technologische, sociale of culturele vooruitgang in een kennissamenleving.

Onderafdeling 3. Onderzoek
Sectie 1. Onderzoek van aanvragen tot accreditatie, verleend op basis van een visitatierapport

Art. II.142.[147] §1. De accreditatieorganisatie gaat na of het visitatierapport regelmatig, kwalitatief en volledig is.

Een regelmatig visitatierapport:
1° voldoet aan de vormen, vermeld in het visitatieprotocol;
2° omvat een beoordeling aan de hand van de generieke kwaliteitswaarborgen bepaald in het door de Vlaamse Regering goedgekeurde accreditatiekader;
3° is gebaseerd op verifieerbare feiten als vermeld in artikel II.140, §1, tweede lid, 3°;
4° verschaft inzicht in de kwaliteit van de samenstelling van de visitatiecommissie.

§2. In voorkomend geval betrekt de accreditatieorganisatie de aanvullende nota, vermeld in artikel II.137, §1, tweede lid, in de beoordeling van de regelmatigheid en volledigheid van het visitatierapport.

§3. Indien de accreditatieorganisatie een eenvoudig remedieerbare onregelmatigheid of onvolledigheid vaststelt, verzoekt zij het evaluatieorgaan of het instellingsbestuur om schriftelijke aanvullende inlichtingen, toelichtingen of zienswijzen.

De accreditatieorganisatie voegt deze aanvullende inlichtingen, toelichtingen of zienswijzen toe aan het dossier. Zij bezorgt aan het instellingsbestuur respectievelijk het evaluatieorgaan een afschrift van de bij het evaluatieorgaan

[147] **Artikel II.142.** : Structuurdecreet, artikel 58bis, ingevoegd bij OD XIX, artikel V.38 en gewijzigd bij het kwaliteitszorgdecreet, artikel 17 en 49.
In paragraaf 1, tweede lid, 3°, zijn de woorden “artikel 58, §1, tweede lid, 3°” vervangen door de woorden “artikel II.140, §1, tweede lid, 3°”.
In paragraaf 2, zijn de woorden “artikel 57bis” vervangen door de woorden “artikel II.137”.
In paragraaf 4 zijn de woorden “artikel 9quinquies” vervangen door de woorden “artikel II.27”.
In paragraaf 5 zijn de woorden “artikel 60” telkens vervangen door de woorden “artikel II.147”.

respectievelijk het instellingsbestuur opgevraagde aanvullende inlichtingen, toelichtingen of zienswijzen.

§4. De accreditatieorganisatie kan na de indiening van de accreditatieaanvraag en vóór het ontwerp van beslissing wordt verzonden, het evaluatieorgaan of desgevallend het instellingsbestuur om aanvullende informatie, toelichtingen en verduidelijkingen vragen. Als de accreditatieorganisatie daarvan gebruikmaakt, wordt daarvan melding gemaakt in het accreditatierapport. De accreditatieorganisatie legt in het reglement, vermeld in artikel II.27, de bestuursbeginselen vast voor de verzoeken om aanvullende informatie, toelichtingen en verduidelijkingen en voor de behandeling van de antwoorden.

§5. Als de accreditatieorganisatie op grond van het visitatierapport niet tot een accreditatierapport en –besluit kan komen, wordt de termijn van de lopende accreditatie met ten hoogste 1 jaar verlengd. De accreditatieorganisatie bezorgt voor het verstrijken van de beslissingstermijn, vermeld in artikel II.147, §1, eerste lid, een ontwerp van die beslissing met de bijbehorende omstandige motivering aan het evaluatieorgaan en het instellingsbestuur. Het evaluatieorgaan en het instellingsbestuur hebben de mogelijkheid om bezwaren en opmerkingen te formuleren binnen een vervaltermijn van 15 kalenderdagen die ingaat de dag na de ontvangst van het ontwerp. Zodra de beslissing genomen is om de lopende accreditatie met een bepaalde duur te verlengen, belast de accreditatieorganisatie het evaluatieorgaan met de uitvoering van een bijkomende externe beoordeling volgens de richtlijnen en criteria bepaald door de accreditatieorganisatie. In voorkomend geval kan het instellingsbestuur een ander evaluatieorgaan vragen de aanvullende externe beoordeling uit te voeren. De duur van de verlenging komt in mindering van de geldigheidsduur van de accreditatie, vermeld in artikel II.147, §2.

Art. II.143.[148] §1. De accreditatie wordt verleend als de accreditatieorganisatie op basis van het visitatierapport, vermeld in artikel II.137, §2, in redelijkheid besluit dat de kwaliteit van de opleiding voldoet aan alle generieke kwaliteitswaarborgen, zoals beschreven in artikel II.140, §1.

§2. De accreditatieorganisatie legt de bevindingen van de in paragraaf 1 bedoelde toetsing vast in een accreditatierapport, dat als motivering geldt van het accreditatiebesluit. De accreditatieorganisatie kan in het accreditatierapport overige opmerkingen opnemen over de bijzondere kwaliteitskenmerken van de opleiding.

De accreditatieorganisatie bezorgt vóór het verstrijken van de in artikel II.147, §1, eerste lid bedoelde beslissingstermijn een ontwerp van accreditatierapport en van accreditatiebesluit aan het instellingsbestuur. Het instellingsbestuur wordt in staat gesteld om bezwaren en opmerkingen te formuleren binnen een vervaltermijn van 15 kalenderdagen, die ingaat de dag na deze van ontvangst van het ontwerp. De accreditatieorganisatie bepaalt in het in artikel II.27 bedoelde reglement de

[148] **Artikel II.143.** : Structuurdecreet, artikel 59, vervangen bij het Aanvullingsdecreet, artikel V.10 en gewijzigd bij het kwaliteitszorgdecreet, artikel 18 en 49.
In paragraaf 1, zijn de woorden “artikel 57bis” vervangen door de woorden “artikel II.137” en zijn de woorden “artikel 58, §1” vervangen door de woorden “artikel II.140, §1”.
In paragraaf 2, tweede lid, zijn de woorden “artikel 60” telkens vervangen door de woorden “artikel II.147” en zijn de woorden “artikel 9quinquies” vervangen door de woorden “artikel II.27”.

procedurele regelen overeenkomstig dewelke de bezwaren en opmerkingen worden behandeld. Deze procedurele regelen kunnen nimmer leiden tot een overschrijding van de in artikel II.147, §1, eerste lid bedoelde beslissingstermijn.

Art. II.144.[149] §1. Zowel in het visitatierapport, vermeld in artikel II.137, §2, als in het accreditatierapport en in het accreditatiebesluit wordt, in voorkomend geval, melding gemaakt van de opleidingsvarianten die op het tijdstip van de visitatie bestonden:

1° de verschillende vestigingen waar de opleiding aangeboden wordt;
2° de verschillende afstudeerrichtingen van de opleiding, met uitzondering van de als afstudeerrichting georganiseerde specifieke lerarenopleiding(en);
3° de verschillende talen waarin de opleiding aangeboden wordt als vermeld in artikel II.261, §2;
4° het studietraject voor werkstudenten, vermeld in artikel I.3,78°,c;
5° de verschillende programma's binnen de opleiding, als die leiden tot verschillende vormen van de diplomering, namelijk diplomering door een instelling, bidiplomering of gezamenlijke diplomering;
6° de verschillende programma's binnen de opleiding, als deze georganiseerd worden door verschillende instellingsbesturen.

§2. Het visitatierapport, vermeld in artikel II.137, §2, bevat een beoordeling van elk van de varianten, vermeld in paragraaf 1.

Sectie 2. Onderzoek van aanvragen tot accreditatie, verleend op basis van een opleidingsdossier

Art. II.145.[150] §1. De accreditatieorganisatie gaat na of het door de instelling ingediende dossier regelmatig en volledig is. Het dossier moet alle elementen en feiten bevatten die de accreditatieorganisatie in staat stellen te verifiëren of de instelling terecht tot de conclusie is gekomen dat er voldoende generieke kwaliteitswaarborgen aanwezig zijn aan de hand van de criteria vastgelegd in het accreditatiekader.

§2. De accreditatieorganisatie kan na de indiening van het dossier en vóór het ontwerp van beslissing wordt verzonden, het instellingsbestuur aanvullende informatie, toelichtingen en verduidelijkingen vragen. Als de accreditatieorganisatie daarvan gebruikmaakt, wordt daarvan melding gemaakt in het accreditatierapport. De accreditatieorganisatie legt in het reglement, vermeld in artikel II.27, de bestuursbeginselen vast voor verzoeken om aanvullende informatie, toelichtingen en verduidelijkingen en voor de behandeling van de antwoorden.

---

[149] **Artikel II.144.** : Structuurdecreet, artikel 59bis, ingevoegd bij Aanvullingsdecreet, artikel V.10 en vervangen bij het kwaliteitszorgdecreet, artikel 19.
In paragraaf 1 en 2 zijn de woorden "artikel 57bis" vervangen door de woorden "artikel II.137".
In paragraaf 1, punt 3°, zijn de woorden "artikel 91" vervangen door de woorden "artikel II.261"
In paragraaf 1, punt 4°, zijn de woorden "artikel 2, 22°,c) van het decreet van 14 maart 2008 betreffende de financiering van de werking van de hogescholen en de universiteiten in Vlaanderen" vervangen door de woorden "artikel I.3, 78°, c".

[150] **Artikel II.145.** : Structuurdecreet, artikel 59ter, ingevoegd bij het Aanvullingsdecreet, artikel V.10, en vervangen bij het kwaliteitszorgdecreet, artikel 21.
In paragraaf 2 zijn de woorden "artikel 9quinquies" vervangen door de woorden "artikel II.27".
In paragraaf 3 zijn de woorden "artikel 59bis, §1" vervangen door de woorden "artikel II.144, §1".
In paragraaf 4 zijn de woorden "artikel 60" telkens vervangen door de woorden "artikel II.147".

§3. Zowel in het dossier dat het instellingsbestuur indient om de accreditatie te verkrijgen als in het accreditatierapport wordt er melding gemaakt van de opleidingsvarianten, vermeld in artikel II.144, §1, die worden aangeboden in het academiejaar waarin het dossier wordt ingediend.

§4. Als de accreditatieorganisatie op grond van het ingediende dossier niet tot een positief accreditatierapport en -besluit kan komen, wordt de termijn van de lopende accreditatie met ten hoogste 1 jaar verlengd. De accreditatieorganisatie bezorgt voor het verstrijken van de beslissingstermijn, vermeld in artikel II.147, §1, eerste lid, een ontwerp van die beslissing met de bijbehorende omstandige motivering aan het instellingsbestuur. Het instellingsbestuur wordt in staat gesteld om bezwaren en opmerkingen te formuleren binnen een vervaltermijn van 15 kalenderdagen die ingaat de dag na de ontvangst van het ontwerp. Binnen de door de accreditatieorganisatie bepaalde termijn waarmee de lopende accreditatie wordt verlengd, moet het instellingsbestuur een externe beoordeling laten uitvoeren. De accreditatieorganisatie neemt dan een besluit over de ingediende aanvraag met toepassing van de voorschriften die gelden voor « accreditaties op basis van een visitatierapport » op voorwaarde dat het instellingsbestuur de aanvraag indient 3 maanden voor het verstrijken van de verlengde accreditatietermijn en dat de accreditatieorganisatie een besluit neemt binnen een termijn van 2 maanden. De duur van de verlenging komt in mindering van de geldigheidsduur van de accreditatie, vermeld in artikel II.147, §2.

Art. II.146.[151] §1. De accreditatie wordt verleend als de accreditatieorganisatie op basis van het opleidingsdossier in redelijkheid besluit dat de kwaliteit van de opleiding voldoet aan de generieke kwaliteitswaarborgen, bepaald in het accreditatiekader.

§2. De accreditatieorganisatie legt de bevindingen van de toetsing, vermeld in paragraaf 1, vast in een accreditatierapport, dat als motivering geldt van het accreditatiebesluit.

De accreditatieorganisatie bezorgt vóór het verstrijken van de beslissingstermijn, vermeld in artikel II.147, §1, eerste lid, een ontwerp van accreditatierapport en van accreditatiebesluit aan het instellingsbestuur. Het instellingsbestuur wordt in staat gesteld om bezwaren en opmerkingen te formuleren binnen een vervaltermijn van 15 kalenderdagen, die ingaat de dag na de ontvangst van het ontwerp. De accreditatieorganisatie bepaalt in het reglement, vermeld in artikel II.27, de procedurele regels die gelden voor de behandeling van bezwaren en opmerkingen. De procedurele regels kunnen nooit leiden tot een overschrijding van de beslissingstermijn, vermeld in artikel II.147, §1, eerste lid.

Onderafdeling 4. Accreditatierapport en accreditatiebesluit

[151] **Artikel II.146.** : Structuurdecreet, artikel 59quater, ingevoegd bij het kwaliteitszorgdecreet, artikel 22.
In paragraaf 2, tweede lid, zijn de woorden “artikel 60” telkens vervangen door de woorden “artikel II.147” en zijn de woorden “artikel 9quinquies” vervangen door de woorden “artikel II.27”.

Art. II.147.[152] §1. De accreditatieorganisatie neemt een besluit binnen een termijn van 3 maanden vanaf de ontvangst van de aanvraag tot accreditatie. De termijn wordt berekend van maand tot maand en van dag tot dag. De dag van de ontvangst van de aanvraag tot accreditatie is in de termijn begrepen.

Als de accreditatieorganisatie binnen de termijn, vermeld in het eerste lid, geen besluit heeft genomen, wordt de geldigheidsduur van de lopende accreditatie of de erkenning als een nieuwe opleiding verlengd tot het einde van het academiejaar waarin het accreditatiebesluit uiteindelijk wordt genomen.

§2. De accreditatieorganisatie neemt een positief accreditatiebesluit, wanneer zij op basis van het visitatierapport besluit dat de opleiding voldoet aan alle generieke kwaliteitswaarborgen van het accreditatiekader. Een positief accreditatiebesluit geldt voor een termijn van 8 jaar. Vanaf de derde ronde opleidingsaccreditaties geldt een positief accreditatiebesluit voor een termijn van 6 jaar. Die termijnen vangen aan vanaf het academiejaar dat volgt op het academiejaar waarin het besluit genomen wordt of, in geval van verlenging, met ingang van de dag waarop het vorige accreditatiebesluit vervalt.

§3. De accreditatieorganisatie neemt een positief accreditatiebesluit dat geldt voor een periode van ten hoogste 3 jaar, wanneer zij op grond van het visitatierapport besluit dat de opleiding of een opleidingsvariant slechts voldoet aan 1 of 2 generieke kwaliteitswaarborgen. Binnen die termijn moet het instellingsbestuur, onverminderd het bepaalde in het derde lid van deze paragraaf, een nieuwe externe beoordeling laten uitvoeren over de generieke kwaliteitswaarborgen waarvoor de opleiding of de opleidingsvariant niet als voldoende werd beoordeeld. Op basis van deze nieuwe beoordeling neemt de accreditatieorganisatie een nieuw accreditatiebesluit.

Als de accreditatieorganisatie op basis van het visitatierapport na een beperkte nieuwe visitatie tot het besluit komt dat de opleiding niet voldoet aan alle generieke kwaliteitswaarborgen vervalt de accreditatie en wordt het besluit wat de gevolgen betreft, gelijkgesteld met een negatief accreditatiebesluit.

Als de geldigheidsduur van de accreditatie wordt beperkt omdat de kwaliteit van een opleidingsvariant niet voldoet aan alle generieke kwaliteitswaarborgen bepaald in het accreditatiekader, heeft het instellingsbestuur de keuze tussen a) een nieuwe beperkte visitatie van een opleidingsvariant en accreditatie voor een bepaalde periode of b) de opleidingsvariant stopzetten en vanaf het eerst volgende academiejaar geen nieuwe studenten meer inschrijven. Als het instellingsbestuur beslist de opleidingsvariant stop te zetten na de eerste evaluatie, kan het instellingsbestuur die opleidingsvariant binnen 6 jaar niet heropstarten. Door het stopzetten van de opleidingsvariant wordt de geldigheidsduur van de accreditatie voor de opleiding niet meer beperkt en zijn de termijnen vermeld in paragraaf 2 van toepassing.

Als de accreditatieorganisatie op basis van het visitatierapport na een beperkte nieuwe visitatie tot het besluit komt dat de opleidingsvariant niet voldoet aan alle generieke kwaliteitswaarborgen, moet de instelling de opleidingsvariant

[152] **Artikel II.147.** : Structuurdecreet, artikel 60, vervangen bij het kwaliteitszorgdecreet, artikel 23.

stopzetten en mag het instellingsbestuur vanaf het volgende academiejaar geen nieuwe studenten meer inschrijven. Het instellingsbestuur kan de opleidingsvariant binnen 6 jaar niet heropstarten. Door het stopzetten van de opleidingsvariant wordt de geldigheidsduur van de accreditatie voor de opleiding niet meer beperkt en zijn de termijnen vermeld in paragraaf 2 van toepassing.

Als de accreditatieorganisatie op basis van het visitatierapport na een beperkte nieuwe visitatie tot het besluit komt dat de opleiding of opleidingsvariant voldoet aan alle generieke kwaliteitswaarborgen van het accreditatiekader, dan neemt de accreditatieorganisatie een positief accreditatiebesluit dat geldt voor een termijn vermeld in paragraaf 2 verminderd met de termijn van het beperkte accreditatiebesluit.

§4. De accreditatieorganisatie neemt een negatief accreditatiebesluit, wanneer zij op grond van het visitatierapport tot het besluit is gekomen dat de opleiding of een opleidingsvariant aan geen enkele generieke kwaliteitswaarborg voldoet. Het instellingsbestuur moet de opleiding of een opleidingsvariant die aan geen enkele generieke kwaliteitswaarborg voldoet, stopzetten en mag vanaf het volgende academiejaar geen nieuwe studenten meer inschrijven. Het instellingsbestuur kan de opleiding of een opleidingsvariant binnen 6 jaar niet heropstarten.

Onderafdeling 5. Traject bij instemming met een negatief accreditatiebesluit

Art. II.148.[153] Indien het accreditatiebesluit over een opleiding negatief is, kan het instellingsbestuur bij de Vlaamse Regering een beroep instellen tegen dat negatief accreditatiebesluit. Het beroep wordt ingesteld binnen een termijn van 30 kalenderdagen die ingaat de dag na deze van de betekening van het negatief accreditatiebesluit aan de instelling.

De Vlaamse Regering toetst het betwiste besluit aan de bepalingen van dit decreet en van het in artikel II.27 bedoelde reglement. De Vlaamse Regering neemt een besluit binnen een ordetermijn van 60 kalenderdagen die ingaat de dag na deze van de ontvangst van het beroep. Zij vernietigt het negatief accreditatiebesluit wanneer dat kennelijk niet in overeenstemming is met die bepalingen.

De Vlaamse Regering kan nadere regels bepalen inzake het verloop van de beroepsprocedure.

Onderafdeling 6. Bijzondere bepalingen inzake accreditaties verleend door andere accreditatieorganen

Art. II.149.[154] De accreditatieorganisatie kan de accreditatie verlenen op grond van een als equivalent erkende accreditatie, verleend door een andere

---

[153] **Artikel II.148.** : Structuurdecreet, artikel 60bis, ingevoegd bij het Aanvullingsdecreet, artikel V.10, opgeheven bij het kwaliteitszorgdecreet, artikel 24 en opnieuw opgenomen bij het kwaliteitszorgdecreet, artikel 27.
In het tweede lid zijn de woorden “artikel 9quinquies” vervangen door de woorden “artikel II.27”.

[154] **Artikel II.149.** : Structuurdecreet, artikel 60sexies, ingevoegd bij het Aanvullingsdecreet, artikel V.10 en gewijzigd bij het Minidecreet, artikel 29, bij OD XIX, artikel V.42 en bij het kwaliteitszorgdecreet, artikel 49.
In het tweede lid zijn de woorden “Artikel 59, §2, 60, §1, 60quater en 60quinquies zijn” vervangen door de woorden “Artikel II.143, §2, II.147, §1, II.384 en II.385 is”.

accreditatieorganisatie. De accreditatieorganisatie gaat daarbij na of de accreditaties worden verleend volgens een vergelijkbare methodologische aanpak als de accreditaties die in uitvoering van deze codificatie worden verleend. Tussen de datum waarop de als equivalent te erkennen accreditatie is uitgebracht en de datum van de accreditatieaanvraag bij de accreditatieorganisatie mogen niet meer dan 90 kalenderdagen verlopen zijn. Een positief accreditatiebesluit dat is gesteund op een positief accreditatiebesluit dat is afgeleverd door een andere accreditatieorganisatie, geldt tot en met het einde van het academiejaar waarin de equivalent verklaarde accreditatie een einde neemt.

Artikel II.143, §2, II.147, §1, II.384 en II.385 is van overeenkomstige toepassing op de in het eerste lid bedoelde accreditatieprocedure.

Als de accreditatieorganisatie meent dat een oordeel van een andere accreditatieorganisatie niet voldoet aan de in artikel I.3, 2°, vermelde begripsomschrijving, kan de accreditatieprocedure desalniettemin worden voortgezet. Het oordeel wordt in dat geval beschouwd als een externe beoordeling.

Afdeling 3. Programmatie. De toets nieuwe opleiding

Art. II.150.[155] Een opleiding die niet voorkomt in het in artikel II.170 bedoelde Hogeronderwijsregister of die in hoofde van de instelling niet voorkomt in het Hogeronderwijsregister, wordt een nieuwe opleiding genoemd.

Art. II.151.[156] De masteropleidingen die als masteropleidingen worden geselecteerd overeenkomstig de bepalingen van een Europees financieringsprogramma ter bevordering van de internationale samenwerking in het hoger onderwijs en waarbinnen multi- of gezamenlijke diplomering wordt vooropgesteld, worden niet beschouwd als nieuwe opleidingen zoals bedoeld in artikel II.150. De instellingen kunnen deze opleidingen alleen maar aanbieden voor zover ze over de vereiste onderwijsbevoegdheid beschikken. Deze worden geacht geaccrediteerd te zijn tot en met het einde van het tweede academiejaar volgend op het laatste academiejaar van de Europese erkenning of tot en met het einde van het tweede academiejaar na de verlenging van de Europese erkenning. De duur van de overgangsaccreditatie kan nooit meer dan 7 academiejaren zijn.

Het instellingsbestuur kan de inschrijving voor een Erasmus Mundus masteropleiding wel afhankelijk maken van een onderzoek naar de geschiktheid en de bekwaamheid van de student om deze opleiding te volgen.

Art. II.152.[157] Een instelling kan:

In het eerste lid zijn de woorden “dit decreet” vervangen door de woorden “deze codificatie”.
In het derde lid zijn de woorden “artikel 3, tweede streepje” vervangen door de woorden “artikel I.3, 2°”.
[155] **Artikel II.150.** : Structuurdecreet, artikel 60septies, ingevoegd bij het Aanvullingsdecreet, artikel V.10.
De woorden “artikel 64” zijn vervangen door de woorden “artikel II.170”.
[156] **Artikel II.151.** : Structuurdecreet, artikel 95bis.1., ingevoegd bij het Flexibiliseringsdecreet, artikel 106 en gewijzigd bij OD XIX, artikel V.48 en OD XX, artikel V.24.
In het eerste lid zijn de woorden “artikel 60septies” vervangen door de woorden “artikel II.150”.
[157] **Artikel II.152.** : Structuurdecreet, artikel 61, §1, vervangen bij het Aanvullingsdecreet, artikel V.10 en gewijzigd bij het Flexibiliseringsdecreet, artikel 104, het Minidecreet, artikel 30, het decreet van 30 april 2009 betreffende de kwalificatiestructuur, artikel 30 en het kwaliteitszorgdecreet, artikel 49.

1° een nieuwe bachelor- of masteropleiding aanbieden wanneer de betreffende opleiding bij besluit van de Vlaamse Regering erkend is als nieuwe opleiding. Zij dient daartoe een aanvraag in;
2° nieuwe masteropleidingen die aansluiten bij een academisch gerichte bacheloropleiding aanbieden wanneer de betreffende masteropleiding bij besluit van de Vlaamse Regering erkend is als nieuwe opleiding. Zij dient daartoe een aanvraag in.

De Vlaamse Regering kan de in het eerste lid bedoelde besluiten nemen met inachtneming van de volgende voorschriften:
1° het voorgelegde dossier omvat :
a) het positief advies van de associatie waarvan de instelling desgevallend lid is;
b) de bevoegde instelling die de opleiding verzorgt en de vestiging(en) waar de opleiding wordt aangeboden;
c) de naam van de opleiding;
d) in voorkomend geval de afstudeerrichtingen;
e) de onderwijstaal gebruikt in de opleiding;
f) de doelstellingen en de eindtermen van de opleidingen;
g) de studieomvang van de opleiding uitgedrukt in studiepunten;
h) de graad waartoe de opleiding leidt, de kwalificatie van de graad en in voorkomend geval de specificatie van de graad;
i) in voorkomend geval de titel die houders van de graad van deze opleiding kunnen voeren;
j) ingeval het een bacheloropleiding betreft de aansluitingsmogelijkheden en de mogelijke vervolgopleidingen zoals bedoeld in het Hogeronderwijsregister en rekening houdend met de toelatingsvoorwaarden voorgeschreven in deel 2, titel 4, hoofdstuk 1;
k) ingeval het een masteropleiding betreft : de vereiste vooropleidingen en toegangsvoorwaarden zoals bedoeld in het Hogeronderwijsregister en rekening houdend met de toelatingsvoorwaarden voorgeschreven in deel 2, titel 4, hoofdstuk 1;
l) de door de instellingen gezamenlijk beschreven domeinspecifieke leerresultaten als vermeld in artikel II.68.
2° de opleiding heeft de macrodoelmatigheidstoets (voor zover van toepassing) en de "toets nieuwe opleidingen" door de accreditatieorganisatie met positief gevolg ondergaan;
3° de nieuwe opleiding kan in 1 of meer studiegebieden of delen van studiegebieden worden gerangschikt waarin de betrokken instelling onderwijsbevoegdheid bezit. De nieuwe opleiding kan eventueel ook worden gerangschikt in een studiegebied

---

In het eerste lid, punt 1°, zijn de woorden “eerst met ingang van het academiejaar 2006-2007” niet opgenomen in de codificatie en zijn de woorden “De aanvraag daartoe kan vanaf 1 januari 2005 ingediend worden;” vervangen door de woorden “Zij dient daartoe een aanvraag in;”.
In het eerste lid, punt 2°, zijn de woorden “eerst met ingang van het academiejaar 2009-2010” niet opgenomen in de codificatie en zijn de woorden “De aanvraag daartoe kan ingediend worden met ingang van 1 januari 2008.” vervangen door de woorden “Zij dient daartoe een aanvraag in.”.
In het tweede lid, punt 1°, j) en k), zijn de woorden “Hoofdstuk III, Afdeling 3” telkens vervangen door de woorden “deel 2, titel 4, hoofdstuk 1”.
In het tweede lid, punt 1°, l), zijn de woorden “artikel 5bis van het decreet van 30 april 2004 betreffende de flexibilisering in het hoger onderwijs in Vlaanderen en houdende dringende hogeronderwijsmaatregelen” vervangen door de woorden “artikel II.68”.
In het tweede lid, punt 4°, c), zijn de woorden “artikel 28” vervangen door de woorden “artikel II.79”.

waarin de betrokken instelling onderwijsbevoegdheid bezit en 1 of meerdere andere studiegebieden waarin andere instellingen behorende tot de associatie, waarvan de instelling lid is, onderwijsbevoegdheid bezitten;

4° de betrokken instelling geeft aan welke bestaande opleiding ze zal afbouwen parallel met de uitbouw van de nieuwe opleiding. Dit voorschrift geldt niet voor:
   a) de organisatie vanaf het academiejaar 2007-2008 van nieuwe opleidingen die nergens voorkomen in het Hogeronderwijsregister zoals het bekendgemaakt zal zijn op 1 juni van het jaar voorafgaand aan het academiejaar vanaf wanneer de opleiding georganiseerd zal worden;
   b) de organisatie vanaf het academiejaar 2010-2011 van nieuwe masteropleidingen die aansluiten bij een academisch gerichte bacheloropleiding en die nergens voorkomen in het Hogeronderwijsregister zoals het bekendgemaakt zal zijn op 1 juni van het jaar voorafgaand aan het academiejaar vanaf wanneer de opleiding georganiseerd zal worden;
   c) de organisatie vanaf het academiejaar 2007-2008 van de nieuwe bachelor- en masteropleiding Rechten aan de tUL, zoals bepaald in artikel II.79, §1.

Art. II.153.[158] §1. Een in artikel II.152, eerste lid bedoeld besluit van de Vlaamse Regering komt tot stand overeenkomstig de procedure die in dit artikel chronologisch wordt omschreven.

De regelen bepaald in paragraaf 2, 3, 4, 5 en 6, eerste lid zijn niet van toepassing op de geregistreerde instellingen. Zij dienen onmiddellijk een dossier in bij de accreditatieorganisatie, rekening houdend met het bepaalde in paragraaf 6, tweede lid. Dit geldt ook voor de ambtshalve geregistreerde instellingen die in overeenstemming met artikel II.103 een nieuwe opleiding buiten het Belgische grondgebied willen starten.

De Vlaamse Regering kan het nadere verloop van de in dit artikel omschreven procedure uitwerken.

§2. Het instellingsbestuur dient de in artikel II.154, eerste lid bedoelde aanvraag, samen met het bijhorend dossier, bij de Commissie Hoger Onderwijs in voor 1 maart van het kalenderjaar dat voorafgaat aan het academiejaar waarin de instelling de opleiding op zijn vroegst wil aanbieden.

Bedoeld dossier stelt de Commissie Hoger Onderwijs in staat de toetsing aan de in paragraaf 3, eerste lid bedoelde criteria door te voeren.

---

[158] **Artikel II.153.** : Structuurdecreet, artikel 62, vervangen bij het Aanvullingsdecreet, artikel V.10 en gewijzigd bij het Minidecreet, artikel 31, bij het decreet van 30 april 2009 betreffende de kwalificatiestructuur, artikel 31, bij OD XIX, artikel V.45, bij OD XXI, artikel V.36 bij het kwaliteitszorgdecreet, artikel 28 en 49,bij OD XXII, artikel V.20 en bij het HBO decreet, artikel 17.
In paragraaf 1, eerste lid en §2, eerste lid, zijn de woorden “artikel 61, §1, eerste lid” telkens vervangen door de woorden “artikel II.155, eerste lid”.
In paragraaf 1, tweede lid, zijn de woorden “artikel 53bis” vervangen door de woorden “artikel II.103”.
In paragraaf 2, eerste lid, zijn de woorden “§2, §3, §4, §5 en §6” vervangen door de woorden “paragraaf 2, 3, 4, 5 en 6”.
In paragraaf 7, tweede lid, zijn de woorden “artikel 9quater” vervangen door de woorden “artikel II.26”.
In paragraaf 7, derde lid, zijn de woorden “artikel 9quinquies” vervangen door de woorden “artikel II.27”.

§3. De Commissie Hoger Onderwijs brengt na raadpleging van de Vlaamse Interuniversitaire Raad en de Vlaamse Hogescholenraad een oordeel uit over de macrodoelmatigheid van de opleiding op basis van volgende criteria:

1° het bestaande aanbod van opleidingen en in voorkomend geval de andere aanvragen van verwante nieuwe opleidingen;
2° het aantal studenten in dezelfde of aanverwante opleidingen;
3° de te verwachten vraag naar afgestudeerden hoger onderwijs in het algemeen en in de betreffende of aanverwante opleidingen in het bijzonder;
4° de maatschappelijke relevantie van de opleiding.
5° de door de instellingen gezamenlijk beschreven domeinspecifieke leerresultaten.

Indien het gaat om een opleiding waarvan de domeinspecifieke leerresultaten nog niet vastgesteld zijn of nog niet in de kwalificatiedatabank zijn opgenomen dan bezorgt de VLUHR de door de hem vastgestelde gezamenlijk beschreven domeinspecifieke leerresultaten aan de Commissie Hoger Onderwijs ten laatste op 30 april van het kalenderjaar, vermeld in paragraaf 2, eerste lid.

De Commissie Hoger Onderwijs brengt haar oordeel over de ingediende aanvragen uiterlijk uit op 1 juni van het kalenderjaar, vermeld in paragraaf 2, eerste lid.

De Commissie Hoger Onderwijs maakt het oordeel over aan het instellingsbestuur.

§4. Indien het oordeel van de Commissie Hoger Onderwijs negatief is of niet tijdig wordt verstrekt, kan het instellingsbestuur binnen een vervaltermijn van 15 kalenderdagen een tweede aanvraag indienen bij de Vlaamse Regering, die de macrodoelmatigheid van de opleiding op definitieve wijze beoordeelt op grond van de onder paragraaf 3, eerste lid bedoelde criteria.

De termijn voor de tweede aanvraag gaat in:

1° de dag na deze van ontvangst van het negatief advies, of
2° de dag waarop de beoordelingstermijn voor de Commissie Hoger Onderwijs is verstreken.

§5. De Vlaamse Regering deelt het oordeel aan het instellingsbestuur mee binnen een termijn van 30 kalenderdagen, die ingaat de dag na deze van ontvangst van de tweede aanvraag. Indien het oordeel van de Vlaamse Regering niet wordt meegedeeld binnen deze termijn van 30 kalenderdagen, wordt de macrodoelmatigheid geacht positief beoordeeld te zijn.

§6. Het instellingsbestuur vraagt de toets nieuwe opleidingen aan bij de accreditatieorganisatie, binnen een vervaltermijn van 15 kalenderdagen, die ingaat de dag na:

1° ontvangst van het positief oordeel van de Commissie Hoger Onderwijs of, desgevallend, de Vlaamse Regering omtrent de macrodoelmatigheid van de opleiding, of
2° het verstrijken van de beoordelingstermijn van 30 kalenderdagen waarover de Vlaamse Regering overeenkomstig paragraaf 5 beschikt.

De in het eerste lid vermelde vervaltermijn geldt niet ingeval van een herindiening van een aanvraag toets nieuwe opleiding bij de accreditatieorganisatie, nadat een initiële aanvraag, ingediend overeenkomstig de bepalingen van dit artikel, op initiatief van het instellingsbestuur werd ingetrokken. Het positieve macrodoelmatigheidsoordeel van de Commissie Hoger Onderwijs of, desgevallend, de Vlaamse Regering blijft in voorkomend geval slechts geldig onder 1 van de volgende voorwaarden:

1° als de intrekking is gebeurd binnen de in paragraaf 7, derde lid, vermelde termijn om na de ontvangst van het ontwerp van toetsingsrapport bezwaren en opmerkingen te formuleren, beschikt het instellingsbestuur over een vervaltermijn van 60 kalenderdagen om de aanvraag toets nieuwe opleiding opnieuw in te dienen bij de accreditatieorganisatie. De vervaltermijn gaat in op de dag na de betekening van het ontwerp van toetsingsrapport;

2° als de intrekking is gebeurd voor de betekening van een in paragraaf 7, derde lid, vermeld ontwerp van toetsingsrapport, beschikt het instellingsbestuur over een vervaltermijn van 60 kalenderdagen om de aanvraag toets nieuwe opleiding opnieuw in te dienen bij de accreditatieorganisatie. De vervaltermijn gaat in op de dag na de intrekking van de initiële aanvraag toets nieuwe opleiding.

De accreditatieorganisatie bepaalt bij reglement de vorm en inhoud van het dossier dat bij de aanvraag moet worden gevoegd.

Indien een aanvraag niet voldoet aan deze regelen, biedt de accreditatieorganisatie de gelegenheid binnen een daartoe gestelde termijn het verzuim te herstellen. Indien van deze gelegenheid geen dan wel op niet afdoende wijze gebruik wordt gemaakt, wordt de aanvraag niet-ontvankelijk verklaard. De accreditatieorganisatie kan nadere regelen omtrent deze procedure vaststellen in het in het tweede lid bedoelde reglement.

§7. De accreditatieorganisatie behandelt de ontvankelijke aanvragen binnen een ordetermijn van 4 maanden, die ingaat de dag na deze van ontvangst. De termijn wordt berekend van maand tot maand en van dag tot dag. De dag van ontvangst van de aanvraag is in de termijn begrepen.

De bevindingen van de accreditatieorganisatie worden neergelegd in een toetsingsrapport. Een toetsingsrapport is positief indien de accreditatieorganisatie in redelijkheid uit de aanvraag meent te kunnen opmaken dat de nieuwe opleiding de toets inzake de aanwezigheid van voldoende generieke kwaliteitswaarborgen met goed gevolg zal kunnen doorstaan. De methodologische regelen die daarbij benevens het krachtens het in artikel II.26 bedoelde verdrag vastgestelde toetsingskader worden gehanteerd, worden vastgelegd in een reglement, dat, vooraleer het van toepassing wordt, door de Vlaamse Regering moet worden bekrachtigd.

De accreditatieorganisatie bezorgt vóór het verstrijken van de ordetermijn van 4 maanden een ontwerp van toetsingsrapport aan het instellingsbestuur, dat in staat wordt gesteld om bezwaren en opmerkingen te formuleren binnen een vervaltermijn van 10 kalenderdagen, die ingaat de dag na deze van ontvangst van het ontwerp. De accreditatieorganisatie bepaalt in het in artikel II.27 bedoelde reglement de

procedurele regelen overeenkomstig dewelke de bezwaren en opmerkingen worden behandeld.

De ordetermijn van 4 maanden, vermeld in het eerste lid, wordt verlengd tot 6 maanden ingeval de opmerkingen en de bezwaren van het instellingsbestuur van die aard zijn dat de accreditatieorganisatie tot een bijkomend advies van deskundigen wordt genoopt.

De ordetermijn van 4 maanden, vermeld in het eerste lid, wordt ingeval van intrekking van een aanvraag toets nieuwe opleiding geschorst vanaf de intrekking van de aanvraag tot en met de datum van de betekening van de herindiening ervan.

§8. De Vlaamse Regering neemt het besluit houdende erkenning van een nieuwe opleiding binnen een ordetermijn van 30 kalenderdagen, die ingaat de dag na deze van ontvangst van het toetsingsrapport van de accreditatieorganisatie. Het besluit treedt in werking met ingang van de bekendmaking ervan aan de instelling. De nieuwe opleiding wordt geacht geaccrediteerd te zijn tot en met het einde van het tweede academiejaar volgend op het einde van het academiejaar waarin voor de eerste maal de voor de nieuwe opleiding bepaalde studieomvang geheel doorlopen werd.

Art. II.154.[159] §1. Vanaf het academiejaar 2006-2007 kunnen hogescholen die partner zijn in eenzelfde associatie, besluiten tot het uitwisselen van opleidingen, waarbij een opleiding aan een bepaalde hogeschool aangeboden in een bepaalde vestiging van jaar tot jaar wordt afgebouwd en waarbij dezelfde opleiding aan een andere hogeschool in een bepaalde vestiging van jaar tot jaar wordt ingevoerd, na erkenning als een nieuwe opleiding door de Vlaamse Regering.

§2. Voorafgaand aan de invoering van de nieuwe opleiding, moeten de rechtspersonen verantwoordelijk voor de hogescholen en de universiteiten die een vestiging hebben in de provincie waarin de vestiging van de nieuwe opleiding gelegen is, hun akkoord verlenen.

Voor de toepassing van het eerste lid worden het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de provincie Vlaams-Brabant gezamenlijk als 1 provincie beschouwd.

§3. Besluiten tot het uitwisselen van opleidingen tussen hogescholen binnen een associatie kunnen maar eenmaal om de 5 jaar worden genomen voor de gehele Vlaamse Gemeenschap.

§4. De instellingsbesturen voorzien bij de afbouw van een opleiding in aangepaste overgangs- en begeleidingsmaatregelen, zodat de studenten hun opleiding kunnen voltooien.

Art. II.155.[160] §1. De centra voor volwassenenonderwijs kunnen de programmatie van een opleiding van het hoger beroepsonderwijs, die ze sinds het academiejaar

---

[159] **Artikel II.154.** : Structuurdecreet, artikel 63, vervangen bij het Aanvullingsdecreet, artikel V.10.
Het eerste lid van paragraaf 3 is niet opgenomen in de codificatie.

[160] **Artikel II.155.** : Structuurdecreet, artikel 63/1, ingevoegd bij het HBO decreet, artikel 14 en structuurdecreet, artikel 125bis2, §2, ingevoegd bij het aanvullingsdecreet, artikel III.6.

2003-2004 hebben georganiseerd, als bachelor aanvragen. Het programmatieproces verloopt overeenkomstig de bepalingen van deze onderafdeling die gelden voor de ambtshalve geregistreerde instellingen.

§2. Een opleiding, zoals vermeld in paragraaf 1, die als bachelor erkend wordt, moet worden overgedragen aan een ambtshalve geregistreerde instelling die de overeenkomstige onderwijsbevoegdheid en territoriale bevoegdheid heeft.

De overdracht van de opleiding kan plaatsvinden vanaf het ogenblik van de erkenning en moet voltrokken zijn uiterlijk op 31 augustus van het jaar dat volgt op het jaar van de erkenning.

Van de territorialiteitsvoorwaarde als vermeld in het eerste lid, kan worden afgeweken in het overdrachtsprotocol, als vermeld in paragraaf 4. In geval van toepassing van paragraaf 3 kan deze afwijking reeds worden vastgelegd in de intentieverklaring. De afwijking heeft in dit geval pas uitwerking met de eigenlijke overdracht. Als voorwaarde geldt dat:
1° de afwijking op de territorialiteitsvoorwaarde wordt gemotiveerd;
2° de afwijking op de territorialiteitsvoorwaarde wordt bekrachtigd door het Vlaams Parlement;
3° de opleiding slechts op 1 plaats wordt aangeboden.

§3. Indien de overdracht van de opleiding niet op het ogenblik van de erkenning plaatsvindt, leggen het overdragende centrum voor volwassenenonderwijs en de ontvangende ambtshalve geregistreerde instelling hun principiële overeenstemming over de overdracht van de opleiding in een intentieverklaring neer. Deze intentieverklaring bevat minimaal de datum waarop de overdracht van de erkende opleiding zal plaatsvinden en de engagementen van de ambtshalve geregistreerde instelling waaraan de opleiding wordt overgedragen. Deze intentieverklaring wordt ter bekrachtiging voorgelegd aan de Vlaamse Regering.

§4. Ter regeling van de overdracht van de opleiding sluiten het overdragende centrum voor volwassenenonderwijs en de ontvangende ambtshalve geregistreerde instelling in ieder geval een protocol.

Het in het eerste lid bedoelde protocol vermeldt ten minste:
1° de naam van het centrum voor volwassenenonderwijs en de naam van de hogeschool;
2° de naam van de afdeling(en) die wordt/worden overgedragen en de categorie(en) waarbinnen deze afdeling(en) is/zijn gerangschikt;
3° de naam van de hogeschoolopleiding(en) waarnaar de afdeling(en) wordt/worden omgevormd en het studiegebied waarbinnen de opleiding(en) is/zijn gerangschikt;
4° de vestiging van de hogeschool waar de overgedragen afdeling(en) zal/zullen worden georganiseerd;
5° de modaliteiten inzake de organisatie van de afdeling(en) in afbouw overeenkomstig de organisatie van het hoger onderwijs voor sociale promotie;

Artikel 125bis2, §2, is in het artikel verwerkt als het tweede lid van paragraaf 4.
In paragraaf 4, eerste lid, zijn de woorden “artikel 125bis2, §2” niet opgenomen in de codificatie.
In paragraaf 4, tweede lid, is de verwijzing naar §1 vervangen door de woorden “het eerste lid”.
In paragraaf 5, eerste lid, zijn de woorden “artikel 14 van dit decreet” vervangen door de woorden “artikel II.59”.

6° de procedure en de modaliteiten inzake de overdracht van de inschrijving van de studenten die op het ogenblik van de overdracht van de afdeling(en) in het centrum voor volwassenenonderwijs zijn ingeschreven, naar de hogeschool;
7° de procedure en de modaliteiten inzake de overdracht van het personeel van het centrum voor volwassenenonderwijs naar de hogeschool;
8° desgevallend de modaliteiten inzake de overdracht van infrastructuur en onroerende goederen.

§5. Indien de overdracht van de opleiding niet op het ogenblik van de erkenning plaatsvindt, reiken het overdragende centrum voor volwassenenonderwijs en de ontvangende ambtshalve geregistreerde instelling, bij wijze van overgangsmaatregel en in afwijking van artikel II.59, gezamenlijk een diploma van de graad van bachelor uit na de succesvolle voltooiing van de opleiding die de erkenning heeft verworven.

De gezamenlijke diplomering is slechts mogelijk vanaf de bekrachtiging door de Vlaamse Regering van de in paragraaf 3 bedoelde intentieverklaring en zolang de overdracht van de opleiding naar de ontvangende ambtshalve geregistreerde instelling niet is gerealiseerd.

In ieder geval verliezen het centrum voor volwassenenonderwijs en de ambtshalve geregistreerde instelling de uitzonderlijke mogelijkheid om gezamenlijk een diploma van de graad van bachelor uit te reiken als de overdracht van de opleiding niet binnen de in paragraaf 2 vermelde termijn is gerealiseerd.

Afdeling 4. Wijzigingen aan de studieomvang van opleidingen

Art. II.156.[161] §1. In 2013 kunnen de hogescholen en universiteiten uiterlijk op 15 oktober een aanvraag indienen bij de Vlaamse Regering tot uitbreiding van de studieomvang van een masteropleiding met een studieomvang van 60 studiepunten.

Vanaf 2014 kunnen de hogescholen en universiteiten in de loop van de maand april en uiterlijk op 30 april een aanvraag indienen bij de Vlaamse Regering tot uitbreiding van de studieomvang van een masteropleiding met een studieomvang van 60 studiepunten.

§2. Een aanvraag wordt gezamenlijk opgesteld door alle instellingen die de betrokken masteropleiding van 60 studiepunten aanbieden. De aanvraag wordt samen opgesteld en bevat het gezamenlijk concept van de opleidingsstructuur die de instellingen binnen de (sub)discipline voor ogen hebben.

Het aanvraagdossier omvat het standpunt van studenten, die betrokken worden bij de voorbereiding van de aanvraag.

De VLUHR coördineert de aanvraag en bezorgt die aan de Vlaamse Regering.

---

[161] **Artikel II.156.** : Structuurdecreet, artikel 63bis, ingevoegd bij OD XIX, artikel V.46, en vervangen bij het decreet van 19 juli 2013 houdende maatregelen met betrekking tot wijzigingen aan de studieomvang van opleidingen in het hoger onderwijs, artikel 3.
In paragraaf 2, derde lid, zijn de woorden Vlaamse Universiteiten en Hogescholen Raad” vervangen door het woord “VLUHR”.

§3. Voor de masteropleidingen die met ingang van het academiejaar 2013-2014 worden geïntegreerd in een universiteit, stellen de betrokken universiteiten de aanvraag op.

Art. II.157.[162] De masteropleidingen die ontstaan na de uitbreiding van de studieomvang van een masteropleiding van 60 studiepunten, kunnen 1 van de volgende vormen aannemen:

1° een vakinhoudelijke masteropleiding van 90 studiepunten;

2° een masteropleiding van 90 studiepunten die bestaat uit een vakinhoudelijke vorming van 60 studiepunten en een differentiatie van 30 studiepunten die specifiek gericht is op 1 of meer van de volgende finaliteiten :
   a) het verwerven van specifieke beroepsgerichte competenties, andere dan die van leraar;
   b) een doorgedreven vakinhoudelijke specialisatie;

3° een masteropleiding van 120 studiepunten die bestaat uit een vakinhoudelijke vorming van 90 studiepunten en een differentiatie van 30 studiepunten die specifiek gericht is op 1 of meer van de volgende finaliteiten :
   a) de lerarenopleiding, waarbij een deel van de lerarenopleiding ingebouwd wordt als afstudeerrichting in de initiële master, zoals bepaald in artikel II.112, §2 en §3;
   b) het verwerven van specifieke beroepsgerichte competenties, andere dan die van leraar;
   c) een doorgedreven vakinhoudelijke specialisatie;

4° een onderzoeksmaster van 120 studiepunten, die wordt aangeboden naast een masteropleiding in hetzelfde studiegebied;

5° een educatieve master. De Vlaamse Regering bepaalt na de goedkeuring van de beroepskwalificaties van leraar en na de afronding van de decretaal opgelegde evaluatie de nadere regelen en de voorwaarden waaronder deze educatieve master wordt georganiseerd. Die houden rekening met de resultaten van de evaluatie en betreffen ten minste :
   a) de studieomvang;
   b) de puntengewichten voor de financiering, binnen een vork gaande van 1 tot 3;
   c) de procedure en de criteria voor de beoordeling van de aanvraag;
   d) het moment waarop de eerste aanvragen kunnen worden ingediend;
   e) het moment waarop de eerste educatieve masters kunnen worden aangeboden.

Art. II.158.[163] §1. De aanvragen tot uitbreiding van de studieomvang van de masteropleidingen worden gemotiveerd aan de hand van de volgende criteria :

1° de studieomvang van vergelijkbare opleidingen in de Europese Hogeronderwijsruimte bedraagt meer dan 60 studiepunten en de leerresultaten van de masteropleiding van 60 studiepunten beantwoorden niet meer aan wat

---

[162] **Artikel II.157.** : Structuurdecreet, artikel 63ter, ingevoegd bij OD XIX, artikel V.46 en vervangen bij het decreet van 19 juli 2013 houdende maatregelen met betrekking tot wijzigingen aan de studieomvang van opleidingen in het hoger onderwijs, artikel 4.
In punt 3°, a), zijn de woorden “artikel 55octies, §2 en §3” vervangen door de woorden “artikel II.112, §2 en §3”.

[163] **Artikel II.158.** : Structuurdecreet, artikel 63quater, ingevoegd bij OD XIX, artikel V.46 en vervangen bij het decreet van 19 juli 2013 houdende maatregelen met betrekking tot wijzigingen aan de studieomvang van opleidingen in het hoger onderwijs, artikel 5.
In paragraaf 2 zijn de woorden “artikel 63ter” vervangen door de woorden “artikel II.157”.

internationaal gangbaar is, én de internationale en nationale arbeidsmarkt voor afgestudeerden vraagt het beheersen van algemene en specifieke beroepsgerichte competenties die samen met de vakinhoudelijke competenties niet kunnen worden bereikt binnen de huidige studieomvang, of

2° de leerresultaten van de bestaande masteropleidingen kunnen niet worden bereikt binnen de huidige studieomvang, én de internationale en nationale arbeidsmarkt voor afgestudeerden vraagt het beheersen van algemene en specifieke beroepsgerichte competenties die samen met de vakinhoudelijke competenties niet kunnen worden bereikt binnen de huidige studieomvang.

§2. De aanvragen voor een onderzoeksmaster, ter uitvoering van artikel II.157, worden gemotiveerd aan de hand van de volgende criteria :

1° de verwachte doorstroom naar onderzoekscarrières aan een instelling voor hoger onderwijs of binnen de industrie en maatschappelijke organisaties;

2° de opleiding sluit aan bij de onderzoekszwaartepunten van de instelling voor hoger onderwijs;

3° het beoogde eindniveau van de opleiding sluit aan bij het eindniveau dat internationaal gangbaar is voor een onderzoeksmaster.

Art. II.159.[164] §1. De Vlaamse Regering legt de ingediende aanvragen voor advies voor aan de accreditatieorganisatie, bedoeld in artikel II.26. De accreditatieorganisatie legt een operationeel kader vast voor de beoordeling van de aanvragen. Dat beoordelingskader wordt aan de Vlaamse Regering ter goedkeuring voorgelegd.

§2. De accreditatieorganisatie gaat na of de ingediende aanvragen beantwoorden aan de criteria, bedoeld in artikel II.158. Daarbij gaat zij ook na :

1° of de betreffende instellingen, desgevallend door samenwerking met andere hogescholen of universiteiten, voldoende capaciteit en kritische massa hebben inzake academisch en wetenschappelijk personeel en infrastructuur om de opleidingen met een uitgebreide studieomvang op kwaliteitsvolle basis aan te bieden;

2° in geval het gaat om een onderzoeksmaster, of de betreffende instellingen concrete doelstellingen hebben geformuleerd met betrekking tot het aantal doctoraten en met betrekking tot de duur van de voorbereiding van het doctoraat, of zij maatregelen hebben geformuleerd om die doelstellingen te realiseren en op welke wijze zij de realisatie van deze doelstellingen monitoren en de kwaliteit ervan bewaken.

§3. De instellingen betalen een bedrag van 2.500 euro per instelling en per opleiding aan de accreditatieorganisatie als bijdrage in de kosten van de advisering.

---

[164] **Artikel II.159.** : Structuurdecreet, artikel 63quinquies, ingevoegd bij OD XIX, artikel V.46 en vervangen bij het decreet van 19 juli 2013 houdende maatregelen met betrekking tot wijzigingen aan de studieomvang van opleidingen in het hoger onderwijs, artikel 6.
In paragraaf 1 zijn de woorden “artikel 9quater” vervangen door de woorden “artikel II.26”.
In paragraaf 2 zijn de woorden “artikel 63quater” vervangen door de woorden “artikel II.158”.

Art. II.160.[165] §1. De Vlaamse Regering neemt vóór 1 december van het jaar waarin de aanvraag werd ingediend, een beslissing betreffende de uitbreiding van de studieomvang op basis van het advies van de accreditatieorganisatie en het ingediende dossier.

In afwijking van het eerste lid neemt de Vlaamse Regering over de aanvragen, ingediend in 2013, een beslissing vóór 15 maart 2014.

§2. Indien de Vlaamse Regering de ingediende aanvraag heeft goedgekeurd, kan de masteropleiding starten ten vroegste het vierde academiejaar na het academiejaar waarin de Vlaamse Regering de beslissing heeft genomen.

§3. Een goedgekeurde onderzoeksmaster kan ten vroegste starten het academiejaar na het academiejaar waarin de Vlaamse Regering de beslissing heeft genomen, tenzij de Vlaamse Regering een andere startdatum heeft bepaald.

§4. In afwijking van hetgeen bepaald is in paragraaf 2, kan de Vlaamse Regering een vroegere startdatum bepalen op gemotiveerd verzoek van de instellingen, en op voorwaarde dat de studenten die in het academiejaar waarin de Vlaamse Regering de aanvraag heeft goedgekeurd, de bacheloropleiding waarop de masteropleiding aansluit zijn begonnen, de masteropleiding van 60 studiepunten kunnen afronden.

In geval van de afwijking, vermeld in het eerste lid, bieden de instellingen de bestaande masteropleiding van 60 studiepunten en de masteropleiding met een uitgebreide studieomvang gelijktijdig aan gedurende een periode van 5 jaar. Na die termijn wordt de masteropleiding van 60 studiepunten stopgezet.

§5. Als de Vlaamse Regering de aanvraag tot uitbreiding van de studieomvang van een masteropleiding niet goedkeurt, kan de instelling pas na verloop van een periode van 3 jaar, te rekenen vanaf de aanvraagdatum, een nieuwe aanvraag indienen.

§6. Als de Vlaamse Regering oordeelt dat 1 van de indienende instellingen niet beschikt over de capaciteit en de kritische massa inzake academisch en wetenschappelijk personeel en infrastructuur om de opleiding met een uitgebreide studieomvang op kwaliteitsvolle basis aan te bieden, dan kan de opleiding alleen nog worden aangeboden in samenwerking met een andere instelling.

De samenwerking moet uiterlijk gerealiseerd zijn 1 academiejaar voor de start van de masteropleiding met een uitgebreide studieomvang.

Ingeval de instelling die samenwerking niet kan realiseren, wordt de opleiding stopgezet uiterlijk gelijktijdig met de start van de opleiding met de uitgebreide studieomvang.

---

[165] **Artikel II.160.** : Structuurdecreet, artikel 63sexies, ingevoegd bij OD XIX, artikel V.46, vervangen bij het decreet van 19 juli 2013 houdende maatregelen met betrekking tot wijzigingen aan de studieomvang van opleidingen in het hoger onderwijs, artikel 7.
In paragraaf 7, eerste lid, zijn de woorden “artikel 63bis tot 63sexies” vervangen door de woorden “artikel II.156 tot II.160”.

§7. Binnen de Vlaamse Gemeenschap kunnen maximum 40 onderzoeksmasters, die tot stand komen na uitbreiding van de studieomvang via de procedure, bedoeld in artikel II.156 tot II.160, worden aangeboden in of over de studiegebieden of delen van de studiegebieden Wijsbegeerte en moraalwetenschappen, Godgeleerdheid, godsdienstwetenschappen en kerkelijk recht, Taal- en letterkunde, Geschiedenis, Archeologie en kunstwetenschappen, Rechten, notariaat en criminologische wetenschappen, Economische en toegepaste economische wetenschappen, Politieke en sociale wetenschappen, Sociale gezondheidswetenschappen, Conservatie-restauratie, Architectuur, Gezondheidszorg, Industriële wetenschappen en technologie, Biotechniek, Productontwikkeling, Toegepaste taalkunde, Handelswetenschappen en bedrijfskunde, Audiovisuele en beeldende kunst, Muziek en podiumkunsten, Nautische wetenschappen.

Een onderzoeksmaster in de studiegebieden Audiovisuele en beeldende kunst, Muziek en podiumkunsten, Nautische wetenschappen kan enkel door een hogeschool worden georganiseerd en aangeboden in samenwerking met een universiteit.

Art. II.161.[166] De Vlaamse Regering kan de studieomvang van bachelor- of masteropleidingen uitbreiden om op die manier de bij of krachtens de wet, het decreet of de Europese richtlijn vastgelegde voorwaarden of richtlijnen met betrekking tot de studieomvang te realiseren met het oog op de toegang tot het beroep.

Art. II.162.[167] §1. Hogescholen en universiteiten kunnen in de loop van de maand april en uiterlijk op 30 april van het kalenderjaar dat voorafgaat aan het academiejaar waarin de instelling de opleiding op zijn vroegst wil aanbieden, een aanvraag tot vermindering van de studieomvang van een bestaande masteropleiding indienen bij de Vlaamse Regering.

§2. De aanvragen worden gezamenlijk opgesteld door alle instellingen die de betrokken opleiding aanbieden.

De VLUHR coördineert de aanvragen en bezorgt de aanvragen aan de Vlaamse Regering.

§3. De aanvragen tot vermindering van de studieomvang van de masteropleidingen moeten gemotiveerd worden aan de hand van het volgende criterium : de studieomvang van vergelijkbare opleidingen in de Europese Hogeronderwijsruimte bedraagt minder dan 90 of 120 studiepunten en de leerresultaten van de masteropleiding kunnen worden bereikt binnen een beperktere studieomvang.

---

[166] **Artikel II.161.** : Structuurdecreet, artikel 63sexies/1, ingevoegd bij het decreet van 19 juli 2013 houdende maatregelen met betrekking tot wijzigingen aan de studieomvang van opleidingen in het hoger onderwijs, artikel 8.

[167] **Artikel II.162.** : Structuurdecreet, artikel 63septies, ingevoegd bij OD XIX, artikel V.46, vervangen bij het decreet van 19 juli 2013 houdende maatregelen met betrekking tot wijzigingen aan de studieomvang van opleidingen in het hoger onderwijs, artikel 9.
In paragraaf 2, tweede lid,zijn de woorden “Vlaamse Universiteiten en Hogescholen Raad” vervangen door het woord “VLUHR”.
In paragraaf 4, eerste lid, zijn de woorden “artikel 9quater” vervangen door de woorden “artikel II.26”.

§4. De Vlaamse Regering neemt vóór 1 december van het jaar waarin de aanvraag wordt ingediend een beslissing inzake de vermindering van de studieomvang op basis van het advies van de accreditatieorganisatie, bedoeld in artikel II.26 en op basis van het ingediende dossier. De accreditatieorganisatie legt een operationeel kader vast voor de beoordeling van de aanvragen, dat ter goedkeuring aan de Vlaamse Regering voorgelegd wordt.

De instellingen betalen een bedrag van 2.500 euro per instelling en per opleiding aan de accreditatieorganisatie als bijdrage in de kosten van de advisering.

Art. II.163.[168] De Vlaamse Regering kan de studieomvang van masteropleidingen verminderen om op die manier de bij of krachtens de wet, het decreet of de Europese richtlijn vastgelegde voorwaarden of richtlijnen met betrekking tot de studieomvang te realiseren met het oog op de toegang tot het beroep.

Art. II.164.[169] Studenten die ingeschreven waren in een masteropleiding van 60 studiepunten in het academiejaar voorafgaand aan het academiejaar waarin de uitbreiding van de studieomvang van de masteropleiding wordt ingevoerd, kunnen hun masteropleiding voltooien binnen de 2 daaropvolgende academiejaren of kunnen inschrijven voor de in studieomvang uitgebreide masteropleiding met behoud van de verworven creditbewijzen.

Instellingen moeten door middel van de organisatie van specifieke studietrajecten met een studieomvang van ten hoogste 60 studiepunten studenten die een masteropleiding van 60 studiepunten hebben voltooid, de mogelijkheid bieden om de graad van master te behalen van de in studieomvang uitgebreide masteropleiding.

Studenten die ingeschreven waren in een masteropleiding van 90 of 120 studiepunten in het academiejaar voorafgaand aan het academiejaar waarin de vermindering van de studieomvang van de masteropleiding wordt ingevoerd, kunnen hun masteropleiding voltooien binnen de 2 daaropvolgende academiejaren.

Afdeling 5. Herschikkingen van het opleidingsaanbod

Art. II.165.[170] Onder herschikkingen van het opleidingsaanbod worden begrepen:
1° het omvormen van bachelor- of masteropleidingen tot een gezamenlijk georganiseerde opleiding, zoals bedoeld in artikel II.171 van deze codificatie;
2° het omvormen van een bachelor- of masteropleiding tot een gezamenlijk georganiseerde opleiding, waarbij de toetredende instelling de bachelor- of

---

[168] **Artikel II.163.** : Structuurdecreet, artikel 63septies/1, ingevoegd bij het decreet van 19 juli 2013 houdende maatregelen met betrekking tot wijzigingen aan de studieomvang van opleidingen in het hoger onderwijs, artikel 10.
[169] **Artikel II.164.** : Structuurdecreet, artikel 63octies, ingevoegd bij OD XIX, artikel V.46, vervangen bij het decreet van 19 juli 2013 houdende maatregelen met betrekking tot wijzigingen aan de studieomvang van opleidingen in het hoger onderwijs, artikel 11.
[170] **Artikel II.165.** : Structuurdecreet, artikel 63novies, ingevoegd bij OD XX, artikel V.20.
In punt 1°, zijn de woorden “artikel 24bis, 24quater en 86 van dit decreet” vervangen door de woorden “artikel II.171 van deze codificatie”.
In punt 2°, zijn de woorden “artikel 63decies” vervangen door de woorden “artikel II.166”.
In punt 3°, zijn de woorden “artikel 63undecies” vervangen door de woorden “artikel II.167”.

masteropleiding op het ogenblik van de omvorming niet aanbiedt, zoals bedoeld in artikel II.166;

3° het samenvoegen van 2 of meerdere bacheloropleidingen of 2 of meerdere masteropleidingen binnen een hogeschool of universiteit, zoals bedoeld in artikel II.167.

Art. II.166.[171] §1. Als een bestaande bachelor- of masteropleiding aangeboden door een hogeschool of universiteit, omgevormd wordt tot een gezamenlijk georganiseerde opleiding conform de bepalingen van artikel II.171, dan wordt deze opleiding niet beschouwd als een nieuwe opleiding in hoofde van de toetredende instellingen. De betrokken hogescholen of universiteiten moeten de onderwijsbevoegdheid hebben om de desbetreffende graden binnen de geografische omschrijving te verlenen.

§2. Voorafgaand aan de organisatie van de gezamenlijke opleiding, moeten de associaties waarvan een partner de desbetreffende onderwijsbevoegdheid heeft en de desbetreffende graden mag verlenen in een vestiging in de provincie waarin de toetredende instelling de geografische bevoegdheid heeft om de opleiding aan te bieden en de desbetreffende graden te verlenen, hun akkoord verlenen.

Voor de toepassing van het eerste lid worden het Brusselse Gewest en de provincie Vlaams-Brabant als 1 provincie beschouwd.

§3. Wanneer 1 van de deelnemende hogescholen of universiteiten niet langer wenst te participeren aan de gezamenlijk georganiseerde opleiding, dan kan een hogeschool of universiteit de desbetreffende opleiding niet organiseren als afzonderlijke opleiding in het geval deze hogeschool of universiteit de opleiding niet organiseerde op het ogenblik van de start van de gezamenlijke opleiding.

§4. De betrokken universiteiten of hogescholen delen voor 1 mei aan de Vlaamse Regering de opleidingen die ze conform paragraaf 1 van dit artikel in het volgende academiejaar gezamenlijk willen organiseren, mee. Bij deze mededeling wordt het akkoord van de associaties, zoals bedoeld in paragraaf 2 van dit artikel gevoegd. De hogeschool of universiteit die niet langer wenst te participeren aan de gezamenlijk georganiseerde opleiding deelt dit mee aan de Vlaamse Regering voor 1 mei voorafgaand aan het academiejaar waarin de participatie wordt stopgezet.

Art. II.167.[172] Als een hogeschool of universiteit 2 of meerdere bacheloropleidingen of 2 of meerdere masteropleidingen wil samenvoegen tot respectievelijk een bachelor- of masteropleiding, dan wordt deze opleiding niet beschouwd als nieuwe

---

[171] **Artikel II.166.** : Structuurdecreet, artikel 63decies, ingevoegd bij OD XX, artikel V.20.
In paragraaf 1, zijn de woorden “artikel 86 van dit decreet” vervangen door de woorden “artikel II.171”.
In paragraaf 2, tweede lid, zijn de woorden “Brusselse Hoofdstedelijke Gewest” vervangen door de woorden “Brusselse Gewest”.

[172] **Artikel II.167.** : Structuurdecreet; artikel 63undecies, ingevoegd bij OD XX, artikel V.20 en gewijzigd bij het HBO decreet, artikel 15.
Punt 1° is niet opgenomen in de codificatie.
De nummering bij punt 2° is niet opgenomen in de codificatie.
Het artikel is geherformuleerd en aangepast aan het gegeven dat er geen opsomming meer is.
De woorden “artikel 53/1” zijn vervangen door de woorden “artikel II.102”.

opleiding indien de samengevoegde opleiding opgenomen is in de lijst, vermeld in artikel II.102.

Art. II.168.[173] Als de aanvangsdatum van de accreditatietermijn van de opleidingen die een instelling wil samenvoegen tot 1 opleiding, als vermeld in artikel II.167, verschillend is, geldt als aanvangsdatum van de accreditatietermijn van de samengevoegde opleiding de vroegste aanvangsdatum van de samengevoegde opleidingen.

Als de accreditatietermijn van de opleidingen die omgevormd worden tot een gezamenlijke opleiding, als vermeld in artikel II.165, 1°, verschillend is, geldt als aanvangsdatum van de accreditatietermijn van de samengevoegde opleiding de vroegste aanvangsdatum van de oorspronkelijke opleidingen.

Een nieuwe externe beoordeling is vereist wanneer een instelling meerdere opleidingen samenvoegt waarvan minimum 1 opleiding een accreditatie met beperkte geldigheidsduur geniet. De nieuwe externe beoordeling heeft betrekking op de generieke kwaliteitswaarborgen die negatief werden beoordeeld in de samengevoegde opleidingen.

In het geval dat de accreditatieorganisatie op basis van het visitatierapport na een beperkte nieuwe visitatie tot het besluit komt dat de opleiding voldoet aan alle generieke kwaliteitswaarborgen van het accreditatiekader, neemt de accreditatieorganisatie een positief accreditatiebesluit dat geldt voor een termijn als vermeld in artikel II.147, §2, met als aanvangsdatum de vroegste aanvangsdatum van accreditatie van de samengevoegde opleidingen.

In het geval dat de accreditatieorganisatie op basis van het visitatierapport na een beperkte nieuwe visitatie tot het besluit komt dat de opleiding niet voldoet aan alle generieke kwaliteitswaarborgen van het accreditatiekader, vervalt de accreditatie en wordt het besluit, wat de gevolgen betreft, gelijkgesteld met een negatief accreditatiebesluit.

Indien de beperkte visitatie betrekking heeft op een opleidingsvariant in de samengevoegde opleiding en de accreditatieorganisatie op basis van het visitatierapport na een beperkte nieuwe visitatie tot het besluit komt dat de opleidingsvariant niet voldoet, moet de instelling de opleidingsvariant stopzetten en mag het instellingsbestuur vanaf het volgende academiejaar geen nieuwe studenten meer inschrijven. Het instellingsbestuur kan de opleidingsvariant binnen 6 jaar niet heropstarten. Bij het stopzetten van de opleidingsvariant neemt de accreditatieorganisatie een positief accreditatiebesluit dat geldt voor een termijn als vermeld in artikel II.147, §2, met als aanvangsdatum de vroegste aanvangsdatum van accreditatie van de opleidingen die werden samengevoegd.

---

[173] **Artikel II.168.** : Structuurdecreet, artikel 63terdecies, ingevoegd bij OD XX, artikel V.20, vervangen bij het kwaliteitszorgdecreet, artikel 29 en gewijzigd bij OD XXIII, artikel V.57.
In het eerste lid zijn de woorden “artikel 63undecies” vervangen door de woorden “artikel II.167”.
In het tweede lid zijn de woorden “artikel 63novies, 1°” vervangen door de woorden “artikel II.165, 1°”.
In het vierde en het zesde lid, zijn de woorden “artikel 60, §2” vervangen door de woorden “artikel II.147, §2”.

Art. II.169.[174] De Vlaamse Regering voert ten minste om de 5 jaar vergelijkende analyses uit van de visitatierapporten en van de accreditatierapporten alsook systeembrede analyses op basis van die rapporten.

Vanuit haar eigen databanken stelt de Vlaamse Regering de nodige gegevens ter beschikking van de instellingsbesturen met betrekking tot instroom, doorstroom en uitstroom van de studenten in het kader van de voorbereiding van hun zelfevaluatierapport.

Afdeling 6. Registratie. Het Hogeronderwijsregister

Art. II.170.[175] §1. Er wordt een Hogeronderwijsregister aangelegd van de bachelor- en masteropleidingen die overeenkomstig deze codificatie worden georganiseerd.

§2. Het Hogeronderwijsregister bevat van elke opleiding de volgende algemene gegevens:
1° de naam van de opleiding;
2° in voorkomend geval de afstudeerrichtingen;
3° de onderwijstaal gebruikt in de opleiding;
4° in voorkomend geval de vermelding dat er een opleidingstraject is ten behoeve van werkstudenten;
5° de graad waartoe de opleiding leidt en de kwalificatie van de graad, respectievelijk aangevuld met de specificatie van de graad;
6° de titel die door de houder van het diploma kan worden gevoerd;
7° de bevoegde instelling die de opleiding verzorgt, de vestiging(en) waar de opleiding wordt aangeboden en respectievelijk de associatie waarvan de instelling lid is;
8° de studieomvang van de opleiding uitgedrukt in studiepunten;
9° de domeinspecifieke leerresultaten van de opleidingen;
10° de datum van de accreditatie, tijdelijke erkenning of erkenning als nieuwe opleiding;
11° het tijdstip waarop de accreditatie, de tijdelijke erkenning of de erkenning als nieuwe opleiding vervalt;
12° het academiejaar of de academiejaren waarin de opleiding wordt aangeboden;
13° het studiegebied, een deel van een studiegebied of studiegebieden waarbinnen een opleiding wordt gerangschikt;
14° de ISCED benaming van het studiegebied waarin de opleiding gerangschikt wordt.

Het Hogeronderwijsregister omvat uitsluitend de gegevens die in paragraaf 2 zijn opgenomen. De Vlaamse Regering kan in functie van de organisatorische transparantie de in paragraaf 2 opgesomde gegevens verder verduidelijken.

---

[174] **Artikel II.169.** : Structuurdecreet, artikel 63quaterdecies, ingevoegd bij het kwaliteitszorgdecreet, artikel 30.
[175] **Artikel II.170.** : Structuurdecreet, artikel 64, §1 tot en met §3, vervangen bij het Aanvullingsdecreet, artikel V.10 en gewijzigd bij Flexibiliseringsdecreet, artikel 105, het besluit van de Vlaamse Regering van 11 juni 2004 betreffende de opmaak, de actualisering en het beheer van het hoger onderwijsregister, artikel 8, het Minidecreet, artikel 32, OD XX, artikel V.21 en OD XXI, artikel V.41.
In paragraaf 1, zijn de woorden “dit decreet” vervangen door de woorden “deze codificatie”.

In het Hogeronderwijsregister wordt in een link voorzien naar de websites van de instellingen met meer uitgebreide informatie over de gegevens inzake aansluiting en vervolgopleidingen en de onderwijs- en examenreglementen. Het Hogeronderwijsregister voorziet in een historiek met betrekking tot de accreditatiestatus van de opleidingen en hun benamingen.

§3. De instellingen voor hoger onderwijs delen jaarlijks vóór 1 mei de in paragraaf 2, eerste lid, bedoelde gegevens mee inzake de opleidingen die zij het daaropvolgend academiejaar rechtmatig kunnen organiseren. De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regelen inzake de wijze waarop en de vorm waarin de gegevens worden meegedeeld, verbeterd en geactualiseerd. De gegevens inzake gezamenlijke opleidingen worden aangeleverd door de coördinerende instelling.

De Vlaamse Regering kan een instantie aanwijzen die belast wordt met de opmaak en het actualiseren van het Hogeronderwijsregister. Het Vlaams ministerie van Onderwijs en Vorming dient jaarlijks vóór 1 juni de echtheid van het Hogeronderwijsregister te bevestigen.

Hoofdstuk 10. Samenwerkingsakkoorden en gezamenlijke diplomering

Art. II.171.[176] §1. Twee of meer universiteiten kunnen binnen de perken van hun onderwijsbevoegdheid een gezamenlijk diploma uitreiken en de betreffende graad van bachelor, master of doctor verlenen aan de student die met succes een door de betrokken universiteiten gezamenlijk georganiseerde opleiding heeft voltooid of na de succesvolle openbare verdediging van een proefschrift voorbereid onder gezamenlijke supervisie.

§2. Twee of meer hogescholen kunnen binnen de perken van hun onderwijsbevoegdheid een gezamenlijk diploma uitreiken en de betreffende graad van bachelor of master verlenen aan de student die met succes een door de betrokken hogescholen gezamenlijk georganiseerde opleiding heeft voltooid.

§3. Twee of meer hogescholen of 2 of meer universiteiten kunnen een in paragraaf 1 en paragraaf 2 bedoelde gezamenlijke opleiding aanbieden die over 2 of meer studiegebieden heen gerangschikt wordt, als de betrokken instellingen in elk van de betreffende studiegebieden onderwijsbevoegdheid hebben.

Indien het gaat om een bacheloropleiding die volgt op een andere bacheloropleiding of om een masteropleiding die volgt op een andere masteropleiding dan volstaat het dat elk van de betrokken instellingen onderwijsbevoegdheid heeft in ten minste 1 van de betreffende studiegebieden waarin de gezamenlijke opleiding wordt gerangschikt.

§4. De hogescholen of de universiteiten die een gezamenlijk georganiseerde opleiding zoals bedoeld in paragraaf 1 en paragraaf 2 aanbieden, sluiten een

---

[176] **Artikel II.171.** : Structuurdecreet, artikel 86, gewijzigd bij het Aanvullingsdecreet, artikel V.15, het Flexibiliseringsdecreet, artikel 73, het Minidecreet, artikel 38 en OD XVIII, artikel V.47.
In paragraaf 2 is tussen het woord “graad” en het woord “bachelor” het woord “van” gevoegd.
In paragraaf 5 zijn de woorden “Onverminderd de toepassing van artikel 24bis,” niet opgenomen in de codificatie en is de zinsconstructie hieraan aangepast.

overeenkomst die afspraken bevat omtrent het opleidingsprogramma, de wijze van administratie van de studenten en de financiële transacties tussen de instellingen.

§5. Universiteiten of hogescholen kunnen voor de toepassing van dit artikel besluiten de uitreiking van gezamenlijke diploma's te differentiëren per afstudeerrichting.

Art. II.172.[177] §1. De hogescholen en universiteiten kunnen in hun onderwijs- en examenreglement bepalen onder welke voorwaarden hun studenten, met naleving van het aldaar geldende onderwijs- en examenreglement, aan een andere hogeschool of universiteit in België, in een andere ambtshalve geregistreerde instelling voor hoger onderwijs, in een geregistreerde instelling voor hoger onderwijs, aan de Koninklijke Militaire School in Brussel of een instelling voor hoger onderwijs in het buitenland, voor zover deze een opleidingsprogramma van ten minste 3 jaar aanbiedt, onderwijsactiviteiten kunnen volgen en examens kunnen afleggen over onderdelen van een opleidingsprogramma waarover in uitvoering van deze codificatie examen moet worden afgelegd voor het behalen van een graad van bachelor of master.

§2. Een hogeschool of universiteit kan samen met een partnerinstelling, het weze een hogeschool of universiteit van de Franse Gemeenschap, het weze een hogeschool van de Duitstalige gemeenschap, het weze de Koninklijke Militaire School in Brussel, het weze een buitenlandse universiteit of instelling voor hoger onderwijs, het weze met meerdere daarvan, tegelijk een diploma van hoger onderwijs, zoals bepaald in deze codificatie, afleveren, en een diploma met een andere benaming dat door de partnerinstelling kan worden afgeleverd krachtens de voor haar geldende regelgeving, wanneer is voldaan aan de volgende voorwaarden:

1° tussen de hogeschool/universiteit en de partnerinstelling is een overeenkomst gesloten; deze overeenkomst bevestigt dat er voldoende overeenstemming is inzake doelstellingen en inhoud van de betrokken opleidingen en bevat de preciseringen in het onderwijsreglement die toepasselijk zullen zijn voor de betrokken studenten van de hogeschool/universiteit en van de partnerinstelling;
2° de betrokken studenten hebben ten minste 20 studiepunten gevolgd en verworven in de andere instelling of instellingen dan deze waar zij bij de aanvang van de opleiding initieel waren ingeschreven als het gaat om een opleiding met een studieomvang van 60 studiepunten en ten minste 27 studiepunten in alle andere gevallen;
3° de betrokken studenten zijn in het academiejaar waarin de bedoelde diploma's samen worden afgeleverd, ingeschreven in de hogeschool/universiteit, desgevallend enkel voor examens; deze eis geldt niet als het gaat om een

---

[177] **Artikel II.172.** : Structuurdecreet, artikel 94, gewijzigd bij het Minidecreet, artikel 40 en bij OD XXI, artikel V.46.
In paragraaf 1 is het woord "examenregeling" vervangen door het woord "examenreglement" en zijn de woorden "de aldaar geldende onderwijs- en examenregeling" vervangen door de woorden "het aldaar geldende onderwijs- en examenreglement".
In paragraaf 1 en 2 zijn de woorden "dit decreet" vervangen door de woorden "deze codificatie".
In paragraaf 2, punt 1°, zijn de woorden "de onderwijsregeling" vervangen door de woorden "het onderwijsreglement".
In paragraaf 2, punr 2°, zijn de woorden "ten minste 20 studiepunten gevolgd en verworven hebben" vervangen door de woorden "hebben ten minste 20 studiepunten gevolgd en verworven".
In paragraaf 3 is in de derde zin tussen de woorden "bachelor of master" en de woorden "aan de student" het woord "verlenen" ingevoegd.

uitwisseling van studenten in het kader van een Europees onderwijsprogramma;

4° in de overeenkomst tussen de hogeschool/universiteit en de partnerinstelling wordt gepreciseerd op welke wijze een eventuele dubbele aanrekening van de betrokken studenten of diploma's voor de subsidiëring van de betrokken instellingen wordt vermeden. Het diploma van het hoger onderwijs en het diploma met een andere benaming worden op eenzelfde document afgeleverd, tenzij de regelgeving geldend voor de partnerinstelling dit niet toelaat.

§3. Een universiteit of een hogeschool kan binnen de perken van haar onderwijsbevoegdheid met 1 of meer buitenlandse instellingen voor hoger onderwijs of met de Koninklijke Militaire School in Brussel een gezamenlijk diploma uitreiken en de betreffende graad van bachelor of master verlenen aan de student die met succes een door de betrokken instellingen gezamenlijke opleiding heeft voltooid. Een universiteit kan binnen de perken van haar onderwijsbevoegdheid met 1 of meer universiteiten van de Franse Gemeenschap een gezamenlijk diploma uitreiken en de betreffende graad van bachelor of master verlenen aan de student die met succes een door de betrokken instellingen gezamenlijke opleiding heeft voltooid. Een hogeschool kan binnen de perken van haar onderwijsbevoegdheid met 1 of meer hogescholen van de Franse of Duitstalige Gemeenschap een gezamenlijk diploma uitreiken en de betreffende graad van bachelor of master verlenen aan de student die met succes een door de betrokken instellingen gezamenlijke opleiding heeft voltooid. De organisatie van de gezamenlijke opleiding vindt plaats in het kader van een internationaal of Europees onderwijsprogramma of in het kader van een samenwerkingsovereenkomst tussen de betrokken instellingen.

§4. Een universiteit kan samen met een andere binnenlandse of buitenlandse universiteit of met de Koninklijke Militaire School in Brussel een dubbeldiploma of een gezamenlijk diploma van de graad van doctor uitreiken na de openbare verdediging van een proefschrift ten overstaan van een jury waarin ten minste professoren van de betrokken instellingen zetelen en op voorwaarde dat de promovendus ten minste 6 maanden aan de partneruniversiteit onderzoek heeft gedaan in het kader van zijn proefschrift.

Art. II.173.[178] §1. Hogescholen en universiteiten kunnen met 1 of meer instellingen van hoger onderwijs een overeenkomst sluiten omtrent de gezamenlijke organisatie van onderwijs- en studieactiviteiten, onderzoek, dienstverlening, kwaliteitszorg, en het gebruik van infrastructuur. Hogescholen en universiteiten kunnen met derden samenwerkingsovereenkomsten sluiten inzake de gezamenlijke organisatie van permanente vorming, het projectmatig wetenschappelijk onderzoek, de maatschappelijke en de wetenschappelijke dienstverlening met inachtneming van de bepalingen in deel 4, titel 2, hoofdstuk 2, 3, 4 en 5.

---

[178] **Artikel II.173.** : Structuurdecreet, artikel 95, paragraaf 1 en 3.
Paragraaf 3 is hernummerd tot paragraaf 2.
In paragraaf 1 zijn de woorden “het decreet van 22 februari 1995 betreffende de wetenschappelijke en maatschappelijke dienstverlening door de universiteiten en hogescholen en betreffende de relaties van de universiteiten en hogescholen met andere rechtspersonen” vervangen door de woorden “de bepalingen in deel 4, titel 2, hoofdstuk 2, 3, 4 en 5”.
In paragraaf 1 is de tweede zin niet opgenomen in de codificatie.
In paragraaf 2 zijn de woorden “in §§1 en 2” vervangen door de verwijzing “paragraaf 1”.

§2. De in paragraaf 1 bedoelde overeenkomst bepaalt ten minste de aard en de vorm van de samenwerking en desgevallend de termijn van de overeenkomst en de financiële en andere engagementen van de betrokken partijen. In geval de samenwerking de gezamenlijke organisatie van onderwijs- en andere studieactiviteiten betreft, vermeldt de overeenkomst ook de nadere regels inzake de bekrachtiging van de studies met inachtneming van de voorschriften inzake onderwijsbevoegdheid van de instellingen van hoger onderwijs.

TITEL 4. Organisatie van de opleidingen

Hoofdstuk 1. Toelatingsvoorwaarden
Afdeling 1. Algemeen

Art. II.174.[179] De toelatingsvoorwaarden die in dit hoofdstuk worden bepaald, gelden zowel voor de inschrijving voor een opleiding als voor de inschrijving voor 1 of meer opleidingsonderdelen.

Art. II.175.[180] §1. Voor de toepassing van het bepaalde in artikel II.180, II.183 en II.189 worden de diploma's van het hoger onderwijs van het korte type met volledig leerplan en de diploma's van het hogeschoolonderwijs van 1 cyclus gelijkgesteld met een graad van bachelor.

§2. Voor de toepassing van het bepaalde in artikel II.185 en II.190 worden de diploma's van de tweede cyclus van het hoger onderwijs van het lange type, het hogeschoolonderwijs van 2 cycli, de diploma's van de tweede cyclus van het academisch onderwijs en de daarmee krachtens of bij het universiteitendecreet gelijkgestelde diploma's, de diploma's van het voortgezet academisch onderwijs en de diploma's van burgerlijk ingenieur polytechnicus en van licentiaat behaald aan de Koninklijke Militaire School te Brussel gelijkgesteld met een graad van master.

§3. Met het oog op de instroom in het academisch onderwijs wordt het diploma van kandidaat-burgerlijk ingenieur polytechnicus behaald aan de Koninklijke Militaire School te Brussel gelijkgesteld met de eerste 2 studiejaren in het studiegebied Toegepaste Wetenschappen. De inschrijving in het derde studiejaar van de door het universiteitsbestuur aangewezen bacheloropleiding(en) staat open voor de studenten die houder zijn van het diploma van kandidaat behaald aan de Koninklijke Militaire School te Brussel.

---

[179] **Artikel II.174.** : Flexibiliseringsdecreet, artikel 8.
De woorden “een opleidingsonderdeel of meer opleidingsonderdelen” zijn vervangen door de woorden “één of meer opleidingsonderdelen”.

[180] **Artikel II.175.** : Structuurdecreet, artikel 69, §1, §2 en §4, gewijzigd bij het Aanvullingsdecreet, artikel V.13, bij het Flexibiliseringsdecreet, artikel 91 bij OD XVII, artikel V.19, OD XXI, artikel V.42 en OD XXIII, artikel V.58.
Paragraaf 4 is hernummerd tot paragraaf 3.
In paragraaf 1 zijn de woorden “de artikelen 11, 13 en 17 van het decreet van 30 april 2004 betreffende de flexibilisering van het hoger onderwijs in Vlaanderen en houdende dringende hogeronderwijsmaatregelen” vervangen door de woorden “artikel II.180, II.183 en II.189”.
In paragraaf 2 zijn de woorden “de artikelen 15 en 18 van het decreet van 30 april 2004 betreffende de flexibilisering van het hoger onderwijs in Vlaanderen en houdenden dringende hogeronderwijsmaatregelen” vervangen door de woorden “artikel II.185 en II.190”.

Afdeling 2. Algemene en afwijkende toelatingsvoorwaarden
Onderafdeling 1. Opleidingen van het hoger beroepsonderwijs

Art. II.176.[181] Om als regelmatige cursist toegelaten te worden tot een opleiding van het hoger beroepsonderwijs, georganiseerd door een hogeschool, moet de cursist voldaan hebben aan de leerplicht en het onderwijsreglement ontvangen en ondertekend hebben.

Daarenboven moet de cursist beschikken over 1 van de volgende studiebewijzen:

1° een studiegetuigschrift van het tweede leerjaar van de derde graad van het secundair onderwijs, dat minstens 3 jaar behaald is;
2° een diploma van het secundair onderwijs;
3° een certificaat van een opleiding van het secundair onderwijs voor sociale promotie van minimaal 900 lestijden;
4° een certificaat van een opleiding van het secundair volwassenenonderwijs van minimaal 900 lestijden;
5° een diploma van het hoger onderwijs voor sociale promotie;
6° een certificaat van het hoger beroepsonderwijs;
7° een diploma van het hoger beroepsonderwijs;
8° een diploma van het hoger onderwijs van het korte type met volledig leerplan;
9° een diploma van bachelor of master;
10° een studiebewijs dat krachtens een wettelijke norm, een Europese richtlijn of een internationale overeenkomst wordt erkend als gelijkwaardig met 1 van de diploma's vermeld in punt 1° tot en met 9°. Bij ontstentenis van een dergelijke erkenning kan het instellingsbestuur personen die in een land buiten de Europese Unie een diploma of een getuigschrift hebben behaald dat toelating geeft tot het hoger onderwijs in dat land, toelaten tot de inschrijving voor een opleiding hoger beroepsonderwijs.

Art. II.177.[182] In afwijking van artikel II.176 neemt het instellingsbestuur in zijn onderwijsreglement afwijkende toelatingsvoorwaarden op. De afwijkende toelatingsvoorwaarden kunnen enkel rekening houden met de volgende elementen:

1° humanitaire redenen;
2° medische, psychische of sociale redenen;
3° het algemene niveau van de cursist, getoetst met een door het instellingsbestuur georganiseerde toelatingsproef.

De toelatingsproef, vermeld in het eerste lid, punt 3°, wordt uiterlijk de vijfde dag na het einde van de inschrijvingsperiode georganiseerd en gaat na of de cursist

---

[181] **Artikel II.176.** : Flexibiliseringsdecreet, artikel 15bis, ingevoegd bij het decreet van 30 april 2009 betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs, artikel 144.
In het eerste lid zijn de woorden "de onderwijsregeling" vervangen door de woorden "het onderwijsreglement".
In punt 10° is voor het cijfer "1°" het woord "punt" ingevoegd.

[182] **Artikel II.177.** : Flexibiliseringsdecreet, artikel 15ter, ingevoegd bij het decreet van 30 april 2009 betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs, artikel 144.
In het eerste lid is de verwijzing naar §1 vervangen door de woorden "artikel II.176" en is het woord "onderwijsregeling" vervangen door het woord "onderwijsreglement".
In het tweede lid zijn de woorden "vermeld in 3°" vervangen door de woorden "vermeld in het eerste lid, punt 3°".
In het vierde lid zijn de woorden "de onderwijsregeling" vervangen door de woorden "het onderwijsreglement".

over de kennis en vaardigheden beschikt die vereist zijn om de opleiding in kwestie aan te vangen. Het instellingsbestuur kan de organisatie van een toelatingsproef op verzoek van de cursist niet weigeren.

Het instellingsbestuur maakt op basis van de resultaten van de toelatingsproef, vermeld in het eerste lid, punt 3°, een beoordeling op in de vorm van een schriftelijk verslag, dat opgenomen wordt in het dossier van de cursist.

De voorwaarden om een toelatingsproef als vermeld in het eerste lid, punt 3°, te organiseren worden opgenomen in het onderwijsreglement.

Onderafdeling 2. Bacheloropleidingen

Art. II.178.[183] Als algemene toelatingsvoorwaarden voor een bacheloropleiding gelden:
1° een diploma van het secundair onderwijs;
2° een diploma van het hoger onderwijs van het korte type met volledig leerplan;
3° een diploma van het hoger onderwijs voor sociale promotie, met uitzondering van het Getuigschrift Pedagogische Bekwaamheid, of
4° een diploma of certificaat, uitgereikt in het kader van het hoger beroepsonderwijs;
5° een studiebewijs dat krachtens een wettelijke norm, een Europese richtlijn of een internationale overeenkomst als gelijkwaardig met 1 van de voorgaande diploma's wordt erkend.

Het instellingsbestuur kan personen toelaten die in een land buiten de Europese Unie een diploma of certificaat hebben behaald dat niet als gelijkwaardig is erkend zoals bepaald in punt 5° van lid 1. Dit kan enkel op voorwaarde dat dit document toegang verleent tot een bacheloropleiding in het land waar het is uitgereikt die vergelijkbaar is met een Vlaamse bacheloropleiding én op voorwaarde dat aan de authenticiteitscontrole van de betreffende diploma's of certificaten is voldaan, voor zover door de Vlaamse overheid maatregelen zijn uitgevaardigd.

Art. II.179.[184] §1. Het instellingsbestuur bepaalt in het onderwijsreglement de afwijkende toelatingsvoorwaarden op grond waarvan personen die niet aan de in artikel II.178 bedoelde voorwaarden voldoen, ingeschreven kunnen worden voor een bacheloropleiding.

De afwijkende toelatingsvoorwaarden kunnen enkel rekening houden met volgende elementen:
1° humanitaire redenen;
2° medische, psychische of sociale redenen;
3° het algemeen niveau van de kandidaat, getoetst op de door het instellingsbestuur bepaalde wijze. Het instellingsbestuur kan deze toetsing opdragen aan een in

[183] **Artikel II.178.** : Flexibiliseringsdecreet, artikel 9, gewijzigd bij OD XVII, artikel V.23 en bij het decreet van 30 april 2009 betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs , artikel 143.
In het eerste lid, zijn de nummers 3°bis en 4° hernummerd in respectievelijk 4° en 5°.
In het tweede lid zijn de woorden "punt 4°" vervangen door de woorden "punt 5°".
[184] **Artikel II.179.** : Flexibiliseringsdecreet, artikel 10, gewijzigd bij het Minidecreet, artikel 49.
In paragraaf 1, eerste lid, zijn de woorden "artikel 9" vervangen door de woorden "artikel II.178" en zijn de woorden "de onderwijsregeling" vervangen door de woorden "het onderwijsreglement".
In paragraaf 1, eerste lid, 3°, zijn de woorden "artikel 38" vervangen door de woorden "artikel II.232".

artikel II.231 bedoelde validerende instantie. Het instellingsbestuur kan op grond van de toetsing de inschrijving afhankelijk maken van het met succes voltooien van een voorbereidingsprogramma.

§2. In het licht van het noodzakelijke evenwicht tussen de reglementen van de verschillende instellingen stemt het instellingsbestuur zijn afwijkende toelatingsvoorwaarden af op de algemene voorschriften inzake afwijkende toelatingsvoorwaarden die de associatie in een reglement heeft opgenomen. Deze laatste bepaling geldt niet voor het bestuur van een instelling die niet tot een associatie behoort.

§3. Bij wijze van overgangsmaatregel blijven de afwijkende toelatingsvoorwaarden opgenomen in de bestaande reglementen van de instellingen van toepassing tot de goedkeuring van het reglement van de associatie zoals bepaald in paragraaf 2.

Onderafdeling 3. Masteropleidingen

Art. II.180.[185] Als algemene toelatingsvoorwaarde voor een masteropleiding geldt het bezit van een diploma van een bacheloropleiding.

Art. II.181.[186] §1. Het instellingsbestuur bepaalt in het onderwijsreglement de afwijkende toelatingsvoorwaarden op grond waarvan personen die niet aan de voorwaarden vermeld in artikel II.180 voldoen, ingeschreven kunnen worden voor een masteropleiding. De afwijkende toelatingsvoorwaarden kunnen alleen rekening houden met de volgende elementen:
1° humanitaire redenen;
2° medische, psychische of sociale redenen.

§2. In het licht van het noodzakelijke evenwicht tussen de reglementen van de verschillende instellingen stemt het instellingsbestuur zijn afwijkende toelatingsvoorwaarden af op de algemene voorschriften betreffende afwijkende toelatingsvoorwaarden die de associatie in een reglement heeft opgenomen. Die laatste bepaling geldt niet voor het bestuur van een instelling die niet tot een associatie behoort.

Art. II.182.[187] §1. Het instellingsbestuur kan de toelating tot een masteropleiding beperken tot afgestudeerden van bacheloropleidingen met specifieke opleidingskenmerken.

---

[185] **Artikel II.180.** : Flexibiliseringsdecreet, artikel 11.
[186] **Artikel II.181.** : Flexibiliseringsdecreet, artikel 11bis, ingevoegd bij OD XXI, artikel V.58.
In paragraaf 1 zijn de woorden “de onderwijsregeling” vervangen door de woorden “het onderwijsreglement” en zijn de woorden “artikel 11” vervangen door de woorden “artikel II.180”.
[187] **Artikel II.182.** : Flexibiliseringsdecreet, artikel 12, §1, 2 en 4, gewijzigd bij het integratiedecreet, artikel 48 en bij het decreet van 19 juli 2013 houdende maatregelen met betrekking tot wijzigingen aan de studieomvang van opleidingen in het hoger onderwijs, artikel 13.
Paragraaf 4 is hernummerd tot paragraaf 3.
In paragraaf 3, eerste lid, zijn de woorden “artikel 63ter van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen” vervangen door de woorden “artikel II.157” en zijn de woorden “artikel 39quinquies van het decreet van 14 maart 2008 betreffende de financiering van de werking van de hogescholen en universiteiten in Vlaanderen” vervangen door de woorden “artikel III.11”.

§2. Op grond van paragraaf 1 wijst het instellingsbestuur voor elke masteropleiding alleszins een bacheloropleiding in het academisch onderwijs als algemene toelatingsvoorwaarde aan.

Het instellingsbestuur kan bepalen dat de inschrijving voor een masteropleiding ook openstaat voor afgestudeerden van bacheloropleidingen met andere opleidingskenmerken, indien zij een voorbereidingsprogramma met succes voltooien. Het instellingsbestuur kan de inhoud en studieomvang van dergelijk voorbereidingsprogramma differentiëren naar gelang van de graad van inhoudelijke verwantschap tussen deze andere bacheloropleidingen en de in het eerste lid bedoelde bacheloropleiding.

§3. Het instellingsbestuur kan de inschrijving voor een onderzoeksmaster, vermeld in artikel II.157, afhankelijk maken van een onderzoek naar de bekwaamheid van de student om die onderzoeksmaster te volgen. Het instellingsbestuur kan het aantal studenten dat toegelaten wordt tot een onderzoeksmaster, beperken tot het aantal studieplaatsen dat maximaal, met toepassing van hetgeen bepaald is in artikel III.11, in rekening kan worden gebracht voor de berekening van de werkingsuitkering.

Het instellingsbestuur legt de bijkomende inschrijvingsvoorwaarden vast in haar onderwijsreglement, overeenkomstig artikel II.221, 5°, b).

Art. II.183.[188] §1. De inschrijving van een afgestudeerde van een bacheloropleiding in het hoger professioneel onderwijs voor een masteropleiding is afhankelijk van de succesvolle voltooiing van een schakelprogramma met een studieomvang van ten minste 45 en ten hoogste 90 studiepunten.

§2. Het instellingsbestuur kan voorafgaand aan de inschrijving een bekwaamheidsonderzoek voorschrijven. Het bekwaamheidsonderzoek gaat na of de in artikel II.141, 3°, bedoelde algemene wetenschappelijke competenties en wetenschappelijk-disciplinaire basiskennis aanwezig zijn.

Het instellingsbestuur kan op grond van EVK's of de resultaten van een bekwaamheidsonderzoek:
1° de studieomvang van een schakelprogramma differentiëren;
2° de minimale studieomvang van een schakelprogramma onder de 45 studiepunten vaststellen;
3° de student vrijstellen van de verplichting om een schakelprogramma te volgen.

Onderafdeling 4. Voorbereiding van een doctoraatsproefschrift

---

In paragraaf 3, tweede lid, zijn de woorden "artikel 77, 1°quinquies, b), van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen" vervangen door de woorden "artikel II.221, 5°, b)".

[188] **Artikel II.183.** : Flexibiliseringsdecreet, artikel 13, gewijzigd bij het Minidecreet, artikel 50.
In paragraaf 2, eerste lid, zijn de woorden "artikel 58, §2, 2°, van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen" vervangen door de woorden "artikel II.141, 3°,".

Art. II.184.[189] Als algemene toelatingsvoorwaarde voor de inschrijving voor de voorbereiding van een doctoraatsproefschrift geldt het bezit van een diploma van een masteropleiding.

Het universiteitsbestuur kan een bijkomend onderzoek verlangen, waarin gepeild wordt naar de geschiktheid van de student om in de betrokken discipline wetenschappelijk onderzoek uit te voeren en de resultaten ervan in een proefschrift neer te leggen.

Art. II.185.[190] Het universiteitsbestuur kan een student die niet in het bezit is van een masterdiploma toelaten tot de inschrijving voor de voorbereiding van een doctoraatsproefschrift indien het deze daartoe bekwaam acht.

Het universiteitsbestuur kan deze vrijstelling afhankelijk maken van:

1° een onderzoek waarin gepeild wordt naar de geschiktheid voor het opstellen van een doctoraatsproefschrift, of
2° het succesvol afleggen van een examen over door het universiteitsbestuur te bepalen onderdelen van het academisch onderwijs.

Afdeling 3. Bijzondere toelatingsvoorwaarden

Art. II.186.[191] §1. Onverminderd de algemene toelatingsvoorwaarden wordt niemand toegelaten tot de bacheloropleidingen van studiegebieden, Audiovisuele en beeldende kunst, en Muziek en podiumkunsten, zonder geslaagd te zijn voor een artistieke toelatingsproef eigen aan deze opleidingen. De hogeschool waar de student zich wenst in te schrijven, neemt deze toelatingsproef af. Deze artistieke toelatingsproef wordt afgenomen door een commissie die is samengesteld uit personeelsleden van de hogescholen en externe experten.

Art. II.187.[192] §1. Voor de inschrijving in een bacheloropleiding in het studiegebied Geneeskunde of het studiegebied Tandheelkunde, geldt als bijkomende toelatingsvoorwaarde het geslaagd zijn voor een toelatingsexamen, ingericht door een examencommissie, verder genoemd 'toelatingsexamen arts en tandarts'. Het beoogt het toetsen van de bekwaamheid van de studenten om een geneeskundige of tandheelkundige opleiding met succes af te ronden. Het bestaat uit 2 gedeelten:

1° kennis en inzicht in de wetenschappen en met name de vakken biologie, fysica, scheikunde en wiskunde; het niveau is afgestemd op het gemiddelde van de programma's van de derde graad van het algemeen secundair onderwijs;
2° informatie verwerven en verwerken : de themata hiervan sluiten aan bij de beroepspraktijk van artsen of tandartsen.

De Vlaamse Regering kan nadere regels vaststellen met betrekking tot de

---

[189] **Artikel II.184.** : Flexibiliseringsdecreet, artikel 14.
[190] **Artikel II.185.** : Flexibiliseringsdecreet, artikel 15.
[191] **Artikel II.186.** : Structuurdecreet, artikel 68, §1.
De woorden “audiovisuele” en “muziek” zijn met een hoofdletter geschreven.
[192] **Artikel II.187.** : Structuurdecreet, artikel 68, §2 tot en met §5,eerste en vierde lid, gewijzigd bij het Minidecreet, artikel 34.
De paragrafen 2 tot en met 5 zijn hernummerd tot paragrafen 1 tot en met 4.
De verwijzingen naar paragraaf 2 zijn vervangen door de verwijzing naar paragraaf 1.
In het tweede lid van paragraaf 4 is het woord “evenmin” vervangen door het woord “niet”.

inhoud van deze examengedeelten.

§2. Het toelatingsexamen arts en tandarts wordt georganiseerd volgens de hierna opgesomde nadere regels:

1° het wordt tweemaal per jaar voor het begin van het academiejaar ingericht; de organisatie ervan wordt tijdig bekendgemaakt;
2° de Vlaamse Regering kan een examengeld van ten hoogste 25 euro vastleggen als bijdrage in het dekken van de organisatiekosten. Vanaf 1998 wordt het bedrag aangepast aan de jaarlijkse stijging van de index van de consumptieprijzen met als referentiedatum 1 januari 1997;
3° de Vlaamse Regering organiseert het toelatingsexamen arts en tandarts volgens de nadere regels die zij daartoe bepaalt;
4° na advies van de examencommissie, bedoeld in paragraaf 1, regelt de Vlaamse Regering de werking van de examencommissie en stelt ze haar huishoudelijk reglement en het examenreglement vast;
5° de examencommissie, bedoeld in paragraaf 1, stelt de examenvragen op en evalueert de examenresultaten. Het maximumaantal punten van elk examengedeelte is 20. Geslaagd zijn de studenten die op elk examengedeelte ten minste 10 op 20 behalen en ten minste 22 op 40 voor beide examengedeelten samen. De voorzitter van de examencommissie maakt de resultaten bekend;
6° het slagen voor het toelatingsexamen arts en tandarts in een bepaald burgerlijk jaar wordt slechts aanvaard voor het voldoen aan de bijkomende toelatingsvoorwaarde indien de student uiterlijk op 31 december van dat burgerlijk jaar in het bezit is van het diploma secundair onderwijs of van een daarmee gelijkwaardig of gelijkgesteld studiebewijs.

§3. De Vlaamse Regering benoemt de voorzitter, de secretaris en de leden van de examencommissie, bedoeld in paragraaf 1. Zij telt, voorzitter en secretaris uitgezonderd, minimaal 10 en maximaal 15 leden. De leden van de examencommissie worden zo aangeduid uit de leden van het zelfstandig academisch personeel van de universiteiten dat de nodige expertise aanwezig is op het vlak van de medische praktijk, de inhoud van de vakken van het eerste examengedeelte, de pedagogiek en de psychologie.

§4. De bijkomende toelatingsvoorwaarde geslaagd zijn voor het 'toelatingsexamen arts-tandarts', bedoeld in paragraaf 1, geldt eveneens voor de inschrijving in om het even welk studiejaar van een bachelor- of masteropleiding in het studiegebied Geneeskunde of in het studie-gebied Tandheelkunde in het geval de student vrijstelling heeft verkregen van sommige opleidingsonderdelen of verkorting van studieduur, op grond van een diploma behaald na een opleiding waarvoor de bijkomende toelatingsvoorwaarde, bedoeld in paragraaf 1, niet gegolden heeft.

Ze geldt niet voor personen die in het buitenland een diploma van arts of tandarts hebben behaald en die de toelating hebben om zich aan een universiteit in Vlaanderen in te schrijven voor een masteropleiding in het studiegebied Geneeskunde of in het studiegebied Tandheelkunde.

Art. II.188.[193] De inschrijving in het derde studiejaar van een bacheloropleiding of in een masteropleiding in het studiegebied Godgeleerdheid, Godsdienstwetenschappen en Kerkelijk Recht staat open voor de studenten die geslaagd zijn voor de gehele cyclus aan een instelling die leidt tot het ambt van bedienaar van een erkende eredienst. Het universiteitsbestuur kan de inschrijving afhankelijk maken van een onderzoek waarin gepeild wordt naar de geschiktheid van deze studenten voor de betreffende opleiding en desgevallend van het met succes voltooien van een voorbereidingsprogramma.

Art. II.189.[194] §1. Het instellingsbestuur kan bepalen dat de inschrijving voor sommige bacheloropleidingen, verder "bachelor-na-bacheloropleidingen" genoemd, enkel rechtstreeks openstaat voor personen die reeds in het bezit zijn van een diploma van een bacheloropleiding.

Het instellingsbestuur kan de toelating tot een bachelor-na-bacheloropleiding beperken tot afgestudeerden van bacheloropleidingen met specifieke opleidingskenmerken.

§2. Op grond van paragraaf 1, tweede lid, wijst het instellingsbestuur voor elke bachelor-na-bacheloropleiding ten minste 1 bacheloropleiding in het professioneel hoger onderwijs aan waarop die bachelor-na-bacheloropleiding rechtstreeks volgt. Het instellingsbestuur kan de inschrijving wel afhankelijk maken van een onderzoek naar de bekwaamheid van de student om de bachelor-na-bacheloropleiding te volgen.

Het instellingsbestuur kan bepalen dat de inschrijving voor een bachelor-na-bacheloropleiding ook openstaat voor afgestudeerden van andere bacheloropleidingen dan deze die rechtstreeks toegang geven tot de bachelor-na-bacheloropleiding, indien zij een voorbereidingsprogramma met succes voltooien. Het instellingsbestuur kan de inhoud en studieomvang van dergelijk voorbereidingsprogramma differentiëren naar gelang van de graad van inhoudelijke verwantschap tussen deze andere bacheloropleidingen en de in het eerste lid bedoelde bacheloropleiding.

Art. II.190.[195] §1. Het instellingsbestuur kan bepalen dat de inschrijving voor sommige masteropleidingen, verder "master-na-masteropleidingen" genoemd, enkel rechtstreeks openstaat voor personen die reeds in het bezit zijn van een diploma van een masteropleiding.

Het instellingsbestuur kan de toelating tot een master-na-masteropleiding beperken tot afgestudeerden van masteropleidingen met specifieke opleidingskenmerken.

§2. Op grond van paragraaf 1, tweede lid, wijst het instellingsbestuur voor elke master-na-masteropleiding ten minste 1 masteropleiding aan waarop die master-na-

---

[193] **Artikel II.188.** : Structuurdecreet, artikel 69, §5.
[194] **Artikel II.189.** : Flexibiliseringsdecreet, artikel 17, gewijzigd bij het Minidecreet, artikel 51.
In paragraaf 1, eerste lid, is tussen de woorden "een diploma van" en het woord "bacheloropleiding" het woord "een" ingevoegd.
[195] **Artikel II.190.** : Flexibiliseringsdecreet, artikel 18, gewijzigd bij het Minidecreet, artikel 52.

masteropleiding rechtstreeks volgt. Het instellingsbestuur kan de inschrijving wel afhankelijk maken van een onderzoek naar de bekwaamheid van de student om de master-na-masteropleiding te volgen.

Het instellingsbestuur kan bepalen dat de inschrijving voor een master-na-masteropleiding ook openstaat voor afgestudeerden van andere masteropleidingen dan deze die rechtstreeks toegang geven tot de master-na-masteropleiding, indien zij een voorbereidingsprogramma met succes voltooien. Het instellingsbestuur kan de inhoud en studieomvang van dergelijk voorbereidingsprogramma differentiëren naar gelang van de graad van inhoudelijke verwantschap tussen deze andere masteropleidingen en de in het eerste lid bedoelde masteropleiding.

Art. II.191.[196] Het instellingsbestuur kan studenten die niet voldoen aan de toelatingsvoorwaarden, vermeld in artikel II.174, inschrijven voor afzonderlijke opleidingsonderdelen onder een creditcontract of een examencontract op voorwaarde dat uit een onderzoek blijkt dat de betrokkene beschikt over de bekwaamheid om het opleidingsonderdeel of de opleidingsonderdelen goed te kunnen volgen.

Art. II.192.[197] Het instellingsbestuur kan personen die in het bezit zijn van een buiten de Vlaamse Gemeenschap afgeleverd diploma van het hoger onderwijs vrijstellen van de voorgeschreven vooropleidingseisen voor zover de instelling het behaalde diploma en het specifieke opleidingsprofiel van de student van voldoende niveau acht en op voorwaarde dat aan de authenticiteitcontrole van de betreffende diploma's of certificaten is voldaan, voor zover door de Vlaamse overheid maatregelen zijn uitgevaardigd. Het instellingsbestuur kan de toelating tot inschrijving afhankelijk maken van de succesvolle voltooiing van een specifiek daartoe ontworpen voorbereidingsprogramma.

Bij het onderzoek van de vrijstelling van de specifieke vooropleidingseisen bedoeld in de eerste zin van het voorgaande lid past het instellingsbestuur de bepalingen en de principes van het Verdrag van de Raad van Europa en de Unesco betreffende de erkenning van diploma's hoger onderwijs in de Europese Regio, opgemaakt in Lissabon op 11 april 1997, goedgekeurd bij decreet van 15 december 2006 en geratificeerd op 22 juli 2009 toe, voor zover het land van herkomst het verdrag ook heeft geratificeerd, inzonderheid de bepalingen uit de hoofdstukken III, IV, V, VI, VII en IX.

Afdeling 4. Taalvoorwaarden

Art. II.193.[198] Het instellingsbestuur kan de toelating tot de eerste inschrijving voor een opleiding op algemene wijze afhankelijk stellen van het bewijs dat de student:
1° geslaagd is voor een toets over de voldoende kennis van het Nederlands, of
2° ten minste 1 leerjaar in het Nederlandstalig secundair onderwijs met vrucht heeft voltooid, of

---

[196] **Artikel II.191.** : Flexibiliseringsdecreet, artikel 18bis, ingevoegd bij het Minidecreet, artikel 53.
De woorden “artikel 8” zijn vervangen door de woorden “artikel II.174”.
[197] **Artikel II.192.** : Flexibiliseringsdecreet, artikel 18ter, ingevoegd bij OD XXIII, artikel V.76
[198] **Artikel II.193.** : Flexibiliseringsdecreet, artikel 19.

3° geslaagd is verklaard voor een opleiding, of 1 of meer opleidingsonderdelen, met een totale studieomvang van ten minste 60 studiepunten in het Nederlandstalig hoger onderwijs.

Art. II.194.[199] Het instellingsbestuur kan de toelating tot de eerste inschrijving voor een in een andere taal dan het Nederlands aangeboden opleiding afhankelijk stellen van een toets over de voldoende kennis van de gebruikte onderwijstaal.

Hoofdstuk 2. Inschrijving
Afdeling 1. Inschrijving van de student

Art. II.195.[200] Een student schrijft zich in aan de instelling van zijn keuze voor zover hij voldoet aan de decretale en reglementaire toelatingsvoorwaarden.

Het recht op inschrijving wordt uitgeoefend met inachtname van artikel II.273.

Art. II.196.[201] Een student schrijft zich in voor:
1° één opleiding of meer opleidingen tegelijk, en/of
2° één opleidingsonderdeel of meer opleidingsonderdelen, die behoren tot 1 of meer opleidingen, en/of
3° een schakel- of voorbereidingsprogramma.

Een student kan zich tevens inschrijven voor de voorbereiding van een doctoraatsproefschrift.

Art. II.197.[202] Een student die nog niet in het bezit is van een bachelordiploma dat al dan niet rechtstreeks toelating verleent tot een bachelor-na-bacheloropleiding, kan onder de voorwaarden, bepaald door het instellingsbestuur, toegelaten worden tot de inschrijving voor bedoelde bachelor-na-bacheloropleiding en/of het daaraan voorafgaande voorbereidingsprogramma.

Voor het behalen van het diploma van de bachelor-na-bacheloropleiding is het bezit van het diploma van de onderliggende bacheloropleiding evenwel noodzakelijk. De bevoegde examencommissies kunnen daartoe opeenvolgend delibereren.

Art. II.198.[203] Een student die al dan niet in het bezit is van een bachelor- of masterdiploma, kan onder de voorwaarden, bepaald door het instellingsbestuur, toegelaten worden tot de inschrijving voor bedoelde (master-na-) masteropleiding en/of het daaraan voorafgaande voorbereidings- en/of schakelprogramma.

Voor het behalen van het diploma van bedoelde (master-na-)masteropleiding is het bezit van het diploma van de bacheloropleiding of de onderliggende

---

[199] **Artikel II.194.** : Flexibiliseringsdecreet, artikel 20.
[200] **Artikel II.195.** : Flexibiliseringsdecreet, artikel 21.
In het tweede lid zijn de woorden “artikel II.3 van het decreet van 19 maart 2004 betreffende de rechtspositieregeling van de student, de participatie in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen” vervangen door de woorden “artikel II.273”.
[201] **Artikel II.196.** : Flexibiliseringsdecreet, artikel 22.
[202] **Artikel II.197.** : Flexibiliseringsdecreet, artikel 23.
[203] **Artikel II.198.** : Flexibiliseringsdecreet, artikel 24, gewijzigd bij OD XXII, artikel V.24.

masteropleiding evenwel noodzakelijk. De bevoegde examencommissies kunnen daartoe opeenvolgend delibereren.

Alle beslissingen van instellingsbesturen die voor 1 januari 2013 zijn genomen en waarbij de gelijktijdige inschrijving voor een schakelprogramma en een masteropleiding ook voor studenten die reeds in het bezit waren van het bachelordiploma toegelaten werd, worden geacht rechtmatig te zijn.

Afdeling 2. Diploma-, credit- en examencontract

Art. II.199.[204] Het instellingsbestuur biedt bij de inschrijving van de student de keuze tussen een creditcontract, een diplomacontract en een examencontract.

De in het eerste lid bedoelde contracten maken onderdeel uit van de toetredingsovereenkomst of worden na de inschrijving gesloten in het raam van de toetredingsovereenkomst. De instellingen kunnen in hun onderwijsreglement vastleggen dat bepaalde opleidingsonderdelen wegens hun aard niet in aanmerking komen voor een examencontract. Dit moet worden gemotiveerd.

Art. II.200.[205] §1. In het kader van een in artikel II.199, eerste lid, bedoeld contract wordt overeenstemming bereikt over het studietraject op grond waarvan een graad of diploma van een opleiding, respectievelijk een creditbewijs kan worden behaald.

§2. Een studietraject bepaalt de modaliteiten inzake studieomvang, deliberatie en studievoortgangsbewaking:
1° bij wijze van modeltraject voor een groep studenten;
2° bij wijze van geïndividualiseerd traject voor een bepaalde student.

De opportuniteit van het doorlopen van een geïndividualiseerd traject wordt op zorgvuldige wijze getoetst op grond van het dossier van de student.

§3. De instellingen bieden voor de bachelor- en de masteropleidingen ten minste 2 verschillende modeltrajecten qua studieomvang per academiejaar aan, waarvan ten minste 1 modeltraject met een studieomvang van 54 tot 66 studiepunten.

Die verplichting geldt niet voor de bachelor-na-bacheloropleidingen en de master-na-masteropleidingen.

Art. II.201.[206] §1. Het diplomacontract omvat ten minste volgende vermeldingen, desgevallend onder verwijzing naar de toepasselijke bepalingen van het onderwijs- en examenreglement:

---

[204] **Artikel II.199.** : Flexibiliseringsdecreet, artikel 25, gewijzigd bij het Minidecreet, artikel 54.
In het tweede lid is het woord “onderwijsregeling” vervangen door het woord “onderwijsreglement” en zijn de woorden “dient te” vervangen door het woord “moet”.
[205] **Artikel II.200.** : Flexibiliseringsdecreet, artikel 26, gewijzigd bij het Minidecreet, artikel 55.
In paragraaf 1 zijn de woorden “artikel 25” vervangen door de woorden “artikel II.199”.
[206] **Artikel II.201.** : Flexibiliseringsdecreet, artikel 27, gewijzigd bij OD XIX, artikel V.59.
In de codificatie zijn het eerste, tweede en derde lid respectievelijk ondergebracht in een paragraaf 1, 2 en 3.
In paragraaf 1, punt 9° en in paragraaf 2, punt 9° en 10°, zijn de woorden “artikel 52” telkens vervangen door de woorden “artikel II.246”.
In paragraaf 1, 10°, zijn de woorden “artikel 52, §1, 1°” vervangen door de woorden “artikel II.246, §1, 1°”.

1° het diploma dat de student wil behalen en de doelstellingen van het opleidingsprogramma;
2° de studieomvang van de opleiding;
3° de opleidingsonderdelen die in het traject moeten of kunnen worden opgenomen en de studieomvang en volgtijdelijkheid van deze opleidingsonderdelen;
4° de tijdsperiode waarop de inschrijving betrekking heeft;
5° de voorwaarden voor het behalen van een creditbewijs per opleidingsonderdeel;
6° in voorkomend geval : de verkregen studieomvangvermindering ten gevolge van (een) vrijstelling(en);
7° het aantal examenkansen;
8° de evaluatie- en deliberatieregels;
9° de mogelijke maatregelen van studievoortgangsbewaking bedoeld in artikel II.246, §1;
10° in voorkomend geval : de bindende voorwaarden bedoeld in artikel II.246, §1, 1°.

§2. Het creditcontract omvat ten minste volgende vermeldingen, desgevallend onder verwijzing naar de toepasselijke bepalingen van het onderwijs- en examenreglement:
1° het/de opleidingsonderde(e)l(en) waarvoor de student een inschrijving neemt;
2° de studieomvang per opleidingsonderdeel;
3° in voorkomend geval : de toelatingsvereisten voor de inschrijving voor het betrokken opleidingsonderdeel;
4° de tijdsperiode waarop de inschrijving betrekking heeft;
5° de voorwaarden voor het behalen van een creditbewijs per opleidingsonderdeel;
6° in voorkomend geval : de verkregen studieomvangvermindering ten gevolge van (een) vrijstelling(en);
7° het aantal examenkansen;
8° de evaluatieregels;
9° de mogelijke maatregelen van studievoortgangsbewaking bedoeld in artikel II.246, §1;
10° in voorkomend geval : de bindende voorwaarden bedoeld in artikel II.246, §1.

§3. Het examencontract omvat ten minste volgende vermeldingen, desgevallend onder verwijzing naar de toepasselijke bepalingen van het onderwijs- en examenreglement:
1° de in het eerste of het tweede lid bedoelde elementen, naar gelang het gaat om een contract met het oog op het behalen van een graad of een diploma dan wel een contract met het oog op het behalen van een creditbewijs;
2° de voorwaarden waaronder de student deel mag nemen aan onderwijsactiviteiten en gebruik mag maken van onderwijsondersteunende faciliteiten.

Art. II.202.[207] §1. De keuze voor een bepaald type contract in de zin van artikel II.199, eerste lid kan slechts na afloop van een semester worden gewijzigd. Tijdens dit semester zijn wijzigingen van de inhoud van het contract mogelijk.

[207] **Artikel II.202.** : Flexibiliseringsdecreet, artikel 28.
In paragraaf 1, en paragraaf 2, eerste lid, zijn de woorden “artikel 25” telkens vervangen door de woorden “artikel II.199”.
In paragraaf 2, tweede lid, zijn de woorden “artikel 27” vervangen door de woorden “artikel II.201”.

§2. De keuze voor een in artikel II.199, eerste lid, bedoeld contract wordt gewijzigd door het instellingsbestuur en de student gezamenlijk.

De wijziging van de inhoud van de in artikel II.201 bedoelde vermeldingen gebeurt:

1° door het instellingsbestuur, indien de wijziging betrekking heeft op een modeltraject;
2° door het instellingsbestuur en de student gezamenlijk, indien de wijziging betrekking heeft op een geïndividualiseerd traject.

§3. Het instellingsbestuur bepaalt de formele regelen waaraan de in paragraaf 1 bedoelde wijzigingen moeten voldoen.

Afdeling 3. Het leerkrediet

Art. II.203.[208] §1. Vanaf het academiejaar 2008-2009 krijgt elke student bij inschrijving in een hogeschool of universiteit, ongeacht het gaat om een diploma-, een credit- of een examencontract, een eenmalig individueel leerkrediet van 140 studiepunten. Het leerkrediet wordt ingezet in:

1° de initiële bachelor- en masteropleidingen, opgenomen in het Hogeronderwijsregister door studenten onder diplomacontract;
2° één of meer opleidingsonderdelen door studenten onder creditcontract.

§2. Bij elke inschrijving in een academiejaar t-1/t wordt het aantal studiepunten waarvoor een student zich heeft ingeschreven in het desbetreffende academiejaar afgetrokken van het individuele leerkrediet van de student.

§3. De studiepunten, verworven in het academiejaar t-1/t, worden aan het individuele leerkrediet van de student toegevoegd.

Voor de vaststelling van het aantal verworven studiepunten wordt het aantal studiepunten in aanmerking genomen waarvoor de student een creditbewijs ontvangen heeft.

De eerste 60 verworven studiepunten door een student onder diplomacontract worden eenmalig dubbel aangerekend.

Art. II.204.[209] §1. Voor de berekening van de omvang van het individuele leerkrediet van een student bij de start van een academiejaar t/t+1 worden het aantal opgenomen en het aantal verworven studiepunten gerekend over het academiejaar t-1/t. Wijzigingen van het aantal opgenomen studiepunten kunnen verwerkt worden in het individueel leerkrediet van de student tot op de data, vermeld in artikel III.4.

§2. Met behoud van de toepassing van de bepalingen in paragraaf 1 wordt bij een generatiestudent die in de loop van hetzelfde academiejaar verandert van opleiding

---

[208] **Artikel II.203.** : Financieringsdecreet, artikel 46, gewijzigd bij OD XX, artikel V.31.
[209] **Artikel II.204.** : Financieringsdecreet, artikel 47, gewijzigd bij het decreet van 30 april 2009 betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs, artikel 153, OD XX, artikel V.32 en OD XXI, artikel V.65..
In paragraaf 1 zijn de woorden “artikel 8” vervangen door de woorden “artikel III.4”.

of door over te stappen naar een opleiding van het hoger beroepsonderwijs zoals bepaald in artikel 4 van het decreet van 30 april 2009 betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs:

1° het aantal opgenomen studiepunten opnieuw toegevoegd aan het individuele leerkrediet als de student verandert voor 1 december van het desbetreffende academiejaar;
2° de helft van het aantal opgenomen studiepunten, afgerond naar het bovenliggende geheel getal, opnieuw toegevoegd aan het individuele leerkrediet als de student verandert tussen 1 december en 15 maart van het desbetreffende academiejaar;
3° het aantal opgenomen studiepunten afgetrokken van het leerkrediet als de student verandert na 15 maart van het desbetreffende academiejaar.

§3. Het leerkrediet van een student die zich bevindt in een overmachtssituatie en waarvoor een aangepaste examenregeling geen oplossing biedt zoals vastgesteld in het kader van een beroepsprocedure voor de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, wordt teruggegeven voor de opgenomen studiepunten die betrekking hebben op de opleidingsonderdelen waarover de student geen examen heeft kunnen afleggen.

Art. II.205.[210] Een hogeschool of universiteit kan de inschrijving van een student weigeren als hij een leerkrediet heeft dat kleiner of gelijk is aan nul.

In afwijking van het eerste lid kan het instellingsbestuur een student met een leerkrediet kleiner dan of gelijk aan nul niet weigeren voor de inschrijving voor een initiële masteropleiding als de student voldoet aan de toelatingsvoorwaarden voor deze masteropleiding, vermeld in deel 2, titel 4, hoofdstuk 1, afdeling 2, onderafdeling 3 en nog niet eerder een masterdiploma behaalde.

Art. II.206.[211] Bij het behalen van een diploma voor een initiële masteropleiding wordt het individuele leerkrediet van de student verminderd met 140 studiepunten. Bij een positief saldo kan de student het resterende leerkrediet opnieuw aanwenden voor een inschrijving in een initiële bachelor- of masteropleiding. Als het saldo van het resterende leerkrediet minder dan 60 studiepunten bedraagt, kan de student zijn leerkrediet eenmalig opnieuw opbouwen tot maximaal 60 studiepunten. Vanaf het academiejaar dat volgt op het academiejaar waarin hij zijn masterdiploma behaald heeft, worden elk academiejaar 10 studiepunten toegevoegd aan het individuele leerkrediet. Met behoud van de toepassing van de bepalingen van de derde en vierde volzin, krijgt een student onder diplomacontract bij de start van het academiejaar dat volgt op het academiejaar waarin hij zijn masterdiploma heeft behaald, eenmalig en bij wijze van overgangsmaatregel het verschil tussen 60 en het aantal opgenomen studiepunten in een opleiding bedoeld in artikel II.203, §1, 1°, waarvoor hij vanaf het academiejaar 2008-2009 een inschrijving heeft genomen, extra bij het saldo van het leerkrediet. Deze regeling geldt voor zover de student al in het academiejaar 2007-2008 in de desbetreffende masteropleiding ingeschreven was

---

[210] **Artikel II.205.** : Financieringsdecreet, artikel 48.
In het tweede lid zijn de woorden “titel III, hoofdstuk III, afdeling 2, onderafdeling 2, van het flexibiliseringsdecreet” vervangen door de woorden “deel 2, titel 4, hoofdstuk 1, afdeling 2, onderafdeling 3”
[211] **Artikel II.206.** : Financieringsdecreet, artikel 49, vervangen bij OD XX, artikel V.33.
In het eerste en het tweede lid zijn de woorden “artikel 46” telkens vervangen door de woorden “artikel II.202”.

en op voorwaarde dat hij vanaf het academiejaar 2008-2009 het initiële masterdiploma behaalt en vanaf datzelfde academiejaar minder dan 60 studiepunten heeft opgenomen.

Als het individueel leerkrediet van een student die nog geen masterdiploma behaald heeft en geen inschrijvingen meer heeft in het hoger onderwijs, zoals bedoeld in artikel II.203, §1, minder dan 60 studiepunten bedraagt, kan hij in het kader van levenslang leren zijn leerkrediet eenmalig verder opbouwen tot maximaal 60 studiepunten behalve indien zijn leerkrediet al eerder aangevuld is geweest in toepassing van het derde lid. Vanaf het academiejaar waarin hij geen inschrijvingen meer heeft in het hoger onderwijs zoals bedoeld in artikel II.203, §1, worden daartoe elk academiejaar 10 studiepunten toegevoegd aan het individuele leerkrediet. Het aldus opgebouwde leerkrediet kan opnieuw aangewend worden voor een inschrijving in een initiële bachelor- of masteropleiding.

Als een student die een diploma behaald heeft in het hoger beroepsonderwijs, op het moment van herinschrijving in het hoger onderwijs, een leerkrediet heeft dat minder dan 60 studiepunten bedraagt, dan wordt het leerkrediet van de betreffende student aangevuld tot 60 studiepunten behalve indien de student al een masterdiploma heeft behaald.

In het kader van een opnieuw opgebouwd leerkrediet met toepassing van de bepalingen in dit artikel worden de eerste 60 verworven studiepunten niet dubbel aangerekend.

Afdeling 4. Studiegeld en bijdrage voor het bekwaamheidsonderzoek
Onderafdeling 1. Studiegeld

Art. II.207.[212] Het instellingsbestuur stelt jaarlijks vóór 1 december de bedragen van het studiegeld vast, overeenkomstig:
1° de regelen van artikel II.208 tot en met II.211, voor wat betreft de studenten onder diploma- of creditcontract;
2° de regelen van artikel II.212, voor wat betreft de studenten onder examencontract.

Deze afdeling is niet van toepassing op de instellingen die geen subsidies ontvangen van de Vlaamse Gemeenschap voor het verzorgen van het onderwijs.

Art. II.208.[213] §1. Het studiegeld voor de studenten onder diploma- of creditcontract bestaat in beginsel uit:

---

[212] **Artikel II.207.** : Flexibiliseringsdecreet, artikel 54, gewijzigd bij het Minidecreet, artikel 66 en bij OD XXIII, artikel V.78.
In het eerste lid, 1°, zijn de woorden “afdeling 2” vervangen door de woorden “artikel II.208 tot en met II.211”.
In het eerste lid, 2°, zijn de woorden “afdeling 3” vervangen door de woorden “artikel II.212”.
In het tweede lid zijn de woorden “Deze titel” vervangen door de woorden “Deze afdeling”.
[213] **Artikel II.208.** : Flexibiliseringsdecreet, artikel 55, gewijzigd bij OD XXIII, artikel V.79.
In paragraaf 1, punt 2°, zijn de woorden “pro rata” vervangen door de woorden “naar rato van”.
In paragraaf 3 zijn de woorden “artikel 51, §1, eerste lid, van dit decreet” vervangen door de woorden “artikel II.245, §1, eerste lid”, zijn de woorden “artikel 94, §2, van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen” vervangen door de woorden “artikel II.172” en zijn de woorden “artikel 51, §2” vervangen door de woorden “artikel II.245, §2”.

1° een vast gedeelte, en
2° een variabel gedeelte naar rato van het aantal studiepunten waarvoor de student zich inschrijft.

§2. Het vast gedeelte is slechts eenmaal per academiejaar verschuldigd.

Deze bepaling geldt ongeacht het aantal inschrijvingen dat tijdens dat academiejaar aan dezelfde instelling wordt genomen.

§3. Wanneer een student wordt ingeschreven in een opleiding met het oog op het uitreiken van een diploma in overeenstemming met artikel II.245, §1, eerste lid, of in uitvoering van artikel II.172, §2, gebeurt de registratie zonder heffing van studiegeld, onverminderd de toepassing van artikel II.245, §2.

Art. II.209.[214] §1. Het studiegeld bedraagt voor studenten die in een academiejaar een inschrijving nemen onder diploma- of creditcontract :
1° voor het vast gedeelte : 58 euro, en;
2° voor het variabel gedeelte : 8,7 euro per opgenomen studiepunt.

§2. Een hogeschool of universiteit kan aan een student een bijkomend studiegeld vragen voor de studiepunten waarvoor de student op het ogenblik van de inschrijving geen toereikend leerkrediet heeft. Dit bijkomend inschrijvingsgeld kan ten hoogste 10 euro per opgenomen studiepunt bedragen.

Onder leerkrediet wordt begrepen het leerkrediet zoals bepaald in titel 4, hoofdstuk 2, afdeling 3, van dit deel.

Art. II.210.[215] §1. Voor beurstariefstudenten die in een academiejaar een inschrijving nemen, bedraagt het studiegeld :
1° voor het vast gedeelte : 58 euro, en;
2° voor het variabel gedeelte : 0,7 euro per opgenomen studiepunt.

Voor bijna-beursstudenten die in een academiejaar een inschrijving nemen, bedraagt het studiegeld :
1° voor het vast gedeelte : 58 euro, en;
2° voor het variabel gedeelte : 5,4 euro per opgenomen studiepunt.

§ 2. Studenten die het laatste jaar secundair onderwijs volgen en die met een creditcontract voor maximaal 10 studiepunten ingeschreven zijn in het hoger onderwijs, betalen 50% van het vast en variabel gedeelte van het studiegeld van een beurstarief student.

Art. II.211.[216] Doctorandi betalen bij de inschrijving voor de voorbereiding van een doctoraat een studiegeld van ten minste 240 en ten hoogste 300 euro.

---

[214] **Artikel II.209.** : Flexibiliseringsdecreet, artikel 56, vervangen bij OD XXIII, artikel V.80.
In paragraaf 2, tweede lid, zijn de woorden “hoofdstuk IV van het decreet van 14 maart 2008 betreffende de financiering van de werking van de hogescholen en de universiteiten in Vlaanderen” vervangen door de woorden “titel 4, hoofdstuk 2, afdeling 3, van dit deel”.
[215] **Artikel II.210.** : Flexibiliseringsdecreet, artikel 57, vervangen bij OD XXIII, artikel V.81.
[216] **Artikel II.211.** : Flexibiliseringsdecreet, artikel 58.

Zij betalen in het academiejaar waarin het doctoraat behaald wordt een studiegeld van ten minste 240 euro en ten hoogste 300 euro.

Art. II.212.[217] §1. Het studiegeld voor de studenten onder examencontract bestaat uit:
1° een vast gedeelte, en
2° een variabel gedeelte pro rata het aantal studiepunten waarvoor de student zich inschrijft.

§2. Het vast gedeelte van het studiegeld bedraagt 50 euro.

Het variabel gedeelte van het studiegeld bedraagt 3 euro per studiepunt.

Art. II.213.[218] §1. Het studiegeld voor studenten die zich inschrijven voor een bachelor-na-bacheloropleiding, opgenomen in de door de Vlaamse Regering vastgestelde lijst, zoals vermeld in artikel III.16, bedraagt:
1° voor het vast gedeelte van het studiegeld: 58 euro;
2° voor het variabele gedeelte van het studiegeld: 8,7 euro per opgenomen studiepunt.

§2. Het studiegeld voor studenten die zich inschrijven voor een andere bachelor-na-bacheloropleiding dan de bachelor-na-bacheloropleiding, vermeld in paragraaf 1, of voor een master-na-masteropleiding, opgenomen in de door de Vlaamse Regering vastgestelde lijst, zoals vermeld in artikel III.16, bedraagt maximaal het dubbele van de bedragen vermeld in paragraaf 1.

§3. Het instellingsbestuur kan voor de andere master-na-masteropleidingen dan de master-na-masteropleidingen, vermeld in paragraaf 2, een studiegeld vragen dat ten hoogste gelijk is aan 5.400 euro.

In bijzondere omstandigheden kan het maximumbedrag vastgesteld worden op 24.790 euro. Die bijzondere omstandigheden betreffen 1 of meer van de volgende gevallen:
1° de opleiding brengt bijzondere kosten met zich mee, veroorzaakt door:
   a) het aantrekken van hoog gespecialiseerd personeel, de uitrusting van laboratoria, de bijzondere inrichting van bibliotheken, het specifieke studie- en leermateriaal of de specifieke begeleidings- en supervisietaken;
   b) het aanbod van bijzondere faciliteiten;
2° de opleiding vereist een bepaalde beroepservaring of wordt georganiseerd in samenwerking met de industrie of een beroepsorganisatie om te voorzien in de opleidingsbehoeften van een bepaalde sector;
3° de opleiding heeft een internationaal karakter.

---

[217] **Artikel II.212.** : Flexibiliseringsdecreet, artikel 61.
[218] **Artikel II.213.** : Flexibiliseringsdecreet, artikel 62, vervangen bij het Financieringsdecreet, artikel 69 en gewijzigd bij OD XXIII, artikel V.82.
In paragraaf 1 en 2 zijn de woorden “artikel 19 van het decreet van 14 maart 2008 betreffende de financiering van de werking van de hogescholen en de universiteiten in Vlaanderen” telkens vervangen door de woorden “artikel III.16”.
In paragraaf 3, derde lid, zijn de woorden “pro rata” vervangen door de woorden “naar rato van”.

Het instellingsbestuur kan beslissen om de studiegelden, vermeld in deze paragraaf, op te splitsen in een vast en een variabel gedeelte naar rato van het aantal opgenomen studiepunten. Het instellingsbestuur deelt het bedrag van het studiegeld aan de Vlaamse Regering mee. Indien van toepassing worden tevens de ingeroepen bijzondere omstandigheden meegedeeld en gemotiveerd.

§4. Het instellingsbestuur kan ten behoeve van minvermogende studenten voorzien in sociale tarieven.

Art. II.214.[219] Het instellingsbestuur bepaalt vrij en op gemotiveerde wijze het studiegeld voor de studenten die zich inschrijven voor:
1° een opleiding die leidt tot een postgraduaatgetuigschrift, en
2° een in artikel II.62 bedoeld korter opleidingstraject met het oog op na- en bijscholing.

Art. II.215.[220] Het instellingsbestuur bepaalt vrij en op gemotiveerde wijze het studiegeld voor de inschrijving van studenten die geen beurstariefstudent zijn, voor zover het niet gaat om:
1° studenten die onderdaan zijn van een lidstaat van de Europese Economische Ruimte;
2° studenten met een buitenlandse nationaliteit die toegelaten of gemachtigd zijn voor een verblijf van onbeperkte duur in België zoals bepaald door de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, te bewijzen door middel van de verblijfskaart van een onderdaan van een lidstaat van de Europese Gemeenschappen (bijlage 8 of bijlage 9), of de identiteitskaart voor vreemdeling (bijlage 7) of het bewijs van inschrijving in het vreemdelingenregister (bijlage 6), overeenkomstig artikel 31 van het koninklijk besluit van 8 oktober 1981 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen;
3° studenten die slachtoffer zijn van mensenhandel, geattesteerd door een door de federale overheid erkend centrum dat gespecialiseerd is in het onthaal van slachtoffers van mensenhandel;
4° studenten met een buitenlandse nationaliteit die toegelaten of gemachtigd zijn tot een verblijf van bepaalde duur in België op basis van artikel 48/4 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen;
5° studenten die op 31 december van het betrokken school- of academiejaar gedurende een onafgebroken periode van minstens 12 maanden wettig verblijven in België, en dit wettig verblijf niet verleend werd om in België hoger onderwijs te volgen of te werken, noch verleend werd in afwachting van een uitspraak in een asielprocedure om erkend te worden als vluchteling of als persoon die recht heeft

[219] **Artikel II.214.** : Flexibiliseringsdecreet, artikel 63.
In punt 2° zijn de woorden “artikel 17 van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen” vervangen door de woorden “artikel II.62”.
[220] **Artikel II.215.** : Flexibiliseringsdecreet, artikel 64, vervangen bij het Financieringsdecreet, artikel 70 en gewijzigd bij OD XXI, artikel V.60.
In het tweede lid is het woord “bepalen” vervangen door het woord “betalen”.
In het derde lid zijn de woorden “artikel 19 van het decreet van 14 maart 2008 betreffende de financiering van de werking van de hogescholen en de universiteiten in Vlaanderen” vervangen door de woorden “artikel III.16”.

op de subsidiaire bescherming, overeenkomstig de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen;

6° studenten die op basis van de artikelen 10, 10bis, 40bis of 40ter van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen de toelating hebben gekregen om een persoon zoals bedoeld in paragraaf 1 of paragraaf 2, 1° tot en met 7°, van onderhavig artikel, of een persoon die op 31 december van het betrokken school- of academiejaar minstens 12 maanden wettig verblijft in België om hoger onderwijs te volgen of te werken, te begeleiden of vervoegen;

7° studenten die kandidaat vluchteling zijn of hun ouders zijn kandidaat vluchteling en de student verblijft al van zijn minderjarigheid in België en heeft niet zelf een asielaanvraag ingediend. De asielaanvraag werd ontvankelijk verklaard voor 1 juni 2007 en hun procedure is nog lopende bij het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatslozen, bij de Vaste Beroepscommissie voor Vluchtelingen, of bij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen.

Aan studenten die voor 2008-2009 reeds ingeschreven waren in een opleiding in het hoger onderwijs in Vlaanderen en die op basis van eerdere bepalingen geen verhoogd studiegeld dienden te betalen, mag gedurende de duur van deze opleiding geen verhoogd studiegeld gevraagd worden.

Deze bepaling doet geen afbreuk aan de richtlijn om voor master-na-masteropleidingen die niet opgenomen zijn in de door de Vlaamse Regering vastgestelde lijst, vermeld in artikel III.16, een studiegeld te vragen dat ten hoogste gelijk is aan 24.790 euro.

Art. II.216.[221] Het instellingsbestuur kan ten behoeve van minvermogende studenten het variabel gedeelte van het studiegeld differentiëren.

Art. II.217.[222] Het instellingsbestuur bepaalt:

1° of het studiegeld, of een billijk gedeelte daarvan, aan de student wordt teruggestort, zo deze de inschrijving voortijdig beëindigt ;

2° of, en op welke wijze, het variabel gedeelte van het studiegeld aangepast wordt indien een in artikel II.202 bedoelde wijziging van of in een diploma- of creditcontract gevolgen heeft voor het aantal studiepunten.

Het maakt de regelen daaromtrent op behoorlijke wijze kenbaar.

Art. II.218.[223] §1. De in deze onderafdeling bedoelde bedragen worden jaarlijks aangepast aan de evolutie van de gezondheidsindex. De referentiedatum voor de jaarlijkse aanpassing is 1 september 2010.

---

[221] **Artikel II.216.** : Flexibiliseringsdecreet, artikel 65, gewijzigd bij OD XXIII, artikel V.83.

[222] **Artikel II.217.** : Flexibiliseringsdecreet, artikel 66.
In het eerste lid, 2°, zijn de woorden “artikel 28” vervangen door de woorden “artikel II.202”.

[223] **Artikel II.218.** : Flexibiliseringsdecreet, artikel 67, vervangen bij OD XXIII, artikel V.84.
In paragraaf 1 zijn de woorden “dit hoofdstuk” vervangen door de woorden “deze onderafdeling”.
In paragraaf 2 zijn de woorden “de artikelen 56 en 62” vervangen door de woorden “artikel II.209 en II.213”.

§2. De bedragen bedoeld in de artikelen II.209 en II.213 worden naar het dichtstbijzijnde decimaal afgerond tot één cijfer na de komma.

Onderafdeling 2. Bijdrage voor het bekwaamheidsonderzoek

Art. II.219.[224] §1. Voor een onderzoek betreffende EVK's dat verloopt op stukken, zoals bepaald in artikel II.241, §2, kan geen bijdrage worden gevraagd.

§2. De bijdrage voor een bekwaamheidsonderzoek dat de competenties van de aanvrager voor het hoger onderwijs test, bedraagt ten hoogste:
1° 590 euro, als het bekwaamheidsonderzoek betrekking heeft op het niveau van bachelor in het hoger professioneel onderwijs of het academisch onderwijs;
2° 770 euro, als het bekwaamheidsonderzoek betrekking heeft op het masterniveau en de aanvrager nog niet beschikt over een diploma van een bacheloropleiding;
3° 230 euro, als het bekwaamheidsonderzoek betrekking heeft op het masterniveau en de aanvrager al beschikt over een diploma van een bacheloropleiding.

Als het bekwaamheidsonderzoek betrekking heeft op afzonderlijke opleidingsonderdelen of een cluster van opleidingsonderdelen, worden die bedragen gedifferentieerd evenredig met de omvang ervan, een vast bedrag van 55 euro voor administratieve kosten buiten beschouwing gelaten.

§3. De in paragraaf 2 bedoelde bedragen worden jaarlijks aangepast aan de evolutie van de gezondheidsindex.

De referentiedatum voor de jaarlijkse aanpassing is 1 september 2003.

Hoofdstuk 3. Onderwijs- en examenreglement

Art. II.220.[225] Het instellingsbestuur maakt voor het begin van het academiejaar het onderwijsaanbod en het onderwijs- en examenreglement openbaar. Het instellingsbestuur draagt er zorg voor dat de student vanaf het ogenblik van inschrijving het onderwijs- en examenreglement te allen tijde gemakkelijk kan raadplegen. Als een student er uitdrukkelijk om vraagt, is het instellingsbestuur ertoe gehouden een papieren kopie van het onderwijs- en examenreglement te overhandigen.

Art. II.221.[226] §1. Het instellingsbestuur stelt een onderwijsreglement op. Dit omvat ten minste:

---

[224] **Artikel II.219.** : Flexibiliseringsdecreet, artikel 68, gewijzigd bij het Minidecreet, artikel 69.
In paragraaf 1 zijn de woorden "artikel 46" vervangen door de woorden "artikel II.241".
[225] **Artikel II.220.** : Structuurdecreet, artikel 76, gewijzigd bij het Minidecreet, artikel 35.
[226] **Artikel II.221.** : Structuurdecreet, artikel 77, gewijzigd bij Flexibiliseringsdecreet, artikel 70, het decreet van 30 april 2009 houdende wijziging van het decreet van 30 april 2004 betreffende de flexibilisering van het hoger onderwijs in Vlaanderen en houdende dringende hogeronderwijsmaatregelen, artikel 139 en OD XXIII, artikel V.59.
De opsomming tot en met punt 15°; eerste lid, vormt paragraaf 1. De bepalingen in punt 15°, tweede tot en met zesde lid, vormen paragraaf 2.
In paragraaf 1 zijn de woorden "een onderwijsregeling op. Deze" vervangen door de woorden "een onderwijsreglement op. Dit"
In paragraaf 1 zijn de punten 1°bis tot en met 15° hernummerd tot 2° tot en met 19°.

1° voor elke bachelor- en masteropleiding : de graad waartoe de opleiding leidt, de kwalificatie van de graad en desgevallend de specificatie van de graad;
2° voor elke opleiding van het hoger beroepsonderwijs :
   a) het diploma waartoe de opleiding leidt;
   b) de bacheloropleidingen die erop volgen;
3° voor elke opleiding :
   a) de inhoud en de doelstellingen van de opleiding, het opleidingsprogramma en de indeling in opleidingsonderdelen;
   b) in voorkomend geval : de afstudeerrichtingen;
   c) de volgtijdelijkheid van de onderscheiden opleidingsonderdelen;
   d) de organisatie van de opleiding in de vorm van modeltrajecten en geïndividualiseerde trajecten;
4° voor elk opleidingsonderdeel : de doelstellingen van het opleidingsonderdeel (aard, inhoud, profiel) en het niveau van het opleidingsonderdeel (inleidend, uitdiepend, gespecialiseerd);
5° voor elke opleiding en voor elk opleidingsonderdeel :
   a) de regelen inzake de inschrijving van studenten, inzonderheid de keuzemogelijkheid tussen een diploma- of examencontract of tussen een credit- of examencontract en de mogelijkheden om de keuze voor een bepaald contract te wijzigen;
   b) in voorkomend geval : de bijzondere vooropleidingseisen en de bijkomende inschrijvingsvoorwaarden, evenals de voorwaarden waaronder een student kan worden ingeschreven indien hij niet voldoet aan de algemene vooropleidingseisen;
   c) de begin- en eindcompetenties;
   d) de studieomvang uitgedrukt in studiepunten;
   e) de voorwaarden waaronder vrijstellingen worden verleend;
   f) de gebruikte onderwijstaal;
   g) de voorwaarden waaronder de studenten opleidingsonderdelen kunnen volgen en daarover examen kunnen afleggen aan andere binnen- en buitenlandse instellingen voor hoger onderwijs;
6° voor elke bacheloropleiding in het hoger professioneel onderwijs:
   a) de bacheloropleiding die erop volgt;
   b) de bacheloropleidingen die erop volgen met bijkomende voorwaarden;
   c) de masteropleidingen die erop volgen met de bijkomende voorwaarden zoals bedoeld in artikel II.183;
   d) de vermelding: geen vervolgopleiding;

In paragraaf 1, punt 6°, c), en 8°, c), zijn de woorden “artikel 66, §6” telkens vervangen door de woorden “artikel II.183”.
In paragraaf 1, punt 7° zijn de woorden “academische onderwijs” vervangen door de woorden “academisch onderwijs”.
In paragraaf 1, punt 7°, a), en 8°, a), zijn de woorden “artikel 66, §2, eerste volzin” telkens vervangen door de woorden “artikel II.182, §2, eerste lid”.
In paragraaf 1, punt 7°, b), en 8°, b), zijn de woorden “artikel 66, §2, tweede volzin” telkens vervangen door de woorden “artikel II.182, §2, tweede lid”.
In in paragraaf 1, punt 8°, e), en f), zijn de woorden “artikel 66, §5” telkens vervangen door de woorden “artikel II.190”.
In paragraaf 1, punt 15°, d), zijn de woorden “artikel 52 van het decreet van 30 april 2004 betreffende de flexibilisering van het hoger onderwijs in Vlaanderen en houdende dringende hogeronderwijsmaatregelen” vervangen door de woorden “artikel II.246”.
In paragraaf 1, punt 16° is de verwijzing naar punt 11° vervangen door een verwijzing naar punt 15°.
In paragraaf 2, eerste lid, is het woord “Deze” vervangen door de woorden “De in paragraaf 1, 19° vermelde “.

7° voor elke bacheloropleiding in het academisch onderwijs c.q. afstudeerrichting binnen een bacheloropleiding in het academisch onderwijs:
   a) de masteropleiding(en) die er rechtstreeks op aansluiten zoals bedoeld in artikel II.182, §2, eerste lid;
   b) c.q. de masteropleiding(en) die er op aansluiten zoals bedoeld in artikel II.182, §2, tweede lid;
   c) eventueel de andere masteropleiding(en);
   d) eventueel de vermelding geen rechtstreekse vervolgopleiding;
8° voor elke masteropleiding :
   a) de bacheloropleiding c.q. afstudeerrichting waarop de masteropleiding rechtstreeks aansluit zoals bedoeld in artikel II.182, §2, eerste lid;
   b) c.q. de bacheloropleiding(en) c.q. afstudeerrichting(en) waarop de masteropleiding aansluit zoals bedoeld in artikel II.182, §2, tweede lid;
   c) c.q. de bacheloropleiding(en) bedoeld in artikel II.183;
   d) eventueel de andere bacheloropleiding(en);
   e) in voorkomend geval de masteropleidingen die er op volgen zoals bedoeld in artikel II.190;
   f) in voorkomend geval de masteropleidingen die er op volgen met bijkomende voorwaarden zoals bedoeld in artikel II.190;
9° voor elke masteropleiding die volgt op een andere masteropleiding:
   a) de masteropleiding(en) waarop de masteropleiding volgt;
   b) eventueel de andere masteropleidingen met de bijkomende voorwaarden;
10° voor elke bacheloropleiding die volgt op een bacheloropleiding:
   a) de bacheloropleiding(en) waarop de bacheloropleiding volgt;
   b) eventueel de andere bacheloropleidingen met de bijkomende voorwaarden;
11° de organisatie van het academiejaar met inbegrip van de vakantieregeling voor de studenten;
12° de wijze van bepalen van het aantal studiepunten van elk opleidingsonderdeel en de daarbij gehanteerde criteria en normen;
13° de gedragscode inzake de taalregeling;
14° de voorwaarden waaronder attesten van bekwaamheid worden verleend;
15° de interne beroepsprocedures inzake:
   a) het verlenen van bewijzen van bekwaamheid;
   b) het toekennen van vrijstellingen;
   c) het opleggen van een schakel- en/of voorbereidingsprogramma, en het vaststellen van de studieomvang van dergelijk programma;
   d) het opleggen van een in artikel II.246 bedoelde maatregel van studievoortgangsbewaking;
16° de wijze waarop de in punt 15° bedoelde beslissingen worden herzien indien zij zijn aangetast door materiële vergissingen;
17° de procedure ter behandeling van klachten van de studenten met betrekking tot de onderwijsverzorging;
18° de regelen inzake de organisatie van informatiesessies voor studenten die zich voor de eerste maal inschrijven aan de instelling;
19° de procedure die studenten met functiebeperkingen dienen te volgen om redelijke aanpassingen aan te vragen en de wijze waarop ze binnen de instelling beroep kunnen aantekenen tegen een weigering van aanpassingen.

§2. De in paragraaf 1, 19° vermelde interne beroepsprocedure beantwoordt minimaal aan de volgende voorwaarden :

1° het beroep wordt behandeld door personen die onafhankelijk zijn van de partijen en die niet rechtstreeks betrokken waren bij de beslissing tot weigering van de gevraagde aanpassingen;
2° de beroepsprocedure leidt binnen een redelijke termijn tot een gemotiveerde beslissing die bindend is voor iedereen binnen de instelling.

Studenten met functiebeperkingen zijn studenten met langdurige fysieke, mentale of zintuiglijke beperkingen die hen in wisselwerking met diverse drempels kunnen beletten volledig, effectief en op voet van gelijkheid met andere studenten te participeren aan het hoger onderwijs.

Een aanpassing is een concrete maatregel, van materiële of immateriële aard, die de beperkende invloed van een onaangepaste omgeving op de participatie van een persoon met een functiebeperking neutraliseert. Als een redelijke aanpassing wordt beschouwd, de aanpassing die geen disproportionele belasting betekent.

Een beslissing tot weigering van de gevraagde aanpassingen kan gemotiveerd zijn op grond van een door de instelling gemaakte afweging dat de gevraagde aanpassing afbreuk doet aan de mogelijkheid de essentiële leerresultaten van de opleiding te bereiken.

De criteria voor de afweging van disproportionaliteit zijn conform artikel 2, §2 en §3, van het protocol van 19 juli 2007 betreffende het begrip redelijke aanpassingen in België krachtens de wet van 25 februari 2003 ter bestrijding van discriminatie en tot wijziging van de wet van 15 februari 1993 tot oprichting van een Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding.

Art. II.222.[227] Het instellingsbestuur stelt een examenreglement op. Dit omvat ten minste:
1° de wijze waarop de vorm van de examens wordt bepaald en bekendgemaakt;
2° de periodes waarbinnen de examens worden afgelegd;
3° de wijze waarop de openbaarheid van zowel de mondelinge als schriftelijke examens wordt gewaarborgd;
4° de wijze van samenstelling van de examencommissies en de wijze waarop de representativiteit van die commissies wordt gegarandeerd;
5° de aanstelling en de taakomschrijving van de ombudsman;
6° de wijze van bekendmaking van de resultaten van de examens en van de proclamatie van de afgestudeerden van een opleiding;
7° de procedure en voorwaarden om te slagen en om vermeldingen toe te kennen aan geslaagde studenten;
8° de procedure waarbij geschillen tussen de studenten en de examinatoren voor of na het bekend maken van de examenresultaten worden behandeld. Deze procedure vermeldt eveneens de interne en externe beroepsmogelijkheden voor de betrokken studenten;
9° de volgtijdelijkheid van de onderscheiden examens;

[227] **Artikel II.222.** : Structuurdecreet, artikel 78, gewijzigd bij het Flexibiliseringsdecreet, artikel 71, het Minidecreet, artikel 36 en OD XXIII, artikel V.60.
De woorden “een examenregeling op. Deze” zijn vervangen door de woorden “een examenreglement op. Dit”.
In punt 14° zijn de woorden “artikel 77, 15° van dit decreet” vervangen door de woorden “artikel II.221, §1, 19° en §2”.

10° de algemene regels en de modaliteiten van deliberatie;
11° de wijze waarop omgegaan wordt met overmacht of met onregelmatigheden tijdens het examenverloop;
12° de wijze waarop examenbeslissingen, aangetast door materiële vergissingen, worden herzien;
13° of het mogelijk is om van opleidingsonderdelen waarvan het examen uit 2 of meer onderdelen bestaat, de resultaten voor bepaalde examenonderdelen te behouden in een volgend academiejaar en de voorwaarden waaronder dit kan gebeuren;
14° de procedure die studenten met functiebeperkingen dienen te volgen om redelijke aanpassingen aan te vragen met betrekking tot de examens en de wijze waarop ze binnen de instelling beroep kunnen aantekenen tegen een weigering van aanpassingen, in zoverre deze verschillen van de procedures, vermeld in artikel II.221, §1, 19° en §2.

Hoofdstuk 4. Studievoortgang
Afdeling 1. Studievoortgang op grond van examens
Onderafdeling 1. Algemeen

Art. II.223.[228] §1. Voor elk opleidingsonderdeel wordt een examen ingericht.

§2. Een student heeft voor ieder opleidingsonderdeel waarvoor hij ingeschreven is, recht op 2 examenkansen in de loop van het academiejaar.

Indien de aard van het opleidingsonderdeel niet toelaat dat tweemaal wordt geëxamineerd, kan het in het eerste lid bedoelde recht niet tijdens hetzelfde academiejaar worden uitgeoefend.

In dat geval moet de student zich voor het betreffende opleidingsonderdeel in een volgend academiejaar opnieuw inschrijven.

Onderafdeling 2. Creditbewijzen

Art. II.224.[229] Individuele examinatoren en examencommissies treden bij het vaststellen van examenresultaten op onder de verantwoordelijkheid van het instellingsbestuur.

Art. II.225.[230] §1. Een student behaalt een creditbewijs voor elk opleidingsonderdeel waarvoor hij geslaagd is.

Een student slaagt voor een opleidingsonderdeel wanneer hij ten minste 10 op 20 behaalt, tenzij het instellingsbestuur op grond van de specificiteit van het opleidingsonderdeel een andere, niet numerieke, vorm van resultaatsbepaling heeft vastgelegd.

Het geslaagd zijn wordt beoordeeld door:
1° de individuele examinator, of

[228] **Artikel II.223.** : Flexibiliseringsdecreet, artikel 29, gewijzigd bij het Minidecreet, artikel 56.
[229] **Artikel II.224.** : Flexibiliseringsdecreet, artikel 30.
[230] **Artikel II.225.** : Flexibiliseringsdecreet, artikel 31, gewijzigd bij het Financieringsdecreet, artikel 64.

2° de examencommissie, zo het instellingsbestuur aan deze de bevoegdheid heeft opgedragen om de examenresultaten definitief vast te stellen.

Een student kan niet verzaken aan een creditbewijs.

§2. Het onderwijs- en examenreglement kan de gevallen bepalen waarin een creditbewijs met een bepaalde graad van verdienste wordt verleend.

§3. Een creditbewijs blijft onbeperkt geldig binnen de betrokken opleiding aan de instelling waar dit werd behaald.

Een actualiseringsprogramma kan slechts worden opgelegd wanneer ten minste 5 kalenderjaren verstreken zijn sedert het behalen van het creditbewijs. De termijn van 5 kalenderjaren wordt berekend vanaf de eerste dag van de maand oktober die volgt op de maand waarin het creditbewijs werd behaald.

Art. II.226.[231] Bij studenten die als gevolg van een herstructurering, zoals bedoeld in artikel III.29, hun opleiding aan de overdragende instelling stopzetten om ze te voltooien aan de ontvangende instelling, neemt de ontvangende instelling de credits, die de student verworven heeft in de overdragende instelling, evenals de daarmee samenhangende graad van verdienste indien van toepassing, en de studiepunten waarvoor de student gedelibereerd is, over. Deze credits en gedelibereerde studiepunten worden geacht verworven of gedelibereerd te zijn in de ontvangende instelling. De ontvangende instelling neemt ook de vrijstellingen over die de student in de overdragende instelling verkregen heeft voor de desbetreffende opleiding.

Onderafdeling 3. Examencommissies

Art. II.227.[232] §1. Het instellingsbestuur stelt een examencommissie in voor het geheel van de opleiding, in functie van de deliberatie met het oog op de toekenning van een graad of diploma.

Een student die voor het geheel van de opleiding aan de gestelde voorwaarden voldoet, registreert zich bij deze examencommissie.

§2. Deze examencommissie heeft volgende bevoegdheden:
1° het verklaren dat de student al dan niet geslaagd is voor het geheel van de opleiding;
2° het bepalen van de opleidingsonderdelen die desgevallend moeten worden hernomen met het oog op het behalen van een diploma;
3° het vaststellen van de graad van verdienste waarmee het diploma wordt toegekend.

Afhankelijk van de bepalingen van het onderwijs- en examenreglement heeft deze examencommissie al dan niet de bevoegdheid om de examenresultaten definitief vast te stellen.

---

[231] **Artikel II.226.** : Flexibiliseringsdecreet, artikel 31bis, ingevoegd bij het Financieringsdecreet, artikel 65. De woorden “artikel 25 van het decreet van 14 maart 2008 betreffende de financiering van de werking van de hogescholen en de universiteiten in Vlaanderen” zijn vervangen door de woorden “artikel III.29”
[232] **Artikel II.227.** : Flexibiliseringsdecreet, artikel 32.

Art. II.228.[233] §1. Een student verwerft een graad of een diploma van een opleiding indien hij voor het geheel van de opleiding geslaagd wordt verklaard.

De student wordt geslaagd verklaard indien hij alle examens die horen bij het opleidingsprogramma heeft afgelegd en op grond van het feit dat:
1° alle examens geleid hebben tot een creditbewijs, of
2° de examencommissie op gemotiveerde wijze van oordeel is dat de doelstellingen van het opleidingsprogramma globaal verwezenlijkt zijn.

§2. Het feit dat een student globaal geslaagd wordt verklaard, betekent niet dat hij in aanmerking komt voor een creditbewijs voor die opleidingsonderdelen waarvoor hij niet is geslaagd.

Art. II.229.[234] Het instellingsbestuur stelt een examencommissie in voor het eerste academiejaar van een bacheloropleiding, voor wat betreft de studenten die zich voor het eerst voor een bacheloropleiding inschrijven.

Deze examencommissie heeft, afhankelijk van de bepalingen van het onderwijs- en examenreglement, 1 of meer van volgende bevoegdheden:
1° het verklaren dat de student al dan niet geslaagd is voor het geheel van de betrokken opleidingsonderdelen;
2° het bepalen van de opleidingsonderdelen die moeten worden hernomen met het oog op het later behalen van een diploma;
3° het definitief vaststellen van de examenresultaten;
4° het vaststellen van de graad van verdienste waarmee de betrokken creditbewijzen worden verleend;
5° het uitbrengen van een niet-bindend studieadvies op grond van de examenresultaten.

Art. II.230.[235] §1. Het instellingsbestuur kan een examencommissie instellen om 1 of meer keren per academiejaar te delibereren over het geheel van de opleidingsonderdelen dat door een groep studenten tijdens de betrokken periode werd gevolgd, voor zover de studenten gebonden zijn door :
1° een diplomacontract, of
2° een examencontract met het oog op het behalen van een graad of een diploma van een opleiding.

Een student die voor het geheel van de betrokken opleidingsonderdelen aan de gestelde voorwaarden voldoet, registreert zich bij deze examencommissie.

§2. Deze examencommissie heeft, afhankelijk van de bepalingen van het onderwijs- en examenreglement, 1 of meer van volgende bevoegdheden:
1° het verklaren dat de student al dan niet geslaagd is voor het geheel van de betrokken opleidingsonderdelen;
2° het bepalen van de opleidingsonderdelen die moeten worden hernomen met het oog op het later behalen van een diploma;

[233] **Artikel II.228.** : Flexibiliseringsdecreet, artikel 33.
[234] **Artikel II.229.** : Flexibiliseringsdecreet, artikel 34.
[235] **Artikel II.230.** : Flexibiliseringsdecreet, artikel 35.

3° het definitief vaststellen van de examenresultaten;
4° het vaststellen van de graad van verdienste waarmee de betrokken creditbewijzen worden verleend;
5° het uitbrengen van een niet-bindend studieadvies op grond van de examenresultaten.

Art. II.231.[236] Indien de examencommissie beschikt over de in artikel II.230, §2, 1°, bedoelde bevoegdheid, verklaart zij de student geslaagd indien deze alle examens die horen bij het betrokken deel van het opleidingsprogramma heeft afgelegd en:
1° alle examens hebben geleid tot een creditbewijs, of
2° de examencommissie op gemotiveerde wijze van oordeel is dat de doelstellingen van het betrokken deel van het opleidingsprogramma globaal verwezenlijkt zijn.

Het feit dat een student globaal geslaagd wordt verklaard, betekent niet dat hij in aanmerking komt voor een creditbewijs voor die opleidingsonderdelen waarvoor hij niet is geslaagd.

Afdeling 2. Studievoortgang op grond van EVC's en EVK's
Onderafdeling 1. Bewijzen van bekwaamheid

Art. II.232.[237] §1. Een bewijs van bekwaamheid en het daaraan voorafgaande bekwaamheidsonderzoek worden aangevraagd bij en toegekend door een validerende instantie in de schoot van (een) associatie(s).

Als validerende instantie kunnen optreden:
1° een associatiebestuur;
2° een verzelfstandigd orgaan onder het gezag of het toezicht van 1 of meer associatiebesturen.

§2. Besturen van instellingen die niet behoren tot een associatie, sluiten zich door middel van een overeenkomst bij een validerende instantie aan.

§3. Een validerende instantie treedt op als openbare dienst, die in een reglementaire verhouding staat tot een aanvrager.

Een validerende instantie en een aanvrager sluiten door de inwilliging van de aanvraag een toetredingsovereenkomst.

Art. II.233.[238] Het bekwaamheidsonderzoek hanteert, afhankelijk van de aanvraag, volgende standaarden:
1° de in artikel 6, §1, van het decreet van 30 april 2009 betreffende de kwalificatiestructuur bedoelde competenties die eigen zijn aan de kwalificaties van

---

[236] **Artikel II.231.** : Flexibiliseringsdecreet, artikel 36.
In het eerste lid zijn de woorden "artikel 35" vervangen door de woorden "artikel II.230".
De vermelding "§3" voor het tweede lid is niet opgenomen in de codificatie.
[237] **Artikel II.232.** : Flexibiliseringsdecreet, artikel 38.
[238] **Artikel II.233.** : Flexibiliseringsdecreet, artikel 39, gewijzigd bij het decreet van 30 april 2009 betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs, artikel 145.
De punten 1°bis en 2° zijn hernummerd tot respectievelijk 2° en 3°.
In punt 2° zijn de woorden "artikel 58, §2, van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen" vervangen door de woorden "artikel II.141".

niveau 5 en die gehanteerd worden voor de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs;
2° de in artikel II.141 bedoelde competenties eigen aan het niveau van bachelor in het hoger professioneel onderwijs of het academisch onderwijs of het masterniveau;
3° de in de schoot van de betrokken associatie of instelling gehanteerde eindcompetenties voor de opleiding, het opleidingsonderdeel, of enig deel ervan, of de cluster van opleidingsonderdelen.

Art. II.234.[239] Het bekwaamheidsonderzoek kan worden doorgevoerd aan de hand van (een combinatie van) volgende methodieken:
1° een gestructureerd gesprek waarin gepeild wordt naar de voorkennis van de aanvrager;
2° directe observatie van gedragingen en realisaties;
3° evaluatie gebaseerd op de verzamelde informatie en realisaties;
4° evaluatie gebaseerd op de interpretatie van feiten of verklaringen met referentie naar theoretische schema's;
5° portfolioconstructie, zijnde de samenstelling van een persoonlijk dossier waarin allerlei soorten stukken worden opgenomen die de competenties bewijzen.

Het in artikel II.237 bedoelde reglement bepaalt:
1° welke methodiek van toepassing is voor (een) bepaalde groep(en) aanvragers;
2° in voorkomend geval : de gradaties in de bewijslast, binnen eenzelfde methodiek, ten aanzien van verschillende groepen aanvragers.

Art. II.235.[240] De validerende instantie kent een bewijs van bekwaamheid toe nadat de aanvrager het bekwaamheidsonderzoek met positief gevolg doorlopen heeft. Het betreffende document of de betreffende registratie vermeldt in elk geval:
1° de validerende instantie die het document uitreikt;
2° de associatie waaronder de validerende instantie ressorteert;
3° de gehanteerde standaarden;
4° de gebruikte methodologie;
5° de competenties die blijken uit het bekwaamheidsonderzoek.

Art. II.236.[241] Het bekwaamheidsonderzoek biedt volgende procedurele waarborgen:
1° de aanvrager wordt begeleid bij:
   a) het verwerven van inzicht in de mogelijkheden inzake curriculumopbouw in het hoger onderwijs;
   b) het verzamelen van de bewijslast inzake de voorgelegde competenties;
2° de beoordelaar(s) is/zijn bekwaam om over de bewijslast te oordelen en kan/kunnen dientengevolge zowel de bewijslast als de standaarden lezen en beide tegen elkaar afwegen;

---

[239] A**rtikel II.234.** : Flexibiliseringsdecreet, artikel 40, gewijzigd bij het Minidecreet, artikel 58.
De vermelding "§1" is niet opgenomen in de codificatie.
In het tweede lid, zijn de woorden "artikel 42" vervangen door de woorden "artikel II.237".
[240] **Artikel II.235.** : Flexibiliseringsdecreet, artikel 40bis, ingevoegd bij het Minidecreet, artikel 59.
[241] **Artikel II.236.** : Flexibiliseringsdecreet, artikel 41.
In punt 5° zijn de woorden "artikel II.13, eerste lid van het decreet van […] betreffende de rechtspositieregeling van de student, de participatie in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen" vervangen door de woorden "artikel II.283, eerste lid".

3° de begeleider(s) en de beoordelaar(s) zijn niet dezelfde personen;
4° de privacy en de persoonlijke integriteit van de aanvrager wordt beschermd;
5° de interne beroepsprocedure, bedoeld in artikel II.283, eerste lid, is gericht op mediatie.

Art. II.237.[242] De in artikel II.233 tot en met II.236 vermelde minimale regelen worden per associatie uitgewerkt in een reglement waarin de methodologische en procedurele garanties inzake het bekwaamheidsonderzoek zijn ingeschreven, evenals de beginselen inzake de in artikel II.236, 5°, vermelde interne beroepsprocedure.

Art. II.238.[243] De Vlaamse Regering evalueert elke 5 jaar de wijze waarop de associaties en instellingen omgaan met de kwaliteitsborging van hun EVC/EVK-procedures en de vrijstellingsprocedures zoals bepaald in deze afdeling. De eerste evaluatie vindt plaats voor 2009. De Vlaamse Regering werkt de nodige maatregelen uit om die evaluatie uit te voeren.

De kwaliteitsborging heeft betrekking op de transparantie, toegankelijkheid, betrouwbaarheid en regelmatigheid van de gehanteerde procedures en methoden.

De uitkomsten van de evaluatie worden samengebracht in een openbaar verslag.

Elk bestuur geeft gevolg aan de uitkomsten van de kwaliteitsbeoordeling in zijn beleid.

Art. II.239.[244] Een bewijs van bekwaamheid geldt binnen de instellingen die ressorteren onder de associatie(s) in de schoot waarvan de validerende instantie is opgericht, evenals binnen elke instelling die met deze validerende instantie een overeenkomst heeft gesloten.

Art. II.240.[245] Een bewijs van bekwaamheid blijft onbeperkt geldig.

Een actualiseringsprogramma kan slechts worden opgelegd wanneer ten minste 5 kalenderjaren verstreken zijn sedert het verkrijgen van het bewijs van bekwaamheid. De termijn van 5 kalenderjaren wordt berekend vanaf de eerste dag van de maand oktober die volgt op de maand waarin het bewijs van bekwaamheid werd verkregen.

Onderafdeling 2. Vrijstellingen

Art. II.241.[246] §1. Het instellingsbestuur verleent op grond van EVK's en/of een bewijs van bekwaamheid een vrijstelling.

---

[242] **Artikel II.237.** : Flexibiliseringsdecreet, artikel 42, vervangen bij het Minidecreet, artikel 60.
De woorden "subsectie 1 tot en met 3" zijn vervangen door de woorden "artikel II.233 tot en met II.236" en de woorden "artikel 41" zijn vervangen door de woorden "artikel II.236".
[243] **Artikel II.238.** : Flexibiliseringsdecreet, artikel 43, vervangen bij het Minidecreet, artikel 61.
[244] **Artikel II.239.** : Flexibiliseringsdecreet, artikel 44.
[245] **Artikel II.240.** : Flexibiliseringsdecreet, artikel 45.
[246] **Artikel II.241.** : Flexibiliseringsdecreet, artikel 46, gewijzigd bij het Minidecreet, artikel 62.

§2. Het instellingsbestuur voert het onderzoek uit met het oog op het verlenen van vrijstellingen op stukken.

§3. Het instellingsbestuur kan in uitzonderlijke gevallen het onderzoek met het oog op het verlenen van vrijstellingen op grond van EVK's laten verlopen via een bekwaamheidsonderzoek zoals bepaald in onderafdeling 1. In dat geval verwijst het instellingsbestuur de aanvrager door naar de validerende instantie op het niveau van de associatie waaronder het instellingsbestuur ressorteert. De instelling motiveert de noodzakelijkheid van dat bekwaamheidsonderzoek.

Art. II.242.[247] §1. In het licht van de noodzakelijke vergelijkbaarheid van de reglementen inzake vrijstellingen leggen de associaties in een reglement algemene voorschriften vast voor het verlenen van vrijstellingen.

De voorschriften zijn een nadere uitwerking van de volgende algemene beginselen:

1° de toekenningsvoorwaarden op grond van de inhoudelijke aansluiting tussen het betrokken opleidingsonderdeel, of het deel ervan, en de geattesteerde EVK's en/of EVC's;
2° de inspraakregeling voor de student;
3° de draagwijdte van de motiveringsverplichting in hoofde van het instellingsbestuur;
4° de basisbeginselen inzake de interne beroepsprocedure, bedoeld in artikel II.283, eerste lid. De beroepsprocedure is gericht op mediatie.

§2. Het instellingsbestuur werkt de nadere regelen inzake het verlenen van vrijstellingen uit in het onderwijs- en examenreglement, rekening houdend met de voorschriften die opgenomen zijn in het vrijstellingsreglement van de associatie. Bij wijze van overgangsmaatregel blijven de bestaande reglementen van de instellingen inzake vrijstelling van toepassing tot de goedkeuring van het reglement van de associatie zoals bepaald in paragraaf 1. Die laatste bepalingen gelden niet voor het bestuur van een instelling die niet tot een associatie behoort.

§3. Bij het nemen van een beslissing inzake het verlenen van vrijstellingen op grond van een buitenlands diploma of buitenlandse studieperiode past het instellingsbestuur de bepalingen en de principes van het Verdrag van de Raad van Europa en de Unesco betreffende de erkenning van diploma's hoger onderwijs in de Europese Regio, opgemaakt in Lissabon op 11 april 1997, goedgekeurd bij decreet van 15 december 2006 en geratificeerd op 22 juli 2009 toe voor zover het land van herkomst het verdrag ook heeft geratificeerd.

Art. II.243.[248] De omvang van een vrijstelling wordt uitgedrukt in gehele studiepunten.

---

[247] **Artikel II.242.** : Flexibiliseringsdecreet, artikel 47, gewijzigd bij het Minidecreet, artikel 63 en bij OD XXI, artikel V.59.
In paragraaf 1, tweede lid, punt 4° zijn de woorden "artikel II.13, eerste lid van het decreet van 19 maart 2004 betreffende de rechtspositieregeling van de student, de participatie in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen" vervangen door de woorden "artikel II.283, eerste lid".

De omvang van een vrijstelling voor een opleidingsonderdeel, of een deel ervan, wordt, behoudens andersluidende beslissing van het instellingsbestuur, gelijkgesteld met de studieomvang van dat opleidingsonderdeel, of het deel ervan.

Art. II.244.[249] Ten aanzien van de tweede inschrijving voor een bachelor- of masteropleiding waarvan een student reeds het diploma bezit, geldt de voorwaarde dat de student nog opleidingsonderdelen voor een studieomvang van ten minste 30 studiepunten moet volgen.

Onderafdeling 3. Diplomering

Art. II.245.[250] §1. Indien het instellingsbestuur op grond van 1 of meer bewijzen van bekwaamheid of van eerder verworven kwalificaties vaststelt dat een persoon, die nog niet in het bezit is van de kwalificatie van de opleiding in kwestie, zich de domeinspecifieke leerresultaten van een opleiding, zoals bedoeld in afdeling III van hoofdstuk IV van het decreet van 30 april 2009 betreffende de kwalificatiestructuur, eigen heeft gemaakt, reikt het instellingsbestuur aan deze persoon het diploma van de betrokken opleiding uit.

Indien het instellingsbestuur niet overgaat tot het uitreiken van het betrokken diploma doch het volgen van bijkomende opleidingsonderdelen, of delen ervan, voorschrijft, geldt een bijzondere motiveringsplicht. Het instellingsbestuur dient in dat geval een substantieel verschil aan te tonen tussen de door de bewijzen van bekwaamheid gevalideerde competenties en de leerresultaten die blijken uit de eerder verworven kwalificaties en de domeinspecifieke leerresultaten van de opleiding.

§2. Het instellingsbestuur kan een bedrag van ten hoogste 50 euro vragen als bijdrage in de kosten voor het uitreiken van het diploma.

Afdeling 3. Studievoortgangsbewaking

Art. II.246.[251] §1. Het instellingsbestuur kan volgende maatregelen van studievoortgangsbewaking nemen:

1° het opleggen van bindende voorwaarden voor de inschrijving. Deze bindende voorwaarden betreffen in beginsel geen evaluatie- en/of deliberatiecriteria die strenger zijn dan de regels die in de instelling algemeen gelden. Het instellingsbestuur kan de studievoortgang van de student wel afhankelijk maken van een deliberatie door een examencommissie als bedoeld in artikel II.230, ook al is dergelijke examencommissie niet op algemene wijze voorgeschreven;

2° het weigeren van de inschrijving van de student. Van deze mogelijkheid wordt slechts gebruik gemaakt indien voorheen zonder positief resultaat bindende

---

[248] **Artikel II.243.** : Flexibiliseringsdecreet, artikel 48 en 49. De tekst van artikel 48 is het eerste lid in de codificatie en de tekst van artikel 49 is het tweede lid.

[249] **Artikel II.244.** : Flexibiliseringsdecreet, artikel 50.

[250] **Artikel II.245.** : Flexibiliseringsdecreet, artikel 51, gewijzigd bij het Minidecreet, artikel 64, bij OD XX, artikel V.27 en bij OD XXIII, artikel V.77.
In paragraaf 1, tweede lid, zijn de woorden “het of” weggelaten.

[251] **Artikel II.246.** : Flexibiliseringsdecreet, artikel 52, gewijzigd bij het Minidecreet, artikel 65.
In paragraaf 1, punt 1°, zijn de woorden “artikel 35” vervangen door de woorden “artikel II.230”.

voorwaarden voor de inschrijving werden opgelegd of indien uit de gegevens van het dossier manifest blijkt dat het opleggen van dergelijke bindende voorwaarden geen positief resultaat zal opleveren. Van deze mogelijkheid kan steeds gebruik worden gemaakt bij een onder creditcontract of examencontract met het oog op het behalen van individuele credits ingeschreven student die zich al tweemaal voor een bepaald opleidingsonderdeel heeft ingeschreven zonder dat hij daarvoor een creditbewijs heeft behaald.

§2. Maatregelen van studievoortgangsbewaking als vermeld in paragraaf 1, punt 1°, kunnen worden opgelegd aan een onder diplomacontract ingeschreven student die na een academiejaar niet ten minste 50% van de studiepunten heeft verworven waarop het diplomacontract betrekking heeft.

Hoofdstuk 5. Bekrachtiging van de studies

Art. II.247.[252] §1. Het instellingsbestuur verleent een diploma van gegradueerde met nadere kwalificatie aan ieder die een opleiding van het hoger beroepsonderwijs met succes heeft voltooid.

§2. Het instellingsbestuur verleent de graad van bachelor met nadere kwalificatie en in voorkomend geval specificatie aan ieder die de betreffende bacheloropleiding met succes heeft voltooid.

§3. Het instellingsbestuur verleent de graad van master met nadere kwalificatie en in voorkomend geval specificatie aan ieder die de betreffende masteropleiding met succes heeft voltooid.

§4. Bij een diploma van gegradueerde wordt steeds een diplomasupplement uitgereikt. Dit is een document dat de inhoud van de studies van de cursist en de structuur van het onderwijs in het land waar de cursist gestudeerd heeft, verduidelijkt. De Vlaamse Regering bepaalt de modellen van het diploma van gegradueerde en van het diplomasupplement, en de nadere modaliteiten met betrekking tot het uitreiken van het diploma van gegradueerde en het diplomasupplement.

Art. II.248.[253] Het onderwijs dat binnen een School of Arts wordt verstrekt, wordt door het betrokken hogeschoolbestuur bekrachtigd met een diploma van gegradueerde, een graad van bachelor of master na het succesvol voltooien van de opleiding. In geval van een samenwerkingsovereenkomst kunnen de participerende hogescholen gezamenlijk de graad van bachelor of master uitreiken.

Art. II.249.[254] Het postinitieel onderwijs dat verstrekt wordt door de Vlerick Business School, het Instituut voor Tropische Geneeskunde en de Antwerp Management School kan worden bekrachtigd met een diploma van master of een getuigschrift, dat

---

[252] **Artikel II.247.** : Structuurdecreet, artikel 83, gewijzigd bij het decreet van 30 april 2009 betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs, artikel 140.
De paragrafen 1bis, 2 en 3 zijn hernummerd tot respectievelijk §2, §3 en §4.
[253] **Artikel II.248.** : Structuurdecreet, artikel 8quater, eerste lid, ingevoegd bij het integratiedecreet, artikel 6.
[254] **Artikel II.249.** : ION-decreet, artikel 11, eerste lid, vervangen bij het Structuurdecreet, artikel 120.
Het woord “instellingen,” is vervangen door de woorden “Vlerick Business School, het Instituut voor Tropische Geneeskunde en de Antwerp Management School”.

uitgereikt wordt door de betrokken instelling na het met goed gevolg beëindigen van de opleiding.

Art. II.250.[255] Het onderwijs, bedoeld in artikel I.3, 50°, dat de Initiërende Universiteit bedoeld in artikel II.5 binnen het instituut verstrekt, kan door het instellingsbestuur worden bekrachtigd met een graad van master of een getuigschrift na het succesvol voltooien van de betrokken opleiding.

De opleidingen kunnen in de daartoe geëigende taal worden verstrekt.

Art. II.251.[256] De graad van 'doctor' wordt behaald na de openbare verdediging van een proefschrift.

Art. II.252.[257] §1. Het bestuur van de instelling waaraan de student met succes zijn opleiding afrondt, kent de betreffende graad toe en reikt het diploma met bijhorend diplomasupplement uit. Het bestuur van de instelling kan het diploma van een opleiding en de overeenstemmende graad ook toekennen aan een persoon die beschikt over een bewijs van bekwaamheid en/of EVK's, bedoeld in artikel II.244. Het diploma vermeldt na de graad de studieomvang van de opleiding. De Vlaamse Regering bepaalt de vorm van de diploma's en de inhoud van het diplomasupplement. Het diplomasupplement geeft een aanduiding van de aard van de opleiding, de duur van de opleiding, het voltooide opleidingsprogramma en de behaalde creditbewijzen, de eventueel verleende vrijstellingen en eventueel de vooropleiding en de vermelding van de instelling(en) waaraan de student de opleidingsonderdelen heeft gevolgd als die verschillend is (zijn) van de uitreikende instelling of in het geval van gezamenlijke diplomering.

§2. Het instellingsbestuur verleent een creditbewijs aan een student die geslaagd is voor het betrokken opleidingsonderdeel. Door het verlenen van een creditbewijs krachtens titel 4, hoofdstuk 4, van dit deel, is dit van rechtswege erkend en bekrachtigd.

Het instellingsbestuur levert bij het beëindigen van een creditcontract, of op vraag van een student, een document met de behaalde creditbewijzen af.

Het document vermeldt in elk geval:

1° de instelling waaraan het document uitgereikt wordt en de opleiding waarbinnen het/de opleidingsonderde(e)l(en) kader(t)(en);

---

[255] **Artikel II.250.** : Universiteitendecreet, artikel 169quater, §4.
In het eerste lid, is de verwijzing naar §1 vervangen door de woorden "artikel I.3, 50°" en zijn tussen de woorden "Initiërende Universiteit" en de woorden "binnen het instituut" de woorden "bedoeld in artikel II.5" gevoegd.
[256] **Artikel II.251.** : Structuurdecreet, artikel 84.
[257] **Artikel II.252.** : Structuurdecreet, artikel 85, gewijzigd bij het Flexibiliseringsdecreet, artikel 72 en het Minidecreet, artikel 37.
In paragraaf 1, eerste zin, is het laatste woord "toe" vervangen door het woord "uit".
In paragraaf 1, eerste zin zijn de woorden "artikel 51 van het decreet van 30 april 2004 betreffende de flexibilisering van het hoger onderwijs en houdende dringende hogeronderwijsmaatregelen" vervangen door de woorden "artikel II.245".
In paragraaf 2 zijn de woorden "het decreet van 30 april 2004 betreffende de flexibilisering van het hoger onderwijs in Vlaanderen en houdende dringende hogeronderwijsmaatregelen" vervangen door de woorden "titel 4, hoofdstuk 4, van dit deel".

2° het profiel van de betrokken opleiding;
3° de benaming van het/de opleidingsonderde(e)l(en);
4° het aantal credits en in voorkomend geval de toegekende eindbeoordeling met eventueel de graad van verdienste;
5° de doelstellingen van het/de opleidingsonderde(e)l(en) (aard, inhoud, profiel);
6° het niveau van het/de opleidingsonderde(e)l(en) (inleidend, uitdiepend, gespecialiseerd).

De Vlaamse Regering kan nadere regelen inzake de vorm van de documenten bepalen.

De instellingen houden een beschrijving bij van de opleidingsonderdelen die zij aanbieden of hebben aangeboden.

Art. II.253.[258] De instellingen zijn ertoe gemachtigd om ter vervanging van een verloren diploma een attest uit te reiken aan de houders van het diploma. Het attest vermeldt de benaming van de eertijds toegekende graad en de datum van uitreiking van het diploma.

Personen die in toepassing van de wetgeving betreffende de namen en de voornamen een wijziging van hun naam of voornaam hebben verkregen, kunnen bij de instellingen waar ze een studiebewijs hebben behaald of bij de Vlaamse Gemeenschap een verzoek indienen om het studiebewijs te laten vervangen door een studiebewijs met hun nieuwe naam.

Bij de aanvraag moet het oorspronkelijk behaald studiebewijs worden ingeleverd en moeten stukken worden toegevoegd die de naamswijziging aantonen.

Art. II.254.[259] De graad of het diploma van een opleiding kan enkel worden verleend aan een student die ingeschreven is op grond van een diplomacontract of van een examencontract, aangegaan met het oog op het behalen van een graad of een diploma van de opleiding. Deze bepaling geldt onverminderd de mogelijkheid van het instellingsbestuur om een diploma uit te reiken op grond van een bewijs van bekwaamheid en/of EVK's, zoals bepaald in artikel II.245, §1.

Hoofdstuk 6. Gelijkwaardigheid van buitenlandse diploma's of getuigschriften

Art. II.255.[260] §1. De Vlaamse Regering legt bij besluit de niveaugelijkwaardigheid of de volledige gelijkwaardigheid vast van buitenlandse diploma's hoger onderwijs met de graden van gegradueerde, bachelor, master of doctor uitgereikt in de Vlaamse Gemeenschap en in het geval van volledige gelijkwaardigheid met de bijbehorende kwalificatie.

---

[258] **Artikel II.253.** : Structuurdecreetdecreet, artikel 85bis, ingevoegd bij OD XX, artikel V.22 en gewijzigd bij het decreet van 29 juni 2012 betreffende de noodzakelijke bepalingen voor de organisatie van het onderwijs, artikel V.3.
In de eerste zin van het eerste lid is de volgorde van de woorden herschikt.
[259] **Artikel II.254.** : Structuurdecreet, artikel 86bis, ingevoegd bij het Flexibiliseringsdecreet, artikel 73 en gewijzigd bij het Minidecreet, artikel 38.
De woorden "artikel 51" zijn vervangen door de woorden "artikel II.245".
[260] **Artikel II.255.** : Structuurdecreet, artikel 87, vervangen bij OD XXIII, artikel V.61.

Het vastleggen van die niveaugelijkwaardigheid is gebaseerd op :

1° de aanwezigheid van een kwaliteitszorgsysteem dat voldoet aan de Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area; het kwaliteitszorgsysteem moet op een verifieerbare wijze garanderen dat de leerresultaten worden verwezenlijkt;

2° de aanwezigheid van een opleidingenstructuur die in de Europese Hogeronderwijsruimte gangbaar is en die geïntegreerd is in een kwalificatieraamwerk dat beantwoordt aan het kwalificatieraamwerk voor hoger onderwijs dat door de ministers bevoegd voor het onderwijs, tijdens hun vergadering in Bergen op 20 mei 2005, werd goedgekeurd en dat de procedure van de internationale toetsing heeft doorlopen.

Het vastleggen van de volledige gelijkwaardigheid is daarenboven gebaseerd op een vergelijking van de leerresultaten.

§2. De buitenlandse diploma's van gegradueerde, bachelor of master die uitgereikt zijn na de voltooiing van een opleiding die geaccrediteerd werd door een accreditatieorganisatie, die is opgenomen in het European Quality Assurance Register for Higher Education, worden als gelijkwaardig erkend met de graad van gegradueerde, bachelor of master uitgereikt in de Vlaamse Gemeenschap. De kwalificaties van deze opleidingen worden van rechtswege erkend als academisch gelijkwaardig met de overeenstemmende Vlaamse kwalificaties. Van overeenstemming is er sprake wanneer de benamingen verwijzen naar dezelfde kernbegrippen. De Vlaamse Regering neemt de nodige maatregelen om de uitvoering van deze bepalingen verder te operationaliseren.

Art. II.256.[261] De Vlaamse Regering bepaalt de voorwaarden en de procedure tot de erkenning van de volledige gelijkwaardigheid van studiebewijzen die niet in een besluit zoals bedoeld in artikel II.255 zijn opgenomen met de in dit decreet bepaalde graden.

De Vlaamse Regering garandeert bij de uitvoering van de voorgaande bepalingen dat de bepalingen en de principes van het Verdrag van de Raad van Europa en de Unesco betreffende de erkenning van diploma’s hoger onderwijs in de Europese Regio, opgemaakt in Lissabon op 11 april 1997, goedgekeurd bij decreet van 15 december 2006 en geratificeerd op 22 juli 2009 worden toegepast voor zover het land van herkomst het verdrag ook heeft geratificeerd.

Elke beslissing tot erkenning van de volledige gelijkwaardigheid genomen krachtens dit artikel hanteert de onderwijskwalificaties beschreven krachtens het decreet van 30 april 2009 betreffende de kwalificatiestructuur dan wel de gevalideerde domeinspecifieke leerresultaten bedoeld in de artikelen 16, 17 en 18 van hetzelfde decreet als referentiekader. Bij ontstentenis van de onderwijskwalificaties worden de opleidingsprofielen bepaald krachtens het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs als referentiekader gebruikt.

---

[261] **Artikel II.256.** : Structuurdecreet, artikel 88, gewijzigd bij het Aanvullingsdecreet, artikel V.16, bij OD XXI, artikel V.44 en bij OD XXIII, artikel V.62.
In het eerste lid zijn de woorden “artikel 87” vervangen door de woorden “artikel II.255”.
In het derde lid zijn de woorden “hetzelfde decreet” vervangen door de woorden “het decreet van 30 april 2009” en zijn de woorden “artikel 58” vervangen door de woorden “artikel II.141”

Bij ontstentenis van de domeinspecifieke leerresultaten worden de referentiekaders van de visitatierapporten als bedoeld in artikel 51 van hetzelfde decreet als referentiekader gebruikt. In het geval van niveaugelijkwaardigheid worden de niveaudescriptoren als beschreven in artikel II.141 als referentiekader gebruikt.

De financiële bijdrage die de houder van een buitenlands studiebewijs moet betalen aan de erkenningsautoriteit voor een onderzoek met betrekking tot de erkenning van het buitenlands studiebewijs uitgereikt in het hoger onderwijs en het onderzoek met betrekking tot de niveaugelijkwaardigheid bedraagt :

1° 300 euro voor een onderzoek met betrekking tot de erkenning van de buitenlandse graad van doctor;
2° 180 euro voor een onderzoek met betrekking tot de erkenning van het buitenlands studiebewijs uitgereikt in het hoger onderwijs;
3° 90 euro voor een onderzoek met betrekking tot de niveaugelijkwaardigheid. Deze bedragen worden jaarlijks aangepast aan de evolutie van de gezondheidsindex. De referentiedatum voor de jaarlijkse aanpassing is 1 september 2013. Het bedrag wordt afgerond naar het dichtstbijzijnde geheel getal. De Vlaamse Regering kan het bedrag verminderen voor specifieke doelgroepen. Voor asielzoekers, vluchtelingen en subsidiair-beschermden is de behandeling van de erkenningsaanvraag gratis. De Vlaamse Regering kan de voorwaarden bepalen voor een versnelde procedure tot de erkenning van de individuele gelijkwaardigheid van buitenlandse studiebewijzen. De Vlaamse Regering kan het bedrag vermeerderen tot maximaal 500 euro indien de houder van het buitenlands studiebewijs opteert voor deze versnelde procedure.

Art. II.257.[262] De Vlaamse Regering kan de gelijkwaardigheid bepalen van de kwalificaties en de specificaties van de bachelor- en masterdiploma's uitgereikt in de Franse Gemeenschap c.q. door de Koninklijke Militaire School te Brussel met de kwalificaties en de specificaties van de bachelor- en masterdiploma's uitgereikt in de Vlaamse Gemeenschap.

Art. II.258.[263] §1. Voor de studiebewijzen die voorkomen in het Hogeronderwijsregister van een partij bij het internationaal verdrag houdende aanwijzing van een accreditatieorganisatie, worden de gelijkwaardige Vlaamse studiebewijzen vastgelegd.

De gelijkwaardigheden worden vastgelegd in een bij besluit van de Vlaamse Regering vastgestelde equivalentielijst.

De Vlaamse Regering bepaalt de procedurele en methodologische regelen volgens dewelke de equivalentielijst wordt ontwikkeld.

§2. In afwachting van de vaststelling van de equivalentielijst of in afwachting van de opname van een bepaald studiebewijs in de equivalentielijst, worden de gelijkwaardigheden vastgesteld overeenkomstig de overige artikelen van deze afdeling.

---

[262] **Artikel II.257.** : Structuurdecreet, artikel 89, vervangen bij het Flexibiliseringsdecreet, artikel 92.
[263] **Artikel II.258.** : Structuurdecreet, artikel 89bis, ingevoegd bij het Aanvullingsdecreet, artikel V.17 en gewijzigd bij het kwaliteitszorgdecreet, artikel 49.

Hoofdstuk 7. Eensluidendverklaring van studiebewijzen

Art. II.259.[264] §1. Instellingsbesturen zijn ertoe gemachtigd om kopieën van studiebewijzen, afgeleverd binnen onderwijs, ten behoeve van de inschrijving of de studievoortgang van studenten eensluidend te verklaren.

Het eensluidend verklaren van een kopie van een studiebewijs is het bevestigen dat de voorgelegde kopie overeenstemt met het originele studiebewijs.

§2. Eensluidendverklaringen die overeenkomstig de in paragraaf 1 bedoelde beginselen zijn geschied op de vooravond van 1 januari 2003, worden geacht rechtmatig te zijn.

Hoofdstuk 8. Taalregeling
Afdeling 1. Algemene bepaling

Art. II.260.[265] De bestuurstaal in de hogescholen en universiteiten is het Nederlands.

Afdeling 2. Onderwijstaal in initiële bachelor- en masteropleidingen

Art. II.261.[266] §1. De onderwijstaal in de hogescholen en universiteiten is het Nederlands.

In de initiële bachelor-en masteropleidingen kan evenwel een andere onderwijstaal dan het Nederlands worden gebruikt, conform de bepalingen in deze afdeling. Als een instelling gebruik wil maken van die mogelijkheid, moeten de waarborgen inzake kwaliteit en democratisering, vermeld in artikel II.270 en II.271 vervuld zijn voorafgaand aan de start van de opleiding.

§2. Een instelling kan in de volgende gevallen beslissen dat in initiële bachelor-en masteropleidingen voor opleidingsonderdelen een andere onderwijstaal dan het Nederlands wordt gebruikt:
1° de opleidingsonderdelen die een vreemde taal tot onderwerp hebben en die in die taal worden gedoceerd;
2° de opleidingsonderdelen die gedoceerd worden door anderstalige gastprofessoren;
3° de anderstalige opleidingsonderdelen die, op initiatief van de student en met instemming van de instelling, worden gevolgd aan een andere instelling voor hoger onderwijs;
4° de opleidingsonderdelen waar uit de expliciet gemotiveerde beslissing de meerwaarde voor de studenten en het afnemende veld en de functionaliteit voor de opleiding blijkt.

---

[264] **Artikel II.259.** : Structuurdecreet, artikel 89ter, ingevoegd bij het Aanvullingsdecreet, artikel V.18.
In paragraaf 2 zijn de woorden “de inwerkingtreding van deze afdeling” vervangen door de woorden “1 januari 2003”.
[265] **Artikel II.260.** : Structuurdecreet, artikel 90.
[266] **Artikel II.261.** : Structuurdecreet, artikel 91, vervangen bij het integratiedecreet, artikel 51.
In paragraaf 1, tweede lid, zijn de woorden “artikel 91novies en artikel 91decies” vervangen door de woorden “artikel II.270 en II.271”.

§3. Een anderstalige initiële bacheloropleiding is een initiële bacheloropleiding waarvan de omvang van de opleidingsonderdelen, uitgedrukt in studiepunten, aangeboden in een andere onderwijstaal dan het Nederlands in het modeltraject van die opleiding hoger is dan 18,33% van de totale omvang van de in die opleiding aangeboden opleidingsonderdelen, uitgedrukt in studiepunten, in het modeltraject.

Een anderstalige intiële masteropleiding is een initiële masteropleiding waarvan de omvang van de opleidingsonderdelen, uitgedrukt in studiepunten, aangeboden in een andere onderwijstaal dan het Nederlands in het modeltraject van die opleiding hoger is dan 50% van de totale omvang van de in die opleiding aangeboden opleidingsonderdelen, uitgedrukt in studiepunten, in het modeltraject.

§4. Voor de berekening van de grenzen, vermeld in paragraaf 3, worden de opleidingsonderdelen, vermeld in paragraaf 2, 1° en 3°, met meegeteld.

§5. In afwijking van paragraaf 1, eerste lid, wordt het onderwijs in de professioneel gerichte bacheloropleiding in de scheepswerktuigkunde en de academisch gerichte bachelor- en masteropleiding in de nautische wetenschappen in het Nederlands en het Frans gegeven

Art. II.262.[267] §1. Een instelling kan enkel een anderstalige initiële bachelor- of masteropleiding aanbieden als het om opleidingsprogramma's gaat die specifiek voor buitenlandse studenten zijn ontworpen of als de meerwaarde voor de studenten en het afnemende veld en de functionaliteit voor de opleiding op voldoende wijze aangetoond kunnen worden.

§2. De instelling kan een anderstalige initiële bachelor- of masteropleiding aanbieden op voorwaarde dat er in de Vlaamse Gemeenschap een equivalente initiële bachelor- of masteropleiding wordt aangeboden waarbij de student een opleidingstraject volledig in het Nederlands kan volgen. De opleidingsonderdelen, vermeld in artikel II.261, §2, 1° en 3°, worden hierbij buiten beschouwing gelaten.

Behoudens in de gevallen dat er een vrijstelling van de equivalentievoorwaarde werd verleend, moeten de studenten op elk moment de garantie hebben dat er binnen de Vlaamse Gemeenschap een equivalente initiële bachelor-of masteropleiding wordt aangeboden.

De instellingen kunnen de equivalente initiële bachelor-of masteropleiding aanbieden als een gezamenlijk georganiseerde opleiding. Alle opleidingsonderdelen van deze gezamenlijk georganiseerde equivalente bachelor- of masteropleiding worden door de studenten op 1 vestiging gevolgd.

---

[267] **Artikel II.262.** : Structuurdecreet, artikel 91bis, ingevoegd bij het integratiedecreet, artikel 52 en gewijzigd bij OD XXIII, artikel V.63.
In paragraaf 2, eerste lid, zijn de woorden “artikel 91, §2, 1° en 3°” vervangen door de woorden “artikel II.261, §2, 1° en 3°”.
In paragraaf 2, vierde lid, punt 3°, is het woord “Erkenningscommissie” telkens vervangen door de woorden “Commissie Hoger Onderwijs” en zijn de woorden “artikel 91ter” vervangen door de woorden “artikel II.263”.
In paragraaf 2, vijfde lid, zijn de woorden “artikel 91quater” vervangen door de woorden “artikel II.264”.

De voorwaarde vermeld in het derde lid is niet van toepassing op de volgende opleidingen:

1° de equivalente opleiding master in de ingenieurswetenschappen, fotonica, gezamenlijk aangeboden door de Universiteit Gent en de Vrije Universteit Brussel;
2° de equivalente opleiding master in de geografie, gezamenlijk aangeboden door de Katholieke Universiteit Leuven en de Vrije Universiteit Brussel;
3° de gezamenlijk georganiseerde equivalente opleidingen die van de Commissie Hoger Onderwijs de toelating hebben gekregen om het volgen van de onderwijsactiviteiten te spreiden over meer dan 1 vestiging. De aanvragen tot afwijking worden door de Commissie Hoger Onderwijs behandeld overeenkomstig de procedure beschreven in artikel II.263;
4° de equivalente opleiding master in de ingenieurswetenschappen : biomedische ingenieurstechnieken, gezamenlijk aangeboden door de Universiteit Gent en de Vrije Universiteit Brussel.

De instelling kan in het kader van de procedure, vermeld in artikel II.264, een vrijstelling van de equivalentievoorwaarde aanvragen.

Art. II.263.[268] §1. Als een instelling een anderstalige initiële bachelor- of masteropleiding wil aanbieden, dient ze een aanvraag in bij de Commissie Hoger Onderwijs.

De aanvragen en het bijbehorende dossier worden ingediend uiterlijk op 1 maart van het academiejaar dat voorafgaat aan het academiejaar waarin de anderstalige initiële bachelor- of masteropleiding georganiseerd zal worden.

§2. De Commissie Hoger Onderwijs brengt een oordeel uit op basis van de volgende criteria waaraan cumulatief voldaan moet worden :

1° binnen de Vlaamse Gemeenschap wordt een equivalente initiële bachelor- of masteropleiding aangeboden, als vermeld in artikel II.262, §2, behalve bij een voorafgaand besluit van de Vlaamse Regering houdende vrijstelling van de equivalentievereiste voor die anderstalige initiële bachelor- of masteropleiding;
2° de aanwezigheid van voldoende garanties inzake kwaliteit en democratisering, vermeld in artikel II.270 en II.271;
3° de aanwezigheid van een verantwoording die de meerwaarde voor de student en het afnemende veld en de functionaliteit voor de opleiding aantoont;
4° de naleving van het maximumpercentage van 6% c.q 35%, vermeld in artikel II.266, op basis van het overzicht van de anderstalige initiële bachelor- c.q masteropleidingen die in het lopende academiejaar worden aangeboden.

§3. De Commissie Hoger Onderwijs brengt haar oordeel uit uiterlijk op 1 mei van hetzelfde academiejaar en bezorgt dat aan het instellingsbestuur en aan de Vlaamse

---

[268] **Artikel II.263.** : Structuurdecreet, artikel 91ter, ingevoegd bij het integratiedecreet, artikel 53.
In het hele artikel is het woord “Erkenningscommissie” telkens vervangen door de woorden “Commissie Hoger Onderwijs”.
In paragraaf 2, punt 1°, zijn de woorden “artikel 91bis, §2” vervangen door de woorden “artikel II.262, §2”.
In paragraaf 2, punt 2°, zijn de woorden “de artikelen 91novies en 91decies” vervangen door de woorden “artikel II.270 en II.271”.
In paragraaf 2, punt 4°, en paragraaf 4 zijn de woorden “artikel 91sexies” vervangen door de woorden “artikel II.266”.

Regering.

Bij een positief oordeel van de Commissie Hoger Onderwijs krijgt de instelling van rechtswege de toelating om de anderstalige initiële bachelor- of masteropleiding te organiseren, tenzij de Vlaamse Regering binnen een vervaltermijn van 45 kalenderdagen alsnog negatief oordeelt.

Bij een negatief oordeel van de Commissie Hoger Onderwijs kan de instelling binnen een vervaltermijn van 15 kalenderdagen die ingaat op de dag na de kennisname van de beslissing van de Commissie Hoger Onderwijs, beroep instellen bij de Vlaamse Regering. De Vlaamse Regering neemt een beslissing binnen een ordetermijn van 30 kalenderdagen die ingaat op de dag na de ontvangst van het beroepschrift.

Indien de Commissie Hoger Onderwijs geen oordeel velt uiterlijk op 1 mei of indien de Vlaamse Regering geen beslissing neemt naar aanleiding van een beroepschrift, wordt het oordeel geacht negatief te zijn.

§4. Als het aantal positieve beoordelingen zou kunnen leiden tot een overschrijding van de maximumpercentages, vermeld in artikel II.266, legt de Commissie Hoger Onderwijs de beoordeelde dossiers voor aan de Vlaamse Regering, samen met een ranglijst. De Vlaamse Regering neemt in voorkomend geval de beslissing. In geval de Vlaamse Regering afwijkt van de ranglijst voorgesteld door de Commissie Hoger Onderwijs, geeft ze in haar beslissing de redenen daarvoor aan.

Art. II.264.[269] §1. Een instelling kan bij de Commissie Hoger Onderwijs, samen met het bijhorende dossier, een aanvraag tot vrijstelling van de equivalentievoorwaarde indienen voor een anderstalige initiële bachelor- of masteropleiding. Dit kan, hetzij gezamenlijk met de aanvraag voor het organiseren van een anderstalige opleiding, vermeld in artikel II.263, hetzij bij een bestaande equivalente opleiding, uiterlijk op 1 maart van het academiejaar dat voorafgaat aan het academiejaar waarin de instelling(en) de betrokken equivalente opleiding wenst stop te zetten. Uiterlijk op 1 april van hetzelfde academiejaar wordt het advies van de VLUHR over de gevraagde afwijking toegevoegd aan het dossier.

§2 De Commissie Hoger Onderwijs legt uiterlijk op 1 mei van hetzelfde academiejaar samen met het beoordeelde dossier een advies aan de Vlaamse Regering voor over de gevraagde afwijking van de equivalentievoorwaarde.

§3. De Vlaamse Regering neemt op basis van het advies van de Commissie Hoger Onderwijs een beslissing over de afwijking op de equivalentievoorwaarde uiterlijk op 15 juni van hetzelfde academiejaar. De Vlaamse Regering deelt deze beslissing mee aan het Vlaams Parlement.

---

[269] **Artikel II.264.** : Structuurdecreet, artikel 91quater, ingevoegd bij het integratiedecreet, artikel 54 en gewijzigd bij OD XXIII, artikel V.64.
In het hele artikel is het woord “Erkenningscommissie” telkens vervangen door de woorden “Commissie Hoger Onderwijs”.
De tweede zin van paragraaf 1 is niet opgenomen in de codificatie. De woorden “, samen met het bijhorende dossier,” zijn verwerkt in de eerste zin van paragraaf 1.
In paragraaf 1 zijn de woorden “artikel 91ter” vervangen door de woorden “artikel II.263” en zijn de woorden “Vlaamse Universiteiten en Hogescholenraad” vervangen door de afkorting “VLUHR”.

Art. II.265.[270] §1. In afwijking van artikel II.262, §2, kan het instellingsbestuur vrij initiële anderstalige bachelor- of masteropleidingen aanbieden enkel en alleen als het gaat om opleidingsprogramma's die specifiek in het kader van het International Course Programme van ontwikkelingssamenwerking voor buitenlandse studenten zijn ontworpen, of als het gaat om anderstalige initiële bachelor- of masteropleidingen die geselecteerd zijn overeenkomstig de bepalingen van een Europees programma ter bevordering van de internationale samenwerking in het hoger onderwijs en waarbinnen multidiplomering of gezamenlijke diplomering wordt vooropgesteld of als het gaat om onderzoeksmasters, vermeld in artikel II.157.

§2. In afwijking van artikel II.262, §2, kan de Vlaamse Regering een lijst opstellen van anderstalige initiële bachelor- of masteropleidingen of van anderstalige afstudeerrichtingen van initiële bachelor- of masteropleidingen die in het kader van een School of Arts worden aangeboden, waarbij niet moet voorzien worden in een equivalente opleiding.

§3. In afwijking van artikel II.262, §2, kan een instelling voor een anderstalige initiële bachelor- of masteropleiding die gezamenlijk wordt georganiseerd met een instelling buiten de Vlaamse Gemeenschap een afwijking van de equivalentieregel vragen bij de Vlaamse Regering. De instelling dient daartoe een aanvraag in uiterlijk op 1 maart van het academiejaar voorafgaand aan het academiejaar dat de instelling de gezamenlijke anderstalige opleiding voor het eerst wil organiseren. In het aanvraagdossier geeft de instelling duidelijk aan dat de gezamenlijke anderstalige opleiding een gezamenlijk programma bevat, bekrachtigd wordt met een gezamenlijk diploma en dat de expertise van de opleidingsonderdelen die buiten de Vlaamse Gemeenschap georganiseerd worden, niet in Vlaamse Gemeenschap aanwezig is. De Vlaamse Regering neemt een beslissing uiterlijk op 1 juni van hetzelfde academiejaar.

Afdeling 3. Anderstalig aanbod

Art. II.266.[271] §1. Anderstalige initiële bacheloropleidingen kunnen aangeboden worden binnen een maximumpercentage van 6%, berekend op alle initiële bacheloropleidingen, rekening houdend met de in dit artikel bepaalde voorschriften.

Anderstalige initiële masteropleidingen kunnen aangeboden worden binnen een maximumpercentage van 35%, berekend op alle initiële masteropleidingen, rekening houdend met de in dit artikel bepaalde voorschriften.

---

[270] **Artikel II.265.** : Structuurdecreet, artikel 91quinquies, ingevoegd bij het integratiedecreet, artikel 55 en gewijzigd bij het decreet van 19 juli 2013 houdende maatregelen met betrekking tot wijzigingen aan de studieomvang van opleidingen in het hoger onderwijs, artikel 12.
In paragraaf 1 zijn de woorden “artikel 63ter” vervangen door de woorden “artikel II.157”.
In de paragrafen 1, 2 en 3 zijn de woorden “artikel 91bis, §2” vervangen door de woorden “artikel II.262, §2”.
[271] **Artikel II.266.** : Structuurdecreet, artikel 91sexies, ingevoegd bij het integratiedecreet, artikel 57.
In paragraaf 1, derde lid, zijn de woorden “artikel 91quinquies” vervangen door de woorden “artikel II.265”.
In paragraaf 1, zesde lid, punt 1°, en zevende lid, punt 1°, zijn de woorden “artikel 91, §3” vervangen door de woorden “artikel II.261, §3”.
In paragraaf 1, zesde lid, punt 3°, en zevende lid, punt 4°, zijn de woorden “artikel 91septies” vervangen door de woorden “artikel II.268”.

Bij de bepaling van de breuk wordt geen rekening gehouden met de opleidingen, vermeld in artikel II.265.

Bij de bepaling van de breuk wordt voor een opleiding die door een instelling aangeboden wordt in verschillende vestigingen, het aantal vestigingen waar de opleiding aangeboden wordt, zowel geteld in de teller als in de noemer.

Bij de bepaling van de noemer van de breuk worden gezamenlijk georganiseerde opleidingen slechts eenmaal geteld.

Bij de bepaling van de teller van de breuk wordt voor de anderstalige initiële bacheloropleidingen rekening gehouden met :
1° de anderstalige initiële bacheloropleidingen, als vermeld in artikel II.261, §3;
2° de in het academiejaar 2012-2013 aangeboden anderstalige bacheloropleidingen met taalequivalent, voor zover deze nog aangeboden worden in het desbetreffende academiejaar;
3° de initiële bacheloropleidingen die overeenkomstig artikel II.268 beschouwd worden als een anderstalige initiële bacheloropleiding.

Bij de bepaling van de teller van de breuk wordt voor de anderstalige initiële masteropleidingen rekening gehouden met:
1° de anderstalige initiële masteropleidingen, als vermeld in artikel II.261, §3;
2° de in het academiejaar 2012-2013 aangeboden anderstalige masteropleidingen met taalequivalent, voor zover deze nog aangeboden worden in het desbetreffende academiejaar;
3° de in het academiejaar 2012-2013 aangeboden anderstalige initiële masteropleidingen, als vermeld in paragraaf 2, voor zover deze nog aangeboden worden in het desbetreffende academiejaar;
4° de initiële masteropleidingen die overeenkomstig artikel II.268 beschouwd worden als een anderstalige initiële masteropleiding.

§2 De Vlaamse Regering bepaalt het percentage van de omvang aan opleidingsonderdelen, uitgedrukt in studiepunten, aangeboden in een andere onderwijstaal dan het Nederlands in de in het academiejaar 2012-2013 aangeboden initiële masteropleidingen als voorwaarde om als anderstalige initiële masteropleiding beschouwd te worden voor de toepassing van de bepaling van het maximumpercentage van 35%. Het vast te stellen percentage ligt tussen 50% en 66%.

Afdeling 4. Postinitiële opleidingen

Art. II.267.[272] De instelling bepaalt vrij de onderwijstaal in de bachelor-na-bacheloropleidingen, de master-na-masteropleidingen, de postgraduaatsopleidingen en in de onderwijs- en andere studieactiviteiten die in het kader van permanente vorming als nascholing of bijscholing worden georganiseerd.

Afdeling 5. Monitoring van het anderstalige aanbod

[272] **Artikel II.267.** : Structuurdecreet, artikel 91undecies, ingevoegd bij het integratiedecreet, artikel 65.

Art. II.268.[273] §1. De Vlaamse Regering maakt jaarlijks een evaluatie van:

1° de verhouding van de omvang van het aantal aangeboden anderstalige opleidingsonderdelen, uitgedrukt in studiepunten, ten opzichte van de totale omvang van het aantal aangeboden opleidingsonderdelen, uitgedrukt in studiepunten, in de niet-anderstalige initiële bachelor- en masteropleidingen;

2° het aandeel van de omvang van anderstalige opleidingsonderdelen, uitgedrukt in studiepunten, in het gevolgde opleidingstraject van afgestudeerden in de niet-anderstalige initiële bachelor- en masteropleidingen.

§2. Als uit de evaluatie, vermeld in paragraaf 1, blijkt dat meer dan 33% van het aantal afgestudeerden in een niet-anderstalige initiële bachelor- c.q. masteropleiding meer dan 18,33% c.q. 50% van hun studiepunten verworven hebben in opleidingsonderdelen in een andere taal dan het Nederlands, dan wordt deze opleiding beschouwd als een anderstalige initiële bachelor- of masteropleiding.

Als uit de evaluatie, vermeld in paragraaf 1, blijkt dat gedurende 2 opeenvolgende academiejaren ten minste 25% en ten hoogste 33% van het aantal afgestudeerden in een niet-anderstalige initiële bachelor- c.q. masteropleiding meer dan 18,33% c.q. 50% van hun studiepunten verworven hebben in opleidingsonderdelen in een andere taal dan het Nederlands, dan wordt deze opleiding beschouwd als een anderstalige initiële bachelor- of masteropleiding.

Voor de berekening van de grenzen van 18,33% c.q. 50% worden de opleidingsonderdelen vermeld in artikel II.261, §2, 1° en 3°, niet meegerekend.

§3. Vanaf het academiejaar volgend op het academiejaar waarin de resultaten van de evaluatie beschikbaar zijn, moet de instelling een equivalente initiële bachelor- of masteropleiding aanbieden. Deze equivalente opleiding komt gedurende 3 academiejaren niet in aanmerking als enige equivalente opleiding in de Vlaamse Gemeenschap, als vermeld in artikel II.262.

Van deze voorwaarde kan afgeweken worden als de Commissie Hoger Onderwijs, op basis van een aanvraag van de instelling, oordeelt dat een dergelijke curriculumopbouw in de toekomst niet langer mogelijk is

De eerste evaluatie heeft betrekking op de afgestudeerden in het academiejaar 2013-2014 voor de masteropleidingen met een studieomvang van 60 studiepunten en op de afgestudeerden in het academiejaar 2014-2015 voor de masteropleidingen met een studieomvang van meer dan 60 studiepunten. Voor de bacheloropleidingen heeft de eerste evaluatie betrekking op de afgestudeerden in het academiejaar 2015-2016.

Art. II.269.[274] De Vlaamse Regering houdt een bestand bij van het aantal initiële bachelor- en masteropleidingen en van het aantal anderstalige initiële bachelor- en

---

[273] **Artikel II.268.** : Structuurdecreet, artikel 91septies, ingevoegd bij het integratiedecreet, artikel 59.
In paragraaf 2, derde lid, zijnde woorden “artikel 91, §2, 1° en 3°” vervangen door de woorden “artikel II.261, §2, 1° en 3°”.
In paragraaf 3, eerste lid, zijn de woorden “artikel 91bis” vervangen door de woorden “artikel II.262”.
In paragraaf 3, tweede lid, is het woord “Erkenningscommissie” vervangen door de woorden “Commissie Hogere Onderwijs”.

masteropleidingen. De Vlaamse Regering rapporteert daarover jaarlijks aan het Vlaams Parlement.

Afdeling 6. Voorwaarden inzake kwaliteit en democratisering

Art. II.270.[275] §1. Elk lid van het onderwijzend personeel en van het academisch personeel, belast met een onderwijsopdracht, moet de onderwijstaal waarin hij een opleidingsonderdeel doceert op adequate wijze beheersen.

Dit betekent dat het personeelslid die taal moet beheersen op het ERK-niveau C1. Dit vereiste beheersingsniveau van de onderwijstaal wordt aangetoond aan de hand van kwalificatiegetuigschriften uitgereikt door officieel erkende instellingen waaruit blijkt dat het personeelslid de onderwijstaal op het vereiste niveau beheerst. Het vereiste beheersingsniveau wordt vermoed aanwezig te zijn als het betrokken personeelslid een bachelor- of masterdiploma of doctoraat behaald heeft in de onderwijstaal waarin hij doceert, in een instelling waarin die taal de onderwijstaal is.

In afwijking van het tweede lid is voor een personeelslid dat doceert in een opleiding in het studiegebied Muziek en podiumkunsten of Audiovisuele en beeldende kunst de beheersing van het Frans of Engels op ERK-niveau B1 voldoende.

§2. Elk lid van het onderwijzend personeel en van het academisch personeel, belast met een onderwijsopdracht, dat geen opleidingsonderdelen in het Nederlands doceert, moet de Nederlandse taal beheersen op ERK-niveau B2. Aan die voorwaarde moet voldaan worden binnen 3 jaar na zijn aanstelling of op het moment van zijn benoeming. Het vereiste beheersingsniveau van de Nederlandse taal wordt aangetoond aan de hand van kwalificatiegetuigschriften uitgereikt door officieel erkende instellingen waaruit blijkt dat het personeelslid de Nederlandse taal op het vereiste niveau beheerst. Het vereiste beheersingsniveau van de Nederlandse taal wordt vermoed aanwezig te zijn als het betrokken personeelslid een Nederlandstalig bachelor- of masterdiploma of doctoraat behaald heeft in een niet-anderstalige opleiding.

§3. De instellingen voorzien voor de leden van het onderwijzend personeel en van het academisch personeel in aangepaste voorzieningen, waaronder een toegankelijk en behoeftedekkend aanbod van Nederlandstalige en anderstalige taalcursussen en taalbegeleidingsmaatregelen.

Art. II.271.[276] §1. Met behoud van de toepassing van het bepaalde in artikel II.193 en II.194, voorziet de instelling in de mogelijkheid dat studenten die een initiële bachelor- of masteropleiding volgen met anderstalige opleidingsonderdelen of een

---

[274] **Artikel II.269.** : Structuurdecreet, artikel 91octies, ingevoegd bij het integratiedecreet, artikel 60.
[275] **Artikel II.270.** : Structuurdecreet, artikel 91novies, ingevoegd bij het integratiedecreet, artikel 62.
[276] **Artikel II.271.** : Structuurdecreet, artikel 91decies, ingevoegd bij het integratiedecreet, artikel 63.
In paragraaf 1, eerste lid, is het woord “Onverminderd” vervangen door de woorden “Met behoud van de toepassing van” en zijn de woorden “de artikelen 19 en 20 van het decreet van 30 april 2004 betreffende de flexibilisering van het hoger onderwijs in Vlaanderen en houdende dringende hogeronderwijsmaatregelen” vervangen door de woorden “artikel II.193 en II.194”.
In paragraaf 3 zijn de woorden “artikel 91, §2, 1° en 3°” vervangen door de woorden “artikel II.261, §2, 1° en 3°”.

anderstalige initiële bachelor- of masteropleiding, hun taalkennis van deze andere taal kunnen testen.

De instelling voorziet in het opleidingsprogramma van initiële bachelor- of masteropleidingen met anderstalige opleidingsonderdelen of van anderstalige initiële bachelor- of masteropleidingen in taalbegeleidingsmaatregelen. Deze taalbegeleidingsmaatregelen kunnen bestaan uit:

1° taalopleidingsonderdelen (met inbegrip van taalvakken) die aangeboden worden binnen het pakket van verplichte opleidingsonderdelen of als een verplicht keuzevak;
2° taalbegeleidingsmaatregelen die geïntegreerd worden in de anderstalige opleidingsonderdelen. Deze taalbegeleidingsmaatregelen voorzien in een actieve begeleiding van de studenten en zijn als dusdanig voor de studenten duidelijk herkenbaar in het opleidingsonderdeel.

Van deze voorwaarde kan afgeweken worden in de volgende gevallen:

1° als in het geval van een aansluitende masteropleiding de taalbegeleidingsmaatregelen opgenomen zijn in de voorafgaande bacheloropleiding;
2° als in het geval van een niet-aansluitende masteropleiding de taalbegeleidingsmaatregelen opgenomen zijn in het voorbereidingsprogramma of in het schakelprogramma.

§2. De instellingen voorzien voor studenten in aangepaste voorzieningen, waaronder een kosteloos toegankelijk en behoeftedekkend aanbod van Nederlandstalige en anderstalige taalcursussen en taalbegeleidingsmaatregelen.

§3. Studenten hebben het recht over een opleidingsonderdeel waarin een andere onderwijstaal dan het Nederlands wordt gebruikt en waarvoor in dezelfde opleiding geen equivalent in het Nederlands wordt gedoceerd, het examen in het Nederlands af te leggen, met uitzondering van de opleidingsonderdelen, vermeld in artikel II.261, §2, 1° en 3°. Deze regeling is niet van toepassing op anderstalige initiële bachelor- en masteropleidingen.

Art. II.272.[277] Het instellingsbestuur stelt een gedragscode op na raadpleging van de studenten en legt een taalregeling vast voor studenten en docenten in het onderwijs- en examenreglement.

TITEL 5. Rechtspositie en medezeggenschap van de student

Hoofdstuk 1. Aard van de rechtspositie

Art. II.273.[278] §1. Het bestuur en de student sluiten door de inschrijving een toetredingsovereenkomst.

[277] **Artikel II.272.** : Structuurdecreet, artikel 91duodecies, eerste lid, ingevoegd bij het integratiedecreet, artikel 67.
[278] **Artikel II.273.** : Aanvullingsdecreet, artikel II.3, gewijzigd bij OD XIX, artikel V.51.
In het eerste lid van paragraaf 2 zijn de woorden “titel III, hoofdstuk 2” vervangen door de woorden “hoofdstuk 4 van deze titel”.

Het bestuur bezorgt het e-mailadres dat de student bij de instelling heeft aan de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap.

§2. Het bestuur bepaalt en wijzigt de algemene voorwaarden van de overeenkomst, met inachtname van de participatierechten van de studentenraad, zoals bedoeld in Hoofdstuk 4, van deze titel.

Deze algemene voorwaarden worden vastgelegd in:
1° het onderwijs- en examenreglement;
2° de rechtspositieregeling van de student, waarin ten minste worden opgenomen:
   a) de wederzijdse rechten en plichten van het bestuur en de student en de gevolgen van de niet-naleving daarvan,
   b) de wegwijsinformatie bedoeld in artikel 29, §1, van het decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur.

Art. II.274.[279] Het bestuur, of enig orgaan dat werkt onder de verantwoordelijkheid van het bestuur, treedt bij het nemen van een studievoortgangsbeslissing op als openbare dienst, die in een reglementaire verhouding staat tot de student.

Hoofdstuk 2. Algemene rechtsbeginselen

Art. II.275.[280] Het bestuur waarborgt ten aanzien van de studenten de beginselen die in dit hoofdstuk worden vastgelegd.

Art. II.276.[281] §1. De studenten worden gelijk behandeld.

§2. Besturen nemen, gezamenlijk of individueel, maatregelen om de toegankelijkheid van het hoger onderwijs - in materiële en immateriële zin - te waarborgen ten aanzien vanstudenten uit objectief af te bakenen bevolkingsgroepen waarvan de deelname aan het hoger onderwijs beduidend lager is dan deze van andere bevolkingsgroepen.

Besturen beschikken daarbij over de mogelijkheid om maatregelen van corrigerende ongelijkheid te nemen of te handhaven, voor zover deze maatregelen:
1° van tijdelijke aard zijn en verdwijnen wanneer het in het eerste lid vooropgestelde doel is bereikt, en
2° geen onnodige beperking van andermans rechten inhouden.

§3. Studenten met functiebeperkingen hebben recht op redelijke aanpassingen.

Studenten met functiebeperkingen zijn studenten met langdurige fysieke, mentale of zintuiglijke beperkingen die hen in wisselwerking met diverse drempels

---

In het tweede lid van paragraaf 1 zijn de woorden “het Vlaams ministerie voor Onderwijs en Vorming” vervangen door de woorden “de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap”.
In het tweede lid, punt 1°, van paragraaf 2 zijn de woorden “de onderwijs- en examenregeling” vervangen door de woorden “het onderwijs- en examenreglement”.
[279] **Artikel II.274.** : Aanvullingsdecreet, artikel II.4, vervangen bij het Flexibiliseringsdecreet, artikel 76.
[280] **Artikel II.275.** : Aanvullingsdecreet, artikel II.5.
[281] **Artikel II.276.** : Aanvullingsdecreet, artikel II.6, gewijzigd bij OD XXIII, artikel V.67.

kunnen beletten volledig, effectief en op voet van gelijkheid met andere studenten te participeren aan het hoger onderwijs.

Een aanpassing is een concrete maatregel, van materiële of immateriële aard, die de beperkende invloed van een onaangepaste omgeving op de participatie van een persoon met een functiebeperking neutraliseert. Als een redelijke aanpassing wordt beschouwd, de aanpassing die geen disproportionele belasting betekent. Een beslissing tot weigering van de gevraagde aanpassingen kan gemotiveerd zijn op grond van een door de instelling gemaakte afweging dat de gevraagde aanpassing afbreuk doet aan de mogelijkheid de essentiële leerresultaten van de opleiding te bereiken.

De criteria voor de afweging van disproportionaliteit zijn conform artikel 2, §2 en §3, van het protocol van 19 juli 2007 betreffende het begrip redelijke aanpassingen in België krachtens de wet van 25 februari 2003 ter bestrijding van discriminatie en tot wijziging van de wet van 15 februari 1993 tot oprichting van een Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding.

Art. II.277.[282] Het bestuur treedt ten aanzien van de studenten op als bestuursinstantie voor wat betreft de toepassing van het decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur.

Art. II.278.[283] De studenten worden behandeld zonder vooringenomenheid.

Het bestuur voorkomt dat personen die een persoonlijk belang hebben bij een beslissing inzake een bepaalde student de besluitvorming beïnvloeden.

Art. II.279.[284] Het bestuur stelt een ombudsdienst in die onder de voorwaarden bepaald in het onderwijs- en examenreglement een bemiddelende rol opneemt bij geschillen tussen een student en 1 of meerdere personeelsleden.

De geschillen houden verband met:
1° de toepassing van het onderwijs- en examenreglement en/of de rechtspositieregeling van de student;
2° als onbillijk ervaren handelingen en toestanden.

Art. II.280.[285] Een student heeft bij een tuchtprocedure het recht op:
1° de mededeling van de aard van de jegens hem overwogen maatregelen en van de gronden waarop deze zijn gebaseerd;
2° inzage in het volledige dossier;
3° een redelijke termijn om een mondeling of schriftelijk verweer voor te bereiden en naar voor te brengen;
4° bijstand door een raadsman.

---

[282] **Artikel II.277.** : Aanvullingsdecreet, artikel II.7.
[283] **Artikel II.278.** : Aanvullingsdecreet, artikel II.8.
[284] **Artikel II.279.** : Aanvullingsdecreet, artikel II.9.
In het eerste lid en het tweede lid, punt 1°, zijn de woorden “de onderwijs- en examenregeling” vervangen door de woorden “het onderwijs- en examenreglement”
[285] **Artikel II.280.** : Aanvullingsdecreet, artikel II.10.

Art. II.281.[286] Eenzijdige rechtshandelingen met individuele strekking die beogen rechtsgevolgen te hebben voor 1 of meer studenten vermelden in de akte de juridische en feitelijke overwegingen waarop zij zijn gegrond. Deze motivering moet afdoende zijn.

Hoofdstuk 3. Rechtsbescherming bij studievoortgangsbeslissingen
Afdeling 1. Materiële vergissingen

Art. II.282.[287] Het onderwijs- en examenreglement bepaalt de wijze waarop studievoortgangsbeslissingen worden herzien, wanneer deze zijn aangetast door materiële vergissingen die worden vastgesteld binnen een vervaltermijn van 10 kalenderdagen na de dag waarop deze zijn genomen.

Afdeling 2. Intern beroep.

Art. II.283.[288] De student die oordeelt dat een ongunstige studievoortgangsbeslissing aangetast is door een schending van het recht, heeft toegang tot een interne beroepsprocedure, waarvan de vormen zijn vastgelegd in het onderwijs- en examenreglement.

De student stelt een verzoek tot heroverweging van de studievoortgangsbeslissing in binnen een vervaltermijn van 5 kalenderdagen, die ingaat op:
1° in het geval van een examenbeslissing : de dag na deze van de proclamatie;
2° in het geval van een andere studievoortgangsbeslissing : de dag na deze waarop de student kennis heeft genomen van de genomen beslissing.

Art. II.284.[289] De interne beroepsprocedure leidt tot:
1° de gemotiveerde afwijzing van het beroep op grond van de onontvankelijkheid ervan;
2° een beslissing die de oorspronkelijke beslissing op gemotiveerde wijze bevestigt, of herziet.

De in het eerste lid bedoelde beslissingen worden aan de student ter kennis gebracht binnen een termijn van 15 kalenderdagen, die ingaat op de dag na deze waarop het beroep is ingesteld.

Afdeling 3. De Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen
Onderafdeling 1. Algemeen

---

[286] **Artikel II.281.** : Aanvullingsdecreet, artikel II.11.
[287] **Artikel II.282.** : Aanvullingsdecreet, artikel II.12, vervangen bij het Flexibiliseringsdecreet, artikel 78 en gewijzigd bij het Flexibiliseringsdecreet, artikel 113.
De woorden “De onderwijs- en examenregeling” zijn vervangen door de woorden “Het onderwijs- en examenreglement”.
[288] **Artikel II.283.** : Aanvullingsdecreet, artikel II.13, gewijzigd bij het Flexibiliseringsdecreet, artikel 79.
In het eerste lid zijn de woorden “de onderwijs- en examenregeling” vervangen door de woorden “het onderwijs- en examenreglement”.
[289] **Artikel II.284.** : Aanvullingsdecreet, artikel II.14, gewijzigd bij het Flexibiliseringsdecreet, artikel 80.

Art. II.285.[290] Er wordt een Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, verder "de Raad" genoemd, opgericht bij de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap.

De Raad doet als administratief rechtscollege uitspraak over de beroepen die door studenten of personen op wie de beslissing betrekking heeft, worden ingesteld tegen studievoortgangsbeslissingen, na uitputting van de in afdeling 2 bedoelde interne beroepsprocedure.

De beslissingen genomen door het instellingsbestuur en door de stuurgroep Databank Hoger Onderwijs op grond van de procedure bedoeld in artikel IV.93, kunnen worden aangevochten voor de Raad. De Raad beoordeelt of de bestreden vermeldingen in overeenstemming zijn met de decretale en reglementaire bepalingen en, desgevallend, met de van toepassing zijnde onderwijs- en examenreglementen. De behandeling van een verzoekschrift ter zake door de Raad leidt tot de gemotiveerde afwijzing van het beroep op grond van de onontvankelijkheid of ongegrondheid ervan, of tot de gemotiveerde vernietiging van de onrechtmatig genomen beslissing. In dat laatste geval brengt het instellingsbestuur of de door de stuurgroep aangewezen persoon de bestreden vermelding onverwijld in overeenstemming met de dragende redenen die hebben geleid tot de uitspraak van de Raad.

Personen die nog niet ingeschreven zijn aan een instelling voor hoger onderwijs kunnen tegen een beslissing over een aanvraag om vrijstelling op grond van EVK's of van een bewijs van bekwaamheid maar 1 keer een beroep instellen bij de Raad ingeval ze in een periode van 4 jaar een aanvraag met dezelfde of vergelijkbare strekking hebben ingediend bij meerdere instellingen. Een dergelijk beroep dat een tweede keer is ingesteld, is onontvankelijk.

Art. II.286.[291] De Vlaamse Regering bepaalt de zetel van de Raad.

Onderafdeling 2. Samenstelling

Art. II.287.[292] §1. De Raad is samengesteld uit volgende leden:
1° één werkend en 2 plaatsvervangende voorzitters;
2° twee werkende en 4 plaatsvervangende bijzitters.

---

[290] **Artikel II.285.** : Aanvullingsdecreet, artikel II.15, gewijzigd bij het Flexibiliseringsdecreet, artikel 82, het Financieringsdecreet, artikel 72, OD XIX, artikel V.53 en OD XXI, artikel V.51.
In het eerste lid zijn de woorden "het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap" vervangen door de woorden "de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap"
In het tweede lid zijn de woorden "onderafdeling 1" vervangen door de woorden "afdeling 2".
In het derde lid zijn de woorden ", zoals vastgelegd in artikel 113quater van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen" vervangen door de woorden "bedoeld in artikel IV.93" en is het woord "examenregelingen" vervangen door het woord "examenreglementen".
In de tweede zin van het derde lid zijn de woorden "voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen" niet opgenomen in de codificatie.
In het vierde lid zijn de woorden ", bedoeld in artikel II.1, 15°bis, h), of" niet opgenomen in de codificatie.
[291] **Artikel II.286.** : Aanvullingsdecreet, artikel II.16.
[292] **Artikel II.287.** : Aanvullingsdecreet, artikel II.17, gewijzigd bij het Minidecreet, artikel 47.

Elk van de plaatsvervangende bijzitters mag elk van de werkende bijzitters vervangen.

§2. De voorzitter is een jurist met een grondige kennis van het hoger onderwijs.
De bijzitters zijn op het ogenblik van hun benoeming ten minste 5 jaar belast met een opdracht als lid van het academisch of onderwijzend personeel van een instelling.

Art. II.288.[293] §1. De Vlaamse Regering benoemt de leden.

De bijzitters worden benoemd op gezamenlijke voordracht van de Vlaamse Interuniversitaire Raad en de Vlaamse Hogescholenraad. Deze voordracht voorziet in een billijk evenwicht tussen de universiteiten en de hogescholen en tussen de officiële en de vrije instellingen.

§2. Het mandaat van de leden heeft een duur van 6 jaar. Het is hernieuwbaar.

§3. Ten hoogste twee derden van de door de Vlaamse Regering benoemde leden mag van hetzelfde geslacht zijn. Dit quotum is van toepassing op het totaal aantal leden voorzitters en bijzitters samengenomen en zonder onderscheid op de werkende en plaatsvervangende leden van de Raad. Ingeval de in paragraaf 1 bepaalde voordrachtprocedure het niet mogelijk maakt om aan de verplichting te voldoen binnen een periode van drie maanden na het vacantverklaren van het mandaat dan kan de Vlaamse Regering, op voordracht van de minister onder wiens bevoegdheid de Raad functioneert, zelf een lid benoemen of op basis van de motivering van de voordrachtinstantie een afwijking toestaan op grond van de aanspraken en verdiensten van de voorgedragen kandidaat van het andere geslacht.

Bij een hernieuwing van 1 of meer mandaten wordt, zolang het quotum niet gerealiseerd is, een kandidaat van het ondervertegenwoordigde geslacht aangewezen.

Ingeval leden verhinderd zijn om effectief te zetelen volgens de vooropgestelde quota omwille van niet beschikbaarheid of andere onverenigbaarheden, kan de zitting van de Raad wel doorgaan om de continuïteit en een snelle rechtsbedeling niet te verhinderen.

Art. II.289.[294] §1. De leden kunnen op ieder moment ontslag nemen.

De Vlaamse Regering kan een lid slechts ontslaan in geval van grove nalatigheid of kennelijk wangedrag.

§2. Totdat in hun vervanging is voorzien blijven de leden hun functie uitoefenen, behoudens in het geval van een door de Vlaamse Regering gegeven ontslag.

Art. II.290.[295] De Vlaamse Regering stelt onder de ambtenaren van de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap de secretaris van de Raad aan.

---

[293] **Artikel II.288.** : Aanvullingsdecreet, artikel II.18, gewijzigd bij OD XXIII, artikel V.68.
[294] **Artikel II.289.** : Aanvullingsdecreet, artikel II.19.
[295] **Artikel II.290.** : Aanvullingsdecreet, artikel II.20.

Onderafdeling 3. Bevoegdheid

Art. II.291.[296] De Raad beoordeelt of studievoortgangsbeslissingen in overeenstemming zijn met:
1° de decretale en reglementaire bepalingen en het onderwijs- en examenreglement;
2° de algemene administratieve beginselen.

De Raad stelt zijn appreciatie betreffende de waarde van een kandidaat niet in de plaats van die van het bestuur of enig orgaan dat werkt onder de verantwoordelijkheid van het bestuur.

Art. II.292.[297] §1. De behandeling van het verzoekschrift door de Raad leidt tot:
1° de gemotiveerde afwijzing van het beroep op grond van de onontvankelijkheid of de ongegrondheid ervan, of;
2° de gemotiveerde vernietiging van de onrechtmatig genomen studievoortgangsbeslissing, in welk geval de Raad het bestuur kan bevelen een nieuwe beslissing te nemen, onder door de Raad te stellen voorwaarden. Deze voorwaarden kunnen inhouden dat :
   a) een nieuwe examen(tucht)beslissing afhankelijk wordt gemaakt van de organisatie van een nieuw examen of een onderdeel daarvan. De Raad kan de termijn en de materiële voorwaarden bepalen waaronder deze organisatie moet gebeuren;
   b) een nieuwe beslissing houdende toekenning van een bewijs van bekwaamheid in voorkomend geval afhankelijk wordt gemaakt van de organisatie van een nieuw bekwaamheidsonderzoek of een onderdeel daarvan. De Raad kan de termijn en de materiële voorwaarden bepalen waaronder deze organisatie moet gebeuren,
   c) welbepaalde onregelmatige of onredelijke motieven bij de totstandkoming van de nieuwe beslissing niet worden betrokken;
   d) welbepaalde regelmatige en redelijke motieven bij de totstandkoming van de nieuwe beslissing kennelijk in ogenschouw moeten worden genomen.

In het geval bedoeld onder het eerste lid, 2°, kan de Raad, zo hij dit op grond van de aangedragen feiten kennelijk noodzakelijk acht, bevelen dat de verzoeker in afwachting van een nieuwe beslissing voorlopig ingeschreven wordt, alsof geen nadelige studievoortgangsbeslissing was genomen.

Bij de behandeling van een verzoekschrift dat als voorwerp een studievoortgangsbeslissing heeft zoals bepaald in artikel I.3, 67°, i), oordeelt de Raad

---

De woorden “het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap” zijn vervangen door de woorden “de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap”.

[296] **Artikel II.291.** : Aanvullingsdecreet, artikel II.21, gewijzigd bij het Flexibiliseringsdecreet, artikel 83.
In het eerste lid zijn de woorden “de onderwijs- en examenregeling” vervangen door de woorden “het onderwijs- en examenreglement”.

[297] **Artikel II.292.** : Aanvullingsdecreet, artikel II.22, gewijzigd bij het Flexibiliseringsdecreet, artikel 84, OD XIX, artikel V.54 en OD XXI, artikel V.52.
In paragraaf 1, eerste lid, punt 1°, zijn de woorden “en/of” vervangen door de woorden “of de”.
In paragraaf 1, derde lid, zijn de woorden “artikel II.1, 15°bis, j)” vervangen door de woorden “artikel I.3, 67°, i)”.

of er in voorkomend geval al dan niet sprake is van een niet remedieerbare overmacht en de onmogelijkheid om voor de betrokken student om organisatorische redenen een aangepaste examenregeling uit te werken.

§2. Na vernietiging van de onrechtmatig genomen studievoortgangsbeslissing door de Raad vervalt de verplichting om bij de aanvechting van een nieuwe ongunstige studievoortgangsbeslissing genomen in opvolging van de uitspraak van de Raad de interne beroepsprocedure uit te putten vooraleer een beroep in te stellen bij de Raad.

Art. II.293.[298] De Vlaamse Regering vermag aan de leden van de Raad op geen enkele wijze enige instructie te geven omtrent de wijze waarop zij de in deze onderafdeling bedoelde bevoegdheden uitoefenen.

Onderafdeling 4. Procedureverloop
Sectie 1. aanhangigmaking

Art. II.294.[299] §1. De beroepen bij de Raad worden ingesteld binnen een vervaltermijn van 5 kalenderdagen, die ingaat de dag na die van kennisname van de in artikel II.284, eerste lid bedoelde beslissing.

De beroepen tegen een beslissing bedoeld in artikel I.3, 67°, h), worden bij de Raad ingesteld binnen een vervaltermijn van 30 dagen die ingaat de dag na kennisname van de definitieve beslissing van het bij of krachtens het decreet bevoegd orgaan en uiterlijk de eenendertigste dag na de dag van een kennisgeving van de betrokken beslissing.

Bij het uitblijven van een tijdige beslissing van de interne beroepsinstantie binnen de termijn zoals bepaald in artikel II.284, tweede lid, dient in voorkomend geval het beroep bij de Raad binnen de vervaltermijn van 5 kalenderdagen na het verstrijken van deze termijn te worden ingesteld, tenzij vóór het verstrijken van de termijn waarover de interne beroepsinstantie beschikt, deze aan de student meedeelt op welke latere datum zij uitspraak zal doen. In dat geval gaat de vervaltermijn van 5 kalenderdagen voor het beroep bij de Raad in de dag na die datum.

Indien de vijfde of dertigste dag van de in het eerste lid respectievelijk tweede lid bedoelde termijn een zaterdag, zondag of wettelijke feestdag is, wordt de termijn verlengd tot de eerstvolgende werkdag waarop de postdiensten open zijn.

---

[298] **Artikel II.293.** : Aanvullingsdecreet, artikel II.23
Het woord “sectie” is vervangen door het woord “onderafdeling”.

[299] **Artikel II.294.** : Aanvullingsdecreet, artikel II.2, §2, tweede lid en artikel II.24, gewijzigd bij OD XXI, artikel V.53,bij OD XXII, artikel V.22 en bij OD XXIII, artikel V.69.
In paragraaf 1, eerste lid, zijn de woorden “artikel II.14” vervangen door de woorden “artikel II.284”.
In paragraaf 1, tweede lid, zijn de woorden “artikel II.1, 15°bis, i)” vervangen door de woorden “artikel I.3, 67°, h)”.
In paragraaf 1, derde lid, zijn de woorden “artikel II.14, tweede lid” vervangen door de woorden “artikel II.284, tweede lid”.
In paragraaf 1, vijfde lid, zijn de woorden “artikel II.24, § 1,” vervangen door het woord “het”.
In paragraaf 1, vijfde lid, 1° en 2°, zijn de woorden “artikel II.14” telkens vervangen door de woorden “artikel II.284”.

Op de initiële studievoortgangsbeslissing vermeldt het instellingsbestuur naast de interne beroepsmodaliteiten de beroepstermijn van 5 kalenderdagen om een extern beroep in te stellen die ingaat na het uitblijven van een tijdige interne beroepsbeslissing zoals in het derde lid bepaald.

Voor de toepassing van het eerste lid, wordt voor wat betreft de transnationale Universiteit Limburg verstaan onder :

1° "de dag van kennisname van de in artikel II.284, eerste lid bedoelde beslissing"
   a) bij ontstentenis van een interne beroepsprocedure : de dag van proclamatie in geval van een examenbeslissing, zoniet de dag waarop de student kennis heeft genomen van de genomen beslissing;
   b) indien een interne beroepsprocedure openstaat : de dag van kennisname van een beslissing na enig intern beroep.

2° "het verstrijken van de in artikel II.284, tweede lid bedoelde termijn" : het verstrijken van een redelijke termijn om een beslissing na intern beroep te nemen, zo een interne beroepsprocedure openstaat.

§2. De beroepen worden ingesteld bij wijze van verzoekschrift, waarin ten minste een feitelijke omschrijving is opgenomen van de ingeroepen bezwaren.

Het verzoekschrift wordt gedagtekend en, op straffe van onontvankelijkheid, ondertekend door de verzoeker of zijn raadsman.

Het verzoekschrift vermeldt:

1° de naam en de woonplaats van de verzoeker. Wanneer woonplaatskeuze wordt gedaan bij de raadsman van de verzoeker, wordt dit in het verzoekschrift aangegeven;
2° de naam en de zetel van het bestuur;
3° het voorwerp van het beroep.

§3. Het verzoekschrift wordt bij aangetekend schrijven overgemaakt aan de Raad. Een kopie van het verzoekschrift wordt tezelfdertijd bij aangetekend schrijven overgemaakt aan het bestuur.

Als datum van het beroep geldt de datum van postmerk.

Art. II.295.[300] §1. De verzoeker kan aan het verzoekschrift de overtuigingsstukken toevoegen die hij nodig acht.

De verzoeker kan naderhand slechts bijkomende overtuigingsstukken aan het dossier laten toevoegen, voor zover deze bij de opmaak van het verzoekschrift nog niet aan de verzoeker bekend waren. De verzoeker bezorgt in dat geval onverwijld een kopie van de bijkomende overtuigingsstukken aan het bestuur.

§2. De overtuigingsstukken worden door de verzoeker gebundeld en op een inventaris ingeschreven.

[300] **Artikel II.295.** : Aanvullingsdecreet, artikel II.25.

Art. II.296.[301] Een onontvankelijk verzoekschrift kan lopende de beroepstermijn worden vervangen door een nieuw verzoekschrift, dat uitdrukkelijk de intrekking van het eerdere verzoekschrift bevestigt.

Art. II.297.[302] De secretaris schrijft elk inkomend beroep in op een register.

Sectie 2. samenstelling van het dossier

Art. II.298.[303] §1. Na ontvangst van de kopie van het verzoekschrift stelt het bestuur de Raad en de verzoeker onverwijld in het bezit van de stukken op grond waarvan de beslissing is genomen.

Deze stukken omvatten ten minste:

1° een afschrift van de bestreden studievoortgangsbeslissing;
2° in voorkomend geval : de examenkopij(en) van of het stagerapport inzake de verzoeker, of het verslag van het bekwaamheidsonderzoek met het oog op de verwerving van een bewijs van bekwaamheid;
3° het dossier samengesteld naar aanleiding van het in artikel II.283, eerste lid, bedoelde intern beroep.

De stukken worden door het bestuur gebundeld en op een inventaris ingeschreven.

§2. Het bestuur geeft bij de overmaking van de stukken aan welke contactpersoon belast is met de administratieve opvolging van de procedure bij de Raad.

§3. Indien het bestuur de in paragraaf 1 bedoelde stukken niet onverwijld overmaakt, kan het door de voorzitter worden aangemaand om daartoe alsnog, binnen een gestelde termijn, over te gaan.

Indien het bestuur de stukken en inlichtingen niet of niet binnen de gestelde termijn overlegt, worden de door de verzoeker aangehaalde feiten als bewezen geacht, behoudens indien deze feiten kennelijk onjuist zouden zijn of worden tegengesproken door de door verzoeker overgelegde overtuigingsstukken.

Art. II.299.[304] De secretaris is onder het gezag van de voorzitter belast met de samenstelling van het dossier, dat naast de in artikel II.298, §1, bedoelde stukken tevens de overtuigingsstukken omvat die door de verzoeker bij het verzoekschrift werden gevoegd.

Art. II.300.[305] Zodra het dossier is samengesteld, wordt dit door de secretaris via het meest gerede communicatiemiddel aan de partijen gemeld. De secretaris geeft het

---

[301] **Artikel II.296.** : Aanvullingsdecreet, artikel II.26.
[302] **Artikel II.297.** : Aanvullingsdecreet, artikel II.27.
[303] **Artikel II.298.** : Aanvullingsdecreet, artikel II.28, gewijzigd bij het Flexibiliseringsdecreet, artikel 85.
In paragraaf 1, tweede lid, punt 3°, zijn de woorden “artikel II.13, eerste lid, van dit decreet” vervangen door de woorden “artikel II.283, eerste lid”.
[304] **Artikel II.299.** : Aanvullingsdecreet, artikel II.29.
De woorden “artikel II.28” zijn vervangen door de woorden “artikel II.298”.
[305] **Artikel II.300.** : Aanvullingsdecreet, artikel II.30.

lokaal aan waar het dossier door de partijen en/of hun raadsman kan worden geraadpleegd.

Sectie 3. onderzoek

Art. II.301.[306] De secretaris bezorgt de partijen na samenstelling van het dossier via het meest gerede communicatiemiddel:
1° een ontwerp van procedurekalender;
2° de datum, het uur en de plaats van de zitting van de Raad;
3° de samenstelling van de Raad.

Art. II.302.[307] §1. Het in artikel II.301, 1°, bedoelde ontwerp van procedurekalender stelt de termijn vast waarbinnen:
1° het bestuur in staat wordt gesteld een antwoordnota aan de Raad en aan de verzoeker voor te leggen;
2° de verzoeker in staat wordt gesteld een wederantwoordnota aan de Raad en aan het bestuur voor te leggen.

De in het eerste lid bedoelde termijn bedraagt voor elke partij ten minste 48 uur.

De secretaris en de partijen kunnen het ontwerp in onderling overleg wijzigen. Indien geen overeenstemming wordt bereikt, wordt het ontwerp van procedurekalender definitief.

§2. De definitief vastgestelde procedurekalender wordt bij aangetekend schrijven aan de partijen overgemaakt.

§3. De antwoordnota en de wederantwoordnota worden aan de Raad en aan de tegenpartij bezorgd via het meest gerede communicatiemiddel.

Een buiten de gestelde termijn aan de Raad overgemaakte antwoordnota of wederantwoordnota wordt uit de verdere procedure geweerd.

Art. II.303.[308] §1. De partijen kunnen 1 of meer leden schriftelijk en op gemotiveerde wijze wraken vóór de aanvang van de zitting, tenzij de reden tot wraking later is ontstaan. De voorzitter, of, zo deze wordt gewraakt, de plaatsvervangende voorzitter, doet onmiddellijk uitspraak over het verzoek tot wraking. Zo het verzoek wordt ingewilligd, neemt de plaatsvervanger de plaats in van het gewraakte lid.

Het lid dat weet dat er een reden tot wraking tegen hem bestaat, moet zich van de zaak onthouden.

§2. De redenen tot wraking zijn de volgende:

---

[306] **Artikel II.301.** : Aanvullingsdecreet, artikel II.31.
[307] **Artikel II.302.** : Aanvullingsdecreet, artikel II.32.
In paragraaf 1, eerste lid, zijn de woorden “artikel II.31” vervangen door de woorden “artikel II.301”.
In paragraaf 1, eerste lid, punt 2° zijn de woorden “aan de verzoeker” vervangen door de woorden “aan het bestuur”.
[308] **Artikel II.303.** : Aanvullingsdecreet, artikel II.33.

1° de redenen bedoeld in artikel 828, 829, tweede lid en 830 van het Gerechtelijk Wetboek;
2° de hoedanigheid van lid van een in artikel 24, §4 van de Grondwet bedoelde rechtspersoon verantwoordelijk voor de universiteit of de hogeschool waaraan de kwestieuze beslissing werd genomen.

Art. II.304.[309] De partijen kunnen schriftelijk en op gemotiveerde wijze vragen dat bepaalde getuigen door de Raad worden ondervraagd. De Raad beslist soeverein over de toelaatbaarheid van een getuigenverhoor en maakt van zijn beslissing melding in de uitspraak.

Sectie 4. zitting en uitspraak

Art. II.305.[310] De voorzitter leidt de zitting.

De zittingen zijn openbaar, behoudens indien de voorzitter, al dan niet op verzoek van de partijen of 1 ervan, oordeelt dat gewichtige redenen aanwezig zijn die zich tegen de openbaarheid van de hoorzitting verzetten.

Het verzoek wordt op tegenspraak behandeld. De partijen pleiten in elkaars aanwezigheid.

De voorzitter ondervraagt desgevallend de door de partijen opgeroepen getuigen.

De voorzitter sluit de debatten na de pleidooien en in voorkomend geval na de wederantwoorden.

Art. II.306.[311] Bij regelmatige oproeping belet de afwezigheid van de partijen of 1 ervan de geldigheid van een zitting niet.

Art. II.307.[312] De Raad beraadslaagt en beslist achter gesloten deuren over zijn uitspraken.

De uitspraken van de Raad zijn openbaar.

De Raad antwoordt in de uitspraken op alle opmerkingen van de partijen die de aan het geschil te geven oplossing kunnen beïnvloeden.

De uitspraak van de Raad wordt bij het secretariaat ter beschikking gesteld van de partijen op de eerstvolgende werkdag na de zitting, behoudens een andersluidende beslissing van de Raad. Deze terbeschikkingstelling geldt als enige kennisgeving van de uitspraak aan alle partijen. De uitspraak van de Raad wordt ook nog elektronisch meegedeeld aan de partijen op de eerste werkdag volgend op de zitting van de Raad, behoudens een andersluidende beslissing van de Raad.

---

[309] **Artikel II.304.** : Aanvullingsdecreet, artikel II.34.
[310] **Artikel II.305.** : Aanvullingsdecreet, artikel II.35.
[311] **Artikel II.306.** : Aanvullingsdecreet, artikel II.36.
[312] **Artikel II.307.** : Aanvullingsdecreet, artikel II.37, gewijzigd bij OD XXIII, artikel V.70.

Art. II.308.[313] De uitspraken van de Raad wordt uitgebracht binnen een ordetermijn van 15 kalenderdagen, die ingaat de dag na die waarop het beroep is ingeschreven op het in artikel II.297 bedoelde register.

In afwijking van het bepaalde in het eerste lid worden de uitspraken van de Raad in beroepen tegen een beslissing bedoeld in artikel I.3, 67°, h), uitgebracht binnen een ordetermijn van 30 kalenderdagen.

Onderafdeling 5. Bijstand door een raadsman

Art. II.309.[314] De partijen kunnen zich bij een procedure voor de Raad laten bijstaan door een raadsman.

De raadsman legt ten laatste ter zitting een schriftelijke machtiging voor, behoudens indien:
1° de raadsman ingeschreven is als advocaat of als advocaat-stagiair, of
2° de raadsman samen met de betrokken partij ter zitting verschijnt.

Onderafdeling 6. Schorsing van de werkzaamheden

Art. II.310.[315] Ten aanzien van beroepen die in juli of augustus worden ingeschreven op het in artikel II.297 bedoelde register, kan een bestuur de Raad verzoeken rekening te houden met een gestaafde onderbezetting van de instelling ten gevolge van de jaarlijkse vakantie van het personeel.

Zo de Raad de onderbezetting gestaafd acht:
1° schorst hij gedurende ten hoogste 21 kalenderdagen de in artikel II.308 bedoelde termijn, of
2° verstrijkt de overeenkomstig artikel II.292, §1, eerste lid, 2°, a) door de Raad te bepalen termijn niet eerder dan op de dag na deze waarop voldoende personeelsleden aanwezig zijn om een examencommissie opnieuw op rechtmatige wijze samen te stellen.

Onderafdeling 7. Uitvoeringsmachtiging

Art. II.311.[316] De Vlaamse Regering bepaalt de wijze waarop de leden van de Raad en de secretaris worden vergoed.

---

[313] **Artikel II.308.** : Aanvullingsdecreet, artikel II.38, gewijzigd bij OD XXI, artikel V.54.
In het eerste lid zijn de woorden “artikel II.27” zijn vervangen door de woorden “artikel II.297”.
In het tweede lid zijn de woorden “artikel II.1, 15°bis, h) en i)” vervangen door de woorden “artikel I.3, 67°, h)”.
[314] **Artikel II.309.** : Aanvullingsdecreet, artikel II.39.
In lid 2, punt 1°, zijn de woorden “en/of” vervangen door het woord “of”.
[315] **Artikel II.310.** : Aanvullingsdecreet, artikel II.40.
In het eerste lid zijn de woorden “artikel II.27” vervangen door de woorden “artikel II.297”.
In het tweede lid, 1°, zijn de woorden “artikel II.38” vervangen door de woorden “artikel II.308” en zijn de woorden “en/of” vervangen door het woord “of”.
In het tweede lid, 2°, zijn de woorden “artikel II.22, eerste lid, 2°, a)” vervangen door de woorden “artikel II.292, §1, eerste lid, 2°, a)”.
[316] **Artikel II.311.** : Aanvullingsdecreet, artikel II.41.

Zij kan nadere regelen bepalen omtrent de formaliteiten die door de partijen bij procedures voor de Raad moeten worden vervuld, zonder dat deze op enigerlei wijze kunnen leiden tot de onontvankelijkheid van een beroep.

Art. II.312.[317] De nadere werkingsregelen van de Raad worden vastgelegd in een huishoudelijk reglement.

Onderafdeling 8. Publicatie van de uitspraken

Art. II.313.[318] Onder het gezag van de Raad voorziet de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap in de geanonimiseerde publicatie van de uitspraken op de website van de dienst en in een jaarlijks verslagboek.

Hoofdstuk 4. Studentenraad
Afdeling 1. Oprichting

Art. II.314.[319] §1. Het bestuur ziet toe op de oprichting van een studentenraad op het niveau van de associatie, respectievelijk de instelling.

§2. De studentenraad op het niveau van de instelling kan beslissen dat participatiecommissies worden opgericht op het niveau van andere onderdelen van de instelling. Ten minste voor wat betreft de adviesorganen op het opleidingsniveau wordt studentenparticipatie geregeld zodat de studenten minstens een derde van de stemmen binnen dit orgaan hebben. Wanneer onvoldoende studenten bereid gevonden worden om er deel van uit te maken, kan het adviesorgaan toch functioneren.

De samenstelling en de functioneringswijze van de participatiecommissies worden vastgelegd in het in artikel II.332 bedoelde participatiereglement.

Afdeling 2. Voorbereidende maatregelen

Art. II.315.[320] §1. De oprichting van een studentenraad wordt begeleid door een forum dat is samengesteld uit:
1° in de associaties : een gelijk aantal afgevaardigden van het bestuur en van de verkozen studenten die zetelen in organen van de partners bij de associatie;
2° in de instellingen : een gelijk aantal afgevaardigden van het bestuur en van de bestaande studentenraad, of, bij gebreke daaraan, van de verkozen studenten die zetelen in een orgaan van de instelling.

---

[317] **Artikel II.312.** : Aanvullingsdecreet, artikel II.42.
[318] **Artikel II.313.** : Aanvullingsdecreet, artikel II.43.
De woorden “het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap” zijn vervangen door de woorden “de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap” en zijn de woorden “departement Onderwijs” vervangen door het woord “dienst”.
[319] **Artikel II.314.** : Aanvullingsdecreet, artikel II.48, gewijzigd bij OD XXIII, artikel V.71.
In paragraaf 2, tweede lid, zijn de woorden “artikel II.66” vervangen door de woorden “artikel II.332”.
[320] **Artikel II.315.** : Aanvullingdecreet, artikel II.49.
In paragraaf 2, eerste lid, zijn de woorden “artikel II.50, §1, tweede lid, II.51, §1, tweede lid, en II.52” vervangen door de woorden “artikel II.316, §1, tweede lid, II.317, §1, tweede lid, en II.318”.
In paragraaf 2, tweede lid, zijn de woorden “artikel II.61” vervangen door de woorden “artikel II.327”.

§2. Bij wijze van overgangsmaatregel bepaalt het forum de regelen bedoeld in artikel II.316, §1, tweede lid, II.317, §1, tweede lid, en II.318. Het forum beslist daartoe op grond van een volstrekte meerderheid van stemmen binnen het bestuur, enerzijds, en de afgevaardigden van de verkozen studenten, respectievelijk de studentenraad, anderzijds.

Bij wijze van overgangsmaatregel maakt de studentendelegatie in het forum de keuze bedoeld in artikel II.327, §1, tweede lid.

§3. Het bestuur draagt er zorg voor dat de in paragraaf 1 bedoelde afgevaardigden op de hoogte zijn van het organigram van de associatie, respectievelijk de instelling en van de allocatie van bevoegdheden.

Afdeling 3. Samenstelling

Art. II.316.[321] §1. De studentenraad bestaat uit leden, die worden verkozen door en onder de studenten behorende tot de associatie, respectievelijk de instelling.

De studentenraad bepaalt het aantal leden, dat ten minste 8 bedraagt.

§2. Studenten die op het ogenblik waarop zij als stemgerechtigd lid worden aangeduid in het bestuur niet behoren tot de studentenraad, worden van rechtswege met stemrecht in deze studentenraad opgenomen.

Het overeenkomstig paragraaf 1, tweede lid, bepaalde aantal leden wordt voor de berekening van aanwezigheidsquora en stemverhoudingen met de in het eerste lid bedoelde studenten uitgebreid.

Art. II.317.[322] §1. De verkiezingen worden georganiseerd door het bestuur in samenspraak met de studentenraad. Zij zijn gespreid over meerdere dagen.

De studentenraad legt de nadere kiesprocedure vast. De procedure waarborgt ten minste de verkiezing van een redelijk aantal plaatsvervangers voor de effectieve leden van de studentenraad. De procedure kan door middel van kieskringen waarborgen dat in de studentenraad studenten zijn vertegenwoordigd vanuit de verschillende partners bij de associatie, respectievelijk de onderscheiden onderverdelingen van de instelling.

§2. Indien minder dan 10% van het totaal aantal studenten aan de verkiezing heeft deelgenomen, wordt de studentenraad op grond van de verkiezingsuitslag samengesteld, waarbij evenwel volgende bevoegdheden en prerogatieven worden opgeschort tot de volgende verkiezingen:

1° in de associaties en instellingen waarvan het bestuur (een) stemgerechtigde afgevaardigde(n) van de studentenraad bevat : het stemrecht van deze afgevaardigde(n). In voorkomend geval word(t)(en) de afgevaardigde(n)

---

[321] **Artikel II.316.** : Aanvullingsdecreet, artikel II.50.
[322] **Artikel II.317.** : Aanvullingsdecreet, artikel II.51.
In paragraaf 2, eerste lid, 2°, zijn de woorden “afdeling 4, onderafdeling 4 en onderafdeling 5” vervangen door de woorden “artikel II.323 tot en met II.326” en zijn de woorden “artikel II.62” vervangen door de woorden “artikel II.328”.

meegerekend bij de bepaling van het aanwezigheidsquorum, doch niet bij de bepaling van het stemmenaantal;

2° in de overige associaties en instellingen : de bepalingen van artikel II.323 tot en met II.326 en de bepalingen van artikel II.328.

Het bestuur bepaalt voor de toepassing van het eerste lid de wijze en het tijdstip waarop het aantal studenten wordt berekend.

Art. II.318.[323] De studentenraad bepaalt de duur van het mandaat van de verkozen leden en, desgevallend, de wijze waarop de studentenraad periodiek geheel of gedeeltelijk opnieuw wordt samengesteld.

De studentenraad bepaalt in welke gevallen de effectieve leden van de studentenraad vervangen worden door plaatsvervangers en op welke wijze een begonnen mandaat, bij vroegtijdige beëindiging ervan, volgemaakt wordt door een plaatsvervanger.

De studentenraad kan de hoedanigheden bepalen waarmee het lidmaatschap van de studentenraad onverenigbaar is.

Afdeling 4. Bevoegdheden en prerogatieven

Art. II.319.[324] De bevoegdheden en prerogatieven bedoeld in deze afdeling kunnen in voorkomend geval worden uitgeoefend door de in artikel II.314, §2, bedoelde participatiecommissies, voor wat betreft aangelegenheden die zich situeren op het niveau van het betrokken onderdeel van de instelling.

Art. II.320.[325] De bevoegdheden en prerogatieven bedoeld in artikel II.323 tot en met II.326 worden niet uitgeoefend ten aanzien van het bestuur waarvan ten minste 10 % van de leden bestaat uit stemgerechtigde studenten.

Art. II.321.[326] De studentenraad verdedigt de belangen van de studenten en heeft ten behoeve van alle studenten een informatieplicht over de wijze waarop hij zijn bevoegdheden uitoefent.

Art. II.322.[327] De studentenraad kan uit eigen beweging een schriftelijk advies uitbrengen over alle aangelegenheden die studenten aanbelangen.

Het bestuur brengt na ontvangst van een advies omtrent in artikel II.323 of II.325 bedoelde aangelegenheden een met redenen omklede schriftelijke reactie uit in de vorm van een voorstel.

---

[323] **Artikel II.318.** : Aanvullingsdecreet, artikel II.52.

[324] **Artikel II.319.** : Aanvullingsdecreet, artikel II.53.
De woorden “artikel II.48” zijn vervangen door de woorden “artikel II.314”.

[325] **Artikel II.320.** : Aanvullingsdecreet, artikel II.54.
De woorden “onderafdeling 4 en onderafdeling 5” zijn vervangen door de woorden “artikel II.323 tot en met II.326”.

[326] **Artikel II.321.** : Aanvullingsdecreet, artikel II.55.

[327] **Artikel II.322.** : Aanvullingsdecreet, artikel II.56.
In het tweede lid zijn de woorden “artikel II.57 en/of II.59” vervangen door de woorden “artikel II.323 of II.325”.

Art. II.323.[328] Het bestuur beraadslaagt met de studentenraad over de vastlegging van elk ontwerp van reglementaire bepaling inzake:
1° het vaststellen van de rechtspositieregeling van de student en van het onderwijs- en examenreglement;
2° de vaststelling en de besteding van de inschrijvingsgelden;
3° de uitwerking van initiatieven inzake studentenbegeleiding;
4° het vaststellen van de regelen inzake internationale studentenmobiliteit;
5° het bepalen van de organisatie van het academiejaar, met inbegrip van de vakantie- en verlofregeling.

Art. II.324.[329] §1. De beraadslaging gebeurt rechtstreeks tussen bestuur en studentenraad, dan wel in de schoot van een in de instelling bestaande adviserende raad waarin naast afgevaardigden van de studentenraad andere onderwijs- en onderzoeksbetrokkenen zijn vertegenwoordigd en waarin de in artikel II.322 en II.324 bedoelde aangelegenheden gebruikelijk besproken worden.

§2. De beraadslaging leidt tot een akkoord of niet-akkoord tussen het bestuur en de studentenraad of hun afgevaardigden.

Een akkoord wordt uitgevoerd door het bestuur. In geval van niet-akkoord neemt het bestuur een eindbeslissing.

Art. II.325.[330] Het bestuur raadpleegt de studentenraad over elk ontwerp van reglementaire bepaling inzake:
1° het algemeen beleid inzake interne kwaliteitszorg;
2° het vaststellen van de regelen inzake de evaluatie van de onderwijsactiviteiten van het academisch, respectievelijk het onderwijzend personeel.

De studentenraad bij een universiteit wordt bijkomend geraadpleegd over elk ontwerp van reglementaire bepaling inzake sociale toelagen.

Art. II.326.[331] §1. De raadpleging gebeurt rechtstreeks, dan wel in de schoot van een in de instelling bestaande adviserende raad waarin naast afgevaardigden van de studentenraad andere onderwijs- en/of onderzoeksbetrokkenen zijn vertegenwoordigd en waarin de in de artikel II.323 en II.325 bedoelde aangelegenheden gebruikelijk besproken worden.

§2. De conclusies van de raadpleging worden neergelegd in een met redenen omkleed advies.

---

[328] **Artikel II.323.** : Aanvullingsdecreet, artikel II.57.
In punt 1° zijn de woorden “de onderwijs- en examenregeling” vervangen door de woorden “het onderwijs- en examenreglement”.
[329] **Artikel II.324.** : Aanvullingsdecreet, artikel II.58.
In paragraaf 1, zijn de woorden “artikel II.57 en II.59” vervangen door de woorden “artikel II.323 en II.325”.
[330] **Artikel II.325.** : Aanvullingsdecreet, artikel II.59, eerste lid, 1° en 3° en tweede lid.
In het eerste lid is punt 3° hernummerd tot punt 2°.
[331] **Artikel II.326.** : Aanvullingsdecreet, artikel II.60.
In paragraaf 1 zijn de woorden “artikel II.57 en II.59” vervangen door de woorden “artikel II.323 en II.325”.

Het bestuur kan slechts op gemotiveerde wijze afwijken van het advies van de studentenraad. Deze motivering wordt binnen een termijn van 30 kalenderdagen meegedeeld aan de studentenraad. De termijn gaat in de dag na deze waarop de betrokken reglementaire bepaling wordt aangenomen.

Art. II.327.[332] §1. In associaties of instellingen waarvan het bestuur stemgerechtigde studenten omvat, worden deze studenten als volgt aangeduid:
1° door middel van rechtstreekse verkiezing, of
2° door middel van getrapte verkiezing, in welk geval de betrokken studenten worden verkozen door de leden van de studentenraad.

De keuze voor de wijze van aanduiding wordt gemaakt door de studentenraad.

§2. De bepalingen van paragraaf 1, eerste lid doen geen afbreuk aan:
1° artikel 10 van het bijzonder decreet van 26 juni 1991 betreffende de Universiteit Gent en het Universitair Centrum Antwerpen en de artikelen 6, 8° en 20, 3°, van het decreet houdende het statuut van de Universiteit Hasselt en de Hoge Raad voor het Hoger Onderwijs in Limburg;
2° artikel 12, artikel 17 en artikel 31, §3, derde lid, van het bijzonder decreet van 13 juli 2012 tot regeling van de bestuurlijke organisatie en werking van sommige publiekrechtelijke hogescholen;
3° artikel 12, artikel 17 en artikel 31, §3, derde lid, van het bijzonder decreet van 13 juli 2012 tot regeling van de bestuurlijke organisatie en werking van twee fusiehogescholen;
4° artikel 8, §1, eerste lid, 4° van het decreet van 22 december 1995 houdende wijziging van diverse decreten met betrekking tot de Universiteit Antwerpen;
5° artikel 12 en artikel 14 van het bijzonder decreet van 20 februari 2009 betreffende de Hogere Zeevaartschool;
6° de statuten van associaties en instellingen die de aanduiding van studenten in een bepaald bestuur op andersoortige wijze regelen, voor zover deze aanduiding gebeurt vanuit een ander bestuur dat wél overeenkomstig paragraaf 1 rechtstreeks of getrapt verkozen studenten omvat.

Art. II.328.[333] Indien een bestuur dat bevoegd is om uitvoerbare beslissingen te nemen met betrekking tot de in artikel II.323 of II.325 bedoelde aangelegenheden, geen stemgerechtigde studenten omvat, heeft de studentenraad het recht om ten minste 1 lid met raadgevende stem af te vaardigen naar dit bestuur, desgevallend onder de voorwaarden bepaald in het in artikel II.331 bedoelde participatiereglement.

---

[332] **Artikel II.327.** : Aanvullingsdecreet, artikel II.61, gewijzigd bij het decreet van 7 mei 2004 betreffende het Limburgs Universitair Centrum en de Hoger Raad voor het Hoger Onderwijs in Limburg, artikel 36, het decreet van 20 februari 2009 betreffende de Hogere Zeevaartschool, artikel 13, OD XXI, artikel V.55, het bijzonder decreet van 13 juli 2012 tot regeling van de bestuurlijke organisatie en werking van sommige publiekrechtelijke hogescholen, artikel 44 en het bijzonder decreet van 13 juli 2012 tot regeling van de bestuurlijke organisatie en werking van twee fusiehogescholen, artikel 43.
In paragraaf 2 zijn de punten 2° tot en met 7° hernummerd tot 1° tot en met 6°.
In paragraaf 2, punt 3°, zijn de woorden “duo decies” aan elkaar geschreven.
In paragraaf 2, punt 6°, zijn de woorden “artikel II.61, §1” vervangen door de woorden “paragraaf 1”.
[333] **Artikel II.328.** : Aanvullingsdecreet, artikel II.62.
In het eerste lid zijn de woorden “artikel II.57 en/of II.59” vervangen door de woorden “artikel II.323 of II.325” en zijn de woorden “artikel II.65” vervangen door de woorden “artikel II.331”.

De afgevaardigde van de studentenraad wordt uitgenodigd op de vergaderingen van het bestuur en wordt in het bezit gesteld van alle stukken.

Afdeling 5. Werking

Art. II.329.[334] De studentenraad duidt een voorzitter aan.

De voorzitter kan buiten de leden van de studentenraad worden aangeduid, in welk geval hij niet stemgerechtigd is.

Art. II.330.[335] De studentenraad beslist slechts geldig indien de meerderheid van de leden aanwezig is.

De nadere werking van de studentenraad wordt geregeld in een werkingsreglement, dat wordt vastgelegd bij volstrekte meerderheid van stemmen.

Art. II.331.[336] Het bestuur en de studentenraad nemen een participatiereglement bij volstrekte meerderheid van stemmen binnen het bestuur, enerzijds, en de studentenraad, anderzijds.

Het participatiereglement kan opgenomen worden in het onderwijs- en examenreglement.

Art. II.332.[337] Het participatiereglement omvat:
1° de procedureregels die bij het uitoefenen van de participatierechten van de studentenraad in acht moeten worden genomen;
2° de wijze waarop geschillen over de uitvoering van artikel II.314 tot en met II.334 en artikel II.354 of over de interpretatie van een bepaling van het participatiereglement door middel van vormen van arbitrage of bemiddeling worden beslecht;
3° desgevallend de in artikel II.314, §2, tweede lid of II.391, §2, tweede lid, bedoelde regelen.

Het participatiereglement kan aan de studentenraad bijkomende bevoegdheden toekennen.

Afdeling 6. Ondersteuning

---

[334] **Artikel II.329.** : Aanvullingsdecreet, artikel II.63.
[335] **Artikel II.330.** : Aanvullingsdecreet, artikel II.64.
[336] **Artikel II.331.** : Aanvullingsdecreet, artikel II.65.
In het eerste lid zijn de woorden “op grond van een” vervangen door de woorden “bij”.
In het tweede lid zijn de woorden “de onderwijs- en examenregeling” vervangen door de woorden “het onderwijs- en examenreglement”.
[337] **Artikel II.332.** : Aanvullingsdecreet, artikel II.66.
In het eerste lid, 2°, zijn de woorden “deze titel” vervangen door de woorden “artikel II.314 tot en met II.334 en artikel II.354”.
In het eerste lid, 3°, zijn de woorden “artikel II.48, §2, tweede lid” vervangen door de woorden “artikel II.314, §2, tweede lid of II.391, §2, tweede lid”.

Art. II.333.[338] Het bestuur kent aan de studentenraad de nodige infrastructurele, financiële of administratieve ondersteuning toe. De studentenraad dient daartoe een werkplan in.

Art. II.334.[339] §1. Het bestuur maakt in samenspraak met de studentenraad een statuut van studentenvertegenwoordiger op. Dat statuut bepaalt de nodige faciliteiten voor de studentenvertegenwoordigers in interne en externe raden en organen om een goede vertegenwoordiging te garanderen. Deze faciliteiten betreffen ten minste de wijze waarop in functie van de werking van deze raden en organen onderwijsactiviteiten en examens op flexibele wijze kunnen worden gepland en afgeweken kan worden, indien dit de goede werking van de studentvertegenwoordiging in het gedrang brengt, van de verplichte aanwezigheid, werk- en examenvormen en indiendata voor bepaalde opleidingsonderdelen.

§2. Het instellingsbestuur legt, in samenspraak met de studentenraad, een lijst vast met de mandaten waarvoor het statuut, vermeld in paragraaf 1, van toepassing is. Daarbij houdt zij ook rekening met mandaten op supra-instellingsniveau.

§3. Het instellingsbestuur stelt een ombudsdienst aan waar studentenvertegenwoordigers terechtkunnen indien hun rechten niet worden gerespecteerd.

Art. II.335.[340] De associatie verzekert de toepassing van de bepalingen betreffende de participatie inzake onderwijsaangelegenheden, vervat in artikel II.314 tot en met II.334 en artikel II.354.

Hoofdstuk 5. Studentenvoorzieningen in het hoger onderwijs
Afdeling 1. Algemene bepalingen

Art. II.336.[341] Hogescholen en universiteiten bieden aan de studenten vermeld in artikel II.338 studentenvoorzieningen aan.

Art. II.337.[342] De studentenvoorzieningen hebben tot doel de gelijkwaardige toegang tot en de deelname van alle studenten aan het hoger onderwijs te bevorderen door de basisvoorwaarden bij het studeren te verbeteren. Ze streven dat doel na door materiële en immateriële hulp- en dienstverlening te bieden en door studiebelemmerende factoren weg te nemen.

Afdeling 2. Toegang tot studentenvoorzieningen

---

[338] **Artikel II.333.** : Aanvullingsdecreet, artikel II.67.
De woorden “en/of” zijn vervangen door het woord “of”.
[339] **Artikel II.334.** : Aanvullingsdecreet, artikel II.68, gewijzigd bij OD XXIII, artikel V.72.
[340] **Artikel II.335.** : Structuurdecreet, artikel 104, vervangen bij het Aanvullingsdecreet, artikel V.21.
De woorden “Deel II, Titel III van het decreet van 19 maart 2004 betreffende de rechtspositieregeling van de student, de participatie in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen” zijn vervangen door de woorden “artikel II.314 tot en met II.334 en artikel II.354”.
[341] **Artikel II.336.** : Stuvo-decreet, artikel 3.
De woorden “artikel 5” zijn vervangen door de woorden “artikel II.338”
[342] **Artikel II.337.** : Stuvo-decreet, artikel 4.

Art. II.338.[343] De studenten die met een diploma- of creditcontract ingeschreven zijn hebben binnen de bepalingen van dit hoofdstuk toegang tot de studentenvoorzieningen van de hogeschool of universiteit waar ze hun opleiding volgen.

De studenten die in het kader van internationale mobiliteit en uitwisselingen, een deel van hun opleiding in een Vlaamse universiteit of hogeschool volgen, maar daar niet ingeschreven zijn, hebben toegang tot studentenvoorzieningen die verbonden zijn aan de plaats waar ze dat onderdeel van hun opleiding volgen.

De cursisten in een hbo5-opleiding georganiseerd door een Centrum voor Volwassenenonderwijs en leerlingen in een hbo5-opleiding verpleegkunde georganiseerd door een instelling voor secundair onderwijs kunnen toegang hebben tot de sociale voorzieningen van de hogeschool, waarmee het betrokken Centrum voor Volwassenenonderwijs of de betrokken instelling voor secundair onderwijs een samenwerkingsovereenkomst met betrekking tot de betreffende hbo5-opleiding heeft afgesloten. Deze overeenkomst legt ten minste de afspraken vast over de afstemming op het vlak van curriculumontwikkeling, inzet van personeel, infrastructuur en kwaliteitszorg in die hbo5-opleidingen.

Art. II.339.[344] De toekenning van studentenvoorzieningen kan aan specifieke voorwaarden verbonden zijn. Die specifieke voorwaarden worden nader omschreven in het beleidsplan, vermeld in artikel IV.43 en worden aan de studenten medegedeeld bij de inschrijving.

Art. II.340.[345] De toegang tot studentenvoorzieningen kan op basis van het aantal studiepunten waarvoor een student zich inschrijft gedifferentieerd worden, als de student zich inschrijft voor minder dan 27 studiepunten per academiejaar en als hij niet in het jaar van zijn diplomering zit. Als een instelling differentieert, moet ze in haar beleidsplan vermeld in artikel IV.43, melding maken van de regels die ze daarbij hanteert.

Art. II.341.[346] Als een student als vermeld in artikel II.338, eerste lid, een gezamenlijke opleiding in verschillende instellingen volgt of als een student als vermeld in artikel II.338, eerste lid, in het kader van zijn opleiding lessen volgt aan een hogeschool of universiteit waar hij niet ingeschreven is, bepalen de criteria van de hogeschool of universiteit waar de student zijn vraag stelt of en in welke mate de

---

[343] **Artikel II.338.** : Stuvo-decreet, artikel 5.
In het eerste lid zijn de woorden “het decreet” vervangen door de woorden “dit hoofdstuk”.
[344] **Artikel II.339.** : Stuvo-decreet, artikel 6.
De woorden “artikel 25” zijn vervangen door de woorden “artikel IV.43”.
[345] **Artikel II.340.** : Stuvo-decreet, artikel 7.
Het woord “instelling” is vervangen door de woorden “hogeschool of universiteit” en de woorden “artikel 25” zijn vervangen door de woorden “artikel IV.43”.
[346] **Artikel II.341.** : Stuvo-decreet, artikel 8.
In het eerste lid zijn de woorden “artikel 5” telkens vervangen door de woorden “artikel II.338” en is het woord “instelling” telkens vervangen door de woorden “hogeschool of universiteit”.
In het tweede lid is het woord “instelling” telkens vervangen door de woorden “hogeschool of universiteit”, zijn de woorden “artikel 9” vervangen door de woorden “artikel III.66” en zijn de woorden “artikel 25” vervangen door de woorden “artikel IV.43”.
In het derde lid zijn de woorden “artikel 14 van dit decreet” vervangen door de woorden “artikel III.71”.

student toegang heeft tot de studentenvoorzieningen van deze hogeschool of universiteit.

Als de academische hogeschoolopleidingen bij of krachtens decreet worden overgeheveld naar de universiteiten, en als de studenten van die opleidingen, hun opleiding of onderdelen van hun opleiding volgen op een plaats waar studentenvoorzieningen georganiseerd en aangeboden worden door een hogeschool, sluiten de betrokken universiteit en hogeschool een protocol af waarin de modaliteiten voor de transfer van financiële middelen van de hogeschool of universiteit die de sociale toelage vermeld in artikel III.66, voor deze studenten ontvangt, naar de hogeschool of universiteit die hen toegang biedt tot de studentenvoorzieningen, geregeld wordt. Dat protocol moet de gelijkwaardige behandeling garanderen van alle studenten op de plaats waar de studentenvoorzieningen aangeboden worden. Het protocol vormt een onderdeel van het beleidsplan, vermeld in artikel IV.43 van alle bij het protocol betrokken instellingen.

In het protocol werken de betrokken hogeschool en universiteit ook een financiële regeling uit met betrekking tot de sociale toelage van het vierde kwartaal van 2013, die krachtens artikel III.71 in dat jaar nog uitbetaald zal worden aan de hogeschool die academische opleidingen overdraagt. Het protocol bevat ook een overzicht van de personeelsleden van de studentenvoorzieningen waarvan het salaris of een procentueel deel ervan aangerekend wordt op de getransfereerde middelen.

Afdeling 3. Bestuur en beheer

Art. II.342.[347] De overheid kent de sociale toelage toe aan de hogeschool of universiteit voor haar werking betreffende studentenvoorzieningen, als de instelling een voor de studenten herkenbare dienst voor studentenvoorzieningen en een stuvoraad opricht.

De stuvoraad heeft minstens de volgende taken en bevoegdheden :

1° de stuvoraad stelt een beleidsplan en een jaar- en meerjarenbegroting op voor de werking en organisatie van studentenvoorzieningen en legt die ter goedkeuring voor aan het instellingsbestuur;
2° binnen het kader van het goedgekeurde beleidsplan en de goedgekeurde jaar- en meerjarenbegroting en binnen het kader van de vastgelegde bestuurs- en beheersreglementen van de instelling staat de stuvoraad in voor de aanwending van de sociale toelage, van de inkomsten uit de werking betreffende studentenvoorzieningen en voor de aanwending van alle andere financiële middelen die de instelling ter beschikking stelt van studentenvoorzieningen;
3° de stuvoraad stelt het jaarverslag over studentenvoorzieningen op;
4° de stuvoraad doet voorstellen aan het instellingsbestuur voor de functies en personeelsbezetting die hij nodig acht voor de werking en organisatie van de studentenvoorzieningen;

[347] **Artikel II.342.** : Stuvo-decreet, artikel 15.
In het eerste lid is het woord “instelling” de eerste keer dat het voorkomt, vervangen door de woorden “hogeschool of universiteit”.
In het tweede lid, punt 5°, zijn de woorden “artikel 24” vervangen door de woorden “artikel II.351”.

5° de stuvoraad formuleert voorstellen voor het sluiten van de samenwerkingsovereenkomsten, vermeld in artikel II.351.

Art. II.343.[348] Als het instellingsbestuur niet instemt met de voorstellen van de stuvoraad, vermeld in artikel II.342, tweede lid, 1°, 4° en 5°, stuurt ze die met een gemotiveerd advies voor heroverweging terug naar de stuvoraad.

Als de procedure vermeld in het eerste lid niet leidt tot overeenstemming, beslist het instellingsbestuur en wordt het gebrek aan akkoord expliciet vermeld in de betreffende jaarbegroting en in de meerjarenbegroting.

Art. II.344.[349] De stuvoraad is paritair samengesteld uit minstens acht leden. De helft van de leden is verkozen door en onder de studenten, zoals bepaald in artikel II.316, §1, eerste lid, eventueel aangevuld met de leerlingen en cursisten uit hbo5-opleidingen. De andere helft is aangewezen door het instellingsbestuur. De stuvoraad streeft bij zijn samenstelling naar diversiteit. Maximum twee derde van zijn leden mag van hetzelfde geslacht zijn.

In het eerste werkingsjaar na de integratie van de academische hogeschoolopleidingen in een universiteit, dient in de stuvoraad van de betreffende universiteit, tenminste 1 student uit een geïntegreerde opleiding opgenomen te worden.

De verkiezingen van de studentenvertegenwoordigers worden georganiseerd door de instelling in samenspraak met de studentenraad. De studentenraad legt de kiesprocedure vast.

De stuvoraad kiest een voorzitter en een ondervoorzitter. Als de voorzitter uit de studentendelegatie komt, komt de ondervoorzitter uit de delegatie, die door het instellingsbestuur is aangesteld, en vice versa. Als de stuvoraad het niet eens is over de aanwijzing van een voorzitter en een ondervoorzitter, stelt het instellingsbestuur de voorzitter aan.

Art. II.345.[350] De studenten die deel uitmaken van de stuvoraad genieten van de nodige faciliteiten om hun mandaat naar behoren te kunnen vervullen. Ze mogen op geen enkele wijze nadelen ondervinden of sancties krijgen door de instelling voor daden die ze stellen bij de uitoefening van hun mandaat.

---

[348] **Artikel II.343.** : Stuvo-decreet, artikel 16.
In het eerste lid zijn de woorden “artikel 15, tweede lid, 1°, 4° en 5°” vervangen door de woorden “artikel II.342, tweede lid, 1°, 4° en 5°”.

[349] **Artikel II.344.** : Stuvo-decreet, artikel 17, gewijzigd bij het HBO decreet, artikel 92 en bij OD XXIII, artikel V.91.
In het eerste lid zijn de woorden “artikel 11.50, § 1, eerste lid, van het decreet van 19 maart 2004 betreffende de rechtspositieregeling van de student, de medezeggenschap in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen” vervangen door de woorden “artikel II.316, §1, eerste lid”.
In het vierde lid zijn de woorden “Als de voorzitter komt uit de studentendelegatie” vervangen door de woorden “Als de voorzitter uit de studentendelegatie komt”.
[350] **Artikel II.345.** : Stuvo-decreet, artikel 18.

Art. II.346.[351] De stuvoraad stelt in consensus een huishoudelijk reglement op. Dat huishoudelijk reglement bevat minimaal de volgende bepalingen :

1° de wijze van voorbereiding en bijeenroeping van de vergaderingen en van bezorgen van documenten;
2° de wijze van besluitvorming en stemming;
3° de regeling van de volmachten bij afwezigheid;
4° de wijze van vervanging bij ontslag van de leden, termijn van het mandaat van de voorzitter, van de ondervoorzitter en van de leden.

De stuvoraad komt minimaal 4 keer per jaar samen.

Als er met volmachten gewerkt wordt, kunnen die alleen worden verleend binnen dezelfde geleding.

Art. II.347.[352] De dienst voor studentenvoorzieningen staat de stuvoraad bij in de uitvoering van de taken en bevoegdheden, die hem met toepassing van artikel II.342 zijn verleend.

Afdeling 4. Werking

Art. II.348.[353] De hogeschool of universiteit biedt betreffende studentenvoorzieningen activiteiten aan in de volgende werkvelden :

1° het werkveld voeding, dat tot doel heeft aan de studenten ondersteuning en advies te verlenen over gezonde en betaalbare voeding. Dit kan door maaltijden aan te bieden, al dan niet in eigen beheer, in studentenrestaurants en -cafetaria's, en door kortingen te verlenen voor het gebruiken van maaltijden in restaurants die door derden uitgebaat worden;
2° het werkveld huisvesting, dat tot doel heeft aan de studenten ondersteuning en advies te verlenen en hen te sensibiliseren voor betaalbare en kwaliteitsvolle huisvesting. Dit gebeurt door, al dan niet in eigen beheer, kamers aan te bieden en de studenten te adviseren over de kamermarkt. Dit gebeurt ook door te bemiddelen tussen studenten en verhuurders over de huisvestingsvoorwaarden;
3° het werkveld sociale dienstverlening, dat tot doel heeft aan de studenten die in een materiële of sociale probleemsituatie verkeren, hulp te bieden. Materiële steun kan verleend worden door vervangende en aanvullende financiële tegemoetkomingen, leningen en kortingen aan de studenten te verstrekken voor de algemene en specifieke studiekosten van de student, alsook door studentenjobs en advies daarover aan te bieden. Aan studenten kan daarenboven bijkomende financiële steun verleend worden als ze in het kader van hun opleiding deelnemen aan internationale mobiliteit. Sociale steun kan verleend worden door eerste opvang te verzorgen, te bemiddelen, begeleiding aan te bieden, hen door te verwijzen, sociale vaardigheden bij te brengen, kinderopvang te verzekeren, informatie te verstrekken over de sociaalfinanciële en sociaaljuridische aspecten van het studeren;

---

[351] **Artikel II.346.** : Stuvo-decreet, artikel 19.
[352] **Artikel II.347.** : Stuvo-decreet, artikel 20.
De woorden “artikel 15” zijn vervangen door de woorden “artikel II.342”.
[353] **Artikel II.348.** : Stuvo-decreet, artikel 21
In het eerste en het tweede lid is het woord “instelling” vervangen door de woorden “hogeschool of universiteit”.

4° het werkveld medische en psychologische dienstverlening dat tot doel heeft aan studenten gepaste psychotherapeutische, psychosociale en medische ondersteuning en advies te verstrekken door een eigen aanbod te ontwikkelen of door samen te werken met andere daartoe geëigende diensten;
5° het werkveld vervoer dat tot doel heeft om mobiliteit van en naar onderwijsactiviteiten te faciliteren en betaalbaar te houden;
6° het werkveld studentenwerking dat de organisatie of de ondersteuning van initiatieven van of voor studenten op sociaal, sportief, maatschappelijk, ecologisch of cultureel vlak, tot doel heeft.

De hogeschool of universiteit kan in het kader van de activiteiten, vermeld in het eerste lid, ook sensibiliserend, preventief en probleemsignalerend werken.

Art. II.349.[354] Als in een werkveld, als vermeld in artikel II.348 geen acties ontplooid worden, moet dat in het beleidsplan gemotiveerd worden.

Art. II.350.[355] De instelling kan binnen alle werkvelden, naast activiteiten voor alle studenten, specifieke activiteiten opzetten om de gelijkwaardige toegang van studenten uit kansengroepen te bevorderen. Deze specifieke acties dienen een onderdeel te vormen van een geïntegreerd diversiteits- en gelijkekansenbeleid van de instelling.

Art. II.351.[356] Het instellingsbestuur kan op voorstel van de stuvoraad samenwerkingsakkoorden over studentenvoorzieningen sluiten met derden.

Afdeling 5. Studentenmobiliteit

Art. II.352.[357] Studenten die een studieperiode in het buitenland doorbrengen kunnen in aanmerking komen voor een mobiliteitstoelage van de Vlaamse Gemeenschap indien:
1° de student is ingeschreven aan een Vlaamse ambtshalve geregistreerde instelling die beschikt over een Erasmus University Charter;
2° de student door deze instelling geselecteerd is om via het Erasmusprogramma een studieperiode in het buitenland door te brengen;
3° de studieperiode in het buitenland minimum 3 maanden en maximum 1 volledig academiejaar bedraagt.

Art. II.353.[358] §1. Om de mobiliteitstoelage te berekenen, worden de studenten ingedeeld in 2 categorieën. Deze categorieën worden als volgt samengesteld:

---

[354] **Artikel II.349.** : Stuvo-decreet, artikel 22.
De woorden “artikel 21” zijn vervangen door de woorden “artikel II.348”.
[355] **Artikel II.350.** : Stuvo-decreet, artikel 23.
[356] **Artikel II.351.** : Stuvo-decreet, artikel 24.
[357] **Artikel II.352.** : Decreet studiefinanciering, artikel 78.
[358] **Artikel II.353.** : Decreet studiefinanciering, artikel 79, vervangen bij OD XIX, artikel V.57 en gewijzigd bij OD XX, artikel V.29.
In paragraaf 1, punt 1°, is de opdeling in streepjes vervangen door een opdeling in a), b) en c).
In paragraaf 1, punt 1°, a), zijn de woorden “artikel 2, 3°, van het decreet van 14 maart 2008 betreffende de financiering van de werking van de hogescholen en de universiteiten” vervangen door de woorden “artikel I.3, 13°”.

1° categorie 1 bestaat uit:
   a) beursstudenten, zoals gedefinieerd in artikel I.3, 13°;
   b) beurstariefstudenten, zoals gedefinieerd in artikel 1.3, 14°;
   c) bijna-beursstudenten, zoals gedefinieerd in artikel I.3, 16°. De Vlaamse Regering kan het bedrag van 1.240 euro, zoals vermeld in artikel I.3, 16°, verhogen tot maximum 5.000 euro;
2° categorie 2 bestaat uit studenten die niet behoren tot categorie 1.

§2. De Vlaamse Regering bepaalt jaarlijks de mobiliteitstoelage per categorie op advies van het in artikel 5, §2, van het besluit van de Vlaamse Regering van 21 maart 2008 tot oprichting van de overlegorganen die bijdragen tot een optimale deelname van de Vlaamse Gemeenschap aan het Europees actieprogramma Een Leven Lang Leren bedoelde Vlaamse Erasmuscomité.

Hoofdstuk 6. Algemene bespreking van onderwijsaangelegenheden

Art. II.354.[359] §1. Het bestuur bespreekt de algemene organisatie en werking van de associatie, respectievelijk de instelling ten minste 1 maal per academiejaar met afgevaardigden van:
1° voor zover er geen stemgerechtigde personeelsleden zetelen in het bestuur : verkozen of aangeduide personeelsleden die zetelen in een orgaan van de associatie, respectievelijk de instelling, en
2° voor zover er geen stemgerechtigde studenten zetelen in het bestuur : de studentenraad.

De bespreking vindt plaats in de schoot van een bestaand orgaan of binnen een specifiek daartoe bijeengeroepen forum.

§2. Voor de toepassing van paragraaf 1, eerste lid, wordt onder algemene organisatie en werking ten minste verstaan:
1° het strategisch beleid, zijnde :
   a) de uitbreiding, inkrimping of beëindiging van de werkzaamheden van de associatie, de instelling, of een belangrijk onderdeel daarvan;
   b) het aangaan van samenwerkingsverbanden met andere instellingen of organisaties, het overdragen van bevoegdheden aan andere instellingen of organisaties, of het organiseren van vormen van dienstgewijze decentralisatie;
   c) de programmatie van opleidingen;
2° het algemeen onderwijskundig beleid, inzonderheid de planning van onderwijsvernieuwing en onderwijsverbetering;
3° het onderzoeksbeleid en de plannen tot verwezenlijking van dit beleid;
4° het internationaliseringsbeleid inzake onderwijs;
5° het beleid met betrekking tot de verdeling en de besteding van de middelen.

In paragraaf 1, punt 1°, b), zijn de woorden “artikel 2, 5°, van het decreet van 30 april 2004 betreffende de flexibilisering van het hoger onderwijs in Vlaanderen en houdende dringende hogeronderwijsmaatregelen” vervangen door de woorden “artikel I.3, 14°”.
In paragraaf 1, punt 1°, c), zijn de woorden “artikel 2, 7°, van het decreet van 30 april 2004 betreffende de flexibilisering van het hoger onderwijs in Vlaanderen en houdende dringende hogeronderwijsmaatregelen” telkens vervangen door de woorden “artikel I.3, 16°”.
[359] **Artikel II.354.** : Aanvullingsdecreet, artikel II.47.

Hoofdstuk 7. Evaluatie

Art. II.355.[360] §1. De bepalingen van artikel II.314 tot en met II.334 en artikel II.354 worden vijfjaarlijks geëvalueerd door de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap.

De studentenkoepelvereniging(en) ma(a)k(t)(en) in functie van deze evaluatie haar/hun bevindingen aan de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap over.

Het evaluatierapport wordt voorgelegd aan de Vlaamse Regering.

§2. De Vlaamse Regering kan op grond van de voorgelegde evaluatie, in het geval deze een globale kwantitatieve en kwalitatieve toename van de studentenparticipatie vaststelt, de percentages bedoeld in artikel II.317, §2 en II.320 gezamenlijk, en in evenredigheid met de vastgestelde toename, verhogen tot eenzelfde percentage, dat ten hoogste gelijk is aan 30%.

In geval van verhoging van het in artikel II.320 bedoelde percentage, kan het aantal studenten in de besturen waarvan de samenstelling bij decreet wordt geregeld, worden uitgebreid met het aantal studenten dat nodig is om het verhoogde percentage te bereiken.

TITEL 7. Bestuursstructuur van de hogescholen

Hoofdstuk 1. De gesubsidieerde hogescholen
Afdeling 1. Algemene bepalingen

Art. II.356.[361] Dit hoofdstuk is enkel van toepassing op de gesubsidieerde vrije en de gesubsidieerde officiële hogescholen.

Art. II.357.[362] Elke gesubsidieerde vrije hogeschool neemt een aparte privaatrechtelijke rechtspersoon aan. Zij bepaalt haar bestuurszetel en deelt die mee aan de Vlaamse Regering.

Art. II.358.[363] Aan de personen die in de hogeschool een bestuursmandaat bekleden, kan een vergoeding worden toegekend. Het hogeschoolbestuur bepaalt het bedrag van deze vergoeding.

---

[360] **Artikel II.355.** : Aanvullingsdecreet, artikel II.93, gewijzigd bij OD XXIII, artikel V.73.
In paragraaf 1, eerste lid, zijn de woorden “titel III van dit deel” vervangen door de woorden “artikel II.314 tot en met II.334 en artikel II.354”.
In paragraaf 1, tweede lid, zijn de woorden “in de zin van het decreet van 30 maart 1999 houdende de subsidiëring van de studenten- en leerlingenkoepelverenigingen” niet opgenomen in de codificatie”.
In paragraaf 2, eerste lid, zijn de woorden “artikel II.51, §2 en II.54” vervangen door de woorden “artikel II.317, §2 en II.320”.
In paragraaf 2, tweede lid, zijn de woorden “artikel II.54” vervangen door de woorden “artikel II.320”.
[361] **Artikel II.356.** : Hogescholendecreet, artikel 284.
[362] **Artikel II.357.** : Hogescholendecreet, artikel 285.
[363] **Artikel II.358.** : Hogescholendecreet, artikel 285bis, ingevoegd bij het decreet van 19 april 1995 houdende wijzigingsbepalingen betreffende het hoger onderwijs in de Vlaamse Gemeenschap, artikel 39.

Art. II.359.[364] Het hogeschoolbestuur bepaalt welke departementen de hogeschool omvat en wijst per departement een departementshoofd aan. Het departementshoofd is belast met de dagelijkse leiding van het departement.

Art. II.360.[365] Het hogeschoolbestuur kan overeenkomstig de statuten bepaalde beslissingsbevoegdheden delegeren, onder meer op het niveau van de departementen.

Art. II.361.[366] De commissaris van de Vlaamse Regering bij de hogescholen oefent in het kader van de wettelijkheidscontrole toezicht uit op de werking van de medezeggenschapsorganen en van de onderhandelingscomités.

Afdeling 2. De medezeggenschapsorganen
Onderafdeling 1. De academische raad

Art. II.362.[367] Het hogeschoolbestuur richt een academische raad op.

Het hogeschoolbestuur heeft de plicht de academische raad in te lichten over alle aangelegenheden met betrekking tot de hogeschool.

Art. II.363.[368] De academische raad is samengesteld uit:
1° drie achtste vertegenwoordigers van het hogeschoolbestuur;
2° drie achtste vertegenwoordigers van het personeel, verkozen door en onder alle personeelsleden van de hogeschool. De kandidaten dienen op het ogenblik van hun verkiezing ten minste 2 jaar een betrekking in de hogeschool te hebben bekleed;
3° twee achtste vertegenwoordigers van de studenten van de hogeschool, verkozen door en onder de studenten die voltijds zijn ingeschreven in die hogeschool.

Art. II.364.[369] Het mandaat van de leden van de academische raad duurt 4 academiejaren en is hernieuwbaar. Het mandaat van de vertegenwoordigers van de studenten duurt 1 academiejaar en is tweemaal hernieuwbaar.

Art. II.365.[370] De personeelsleden die deel uitmaken van de academische raad, genieten van de nodige faciliteiten om hun mandaat naar behoren te kunnen vervullen. Zij kunnen voor de daden gesteld in de uitoefening van hun mandaat geen tuchtsanctie oplopen.

De studenten die deel uitmaken van de academische raad genieten van de nodige faciliteiten om hun mandaat naar behoren te kunnen vervullen. Zij mogen op geen enkele wijze nadelen ondervinden of sancties krijgen voor de daden gesteld in de uitoefening van hun mandaat.

---

[364] **Artikel II.359.** : Hogescholendecreet, artikel 286, gewijzigd bij OD X, artikel II.27 en bij OD XXI, artikel V.17.
[365] **Artikel II.360.** : Hogescholendecreet, artikel 287.
Het woord “beslissingsbevoegheden” is vervangen door het woord “beslissingsbevoegdheden”.
[366] **Artikel II.361.** : Hogescholendecreet, artikel 288, eerste zin.
[367] **Artikel II.362.** : Hogescholendecreet, artikel 289.
[368] **Artikel II.363.** : Hogescholendecreet, artikel 290.
[369] **Artikel II.364.** : Hogescholendecreet, artikel 291.
[370] **Artikel II.365.** : Hogescholendecreet, artikel 292.

Art. II.366.[371] Het reglement van de academische raad wordt in consensus opgesteld door het hogeschoolbestuur en de academische raad. Zo er geen consensus wordt bereikt beslist de academische raad.

Dit reglement bepaalt ten minste:

1° het aantal vergaderingen, met een minimum van 3 per jaar;
2° de wijze van bijeenroeping;
3° de wijze van mededeling van de documenten;
4° de wijze van besluitvorming en stemming;
5° de wijze waarop het hogeschoolbestuur de beslissingen die het neemt in het kader van de medezeggenschap, meedeelt aan de leden van de academische raad;
6° het secretariaat van de academische raad;
7° de procedure van verkiezing van de vertegenwoordigers van het personeel en de studenten.

Art. II.367.[372] De rechten en bevoegdheden van de academische raad worden als volgt gedefinieerd:

1° informatierecht : het recht op informatie;
2° adviesbevoegdheid : het op vraag van het hogeschoolbestuur of op eigen initiatief verlenen en opstellen van een advies na bespreking in de academische raad;
3° overlegbevoegdheid : het op vraag van het hogeschoolbestuur of zijn gemandateerde(n) of op eigen initiatief nemen van een besluit dat, als het bij consensus wordt genomen, door het hogeschoolbestuur wordt uitgevoerd. Indien geen consensus wordt bereikt, beslist het hogeschoolbestuur. Indien dit besluit echter consequenties inhoudt voor de arbeidsomstandigheden van het personeel, dan dient over dit besluit onderhandeld te worden in het betrokken onderhandelingscomité, vooraleer het door het hogeschoolbestuur kan worden uitgevoerd.

De academische raad kan deze rechten hebben of bevoegdheden uitoefenen door of krachtens het decreet of krachtens een beslissing van het hogeschoolbestuur.

Art. II.368.[373] §1. De academische raad heeft een recht op informatie over alle aangelegenheden met betrekking tot de hogeschool.

§2. Op vraag van het hogeschoolbestuur of op eigen initiatief heeft de academische raad ten minste adviesbevoegdheid, voor wat de onderwijskundige aspecten betreft, met betrekking tot:

1° verandering van de doelstelling van de hogeschool;

---

[371] **Artikel II.366.** : Hogescholendecreet, artikel 293.
[372] **Artikel II.367.** : Hogescholendecreet, artikel 294.
[373] **Artikel II.368.** : Hogescholendecreet, artikel 295.
In paragraaf 3, punt 5° is het woord “examenregeling” vervangen door het woord “examenreglement”.
In paragraaf 3, punt 6° zijn de woorden “de onderwijs- en examenregeling” vervangen door de woorden “het onderwijs- en examenreglement”.
In paragraaf 4, zijn de woorden “artikel 296” vervangen door de woorden “artikel II.369” en zijn de woorden “artikel 299” vervangen door de woorden “artikel II.372”.

2° uitbreiding, inkrimping of beëindiging van de werkzaamheden van de hogeschool of een belangrijk onderdeel ervan;
3° bouwprojecten;
4° de vaststelling en de wijziging van het beleid inzake interne kwaliteitsbewaking met betrekking tot de onderwijs- en onderzoeksopdracht;
5° het onderzoeksbeleid van de hogeschool, het plan tot verwezenlijking van dit beleid en zijn jaarlijkse aanpassingen, waarin hij het beleid van de verschillende departementen coördineert;
6° de programmatie van de hogeschool.

Indien de academische raad een unaniem advies uitbrengt, kan het hogeschoolbestuur hiervan enkel gemotiveerd afwijken.

§3. Op vraag van het hogeschoolbestuur of zijn gemandateerde(n), of op eigen initiatief heeft de academische raad ten minste overlegbevoegdheid voor wat de onderwijskundige aspecten betreft, met betrekking tot:
1° beleid met betrekking tot de besteding en de verdeling van de middelen;
2° de vaststelling van de criteria voor de aanwending van de werkingsuitkering, de vaststelling van de begroting en de personeelsformatie;
3° de algemene organisatie van de werking van de hogeschool;
4° de vaststelling en de wijziging van het huishoudelijke reglement van de hogeschool;
5° de vaststelling en de wijziging van het globale beleid inzake onderwijs- en examenreglement;
6° de concrete vaststelling en de wijziging van het onderwijs- en examenreglement;
7° de deelname aan of de beëindiging van een onderwijsexperiment;
8° de vaststelling of de wijziging van het globale nascholingsbeleid van de hogeschool;
9° de vaststelling en de wijziging van het beleid met betrekking tot de sociale voorzieningen ten behoeve van de studenten;
10° het toezicht op, de evaluatie van en de coördinatie van de opleidingsprogramma's en de studiebegeleiding;
11° de organisatie van het academiejaar met inbegrip van de vakantie- en verlofregeling;
12° overdracht of fusie van de hogeschool.

§4. Indien er in de hogeschool geen of slechts 1 departement en evenmin een vergelijkbare structuur zoals bepaald in artikel II.369 is, neemt de academische raad de adviserende bevoegdheid zoals vermeld in artikel II.372 op.

Onderafdeling 2. De departementale raad

Art. II.369.[374] Indien de hogeschool meer dan 1 departement telt, richt het hogeschoolbestuur per departement een departementale raad op. Indien het hogeschoolbestuur bepaalde beslissingsbevoegdheden toekent in een andere deelstructuur of op een ander niveau dan het departement, richt het voor deze deelstructuur of voor dit niveau een medezeggenschapsorgaan op dat samengesteld

[374] **Artikel II.369.** : Hogescholendecreet, artikel 296, gewijzigd bij het Aanvullingsdecreet, artikel V.76.

is op analoge wijze als de departementale raad en dat dezelfde bevoegdheden uitoefent.

De departementale raad is als volgt samengesteld:
1° het departementshoofd, dat ambtshalve voorzitter is van de departementale raad;
2° de helft vertegenwoordigers van het personeel, verkozen door en onder leden van het personeel verbonden aan het departement, met uitzondering van het departementshoofd. De kandidaten dienen op het ogenblik van de verkiezing ten minste 2 jaar een betrekking in de hogeschool te hebben bekleed;
3° een vierde vertegenwoordigers van de studenten verkozen door en onder de studenten die verbonden zijn aan het departement en voltijds zijn ingeschreven in die hogeschool;
4° een vierde vertegenwoordigers uit de sociaal-economische en culturele milieus, gecoöpteerd door het departementshoofd en de vertegenwoordigers, bedoeld in 2° en 3°.

Art. II.370.[375] De personeelsleden die deel uitmaken van de departementale raad, genieten van de nodige faciliteiten om hun mandaat naar behoren te kunnen vervullen. Zij kunnen voor de daden gesteld in de uitoefening van hun mandaat geen tuchtsanctie oplopen.

De studenten die deel uitmaken van de departementale raad genieten van de nodige faciliteiten om hun mandaat naar behoren te kunnen vervullen. Zij mogen op geen enkele wijze nadelen ondervinden of sancties krijgen voor de daden gesteld in de uitoefening van hun mandaat.

Art. II.371.[376] Het hogeschoolbestuur bepaalt het reglement van de departementale raad waarin ten minste zijn opgenomen:
1° de bevoegdheid en de werking van de departementale raad;
2° de wijze van samenstelling en het aantal leden;
3° de duur van het mandaat;
4° de materies waarvoor de departementale raad bevoegd is.

Art. II.372.[377] §1. De departementale raad heeft een recht op informatie over alle aangelegenheden met betrekking tot het departement.

§2. Op vraag van het hogeschoolbestuur of op eigen initiatief kan de departementale raad adviezen op departementaal niveau verlenen met betrekking tot:
1° de vaststelling van de pedagogische criteria met betrekking tot de besteding van de middelen;
2° de vaststelling van de pedagogische criteria voor de taakverdeling van het personeel;
3° de samenwerkingsakkoorden met derden;
4° de algemene organisatie en de werking;
5° de programmatie van de opleiding;

---

[375] **Artikel II.370.** : Hogescholendecreet, artikel 297.
[376] **Artikel II.371.** : Hogescholendecreet, artikel 298.
[377] **Artikel II.372.** : Hogescholendecreet, artikel 299.
In paragraaf 2, punt 12° zijn de woorden “de onderwijs- en examenregeling” vervangen door de woorden “het onderwijs- en examenreglement”.

6° de programmatie, de organisatie en de evaluatie van het onderzoeksbeleid;
7° de goedkeuring van onderzoeksprojecten;
8° de evaluatie van de onderzoeksactiviteiten;
9° de vormgeving van de interne kwaliteitsbewaking met betrekking tot de onderwijs- en onderzoeksopdracht;
10° de indeling van elke opleiding in opleidingsonderdelen en studiejaren;
11° de uitdrukking van de studieomvang van elke opleiding in studiepunten;
12° het onderwijs- en examenreglement;
13° de vaststelling van de criteria voor het opstellen van de opleidingsprogramma's en de pedagogische methodes;
14° de evaluatie van het onderwijs;
15° de organisatie en de evaluatie van de studiebegeleiding;
16° de organisatie van en de controle op de examens en de evaluatie van de examenregeling;
17° het beleid inzake de nascholing;
18° de oprichting van vaste of tijdelijke commissies en werkgroepen;
19° de organisatie van de onderwijsactiviteiten.

Hoofdstuk 2. School of arts

Art. II.373.[378] De raad van een School of Arts bestuurt de School of Arts. Minimaal 30% en maximaal 49% van de effectief stemgerechtigde leden van die raad is voorgedragen door de universiteit van de associatie waartoe de hogeschool behoort, of, in geval van een samenwerkingsverband, door de geassocieerde universiteiten.

Het hogeschoolbestuur of, in het kader van een samenwerkingsverband, de betrokken hogeschoolbesturen, leggen in een reglement ten minste de volgende elementen vast:
1° de wijze van samenstelling van de raad van de School of Arts;
2° het exacte aantal leden van de raad van de School of Arts;
3° de procedure voor de aanstelling van de leden en de opvolgers;
4° de duur van het mandaat van de leden;
5° de aanstelling van het hoofd van een School of Arts, waaraan het mandaat van departementshoofd kan toegekend worden;
6° de termijnen waarin het hogeschoolbestuur of de betrokken hogeschoolbesturen moeten reageren als ze niet instemmen met een advies van de raad van de School of Arts, als vermeld in artikel II.375;
7° de toewijzing of delegatie van bevoegdheden aan het hoofd van de School of Arts.

Bij de samenstelling van de raad wordt rekening gehouden met de geldende regelgeving inzake participatie van studenten en personeel.

De raad van de School of Arts stelt een huishoudelijk reglement op waarin minimaal de volgende elementen zijn opgenomen:
1° het aantal vergaderingen per jaar,

[378] **Artikel II.373.** : Structuurdecreet, artikel 8ter, §1, ingevoegd bij het integratiedecreet, artikel 5 en gewijzigd bij OD XXIII, artikel V.41.
In het tweede lid, punt 6°, zijn de woorden “paragraaf 3, derde lid” vervangen door de woorden “artikel II.375”.
In het vierde lid, zijn de punten 2° tot en met 5° hernummerd tot punt 1° tot en met 4°.

2° de wijze van bijeenroeping;
3° de wijze van mededeling van de documenten;
4° de wijze van besluitvorming en stemming.

Art. II.374.[379] De raad van de School of Arts organiseert de opdrachten, vermeld in artikel II.7, §2.

Daarenboven coördineert de raad van de School of Arts de bestuurstaken op het niveau van de School of Arts, conform de algemene richtlijnen van de raad van bestuur en het bestuurscollege van de hogeschool of, in geval van een samenwerkingsverband, van de betrokken hogescholen.

Art. II.375.[380] De raad van de School of Arts is belast met:
1° het vaststellen van de onderwijsprogramma's en het controleren of de concretisering van het onderwijs en de examens in overeenstemming is met die programma's;
2° het onderzoeksbeleid binnen de School of Arts;
3° de interne organisatie van de School of Arts;
4° het bepalen van de taakomschrijvingen van het personeel dat toegewezen is aan de School of Arts;
5° het verlenen van een advies over de cumulatieregeling ter uitvoering van de procedure, vermeld in artikel V.169, §1;
6° het opmaken van het financiële verslag en het jaarverslag waarin de activiteiten van de School of Arts worden weergegeven;
7° de voordracht van een vertegenwoordiger van de School of Arts in de onderzoeksraad van de universiteit van de associatie of, in het kader van een samenwerkingsverband, in de onderzoeksraden van de betrokken universiteiten.

De raad van de School of Arts is ook belast met:
1° het opstellen van een jaar- en meerjarenbegroting die ter goedkeuring wordt voorgelegd aan het hogeschoolbestuur;
2° het opstellen van een investeringsplan voor (wetenschappelijke) infrastructuur dat ter goedkeuring wordt voorgelegd aan het hogeschoolbestuur;
3° het opstellen van een personeelsformatie die ter goedkeuring wordt voorgelegd aan het hogeschoolbestuur.

Als het hogeschoolbestuur of, in geval van een samenwerkingsovereenkomst, de hogeschoolbesturen niet instemmen met de voorstellen van de raad van de School of Arts, sturen ze een gemotiveerd advies voor heroverweging naar de raad van de School of Arts. Als die procedure niet leidt tot overeenstemming, beslissen het instellingsbestuur of de instellingsbesturen en wordt het gebrek aan akkoord

---

[379] **Artikel II.374.** : Structuurdecreet, artikel 8ter, §2, ingevoegd bij het integratiedecreet, artikel 5.
In het eerste lid zijn de woorden “artikel 8bis” vervangen door de woorden “artikel II.7”.
[380] **Artikel II.375.** : Structuurdecreet, artikel 8ter, §3, ingevoegd bij het integratiedecreet, artikel 5.
In het eerste lid, punt 5°, zijn de woorden “artikel 147, §1, van het Hogescholendecreet” vervangen door de woorden “artikel V.169, §1”.
In het derde lid, zijn de woorden “paragraaf 1, tweede lid, 6°” vervangen door de woorden “artikel II.373, tweede lid, 6°”.
In het vierde lid, punt 1°, zijn de woorden “artikel 38ter van het decreet van 14 maart 2008 betreffende de financiering van de werking van de hogescholen en universiteiten in Vlaanderen” vervangen door de woorden “artikel III.39”.

expliciet vermeld bij de genomen beslissing. Het instellingsbestuur respecteert daarbij de termijnen die opgenomen zijn in het reglement, vermeld in artikel II.373, tweede lid, 6°.

Binnen de door het hogeschoolbestuur of de hogeschoolbesturen goedgekeurde jaar- en meerjarenbegroting en personeelsformatie is de raad van de School of Arts belast met:

1° de aanwending van de werkingsuitkering van de Vlaamse Gemeenschap, de aanvullende onderzoeksmiddelen, vermeld in artikel III.39, en de eigen inkomsten van de School of Arts en van alle andere financiële middelen die de hogeschool of hogescholen ter beschikking stellen aan de School of Arts;
2° het formuleren van voorstellen voor de aanstelling en benoeming van het onderwijzend personeel;
3° het formuleren van voorstellen voor het toekennen van ambtswijzigingen en bevorderingen voor het personeel dat toegewezen is aan de School of Arts;
4° het formuleren van voorstellen voor het sluiten van samenwerkingsakkoorden.

Hoofdstuk 3. Overkoepelende samenwerking

Art. II.376.[381] Met behoud van de toepassing van de artikelen II.171 tot en met II.173 en artikel V.223 kunnen hogescholen in vrij verband samenwerken met het oog op vrijwillige netoverschrijding. Daartoe kunnen zij beslissen om, bij overeenkomst, samen te werken in een netwerk op onderwijskundig, administratief, financieel en sociaal vlak.

Teneinde dit samenwerkingsverband te realiseren, kunnen de hogescholen gelden overdragen.

Deze samenwerkingsverbanden vallen onder de controle zoals bepaald in deel 4, titel 4, hoofdstuk 2.

TITEL 8. Overgangsbepalingen

Hoofdstuk 1. Overgangsrecht voor het verlenen van de graad van bachelor en master

Art. II.377.[382] De academische graden van licentiaat, handelsingenieur, burgerlijk ingenieur, burgerlijk ingenieur-architect, bio-ingenieur, landbouwkundig ingenieur, ingenieur voor de scheikunde en de landbouwindustrieën, apotheker, arts, tandarts, dierenarts, van gediplomeerde in de aanvullende studiën, van gediplomeerde in de gespecialiseerde studiën, doctor in de rechten (verleend ten laatste in het academiejaar 1972-1973), doctor in de diergeneeskunde zonder proefschrift of doctor in de genees-, heel-, en verloskunde zonder proefschrift die de universiteiten,

---

[381] **Artikel II.376.** : Hogescholendecreet, artikel 283.
In het eerste lid zijn de woorden “Onverminderd het bepaalde in de artikelen 61, 62, 63 en 173 van dit decreet” vervangen door de woorden “Met behoud van de toepassing van de artikelen II.171 tot en met II.173 en artikel V.223”.
In het derde lid zijn de woorden “titel IV, hoofdstuk V van dit decreet” vervangen door de woorden “deel 4, titel 4, hoofdstuk 2”.
[382] **Artikel II.377.** : Structuurdecreet, artikel 128, §4, gewijzigd bij het Aanvullingsdecreet, artikel V.30.
De indeling in paragrafen is weggelaten.

de erkende faculteiten voor protestantse godgeleerdheid, de Examencommissie van de Vlaamse Gemeenschap of de Examencommissies van de Staat voor het universitair onderwijs hebben verleend vóór het academiejaar 2004-2005 zijn gelijkgeschakeld met de graad van de master. De houders van die academische graden zijn gerechtigd tot het voeren van de titel van master. De Vlaamse Regering neemt de aanvullende maatregelen die nodig zijn voor de gelijkschakeling van andere academische of universitaire graden op grond waarvan de houder gerechtigd is tot het voeren van een beschermde titel van hoger onderwijs, met de graad van master.

Art. II.378.[383] §1. De graden gegradueerde, maatschappelijke assistent, vroedvrouw, kleuterleid(st)er, kleuteronderwijzer(es), onderwijzer(es), assistent in de psychologie, maatschappelijk adviseur, architect-assistent, technisch ingenieur, van geaggregeerde voor het secundair onderwijs groep 1 of van geaggregeerde voor het lager secundair onderwijs die de hogescholen, de Examencommissie van de Vlaamse Gemeenschap of de Examencommissie van de Staat hebben verleend vóór het academiejaar 2004-2005 in het hogeschoolonderwijs van 1 cyclus of in het hoger onderwijs van het korte type met volledig leerplan, zijn gelijkgeschakeld met de graad van bachelor. De houders van die graden zijn gerechtigd tot het voeren van de titel van bachelor.

De graden van industrieel ingenieur, architect, interieurarchitect, meester, licentiaat of handelsingenieur die de hogescholen, de Examencommissie van de Vlaamse Gemeenschap of de Examencommissie van de Staat hebben verleend vóór het academiejaar 2004-2005 in het hogeschoolonderwijs van 2 cycli of in het hoger onderwijs van het lange type met volledig leerplan, zijn gelijkgeschakeld met de graad van master. De houders van die graden zijn gerechtigd tot het voeren van de titel van master.

De Vlaamse Regering neemt de aanvullende maatregelen die nodig zijn voor de gelijkschakeling van de andere graden die in het hoger onderwijs werden verleend overeenkomstig de voorschriften zoals die op het ogenblik van de uitreiking luidden, met de graad van bachelor of master.

§2. De graad van gegradueerde, die een Centrum voor Volwassenenonderwijs heeft uitgereikt ten aanzien van een op grond van artikel II.138 geaccrediteerde opleiding, in de periode voorafgaand aan de uitreiking van het nieuwe bachelordiploma door de ontvangende ambtshalve geregistreerde instelling of door het overdragende Centrum voor Volwassenenonderwijs en de ontvangende ambtshalve geregistreerde instelling gezamenlijk in toepassing van artikel II.140, §5, is gelijkgesteld met de graad van bachelor. De houders van die graden zijn gerechtigd tot het voeren van de titel van bachelor.

---

[383] **Artikel II.378.** : Structuurdecreet, artikel 129, §5 en §6, gewijzigd bij het Aanvullingsdecreet, artikel V.31 en OD XVIII, artikel V.49 en Hogescholendecreet, artikel 312sexies, ingevoegd bij OD XIV, artikel V.15.
De paragrafen 5, en 6 zijn hernummerd tot paragraaf 1 en 2, artikel 312sexies van het Hogescholendecreet is paragaaf 3.
In paragraaf 1, eerste lid, is het woord “hoegescholen” vervangen door het woord “hogescholen” en is het woord “gelijksgeschakeld” vervangen door het woord “gelijkgeschakeld”.
In paragraaf 2 zijn de woorden “artikel 57ter” telkens vervangen door de woorden “artikel II.138”.
In paragraaf 3 zijn de woorden “een basisopleiding van één cyclus in een hogeschool in de Vlaamse Gemeenschap” vervangen door de woorden “een professionele bachelorpleiding”.

§3. De opleiding tot lijnpiloot georganiseerd door een door het Belgisch Bestuur van de Luchtvaart erkende privé-instelling wordt gelijkgesteld met een professionele bacheloropleiding.

Art. II.379.[384] De graden van bachelor of master met of zonder nadere kwalificatie of specificatie, en van doctor of philosophy (met afkorting PhD) die de universiteiten of hogescholen of andere instellingen voor hoger onderwijs in de Vlaamse Gemeenschap hebben verleend voor 31 oktober 2008 worden geacht op een rechtmatige wijze te zijn verleend. De personen die op grond van die verleende graden de titel van bachelor of master met of zonder nadere kwalificatie of specificatie voeren of de titel van doctor of philosophy (afgekort PhD) voeren, worden geacht die titel op een rechtmatige wijze te voeren in de Vlaamse Gemeenschap.

De studenten die vóór 31 december 2003 zijn ingeschreven in een bacheloropleiding georganiseerd door het in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad gevestigde Vesalius College, kunnen:
1° deze opleiding beëindigen;
2° de graad van bachelor, met of zonder nadere kwalificatie of specificatie verkrijgen;
3° de titel van bachelor op rechtmatige wijze voeren in de Vlaamse Gemeenschap.

De studenten die vóór 31 oktober 2008 een mastergraad verworven hebben, uitgereikt door het Europacollege op haar campus in Polen kunnen de titel van master op rechtmatige wijze voeren in de Vlaamse Gemeenschap. De graad van master wordt geacht op rechtmatige wijze te zijn verleend.

Hoofdstuk 2. Regularisatie van sommige diploma’s en graden

Art. II.380.[385] De volgende diploma's en graden in het hoger onderwijs worden geacht rechtmatig te zijn uitgereikt door de Evangelische Theologische Faculteit te Heverlee (voorheen het Bijbelinstituut) of door de Universitaire Faculteit voor Protestantse Godgeleerdheid te Brussel:
1° getuigschrift van studiën gedaan met het oog op het godsdienstonderricht uitgereikt na 4 jaar studie;
2° diploma voor het protestants godsdienstonderricht in de lagere graad;
3° gegradueerde in de godsdienstwetenschappen;
4° geaggregeerde voor het protestants godsdienstonderricht in het lager secundair onderwijs.

Deze bepaling geldt tot het einde van het academiejaar 2006-2007. Studenten die in het academiejaar 2006-2007 niet slaagden voor de examens van het studiejaar leidend tot 1 van de in het eerste lid bedoelde diploma's en graden, kunnen evenwel nog een rechtmatig afgeleverd diploma, respectievelijk een rechtmatig afgeleverde graad behalen in het academiejaar 2007-2008.

---

[384] **Artikel II.379.** : Structuurdecreet, artikel 130, gewijzigd bij het Aanvullingsdecreet, artikel V.32, OD XVII, artikel V.22 en OD XVIII, artikel V.50.
In de eerste zin van het eerste lid zijn de woorden “of verlenen” niet opgenomen in de codificatie.
In de eerste zin van het derde lid zijn de woorden “verwerven of” niet opgenomen in de codificatie.
[385] **Artikel II.380.** : Aanvullingsdecreet, artikel V.101.

Hoofdstuk 3. Overgangsregelingen met betrekking tot de accreditatie
Afdeling 1 Algemeen

Art. II.381. Tot de inwerkingtreding van artikel II.145 geldt de volgende bepaling:
"Art. II.145. [386] §1. Zowel in de in artikel II.137, §2, bedoelde gepubliceerde externe beoordeling als in het accreditatierapport en accreditatiebesluit wordt in voorkomend geval melding gemaakt van de opleidingsvarianten die op het tijdstip van de visitatie bestonden:
1° de onderscheiden vestigingen waar de opleiding aangeboden wordt;
2° de onderscheiden afstudeerrichtingen van de opleiding, met uitzondering van de als afstudeerrichting georganiseerde specifieke lerarenopleiding(en);
3° de onderscheiden talen waarin de opleiding aangeboden wordt, als vermeld in artikel II.261, §2;
4° het studietraject voor werkstudenten, als vermeld in artikel I.3, 78°;
5° de onderscheiden programma's binnen de opleiding, indien deze leiden tot onderscheiden vormen van diplomering, te weten diplomering door een instelling, bidiplomering of gezamenlijke diplomering;
6° de onderscheden programma's binnen de opleiding, indien deze georganiseerd worden door onderscheiden instellingsbesturen.

§2. De in artikel II.137, §2, bedoelde externe beoordeling bevat een beoordeling van elk van in paragraaf 1 vermelde varianten.

§3. Indien de in artikel II.137, §2, bedoelde gepubliceerde externe beoordeling negatief is enkel en alleen op grond van het feit dat bij 1 of meerdere van de in paragraaf 1 vermelde opleidingsvarianten onvoldoende generieke kwaliteitswaarborgen aanwezig zijn, kan het instellingsbestuur deze variant of varianten uitdrukkelijk uit de accreditatieaanvraag uitsluiten.

§4. Indien de accreditatieorganisatie de accreditatie van de betrokken opleiding verleent:
1° wordt in het accreditatiebesluit melding gemaakt van de uitsluiting van de betrokken variant of varianten;
2° verliest het instellingsbestuur, totdat een nieuw en positief accreditatiebesluit wordt verkregen, de bevoegdheid om de uitgesloten variant of varianten aan te bieden."

Afdeling 2. Bepalingen met betrekking op het traject bij instemming met een negatief accreditatiebesluit die van toepassing zijn op accreditatiebesluiten die genomen zijn voor het einde van het academiejaar 2012-2013

[386] Artikel II.145. : Structuurdecreet, artikel 59ter, ingevoegd bij het Aanvullingsdecreet, artikel V.10, vervangen bij OD XX, artikel V.13 en gewijzigd bij het kwaliteitszorgdecreet, artikel 49.
In paragraaf 1, 2 en 3, zijn de woorden "artikel 57bis" telkens vervangen door de woorden "artikel II.137".
In paragraaf 1, punt 3°, zijn de woorden "artikel 91" vervangen door de woorden "artikel II.261".
In paragraaf 1, punt 4°, zijn de woorden "artikel 2, 22°, c), van het decreet van 14 maart 2008 betreffende de financiering van de werking van de hogescholen en de universiteiten in Vlaanderen" vervangen door de woorden "artikel I.3, 78°".

Art. II.382.[387] §1. Indien het accreditatiebesluit over een opleiding negatief is, kan het instellingsbestuur een aanvraag om een tijdelijke erkenning indienen bij de Vlaamse Regering. De aanvraag wordt ingediend binnen een termijn van 30 kalenderdagen, die ingaat de dag na deze van bekendmaking van het accreditatiebesluit aan het instellingsbestuur. Bij de aanvraag is een gedetailleerd verbeteringsplan gevoegd waarin het instellingsbestuur op een toetsbare wijze aangeeft hoe het voornemens is de kwaliteit en het niveau te verbeteren.

§2. De Vlaamse Regering neemt een besluit binnen een termijn van 3 maanden vanaf de ontvangst van de aanvraag. De termijn wordt berekend van maand tot maand en van dag tot dag. De dag van ontvangst van de aanvraag is in de termijn begrepen.

Het besluit treedt in werking met ingang van de dag waarop de vorige accreditatie of de erkenning als nieuwe opleiding vervalt.

Indien het besluit niet binnen de termijn van 3 maanden aan de instelling bekend is gemaakt, wordt het geacht positief te zijn.

§3. De duur van de tijdelijke erkenning varieert van 1 jaar tot maximum 3 jaar. In geval van impliciet positieve beslissing, wordt de tijdelijke erkenning geacht te zijn toegekend voor de door het instellingsbestuur gevraagde duur, die rekening dient te houden met de minimumduur van 1 jaar en de maximumduur van 3 jaar.

§4. De Vlaamse Regering neemt het in paragraaf 2 bedoelde besluit op grond van een vergelijking van de voorgestelde verbeteringen met de vastgestelde tekorten. Zij oordeelt of de voorgestelde verbeteringen realistisch en haalbaar zijn en of ze van die aard zijn dat de opleiding bij realisatie ervan de toets inzake de aanwezigheid van voldoende generieke kwaliteitswaarborgen met goed gevolg zal kunnen doorstaan.

De Vlaamse Regering wint voorafgaand aan het besluit het advies in van de Commissie Hoger Onderwijs.

§5. De Vlaamse Regering stelt de nadere procedure voor de tijdelijke erkenning op aanvraag vast.

Art. II.383.[388] De accreditatie van een opleiding na een in artikel II.382 bedoelde tijdelijke erkenning verloopt aan de hand van volgende verkorte procedure:

1° de in artikel II.137, §2 bedoelde gepubliceerde externe beoordeling en het accreditatierapport hebben enkel betrekking op de elementen op basis waarvan de vorige accreditatieaanvraag negatief werd beoordeeld;

2° indien de vorige accreditatieaanvraag negatief werd beoordeeld op grond van

---

[387] **Artikel II.382.** : Structuurdecreet, artikel 60bis, ingevoegd bij het Aanvullingsdecreet, artikel V.10.
In paragraaf 4, tweede lid, is het woord “Erkenningscommissie” vervangen door de woorden “Commissie Hoger Onderwijs”.

[388] **Artikel II.383.** : Structuurdecreet, artikel 60ter, ingevoegd bij het Aanvullingsdecreet, artikel V.10 en gewijzigd bij OD XX, artikel V.15.
In de aanhef van het artikel en in 2°, zijn de woorden “artikel 60bis” telkens vervangen door de woorden “artikel II.382”.
In punt 1°, zijn de woorden “artikel 57bis” vervangen door de woorden “artikel II.137”.
In punt 2°, zijn de woorden “artikel 59ter van dit decreet” vervangen door de woorden “artikel II.381”.

deficiënties binnen uitdrukkelijk aangegeven opleidingsvarianten, zoals bedoeld in artikel II.381 en deze tijdens de periode van de in artikel II.382 bedoelde tijdelijke erkenning afgebouwd werd(en), moet bij de accreditatieaanvraag geen gepubliceerde externe beoordeling worden gevoegd.

Afdeling 3. Bepalingen met betrekking op het traject bij niet-instemming met een negatief accreditatiebesluit die van toepassing zijn op accreditatiebesluiten die genomen zijn voor het einde van het academiejaar 2012-2013

Art. II.384.[389] §1. Iedere belanghebbende kan bij de Vlaamse Regering een georganiseerd beroep instellen tegen een beslissing van de accreditatieorganisatie waarbij aan een opleiding de accreditatie wordt onthouden.

§2. Het beroep wordt ingesteld binnen een termijn van 30 kalenderdagen.

Deze termijn gaat in als volgt:

1° de dag na deze van betekening aan de belanghebbende;
2° bij ontstentenis van betekening : de dag na deze van bekendmaking bij uittreksel in het Belgisch Staatsblad.

§3. De Vlaamse Regering toetst een betwiste beslissing aan de bepalingen van dit deel en van het in artikel II.27 bedoelde reglement. Zij vernietigt de beslissing wanneer deze kennelijk niet in overeenstemming met deze bepalingen is.

§4. De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regelen inzake het verloop van de beroepsprocedure. Zij houdt daarbij rekening met de regelen inzake de hoorplicht.

Art. II.385.[390] §1. Indien het accreditatiebesluit over een opleiding negatief is, geniet de opleiding van rechtswege een tijdelijke erkenning in de volgende gevallen:

1° hangende het beroep bij de Vlaamse Regering, ingesteld door het instellingsbestuur overeenkomstig de bepalingen van artikel II.384. Het beroep wordt geacht aanhangig te zijn tot aan de nieuwe beslissing van de accreditatieorganisatie, bedoeld in het derde lid. De tijdelijke erkenning van rechtswege wordt niet toegekend indien het beroep wordt ingesteld door een andere belanghebbende dan het instellingsbestuur;
2° hangende enig jurisdictioneel beroep, ingesteld door het instellingsbestuur tegen het accreditatiebesluit of de beslissing van de Vlaamse Regering om het aangevochten accreditatiebesluit niet te vernietigen. De tijdelijke erkenning van rechtswege wordt niet toegekend indien het beroep wordt ingesteld door enige andere belanghebbende, onverminderd de desgevallend door het bevoegde gerecht toegekende voorlopige maatregelen.

---

[389] **Artikel II.384.** : Structuurdecreet, artikel 60quater, ingevoegd bij het Aanvullingsdecreet, artikel V.10 en gewijzigd bij het kwaliteitszorgdecreet, artikel 49.
In paragraaf 3, zijn de woorden “dit decreet” vervangen door de woorden “dit deel” en zijn de woorden “artikel 9quinquies” vervangen door de woorden “artikel II.27”.

[390] **Artikel II.385.** : Structuurdecreet, artikel 60quinquies, ingevoegd bij het Aanvullingsdecreet, artikel V.10 en gewijzigd bij het kwaliteitszorgdecreet, artikel 49.
In paragraaf 1, eerste lid, 1°, zijn de woorden “artikel 60quater” vervangen door de woorden “artikel II.384”.
In paragraaf 1, eerste lid, 2° zijn de woorden “en/of” vervangen door het woord “of”.
In paragraaf 1, derde lid, zijn de woorden “het Accreditatieorgaan” vervangen door de woorden “de accreditatieorganisatie”.

De tijdelijke erkenning van rechtswege wordt beëindigd op het einde van het academiejaar waarbinnen bedoelde beroepen opgehouden hebben aanhangig te zijn.

Zo de Vlaamse Regering een negatief accreditatiebesluit heeft vernietigd, dient de accreditatieorganisatie opnieuw te delibereren over de ingediende accreditatieaanvraag met inachtname van de dragende motieven die aan de vernietiging ten grondslag liggen. Het nieuwe accreditatiebesluit wordt aan het instellingsbestuur meegedeeld binnen een ordetermijn van 30 kalenderdagen, die ingaat de dag na deze waarop de vernietigingsbeslissing werd genomen.

§2. De Vlaamse Regering stelt de nadere procedure voor de tijdelijke erkenning van rechtswege vast.

Afdeling 4. Duur van de accreditatie

Art. II.386.[391] Bij een hervisitatie na een tijdelijke erkenning of een aanvullende beoordeling na een negatief rapport en beroepsprocedure tijdens de eerste ronde opleidingsaccreditaties wordt de duur van de tijdelijke erkenning of de termijn verstreken tussen het einde van de overgangsaccreditatie en de datum van de definitieve besluitvorming in mindering genomen van de geldigheidsduur van de totale accreditatie van naargelang het geval 8 of 6 jaar.

De instellingen kunnen de acrreditatieorganisatie verzoeken om de duur van accreditatie die werd verleend tussen 1 juli 2012 en 1 januari 2013 op basis van een hervisitatie na een tijdelijke erkenning of een aanvullende beoordeling na een negatief rapport en beroepsprocedure tijdens de eerste ronde opleidingsaccreditaties, te verminderen ter vrijwaring van de gelijktijdige en geclusterde organisatie van externe beoordelingen, vermeld in artikel II.122.

Afdeling 5. Overgangsregeling naar aanleiding van de integratie

Art. II.387.[392] §1. Een nieuwe beperkte externe beoordeling is vereist wanneer :

1° een instelling meerdere opleidingen samenvoegt waarvan minimum 1 opleiding geniet van een tijdelijke erkenning;
2° bij de integratie een opleiding die aangeboden wordt door verschillende hogescholen, vanaf het academiejaar 2013-2014 aangeboden wordt door een universiteit als 1 opleiding, op 1 vestigingsplaats, en 1 of meerdere van de hogeschoolopleidingen geniet van een tijdelijke erkenning;

---

[391] **Artikel II.386.** : Kwaliteitszorgdecreet, artikel 48, derde en vierde lid, gewijzigd bij OD XXII, artikel V.30.
In het tweede lid, zijn de woorden “artikel 93 van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen” vervangen door de woorden “artikel II.122”.

[392] **Artikel II.387.** : Kwaliteitszorgdecreet, artikel 48/1, ingevoegd bij OD XXIII, artikel V.92.
In paragraaf 1, derde en vijfde lid en paragraaf 2, tweede, derde en vierde lid, zijn de woorden “artikel 60, §2, van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen” vervangen door de woorden “artikel II.147, §2”.
In paragraaf 3 zijn de woorden “artikel 58bis, §5, en artikel 60, §1, tweede lid, van het decreet van 4 april 2013 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen” vervangen door de woorden “artikel II.142, §5 en II.147, §1, tweede lid”.

3° bij de integratie een opleiding die aangeboden wordt door verschillende hogescholen, vanaf het academiejaar 2013-2014 aangeboden wordt door meerdere universiteiten als 1 opleiding, op 1 vestigingsplaats, en 1 of meerdere van de hogeschoolopleidingen geniet van een tijdelijke erkenning.

Bij een opleiding die ontstaan is uit meerdere opleidingen die werden samengevoegd, heeft de nieuwe beperkte externe beoordeling uitsluitend betrekking op de onderwerpen die negatief werden beoordeeld in de samengevoegde opleidingen.

In het geval dat de accreditatieorganisatie op basis van het visitatierapport na een beperkte nieuwe visitatie tot het besluit komt dat de samengevoegde opleiding voldoet, neemt zij een positief accreditatiebesluit dat geldt voor een termijn als vermeld in artikel II.147, §2, met als aanvangsdatum de vroegste aanvangsdatum van accreditatie van de opleidingen die werden samengevoegd.

In het geval dat de accreditatieorganisatie op basis van het visitatierapport na een beperkte nieuwe visitatie tot het besluit komt dat de samengevoegde opleiding niet voldoet, vervalt de accreditatie van de samengevoegde opleiding en wordt het besluit, wat de gevolgen betreft, gelijkgesteld met een negatief accreditatiebesluit.

In het geval dat de beperkte visitatie betrekking heeft op een opleidingsvariant in de samengevoegde opleiding en de accreditatieorganisatie op basis van het visitatierapport na een beperkte nieuwe visitatie tot het besluit komt dat de opleidingsvariant niet voldoet, moet de instelling de opleidingsvariant stopzetten en mag het instellingsbestuur vanaf het volgende academiejaar geen nieuwe studenten meer inschrijven. Het instellingsbestuur kan de opleidingsvariant binnen 6 jaar niet heropstarten. Bij het stopzetten van de opleidingsvariant neemt de accreditatieorganisatie een positief accreditatiebesluit dat geldt voor een termijn als vermeld in artikel II.147, §2, met als aanvangsdatum de vroegste aanvangsdatum van accreditatie van de opleidingen die werden samengevoegd. Voor de toepassing van dit lid worden opleidingen die in een zelfde geografische omschrijving worden samengevoegd, beschouwd als behorend tot een verschillende vestigingsplaats.

§2. Bij een academische opleiding, die aangeboden wordt door verschillende hogescholen en waarvan minimum 1 hogeschoolopleiding geniet van een tijdelijke erkenning, en die met ingang van het academiejaar 2013-2014 door een universiteit wordt aangeboden als 1 opleiding op verschillende vestigingsplaatsen, en aldus beschouwd wordt als een opleiding met verschillende opleidingsvarianten, kan het universiteitsbestuur beslissen om :

1° ofwel een nieuwe beperkte visitatie te laten uitvoeren van de opleidingsvariant die geniet van de tijdelijke erkenning;
2° ofwel de opleidingsvariant die geniet van de tijdelijke erkenning stop te zetten en vanaf het eerst volgende academiejaar geen nieuwe studenten meer in te schrijven in deze variant.

In het geval dat de opleidingsvariant met een tijdelijke erkenning wordt stopgezet, kan deze binnen een periode van 6 jaar niet heropgestart worden op deze vestigingsplaats. De accreditatieorganisatie neemt als gevolg van de stopzetting van de opleidingsvariant een positief accreditatiebesluit voor de opleiding dat geldt voor

een termijn als vermeld in artikel II.147, §2, met als aanvangsdatum de vroegste aanvangsdatum van accreditatie van de resterende geïntegreerde opleidingen.

In het geval dat de accreditatieorganisatie op basis van het visitatierapport na een beperkte nieuwe visitatie tot het besluit komt dat de opleidingsvariant met een tijdelijke erkenning op de betrokken vestigingsplaats voldoet, dan neemt zij een positief accreditatiebesluit voor de opleiding dat geldt voor een termijn als vermeld in artikel II.147, §2, met als aanvangsdatum de vroegste aanvangsdatum van accreditatie van de geïntegreerde opleidingen.

In het geval dat de accreditatieorganisatie op basis van het visitatierapport na een beperkte nieuwe visitatie tot het besluit komt dat de opleidingsvariant met een tijdelijke erkenning op de betrokken vestigingsplaats niet voldoet, moet de instelling de opleidingsvariant stopzetten en mag het instellingsbestuur vanaf het volgende academiejaar geen nieuwe studenten meer inschrijven. Het instellingsbestuur kan de opleidingsvariant binnen 6 jaar niet heropstarten. Bij het stopzetten van de opleidingsvariant neemt de accreditatieorganisatie een positief accreditatiebesluit dat geldt voor een termijn als vermeld in artikel II.147, §2, met als aanvangsdatum de vroegste aanvangsdatum van accreditatie van de resterende geïntegreerde opleidingen.

§3. De bepalingen van dit artikel zijn van toepassing op opleidingen die samengevoegd worden of na integratie door 1 of meerdere universiteiten als 1 opleiding aangeboden worden en waarvan minimum een van de opleidingen voor eind 2012-2013 een negatief accreditatiebesluit heeft gekregen of waarvoor krachtens artikel II.142, §5, en artikel II.147, §1, tweede lid, voor die datum nog geen accreditatiebesluit is genomen.

Hoofdstuk 4. Overgangsregeling met betrekking tot de onderwijstaal

Art. II.388.[393] De initiële bachelor- en masteropleidingen met een taalequivalent die voor de start van het academiejaar 2013-2014 bestaan, zijn vrijgesteld van de procedure, vermeld in artikel II.263.

De initiële masteropleidingen van 60 studiepunten c.q. meer dan 60 studiepunten die voor de start van het academiejaar 2013-2014 bestaan en die op grond van de bepalingen van artikel II.261 anderstalig zijn en nog geen taalequivalent hebben, moeten binnen de 2 c.q. 3 jaar na de start van het academiejaar 2013-2014 de procedure vermeld in artikel II.263 doorlopen hebben. De instelling bezorgt voor 1 oktober 2013 een overzicht van die opleidingen aan de Vlaamse minister, bevoegd voor het onderwijs.

[393] **Artikel II.388.** : Structuurdecreet, artikel 91ter decies, ingevoegd bij het integratiedecreet, artikel 69.
In het eerste en tweede lid zijn de woorden “bestaan voor de inwerkingtreding van dit artikel “ vervangen door de woorden “voor de start van het academiejaar 2013-2014 bestaan”.
In het eerste en het tweede lid zijn de woorden “artikel 91ter” vervangen door de woorden “artikel II.263”.
In het tweede lid zijn de woorden “na de inwerkingtreding van dit artikel” vervangen door de woorden “na de start van het academiejaar 2013-2014” en zijn de woorden “artikel 91” vervangen door de woorden “artikel II.261”.

Art. II.389.[394] Van de leden van het onderwijzend personeel en van het academisch personeel, belast met een onderwijsopdracht, die vóór het academiejaar 2013-2014 benoemd zijn of langer dan 3 jaar aangesteld zijn, wordt het vereiste beheersingsniveau van de Nederlandse taal, vermeld in artikel II.270, §2, vermoed aanwezig te zijn.

Hoofdstuk 5. Overgangsregeling met betrekking tot het studiegeld

Art. II.390. Tot het begin van het academiejaar 2014-2015 luiden de artikelen II.207, II.209, II.210, II.213, II.216 en II.218 als volgt:

"Art. II.207.[395] Het instellingsbestuur stelt jaarlijks vóór 1 mei de bedragen van het studiegeld vast, overeenkomstig:
1° de regelen van artikel II.208 tot en met II.211, voor wat betreft de studenten onder diploma- of creditcontract;
2° de regelen van artikel II.212, voor wat betreft de studenten onder examencontract.

Deze afdeling is niet van toepassing op de instellingen die geen subsidies ontvangen van de Vlaamse Gemeenschap voor het verzorgen van het onderwijs.

Art. II.209.[396] §1. Voor studenten die in een academiejaar een inschrijving nemen voor ten hoogste 53 studiepunten bedraagt:
1° het vast gedeelte van het studiegeld ten hoogste 55 euro, en
2° het variabel gedeelte van het studiegeld ten hoogste 7,5 euro per studiepunt.

§2. Voor studenten die in een academiejaar een inschrijving nemen voor ten minste 54 en ten hoogste 66 studiepunten, wordt een forfaitair studiegeld tussen 445 en 505 euro gevraagd.

§3. Indien in een academiejaar een inschrijving wordt genomen voor méér dan 66 studiepunten, wordt het variabel gedeelte van het studiegeld voor het aantal studiepunten boven 66 berekend door deze studiepunten te vermenigvuldigen met ten minste 2,5 en ten hoogste 3 euro.

§4. Een hogeschool of universiteit kan aan een student een bijkomend studiegeld vragen voor de studiepunten waarvoor de student op het ogenblik van de inschrijving

---

[394] **Artikel II.389.** : Structuurdecreet, artikel 91quater decies, ingevoegd bij het integratiedecreet, artikel 70.
De woorden "artikel 91novies, §2" zijn vervangen door de woorden "artikel II.270, §2".
[395] Artikel II.207. : Flexibiliseringsdecreet, artikel 54, gewijzigd bij het Minidecreet, artikel 66.
In het eerste lid, 1°, zijn de woorden "afdeling 2" vervangen door de woorden "artikel II.208 tot en met II.211".
In het eerste lid, 2°, zijn de woorden "afdeling 3" vervangen door de woorden "artikel II.212".
In het tweede lid zijn de woorden "Deze titel" vervangen door de woorden "Deze afdeling ".
[396] Artikel II.209. : Flexibiliseringsdecreet, artikel 56, gewijzigd bij het decreet van 20 mei 2005 houdende wijziging van het decreet van 30 april 2004 betreffende de flexibilisering van het hoger onderwijs in Vlaanderen en houdende dringende hogeronderwijsmaatregelen, artikel 56, het Financieringsdecreet, artikel 66 en OD XX, artikel V.28.
In paragraaf 1 is de opdeling in streepjes vervangen door een nummering in 1° en 2°.
In paragraaf 4, tweede lid, zijn de woorden "hoofdstuk IV van het decreet van 14 maart 2008 betreffende de financiering van de werking van de hogescholen en de universiteiten in Vlaanderen" vervangen door de woorden "Titel 4, Hoofdstuk 2, afdeling 3, van dit deel".

geen toereikend leerkrediet heeft. Dit bijkomend inschrijvingsgeld kan ten hoogste 10 euro per studiepunt bedragen.

Onder leerkrediet wordt begrepen het leerkrediet zoals bepaald in Titel 4, Hoofdstuk 2, afdeling 3, van dit deel.

Art. II.210.[397] §1. Voor beurstariefstudenten die een studietraject van meer dan 53 studiepunten volgen, betreft het studiegeld een forfaitair bedrag dat ten hoogste gelijk is aan:
1° in de hogescholen : 100 euro;
2° in de universiteiten : 80 euro.

Voor beurstariefstudenten die een studietraject van ten hoogste 53 studiepunten volgen of een bijkomende inschrijving nemen, betreft het studiegeld een forfaitair bedrag dat ten hoogste gelijk is aan 55 euro.

§2. Voor bijna-beursstudenten bedraagt het studiegeld ten hoogste twee derden van het bedrag vastgesteld overeenkomstig artikel II.208 en II.390.

§3. Studenten die het laatste jaar secundair onderwijs volgen en die met een creditcontract voor maximaal 10 studiepunten ingeschreven zijn in het hoger onderwijs, betalen 50% van het studiegeld van een beurstariefstudent.

Art. II.213.[398] §1. Het studiegeld voor studenten die zich inschrijven voor een bachelor-na-bacheloropleiding, opgenomen in de door de Vlaamse Regering vastgestelde lijst, zoals vermeld in artikel III.16, bedraagt:
1° voor het vaste gedeelte van het studiegeld ten hoogste 55 euro;
2° voor het variabele gedeelte van het studiegeld ten hoogste 7,5 euro per studiepunt.

§2. Het studiegeld voor studenten die zich inschrijven voor een andere bachelor-na-bacheloropleiding dan de bachelor-na-bacheloropleiding, vermeld in paragraaf 1, of voor een master-na-masteropleiding, opgenomen in de door de Vlaamse Regering vastgestelde lijst, zoals vermeld in artikel III.16, bedraagt maximaal het dubbele van de bedragen vermeld in paragraaf 1.

§3. Het instellingsbestuur kan voor de andere master-na-masteropleidingen dan de master-na-masteropleidingen, vermeld in paragraaf 2, een studiegeld vragen dat ten hoogste gelijk is aan 5.400 euro.

In bijzondere omstandigheden kan het maximumbedrag vastgesteld worden op 24.790 euro. Die bijzondere omstandigheden betreffen 1 of meer van de volgende gevallen:

---

[397] Artikel II.210. : Flexibiliseringsdecreet, artikel 57, gewijzigd bij het Minidecreet, artikel 67, het Financieringsdecreet, artikel 67 en OD XVIII, artikel V.62.
In paragraaf 2 zijn de woorden “artikel 55 en 56” vervangen door de woorden “artikel II.208 en II.390”.
[398] Artikel II.213. : Flexibiliseringsdecreet, artikel 62, vervangen bij het Financieringsdecreet, artikel 69 en gewijzigd bij OD XXIII, artikel V.82.
In paragraaf 1 en 2 zijn de woorden “artikel 19 van het decreet van 14 maart 2008 betreffende de financiering van de werking van de hogescholen en de universiteiten in Vlaanderen” telkens vervangen door de woorden “artikel III.16”.

1° de opleiding brengt bijzondere kosten met zich mee, veroorzaakt door:
   a) het aantrekken van hoog gespecialiseerd personeel, de uitrusting van laboratoria, de bijzondere inrichting van bibliotheken, het specifieke studie- en leermateriaal of de specifieke begeleidings- en supervisietaken;
   b) het aanbod van bijzondere faciliteiten;
2° de opleiding vereist een bepaalde beroepservaring of wordt georganiseerd in samenwerking met de industrie of een beroepsorganisatie om te voorzien in de opleidingsbehoeften van een bepaalde sector;
3° de opleiding heeft een internationaal karakter.

Het instellingsbestuur kan beslissen om de studiegelden, vermeld in deze paragraaf, op te splitsen in een vast en een variabel gedeelte pro rata het aantal opgenomen studiepunten. Het instellingsbestuur deelt het bedrag van het studiegeld aan de Vlaamse Regering mee. Indien van toepassing worden tevens de ingeroepen bijzondere omstandigheden meegedeeld en gemotiveerd.

§4. Het instellingsbestuur kan ten behoeve van minvermogende studenten voorzien in sociale tarieven.

Art. II.216.[399] Het instellingsbestuur kan ten behoeve van minvermogende studenten het variabel gedeelte van het studiegeld differentiëren, dan wel het studiegeld vaststellen onder de in deel 2, titel 4, hoofdstuk 2, afdeling 4, onderafdeling 1 en artikel II.390 bedoelde minimumgrenzen.

Art. II.218.[400] De in deel 2, titel 4, hoofdstuk 2, afdeling 4, onderafdeling 1 en artikel II.390 bedoelde bedragen worden jaarlijks aangepast aan de evolutie van de gezondheidsindex. Deze indexering wordt niet toegepast op de in artikel II.209, §1, binnen artikel II.390 bedoelde bedragen.

De referentiedatum voor de jaarlijkse aanpassing is 1 september 2003.

Hoofdstuk 6. Overgangsregeling met betrekking tot de studentenraad

Art. II.391. Tot het begin van het academiejaar 2014-2015 luiden de artikelen II.314 en II.334 als volgt:

“Art. II.314.[401] §1. Het bestuur ziet toe op de oprichting van een studentenraad op het niveau van de associatie, respectievelijk de instelling.

§2. De studentenraad op het niveau van de instelling kan beslissen dat participatiecommissies worden opgericht op het niveau van onderdelen van de instelling.

---

[399] Artikel II.216. : Flexibiliseringsdecreet, artikel 65.
De woorden “dit hoofdstuk” zijn vervangen door de woorden “deel 2, titel 4, hoofdstuk 2, afdeling 4, onderafdeling 1 en artikel II.390”.
[400] Artikel II.218. : Flexibiliseringsdecreet, artikel 67.
In het eerste lid zijn de woorden “dit hoofdstuk” vervangen door de woorden “deel 2, titel 4, hoofdstuk 2, afdeling 4, onderafdeling 1 en artikel II.390” en zijn de woorden “artikel 57, §1” vervangen door de woorden “artikel II.210, §1 binnen artikel II.390”.
[401] Artikel II.314. : Aanvullingsdecreet, artikel II.48.
In paragraaf 2, tweede lid, zijn de woorden “artikel II.66” vervangen door de woorden “artikel II.332”.

De samenstelling en de functioneringswijze van de participatiecommissies worden vastgelegd in het in artikel II.332 bedoelde participatiereglement.

Art. II.334.[402] Het bestuur legt de nodige faciliteiten voor de studentenafgevaardigden vast.

Deze faciliteiten betreffen ten minste de wijze waarop in functie van de werking van de studentenraad onderwijsactiviteiten en examens op flexibele wijze kunnen worden gepland en afgeweken kan worden van de verplichte aanwezigheid voor bepaalde opleidingsonderdelen."

Hoofdstuk 7. Overgangsregeling met betrekking tot de stuvoraad

Art. II.392. Tot het begin van het academiejaar 2014-2015 luidt artikel II.344 als volgt:

"Art. II.344.[403] De stuvoraad is paritair samengesteld uit minstens 8 leden. De helft van de leden is verkozen door en onder de studenten en de leerlingen en cursisten uit hbo5-opleidingen die krachtens artikel II.338 toegang hebben tot studentenvoorzieningen van de instelling, de andere helft is aangewezen door het instellingsbestuur, waarvan minstens één vertegenwoordiger van een Centrum voor Volwassenenonderwijs of een secundaire school, waarvan de cursisten gebruik kunnen maken van de studentenvoorzieningen, zoals beschreven in artikel 5 van dit decreet. De stuvoraad streeft bij zijn samenstelling naar diversiteit. Maximum twee derde van zijn leden mag van hetzelfde geslacht zijn.

In het eerste werkingsjaar na de integratie van de academische hogeschoolopleidingen in een universiteit, dient in de stuvoraad van de betreffende universiteit, tenminste 1 student uit een geïntegreerde opleiding opgenomen te worden.

De verkiezingen van de studentenvertegenwoordigers worden georganiseerd door de instelling in samenspraak met de studentenraad. De studentenraad legt de kiesprocedure vast.

De stuvoraad kiest een voorzitter en een ondervoorzitter. Als de voorzitter uit de studentendelegatie komt, komt de ondervoorzitter uit de delegatie, die door het instellingsbestuur is aangesteld, en vice versa. Als de stuvoraad het niet eens is over de aanwijzing van een voorzitter en een ondervoorzitter, stelt het instellingsbestuur de voorzitter aan."

[402] Artikel II.334. : Aanvullingsdecreet, artikel II.68.
[403] Artikel II.344. : Stuvo-decreet, artikel 17, gewijzigd bij het HBO decreet, artikel 92.
In het eerste lid zijn de woorden "artikel 5 van dit decreet" telkens vervangen door de woorden "artikel II.338".

DEEL 3. FINANCIERING

Titel 1. Financiering van de werking van de hogescholen en universiteiten

Hoofdstuk 1. Werkingsuitkeringen
Afdeling 1. Algemene bepalingen

Art. III.1.[404] Binnen de perken en volgens de voorwaarden bepaald in dit deel, draagt de Vlaamse Gemeenschap met jaarlijkse uitkeringen bij in de financiering van de werking van de hogescholen en van de universiteiten.

De Vlaamse Gemeenschap financiert jaarlijks de betrokken hogeschool of, in het kader van een samenwerkingsverband, de betrokken hogescholen specifiek voor de uitvoering van de opdrachten door de School of Arts, vermeld in artikel II.7, §2, conform de bepalingen in dit deel.

Art. III.2.[405] §1. De werkingsuitkeringen dragen bij in de dekking van de gewone uitgaven voor onderwijs, onderzoek, maatschappelijke en wetenschappelijke dienstverlening, de financiering van investeringen, de afbetaling van leningen en voor de administratie van de instelling, met inbegrip van de roerende uitrustingen.

§2. De hogescholen en de universiteiten kunnen de kosten die voortvloeien uit de samenwerkingsakkoorden, vermeld in artikel II.172, II.173, IV.55 en V.223, of uit de deelneming aan de associaties, vermeld in deel II, titel I, hoofdstuk II, aanrekenen op de jaarlijkse werkingsuitkering.

§3. De uitgaven in verband met de sociale voorzieningen voor het personeel van de hogescholen en universiteiten, bezoldigd ten laste van de werkingsuitkering, kunnen aangerekend worden op de werkingsuitkering.

§4. Het universiteitsbestuur kan een bedrag uit het Bijzonder Onderzoeksfonds, dat krachtens artikel 63/1 van het decreet van 30 april 2009 betreffende de organisatie en financiering van het wetenschaps- en innovatiebeleid in elke universiteit werd ingesteld, bij het bedrag van de werkingsuitkering voegen voor de dekking van de gewone uitgaven, vermeld in paragraaf 1.

---

[404] **Artikel III.1.** : Financieringsdecreet, artikel 5 en Structuurdecreet, artikel 8quinquies, §1, ingevoegd bij het integratiedecreet, artikel 7.
In het eerste lid zijn de woorden “dit decreet” vervangen door de woorden “dit deel”.
In het tweede lid zijn de woorden “artikel 8bis, §2” vervangen door de woorden “artikel II.7, §2” en zijn de woorden “het decreet van 14 maart 2008 betreffende de financiering van de werking van de hogescholen en de universiteiten in Vlaanderen” vervangen door de woorden “dit deel”.

[405] **Artikel III.2.** : Financieringsdecreet, artikel 6, gewijzigd bij het decreet van 21 december 2012 houdende diverse bepalingen met betrekking tot de organisatie en financiering van het wetenschaps- en innovatiebeleid, artikel 6.
In paragraaf 1 is het woord “Die” vervangen door het woord “De”.
In paragraaf 2 zijn de woorden “de artikelen 94, 95 en 95bis van het Structuurdecreet” vervangen door de woorden “artikel II.172, II.173, IV.55 en V.223” en zijn de woorden “titel I, hoofdstuk VI, van het Structuurdecreet” vervangen door de woorden “deel II, titel I, hoofdstuk II”.

De Vlaamse Regering kan een maximumpercentage vastleggen van de bijdrage van de Vlaamse Gemeenschap in het Bijzonder Onderzoeksfonds dat getransfereerd mag worden naar de werkingsuitkering.

Afdeling 2. De financieringsvoorwaarden

Art. III.3.[406] §1. Om in aanmerking te komen voor de financiering van een hogeschool of universiteit moet een student voldoen aan de volgende criteria:

1° inschrijving : studenten komen alleen in aanmerking als ze in het betreffende academiejaar met de instelling een diplomacontract of een creditcontract hebben gesloten en zijn ingeschreven voor :
   a) een of meer bachelor- of masteropleidingen, opgenomen in het Hogeronderwijsregister;
   b) een of meer opleidingsonderdelen die behoren tot 1 of meer bachelor- of masteropleidingen;
   c) een schakelprogramma of een voorbereidingsprogramma voorafgaand aan een initiële masteropleiding;
   d) een of meer opleidingen in het hoger beroepsonderwijs;
   e) een of meer opleidingsonderdelen die behoren tot 1 of meer opleidingen in het hoger beroepsonderwijs;

2° nationaliteit : studenten komen alleen in aanmerking als ze aan 1 van de volgende voorwaarden beantwoorden :
   a) ze zijn onderdaan van een lidstaat van de Europese Economische Ruimte;
   b) ze zijn toegelaten of gemachtigd tot een verblijf van onbeperkte duur in België, zoals bepaald bij de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen;
   c) ze zijn slachtoffer van mensenhandel, geattesteerd door een door de federale overheid erkend centrum dat gespecialiseerd is in het onthaal van slachtoffers van mensenhandel;
   d) ze zijn student met een buitenlandse nationaliteit die toegelaten of gemachtigd zijn tot een verblijf van bepaalde duur in België op basis van artikel 48/4 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen;
   e) ze verblijven op 31 december van het betrokken academiejaar gedurende een onafgebroken periode van minstens 12 maanden wettig in België, en dit wettig verblijf werd niet verleend om in België hoger onderwijs te volgen of te werken, noch werd het verleend in afwachting van een uitspraak in een asielprocedure om erkend te worden als vluchteling of als persoon die recht heeft op de subsidiaire bescherming, overeenkomstig de wet van 15 december 1980

---

[406] **Artikel III.3.** : Financieringsdecreet, artikel 7, gewijzigd bij het decreet van 30 april 2009 betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs, artikel 147, OD XXI, artikel V.61 en OD XXII, artikel V.26.
In paragraaf 1, punt 2°, f), zijn de woorden “van onderhavig artikel” vervangen door de woorden “van het decreet van 8 juni 2007 betreffende de studiefinanciering van de Vlaamse Gemeenschap”.
In paragraaf 1,punt 2°, i), is de opdeling in streepjes vervangen door een opdeling in 1) en 2).
In paragraaf 1, punt 2°, i), eerste streepje zijn de woorden “artikel 11” vervangen door de woorden “artikel III.7”.
In paragraaf 1, punt 2°, i), tweede streepje zijn de woorden “artikel 14” vervangen door de woorden “artikel III.11”.
In paragraaf 3 zijn de woorden “artikel 7, §1, 2°, i)” vervangen door de woorden “paragraaf 1, punt 2°, i)”

betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen;

f) ze hebben op basis van de artikelen 10, 10bis, 40bis of 40ter van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen de toelating gekregen om een persoon, zoals bedoeld in §1 of §2, 1° tot en met 7°, van het decreet van 8 juni 2007 betreffende de studiefinanciering van de Vlaamse Gemeenschap, of een persoon die op 31 december van het betrokken academiejaar minstens 12 maanden wettig verblijft in België om hoger onderwijs te volgen of te werken, te begeleiden of te vervoegen;

g) ze zijn onderhorige van de landen die met België of de Vlaamse Gemeenschap een cultureel akkoord hebben gesloten, en ze hebben, binnen het kader en de grenzen van het cultureel akkoord, een studiebeurs gekregen van de Vlaamse Gemeenschap;

h) ze zijn kandidaat vluchteling of hun ouders zijn kandidaat vluchteling en de student verblijft al van zijn minderjarigheid in België en heeft niet zelf een asielaanvraag ingediend. De asielaanvraag werd ontvankelijk verklaard voor 1 juni 2007 en hun procedure is nog lopende bij het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatslozen, bij de Vaste Beroepsommissie voor Vluchtelingen, of bij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen;

i) het zijn andere personen dan de personen vermeld in a) tot en met h), en andere personen dan de personen die ten laste zijn van de nationale kredieten voor ontwikkelingssamenwerking zonder dat:

1) het aantal studiepunten gegenereerd door die buitenlandse studenten onder diplomacontract, meer bedraagt dan 2% van het totale aantal studiepunten voor de berekening van de onderwijssokkel, zoals bepaald in artikel III.7, voor die hogeschool of universiteit;

2) het aantal financieringspunten gegenereerd door die buitenlandse studenten onder diplomacontract, meer bedraagt dan 2% van het totale aantal financieringspunten, berekend zoals bepaald in artikel III.11, §2, in de hogeschool of universiteit.
Voor de berekening van de financiering wordt rekening gehouden met de categorie waartoe de betrokkene behoort op het ogenblik van de inschrijving in het betreffende academiejaar;

3° leerkrediet : in een initiële bachelor- en masteropleiding komen studenten alleen in aanmerking als ze een positief leerkrediet hebben.

§2. In afwijking van paragraaf 1, punt 2°, wordt voor de transnationale Universiteit Limburg conform artikel 7 van het verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Vlaamse Gemeenschap van België inzake de transnationale Universiteit Limburg, ondertekend in Maastricht op 18 januari 2001, enkel rekening gehouden met:

1° de studenten die de Belgische nationaliteit bezitten;

2° de studenten met een andere nationaliteit dan de Belgische of de Nederlandse, die pro rata aangerekend worden aan elk van de verdragsluitende partijen volgens de aantallen studenten die respectievelijk de Nederlandse en de Belgische nationaliteit bezitten.

Voor de bepaling van die aantallen wordt rekening gehouden met de nationaliteit van de betrokkenen op het ogenblik van de inschrijving voor het academiejaar in kwestie.

§3. De toepassing van de volgende zinsnede in paragraaf 1, punt 2°, i), “en andere personen dan de personen die ten laste zijn van de nationale kredieten voor ontwikkelingssamenwerking”, wordt opgeschort, vanaf het begrotingsjaar 2013 tot en met het begrotingsjaar 2015.

Art. III.4.[407] §1. Het aantal opgenomen en verworven studiepunten van een student wordt berekend over een academiejaar.

Het instellingsbestuur legt het tijdstip, eventueel per semester, vast tot waarop wijzigingen van of in een diplomacontract, die gevolgen hebben voor het aantal opgenomen studiepunten, mogelijk zijn. In ieder geval valt de uiterste datum voor wijzigingen vóór de start van de examens die betrekking hebben op de desbetreffende opgenomen studiepunten.

Het instellingsbestuur legt tevens het tijdstip vast tot waarop het mogelijk is dat bij het voortijdig beëindigen van een opleiding de student uitgeschreven wordt voor het aantal opgenomen studiepunten. De uiterste datum van uitschrijving voor het aantal opgenomen studiepunten bij de voortijdige beëindiging van een opleiding valt voor de eerste examenperiode, vastgelegd voor de desbetreffende opleiding.

Het instellingsbestuur maakt de regels daarvoor op duidelijke wijze kenbaar, ten minste een maand voor de start van de inschrijvingen.

Uitschrijvingen voor opleidingsonderdelen door studenten onder creditcontract kunnen geen wijzigingen geven in het aantal opgenomen studiepunten.

§2. Voor de berekening van de financiering voor initiële bachelor- en masteropleidingen van een instelling komen enkel de opgenomen en verworven studiepunten in aanmerking waarvoor de student een toereikend leerkrediet heeft op het moment van de inschrijving.

Afdeling 3. Het financieringsmechanisme
Onderafdeling 1. De samenstelling van de enveloppe

Art. III.5.[408] §1. De totale werkingsuitkering (Wtot) voor de hogescholen en de universiteiten is samengesteld uit de volgende componenten:

---

[407] **Artikel III.4.** : Financieringsdecreet, artikel 8

[408] **Artikel III.5.** : Financieringsdecreet, artikel 9, gewijzigd bij OD XVIII, artikel V.55, het decreet van 21 november 2008 houdende bepalingen tot begeleiding van de tweede aanpassing van de begroting 2008, artikel 7, het decreet van 18 december 2009 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2010, artikel 16, het decreet van 23 december 2011 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2012, artikel 20, het decreet van 1 juni 2012 houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2012, artikel 23 en 24, het integratiedecreet, artikel 124 en het decreet van 21 december 2012 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2013, artikel 20.
De paragrafen 1bis tot en met 9 zijn hernummerd in paragraaf 2 tot en met 13.
In paragraaf 2, tweede en derde lid, zijn de woorden “paragraaf 8” vervangen door de woorden “paragraaf 12”.
In paragraaf 2, derde en vierde lid, zijn de woorden “paragraaf 3” vervangen door de woorden “paragraaf 5”.
In paragraaf 2, vierde, vijfde en zesde lid, zijn de woorden “paragraaf 9” vervangen door de woorden “paragraaf 13”.
In paragraaf 3 zijn de woorden “artikel 13” vervangen door de woorden “artikel III.9”

1° een onderwijssokkel voor de hogescholen en universiteiten (SOW);
2° een variabel onderwijsdeel voor de professioneel gerichte opleidingen aan de hogescholen (VOWprof);
3° een variabel onderwijsdeel voor de academisch gerichte opleidingen aan de hogescholen (VOWac);
4° een variabel onderwijsdeel voor de academisch gerichte opleidingen aan de universiteiten (VOWun);
5° een onderzoekssokkel voor de universiteiten (SOZun);
6° een variabel onderzoeksdeel voor de universiteiten (VOZun).

§2. Vanaf het begrotingsjaar 2014 is de totale werkingsuitkering (Wtot) voor de hogescholen en de universiteiten samengesteld uit de volgende componenten:
1° een onderwijssokkel voor de professioneel gerichte opleidingen, met uitzondering van de professioneel gerichte kunstopleidingen, aan de hogescholen (SOWprof2014);
2° een onderwijssokkel voor de kunstopleidingen in de Schools of Arts (SOWhko2014);
3° een onderwijssokkel voor de academisch gerichte opleidingen aan de universiteiten (SOWun2014);

In de aanhef van paragraaf 4, eerste lid, zijn de woorden “paragraaf 2” vervangen door de woorden “paragraaf 3”.
In paragraaf 4, eerste lid, punt 1°, b), en punt 2°, b), zijn de woorden “paragraaf 9” vervangen door de woorden “paragraaf 13”.
In paragraaf 4, tweede lid, zijn de woorden “paragraaf 5” vervangen door de woorden “paragraaf 9”.
In paragraaf 5, tweede lid, zijn de woorden “opleidingen in de studiegebieden Audiovisuele en beeldende kunst en Muziek en podiumkunsten” vervangen door het woord “kunstopleidingen”.
In paragraaf 5, tweede lid en derde lid, punt 2°, zijn de woorden “artikel 10, §1” vervangen door de woorden “artikel III.6, §1”.
In paragraaf 5 derde lid, punt 1°, zijn de woorden “paragraaf 2” vervangen door de woorden “paragraaf 3”.
In de aanhef van paragraaf 6, eerste lid, zijn de woorden “paragraaf 1bis” vervangen door de woorden “paragraaf 2”.
In paragraaf 7 zijn de woorden “paragraaf 9” telkens vervangen door de woorden “paragraaf 13” en zijn de woorden “artikel 10, §2” vervangen door de woorden “artikel III.6, §2”.
In paragraaf 9, eerste lid, zijn de woorden “paragraaf 3, paragraaf 3bis en paragraaf 4” vervangen door de woorden “paragraaf 5, paragraaf 6 en paragraaf 8”.
In paragraaf 9, tweede lid, zijn de woorden “paragraaf 3 en paragraaf 4” vervangen door de woorden “paragraaf 5 en paragraaf 8”.
In paragraaf 10, tweede lid, zijn de woorden “§5 van dit artikel” vervangen door de woorden “paragraaf 9”.
In paragraaf 11, eerste lid, zijn de woorden “de artikelen 9, §5 en §6, 13, §3, laatste lid, 28, §4 eerste lid, 30, §2, laatste lid, 31, §3, 35, §2, §5, tweede lid, en §6, tweede lid, 38, §2, 39, §3, 40, laatste lid, 42, laatste lid, 42ter, §3 en 43, §3” vervangen door de woorden “paragraaf 9 en 10 van dit artikel, III.9, §8, laatste lid, III.21, §4, eerste lid en artikel III.21, §4, eerste lid in artikel III.123, III.24, §3, III.34, §2 en §5, tweede lid, III.37, §2, III.40, §2, III.43, §1, derde lid, III.59, §3, III.77, tweede lid en III.114, §3”.
In paragraaf 11, tweede lid, zijn de woorden “de artikelen 9, §2bis, 9, §6,, 9, §8, derde lid 13, §3, laatste lid, 28, §4, eerste lid, 31, §3, 35, §6, tweede lid, 38, §1, tweede lid, 39, §3, 39bis, §1, tweede lid, 39ter, §1, derde lid, 40, laatste lid, 42, laatste lid, 42ter, §3, en 43, §3” vervangen door de woorden “paragraaf 4, 10 en 12, derde lid van dit artikel, artikel III.9, §8, laatste lid, III.21, §4, eerste lid en III.21, §4, eerste lid in artikel III.123, III.24, §3, III.34, §5, tweede lid, III.37, §1, tweede lid, III.40, §2, III.43, §1, derde lid, III.45, §1, tweede lid, III.59, §3, III.77, tweede lid en III.114, §3”.
In paragraaf 12, eerste lid, zijn de woorden “artikel 9, §1” vervangen door de woorden “paragraaf 1”.
In paragraaf 12, tweede en derde lid, zijn de woorden “paragraaf 5” vervangen door de woorden “paragraaf 9”.
In paragraaf 13, eerste lid, zijn de woorden “artikel 9, §1bis” vervangen door de woorden “paragraaf 2”.
In paragraaf 13, tweede lid, zijn de woorden “paragraaf 5” vervangen door de woorden “paragraaf 9”.

4° een variabel onderwijsdeel voor de professioneel gerichte opleidingen, met uitzondering van de professioneel gerichte kunstopleidingen, aan de hogescholen (VOWprof2014);
5° een variabel onderwijsdeel voor de kunstopleidingen in de Schools of Arts (VOWhko2014);
6° een variabel onderwijsdeel voor de academisch gerichte opleidingen aan de universiteiten (VOWun2014);
7° een onderzoekssokkel voor de universiteiten (SOZun2014);
8° een variabel onderzoeksdeel voor de universiteiten (VOZun2014).

Het variabele onderwijsdeel voor de professioneel gerichte opleidingen, met uitzondering van de professioneel gerichte kunstopleidingen, aan de hogescholen (VOWprof2014) is het variabele onderwijsdeel voor de professioneel gerichte opleidingen aan de hogescholen (VOWprof), vermeld in paragraaf 1, zonder het variabele onderwijsdeel voor de professioneel gerichte kunstopleidingen en vermeerderd met de bedragen uit de kolom “VOWprof2014”, vermeld in paragraaf 12.

Het variabele onderwijsdeel voor de kunstopleidingen in de Schools of Arts (VOWhko2014) is de samenvoeging van het variabele onderwijsdeel voor de academisch gerichte kunstopleidingen aan de hogescholen (VOWhko), vermeld in paragraaf 5, en het variabele onderwijsdeel voor de professioneel gerichte kunstopleidingen, en vermeerderd met de bedragen uit de kolommen “VOWhko2014 bedrag bijkomende middelen” en “VOWhko2014 bedrag bijzondere weddeschalen”, vermeld in paragraaf 12.

Het variabele onderwijsdeel voor de academisch gerichte opleidingen aan de universiteiten (VOWun2014) is de samenvoeging van het variabele onderwijsdeel voor de academisch gerichte opleidingen aan de universiteiten (VOWun), vermeld in paragraaf 1, en het variabele onderwijsdeel voor de academisch gerichte opleidingen aan de hogescholen (VOWac), vermeld in paragraaf 1, zonder het variabele onderwijsdeel voor de academisch gerichte kunstopleidingen aan de hogescholen (VOWhko), vermeld in paragraaf 5, en vermeerderd met de bedragen uit de kolommen “VOWun2014 puntengewichten” en “VOWun2014 ZAP”, vermeld in paragraaf 13.

De onderzoekssokkel voor de universiteiten (SOZun2014) is gelijk aan de onderzoekssokkel voor de universiteiten (SOZun), vermeld in paragraaf 13.

Het variabele onderzoeksdeel voor de universiteiten (VOZun2014) is het variabele onderzoeksdeel voor de universiteiten (VOZun), vermeld in paragraaf 1, vermeerderd met de bedragen uit de kolom “VOZun2014 ZAP”, vermeld in paragraaf 13.

§3. Bij de universiteiten is de verhouding (sokkel onderwijs SOWun + variabel onderwijsdeel VOWun) ten opzichte van (sokkel onderzoek SOZun + variabel onderzoeksdeel SOZun) gelijk aan 55 %/45 %. Hierbij is de sokkel onderwijs SOWun gelijk aan de som van de onderwijssokkels van alle universiteiten, berekend overeenkomstig de bepalingen in artikel III.9.

§4. Vanaf het begrotingsjaar 2014 worden voor de berekening van de 55%/45%-verhouding, vermeld in paragraaf 3, de volgende bedragen in rekening gebracht:

1° voor de berekening van het onderwijsaandeel (55%):
   a) het bedrag van de onderwijssokkel voor de academisch gerichte opleidingen aan de universiteiten (SOWun2014), vermeld of berekend conform dit artikel, verminderd met 13.269.816,83 euro;
   b) het bedrag van het variabele onderwijsdeel voor de academisch gerichte opleidingen aan de universiteiten (VOWun), vermeld of berekend conform dit artikel, en vermeerderd met het bedrag uit de kolom “VOWun2014 ZAP”, vermeld in paragraaf 13;

2° voor de berekening van het onderzoeksaandeel (45%):
   a) het bedrag van de onderzoekssokkel voor de universiteiten (SOZun), als vermeld of berekend conform dit artikel;
   b) het bedrag van het variabele onderzoeksdeel voor de universiteiten (VOZun), en vermeerderd met het bedrag uit de kolom “VOZun2014ZAP”, vermeld in paragraaf 13.

Het bedrag, vermeld in punt 1°, a), wordt vanaf het begrotingsjaar 2012 geïndexeerd aan de hand van de indexformule, vermeld in paragraaf 9.

§5. Voor de componenten, vermeld in paragraaf 1, worden de volgende bedragen vastgelegd (uitgedrukt in euro) :

	Vanaf begrotingsjaar 2011
SOW	106.006.274,49
VOWprof	388.455.586,86
VOWac	168.108.359,32
VOWun	332.386.458,65
SOZun	111.306.588,21
VOZun	186.768.469,67

Van het bedrag VOWac is 64.006.448,76 euro, hierna het bedrag VOWhko te noemen, uitgetrokken voor de academisch gerichte kunstopleidingen aan de hogescholen. Als het bedrag voor het variabel onderwijsdeel VOWac evolueert overeenkomstig de bepalingen vermeld in artikel III.6, §1, wordt tot en met het begrotingsjaar 2013 het bedrag VOWhko met hetzelfde percentage aangepast.

Vanaf het begrotingsjaar 2011:

1° kan het bedrag VOZun, vermeld in het eerste lid, evolueren overeenkomstig de bepaling, vermeld in paragraaf 3;
2° kunnen de bedragen VOWprof, VOWac en VOWun, vermeld in het eerste lid, evolueren overeenkomstig de bepalingen, vermeld in artikel III.6, §1.

De bedragen, vermeld in deze paragraaf, zijn op indexniveau 2011.

§6. Vanaf het begrotingsjaar 2014 worden voor de componenten SOWprof2014, SOWhko2014 en SOWun2014, vermeld in paragraaf 2, de volgende bedragen vastgelegd:

1° SOWprof2014	59.667.613,95 euro;
2° SOWhko2014	3.845.018,60 euro;
3° SOWun2014	42.493.641,94 euro.

Vanaf het begrotingsjaar 2014 wordt VOWprof, vermeld of berekend overeenkomstig dit artikel, verminderd met 1.610.586,54 euro. Dit bedrag wordt toegevoegd aan VOWhko.

Vanaf het begrotingsjaar 2014 wordt VOWhko, vermeld of berekend overeenkomstig dit artikel, verminderd met 1.286.616,29 euro. Dit bedrag wordt toegevoegd aan VOWac.

Vanaf het begrotingsjaar 2014 is het bedrag van het variabele onderwijsdeel voor de professioneel gerichte kunstopleidingen dat overeenkomstig paragraaf 2 vanaf het begrotingsjaar afgetrokken moet worden van het variabele onderwijsdeel voor de professioneel gerichte opleidingen VOWprof en toegevoegd moet worden aan het variabele onderwijsdeel VOWhko gelijk aan 1.612.828,83 euro.

Vanaf het begrotingsjaar 2014 tot en met het begrotingsjaar 2017 wordt het bedrag van de onderzoekssokkel SOZun jaarlijks met 1.325.078,43 euro verminderd. Dat bedrag wordt jaarlijks toegevoegd aan het bedrag van het variabele onderzoeksdeel VOZun.

De bedragen, vermeld in deze paragraaf, zijn op indexniveau 2011.

§7. Vanaf het begrotingsjaar 2014 kunnen de bedragenVOWac, verminderd met het bedrag van het variabele onderwijsdeel VOWhko en vermeerderd met het bedrag uit de kolom VOWun2014-puntengewichten vermeld in paragraaf 13, VOWun vermeerderd met het bedrag uit de kolom VOWun2014ZAP vermeld in paragraaf 13 , VOWprof2014 en VOWhko2014, berekend overeenkomstig dit artikel, evolueren overeenkomstig de bepalingen, vermeld in artikel III.6, §2.

§8. In de begrotingsjaren 2011, 2012 en 2013 wordt een bedrag van 7.387.577,27 euro toegevoegd aan de totale werkingsuitkering (Wtot) van de hogescholen en universiteiten.

§9. Vanaf de begrotingsjaren 2012 en 2013 worden de bedragen, vermeld in paragraaf 5, paragraaf 6 en paragraaf 8, geïndexeerd aan de hand van de volgende formule:
1° 80% van de bedragen volgen de evolutie van de gezondheidsindex;
2° 20% van de bedragen volgen 75% van de evolutie van de gezondheidsindex.

In afwijking van het bepaalde in het eerste lid worden voor de begrotingsjaren 2012 en 2013 de bedragen vermeld in paragraaf 5, paragraaf 6 en paragraaf 8, geïndexeerd aan de hand van de volgende formule : 80% van de bedragen volgen de evolutie van de gezondheidsindex.

§10. De bedragen VOWprof, als vermeld in of berekend conform dit artikel, worden vermeerderd met volgende bedragen, uitgedrukt in euro:

Begrotingsjaar 2011	290.291,99
Begrotingsjaar 2012	580.583,98
Begrotingsjaar 2013	870.875,96
Begrotingsjaar 2014	1.161.167,95
Vanaf begrotingsjaar 2015	1.451.459,94

Vanaf het begrotingsjaar 2009 worden de bedragen vermeld in het eerste lid, geïndexeerd aan de hand van de indexformule, vermeld in paragraaf 9.

§11. Voor het begrotingsjaar 2010 worden de indexeringsbepalingen opgenomen in paragraaf 9 en 10 van dit artikel, III.9, §8, laatste lid, III.21, §4, eerste lid en artikel III.21, §4, eerste lid in artikel III.123, III.24, §3, III.34, §2 en §5, tweede lid, III.37, §2, III.40, §2, III.43, §1, derde lid, III.59, §3, III.77, tweede lid en III.114, §3 niet toegepast.

Voor de begrotingsjaren 2012 en 2013 worden de indexeringsbepalingen opgenomen in paragraaf 4, 10 en 12, derde lid van dit artikel, artikel III.9, §8, laatste lid, III.21, §4, eerste lid en III.21, §4, eerste lid in artikel III.123, III.24, §3, III.34, §5, tweede lid, III.37, §1, tweede lid, III.40, §2, III.43, §1, derde lid, III.45, §1, tweede lid, III.59, §3, III.77, tweede lid en III.114, §3 toegepast overeenkomstig de bepaling in paragraaf 9, tweede lid.

§12. De bedragen VOWprof, als vermeld of berekend conform dit artikel, worden vermeerderd met de volgende bedragen en de bedragen vermeld in paragraaf 1, zijn de volgende (uitgedrukt in euro):

begrotingsjaar	VOWprof	VOWprof2014	VOWhko2014	
			bedrag professionele kunstopleidingen	bedrag bijzondere weddeschalen
2012	800.000			
2013	5.200.000			
2014		7.500.000	100.000	
2015		10.900.000	100.000	900.000
2016		14.300.000	100.000	3.700.000
2017		17.666.520	100.000	3.700.000
2018		20.966.520	100.000	3.700.000
2019		24.366.520	100.000	3.700.000
2020		27.766.520	100.000	3.700.000
2021		31.166.520	100.000	3.700.000
2022		34.566.520	100.000	3.700.000
vanaf 2023		37.066.520	100.000	3.700.000

De bedragen die in het begrotingsjaar t nominaal worden toegevoegd, zijnde de verschillen tussen de bedragen voor het begrotingsjaar t en de bedragen voor het begrotingsjaar t-1, vermeld in deze paragraaf, worden vanaf het begrotingsjaar t+1 geïndexeerd aan de hand van de indexformule, vermeld in paragraaf 9. Voor het berekenen van de nominale toename worden de bedragen voor VOWprof en VOWprof2014 als een geheel beschouwd.

Vanaf het begrotingsjaar 2014 wordt jaarlijks een bedrag toegevoegd van 1.254.057,83 euro aan VOWhko2014. Dit bedrag is op indexniveau 2011 en wordt vanaf het begrotingsjaar 2012 jaarlijks geïndexeerd aan de hand van de indexformule vermeld in paragraaf 9.

Het bedrag dat nodig is voor de aanpassing van de regeling van de bijzondere weddeschalen, wordt alleen toegekend als er een generieke regeling is uitgewerkt voor de uitoefening van nevenactiviteiten in het hoger onderwijs.

§13. De bedragen VOWun en VOZun, als vermeld of berekend conform dit artikel, worden vermeerderd met de volgende bedragen en de bedragen, vermeld in paragraaf 2, zijn de volgende (uitgedrukt in euro):

Begrotings -jaar	VOWun	VOWun2014		VOZun	VOZun2014
	ZAP	Punten-gewichten	ZAP	ZAP	ZAP
2012	440.000			360.000	
2013	1.925.000			1.575.000	
2014		2.000.000	3.575.000		2.925.000
2015		3.000.000	5.115.000		4.185.000
2016		4.000.000	6.765.000		5.535.000
2017		5.000.000	8.305.000		6.795.000
2018		6.000.000	9.790.000		8.010.000
2019		7.000.000	11.385.000		9.315.000
2020		8.000.000	12.980.000		10.620.000
2021		9.000.000	14.520.000		11.880.000
2022		10.000.000	16.115.000		13.185.000
vanaf 2023		11.700.000	17.270.000		14.130.000

De bedragen die in het begrotingsjaar t nominaal worden toegevoegd, zijnde de verschillen tussen de bedragen voor het begrotingsjaar t en de bedragen voor het begrotingsjaar t-1, vermeld in deze paragraaf, worden vanaf het begrotingsjaar t+1 geïndexeerd aan de hand van de indexformule, vermeld in paragraaf 9. Voor het berekenen van de nominale toename worden de bedragen voor VOWunZAP en VOWun2014ZAP, evenals de bedragen voor VOZunZAP en VOZun2014ZAP als 1 geheel beschouwd.

Art. III.6.[409] §1. In de begrotingsjaren 2011 tot en met 2013 volgen de bedragen voor de variabele onderwijsdelen VOWprof, VOWac en VOWun, vermeld in artikel III.5, de

[409] **Artikel III.6.** : Financieringsdecreet, artikel 10, gewijzigd bij het integratiedecreet, artikel 125.
In paragraaf 1, eerste lid zijn de woorden “artikel 9” vervangen door de woorden “artikel III.5”.
In paragraaf 1, eerste lid, 2°, is het woord “desbetreffend” vervangen door het woord “desbetreffende”.
In paragraaf 1, vijfde lid, zijn de woorden “opleidingen in de studiegebieden Audiovisuele en beeldende kunst en Muziek en podiumkunsten” vervangen door het woord “kunstopleidingen”.

evolutie van het aantal opgenomen studiepunten in het desbetreffende onderwijsdeel. De bedragen voor de variabele onderwijsdelen VOWprof, VOWac en VOWun evolueren als volgt:

1° als het aantal opgenomen studiepunten in een variabel onderwijsdeel berekend voor het begrotingsjaar t, toeneemt met ten minste 2% ten opzichte van de referentiepunten, vermeld in het tweede lid, dan neemt het bedrag voor het desbetreffende variabel onderwijsdeel in dat begrotingsjaar toe met 2%;

2° als het aantal opgenomen studiepunten in een variabel onderwijsdeel berekend voor het begrotingsjaar t, daalt met ten minste 2% ten opzichte van de referentiepunten, vermeld in het tweede lid, dan vermindert het bedrag voor het desbetreffende variabel onderwijsdeel in dat begrotingsjaar met 2%.

Voor de vaststelling van het aantal opgenomen studiepunten in een variabel onderwijsdeel voor het begrotingsjaar t worden het gemiddelde aantal opgenomen studiepunten in aanmerking genomen over de academiejaren t-7/t-6 tot en met t-3/t-2 waarvoor studenten onder diplomacontract zich ingeschreven hebben voor initiële bachelor- of masteropleidingen of voor basisopleidingen in afbouw binnen het desbetreffende variabel onderwijsdeel. Voor de overgangsjaren 2001-2002 tot en met 2004-2005 wordt het aantal opgenomen studiepunten vervangen door het aantal hoofdinschrijvingen voor de basisopleidingen in het desbetreffende academiejaar, vermenigvuldigd met een factor 57.

De eerste referentiepunten in een variabel onderwijsdeel VOWprof, VOWac of VOWun zijn gelijk aan het gemiddelde aantal opgenomen studiepunten in de academiejaren 2001-2002 tot en met 2005-2006, vastgesteld overeenkomstig de bepalingen in het voorgaande lid.

Bij elke daling of stijging van het aantal opgenomen studiepunten met 2% of meer in een variabel onderwijsdeel worden er nieuwe referentiepunten vastgelegd voor dat onderwijsdeel. De nieuwe referentiepunten zijn gelijk aan de vorige referentiepunten plus of min 2%.

In het variabel onderwijsdeel VOWac worden de opgenomen studiepunten gegenereerd in de academisch gerichte kunstopleidingen niet in aanmerking genomen voor de berekeningen vermeld in deze paragraaf.

§2. Vanaf het begrotingsjaar 2014 evolueren de bedragen voor de variabele onderwijsdelen VOWun vermeerderd met het bedrag uit de kolom VOWun2014ZAP vermeld in artikel III.5, §13, VOWac verminderd met het bedrag van het variabele onderwijsdeel VOWhko en vermeerderd met het bedrag uit de kolom VOWun2014puntengewichten vermeld in artikel III.5, §13, VOWprof2014 enVOWhko2014 overeenkomstig de bepalingen, vermeld in paragraaf 1.

Het aantal opgenomen studiepunten in de variabele onderwijsdelen wordt vastgesteld overeenkomstig paragraaf 1.

In paragraaf 2, eerste lid, zijn de woorden “artikel 9, §9” telkens vervangen door de woorden “artikel III.5, §13”.
In paragraaf 4, derde lid, zijn de woorden “artikel 9” vervangen door de woorden “artikel III.5”.
In paragraaf 4, derde en vierde lid, zijn de woorden “artikel 14” vervangen door de woorden “artikel III.11”.

Bij het variabele onderwijsdeel VOWprof2014 worden de opgenomen studiepunten in de professioneel gerichte kunstopleidingen niet meegerekend voor de relevante academiejaren, nodig voor het berekenen van het vijfjarige gemiddelde.

Bij het variabele onderwijsdeel VOWhko2014 worden de opgenomen studiepunten in de kunstopleidingen meegerekend voor de relevante academiejaren, nodig voor het berekenen van het vijfjarige gemiddelde.

Bij het variabele onderwijsdeel VOWac worden de opgenomen studiepunten in de academisch gerichte kunstopleidingen niet meegerekend voor de relevante academiejaren, nodig voor het berekenen van het vijfjarig gemiddelde.

De referentiepunten voor het variabele onderwijsdeel VOWprof2014 worden vastgesteld conform paragraaf 1, waarbij de opgenomen studiepunten bij de professioneel gerichte kunstopleidingen niet meegerekend worden voor de relevante academiejaren, nodig voor het berekenen van het vijfjarige gemiddelde.

De referentiepunten voor het variabele onderwijsdeel VOWac worden vastgesteld conform paragraaf 1, waarbij de opgenomen studiepunten bij de academisch gerichte kunstopleidingen niet meegerekend worden voor de relevante academiejaren, nodig voor het berekenen van het vijfjarige gemiddelde.

De eerste referentiepunten voor het variabele onderwijsdeel VOWhko2014 zijn gelijk aan het gemiddeld aantal opgenomen studiepunten in de academiejaren 2006-2007 tot en met 2010-2011 in de kunstopleidingen, vastgesteld overeenkomstig de bepalingen in paragraaf 1. De referentiepunten voor het variabele onderwijsdeel VOWhko evolueren overeenkomstig de bepaling in paragraaf 1.

§3. Na elke stijging of daling van het bedrag van een variabel onderwijsdeel wordt dat bedrag vastgelegd en is het de vertrekbasis voor de toekomstige berekeningen.

§4. De Vlaamse Regering voert jaarlijks een analyse uit van de evolutie van het aantal financieringspunten in elk variabel onderwijsdeel en van de evolutie van de instroom, doorstroom en uitstroom.

Voor zover de waarde van een financieringspunt in het desbetreffende variabele onderwijsdeel ten minste 2% lager is dan de gemiddelde waarde per financieringspunt over de 3 variabele onderwijsdelen heen, wordt de aanpassing van een variabel onderwijsdeel geannuleerd in het geval van een daling van het aantal financieringspunten in het betreffende onderwijsdeel met meer dan 2%. Deze afwijking van paragraaf 1 geldt tot en met het begrotingsjaar 2013.

De waarde van een financieringspunt in een variabel onderwijsdeel in het begrotingsjaar t is gelijk aan het bedrag van het betreffende variabel onderwijsdeel, vermeld in artikel III.5, gedeeld door het totale aantal financieringspunten van dat variabel onderwijsdeel, berekend voor het begrotingsjaar t overeenkomstig de bepalingen in artikel III.11, §2.

In het variabel onderwijsdeel VOWac is de waarde van een financieringspunt in het begrotingsjaar t gelijk aan het bedrag VOWac verminderd met het bedrag

VOWhko en gedeeld door het totale aantal financieringspunten, met uitzondering van de financieringspunten gegenereerd in de academisch gerichte opleidingen in de studiegebieden Audiovisuele en beeldende kunst en Muziek en podiumkunsten, in het variabel onderwijsdeel VOWac, berekend voor het begrotingsjaar t overeenkomstig de bepalingen in artikel III.11, §2.

Onderafdeling 2. De onderwijssokkel

Art. III.7.[410] §1. Voor de berekeningen van de onderwijssokkel wordt voor de vaststelling van het aantal opgenomen studiepunten in een instelling (OSTPi) voor het begrotingsjaar t het gemiddelde aantal studiepunten in aanmerking genomen over de academiejaren t-7/t-6 tot en met t-3/t-2 waarvoor studenten onder diplomacontract zich hebben ingeschreven voor een initiële bachelor- of masteropleiding in de desbetreffende instelling.

§2. Vanaf het begrotingsjaar 2014 wordt voor de vaststelling van het aantal opgenomen studiepunten in een hogeschool voor het begrotingsjaar t het gemiddeld aantal studiepunten in aanmerking genomen over de academiejaren t-7/t-6 tot en met t-3/t-2 waarvoor studenten onder diplomacontract zich hebben ingeschreven voor een initiële professioneel gerichte bacheloropleiding, zonder de professioneel gerichte kunstopleidingen, of voor een initiële kunstopleiding in de desbetreffende hogeschool.

Vanaf het begrotingsjaar 2014 wordt voor de vaststelling van het aantal opgenomen studiepunten in een universiteit voor het begrotingsjaar t het gemiddeld aantal studiepunten in aanmerking genomen over de academiejaren t-7/t-6 tot en met t-3/t-2 waarvoor studenten onder diplomacontract zich hebben ingeschreven voor een initiële academische gerichte bachelor-of masteropleiding in de desbetreffende universiteit. Voor de vaststelling van dit aantal opgenomen studiepunten wordt het aantal opgenomen studiepunten van de academisch gerichte hogeschoolopleidingen die met ingang van het academiejaar 2013-2014 geïntegreerd worden in de universiteit, geacht behoord te hebben tot de universiteit tijdens de relevante academiejaren, nodig voor de berekening van het vijfjarige gemiddelde.

§3. Vanaf het academiejaar 2013-2014 behoudt een instelling bij de afbouw of stopzetting van een opleiding in het academiejaar t-1/t het aantal opgenomen studiepunten voor die opleiding, berekend voor het begrotingsjaar t overeenkomstig dit artikel, tot en met het begrotingsjaar t+5. In de begrotingsjaren t+6 en t+7 worden de bevroren studiepunten jaarlijks verminderd met 50%.

Deze bepaling is voor de hogescholen niet van toepassing op de academisch gerichte opleidingen die met ingang van het academiejaar 2013-2014 worden overgedragen naar een universiteit.

---

[410] **Artikel III.7.** : Financieringsdecreet, artikel 11, gewijzigd bij OD XIX, artikel V.60 en het integratiedecreet, artikel 126.
De paragrafen 1bis, 2 en 3 zijn hernummerd tot paragraaf 2, 3 en 4.

§4. Voor de berekeningen van alle componenten van de werkingsuitkering worden de Universiteit Hasselt en de transnationale Universiteit Limburg als een universiteit beschouwd.

Art. III.8.[411] §1. Om voor een onderwijssokkel in het begrotingsjaar t in aanmerking te komen, moet een hogeschool of universiteit voldoen aan de minimale instellingsnorm, waarbij het aantal opgenomen studiepunten in de desbetreffende instelling OSTPi, berekend zoals bepaald in artikel III.7, groter is dan of gelijk is aan 90.000.

§2. In afwijking van paragraaf 1 wordt in het begrotingsjaar 2014 en 2015 een onderwijssokkel toegekend aan die hogescholen, waarbij, door de overdracht van de academisch gerichte opleidingen aan een universiteit, het aantal opgenomen studiepunten in de instelling, berekend zoals bepaald in artikel III.7, §2, kleiner is dan 90.000.

De onderwijssokkel van een hogeschool, vermeld in het eerste lid, wordt berekend overeenkomstig de bepalingen, vermeld in artikel III.9, §2.

Art. III.9.[412] §1. Voor de berekening van de onderwijssokkel van een hogeschool of universiteit (SOWi) wordt het bedrag van de totale onderwijssokkel SOW, vermeld in artikel III.5, en verminderd met de forfaitaire sokkel van de transnationale Universiteit Limburg/Universiteit Hasselt, vermeld in paragraaf 3, omgeslagen over de hogescholen en universiteiten die voldoen aan de minimale instellingsnorm op basis van het aantal opgenomen studiepunten, vermenigvuldigd met een gewichtsfactor, overeenkomstig de volgende formule:

$$SOWi = gOSTPi \times SOWa / \Sigma i\ gOSTPi$$

waarbij
1° SOWi gelijk is aan de onderwijssokkel van instelling i;

---

[411] **Artikel III.8.** : Financieringsdecreet, artikel 12, gewijzigd bij het integratiedecreet, artikel 127.
In paragraaf 1 zijn de woorden “artikel 11” vervangen door de woorden “artikel III.7”.
In paragraaf 2, eerste lid, zijn de woorden “artikel 11, §1bis” vervangen door de woorden “artikel III.7, §2”.
In paragraaf 2, tweede lid, zijn de woorden “artikel 13, §1bis” vervangen door de woorden “artikel III.9, §2”.
[412] **Artikel III.9.** : Financieringsdecreet, artikel 13, gewijzigd bij het integratiedecreet, artikel 128.
De paragrafen 1bis tot en met 3 zijn hernummerd in paragraaf 2 tot en met 8.
In paragraaf 1, tweede lid, is het woord “SIGMA” vervangen door het symbool “Σ”.
In paragraaf 1, eerste lid, paragraaf 1, derde lid, punt 3°, paragraaf 2, eerste lid, punt 2°, b, en punt 3°, c) en paragraaf 3, eerste lid, punt 3° zijn de woorden “artikel 9” vervangen door de woorden “artikel III.5”.
In paragraaf 1, derde lid, punt 2°, paragraaf 2, eerste lid, punt 2°, c) en punt 3°, b) en paragraaf 3, eerste lid, punt 2°, zijn de woorden “artikel 11” vervangen door de woorden “artikel III.7”.
In paragraaf 1, vierde lid, is tussen het woord “sommatie” en de letter “i” het symbool “Σ” ingevoegd.
In paragraaf 2, eerste lid, punt 2°, b) en punt 3°, b), zijn de woorden “paragraaf 2bis” vervangen door de woorden “paragraaf 6”.
In paragraaf 2, eerste lid, punt 3°, b), zijn de woorden “artikel 11” vervangen door de woorden “artikel III.7”.
In paragraaf 2, tweede lid, zijn de woorden “artikel 12” vervangen door de woorden “artikel III.8”.
In paragraaf 3, eerste lid, zijn de woorden “paragraaf 3” vervangen door de woorden “paragraaf 8”.
In paragraaf 3, eerste lid, punt 2°, zijn de woorden “paragraaf 2ter” vervangen door de woorden “paragraaf 7”.
In paragraaf 4 zijn de woorden “artikel 13bis” vervangen door de woorden “artikel III.10” en zijn de woorden “paragraaf 1bis” telkens vervangen door de woorden “paragraaf 2”.
In paragraaf 8, tweede lid, zijn de woorden “artikel 9, §5” vervangen door de woorden “artikel III.5, §9”.

2° gOSTPi gelijk is aan het aantal opgenomen studiepunten OSTPi in instelling i, berekend overeenkomstig artikel III.7 en vermenigvuldigd met de gewichtsfactor, vermeld in paragraaf 2;
3° SOWa gelijk is aan de totale onderwijssokkel, vermeld in artikel III.5, verminderd met het bedrag van de forfaitaire sokkel van de transnationale Universiteit Limburg/Universiteit Hasselt.

De sommatie i loopt over alle instellingen die voldoen aan de minimale instellingsnorm.

§2. Vanaf het begrotingsjaar 2014 wordt voor de berekening van de onderwijssokkel van een hogeschool de volgende formule toegepast:
SOWi = SOWi-prof2014 + SOWi-hko2014
waarbij:
1° SOWi gelijk is aan de onderwijssokkel voor hogeschool i;
2° SOWi-prof2014 = gOSTPi-prof2014 x SOWprof2014 / Σi gOSTP-prof2014;
waarbij:
a) SOWi-prof2014 gelijk is aan de onderwijssokkel voor de professioneel gerichte opleidingen, met uitzondering van de professioneel gerichte kunstopleidingen, in hogeschool i;
b) SOWprof2014 gelijk is aan de onderwijssokkel voor de professioneel gerichte opleidingen, met uitzondering van de professioneel gerichte kunstopleidingen, in de hogescholen, vermeld in artikel III.5;
c) gOSTPi-prof2014 gelijk is aan het aantal opgenomen studiepunten voor de professioneel gerichte opleidingen, met uitzondering van de professioneel gerichte kunstopleidingen, in hogeschool i, berekend overeenkomstig artikel III.7 en vermenigvuldigd met de gewichtsfactor, vermeld in paragraaf 6 van dit artikel;
3° SOWi-hko2014 = gOSTPi-hko2014 x SOWhko2014 / Σi gOSTP-hko2014;
waarbij:
a) SOWi-hko2014 gelijk is aan de onderwijssokkel voor de kunstopleidingen in de Schools of Arts in hogeschool i;
b) gOSTPi-hko2014 gelijk is aan het totale aantal opgenomen studiepunten voor de kunstopleidingen in de Schools of Arts in hogeschool i, berekend overeenkomstig artikel III.7 en vermenigvuldigd met de gewichtsfactor, vermeld in paragraaf 6;
c) SOWhko2014 gelijk is aan de onderwijssokkel voor de kunstopleidingen in de Schools of Arts, vermeld in artikel III.5.

De sommatie Σi loopt over het aantal hogescholen die overeenkomstig artikel III.8 in aanmerking komen voor een onderwijssokkel.

§3. Vanaf het begrotingsjaar 2014 wordt voor de berekening van de onderwijssokkel van een universiteit de volgende formule toegepast:
SOWi-un2014 = gOSTPi-un2014 x (SOWun2014 – bedrag van de forfaitaire sokkel voor de transnationale Universiteit Limburg/Universiteit Hasselt, vermeld in paragraaf 8) / Σi gOSTP-un2014;
waarbij:
1° SOWi-un2014 gelijk is aan de onderwijssokkel voor de academisch gerichte opleidingen in universiteit i;

2° gOSTPi-un2014 gelijk is aan het aantal opgenomen studiepunten voor de academisch gerichte opleidingen in universiteit i, berekend overeenkomstig artikel III.7 en vermenigvuldigd met de gewichtsfactor, vermeld in paragraaf 7 van dit artikel;
3° SOWun2014 gelijk is aan de onderwijssokkel voor de academisch gerichte opleidingen aan de universiteiten, vermeld in artikel III.5.

De sommatie Σi loopt over het aantal universiteiten die voldoen aan de minimale instellingsnorm.

§4. Als de Vlaamse Regering een aangepast sokkelbedrag heeft toegekend aan een gefuseerde instelling, als vermeld in artikel III.10, wordt in afwijking van paragraaf 2 het bedrag van de aangepaste sokkel voorafgenomen van de desbetreffende sokkel, namelijk SOWprof2014, SOWhko2014 of SOWun2014, voor die bedragen verdeeld worden overeenkomstig paragraaf 2.

§5. Per instelling wordt het aantal opgenomen studiepunten OSTPi vermenigvuldigd met de volgende gewichtsfactor:
1° het aantal opgenomen studiepunten dat kleiner is dan of gelijk is aan 360.000 : factor 3;
2° het aantal opgenomen studiepunten dat groter is dan 360.000 en kleiner is dan of gelijk is aan 720.000 : factor 2;
3° het aantal opgenomen studiepunten dat groter is dan 720.000 : factor 0.

§6. Bij de hogescholen wordt vanaf het begrotingsjaar 2014 het aantal opgenomen studiepunten OSTPi-prof2014 en OSTPi-hko2014 vermenigvuldigd met de volgende gewichtsfactor:
1° het aantal opgenomen studiepunten dat kleiner is dan of gelijk is aan het getal, opgenomen in kolom 2 van de onderstaande tabel: factor 3;
2° het aantal opgenomen studiepunten dat groter is dan het bedrag, opgenomen in kolom 2 van de onderstaande tabel, en kleiner is dan of gelijk is aan het bedrag, opgenomen in kolom 3 van de onderstaande tabel: factor 2;
3° het aantal opgenomen studiepunten dat groter is dan het bedrag, opgenomen in kolom 3 van de onderstaande tabel: factor 0.

begrotingsjaar	kolom 2	kolom 3
2014	360.000	720.000
2015	370.000	740.000
2016	380.000	760.000
2017	390.000	780.000
2018	400.000	800.000
2019	410.000	820.000
2020	420.000	840.000
2021	430.000	860.000
2022	440.000	880.000
2023	450.000	900.000

§7. Bij de universiteiten wordt vanaf het begrotingsjaar 2014 het aantal opgenomen studiepunten OSTPi-un2014 vermenigvuldigd met de volgende gewichtsfactor:

1° het aantal opgenomen studiepunten dat kleiner is dan of gelijk is aan 450.000: factor 3;
2° het aantal opgenomen studiepunten dat groter is dan 450.000 en kleiner is dan of gelijk is aan 900.000: factor 2;
3° het aantal opgenomen studiepunten dat groter is dan 900.000 en kleiner is dan of gelijk is aan 1.800.000: factor 1;
4° het aantal opgenomen studiepunten dat groter is dan 1.800.000: factor 0.

§8. De onderwijssokkel van de transnationale Universiteit Limburg/Universiteit Hasselt, berekend overeenkomstig paragraaf 1, wordt verhoogd met een forfaitaire sokkel van 1.057.000 euro.

Vanaf het begrotingsjaar 2008 wordt dit bedrag geïndexeerd volgens de bepalingen in artikel III.5, §9.

Art. III.10.[413] Bij een fusie van 2 of meer hogeronderwijsinstellingen kan de Vlaamse Regering vanaf het begrotingsjaar 2014 tot en met het begrotingsjaar 2017 een aangepaste sokkelregeling toekennen aan een gefuseerde hogeronderwijsinstelling. De betrokken instellingen dienen daarvoor een aanvraag in bij de Vlaamse minister, bevoegd voor het onderwijs, vóór 1 maart van het academiejaar dat voorafgaat aan het academiejaar van de fusie. Bij de beoordeling van de aanvraag gaat de Vlaamse Regering na of de fusieoperatie voldoende rationalisatie-elementen bevat. De Vlaamse Regering neemt een beslissing vóór 1 mei van het jaar waarin de aanvraag ingediend is.

De Vlaamse Regering kan nadere regels vastleggen voor de procedure van aanvraag en de beoordeling van de aanvraagdossiers.

Bij een positieve beslissing ontvangt de gefuseerde instelling, bij een fusie die plaatsvindt in het academiejaar t-1/t, vanaf het begrotingsjaar t tot en met het begrotingsjaar t+4, als sokkelbedrag SOWi de som van de sokkelbedragen die de gefuseerde instellingen hebben ontvangen in het begrotingsjaar t-1.

Als een fusie van 2 of meer hogescholen plaatsvindt in het academiejaar 2013-2014, wordt het sokkelbedrag SOWi van de fuserende instellingen voor het begrotingsjaar 2014 herrekend zonder de opgenomen studiepunten van de academische opleidingen die met ingang van het academiejaar 2013-2014 geïntegreerd worden in een universiteit.

Als het bedrag van de sokkel SOWi van de gefuseerde instelling, berekend overeenkomstig artikel III.9, §2 of §3, groter is dan de aangepaste sokkelregeling, vermeld in het eerste lid, vervalt de aangepaste sokkelregeling.

Onderafdeling 3. Het variabel onderwijsdeel

[413] **Artikel III.10.** : Financieringsdecreet, artikel 13bis, ingevoegd bij het integratiedecreet, artikel 129.
In het vijfde lid, zijn de woorden “artikel 13, §1bis of artikel 13, §1ter” vervangen door de woorden “artikel III.9, §2 of §3”.

Art. III.11.[414] §1. Voor de berekening van het variabel onderwijsdeel van een hogeschool of universiteit (VOWi) worden de bedragen, vermeld in artikel III.5, omgeslagen over de verschillende hogescholen of universiteiten op basis van het aantal financieringspunten overeenkomstig de volgende formule:

1° voor de hogescholen VOWi = VOWi-prof + VOWi-ac + VOWi-hko
waarbij :
a) VOWi-prof = FPi-prof x VOWprof / Σi FPI-prof
b) VOWi-ac = FPi-ac x (VOWac - VWOhko) / Σi FPI-ac
c) VOWi-hko = FPi-hko x VOWhko / Σi FPi-hko
waarbij :
1) VOWi gelijk is aan het variabel onderwijsdeel voor hogeschool i;
2) VOWi-prof gelijk is aan het variabel onderwijsdeel voor de professioneel gerichte opleidingen in hogeschool i;
3) VOWi-ac gelijk is aan het variabel onderwijsdeel voor de academisch gerichte opleidingen, met uitzondering van de academisch gerichte kunstopleidingen, in hogeschool i;
4) VOWi-hko gelijk is aan het variabel onderwijsdeel voor de academisch gerichte kunstopleidingen in hogeschool i;
5) FPi-prof gelijk is aan het totale aantal financieringspunten voor de professioneel gerichte opleidingen in hogeschool i;
6) VOWprof gelijk is aan het variabel onderwijsdeel voor de professioneel gerichte opleidingen in de hogescholen, vermeld in artikel III.5;
7) FPi-ac gelijk is aan het totale aantal financieringspunten voor de academisch gerichte opleidingen, met uitzondering van de kunstopleidingen in hogeschool i;
8) VOWac gelijk is aan het variabel onderwijsdeel voor de academisch gerichte opleidingen in de hogescholen, vermeld in artikel III.5;
9) FPi-hko gelijk is aan het totale aantal financieringspunten voor de academisch gerichte kunstopleidingen in hogeschool i;

---

[414] **Artikel III.11.** : Financieringsdecreet, artikel 14, gewijzigd bij het integratiedecreet, artikel 130, OD XXII, artikel V.27 en het decreet van 19 juli 2013 houdende maatregelen met betrekking tot wijzigingen aan de studieomvang van opleidingen in het hoger onderwijs, artikel 15.
De paragrafen 1bis, 1ter, 1quater, 2, 3, 3 en 4 zijn hernummerd tot paragraaf 2, 3, 4, 5, 6, 7 en 8.
Paragraaf 4 is hernummerd tot paragraaf 7.
In paragraaf 1, punt 1°, is de onderverdeling in a) tot en met i) vervangen in de onderverdeling 1) tot en met 10).
In paragraaf 1, punt 1°, a), 6), 8) en 10), en punt 2°, c), zijn de woorden “artikel 9” vervangen door de woorden “artikel III.5”.
In paragraaf 1, punt 1°, a), b) en c) is het woord “SIGMA” vervangen door het symbool “Σ”.
In paragraaf 1, punt 1°, c), 3), 4), 7), 9) en 10), zijn de woorden “opleidingen in de studiegebieden Audiovisuele en beeldende kunst en Muziek en podiumkunsten” vervangen door het woord “kunstopleidingen”.
In paragraaf 1, punt 1° en 2°, is tussen het woord “sommatie” en de letter “i” het symbool “Σ” gevoegd.
In paragraaf 2, eerste lid, punt 2°, c) en punt 3°, c), zijn de woorden “artikel 9” vervangen door de woorden “artikel III.5”.
In paragraaf 3, eerste lid, punt 3°, zijn de woorden “artikel 9” vervangen door de woorden “artikel III.5”.
In paragraaf 4 zijn de woorden “paragraaf 3 van dit artikel” vervangen door de woorden “paragraaf 6” en zijn de woorden “paragraaf 1ter” telkens vervangen door de woorden “paragraaf 3”.
In paragraaf 5 is de opdeling in a) tot en met e) vervangen door een opdeling in 1° tot en met 5°.
In paragraaf 5, punt 2°, zijn de woorden “artikel 15” vervangen door de woorden “artikel III.12”.
In paragraaf 5, punt 3°, zijn de woorden “artikel 16” vervangen door de woorden “artikel III.13”.
In paragraaf 5, punt 4°, zijn de woorden “artikel 17” vervangen door de woorden “artikel III.14”.
In paragraaf 5, punt 5°, zijn de woorden “artikel 20” vervangen door de woorden “artikel III.17”.
In paragraaf 6, eerste lid, is de opdeling in i) tot en met v) hernummerd tot 1° tot en met 5°.
In paragraaf 7, tweede en derde lid, zijn de woorden “paragraaf 3” vervangen door de woorden “paragraaf 6”.

10) VOWhko gelijk is aan het variabel onderwijsdeel voor de academisch gerichte kunstopleidingen in de hogescholen, vermeld in artikel III.5.

De sommatie Σi loopt over het aantal hogescholen die respectievelijk professioneel of academisch gerichte opleidingen aanbieden;

2° voor de universiteiten VOWi-un = FPi-un x VWOun / ∑i FPi-un
waarbij :
a) VOWi-un gelijk is aan het variabel onderwijsdeel voor de academisch gerichte opleidingen in universiteit i;
b) FPi-un gelijk is aan het totale aantal financieringspunten voor de academisch gerichte opleidingen in universiteit i;
c) VOWun gelijk is aan het variabel onderwijsdeel voor de academisch gerichte opleidingen aan de universiteiten, vermeld in artikel III.5.

De sommatie Σi loopt over het aantal universiteiten.

§2. Vanaf het begrotingsjaar 2014 wordt voor de berekening van het variabele onderwijsdeel van een hogeschool de volgende formule toegepast:
VOWi = VOWi-prof2014 + VOWi-hko2014, waarbij:

1° VOWi gelijk is aan het variabele onderwijsdeel voor hogeschool i;
2° VOWi-prof2014 = FPi-prof2014 x VOWprof2014 / Σi FPi-prof2014;
waarbij:
a) VOWi-prof2014 gelijk is aan het variabele onderwijsdeel voor de professioneel gerichte opleidingen, met uitzondering van de professioneel gerichte kunstopleidingen, in hogeschool i;
b) FPi-prof2014 gelijk is aan het totale aantal financieringspunten voor de professioneel gerichte opleidingen, met uitzondering van financieringspunten voor de professioneel gerichte kunstopleidingen, in hogeschool i;
c) VOWprof2014 gelijk is aan het variabele onderwijsdeel voor de professioneel gerichte opleidingen in de hogescholen, vermeld in of berekend overeenkomstig artikel III.5;
3° VOWi-hko2014 = FPi-hko2014 x VOWhko2014 / Σi FPi-hko2014;
waarbij:
a) VOWi-hko2014 gelijk is aan het variabele onderwijsdeel voor de kunstopleidingen in de Schools of Arts in hogeschool i;
b) FPi-hko2014 gelijk is aan het totale aantal financieringspunten voor de kunstopleidingen in de Schools of Arts in hogeschool i;
c) VOWhko2014 gelijk is aan het variabele onderwijsdeel voor de kunstopleidingen in de Schools of Arts, vermeld in of berekend overeenkomstig artikel III.5.

De sommatie Σi loopt over het aantal hogescholen die professioneel gerichte opleidingen of kunstopleidingen aanbieden.

§3. Vanaf het begrotingsjaar 2014 wordt voor de berekening van het variabele onderwijsdeel van een universiteit de volgende formule toegepast:
VOWi-un = FPi-un2014 x VOWun2014 /Σi FPi-un2014,
waarbij:

1° VOWi-un gelijk is aan het variabele onderwijsdeel voor de academisch gerichte opleidingen in universiteit i;
2° FPi-un2014 gelijk is aan het totale aantal financieringspunten voor de academisch gerichte opleidingen in universiteit i;

3° VOWun2014 gelijk is aan het variabele onderwijsdeel voor de academisch gerichte opleidingen aan de universiteiten, vermeld in of berekend overeenkomstig artikel III.9.

De sommatie Σi loopt over het aantal universiteiten.

§4. Het bedrag, berekend voor de financiering van de onderzoeksmasters als vermeld in paragraaf 6, wordt in afwijking van paragraaf 3 voorafgenomen van het variabel onderwijsdeel VOWun2014, voor dit bedrag verdeeld wordt overeenkomstig paragraaf 3.

§5. De financieringspunten, vermeld in paragraaf 1, worden als volgt berekend:
FPi = FPi-input + FPi-output + FPi-diploma + FPi-credit
waarbij :
1° FPi gelijk is aan het totale aantal financieringspunten voor het desbetreffende variabel onderwijsdeel in instelling i;
2° FPi-input gelijk is aan het aantal financieringspunten, gebaseerd op het aantal opgenomen studiepunten voor het desbetreffende variabel onderwijsdeel in instelling i, zoals bepaald in artikel III.12;
3° FPi-output gelijk is aan het aantal financieringspunten, gebaseerd op het aantal verworven studiepunten voor het desbetreffende variabel onderwijsdeel in instelling i, zoals bepaald in artikel III.13;
4° FPi-diploma gelijk is aan het aantal financieringspunten, gebaseerd op het aantal uitgereikte diploma's voor het desbetreffende variabel onderwijsdeel in instelling i, zoals bepaald in artikel III.14;
5° FPi-credit gelijk is aan het aantal financieringspunten in instelling i, gebaseerd op het aantal verworven studiepunten door studenten onder creditcontract, zoals bepaald in artikel III.17.

§6. Voor de financiering van de onderzoeksmasters, aangeboden in het academiejaar t-l/t, wordt in het begrotingsjaar t+1 een bedrag vooraf genomen van VOWun2014 dat gelijk is aan het aantal aangeboden onderzoeksmasters vermenigvuldigd met 30.798 euro en dat ten hoogste gelijk is aan 1.231.920 euro. Van dit maximale bedrag voor de financiering van de onderzoeksmasters kunnen de universiteiten ten hoogste het volgende bedrag ontvangen :
1° de Katholieke Universiteit Leuven : 458.994,28 euro;
2° de Universiteit Hasselt en de transnationale Universiteit Limburg : 53.037,92 euro;
3° de Universiteit Antwerpen : 170.545,96 euro;
4° de Universiteit Gent : 405.628,14 euro;
5° de Vrije Universiteit Brussel : 143.713,70 euro.

Deze verdeling geldt tot en met het begrotingsjaar 2023.

§7. Voor de financiering van een onderzoeksmaster, aangeboden in het academiejaar t-l/t, ontvangt een universiteit een bedrag van 30.798 euro in het begrotingsjaar t+1.

Daarbij kan de financiering van alle onderzoeksmasters samen voor de betrokken instelling niet meer bedragen dan het maximale bedrag, vastgelegd in paragraaf 6 van dit artikel.

In afwijking van het eerste lid kan de Vlaamse Regering het bedrag voor een onderzoeksmaster aanpassen tot maximum 92.394 euro op basis van een gemotiveerd verzoek van de betrokken instelling. Het in paragraaf 6 vastgestelde maximaal bedrag per universiteit kan hierbij niet overschreden worden.

§8. Vanaf het begrotingsjaar 2017 wordt het aandeel in het onderwijsvariabel deel VOWun dat de opleidingen bachelor in de geneeskunde, master in de geneeskunde, master in de huisartsgeneeskunde van de 4 universiteiten die zowel de bacheloropleiding als masteropleiding in de geneeskunde en masteropleiding in de huisartsgeneeskunde aanbieden, genereren, vastgelegd op een bepaald percentage, zijnde het gemiddeld procentueel aandeel dat die opleidingen in VOWun van de begrotingsjaren 2012, 2013, 2014, 2015 en 2016 genereren. Dit bedrag wordt dan verdeeld onder de 4 universiteiten op basis van het aandeel dat elke universiteit (Universiteit Gent, Universiteit Antwerpen, Vrije Universiteit Brussel en Katholieke Universiteit Leuven) in het aantal uitgereikte diploma's in de bacheloropleiding geneeskunde en de masteropleidingen – master in de geneeskunde, master in de huisartsgeneeskunde en master in de specialistische geneeskunde – genereert.

Art. III.12.[415] §1. Het aantal financieringspunten FPi-input in het begrotingsjaar t is gelijk aan de som van de producten van het gemiddelde aantal opgenomen studiepunten per opleiding, zoals bepaald in paragraaf 2, over de academiejaren t-7/t-6 tot en met t-3/t-2 en het overeenkomstige puntengewicht, zoals bepaald in artikel III.19.

Vanaf het begrotingsjaar 2014 worden, voor de vaststelling van het aantal financieringspunten FPi-input in een instelling, de opgenomen studiepunten in de academisch gerichte hogeschoolopleidingen die met ingang van het academiejaar 2013-2014 geïntegreerd worden in een universiteit, geacht behoord te hebben tot de universiteit tijdens de relevante academiejaren, nodig voor de berekening van het vijfjarige gemiddelde.

§2. Voor de berekening van het aantal opgenomen studiepunten per opleiding wordt het aantal studiepunten in aanmerking genomen waarvoor een student onder diplomacontract zich heeft ingeschreven voor een initiële bacheloropleiding tot op het ogenblik dat de student 60 studiepunten heeft verzameld in 1 en dezelfde bacheloropleiding. Voor de vaststelling van die eerste 60 studiepunten in 1 en dezelfde bacheloropleiding worden de volgende studiepunten in aanmerking genomen:

1° het aantal studiepunten waarvoor de student een creditbewijs ontvangen heeft in de desbetreffende bacheloropleiding;
2° het aantal studiepunten waarvoor de student in de desbetreffende bacheloropleiding een vrijstelling heeft gekregen voor een opleidingsonderdeel.

§3. Met behoud van de toepassing van de bepalingen in artikel III.4 behoudt een instelling het aantal opgenomen studiepunten door een generatiestudent als die

[415] **Artikel III.12.** : Financieringsdecreet, artikel 15, gewijzigd bij het decreet van 30 april 2009 betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs, artikel 148 en het integratiedecreet, artikel 131.
In paragraaf 1, eerste lid, zijn de woorden "artikel 23" vervangen door de woorden "artikel III.19".
In paragraaf 3 zijn de woorden "artikel 8" vervangen door de woorden "artikel III.4".

student zich heroriënteert door in de loop van hetzelfde academiejaar te veranderen van opleiding en instelling of door over te stappen naar een opleiding van het hoger beroepsonderwijs, tenzij de uitschrijving plaatsvindt voor de start van het academiejaar.

§4. Het aantal opgenomen studiepunten, berekend overeenkomstig paragraaf 2, door een beursstudent, door een student met een functiebeperking en door een werkstudent wordt vermenigvuldigd met een factor 1,5.

In het geval dat een student beantwoordt aan meer dan 1 categorie van studentenkenmerken, vermeld in het eerste lid, dan wordt het aantal opgenomen studiepunten van de student verhoogd met de helft van het aantal opgenomen studiepunten van die student voor elke categorie van studentenkenmerken van toepassing op de betreffende student.

Art. III.13.[416] §1. Voor de berekening van het aantal financieringspunten FPi-output wordt in aanmerking genomen:

1° voor de professioneel gerichte opleidingen in de hogescholen : het aantal financieringspunten, gebaseerd op het aantal verworven studiepunten in de initiële bacheloropleidingen (FPi-output-initieel) en in de bachelor-na-bacheloropleidingen (FPi-output-banaba);

2° voor de academisch gerichte opleidingen in de hogescholen : het aantal financieringspunten, gebaseerd op het aantal verworven studiepunten in de initiële bachelor- en masteropleidingen, in de schakelprogramma's en in de voorbereidingsprogramma's voorafgaand aan een initiële masteropleiding (FPi-output-initieel);

3° voor de academisch gerichte opleidingen in de universiteiten : het aantal financieringspunten, gebaseerd op het aantal verworven studiepunten in de initiële bachelor- en masteropleidingen, in de schakelprogramma's en in de voorbereidingsprogramma's voorafgaand aan een initiële masteropleiding (FPi-output-initieel) en het aantal gegenereerde studiepunten in de opleiding huisartsgeneeskunde, zoals bepaald in paragraaf 6.

§2. Vanaf het begrotingsjaar 2014 wordt voor de berekening van het aantal financieringspunten FPi-output in aanmerking genomen:

1° voor de professioneel gerichte opleidingen in de hogescholen: het aantal financieringspunten, gebaseerd op het aantal verworven studiepunten in de initiële bacheloropleidingen (FPi-output-initieel) en in de bachelor-na-

---

[416] **Artikel III.13.** : Financieringsdecreet, artikel 16, gewijzigd bij het integratiedecreet, artikel 132 en het decreet van 19 juli 2013 houdende maatregelen met betrekking tot wijzigingen aan de studieomvang van opleidingen in het hoger onderwijs, artikel 16.
De paragrafen 1bis tot en met 7 zijn hernummerd in paragraaf 2 tot en met 8.
In paragraaf 1, punt 3°, zijn de woorden “§5” vervangen door de woorden “paragraaf 6”.
In paragraaf 2, punt 3°, zijn de woorden “paragraaf 5” vervangen door de woorden “paragraaf 6”.
In paragraaf 3, eerste lid, zijn de woorden “§3” vervangen door de woorden “paragraaf 4”, zijn de woorden “§5” vervangen door de woorden “paragraaf 6” en zijn de woorden “artikel 23” vervangen door de woorden “artikel III.19”.
In paragraaf 4, 1°, a), zijn de woorden “artikel 15” vervangen door de woorden “artikel III.12”.
In paragraaf 5 zijn de woorden “§3” vervangen door de woorden “paragraaf 4”
In paragraaf 6 is het woord “Elk” vervangen door het woord “Elke”.
In paragraaf 6, punt 3°, zijn de woorden “artikel 93 van het Structuurdecreet” vervangen door de woorden “artikel II.122”.

bacheloropleidingen (FPi-output-banaba), met uitzondering van de verworven studiepunten in de professioneel gerichte kunstopleidingen;

2° voor de kunstopleidingen in de hogescholen: het aantal financieringspunten, gebaseerd op het aantal verworven studiepunten in de initiële professioneel gerichte bacheloropleidingen, in de initiële academisch gerichte bachelor- en masteropleidingen, in de schakelprogramma's en de voorbereidingsprogramma's voorafgaand aan een initiële masteropleiding (FPi-output-initieel) en in de bachelor-na-bachelor-opleidingen (FPi-output-banaba);

3° voor de academisch gerichte opleidingen in de universiteiten: het aantal financieringspunten, gebaseerd op het aantal verworven studiepunten in de initiële bachelor- en masteropleidingen, in de schakelprogramma's en in de voorbereidingsprogramma's voorafgaand aan een initiële masteropleiding (FPi-output-initieel), en het aantal gegeneerde studiepunten in de opleiding huisartsgeneeskunde, zoals vermeld in paragraaf 6.

§3. Het aantal financieringspunten FPi-output in het begrotingsjaar t is gelijk aan de som van de producten van het gemiddelde aantal verworven studiepunten per opleiding, zoals bepaald in paragraaf 4, en het aantal gegenereerde studiepunten, zoals bepaald in paragraaf 6, over de academiejaren t-7/t-6 tot en met t-3/t-2 en het overeenkomstige puntengewicht, zoals bepaald in artikel III.19.

Vanaf het begrotingsjaar 2014 worden, voor de vaststelling van het aantal financieringspunten FPi-output in een instelling, de verworven studiepunten in de academisch gerichte hogeschoolopleidingen die met ingang van het academiejaar 2013-2014 geïntegreerd worden in een universiteit, geacht behoord te hebben tot de universiteit tijdens de relevante academiejaren, nodig voor de berekening van het vijfjarige gemiddelde.

§4. Voor de vaststelling van het aantal verworven studiepunten per opleiding wordt het aantal studiepunten in aanmerking genomen waarvoor een student onder diplomacontract een creditbewijs ontvangen heeft:

1° voor de berekening van FPi-output-initieel :
   a) in een initiële bacheloropleiding de studiepunten die niet op basis van inputfinanciering, zoals vermeld in artikel III.12, worden gefinancierd;
   b) in een initiële masteropleiding;
   c) in een schakelprogramma;
   d) in een voorbereidingsprogramma voorafgaand aan een initiële masteropleiding;

2° voor de berekening van FPi-output-banaba : in een bachelor-na-bacheloropleiding vermenigvuldigd met een factor 0,5.

§5. Het aantal verworven studiepunten FPi-output-initieel berekend zoals bepaald in paragraaf 4, door een beursstudent, door een student met een functiebeperking of door een werkstudent wordt vermenigvuldigd met een factor 1,5.

In het geval dat een student beantwoordt aan meer dan 1 categorie van studentenkenmerken, vermeld in het eerste lid, dan wordt het aantal verworven studiepunten van de student verhoogd met de helft van het aantal verworven studiepunten van die student voor elke categorie van studentenkenmerken van toepassing op de betreffende student.

§6. Elke met succes voltooide opleiding in de huisartsgeneeskunde genereert 120 studiepunten als aan elk van de volgende voorwaarden voldaan is:
1° de opleiding voldoet aan de voorschriften van de Europese richtlijn 2005/36/EG van 7 september 2005;
2° er is een formele evaluatie van de leerresultaten;
3° er vindt om de 8 jaar een externe beoordeling plaats van de kwaliteit van de academische vorming in relatie tot de gehele opleiding, gecoördineerd door de Vlaamse Interuniversitaire Raad volgens het protocol waarvan sprake in artikel II.122.

§7. Bij de initiële masteropleidingen van 120 studiepunten in de studiegebieden Wetenschappen en Biomedische wetenschappen wordt gedurende een periode van 5 jaar, te rekenen vanaf het academiejaar 2007-2008, het aantal door een student verworven studiepunten dat in aanmerking komt voor financiering beperkt tot 60 voor de gehele masteropleiding.

§8. Bij de onderzoeksmasters wordt het aantal door een student verworven studiepunten dat in aanmerking komt voor financiering, beperkt tot 60 voor de gehele masteropleiding.

Art. III.14.[417] §1. Voor de berekening van het aantal financieringspunten FPi-diploma wordt in aanmerking genomen:
1° voor de professioneel gerichte opleidingen in de hogescholen : het aantal financieringspunten, gebaseerd op het aantal uitgereikte diploma's in de initiële bacheloropleidingen (FPi-diploma-initieel) en in de bachelor-na-bacheloropleidingen (FPi-diploma-banaba);
2° voor de academisch gerichte opleidingen in de hogescholen : het aantal financieringspunten, gebaseerd op het aantal uitgereikte diploma's in de initiële masteropleidingen (FPi-diploma-initieel);
3° voor de academisch gerichte opleidingen in de universiteiten : het aantal financieringspunten, gebaseerd op het aantal uitgereikte diploma's in de initiële masteropleidingen (FPi-diploma-initieel).

§2. Vanaf het begrotingsjaar 2014 wordt voor de berekening van het aantal financieringspunten FPi-diploma in aanmerking genomen:
1° voor de professioneel gerichte opleidingen in de hogescholen: het aantal financieringspunten, gebaseerd op het aantal uitgereikte diploma’s in de initiële bachelor-opleidingen (FPi-diploma-initieel) en in de bachelor-na-bacheloropleidingen (FPi-diploma-banaba), met uitzondering van de uitgereikte diploma’s in de professioneel gerichte kunstopleidingen;
2° voor de kunstopleidingen in de hogescholen: het aantal financieringspunten, gebaseerd op het aantal uitgereikte diploma’s in de initiële professioneel gerichte

[417] **Artikel III.14.** : Financieringsdecreet, artikel 17, gewijzigd bij het integratiedecreet, artikel 133.
De paragrafen 1bis tot en met 5 zijn hernummerd in paragraaf 2 tot en met 8.
In paragraaf 3 zijn de woorden “§3” vervangen door de woorden “paragraaf 5” en zijn de woorden “artikel 23” vervangen door de woorden “artikel III.19”.
In paragraaf 4, eerste lid, zijn de woorden “paragraaf 3bis” telkens vervangen door de woorden “paragraaf 6” en zijn de woorden “artikel 23” vervangen door de woorden “artikel III.19”.
In paragraaf 6, tweede lid, zijn de woorden “§2” vervangen door de woorden “paragraaf 3”.
In paragraaf 7, eerste lid, zijn de tekens “§3” vervangen door de woorden “paragraaf 5”

bacheloropleidingen, in de initiële masteropleidingen (FPi-diploma-initieel) en in de bachelor-na-bacheloropleidingen (FPi-diploma-banaba);

3° voor de academisch gerichte opleidingen in de universiteiten:
   a) het aantal financieringspunten, gebaseerd op het aantal uitgereikte diploma's in de initiële masteropleidingen (FPi-diploma-initieel);
   b) het aantal financieringspunten, gebaseerd op het aantal uitgereikte diploma's in die initiële bacheloropleidingen waarvoor de desbetreffende universiteit geen onderwijsbevoegdheid heeft voor het aanbieden van de aansluitende masteropleiding.

§3. Het aantal financieringspunten FPi-diploma in het begrotingsjaar t is gelijk aan de som van de producten van het gemiddelde aantal uitgereikte diploma's per opleiding, zoals bepaald in paragraaf 5, over de academiejaren t-7/t-6 tot en met t-3/t-2 en het overeenkomstige puntengewicht, zoals bepaald in artikel III.19, en een factor 30.

§4. Vanaf het begrotingsjaar 2014 is het aantal financieringspunten FPi-diploma in het begrotingsjaar t gelijk aan de som van de producten van het gemiddeld aantal uitgereikte diploma's per opleiding, zoals bepaald in paragraaf 6, over de academiejaren t-7/t-6 tot en met t-3/t-2 en het overeenkomstig puntengewicht, zoals bepaald in artikel III.19, en de doorstroombonus, zoals bepaald in paragraaf 6.

Vanaf het begrotingsjaar 2014 worden, voor de vaststelling van het aantal financieringspunten FPi-diploma in een instelling, de uitgereikte diploma's in de academisch gerichte hogeschoolopleidingen die met ingang van het academiejaar 2013-2014 geïntegreerd worden in een universiteit, geacht behoord te hebben tot de universiteit tijdens de relevante academiejaren, nodig voor de berekening van het vijfjarige gemiddelde.

§5. Voor de vaststelling van het aantal uitgereikte diploma's per opleiding komen in aanmerking:

1° voor de berekening van FPi-diploma-initieel:
   a) voor de professioneel gerichte opleidingen in de hogescholen: het aantal uitgereikte initiële bachelordiploma's met uitzondering van de bachelordiploma's in de professioneel gerichte kunstopleidingen. De doorstroombonus voor deze diploma's is gelijk aan 30;
   b) voor de kunstopleidingen in de hogescholen: het aantal uitgereikte professioneel gerichte initiële bachelordiploma's en het aantal uitgereikte initiële masterdiploma's. De doorstroombonus voor deze diploma's is gelijk aan 30;
   c) voor de academisch gerichte opleidingen aan de universiteiten:
      1) het aantal uitgereikte initiële bachelordiploma's voor die bachelordiploma's waarvoor de desbetreffende universiteit geen onderwijsbevoegdheid heeft voor het aanbieden van de aansluitende masteropleiding. De doorstroombonus voor deze diploma's is gelijk aan 18;
      2) het aantal uitgereikte initiële masterdiploma's. De doorstroombonus voor deze diploma's is gelijk aan 30;

2° voor de berekening van FPi-diploma-banaba: het aantal uitgereikte diploma's van bachelor-na-bacheloropleidingen. De doorstroombonus voor deze diploma's is gelijk aan 15.

§6. Alleen de diploma's, uitgereikt aan studenten die voor minstens de helft van de studiepunten van de desbetreffende opleiding een creditbewijs ontvangen hebben in de instelling die het diploma uitreikt, worden in aanmerking genomen voor de berekening van het aantal financieringspunten FPi-diploma. Voor deze bepaling worden voor de masteropleidingen die met ingang van het academiejaar 2013-2014 geïntegreerd worden in een universiteit, de betrokken hogeschool en universiteit als een uitreikende instelling beschouwd.

In afwijking van de bepaling in het eerste lid komen diploma's van professioneel gerichte bacheloropleidingen, uitgereikt aan studenten die reeds een diploma behaald hebben in het hoger beroepsonderwijs, in aanmerking voor de diplomabonus van 30 studiepunten, zoals bedoeld in paragraaf 3 van dit artikel.

De diploma's uitgereikt aan studenten die zich een tweede maal ingeschreven hebben voor een bachelor- of masteropleiding en die al in het bezit zijn van een diploma voor die opleiding, worden niet in aanmerking genomen voor de berekening van het aantal financieringspunten FPi-diploma.

§7. Het aantal uitgereikte diploma's FPi-diploma-initieel, berekend zoals bepaald in paragraaf 5, aan beursstudenten, aan studenten met een functiebeperking en aan werkstudenten wordt vermenigvuldigd met een factor 1,5.

In het geval dat een student beantwoordt aan meer dan 1 categorie van studentenkenmerken, vermeld in het eerste lid, dan wordt de diplomabonus van de student verhoogd met de helft van die diplomabonus voor elke categorie van studentenkenmerken van toepassing op de betreffende student.

Art. III.15.[418] De Vlaamse Regering kan beslissen om vanaf het academiejaar 2009-2010 voor andere categorieën van studenten met een functiebeperking dan de categorie vermeld in artikel I.3, 62°, een financieringsbonus in te voeren voor de berekening van de financieringspunten FPi-input, FPi-output en FPi-diploma. De studenten met een functiebeperking behorende tot deze categorieën hebben extra faciliteiten nodig om aan het leerproces te kunnen deelnemen. De hoogte van de financieringsbonus ligt tussen 1,1 en 1,5.

De Vlaamse Regering baseert haar beslissing op de resultaten van onderzoek, waaruit blijkt dat de functiebeperkingen op een betrouwbare en eenduidige wijze te diagnosticeren zijn.

Voor wat betreft het vaststellen van de hoogte van de financieringsbonus baseert de Vlaamse Regering haar beslissing op de resultaten van onderzoek, dat op basis van de benodigde extra faciliteiten aangeeft welke financieringsbonus verantwoord en noodzakelijk is.

Art. III.16.[419] De Vlaamse Regering kan vanaf het begrotingsjaar 2011 een bedrag van ten hoogste 1% voorafnemen van het bedrag van de totale werkingsuitkering,

---

[418] **Artikel III.15.** : Financieringsdecreet, artikel 18.
In het eerste lid zijn de woorden "artikel 2, 19°" vervangen door de woorden "artikel I.3, 60°".
[419] **Artikel III.16.** : Financieringsdecreet, artikel 19.
In het eerste lid zijn de woorden "artikel 9" vervangen door de woorden "artikel III.5".

vermeld in artikel III.5, voor de bijkomende financiering van bachelor-na-bacheloropleidingen en voor de financiering van master-na-masteropleidingen.

Dit bedrag wordt verdeeld over de in aanmerking komende opleidingen op basis van het aantal verworven studiepunten en het aantal uitgereikte diploma's.

De Commissie Hoger Onderwijs beoordeelt op een vergelijkende wijze de ingediende aanvragen van de instellingen die voor een of meerdere van hun bachelor-na-bacheloropleidingen of master-na-masteropleidingen in aanmerking willen komen voor de financiering bedoeld in het eerste lid. De Commissie Hoger Onderwijs voert deze beoordeling uit aan de hand van de volgende criteria:
1° de maatschappelijke meerwaarde, zoals de behoeften op de arbeidsmarkt;
2° de wetenschappelijke relevantie als het gaat om master-na-masteropleidingen;
3° de kwaliteit van de opleidingen zoals die blijkt uit de visitatierapporten.

Op basis van de vergelijkende beoordeling stelt de Commissie Hoger Onderwijs een lijst voor van de in aanmerking komende bachelor-na-bacheloropleidingen en een lijst van de in aanmerking komende master-na-masteropleidingen.

Het instellingsbestuur dient vóór 1 januari 2010 bij de Commissie Hoger Onderwijs een aanvraag in voor de volledige financiering van een bachelor-na-bacheloropleiding en voor de gedeeltelijke financiering van een master-na-masteropleiding. De Commissie Hoger Onderwijs bepaalt de vorm en de inhoud van het dossier dat bij de aanvraag gevoegd moet worden. De Commissie Hoger Onderwijs maakt haar voorstel van lijst bekend ten laatste op 1 juni 2010.

Op basis van de voorstellen van de Commissie Hoger Onderwijs, het beschikbare budget en de gemiddelde bezettingsgraad van de opleidingen tijdens de academiejaren t-7/t-6 tot en met t-3/t-2 als t het jaartal is van het eerste begrotingsjaar van de periode van 5 jaar, stelt de Vlaamse Regering de definitieve lijst vast. De Vlaamse Regering herziet om de 5 jaar de lijsten op basis van nieuwe aanvragen en een evaluatie van de gefinancierde opleidingen.

Art. III.17.[420] Het aantal financieringspunten FPi-credit in het begrotingsjaar t is gelijk aan het gemiddelde aantal gewogen studiepunten waarvoor studenten die met de instelling een creditcontract gesloten hebben, een creditbewijs behaald hebben over de academiejaren t-7/t-6 tot en met t-3/t-2.

De studiepunten waarvoor studenten onder creditcontract een creditbewijs behaald hebben in een instelling, worden verdeeld over de studiegebieden waarvoor de instelling onderwijsbevoegdheid heeft pro rata het aantal financieringspunten FPi-output in de studiegebieden en vermenigvuldigd met het puntengewicht van het betreffende studiegebied, zoals vastgelegd in artikel III.19.

In het derde, vierde, vijfde en zesde lid, is het woord "Erkenningscommissie" telkens vervangen door de woorden "Commissie Hoger Onderwijs".
[420] **Artikel III.17.** : Financieringsdecreet, artikel 20, gewijzigd bij het integratiedecreet, artikel 134.
In het tweede lid zijn de woorden "artikel 23" vervangen door de woorden "artikel III.19".

Vanaf het begrotingsjaar 2014 worden, voor de vaststelling van het aantal financieringspunten FPi-credit in een instelling, de studiepunten waarvoor studenten onder creditcontract een creditbewijs behaald hebben en die ondergebracht zijn in een studiegebied van de academisch gerichte hogeschoolopleidingen dat met ingang van het academiejaar 2013-2014 geïntegreerd is in een universiteit, geacht behoord te hebben tot de universiteit tijdens de relevante academiejaren, nodig voor de berekening van het vijfjarige gemiddelde.

Art. III.18.[421] De totale omvang van de middelen die gegenereerd worden door de toepassing van de voorschriften inzake financieringsboni voor beursstudenten, werkstudenten en studenten met een functiebeperking kan:

1° in het onderwijsvariabel deel voor de professionele opleidingen aan de hogescholen niet meer bedragen dan 15% van het totaal VOWprof;
2° in het onderwijsvariabel deel voor de academische opleidingen aan de hogescholen niet meer bedragen dan 10% van het totaal VOWac;
3° in het onderwijsvariabel deel voor de academische opleidingen aan de universiteiten niet meer bedragen dan 10% van het totaal VOWun;
4° in het onderwijsvariabele deel voor de professionele opleidingen, met uitzondering van de professionele kunstopleidingen, aan de hogescholen niet meer bedragen dan 15% van het totaal VOWprof2014;
5° in het onderwijsvariabele deel voor de kunstopleidingen aan de hogescholen niet meer bedragen dan 10% van het totaal VOWhko2014;
6° in het onderwijsvariabele deel voor de academische opleidingen aan de universiteiten niet meer bedragen dan 10% in het totaal VOWun2014.

Indien het aandeel van die middelen de in het eerste lid genoemde percentages overschrijdt dan worden de extra puntengewichten proportioneel verminderd voor de berekening van de werkingsuitkeringen van het desbetreffende begrotingsjaar.

Voor de berekening van de financieringspunten in het kader van de evolutie van de bedragen voor de variabele onderwijsdelen VOWprof, VOWac, VOWun, VOWprof2014, VOWhko2014 en VOWun2014, zoals bedoeld in artikel III.6, is deze proportionele vermindering van de extra puntengewichten niet van toepassing.

Art. III.19.[422] §1. Voor de berekening van het aantal financieringspunten wordt het puntengewicht van de studiegebieden als volgt vastgelegd:

---

[421] **Artikel III.18.** : Financieringsdecreet, artikel 22, eerste, derde en vierde lid, gewijzigd bij het integratiedecreet, artikel 136.
In het eerste lid, 3°, is het percentage "8%" vervangen door het percentage "10%", dit is het percentage dat volgens het niet opgenomen tweede lid, vanaf 2010 voor het onderwijsvariabel deel voor de academische opleidingen aan de universiteiten geldt.
In het derde lid zijn de woorden "artikel 10 van dit decreet" vervangen door de woorden "artikel III.6".

[422] **Artikel III.19.** : Financieringsdecreet, artikel 23, paragrafen 1, 2, 3bis, 4 en 5, gewijzigd bij OD XVIII, artikel V.56, bij het decreet van 30 april 2009 betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs, artikel 149, bij het integratiedecreet, artikel 137 en bij OD XXIII, artikel V.85.
Paragraaf 3bis is hernummerd tot paragraaf 3.
In paragraaf 1, punt 1°, zijn voor de woorden "professioneel gerichte opleidingen" de woorden "voor de" ingevoegd.
In paragraaf 1 is het tweede lid van punt 5° opgenomen in het eerste lid van punt 5°.
In paragraaf 1, punt 5°, zijn de woorden "artikel 9, §5" vervangen door de woorden "artikel III.5, §9".
In paragraaf 4, eerste lid, is het woord "podiumkunst" vervangen door het woord "podiumkunsten".

1° voor de opleidingen in het hoger beroepsonderwijs en voor de professioneel gerichte opleidingen aan de hogescholen :

studiegebied	puntengewicht
a) Architectuur	1,40
b) Gezondheidszorg	1,60
c) Industriële wetenschappen en technologie	1,20
d) Audiovisuele en beeldende kunst	1,40
e) Muziek en podiumkunsten	1,00
f) Biotechniek	1,40
g) Onderwijs	1,60
h) Sociaal-agogisch werk	1,40
i) Handelswetenschappen en bedrijfskunde	1,00

2° voor de academisch gerichte opleidingen aan de hogescholen :

studiegebied	puntengewicht
a) Architectuur	1,40
b) Gezondheidszorg	1,60
c) Industriële wetenschappen en technologie	1,40
d) Biotechniek	1,40
e) Productontwikkeling	1,60
f) Toegepaste taalkunde	1,20
g) Handelswetenschappen en bedrijfskunde	1,10
h) Audiovisuele en beeldende kunst	1,00
i) Muziek en podiumkunsten	1,00

3° voor de academisch gerichte opleidingen aan de universiteiten :

studiegebied	puntengewicht

In paragraaf 4, eerste lid, punt 1°, a), b) en c), paragraaf 4, eerste lid, punt 2°, a), b), c) en d) en paragraaf 4, derde lid, zijn de woorden “artikel 15” telkens vervangen door de woorden “artikel III.12”.
In paragraaf 4 eerste lid, punt 1°, a), b) en c), paragraaf 4, eerste lid, punt 2°, a), b), c) en d) en paragraaf 4, derde lid, zijn de woorden “artikel 16” telkens vervangen door de woorden “artikel III.13”.
In paragraaf 4, eerste lid, punt 1°, c), zijn de woorden “conservatie en de restauratie” vervangen door de woorden “conservatie-restauratie” en is voor de woorden “de som van het aantal opgenomen studiepunten” het woord “wordt” niet opgenomen.
In paragraaf 4, eerste lid, 1°, d), zijn de woorden “artikel 15, §2” vervangen door de woorden “artikel III.12, §2” en zijn de woorden “artikel 16, §3, 1°, a) en b)” vervangen door de woorden “artikel III.13, §4, 1°, a) en b)”.
In paragraaf 4, tweede lid, zijn de woorden “artikel 17” vervangen door de woorden “artikel III.14”.
In paragraaf 4, vierde lid, zijn de woorden “artikel 2, 14°” vervangen door de woorden “artikel I.3, 34°”.

a) Wijsbegeerte en moraalwetenschappen	1,00
b) Godgeleerdheid, godsdienstwetenschappen en kerkelijk recht	1,00
c) Taal- en letterkunde	1,00
d) Geschiedenis	1,00
e) Archeologie en kunstwetenschappen	1,00
f) Rechten, notariaat en criminologische wetenschappen	1,00
g) Psychologie en pedagogische wetenschappen	1,00
h) Economische en toegepaste economische wetenschappen	1,00
i) Politieke en sociale wetenschappen	1,00
j) Sociale Gezondheidswetenschappen	2,00
k) Lichamelijke opvoeding, revalidatiewetenschappen en kinesitherapie	2,00
l) Wetenschappen 1 - opleidingen die leiden tot de graad van bachelor	2,00
m) Wetenschappen 2 - opleidingen die leiden tot de graad van master	3,00
n) Toegepaste wetenschappen 1 - opleidingen die leiden tot de graad van bachelor	2,00
o) Toegepaste wetenschappen 2 – opleidingen die leiden tot de graad van master	3,00
p) Toegepaste biologische wetenschappen 1 - opleidingen die leiden tot de graad van bachelor	2,00
q) Toegepaste biologische wetenschappen 2 - opleidingen die leiden tot de graad van master	3,00
r) Geneeskunde 1 - opleidingen die leiden tot de graad van bachelor	3,90
s) Geneeskunde 2	
- opleidingen die leiden tot de graad van master in de verpleeg- en vroedkunde	2,00
- opleidingen in de huisartsgeneeskunde	2,00
- overige opleidingen die leiden tot de graad van master	4,00
t) Tandheelkunde 1 - opleidingen die leiden tot de graad van bachelor	3,90
u) Tandheelkunde 2 - opleidingen die leiden tot de graad van master	4,20
v) Diergeneeskunde 1 - opleidingen die leiden tot de graad van bachelor	2,00
w) Diergeneeskunde 2 - opleidingen die leiden tot de graad van master	3,00
x) Farmaceutische wetenschappen 1 - opleidingen die leiden tot de graad van bachelor	2,00

y) Farmaceutische wetenschappen 2 - opleidingen die leiden tot de graad van master	3,00
z) Biomedische wetenschappen 1 - opleidingen die leiden tot de graad van bachelor	2,00
aa) Biomedische wetenschappen 2 – opleidingen die leiden tot de graad van master	3,00
ab) Verkeerskunde	2,00
ac) Conservatie-restauratie	2,00

4° voor de academisch gerichte bachelor- en masteropleidingen in de studiegebieden Architectuur, Industriële wetenschappen en technologie, Biotechniek, Productontwikkeling, Toegepaste taalkunde en Handelswetenschappen en bedrijfskunde, die met ingang van het academiejaar 2013-2014 geïntegreerd worden in een universiteit, evolueert het puntengewicht als volgt:

begrotingsjaar/ studiegebied	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	vanaf 2023
a) Architectuur	1,46	1,52	1,58	1,64	1,70	1,76	1,82	1,88	1,94	2,00
b) Industriële wetenschappen en technologie	1,46	1,52	1,58	1,64	1,70	1,76	1,82	1,88	1,94	2,00
c) Biotechniek	1,46	1,52	1,58	1,64	1,70	1,76	1,82	1,88	1,94	2,00
d) Product-ontwikkeling	1,64	1,68	1,72	1,76	1,80	1,84	1,88	1,92	1,96	2,00
e) Toegepaste taalkunde	1,18	1,16	1,14	1,12	1,10	1,08	1,06	1,04	1,02	1,00
f) Handelsweten-schappen en bedrijfskunde	1,09	1,08	1,07	1,06	1,05	1,04	1,03	1,02	1,01	1,00

5° Vanaf het begrotingsjaar 2014 wordt aan iedere universiteit die met ingang van het academiejaar 2013-2014 academische hogeschoolopleidingen integreert, een bijkomende opstartfinanciering toegekend van 200.000 euro. Dit bedrag wordt jaarlijks afgebouwd met 10% van het initiële bedrag. Het saldo wordt vanaf het begrotingsjaar 2015 voor 55% toegevoegd aan het variabele onderwijsdeel VOWun2014 en voor 45% aan het variabele onderzoeksdeel VOZun2014. Dit bedrag wordt jaarlijks geïndexeerd aan de hand van de indexformule, vermeld in artikel III.5, §9.

§2. Opleidingen die over de studiegebieden heen gerangschikt worden, worden voor de bepaling van het puntengewicht gerangschikt in het studiegebied met het laagste puntengewicht dat in de combinatie voorkomt.

§3. In afwijking van paragraaf 1, punt 1°, d), bedraagt vanaf het begrotingsjaar 2014 het puntengewicht voor de bacheloropleiding “bachelor in de audiovisuele kunsten” 1,00.

§4. In de studiegebieden Audiovisuele en beeldende kunst en Muziek en podiumkunsten wordt een bijkomend puntengewicht toegekend overeenkomstig het volgende schema:

1° studiegebied Audiovisuele en beeldende kunst :

a) voor de organisatie van de academische bachelor- en masteropleiding in de beeldende kunsten en van de academische bachelor- en masteropleiding in het productdesign samen, wordt de som van het aantal opgenomen studiepunten, zoals bepaald in artikel III.12, §2, en het aantal verworven studiepunten, zoals bepaald in artikel III.13, §3, 1°, a) en b), in een hogeschool, met een maximum van 24.000 studiepunten, vermenigvuldigd met een puntengewicht 2;

b) voor de organisatie van de academische bachelor- en masteropleiding in de audiovisuele kunsten samen, wordt de som van het aantal opgenomen studiepunten, zoals bepaald in artikel III.12, §2, en het aantal verworven studiepunten, zoals bepaald in artikel III.13, §3, 1°, a) en b), in een hogeschool, met een maximum van 18.000 studiepunten, vermenigvuldigd met een puntengewicht 2;

c) tot en met het begrotingsjaar 2013 wordt voor de organisatie van de academische bachelor- en masteropleiding in de conservatie-restauratie samen, de som van het aantal opgenomen studiepunten, zoals bepaald in artikel III.12, §2, en het aantal verworven studiepunten, zoals bepaald in artikel III.13, §3, 1°, a) en b), in een hogeschool, met een maximum van 6.000 studiepunten, vermenigvuldigd met een puntengewicht 2;

d) vanaf het begrotingsjaar 2014 wordt voor de organisatie van de professionele bacheloropleiding “bachelor in de audiovisuele kunsten” de som van het aantal opgenomen studiepunten, vermeld in artikel III. 12, §2, en het aantal verworven studiepunten, vermeld in artikel III.13, §4, 1°, a) en b), in een hogeschool, met een maximum van 12.000 studiepunten, vermenigvuldigd met een puntengewicht 2.

2° studiegebied Muziek en podiumkunsten :

a) voor de organisatie van de academische bachelor- en masteropleiding in de muziek en van de academische bachelor- en masteropleiding in het drama samen, wordt de som van het aantal opgenomen studiepunten, zoals bepaald in artikel III.12, §2, en het aantal verworven studiepunten, zoals bepaald in artikel III.13, §3, 1°, a) en b), in een hogeschool, met een maximum van 27.000 studiepunten, vermenigvuldigd met een puntengewicht 3;

b) voor de organisatie van de professionele bacheloropleiding in de musical wordt de som van het aantal opgenomen studiepunten, zoals bepaald in artikel III.12, §2, en het aantal verworven studiepunten, zoals bepaald in artikel III.13, §3, 1°, a), in een hogeschool, met een maximum van 2.400 studiepunten, vermenigvuldigd met een puntengewicht 3;

c) voor de organisatie van de professionele bacheloropleiding in de dans wordt de som van het aantal opgenomen studiepunten, zoals bepaald in artikel III.12, §2, en het aantal verworven studiepunten, zoals bepaald in artikel III.13, §3, 1°, a), in een hogeschool, met een maximum van 1.500 studiepunten, vermenigvuldigd met een puntengewicht 4;

d) voor de organisatie van de professionele bacheloropleiding in de pop- en rockmuziek wordt de som van het aantal opgenomen studiepunten, zoals bepaald in artikel III.12, §2, en het aantal verworven studiepunten, zoals

bepaald in artikel III.13, §3, 1°, a), in een hogeschool, met een maximum van 9.000 studiepunten, vermenigvuldigd met een puntengewicht 2,5.

Voor de berekening van het aantal financieringspunten FPi-diploma-initieel, vermeld in artikel III.14, is voor de opleidingen vermeld in het eerste lid, het puntengewicht gelijk aan de som van het puntengewicht van het studiegebied waaronder deze opleiding ressorteert, vermeld in paragraaf 1, en het bijkomende puntengewicht voor deze opleiding, vermeld in het eerste lid.

Voor de berekening van het aantal financieringspunten FPi-input, vermeld in artikel III.12, en het aantal financieringspunten FPi-output, vermeld in artikel III.13, is voor de opleidingen vermeld in het eerste lid, het puntengewicht voor de berekening van de bijkomende financieringspunten gegenereerd door de financieringsboni voor beursstudenten, studenten met een functiebeperking en werkstudenten gelijk aan de som van het puntengewicht van het studiegebied waaronder deze opleiding ressorteert, vermeld in paragraaf 1, en het bijkomende puntengewicht voor deze opleiding, vermeld in het eerste lid.

Bij een herstructurering, vermeld in artikel I.3, 34°, kan de Vlaamse Regering de aantallen wijzigen die zijn vastgelegd in deze paragraaf. In voorkomend geval kan de Vlaamse Regering bepalen dat de maximale aantallen gelden per vestigingsplaats.

§5. Voor de academisch gerichte opleidingen aan de hogescholen is het puntengewicht van de voorbereidingsprogramma's voorafgaand aan een initiële masteropleiding en van de schakelprogramma's gelijk aan het puntengewicht van het studiegebied waaronder het programma valt.

Voor de academisch gerichte opleidingen aan de universiteiten is het puntengewicht van de voorbereidingsprogramma's voorafgaand aan een initiële masteropleiding en van de schakelprogramma's gelijk aan 1 in die studiegebieden waar het puntengewicht overeenkomstig paragraaf 1, punt 3°, gelijk is aan 1.

Voor de voorbereidingsprogramma's en schakelprogramma's die ressorteren onder de andere studiegebieden is het puntengewicht gelijk aan 2.

De puntengewichten voor de voorbereidingsprogramma’s en schakelprogramma’s die ressorteren onder de studiegebieden die met ingang van het academiejaar 2013-2014 geïntegreerd worden in de universiteiten, volgen vanaf het begrotingsjaar 2014 de evoluties, vermeld in paragraaf 1, 4°.

Onderafdeling 4. De onderzoekssokkel

Art. III.20.[423] §1. Om voor een onderzoekssokkel in het begrotingsjaar t in aanmerking te komen, moet een universiteit voldoen aan de volgende minimale instellingsnorm:

[423] **Artikel III.20.** : Financieringsdecreet, artikel 27, gewijzigd bij het integratiedecreet, artikel 142, en bij het decreet van 21 december 2012 houdende diverse bepalingen met betrekking tot de organisatie en financiering van het wetenschaps- en innovatiebeleid, artikel 6.

1° de universiteit heeft in de academiejaren t-7/t-6 tot en met t-3/t-2 ten minste 65 doctoraatsdiploma's uitgereikt;
2° het aantal publicaties in de jaren t-12 tot en met t-3 bedraagt ten minste 1.000.

§2. Het aantal doctoraten en het aantal publicaties wordt vastgesteld overeenkomstig de voorschriften, vastgesteld bij of krachtens artikel 63/1 van het decreet van 30 april 2009 betreffende de organisatie en financiering van het wetenschaps- en innovatiebeleid.

Art. III.21.[424] §1. Voor de berekening van de onderzoekssokkel van een universiteit (SOZi) wordt het bedrag van de totale onderzoeksokkel (SOZun), vermeld in artikel III.5, en verminderd met de forfaitaire sokkel van de Universiteit Gent, vermeld in paragraaf 4, verdeeld op basis van het procentuele aandeel van elke universiteit in:
1° het aantal uitgereikte doctoraatsdiploma's in de academiejaren t-7/t-6 tot en met t-3/t-2, gewogen met een gewichtsfactor als vermeld in paragraaf 2, x 0,5;
2° het aantal publicaties in de jaren t-12 tot en met t-3, gewogen met een gewichtsfactor als vermeld in paragraaf 3, x 0,5.

§2. Om de weging op het aantal uitgereikte doctoraatsdiploma's te verrichten worden per instelling de volgende gewichtsfactoren toegepast:
1° op het aantal uitgereikte doctoraatsdiploma's dat kleiner is dan of gelijk is aan 65 : factor 3;
2° op het aantal uitgereikte doctoraatsdiploma's dat groter is dan 65 en kleiner is dan of gelijk is aan 500 : factor 2;
3° op het aantal uitgereikte doctoraatsdiploma's dat groter is dan 500 : factor 0.

§3. Om de weging op het aantal publicaties te verrichten worden per instelling de volgende gewichtsfactoren toegepast:
1° op het aantal publicaties dat kleiner is dan of gelijk is aan 600 : factor 3;
2° op het aantal publicaties dat groter is dan 600 en kleiner is dan of gelijk is aan 3.000 : factor 2;
3° op het aantal publicaties dat groter is dan 3.000 en kleiner is dan of gelijk is aan 10.000 : factor 1;
4° op het aantal publicaties dat groter is dan 10.000 : factor 0.

§4. De onderzoekssokkel van de Universiteit Gent, berekend overeenkomstig paragraaf 1, wordt in de begrotingsjaren 2008 tot en met 2013 verhoogd met een aanvullende onderzoekssokkel van 5 miljoen euro. Dit bedrag wordt geïndexeerd volgens de bepalingen in artikel III.5, §9.

Vanaf het begrotingsjaar 2014 wordt die aanvullende onderzoekssokkel jaarlijks met 25% afgebouwd.

Onderafdeling 5. Het variabel onderzoeksdeel

[424] **Artikel III.21.** : Financieringsdecreet, artikel 28, gewijzigd bij het integratiedecreet, artikel 143.
In paragraaf 1, eerste lid, is het woord “(SOZ)” vervangen door het woord “(SOZun)”zijn de woorden “artikel 9” vervangen door de woorden “artikel III.5”.
In paragraaf 4, eerste lid, zijn de woorden “artikel 9, §5” vervangen door de woorden “artikel III.5, §9”.

Art. III. 22.[425] §1. Bij de berekening van het variabele onderzoeksdeel van een universiteit (VOZi) wordt het bedrag van het variabele onderzoeksdeel VOZun, respectievelijk VOZun2014, vermeld in of berekend overeenkomstig artikel III.5, verdeeld over de universiteiten volgens de procentuele verdeelsleutel, vermeld in paragraaf 2 van dit artikel.

§2. De verdeelsleutel is het gewogen gemiddelde van de volgende 4 elementen:

1° het procentuele aandeel van iedere associatie in het aantal academisch gerichte initiële bachelor- en masterdiploma's, uitgereikt door de universiteit en door de hogescholen die deel uitmaken van de betreffende associatie in de academiejaren t-7/t-6 tot en met t-3/t-2. Op de uitgereikte diploma's wordt het puntengewicht van het studiegebied, vermeld in artikel III.19, toegepast. Voor de academisch gerichte bachelor- en masteropleidingen die met ingang van het academiejaar 2013-2014 geïntegreerd worden in een universiteit, evolueert het puntengewicht overeenkomstig artikel III.19, §1, 4°. Voor de academisch gerichte kunstopleidingen wordt de som van het puntengewicht in artikel III.19, §1, 2°, en artikel III.19, §4, toegepast;

2° het procentuele aandeel van iedere universiteit in het aantal doctoraatsdiploma's, uitgereikt in de academiejaren t-7/t-6 tot en met t-3/t-2, met toepassing van het puntengewicht van het studiegebied, vermeld in artikel III.19;

3° het procentuele aandeel van iedere universiteit in het aantal publicaties en het aantal citaties over de jaren t-12 tot en met t-3. De publicaties en citaties worden vastgesteld overeenkomstig de voorschriften, vastgelegd bij of krachtens artikel 63/1 van het decreet van 30 april 2009 betreffende de organisatie en financiering van het wetenschaps- en innovatiebeleid;

4° het procentuele aandeel van iedere universiteit in de parameter "mobiliteit en diversiteit", dat is het procentuele aandeel van elke universiteit in het aantal eerste aanstellingen of benoemingen in een graad van het zelfstandig academisch personeel van:

a) personen die gepromoveerd zijn tot doctor aan een andere universiteit dan de aanstellende of benoemende universiteit;

b) personen die aan de aanstellende of benoemende universiteit gepromoveerd zijn tot doctor, maar gedurende de laatste 5 jaar ten minste 3 jaar geen deel hebben uitgemaakt van het personeel bij die universiteit of een andere universiteit, bij een universitair ziekenhuis, een hogeschool, een publieke onderzoeksorganisatie of een onderzoeksorganisatie die structurele financiering krijgt vanuit de Vlaamse begroting;

c) personen van het vrouwelijke geslacht.

Onder eerste aanstelling of benoeming als vermeld in het eerste lid, wordt verstaan de indiensttreding bij de universiteit in 1 van de graden van het zelfstandig academisch personeel overeenkomstig deel 5, titel 1, hoofdstuk 1, afdeling 3.

---

[425] **Artikel III.22.** : Financieringsdecreet, artikel 29, vervangen bij het integratiedecreet, artikel 144 en gewijzigd bij het decreet van 21 december 2012 houdende diverse bepalingen met betrekking tot de organisatie en financiering van het wetenschaps- en innovatiebeleid.
In paragraaf 1 en paragraaf 4, eerste lid, zijn de woorden "artikel 9" vervangen door de woorden "artikel III.5".
In paragraaf 2, eerste lid, punt 1° en 2°, zijn de woorden "artikel 23" telkens vervangen door de woorden "artikel III.19".
In paragraaf 2, tweede lid, zijn de woorden "hoofdstuk IV, afdeling 3, van het Universiteitendecreet" vervangen door de woorden "deel 5, titel 1, hoofdstuk 1, afdeling 3".

Bij de bepaling van het aantal aanstellingen en benoemingen:

1° wordt geen rekening gehouden met dubbeltellingen, in de zin dat een persoon die bij de aanstelling of benoeming aan een universiteit voldoet aan 2 criteria als vermeld in het eerste lid, 4°, eenmaal wordt geteld;

2° worden alleen aanstellingen of benoemingen van ten minste 80% aan de universiteit in rekening genomen, inclusief gemengde aanstellingen aan enerzijds de universiteit en anderzijds:

a) het daaraan verbonden academisch ziekenhuis. Voor de toepassing van deze bepaling wordt het Universitair Ziekenhuis Gent respectievelijk het Universitair Ziekenhuis Antwerpen beschouwd als verbonden met de Universiteit Gent respectievelijk de Universiteit Antwerpen;

b) het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek-Vlaanderen;

d) het IWT;

e) de strategische onderzoekscentra (IBBT, IMEC, VITO en VIB).

De gegevens voor de berekening van de parameter “mobiliteit en diversiteit” worden aangeleverd door de Vlaamse Interuniversitaire Raad na een gezamenlijke validatie ervan door de universiteiten, de overheid en de commissarissen die toezicht uitoefenen op de universiteiten.

§3. Voor de weging van de elementen, vermeld in paragraaf 2, worden de volgende factoren toegepast:

begrotingsjaar	2013	2014 en 2015	2016 en 2017	2018 en 2019	2020 en 2021
diploma’s	0,24	0,24	0,24	0,23	0,225
doctoraten	0,40	0,39	0,38	0,38	0,375
publicaties en citaten	0,30	0,30	0,30	0,30	0,30
diversiteit en mobiliteit	0,06	0,07	0,08	0,09	0,10

§4. In afwijking van paragraaf 1 wordt tot en met het begrotingsjaar 2013 0,23% van het bedrag van het variabele onderzoeksdeel, vermeld of berekend conform artikel III.5, voorafgenomen voor de HUB-KUB. Voor de berekening van het procentuele aandeel in het aantal doctoraatsdiploma’s, in het aantal publicaties en citaties en in het aantal eerste aanstellingen of benoemingen, vermeld in paragraaf 2 van dit artikel, wordt de HUB-KUB uitgezonderd.

Vanaf het begrotingsjaar 2014 worden voor de bepalingen van paragraaf 1, 2 en 3, de Katholieke Universiteit Leuven en de HUB-KUB als 1 universiteit beschouwd. Voor de berekening van het variabele onderzoeksdeel worden het aantal uitgereikte initiële bachelordiploma’s, het aantal uitgereikte doctoraatsdiploma’s, het aantal publicaties en citaties, en het aantal eerste aanstellingen of benoemingen van de HUB-KUB geteld bij de aantallen van de Katholieke Universiteit Leuven.

Afdeling 4. De berekening van de werkingsuitkering

Onderafdeling 1. De jaarlijkse berekening van de werkingsuitkering

Art. III.23.[426] De theoretische werkingsuitkering in het begrotingsjaar t voor een hogeschool of universiteit wordt als volgt berekend:
Wi = SOWi + VOWi + SOZi + VOZi,
waarbij :
1° Wi gelijk is aan de theoretische werkingsuitkering voor instelling i in het begrotingsjaar t;
2° SOWi gelijk is aan de onderwijssokkel voor instelling i, berekend overeenkomstig artikel III.9;
3° VOWi gelijk is aan het variabel onderwijsdeel voor instelling i, berekend overeenkomstig artikel III.11;
4° SOZi gelijk is aan de onderzoekssokkel voor instelling i, berekend overeenkomstig artikel III.21 of artikel III.123;
5° VOZi gelijk is aan het variabel onderzoeksdeel voor instelling i, berekend overeenkomstig artikel III.22 of artikel III.123.

Art. III.24.[427] §1. Als in de begrotingsjaren 2008 tot en met 2013 het bedrag van de theoretische werkingsuitkering van een instelling i, die voldoet aan de voorwaarden voor de minimale instellingsnorm voor de onderwijssokkel, vermeld in artikel III.8, kleiner is dan of gelijk is aan het bedrag van het gegarandeerde minimum, vermeld in paragraaf 2, dan ontvangt die instelling het gegarandeerde minimumbedrag als werkingsuitkering voor het desbetreffende begrotingsjaar.

Als in de begrotingsjaren 2008 tot en met 2013 het bedrag van de theoretische werkingsuitkering van een instelling i, groter is dan het gegarandeerde minimumbedrag, vermeld in paragraaf 2, dan ontvangt die instelling het bedrag van de theoretische werkingsuitkering als werkingsuitkering.

---

[426] **Artikel III.23.** : Financieringsdecreet, artikel 30, §1.
In punt 2°, zijn de woorden “artikel 13” vervangen door de woorden “artikel III.9”.
In punt 3°, zijn de woorden “artikel 14” vervangen door de woorden “artikel III.11”.
In punt 4°, zijn de woorden “artikel 28” vervangen door de woorden “artikel III.21 of artikel III.123”.
In punt 5°, zijn de woorden “artikel 29” vervangen door de woorden “artikel III.22 of artikel III.123”.
[427] **Artikel III.24.** : Financieringsdecreet, artikel 31, gewijzigd bij het decreet van 21 november 2008 houdende bepalingen tot begeleiding van de tweede aanpassing van de begroting 2008, artikel 8, bij het decreet van 18 december 2009 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2010, artikel 31, bij het besluit van de Vlaamse Regering van 10 september 2010 tot officiële naamswijziging van de Katholieke Hogeschool Mechelen en de Lessius Hogeschool, artikel 4, bij het besluit van de Vlaamse Regering van 14 september 2012 tot officiële naamswijziging van de Hogeschool voor Wetenschap en Kunst, artikel 4, bij het besluit van de Vlaamse Regering van 28 september 2012 tot officiële naamswijziging van de Katholieke Hogeschool Kempen, Lessius Antwerpen en Lessius Mechelen, artikel 5 en bij het decreet van 5 juli 2013 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2013, artikel 8.
In paragraaf 1, eerste lid, zijn de woorden “artikel 12” vervangen door de woorden “artikel III.8”.
In paragraaf 1, derde lid, zijn de woorden “artikel 9” vervangen door de woorden “artikel III.5” en is het woord “waarbij” vervangen door het woord “wanneer”.
In de tabel in paragraaf 2, eerste lid, zijn in punt 20° de woorden “EHSAL-Europese Hogeschool Brussel” vervangen door de woorden “HUB-EHSAL” en zijn in punt 22° de woorden “KUBrussel” vervangen door de woorden “HUB-KUBrussel”.
In paragraaf 2, tweede lid, zijn de woorden “artikel 12” vervangen door de woorden “artikel III.8”.
In paragraaf 3 zijn de woorden “artikel 9, §5” vervangen door de woorden “artikel III.5, §9”.
In paragraaf 4, eerste lid, zijn de woorden “afdeling IV van dit decreet” vervangen door de woorden “titel 1, hoofdstuk 1, afdeling 4, onderafdeling 1 van dit deel” en zijn de woorden “artikel 35, §6” vervangen door de woorden “artikel III.34, §5”.
In paragraaf 6 zijn de woorden “afdeling IV van dit decreet” vervangen door de woorden “titel 1, hoofdstuk 1, afdeling 4, onderafdeling 1 van dit deel”.

Als in de begrotingsjaren 2008 tot en met 2013 de som van de werkingsuitkeringen van de hogescholen en de universiteiten het beschikbare budget voor het betreffende begrotingsjaar, vermeld in artikel III.5, overschrijdt, dan ontvangt een instelling i, wanneer het bedrag van de theoretische werkingsuitkering groter is dan het gegarandeerde minimumbedrag, het bedrag van het gegarandeerde minimum, vermeld in paragraaf 2, vermeerderd met het procentueel aandeel van deze instelling in het verschil tussen de som van de theoretische werkingsuitkeringen van de hogescholen en de universiteiten, vermeld in het tweede lid, en de som van de gegarandeerde minimumbedragen van deze hogescholen en universiteiten, vermeld in paragraaf 2.

§2. De volgende gegarandeerde minimumbedragen worden vastgelegd voor de hogescholen en de universiteiten :

Instelling	gegarandeerd minimum (uitgedrukt in EUR)
1° Arteveldehogeschool	39.172.027,94
2° Erasmushogeschool Brussel	28.221.507,42
3° Hogeschool Antwerpen	44.770.310,04
4° Hogeschool Gent	74.423.088,34
5° Hogeschool Sint-Lukas Brussel	7.340.568,70
6° LUCA School of Arts	38.412.534,58
7° Hogeschool West-Vlaanderen	19.816.734,54
8° Karel de Grote-Hogeschool KH Antwerpen	40.252.379,35
9° Katholieke Hogeschool Brugge-Oostende	17.798.398,64
10° Thomas More Kempen	31.364.082,66
11° Katholieke Hogeschool Leuven	27.088.744,74
12° Katholieke Hogeschool Limburg	29.971.388,38
13° Thomas More Mechelen	19.961.758,26
14° Katholieke Hogeschool Sint-Lieven	26.915.201,11
15° Katholieke Hogeschool Zuid-West-Vlaanderen	29.164.438,69
16° Thomas More Antwerpen	13.008.546,51
17° Plantijn-Hogeschool	13.941.258,15
18° Provinciale Hogeschool Limburg	20.857.698,06
19° GROEP T - Internationale Hogeschool Leuven	10.766.708,92
20° HUB-EHSAL	21.305.296,34
21° XIOS Hogeschool Limburg	15.193.074,25
22° HUB-KUBrussel	5.502.000,00

23° KULeuven	222.899.082,00
24° UGent	196.584.425,00
25° Universiteit Antwerpen	85.954.139,00
26° VUB	78.279.046,00
27° UHasselt/tUL	24.528.509,00

Het gegarandeerde minimumbedrag, vermeld in het eerste lid, is niet van toepassing op een instelling die niet voldoet aan de voorwaarden voor de minimale instellingsnorm voor de onderwijssokkel, zoals bepaald in artikel III.8.

§3. De bedragen, vermeld in paragraaf 2, worden vanaf het begrotingsjaar 2008 geïndexeerd aan de hand van de indexformule, vermeld in artikel III.5, §9.

§4. Vanaf het begrotingsjaar 2011 wordt de werkingsuitkering per hogeschool en universiteit, berekend overeenkomstig de bepalingen van titel 1, hoofdstuk 1, afdeling 4, onderafdeling 1 van dit deel met inbegrip van de bedragen bedoeld in artikel III.34, §5, met 1,27 % verminderd.

Afhankelijk van de budgettaire ruimte kan de Vlaamse Regering dit percentage vanaf het begrotingsjaar 2012 wijzigen.

De som van het totale bedrag van de verminderingen op grond van het eerste of het tweede lid en het bedrag van de vermindering op grond van het eerste of het tweede lid van artikel 3, §3, van het decreet van 20 februari 2009 betreffende de Hogere Zeevaartschool bedraagt per jaar ten hoogste 16.179.000 euro, berekend op het prijsniveau van het jaar 2010. Indien dit bedrag overschreden wordt, worden de in het eerste lid en in het eerste lid van artikel 3, §3, van het decreet van 20 februari 2009 betreffende de Hogere Zeevaartschool vermelde percentages verminderd.

§5. Voor het begrotingsjaar 2013 worden de totale werkingsuitkeringen van de hogescholen, met 4.539.000 euro verminderd. Dit bedrag wordt verdeeld op basis van het procentuele aandeel van elke hogeschool in de effectieve werkingsuitkeringen.

§6. Voor het begrotingsjaar 2013 worden de totale werkingsuitkeringen van de universiteiten, berekend overeenkomstig de bepalingen van titel 1, hoofdstuk 1, afdeling 4, onderafdeling 1 van dit deel, met 5.083.000 euro verminderd en verdeeld op basis van het procentuele aandeel van elke universiteit in de effectieve werkingsuitkeringen.

Art. III.25.[428] §1. Vanaf het begrotingsjaar 2014 wordt de werkingsuitkering van een hogeschool of universiteit als volgt berekend:Wi = SOWi + VOWi + SOZi + VOZi,

[428] **Artikel III.25.** : Financieringsdecreet, artikel 32, vervangen bij het integratiedecreet, artikel 145.
In paragraaf 1, punt 2°, zijn de woorden “artikel 13” vervangen door de woorden “artikel III.9”.
In paragraaf 1, punt 3°, zijn de woorden “artikel 14” vervangen door de woorden “artikel III.11”.
In paragraaf 1, punt 4°, zijn de woorden “artikel 28” vervangen door de woorden “artikel III.21 of artikel III.123”.

waarbij:
1° Wi gelijk is aan de werkingsuitkering voor instelling i in het begrotingsjaar t;
2° SOWi gelijk is aan de onderwijssokkel voor instelling i, berekend overeenkomstig artikel III.9;
3° VOWi gelijk is aan het variabele onderwijsdeel voor instelling i, berekend overeenkomstig artikel III.11;
4° SOZi gelijk is aan de onderzoekssokkel voor instelling i, berekend overeenkomstig artikel III.21 of artikel III.123;
5° VOZi gelijk is aan het variabele onderzoeksdeel voor instelling i, berekend overeenkomstig artikel III.22 of artikel III.123.

§2. In afwijking van paragraaf 1 wordt in het begrotingsjaar t de werkingsuitkering van een universiteit Wi verminderd met de volgende bedragen:
1° het bedrag van de personeelskosten, opgenomen in de overeenkomst tussen de desbetreffende hogeschool en universiteit, zoals vermeld in artikel V.222, voor het begrotingsjaar t;
2° het bedrag, berekend op basis van de personeelskosten, vermeld in artikel III.65, voor het begrotingsjaar t;
3° andere componenten van de werkingsuitkering, overeenkomstig artikel II.73, §6.

§3. In afwijking van paragraaf 1 wordt in het begrotingsjaar t de werkingsuitkering van een hogeschool Wi vermeerderd met de volgende bedragen:
1° het bedrag van de personeelskosten, opgenomen in de overeenkomst tussen de desbetreffende hogeschool en universiteit, zoals vermeld in artikel V.222, voor het begrotingsjaar t;
2° het bedrag, berekend op basis van de personeelskosten, vermeld in artikel III.65, voor het begrotingsjaar t;
3° andere componenten van de werkingsuitkering, overeenkomstig artikel II.71, §6.

Art. III.26.[429] Een instelling die niet aan de minimale instellingsnorm komt voor een onderwijssokkel, zoals bepaald in artikel III.8, komt niet in aanmerking voor het gegarandeerde minimumbedrag, vermeld in artikel III.23, §2. Die instelling maakt aanspraak op het variabel onderwijsdeel (VOWi) en - indien van toepassing - op het onderzoeksgedeelte (SOZi + VOZi) en kan tevens een economische unie aangaan met een andere hogeronderwijsinstelling, hierna de referentie-instelling te noemen. Tussen beide instellingen wordt een overeenkomst gesloten waarin aangegeven wordt welke middelen de referentie-instelling in het kader van de economische unie

---

In paragraaf 1, punt 5°, zijn de woorden “artikel 29” vervangen door de woorden “artikel III.22 of artikel III.123”.
In paragraaf 2, punt 1°, en paragraaf 3, punt 1°, zijn de woorden “artikel 171vicies sexies van het Hogescholendecreet” vervangen door de woorden “artikel V.222”.
In paragraaf 2, punt 2°, en paragraaf 3, punt 2°, zijn de woorden “artikel 171vicies septies van het Hogescholendecreet” vervangen door de woorden “artikel III.65”.
In paragraaf 2, punt 3°, en paragraaf 3, punt 3°, zijn de woorden “artikel 24, §6, van het Structuurdecreet” vervangen door de woorden “artikel II.73, §6”.
[429] **Artikel III.26.** : Financieringsdecreet, artikel 33.
De woorden “artikel 12” zijn vervangen door de woorden “artikel III.8”.
De woorden “artikel 31” zijn vervangen door de woorden “artikel III.23”.
De woorden “hoofdstuk II, afdeling I, van dit decreet” zijn vervangen door de woorden “titel 1, hoofdstuk 1, afdeling 1 van dit deel”.

jaarlijks toekent aan de eerste instelling. Deze middelen worden beschouwd als werkingsuitkeringen, zoals bepaald in titel 1, hoofdstuk 1, afdeling 1 van dit deel.

Art. III.27.[430] Het aantal studiepunten voor de berekening van de onderwijssokkel en het aantal financieringspunten voor de berekening van het variabel onderwijsdeel, gegenereerd door een gezamenlijke opleiding wordt verdeeld onder de participerende instellingen overeenkomstig de verdeelsleutel opgenomen in de samenwerkingsovereenkomst, zoals vermeld in artikel II.171.

Onderafdeling 2. Herstructurering van het opleidingenaanbod

Art. III.28.[431] §1. De hogescholen en universiteiten delen jaarlijks voor 1 mei de opleidingen die ze het daaropvolgende academiejaar willen afbouwen of stopzetten, mee aan de Vlaamse minister, bevoegd voor het onderwijs.

§2. Bij de afbouw of bij het stopzetten van een opleiding nemen de instellingsbesturen de nodige maatregelen zodat de studenten hun opleiding kunnen voltooien binnen een redelijke termijn.

§3. Een stopgezette opleiding wordt geschrapt uit het Hogeronderwijsregister.

Art. III.29.[432] §1. Als in het kader van een herstructurering een instelling vanaf het academiejaar t-1/t een of meer van haar opleidingen overdraagt of haar onderwijsbevoegdheid in 1 of meer studiegebieden geheel overdraagt aan een andere instelling die deze opleiding of opleidingen krachtens Deel 2 aanbiedt of die krachtens Deel 2 onderwijsbevoegdheid heeft in dezelfde studiegebieden, dan gelden de volgende bepalingen voor de berekening van de werkingsuitkeringen:

1° voor de berekening van het variabel onderwijsdeel van de ontvangende instelling wordt het aantal financieringspunten van de overgedragen opleiding(en) van de relevante academiejaren geacht behoord te hebben tot de ontvangende instelling. Voor de berekening van de onderwijssokkel van de ontvangende instelling wordt het aantal opgenomen studiepunten in de overgedragen opleiding(en) van de relevante academiejaren, geacht behoord te hebben tot de ontvangende instelling;

2° de ontvangende instelling draagt de kosten van het personeel verbonden aan de overgedragen opleidingen of de ontvangende instelling neemt de personeelsleden verbonden aan deze instelling over. De personeelsleden van de overgedragen opleidingen die door de ontvangende instelling overgenomen zijn, behouden alle rechten en verplichtingen die zij genoten bij hun instelling van oorsprong en het arbeidsrechtelijk en sociaalrechtelijk statuut dat daarbij op hen van toepassing was. Indien de overdragende en ontvangende instelling een

---

[430] **Artikel III.27.** : Financieringsdecreet, artikel 34
De woorden “de artikelen 24quater en 86 van het Structuurdecreet” zijn vervangen door de woorden “artikel II.171”

[431] **Artikel III.28.** : Financieringsdecreet, artikel 24, §5, §6 en §7, gewijzigd bij het integratiedecreet, artikel 138.
De paragrafen 5, 6 en 7 zijn hernummerd tot paragraaf 1, 2 en 3.

[432] **Artikel III.29.** : Financieringsdecreet, artikel 25, §1, §2 en §3, gewijzigd bij OD XIX, artikel V.61 en het integratiedecreet, artikel 139.
In paragraaf 1 zijn de woorden “krachtens het Structuurdecreet” telkens vervangen door de woorden “krachtens Deel 2”.
In paragraaf 1 zijn de punten 3°, 4° en 5° hernummerd tot punt 1°, 2° en 3°.

verschillende rechtspersoonlijkheid bezitten, krijgen de personeelsleden van de overdragende instelling de kans om binnen de 12 maanden na overdracht toe te treden tot het arbeidsrechtelijk statuut van de overnemende instelling;

3° de betrokken instellingen sluiten een overeenkomst waarin ten minste de volgende zaken zijn opgenomen:
   a) de datum waarop de overdracht ingaat;
   b) de lijst van de personeelsleden bedoeld in punt 4°;
   c) het bedrag van de werkingsuitkering van de begrotingsjaren t-1 en t dat de overdragende instelling doorstort aan de ontvangende instelling;
   d) de lijst van activa die de overdragende instelling overdraagt aan de ontvangende instelling en de balanswaarde ervan;
   e) de lijst van de schulden die de ontvangende instelling overneemt van de overdragende instelling.

§2. Een opleiding die overgedragen wordt naar een andere instelling wordt uit het Hogeronderwijsregister geschrapt bij de instelling die de opleiding overdraagt.

Een instelling die een studiegebied overdraagt naar een andere instelling verliest de onderwijsbevoegdheid voor het betreffende studiegebied.

§3. De hogescholen en universiteiten delen jaarlijks voor 1 mei de opleidingen of studiegebieden die ze het daaropvolgende academiejaar willen overdragen, mee aan de Vlaamse minister, bevoegd voor het onderwijs.

Art. III.30.[433] §1. Als bij of krachtens deel 2 in het kader van een herstructurering de onderwijsbevoegdheid in 1 of meer studiegebieden van een instelling vanaf het academiejaar t-1/t geheel of gedeeltelijk wordt overgedragen naar een andere instelling, dan worden voor de berekening van de onderwijssokkel van de ontvangende instelling het aantal opgenomen studiepunten in de overgedragen opleiding(en) van de relevante academiejaren en voor de berekening van het variabel onderwijsdeel van de ontvangende instelling het aantal financieringspunten van de overgedragen opleiding(en) van de relevante academiejaren, geacht behoord te hebben tot de ontvangende instelling.

§2. In het geval van een overdracht zoals bedoeld in paragraaf 1 zijn de bepalingen van artikel III.29, §1, 2° en 3°, en §2, van overeenkomstige toepassing.

Art. III.31.[434] Tot en met het begrotingsjaar 2013 worden de opgenomen studiepunten van de HUB-EHSAL, berekend voor de onderwijssokkel overeenkomstig artikel III.7, verhoogd met 29.255,4 opgenomen studiepunten voor de academische opleidingen in het studiegebied Handelswetenschappen en bedrijfskunde. In de begrotingsjaren 2014 en 2015 worden deze bijkomende

---

[433] **Artikel III.30.** : Financieringsdecreet, artikel 25bis, ingevoegd bij OD XIX, artikel V.62.
In paragraaf 1 zijn de woorden “het decreet” vervangen door de woorden “deel 2”, is het tweede woord “wordt” vervangen door het woord “worden” en is het derde woord “wordt” niet opgenomen in de codificatie.
In paragraaf 2 zijn de woorden “artikel 25, §1, 4° en 5°” vervangen door de woorden “artikel III.29, §1, 2° en 3°”.

[434] **Artikel III.31.** : Financieringsdecreet, artikel 25ter, ingevoegd bij OD XXI, artikel V.62 en vervangen bij het integratiedecreet, artikel 140.
In het eerste en het derde lid zijn de woorden “artikel 11” vervangen door de woorden “artikel III.7”.
In het tweede en het vierde lid zijn de woorden “artikel 14” vervangen door de woorden “artikel III.11”.

opgenomen studiepunten toegevoegd aan de opgenomen studiepunten van de Katholieke Universiteit Leuven.

Tot en met het begrotingsjaar 2013 worden de financieringspunten van de HUB-EHSAL, berekend voor het variabele onderwijsdeel overeenkomstig artikel III.11, verhoogd met 33.824,64 financieringspunten voor de academische opleidingen in het studiegebied Handelswetenschappen en bedrijfskunde. In de begrotingsjaren 2014 en 2015 worden deze bijkomende financieringspunten toegevoegd aan de financieringspunten van de Katholieke Universiteit Leuven.

Tot en met het begrotingsjaar 2016 worden de opgenomen studiepunten van de Karel de Grote Hogeschool – Katholieke Hogeschool Antwerpen, berekend voor de onderwijssokkel overeenkomstig artikel III.7, verhoogd met 5.946,20 opgenomen studiepunten voor de afbouw van de professionele bacheloropleiding Elektromechanica. Vanaf het begrotingsjaar 2017 worden deze bijkomende studiepunten jaarlijks verminderd met 20%.

Tot en met het begrotingsjaar 2016 worden de financieringspunten van de Karel de Grote Hogeschool – Katholieke Hogeschool Antwerpen, berekend voor het variabele onderwijsdeel overeenkomstig artikel III.11, verhoogd met 13.150,44 financieringspunten voor de afbouw van de professionele bacheloropleiding Elektromechanica. Vanaf het begrotingsjaar 2017 worden deze bijkomende financieringspunten jaarlijks verminderd met 20%.

Hoofdstuk 2. Aanvullende middelen
Afdeling 1. Specifieke lerarenopleiding

Art. III.32.[435] §1. De universiteiten ontvangen vanaf het begrotingsjaar 2008 gezamenlijk een bedrag van 4.335.507 euro voor de organisatie van de specifieke lerarenopleiding.

§2. Vanaf het begrotingsjaar 2008 wordt de gezamenlijke toelage verdeeld pro rata de in het voorlaatst afgelopen academiejaar verworven credits in de lerarenopleiding.

§3. Deze toelagen worden beschouwd als extra werkingsmiddelen. Zij worden maandelijks per twaalfden ter beschikking gesteld van elke universiteit aan het einde van de maand op die waarop het twaalfde betrekking heeft.

[435] **Artikel III.32.** : Universiteitendecreet, artikel 130quater, ingevoegd bij het decreet van 15 december 2006 betreffende de lerarenopleidingen in Vlaanderen, artikel 3, gewijzigd bij OD XXI, artikel V.3 en bij het decreet van 21 december 2012 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2013, artikel 13.
In paragraaf 1 zijn de woorden “met ingang van het begrotingsjaar 2007” vervangen door de woorden “vanaf het begrotingsjaar 2008” en zijn de woorden “een bedrag van 2.402.227 euro” vervangen door de woorden “een bedrag van 4.335.507 euro”.
In paragraaf 1 is de zin die luidt: “Vanaf het begrotingsjaar 2008 ontvangen ze gezamenlijk een bedrag van 4.335.507 euro.” niet opgenomen.
In paragraaf 2 is punt 1° niet opgenomen in de codificatie en is punt 2° geïntegreerd in de eerste zin.
In paragraaf 3 zijn de woorden “op die” niet opgenomen in de codificatie.
In paragraaf 4 zijn de woorden “artikel 9, §5 van het decreet betreffende de financiering van de werking van de hogescholen en de universiteiten in Vlaanderen” vervangen door de woorden “artikel III.5, §9”.

§4. De in paragraaf 1 vermelde bedragen worden met ingang van begrotingsjaar 2009 geïndexeerd volgens de bepalingen in artikel III.5, §9.

Art. III.33.[436] SLO is bestemd voor de financiering van de specifieke lerarenopleidingen van de hogescholen. De specifieke lerarenopleidingen voor de houders van een professioneel bachelordiploma, met uitzondering van de specifieke lerarenopleiding dans, worden slechts gefinancierd mits goedkeuring door de Vlaamse Regering van een strategisch beleidsplan van een Expertisenetwerk of regionaal platform dat de organisatie en ontwikkeling van de specifieke lerarenopleidingen en de kwaliteitszorg beschrijft.

De Vlaamse Regering houdt hierbij rekening met de volgende criteria inzake macrodoelmatigheid: het aanbod van specifieke lerarenopleidingen in het Expertisenetwerk en het aantal studenten in deze specifieke lerarenopleidingen. De Vlaamse Regering kan hierbij het advies inwinnen van de Commissie Hoger Onderwijs.

Vanaf 2008 ontvangen de hogescholen voor de organisatie van de specifieke lerarenopleidingen gezamenlijk een bedrag van 1.521.008 euro.

Vanaf het begrotingsjaar 2008 gebeurt de verdeling pro rata de in het voorlaatst afgelopen academiejaar verworven credits in de lerarenopleiding.

Dit bedrag wordt jaarlijks aangepast op de wijze bepaald in artikel III.5, §9.

Vóór het begrotingsjaar 2012 wordt deze financieringswijze geëvalueerd.

Afdeling 2. Aanvullende uitkeringen

Art. III.34.[437] §1. Voor de hogescholen wordt voorzien in de volgende aanvullende uitkeringen:

---

[436] **Artikel III.33.** : Hogescholendecreet, artikel 179, 12°, vervangen bij het decreet van 15 december 2006 betreffende de lerarenopleidingen in Vlaanderen, artikel 5 en gewijzigd bij OD XXI, artikel V.13.
In het eerste lid zijn de woorden "de initiële lerarenopleiding van academisch niveau en de initiële lerarenopleiding dans en met ingang van het academiejaar 2007-2008 ook voor" niet opgenomen in de codificatie.
In het tweede lid, is het woord "Erkenningscommissie" vervangen door de woorden "Commissie Hoger Onderwijs".
In het derde lid zijn de woorden "in 2007" vervangen door de woorden "Vanaf 2008" en zijn de woorden "een bedrag van 883.859 euro" vervangen door de woorden "een bedrag van 1.521.008 euro.
In het derde lid is de tweede zin die luidt "Vanaf 2008 is dit bedrag gelijk aan 1.521.008 euro." niet opgenomen.
In het vierde lid is de eerste zin die luidt "Voor het begrotingsjaar 2007 gebeurt de verdeling pro rata de in het academiejaar 2004-2005 uitgereikte diploma's in de lerarenopleiding." niet opgenomen in de codificatie.
In het vijfde lid zijn de woorden "Deze bedragen worden" vervangen door de woorden "Dit bedrag wordt" en zijn de woorden "artikel 9,§5, van het decreet betreffende de financiering van de werking van de hogescholen en de universiteiten in Vlaanderen" vervangen door de woorden "artikel III.5, §9"

[437] **Artikel III.34.** : Financieringsdecreet, artikel 35, §1 tot en met §4, en §6, gewijzigd bij OD XVIII, artikel V.58, het decreet van 21 november 2008 houdende bepalingen tot begeleiding van de tweede aanpassing van de begroting 2008, artikel 9, het integratiedecreet, artikel 146 en het decreet van 5 juli 2013 houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2013, artikel 9.
Paragraaf 6 is in de codificatie hernummerd tot §5.
In paragraaf 1, punt 1°, zijn de woorden "het beleidsdomein Onderwijs en Vorming" vervangen door de woorden "de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap".

1° een bedrag van 951.960,02 euro voor de geraamde kosten van de salarissen van de personeelsleden van het meester-, vak- en dienstpersoneel van de hogescholen die op 31 december 1995 rechtstreeks betaald werden door de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap. Het eventuele saldo op het einde van het begrotingsjaar t wordt in het begrotingsjaar t+1 toegevoegd aan het variabel onderwijsgedeelte voor de professioneel gerichte opleidingen VOWprof aan de hogescholen;
2° een bedrag van 7.884.245,71 euro voor de geraamde kosten van de salarissen of wachtgelden van de personeelsleden, vermeld in artikel III.35. Het eventuele saldo op het einde van het begrotingsjaar t wordt in het begrotingsjaar t+1 toegevoegd aan het variabel onderwijsgedeelte voor de professioneel gerichte opleidingen VOWprof aan de hogescholen;
3° de bedragen VOWprof2014 en VOWhko2014 worden verhoudingsgewijs verminderd met de bedragen die nodig zijn om de kosten te dekken van de kinderbijslagen van de personeelsleden van de hogescholen. De bedragen VOWac2014 worden verhoudingsgewijs verminderd met de bedragen die nodig zijn om de kosten te dekken van de kinderbijslagen van de personeelsleden opgenomen in het integratiekader;
4° de bedragen VOWprof 2014 en VOWhko2014 worden verhoudingsgewijs verminderd met de bedragen die nodig zijn om de salariskosten te dekken van hun benoemde personeelsleden die tijdens het voorgaande begrotingsjaar met bevallingsverlof waren en van hun benoemde en tijdelijke personeelsleden die tijdens het voorgaande begrotingsjaar met opvangverlof voor adoptie of pleegvoogdij waren, voor wat de duur van dat bevallings- of opvangverlof betreft.

§2. De bedragen, vermeld in paragraaf 1, volgen vanaf het begrotingsjaar 2008 de evolutie van de gezondheidsindex.

§3. De bedragen voor de verhoging van het vakantiegeld van de personeelsleden van de hogescholen, die naar aanleiding van cao II werden toegevoegd aan de enveloppe van de hogescholen, en de toekenning van de schoolpremie, worden als volgt toegevoegd aan de verschillende variabele onderwijsdelen:
1° aan VOWprof2014 wordt een bedrag van 9.932.186,00 euro toegevoegd;
2° aan VOWhko2014 wordt een bedrag van 719.703,24 euro toegevoegd;
3° aan VOWun2014 wordt een bedrag van 2.470.033,84 euro toegevoegd.

Deze bedragen worden met ingang van het begrotingsjaar 2012 geïndexeerd overeenkomstig de indexeringsformule, vermeld in artikel III.5, §9.

§4. Het bedrag van VOWprof wordt verminderd met het bedrag voor de financiering van de voortgezette lerarenopleidingen die niet tot bachelor-na-bacheloropleidingen zijn omgevormd. Vanaf het begrotingsjaar 2007 ontvangen de hogescholen die een voortgezette lerarenopleiding organiseren waaruit geen bachelor-na-bacheloropleiding is ontstaan, per in het vorig academiejaar afgeleverd diploma

---

In paragraaf 1, punt 2°, zijn de woorden “artikel 36” vervangen door de woorden “artikel III.35”.
In paragraaf 3, tweede lid, en paragraaf 5, tweede lid, zijn de woorden “artikel 9, §5” vervangen door de woorden “artikel III.9, §5”.
In paragraaf 4 zijn de woorden “artikel 9 van dit decreet” vervangen door de woorden “artikel III.5”
In paragraaf 5, eerste lid, zijn de woorden “EHSAL – Europese Hogeschool Brussel” vervangen door de woorden “HUB-EHSAL”

1944,79 euro. Als het totale bedrag meer dan 317.000,77 euro bedraagt, dan wordt dit bedrag verdeeld over de hogescholen op basis van het aantal in het vorig academiejaar afgeleverde diploma's. Deze bedragen worden jaarlijks aangepast op de wijze bepaald in artikel III.5.

§5. Volgende bedragen, uitgedrukt in euro, worden als aanvullende uitkering toegevoegd aan de werkingsuitkering van HUB-EHSAL:

Begrotingsjaar 2008	390.777,68
Begrotingsjaar 2009	1.451.459,94
Begrotingsjaar 2010	1.451.459,94
Begrotingsjaar 2011	1.161.167,95
Begrotingsjaar 2012	870.875,96
Begrotingsjaar 2013	580.583,98
Begrotingsjaar 2014	290.291,99

Vanaf het begrotingsjaar 2009 worden de bedragen vermeld in het eerste lid, geïndexeerd aan de hand van de indexformule, vermeld in artikel III.5, §9.

Art. III.35.[438] §1. De personeelsleden, vermeld in artikel III.34, §1, 2°, zijn de volgende:

1° de personeelsleden die ter beschikking gesteld zijn wegens ontstentenis van betrekking, en die verbonden zijn aan een instelling voor hoger onderwijs die op 31 december 1995 niet meer door de Vlaamse Gemeenschap wordt gefinancierd of gesubsidieerd, en de vastbenoemde personeelsleden van de instellingen voor hoger onderwijs waarvan de afbouw van alle opleidingen, gestart op grond van de toepassing van de rationalisatienormen die van kracht waren tot voor het academiejaar 1994-1995, voltooid zal zijn in het academiejaar 1995-1996, voor zover die personeelsleden ondertussen niet vastbenoemd zijn in een andere onderwijsinstelling;

2° de personeelsleden die verbonden zijn aan een instelling voor hoger onderwijs met volledig leerplan, die volledig ter beschikking gesteld zijn wegens ontstentenis van betrekking op 15 januari 1994, en die op 15 januari 1994 niet waren gereaffecteerd of wedertewerkgesteld in de instelling voor hoger onderwijs met volledig leerplan waar zij benoemd waren, voor zover zij ondertussen niet vastbenoemd zijn in een andere onderwijsinstelling;

---

[438] **Artikel III.35.** : Financieringsdecreet, artikel 36.
In paragraaf 1 zijn de woorden “artikel 35” vervangen door de woorden “artikel III.34”.
In paragraaf 1, punt 1°, zijn de woorden “voor de inwerkingtreding van het Hogescholendecreet” vervangen door de woorden “voor het academiejaar 1994-1995”.
In paragraaf 1, punt 3°, zijn de woorden “het beleidsdomein Onderwijs en Vorming” vervangen door de woorden “de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap”.
In paragraaf 1, punt 5°, a) en b), zijn de woorden “artikel 90, §1, van het decreet van 17 juli 1991 betreffende de inspectie en de pedagogische begeleidingsdiensten” telkens vervangen door de woorden “artikel 17 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs”.
In paragraaf 1, punt 6°, zijn de woorden “artikel 304bis van het Hogescholendecreet” vervangen door de woorden “artikel V.253”.

3° de personeelsleden en leden van het onderwijzend personeel die verbonden zijn aan een instelling voor pedagogisch hoger onderwijs van het korte type met volledig leerplan, en die in het academiejaar 1994-1995 titularis waren van een betrekking, toegekend op basis van extra-waarborglestijden. De Vlaamse Regering bepaalt op welke wijze die personeelsleden worden aangewezen. Zij worden rechtstreeks en centraal bezoldigd door de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap;
4° de vastbenoemde pedagogische adviseurs en adviseurs-coördinatoren die op 31 augustus 1995 in dienst zijn van de pedagogische begeleidingsdiensten van het hoger onderwijs van het korte type;
5° a) de personeelsleden, benoemd in een instelling voor hoger onderwijs met volledig leerplan,die op 1 januari 1995 een verlof wegens opdracht of een terbeschikkingstelling wegens bijzondere opdracht, als vermeld in artikel 17 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs, genoten en ingeschakeld waren ter ondersteuning van de begeleidingsdiensten van het hoger onderwijs met volledig leerplan;
b) de benoemde personeelsleden van de hogescholen die op 1 september 2002 binnen het contingent van de 0,1 % een verlof wegens opdracht of een terbeschikkingstelling wegens bijzondere opdracht, als vermeld in artikel 17 van het decreet van 8 mei 1999 betreffende de kwaliteit van onderwijs, genoten. Die personeelsleden behouden dat verlof of die terbeschikkingstelling op persoonlijke titel voor het volume op 1 september 2002 tot er een einde wordt gesteld aan dat verlof of die terbeschikkingstelling of tot hun uitdiensttreding;
6° de personeelsleden, zoals bedoeld in artikel V.253, die voor de begeleiding van de onderwijsvernieuwingen in het hoger onderwijs en voor de ondersteuning van de lokale comités tewerkgesteld zijn bij de representatieve vakorganisaties.

§2. Als de personeelsleden die op 15 januari 1994 ter beschikking gesteld waren wegens ontstentenis van betrekking, in een bepaald begrotingsjaar, met ingang van het begrotingsjaar 1997, gereaffecteerd of wedertewerkgesteld zijn buiten het hoger onderwijs met volledig leerplan, ontvangt de hogeschool waar zij benoemd zijn het daaropvolgende begrotingsjaar, een forfaitair bedrag dat overeenstemt met het volume van de opdracht van reaffectatie of wedertewerkstelling buiten het hoger onderwijs met volledig leerplan, vermenigvuldigd met 37.185 euro en vermenigvuldigd met 100% vanaf het begrotingsjaar 2007.

Art. III.36.[439] §1. Er wordt een recuperatiefonds opgericht, hierna het fonds te noemen.

---

[439] **Artikel III.36.** : Financieringsdecreet, artikel 37, paragrafen 1 tot en met 5, 8 en 9.
De paragrafen 1, 2, en 3 zijn in de codificatie samengevoegd tot een §1 met drie leden.
De paragrafen 4, 5, 8 en 9 zijn hernummerd tot respectievelijk §2, §3, §4 en §5.
In paragraaf 1, tweede lid, zijn de woorden “artikel 45 van het koninklijk besluit van 17 juli 1991 houdende coördinatie van de wetten op de Rijkscomptabiliteit” vervangen door de woorden “artikel 45 van de wetten op de Rijkscomptabiliteit, gecoördineerd op 17 juli 1991”.
In paragraaf 2 is het woord “eveneens” vervangen door het woord “alsook” en zijn de woorden “het terugstorten van de 70%” vervangen door de woorden “het terugstorten van 70%”.
In paragraaf 2 en in paragraaf 4 zijn de woorden “artikel 339quater en artikel 339quinquies van het Hogescholendecreet” vervangen door de woorden “artikel V.298 en V.299”.
In paragraaf 3 zijn de woorden “artikel 318 van het Hogescholendecreet” vervangen door de woorden "artikel V.264”.

Het fonds is een begrotingsfonds in de zin van artikel 45 van de wetten op de Rijkscomptabiliteit, gecoördineerd op 17 juli 1991.

De middelen van het fonds moeten aangewend worden voor de betaling van de werkingsuitkeringen aan de hogescholen.

§2. Aan het fonds worden alle ontvangsten toegewezen die voortvloeien uit de terugstorting van onverschuldigde salarissen en vergoedingen, alsook alle ontvangsten die voortvloeien uit het terugstorten van 70% van het bruto-aanvangssalaris, vermeld in artikel V.298 en V.299.

§3. Vanaf 1 september 1998 worden de personeelsleden, vermeld in V.264, voor het volume van de opdracht waarvoor zij op 1 januari 1998 verbonden waren aan de optie kinesitherapie, opgenomen in een apart personeelsbestand. Zij behouden hun statutaire toestand en blijven de salarisschaal genieten die hun op 1 januari 1998 was toegekend. Zij behouden hun statuut van personeelslid van de hogeschool waarvan zij personeelslid waren op 1 januari 1998.

§4. Vanaf het academiejaar 2002-2003 worden de personeelsleden, vermeld in paragraaf 3, die geen tewerkstelling hebben in de opleiding kinesitherapie, niet meer betaald ten laste van de werkingsuitkeringen van de hogeschool. De Vlaamse Gemeenschap betaalt die personeelsleden centraal. Ze neemt hiervoor een bedrag op in de begroting dat gelijk is aan de brutoloonkosten van die personeelsleden, verminderd met een raming van de terugstorting van 70% van het bruto-aanvangssalaris, vermeld in artikel V.296 en V.297.

§5. De rekenplichtige die de ontvangsten gedaan heeft, beschikt rechtstreeks over de kredieten van het fonds.

Art. III.37.[440]§1. In het begrotingsjaar 2012 ontvangen de hogescholen voor de academisering de volgende bedragen op indexniveau 2011 :
1° voor de academiserende kunstopleidingen: 5.776.879,28 euro;
2° voor de andere academiserende opleidingen: 17.355.041,48 euro.

Deze bedragen worden vanaf het begrotingsjaar 2012 geïndexeerd aan de hand van de indexformule, vermeld in artikel III.5, §9.

§2. In het begrotingsjaar 2012 ontvangen de hogescholen de volgende aanvullende bedragen voor de academisering:
1° voor de academiserende kunstopleidingen: 1.877.328,73 euro;
2° voor de andere academiserende opleidingen: 5.622.671,27 euro.

In paragraaf 4 is de nummering “§5” vervangen door de woorden “paragraaf 3”.
[440] **Artikel III.37.** : Financieringsdecreet, artikel 38, vervangen bij het integratiedecreet, artikel 147, gewijzigd bij het decreet van 13 juli 2012 houdende bepalingen tot begeleiding van de tweede aanpassing van de begroting 2012, artikel 7 en 8, bij het besluit van de Vlaamse Regering van 14 september 2012 tot officiële naamswijziging van de Hogeschool voor Wetenschap en Kunst, bij het besluit van de Vlaamse Regering van 28 september 2012 tot officiële naamswijziging van de Katholieke Hogeschool Kempen, Lessius Antwerpen en Lessius Mechelen, artikel 6 en bij OD XXIII, artikel V.86.
In paragraaf 1, tweede lid, zijn de woorden “artikel 9, §5,” vervangen door de woorden “artikel III.5, §9”.
In paragraaf 6 is het woord “rata” vervangen door het woord “rato”.

§3. In het begrotingsjaar 2012 ontvangen de hogescholen de volgende bijkomende bedragen voor de academisering:
1° voor de academiserende kunstopleidingen: 240.000,00 euro;
2° voor de andere academiserende opleidingen: 1.360.000,00 euro.

§4. De som van de bedragen, vermeld in de paragrafen 1, 2 en 3, wordt onder de hogescholen verdeeld naar rato van het aantal opgenomen studiepunten en het aantal uitgereikte diploma's in respectievelijk de academiserende kunstopleidingen en de andere academiserende opleidingen.

Voor de vaststelling van het aantal opgenomen studiepunten in een hogeschool wordt voor het begrotingsjaar t het gemiddelde aantal studiepunten in aanmerking genomen over de academiejaren t-7/t-6 tot en met t-3/t-2, waarvoor studenten onder diplomacontract zich hebben ingeschreven voor een academische initiële bachelor- of masteropleiding, respectievelijk in een kunstopleiding of in een andere academisch gerichte opleiding.

Voor de vaststelling van het aantal uitgereikte diploma's in een hogeschool worden voor het begrotingsjaar t het gemiddelde aantal uitgereikte diploma's in aanmerking genomen over de academiejaren t-7/t-6 tot en met t-3/t-2 in een academische initiële bachelor- of masteropleiding, respectievelijk een kunstopleiding of een andere academisch gerichte opleiding.

Zowel het aantal opgenomen studiepunten als het aantal uitgereikte diploma's worden voor 50% meegerekend.

§5. In afwijking van paragraaf 4 ontvangt een hogeschool in 2012 het minimumbedrag, opgenomen in de volgende kolommen, als het bedrag, berekend overeenkomstig paragraaf 1 en 2, kleiner is dan het minimumbedrag.

Instelling	HKO BUDGET 2012	AC BUDGET 2012
Arteveldehogeschool	0,00	227.025,55
Erasmushogeschool Brussel	1.036.179,04	579.774,71
Hogere Zeevaartschool	0,00	235.708,27
Artesis Hogeschool Antwerpen	1.510.071,80	2.534.526,20
Hogeschool Gent	1.350.947,85	3.938.878,09
Hogeschool Sint-Lukas Brussel	0,00	0,00
LUCA School of Arts	2.289.916,82	1.157.276,59
Hogeschool West-Vlaanderen	0,00	670.887,78
Karel de Grote-Hogeschool	582.471,22	466.959,34
Katholieke Hogeschool Brugge-Oostende	0,00	592.636,14
Thomas More Kempen	0,00	636.136,92
Katholieke Hogeschool Leuven	0,00	0,00
Katholieke Hogeschool Limburg	580.573,20	463.638,81
Thomas More Mechelen	0,00	852.341,37
Katholieke Hogeschool Sint-Lieven	0,00	1.622.876,21
Katholieke Hogeschool Zuid-West-	0,00	0,00

Vlaanderen.		
Thomas More Antwerpen	0,00	2.006.662,57
Plantijn-Hogeschool	0,00	0,00
Provinciale Hogeschool Limburg	442.398,92	580.766,30
Internationale Hogeschool Groep T	0,00	1.217.029,27
HUB-EHSAL	0,00	5.075.861,36
XIOS Hogeschool Limburg	0,00	480.025,93
Totaal	7.792.558,85	23.339.011,41

§6. Het saldo tussen het gegarandeerde minimum aan academiseringsmiddelen, vermeld in paragraaf 5, en de totaliteit aan middelen voor academisering, vermeld in de paragrafen 1, 2 en 3, wordt per instelling verdeeld naar rato van het aandeel tussen de groeiende instellingen voor respectievelijk de academiserende kunstopleidingen en de andere academiserende opleidingen.

§7. De middelen, vermeld in dit artikel, worden met behoud van de bestemming ervan toegevoegd aan de werkingsuitkering.

§8. Een hogeschool kan ervoor opteren om een gedeelte van de middelen ter ondersteuning van de academisering onder te brengen in het Industrieel Onderzoeksfonds, bedoeld in artikel 74bis van het decreet van 20 december 2002 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2003, van de associatie waartoe zij behoort, indien in deze mogelijkheid voorzien is in het algemeen onderzoeks- en samenwerkingsreglement van de associatie waartoe ze behoort.

De hogeschool sluit een overeenkomst af met de associatie over de inzet van deze middelen vanuit het Industrieel Onderzoeksfonds.

Art. III.38.[441] §1. In het begrotingsjaar 2013 ontvangen de hogescholen voor de academisering de volgende bedragen:
1° voor de academiserende kunstopleidingen: 7.792.558,85 euro;
2° voor de andere academiserende opleidingen: 23.339.011,41 euro.

Deze bedragen worden voor het begrotingsjaar 2013 geïndexeerd aan de hand van de indexformule, vermeld in artikel III.5, §9.

§2. In het begrotingsjaar 2013 ontvangen de hogescholen voor de academisering de volgende bijkomende bedragen:
1° voor de academiserende kunstopleidingen: 1.230.000 euro;
2° voor de andere academiserende opleidingen: 7.170.000 euro.

§3. De som van de bedragen, vermeld in de paragrafen 1 en 2 wordt onder de hogescholen verdeeld overeenkomstig de bepalingen vermeld in artikel III.37, §4, §5 en §6.

---

[441] **Artikel III.38.** : Financieringsdecreet, artikel 38bis, ingevoegd bij het integratiedecreet, artikel 148 en gewijzigd bij het decreet van 21 december 2012 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2013, artikel 21 en bij OD XXIII, artikel V.87.
In paragraaf 1, tweede lid, zijn de woorden “artikel 9, §5” vervangen door de woorden “artikel III.5, §9”.
In paragraaf 3, is het woord “worden” vervangen door het woord “wordt” en zijn de woorden “artikel 38, §4, §5 en §6” vervangen door de woorden “artikel III.37, §4, §5 en §6”.

§4. De middelen, vermeld in dit artikel, worden met behoud van bestemming toegevoegd aan de werkingsuitkering.

§5. Een hogeschool kan ervoor opteren om een gedeelte van de middelen ter ondersteuning van de academisering onder te brengen in het Industrieel Onderzoeksfonds, bedoeld in artikel 74bis van het decreet van 20 december 2002 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2003, van de associatie waartoe zij behoort, indien in deze mogelijkheid voorzien is in het algemeen onderzoeks- en samenwerkingsreglement van de associatie waartoe ze behoort.

De hogeschool sluit een overeenkomst af met de associatie over de inzet van deze middelen vanuit het Industrieel Onderzoeksfonds.

Art. III.39.[442] §1. Vanaf het begrotingsjaar 2014 ontvangen de hogescholen een uitkering van 7.616.782,04 euro als aanvullende onderzoeksmiddelen voor de academisch gerichte kunstopleidingen in de Schools of Arts. Dit bedrag wordt vanaf het begrotingsjaar 2013 geïndexeerd aan de hand van de indexformule, vermeld in artikel III.5, §9.

Het bedrag, vermeld in het eerste lid, wordt vermeerderd met de volgende bedragen:

begrotingsjaar	bedrag (uitgedrukt in miljoen euro)
2014	2,18
2015	3,16
2016	4,13
2017	5,11
2018	6,41
2019	7,71
2020	9,01
2021	10,31
2022	11,61
vanaf 2023	12,93

Het bedrag dat in het begrotingsjaar t nominaal wordt toegevoegd, zijnde het verschil tussen het bedrag voor het begrotingsjaar t en het bedrag voor het begrotingsjaar t-1, vermeld in het tweede lid, wordt vanaf het begrotingsjaar t+1

[442] **Artikel III.39.** : Financieringsdecreet, artikel 38ter, ingevoegd bij het integratiedecreet, artikel 149 en gewijzigd bij het decreet van 21 december 2012 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2013, artikel 21 en bij OD XXIII, artikel V.88.
In paragraaf 1, eerste en derde lid, en paragraaf 3, eerste en derde lid, zijn de woorden “artikel 9, §5” vervangen door de woorden “artikel III.5, §9”.
In paragraaf 1, derde lid, zijn de woorden”artikelen 38, §3, 1°, en 38bis, §2, 1°” vervangen door de woorden “de artikelen III.37, §3, 1° en III.38, §2, 1°”.
In paragraaf 3, derde lid zijn de woorden “de artikelen 38, §3, 2°, en 38bis, §2, 2°” vervangen door de woorden “de artikelen III.37, §3, 2° en III.38, §2, 2°”.
In paragraaf 5 is het woord “begrotingsacademiejaar” vervangen door het woord “begrotingsjaar”.

geïndexeerd aan de hand van de indexformule, vermeld in artikel III.5, §9. Voor het berekenen van de nominale toename worden de bedragen vermeld in de artikelen III.37, §3, 1°, en III.38, §2, 1°, en de bedragen vermeld in het tweede lid als 1 geheel beschouwd.

§2. De bedragen, vermeld in paragraaf 1, worden onder de hogescholen verdeeld naar rato van het aantal opgenomen studiepunten en het aantal uitgereikte diploma's in de academisch gerichte kunstopleidingen.

Voor de vaststelling van het aantal opgenomen studiepunten in de academisch gerichte kunstopleidingen in een hogeschool wordt voor het begrotingsjaar t het gemiddelde aantal studiepunten in aanmerking genomen over de academiejaren t-7/t-6 tot en met t-3/t-2 waarvoor studenten onder diplomacontract zich hebben ingeschreven voor een academische initiële bachelor- of masteropleiding binnen een School of Arts.

Voor de vaststelling van het aantal uitgereikte diploma's in de academisch gerichte kunstopleidingen in een hogeschool wordt voor het begrotingsjaar t het gemiddelde aantal uitgereikte diploma's in aanmerking genomen over de academiejaren t-7/t-6 tot en met t-3/t-2 in een academische initiële bachelor- of masteropleiding binnen een School of Arts.

Zowel het aantal opgenomen studiepunten als het aantal uitgereikte diploma's wordt voor 50% meegerekend.

§3. Vanaf het begrotingsjaar 2014 ontvangen de universiteiten een uitkering van 23.514.788,22 euro als aanvullende onderzoeksmiddelen voor de academisch gerichte hogeschoolopleidingen die met ingang van het academiejaar 2013-2014 geïntegreerd zijn in de universiteiten. Dat bedrag wordt vanaf het begrotingsjaar 2013 geïndexeerd aan de hand van de indexformule, vermeld in artikel III.5, §9.

Het bedrag, vermeld in het eerste lid, wordt vermeerderd met de volgende bedragen (uitgedrukt in miljoen euro):

begrotingsjaar	bedrag (uitgedrukt in miljoen euro)
2014	12,82
2015	18,64
2016	24,27
2017	30,09
2018	35,39
2019	40,89
2020	46,19
2021	51,49
2022	56,99
vanaf 2023	60,67

Het bedrag dat in het begrotingsjaar t nominaal wordt toegevoegd, zijnde het verschil tussen het bedrag voor het begrotingsjaar t en het bedrag voor het

begrotingsjaar t-1, vermeld in het tweede lid, wordt vanaf het begrotingsjaar t+1 geïndexeerd aan de hand van de indexformule, vermeld in artikel III.5, §9. Voor het berekenen van de nominale toename worden de bedragen vermeld in de artikelen III.37, §3, 2°, en III.38, §2, 2°, en de bedragen vermeld in het tweede lid als 1 geheel beschouwd.

§4. De bedragen, vermeld in paragraaf 3, worden onder de universiteiten verdeeld naar rato van het aantal opgenomen studiepunten en het aantal uitgereikte diploma's in de academisch gerichte opleidingen waarvan de onderwijsbevoegdheid met ingang van het academiejaar 2013-2014 overgedragen is van de hogescholen aan de universiteiten.

Voor de vaststelling van het aantal opgenomen studiepunten in een universiteit wordt voor het begrotingsjaar t het gemiddelde aantal studiepunten in aanmerking genomen over de academiejaren t-7/t-6 tot en met t-3/t-2 waarvoor studenten onder diplomacontract zich hebben ingeschreven voor een academische initiële bachelor- of masteropleiding waarvan de onderwijsbevoegdheid met ingang van het academiejaar 2013-2014 overgedragen is aan de desbetreffende universiteit.

Voor de vaststelling van het aantal uitgereikte diploma's in een universiteit wordt voor het begrotingsjaar t het gemiddelde aantal uitgereikte diploma's in aanmerking genomen over de academiejaren t-7/t-6 tot en met t-3/t-2 in een academische initiële bachelor- of masteropleiding waarvan de onderwijsbevoegdheid met ingang van het academiejaar 2013-2014 overgedragen is aan de desbetreffende universiteit.

Voor de vaststelling van het aantal opgenomen studiepunten en van het aantal uitgereikte diploma's, vermeld in het tweede en derde lid, worden de opgenomen studiepunten en de uitgereikte diploma's in de academische initiële bachelor- of masteropleidingen, waarvan de onderwijsbevoegdheid met ingang van het academiejaar 2013-2014 overgedragen is aan een universiteit, geacht behoord te hebben bij de ontvangende universiteit tijdens de relevante academiejaren, nodig voor de berekening van het vijfjarige gemiddelde.

Zowel het aantal opgenomen studiepunten als het aantal uitgereikte diploma's wordt voor 50% meegerekend.

§5. In afwijking van paragraaf 2 en 4 kan vanaf het begrotingsjaar 2019 de jaarlijkse toename van de aanvullende onderzoeksmiddelen verdeeld worden op basis van outputindicatoren. De Vlaamse Regering stelt daarvoor een werkgroep samen die uiterlijk tegen 30 juni 2015 een voorstel uitwerkt. Op basis van dat voorstel legt de Vlaamse Regering tegen 1 januari 2016 de concrete verdelingswijze vast, alsook de lijst van outputindicatoren.

§6. De middelen, vermeld in dit artikel, worden met behoud van bestemming toegevoegd aan de werkingsuitkering.

Art. III.40. [443] §1. De Hogeschool Gent ontvangt een bedrag van 13.828,13 euro als extra werkingsuitkering. Vanaf het begrotingsjaar 2015 wordt dat bedrag toegevoegd aan het variabel onderwijsgedeelte voor de professioneel gerichte opleidingen aan de hogescholen VOWprof.

§2. De bedragen, vermeld in dit artikel worden geïndexeerd aan de hand van de indexformule, vermeld in artikel III.5, §9.

§3. De middelen, vermeld in dit artikel, worden met behoud van bestemming toegevoegd aan de werkingsuitkering.

Art. III.41.[444] §1. Vanaf het begrotingsjaar 2012 wordt in een bijkomende financiering voorzien voor de hogeronderwijsinstellingen die een vestigingsplaats hebben in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad en er initiële bachelor- of masteropleidingen organiseren. Die bijkomende financiering bedraagt (uitgedrukt in miljoen euro):

begrotingsjaar 2012	1,8
begrotingsjaar 2013	3,5
vanaf het begrotingsjaar 2014	6,5

Het bedrag dat in het begrotingsjaar t nominaal wordt toegevoegd, zijnde het verschil tussen het bedrag voor het begrotingsjaar t en het bedrag voor het begrotingsjaar t-1, vermeld in het eerste lid, wordt vanaf het begrotingsjaar t+1 geïndexeerd aan de hand van de indexformule, vermeld in artikel III.5, §9.

Vanaf het begrotingsjaar 2014 ontvangen deze instellingen daarenboven jaarlijks een toelage van 3.116.539,88 euro. Dit bedrag is op indexniveau 2011 en wordt vanaf het begrotingsjaar 2012 geïndexeerd aan de hand van de indexformule, vermeld in artikel III.5, §9.

De som van de bedragen, vermeld in deze paragraaf, worden verdeeld over de hogeronderwijsinstellingen met vestigingsplaats in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad naar rato van het aantal opgenomen studiepunten in de initiële bachelor- en masteropleidingen, georganiseerd en aangeboden in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, berekend overeenkomstig artikel III.7.

De middelen worden beschouwd als werkingsuitkeringen als vermeld in artikel III.1, eerste lid, en III.2.

---

[443] **Artikel III.40.** : Financieringsdecreet, artikel 39, paragraaf 2, 3 en 4, gewijzigd bij het integratiedecreet, artikel 150.
De paragrafen 2, 3 en 4 zijn hernummerd tot paragraaf 1, 2 en 3.
In paragraaf 2 zijn de woorden “vanaf het begrotingsjaar 2008” niet opgenomen in de codificatie en zijn de woorden “artikel 9, §5” vervangen door de woorden “artikel III.5, §9”.

[444] **Artikel III.41.** : Financieringsdecreet, artikel 39ter, ingevoegd bij het integratiedecreet, artikel 152.
In paragraaf 1, tweede en derde lid, zijn de woorden “artikel 9, §5” vervangen door de woorden “artikel III.5, §9”.
In paragraaf 1, vierde lid, zijn de woorden “artikel 11” vervangen door de woorden “artikel III.7”.
In paragraaf 1, vijfde lid, zijn de woorden “hoofdstuk II, afdeling I” vervangen door de woorden “artikel III.1, eerste lid en III.2”.

§2. De hogeronderwijsinstellingen die overeenkomstig paragraaf 1 bijkomende middelen ontvangen, rapporteren jaarlijks aan de Vlaamse minister, bevoegd voor het onderwijs, over de leefbaarheid van de initiële bachelor- en masteropleidingen die ze organiseren en aanbieden in het tweetalige gebied Brussel-Hoofstad, over de initiatieven die ze nemen om de opleidingen sterker te positioneren en de leefbaarheid ervan te verbeteren, en over de resultaten en effecten van de initiatieven.

Als basis voor die rapportering maakt de administratie jaarlijks tegen uiterlijk 30 juni een rapport op van de evolutie van de studentencijfers in die opleidingen. Het eerste rapport, het nulrapport, wordt opgeleverd tegen 30 juni 2012. Het eerste monitoringrapport wordt opgeleverd tegen 30 juni 2013. De betrokken instellingen rapporteren uiterlijk 3 maanden na de datum van oplevering van het nulrapport en het monitoringrapport. De eerste instellingsrapporten worden ingestuurd tegen 1 september 2012.

Tegen 1 januari 2017 wordt er een globale evaluatie gemaakt van de resultaten en effecten van de genomen initiatieven.

Art. III.42.[445] §1. Wanneer een centrum voor volwassenenonderwijs in academiejaar t/t+1 een geaccrediteerde opleiding, in uitvoering van artikel II.138, overdraagt aan een hogeschool dan ontvangt deze instelling vanaf begrotingsjaar t hiervoor de volgende middelen :

1° in het jaar t : de kost van de lonen van de personeelsleden die in uitvoering van artikel V.204 een betrekking opnemen in de hogeschool met inbegrip van het gedeelte van het vakantiegeld en de eindejaarstoelage dat ten laste is van de hogeschool;
2° in het jaar t+1 en t+2 : de totale loonkost van de personeelsleden die in uitvoering van artikel V.204 in het jaar t effectief een opdracht hebben opgenomen in de hogeschool;
3° vanaf het jaar t+3 worden deze middelen jaarlijks met 20% afgebouwd. De vrijgekomen middelen worden toegevoegd aan de werkingsmiddelen voor de professionele bacheloropleidingen VOWprof, zoals vastgesteld in artikel III.5.

§2. In afwijking van paragraaf 1 wordt het totaal vastgelegde bedrag voor de overdracht van de bachelor in de sociale readaptatiewetenschappen aan de Katholieke Hogeschool Leuven vanaf begrotingsjaar t+3 jaarlijks met 12,5% verminderd.

---

[445] **Artikel III.42.** : Financieringsdecreet, artikel 39quater, ingevoegd bij het decreet van 13 juli 2012 houdende bepalingen tot begeleiding van de tweede aanpassing van de begroting 2012, artikel 9.
In paragraaf 1 is de opdeling in streepjes vervangen door een opdeling in punt 1°, 2° en 3°.
In de aanhef van paragraaf 1 zijn de woorden “artikel 57ter van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen” vervangen door de woorden “artikel II.138”.
In paragraaf 1, punt 1°, zijn de woorden “artikel 307sexies van het decreet van 13 juli 1994 betreffende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap” vervangen door de woorden “artikel V.204”.
In paragraaf 1, punt 2°, zijn de woorden “artikel 307sexies van hetzelfde decreet” vervangen door de woorden “artikel V.204”.
In paragraaf 1, punt 3°, zijn de woorden “artikel 9” vervangen door de woorden “artikel III.5”.
In paragraaf 3 zijn de woorden “artikel 9, §5” vervangen door de woorden “artikel III.5, §9”.

§3. De bedragen berekend in begrotingsjaar t worden vanaf het begrotingsjaar t+1 geïndexeerd aan de hand van de indexformule, vermeld in artikel III.5, §9.

Art. III.43.[446] §1. In de begrotingsjaren 2008 tot en met 2013 ontvangen de universiteiten gezamenlijk een aanvullende uitkering van 1 miljoen euro voor het versterken van het onderzoek in de volgende disciplines : de Historische wetenschappen, de Letteren (inclusief informatie- en documentatiewetenschappen, de bibliotheek- en archiefwetenschappen) en de Wijsbegeerte (inclusief de moraalwetenschappen). Dit bedrag wordt onder de universiteiten verdeeld op basis van het aandeel van elke universiteit in het aantal onderzoekers in die disciplines werkzaam aan de betrokken universiteit en betaald met andere financieringsbronnen dan de werkingsuitkering, uitgedrukt in voltijdse equivalenten. De gegevens worden aangeleverd door de Vlaamse Interuniversitaire Raad na een gezamenlijke validatie ervan door de universiteiten, de overheid en het Expertisecentrum Onderzoek en Ontwikkelingsmonitor erkend en gefinancierd door de Vlaamse Regering.

Deze middelen worden beschouwd als werkingsuitkeringen, zoals bepaald in artikel III.1, eerste lid en III.2.

Het bedrag vermeld in het eerste lid van dit artikel wordt vanaf het begrotingsjaar 2008 geïndexeerd aan de hand van de indexformule, vermeld in artikel III.5, §9.

§2. Voor de begrotingsjaren 2012 en 2013 wordt het bedrag, vermeld in paragraaf 1, eerste lid, beperkt tot respectievelijk 960.000 euro en 860.000 euro (prijsniveau 2011). Deze bedragen worden geïndexeerd aan de hand van de indexformule, vermeld in artikel III.5, §9.

Afdeling 3. Praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek

Art. III.44.[447] §1. In het begrotingsjaar 2012 ontvangen de hogescholen een bedrag van 10,708 miljoen euro voor het praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek. Dit bedrag is op indexniveau 2011 en wordt vanaf het begrotingsjaar 2012 geïndexeerd aan de hand van de formule, vermeld in artikel III.5, §9.

§2. Het bedrag vermeld in paragraaf 1, wordt in het begrotingsjaar 2012 vermeerderd met 100.000 euro.

---

[446] **Artikel III.43.** : Financieringsdecreet, artikel 40, gewijzigd bij het integratiedecreet, artikel 153 en bij OD XXII, artikel V.28.
In paragraaf 1, eerste lid zijn de woorden “Steunpunt O&O-indicatoren” vervangen door de woorden “Expertisecentrum Onderzoek en Ontwikkelingsmonitor”.
In paragraaf 1, tweede lid zijn de woorden “hoofdstuk II, afdeling I, van dit decreet” vervangen door de woorden “artikel III.1, eerste lid en III.2”.
In paragraaf 1, derde lid en paragraaf 2 zijn de woorden “artikel 9, §5” vervangen door de woorden “artikel III.5, §9”.

[447] **Artikel III.44.** : Hogescholendecreet, artikel 190bis, ingevoegd bij het Structuurdecreet, artikel 153, vervangen bij het integratiedecreet, artikel 157.
In paragraaf 1 zijn de woorden “artikel 9, §5, van het decreet van 14 maart 2008 betreffende de financiering van de werking van de hogescholen en universiteiten in Vlaanderen“ vervangen door de woorden “artikel III.5, §9”.
In paragraaf 3, 1°, zijn de woorden “artikel 11 van het decreet van 14 maart 2008 betreffende de financiering van de werking van de hogescholen en universiteiten in Vlaanderen” vervangen door de woorden “artikel III.7”.

§3. De bedragen, verkregen na toepassing van paragraaf 1 en 2, worden verdeeld onder de hogescholen op basis van de som van:
1° 100% van het aantal opgenomen studiepunten in de initiële professionele bacheloropleidingen, berekend conform artikel III.7;
2° 50% van het gemiddeld aantal opgenomen studiepunten over de academiejaren t-7/t-6 tot en met t-3/t-2 waarvoor studenten zich hebben ingeschreven in een diplomacontract voor bachelor-na-bacheloropleidingen.

§4. De toegekende bedragen worden door de hogescholen besteed aan het dekken van zowel kosten voor het opzetten van een organieke ondersteuningsstructuur als de kosten verbonden met de uitvoering van de projecten van praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek in het kader van het professioneel hoger onderwijs.

De hogeschool stelt samen met de associatie waartoe ze behoort een onderzoeksreglement op. Dat reglement bevat ten minste de volgende elementen:
1° de looptijd van de projecten;
2° de (voorwaarden voor de) wetenschappelijke ondersteuning van de projecten;
3° de methodologie die gevolgd wordt bij de ex-ante-evaluatie van de ingediende voorstellen, de ex-postevaluatie van de uitgevoerde projecten en eventueel de tussentijdse evaluatie van de projecten die in uitvoering zijn.

Art. III.45.[448] §1. Vanaf het begrotingsjaar 2013 ontvangen de hogescholen jaarlijks een bedrag van 11.039.000,00 euro voor het praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek. Dit bedrag wordt vanaf het begrotingsjaar 2013 geïndexeerd aan de hand van de formule, vermeld in artikel III.5, §9.

Vanaf het begrotingsjaar 2014 wordt jaarlijks een bedrag van 3.016.980 euro toegevoegd voor het praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek. Dit bedrag is op indexniveau 2011 en wordt vanaf het begrotingsjaar 2012 geïndexeerd aan de hand van de formule, vermeld in artikel III.5, §9.

Vanaf het begrotingsjaar 2014 wordt jaarlijks een bedrag van 1.000.000 euro toegevoegd voor het praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek. Dit bedrag wordt vanaf het begrotingsjaar 2015 geïndexeerd aan de hand van de formule, vermeld in artikel III.5, §9.

§2. De bedragen, vermeld in paragraaf 1, worden vermeerderd met de volgende bedragen (uitgedrukt in miljoen euro):

begrotingsjaar	bedrag (uitgedrukt in miljoen euro)
2013	0,6

[448] **Artikel III.45.** : Financieringsdecreet, artikel 39bis, ingevoegd bij het decreet van 23 december 2011 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2012, artikel 22, vervangen bij het integratiedecreet, artikel 151 en gewijzigd bij het decreet van 21 december 2012 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2013, artikel 22.
In paragraaf 1, eerste, tweede en derde lid, en paragraaf 2, tweede lid, zijn de woorden “artikel 9, §5” vervangen door de woorden “artikel III.5, §9”.
In paragraaf 3, eerste lid, punt 1°, zijn de woorden “artikel 11” vervangen door de woorden “artikel III.7”.

2014	1,1
2015	1,5
2016	2,0
2017	2,5
2018	3,0
2019	3,4
2020	3,9
2021	4,5
2022	4,8
vanaf 2023	5,2

Het bedrag dat in het begrotingsjaar t nominaal wordt toegevoegd, zijnde het verschil tussen het bedrag voor het begrotingsjaar t en het bedrag voor het begrotingsjaar t-1, vermeld in deze paragraaf, wordt vanaf het begrotingsjaar t+1 geïndexeerd aan de hand van de indexformule, vermeld in artikel III.5, §9.

§3. De bedragen, verkregen na toepassing van paragraaf 1 en 2, worden verdeeld onder de hogescholen op basis van de som van:

1° 100% van het aantal opgenomen studiepunten in de initiële professionele bacheloropleidingen, berekend overeenkomstig artikel III.7;
2° 50% van het gemiddeld aantal opgenomen studiepunten over de academiejaren t-7/t-6 tot en met t-3/t-2 waarvoor studenten zich hebben ingeschreven in een diplomacontract voor bachelor-na-bacheloropleidingen.

In afwijking van het eerste lid kan vanaf het begrotingsjaar 2019 de jaarlijkse toename van de middelen voor het praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek verdeeld worden op basis van outputindicatoren. De Vlaamse Regering stelt daarvoor een werkgroep samen die uiterlijk tegen 30 juni 2015 een voorstel uitwerkt. Op basis van dat voorstel legt de Vlaamse Regering tegen 1 januari 2016 de lijst van outputindicatoren vast, alsook de concrete verdelingswijze.

§4. De toegekende bedragen worden door de hogescholen besteed aan het dekken van zowel de kosten voor het opzetten van een organieke ondersteuningsstructuur als de kosten verbonden met de uitvoering van de projecten van praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek in het kader van het professioneel hoger onderwijs.

De hogeschool stelt samen met de associatie waartoe ze behoort een onderzoeksreglement op. Dat reglement bevat ten minste de volgende elementen:

1° de looptijd van de projecten;
2° de (voorwaarden voor de) wetenschappelijke ondersteuning van de projecten;
3° de methodologie die gevolgd wordt bij de ex-ante-evaluatie van de ingediende voorstellen, de ex-postevaluatie van de uitgevoerde projecten en eventueel de tussentijdse evaluatie van de projecten die in uitvoering zijn.

Afdeling 4. Financiering van de investeringen van de hogescholen

Art. III.46.[449] De investeringsmiddelen bedragen voor het begrotingsjaar 2002 :

[449] **Artikel III.46.** : Hogescholendecreet, artikel 196, §3, ingevoegd bij het decreet van 21 december 2001 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2002, artikel 3, het decreet van 18 december 2009

1° voor depubliekrechtelijke hogescholen, exclusief de Hogere Zeevaartschool : 9.071.000 euro;
2° voor de gesubsidieerde vrije hogescholen : 12.493.000 euro.

Vanaf het begrotingsjaar 2003 worden deze bedragen aangepast met de voor het begrotingsdecreet gehanteerde aanpassingsfactor voor de investeringssubsidies.

De indexering vermeld in het tweede lid wordt in het begrotingsjaar 2010 niet toegepast.

Art. III.47.[450] Deze investeringsmiddelen dragen uitsluitend bij tot de dekking van de uitgaven voor de aankoop van gebouwen, voor de gehele of gedeeltelijke nieuwbouw of verbouwing, voor de voorafgaande afbraakwerken, voor de omgevingswerken, voor de eerste uitrusting, voor de aankoop van gronden, voor de aankoop van didactische en wetenschappelijke apparatuur, voor de onroerende investeringen met betrekking tot de sociale voorzieningen, tot dekking van de kapitaal- en intrestlasten voortspruitend uit leningen ten behoeve van de investeringsuitgaven, tot dekking van de investeringsuitgaven bij publieke private samenwerkingsovereenkomsten en tot dekking van de investeringsuitgaven bij promotieovereenkomsten voor aanneming van werken.

Art. III.48.[451] §1. Om voor de financiering van de investeringen in aanmerking te komen moet de hogeschool voldoen aan de volgende voorwaarden:
1° minstens 2.000 financierbare studenten tellen, indien het nieuwbouw, vernieuwbouw of aankoop van gebouwen betreft;
2° eigenaar zijn van het onroerend goed, ofwel een zakelijk recht bezitten op het onroerend goed dat haar het genot waarborgt voor ten minste een periode van dertig jaar. Deze voorwaarde geldt niet bij de aankoop van een gebouw, van grond of van zware didactische en wetenschappelijke apparatuur.

§2. In de schoot van de associatie wordt een advies gegeven over de meerjarenplanning en over de besteding van de investeringsmiddelen. Dit advies is gebaseerd op het in artikel II.11, tweede lid, 7°, bedoelde meerjarenplan voor de onderlinge afstemming van investeringen, infrastructuur, bibliotheek- en documentatievoorzieningen.

§3. Voor de hogescholen die geen deel uitmaken van een associatie wordt de in paragraaf 1 vermelde norm verhoogd tot 4.000 financierbare studenten.

Art. III.49.[452] Bij verkoop of wijziging van het doel van het geheel of een deel van het gebouw dat werd aangekocht, gebouwd, gemoderniseerd, uitgebreid of geschikt

---

houdende bepalingen tot begeleiding van de derde aanpassing van de begroting 2009, artikel 11 en OD XXIII, artikel V.25.
[450] **Artikel III.47.** : Hogescholendecreet, artikel 197, vervangen bij OD XVII, artikel V.13.
[451] **Artikel III.48** : Hogescholendecreet, artikel 198, gewijzigd bij het Structuurdecreet, artikel 157.
In paragraaf 1 is de opdeling in streepjes vervangen door een opdeling in 1° en 2°.
In paragraaf 2 zijn de woorden “artikel 101, §2, 8°, van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen” vervangen door de woorden “artikel II.11, tweede lid 7°”.
[452] **Artikel III.49.** : Hogescholendecreet, artikel 200, gewijzigd bij OD XXIII, artikel V.26.

gemaakt met behulp van de in artikel III.46 en III.124 bedoelde middelen, dient het totale bedrag van de tegemoetkoming terugbetaald te worden. Deze bepaling is niet van toepassing wanneer sinds de eerste januari van het jaar waarin de belofte van tegemoetkoming werd gedaan 30 jaar zijn verlopen; of wanneer bij verkoop de opbrengst ten belope van het bedrag van de toegekende subsidie binnen een periode van 2 jaar en met behoud van bestemming opnieuw wordt geïnvesteerd voor de in artikel III.47 bedoelde aangelegenheden.

Een terugbetaling van de tegemoetkoming is evenmin van toepassing als het geheel of een deel van het gebouw dat werd aangekocht, gebouwd, gemoderniseerd, uitgebreid of geschikt gemaakt met behulp van de middelen, vermeld in artikel III.46 en III.124, aan een universiteit wordt overgedragen of ter beschikking gesteld overeenkomstig het bepaalde in artikel II.73, §6, in het kader van de overdracht van bevoegdheid, vermeld in artikel II.71, §4, en als aldus het doel van het desbetreffende gebouw of deel van het gebouw behouden blijft.

In voorkomend geval is de universiteit evenmin een vergoeding verschuldigd voor de investeringen, vermeld in artikel III.47, die de hogeschool met de middelen, vermeld in artikel III.46 en III.124, gedaan heeft.

Art. III.50.[453] §1. Naast de werkingsuitkeringen ontvangen de Vlaamse autonome hogescholen vanaf het begrotingsjaar 2011 een bedrag van 868.000 euro voor het eigenaarsonderhoud.

§2. Vanaf het begrotingsjaar 2012 wordt dit bedrag geïndexeerd volgens de gezondheidsindex.

§3. Indien een beroep wordt gedaan op de waarborg van de Vlaamse Gemeenschap kan deze zich laten terugbetalen met behulp van de volgende verrichtingen, in de volgorde waarin zij zijn aangegeven:
1° afhouding op de werkingsuitkering verschuldigd aan de hogeschool die in het gebouw is gehuisvest;
2° afhouding op de dotatie toegekend aan andere onderwijsinstellingen die door dezelfde inrichtende macht zijn georganiseerd;
3° invordering door het bestuur van Registratie en Domeinen van het Ministerie van Financiën op het patrimonium van de inrichtende macht.

Afdeling 5. Financiering van de investeringen van de universiteiten

---

In het eerste lid zijn de woorden “artikel 196” vervangen door de woorden “artikel III.46 en III.124” en zijn de woorden “artikel 197” vervangen door de woorden “artikel III.47”.
In het tweede lid, zijn de woorden “artikel 196” vervangen door de woorden “artikel III.46 en III.124”, zijn de woorden “artikel 24, §6, van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen” vervangen door de woorden “artikel II.73, §6” en zijn de woorden “artikel 23, §4, van voormeld decreet” vervangen door de woorden “artikel II.71, §4”.
In het derde lid, zijn de woorden “artikel 197” vervangen door de woorden “artikel III.47” en zijn de woorden “artikel 196” vervangen door de woorden “artikel III.46 en III.124”.
[453] **Artikel III.50.** : Hogescholendecreet, artikel 204, vervangen bij het decreet van 23 december 2011 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2012, artikel 6.
In paragraaf 3 is de onderverdeling in a), b) en c) vervangen door een onderverdeling in 1°, 2° en 3°.

Art. III.51.[454] Het universiteitsbestuur stelt voor een tijdvak van ten minste 5 jaar een investeringsplan vast. Dit investeringsplan omvat in elk geval het voorgenomen beleid ten aanzien van de investeringen van de universiteit in het betreffende tijdvak. Het wordt, waar nodig, jaarlijks bijgesteld. De financiële gevolgen ervan worden, per betrokken jaar, geraamd in de begroting bedoeld in deel 4, titel 1, hoofdstuk 3.

De Vlaamse Regering kan nadere regels bepalen omtrent het opmaken van dit investeringsplan.

In afwijking van het voorgaande stellen de Universiteit Hasselt en de transnationale Universiteit Limburg een globaal investeringsplan vast voor de universitaire campus Diepenbeek-Hasselt. In dit investeringsplan wordt op een duidelijke wijze onderscheid gemaakt tussen de investeringsuitgaven die respectievelijk zijn bedoeld voor 1 van de beide universitaire instellingen. Anderzijds moet dit investeringsplan een geïntegreerd geheel vormen met het oog op de financiële en de budgettaire controle. De investeringskredieten ten bate van de Universiteit Hasselt en de investeringskredieten ten bate van de transnationale Universiteit Limburg worden als 1 bedrag vastgesteld en gestort aan de Universiteit Hasselt.

Art. III.52.[455] Binnen de perken en volgens de modaliteiten bepaald in dit deel, draagt de Vlaamse Gemeenschap met jaarlijkse uitkeringen bij in de financiering van de investeringen van de universiteiten.

Art. III.53.[456] Deze investeringen dragen uitsluitend bij tot dekking van de uitgaven die rechtstreeks de verwerving, de oprichting of uitbreiding, de verbouwing, de instandhouding en de grove herstellingen van onroerende goederen bestemd voor het onderwijs, het onderzoek, de wetenschappelijke dienstverlening en de administratie van de universiteit, met inbegrip van onroerende goederen door bestemming en zware wetenschappelijke apparatuur tot voorwerp hebben, en tot dekking van de financiële lasten voortspruitend uit leningen ten behoeve van de investeringsuitgaven.

De universiteiten kunnen de investeringsuitgaven die rechtstreeks de instandhouding en de grove herstellingen van onroerende goederen bestemd voor sociale voorzieningen voor studenten tot voorwerp hebben, ten laste leggen van de jaarlijkse investeringsuitkeringen. Deze bedragen dienen in mindering gebracht te worden in afdeling II (Investeringen) en in meerdering in afdeling III (sociale voorzieningen ten behoeve van de studenten) van het begrotingsschema, vastgelegd in artikel IV.14.

---

[454] **Artikel III.51.** : Universiteitendecreet, artikel 137, gewijzigd bij OD XIV, artikel V.34.
In het eerste lid zijn de woorden “afdeling 5 van dit hoofdstuk” vervangen door de woorden “deel 4, titel 1, hoofdstuk 3”.
In het derde lid zijn de woorden “het Limburgs Universitair Centrum” telkens vervangen door de woorden “de Universiteit Hasselt”.
[455] **Artikel III.52.** : Universiteitendecreet, artikel 138.
De woorden “dit decreet” zijn vervangen door de woorden “dit deel”.
[456] **Artikel III.53.** : Universiteitendecreet, artikel 139, gewijzigd bij het Reparatiedecreet, artikel 39.
In het tweede lid zijn de woorden “artikel 154” vervangen door de woorden “artikel IV.14”.
In het derde lid zijn de woorden “de artikelen 29, 7°, en 125” vervangen door de woorden “artikel II.173”.

De universiteiten kunnen de investeringsuitgaven die nodig zijn voor de naleving van overeenkomsten die in het kader van artikel II.173 met 1 of meerdere universiteiten worden afgesloten voor de gezamenlijke organisatie van onderwijs- en onderzoeksactiviteiten, ten laste leggen van de jaarlijkse investeringsuitkeringen.

Art. III.54.[457] §1. Het basisbedrag van de investeringskredieten van de universiteiten, uitgedrukt in duizend euro wordt voor de jaren 2011, 2012 en 2013 vastgesteld als volgt :

1. Katholieke Universiteit Leuven	9.100
2. Vrije Universiteit Brussel	2.992
3. Universiteit Antwerpen	2.687
4. Universiteit Hasselt	585
5. HUB-KUBrussel	139
6. Universiteit Gent	6.341

§2. Het basisbedrag wordt geïndexeerd als volgt : het basisbedrag wordt vermenigvuldigd met de gewogen evolutie van het jaarlijks gemiddelde van de index van de Associatie van Belgische Experten (ABEX-index) van de 5 voorlaatste kalenderjaren die voorafgaan aan het begrotingsjaar, uitgedrukt in percenten.

§3. Met ingang van het begrotingsjaar 2015 worden de investeringskredieten aangepast op basis van geactualiseerde parameters.

Afdeling 6. Financiering van het hoger beroepsonderwijs

Art. III.55.[458] §1. Vanaf het begrotingsjaar 2014 ontvangen de hogescholen voor de taken in verband met het samenwerkingsverband voor hbo5-opleidingen, zoals bepaald in artikel 50 van het decreet van 30 april 2009 betreffende het secundair na secundair onderwijs en hoger beroepsonderwijs, een werkingstoelage.

§2. Voor de werkingstoelage, voorzien in paragraaf 1, kunnen volgende bedragen worden vastgelegd:
1° voor het begrotingsjaar 2014: 182.250 euro;

---

[457] **Artikel III.54.** : Universiteitendecreet, artikel 140, §1, 2°, §2, eerste lid en §3, gewijzigd bij het decreet van 18 december 2009 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2010, artikel 19 en 20, bij het decreet van 22 december 2010 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2011, artikel 25 en 26, bij het decreet van 23 december 2011 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2012, artikel 7, bij het integratiedecreet, artikel 155 en bij het decreet van 21 december 2012 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2013.
In paragraaf 1 zijn de woorden “2002, 2003, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010,” niet opgenomen in de codificatie en zijn in de tabel bij punt 5. de woorden “Limburgs Universitair Centrum” vervangen door de woorden “Universiteit Hasselt” en zijn de woorden “Katholieke Universiteit Brussel” vervangen door de woorden “HUB-KUBrussel”.
In paragraaf 2, eerste lid, is de zinsnede “Vanaf het begrotingsjaar 2002 wordt het basisbedrag voor 2001 geïndexeerd als volgt:” vervangen door de zinsnede “Het basisbedrag wordt geïndexeerd als volgt:”.
[458] **Artikel III.55.** : Financieringsdecreet, artikel 40bis, ingevoegd bij het decreet van 30 april 2009 betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs, artikel 150 en vervangen bij het HBO decreet, artikel 40.
In paragraaf 2 is de opdeling in streepjes vervangen door een opdeling in 1° en 2°.
In paragraaf 3 zijn de woorden “a rato” vervangen door de woorden “naar rato”.
In paragraaf 5 zijn de woorden “artikel 50, §2” vervangen door de woorden “artikel III.62, §2”.

2° vanaf het begrotingsjaar 2015: 1.604.588 euro.

§3. De werkingstoelage van een hogeschool, zoals bepaald in paragraaf 1, bestaat uit een sokkel en een variabel deel. De sokkel bedraagt steeds 35.000 euro. Het variabel deel wordt bepaald door het resterende bedrag te verdelen tussen de samenwerkingsverbanden naar rato van het aantal hbo5-opleidingen dat ze aanbieden.

§4. In afwijking van paragraaf 3 wordt in 2014 het bedrag waarin in paragraaf 2 voorzien wordt, gelijk verdeeld over het aantal hogescholen dat lid is van een samenwerkingsverband.

§5. Indien de Hogere Zeevaartschool gebruik maakt van de bepaling, vermeld in artikel III.62, §2, kan ze geen aanspraak maken op de werkingstoelage, als vermeld in paragraaf 1.

Art. III.56.[459] Onder 'tutoring' wordt verstaan dat studenten uit het hoger onderwijs op een gestructureerde manier optreden als begeleider en rolmodel, met de bedoeling om leerlingen basis- en secundair onderwijs te ondersteunen bij het leer- en keuzeproces. De studenten uit het hoger onderwijs worden daarbij "tutors" genoemd, de betrokken leerlingen uit het basis- of secundair onderwijs worden aangeduid als "tutees".

Onder de voorwaarden bepaald door de Vlaamse Regering kan de Vlaamse Regering subsidies verlenen aan instellingen voor hoger onderwijs die in samenwerking met basisscholen en scholen voor secundair onderwijs "tutoring" aanbieden aan de leerlingen van die scholen. De Vlaamse Regering bepaalt de wijze van selectie, de duur en de evaluatie van de projecten.

Afdeling 7. Terbeschikkingstelling wegens persoonlijke aangelegenheden voorafgaand aan het rustpensioen

Art. III.57.[460] §1. Het bedrag bestemd voor de financiering van de personeelsleden van de hogescholen, ter beschikking gesteld wegens persoonlijke aangelegenheden voorafgaand aan het rustpensioen, is gelijk aan de som van volgende bedragen :

1° de geraamde kosten van de wachtgelden van de personeelsleden van de hogescholen, ter beschikking gesteld wegens persoonlijke aangelegenheden voorafgaand aan het rustpensioen, met uitzondering van die personeelsleden waarvan sprake in punt 2°, te betalen tijdens het begrotingsjaar;
2° dat deel van de wachtgelden die de personeelsleden die genieten van een terbeschikkingstelling wegens persoonlijke aangelegenheden voorafgaand aan het rustpensioen in het speciale overgangsstelsel, ontvangen hebben in het academiejaar dat tijdens het vorige begrotingsjaar werd afgesloten, dat overeenkomt met 62,5 % van hun laatste brutoactiviteitssalaris.

§2. De hogescholen ontvangen vanaf het begrotingsjaar 1998 het bedrag vermeld in paragraaf 1, 2°.

---

[459] **Artikel III.56**. : Financieringsdecreet, artikel 40quinquies, ingevoegd bij OD XXI, artikel V.64.
[460] **Artikel III.57.** : Hogescholendecreet, artikel 181bis, §1 en 2, ingevoegd bij OD VIII, artikel 44, en gewijzigd bij het Structuurdecreet, artikel 146.

Afdeling 8. Wettelijke en conventionele werkgeversbijdragen universiteiten

Art. III.58.[461] §1. Vanaf het begrotingsjaar 2008 ontvangen de volgende universiteiten de hierna vermelde uitkeringen, uitgedrukt in k euro, als bijdrage in het dekken van de kosten die voortvloeien uit de hogere loonlasten die de universiteiten als werkgever moeten dragen voor hun personeelsleden, vermeld in deel 5, titel 1, hoofdstuk 1 en 2, in vergelijking met de loonlast die de Universiteit Gent als werkgever draagt. De structurele hogere verplichtingen die de Universiteit Gent als publiekrechtelijke instelling moet dragen, worden in mindering gebracht:

a) Katholieke Universiteit Leuven	9.789
b) Vrije Universiteit Brussel	3.305
c) Universiteit Antwerpen	927
d) Universiteit Hasselt	208
e) HUB-KUBrussel	195

§2. Naast de uitkeringen in paragraaf 1, ontvangen de volgende universiteiten vanaf het begrotingsjaar 2008 de hierna vermelde uitkeringen, uitgedrukt in k euro, als bijdrage in het dekken van de kosten van de door de instellingen gefinancierde aanvullende pensioenen voor de leden van het administratief en technisch personeel, vermeld in artikel V.47, om voor die personeelsleden een pensioenregeling uit te werken die vergelijkbaar is met de rijkspensioenregeling :

a) Katholieke Universiteit Leuven	6.410
b) Vrije Universiteit Brussel	2.149
c) HUB-KUBrussel	100

§3. De bedragen vermeld in paragraaf 1 en paragraaf 2 ten bate van de HUB-KUBrussel worden op basis van een rapportering van de commissaris van de Vlaamse Regering en van de gemachtigde van Financiën over de evolutie van salariskosten van de betreffende personeelscategorieën, jaarlijks aangepast. De vrijgekomen bedragen worden toegevoegd aan het bedrag van een andere instelling bij overname door die andere instelling van de betrokken personeelsleden.

§4. Vanaf het begrotingsjaar 2008 volgen de bedragen, vermeld in paragraaf 1 en paragraaf 2, de evolutie van de gezondheidsindex. Deze bedragen kunnen na een evaluatie om de 5 jaar worden aangepast aan de gewijzigde omstandigheden.

---

[461] **Artikel III.58.** : Financieringsdecreet, artikel 41, gewijzigd bij het decreet van 18 december 2009 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2010, artikel 18.
In paragraaf 1 zijn de woorden “hoofdstukken IV en V van het Universiteitendecreet” vervangen door de woorden “deel 5, titel 1, hoofdstuk 1 en 2”.
In de tabel in §1 bij punt e), in de tabel in §2 bij punt c) en in §3 zijn de woorden “Katholieke Universiteit Brussel” telkens vervangen door de woorden “HUB-KUBrussel”.
In paragraaf 2 zijn de woorden “artikel 107 van het Universiteitendecreet” vervangen door de woorden “artikel V.47”.

Voor het begrotingjaar 2010 worden de bedragen vermeld in paragraaf 1 en paragraaf 2 niet aangepast aan de evolutie van de gezondheidsindex.

Afdeling 9. – Aanmoedigingsfonds voor beleidsspeerpunten

Art. III.59.[462] §1. Naast de werkingsuitkeringen, vermeld in artikel III.5, voorziet de Vlaamse Gemeenschap in de financiering van een Aanmoedigingsfonds voor beleidsspeerpunten, hierna Aanmoedigingsfonds te noemen, voor de hogescholen en de universiteiten die voldoen aan de minimale instellingsnorm voor de onderwijssokkel, vermeld in artikel III.8. Die middelen worden door de hogescholen en de universiteiten aangewend om gelijke kansen en diversiteit in het hoger onderwijs aan te moedigen en in het bijzonder om maatregelen te nemen die de instroom en de doorstroom bevorderen van studenten uit bevolkingsgroepen die ondervertegenwoordigd zijn in het hoger onderwijs.

§2. Voor het begrotingsjaar 2008 bedraagt de financiering voor het Aanmoedigingsfonds 3 miljoen euro.

Vanaf het begrotingsjaar 2009 bedraagt de financiering voor het Aanmoedigingsfonds jaarlijks 6 miljoen euro.

§3. Vanaf het begrotingsjaar 2008 worden de bedragen, vermeld in paragraaf 2, geïndexeerd aan de hand van de indexformule, vermeld in artikel III.5, §9.

Art. III.60.[463] §1. Vanaf het begrotingsjaar 2008 tot en met begrotingsjaar 2013 worden de middelen voor het Aanmoedigingsfonds, vermeld in artikel III.59, §2, opgedeeld in een enveloppe voor de hogescholen en een enveloppe voor de universiteiten.

De verdeling van de bedragen over de verschillende deelenveloppes is als volgt:
1° 63% voor de enveloppe hogescholen;

---

[462] **Artikel III.59.** : Financieringsdecreet, artikel 43
In paragraaf 1 zijn de woorden “artikel 9” vervangen door de woorden “artikel III.5” en zijn de woorden “artikel 12” vervangen door de woorden “artikel III.8”.
In paragraaf 3 zijn de woorden “artikel 9, §5” vervangen door de woorden “artikel III.5, §9”.
[463] **Artikel III.60.** : Financieringsdecreet, artikel 44, gewijzigd bij het decreet van 23 december 2010 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2011, artikel 27 en 28, het decreet van 23 december 2011 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2012, artikel 23 en het decreet van 21 december 2012 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2013, artikel 23.
In paragraaf 1, eerste lid, zijn de woorden “artikel 43” vervangen door de woorden “artikel III.59.
In paragraaf 1, tweede lid, is de opdeling zonder nummering vervangen door een opdeling in 1° en 2°.
In paragraaf 1, derde, vierde en vijfde lid, zijn de woorden “artikel 13” vervangen door de woorden “artikel III.9”.
In paragraaf 2, tweede lid, is de weergave in 1° en 2° vervangen door een doorlopende zin zonder opsomming
In paragraaf 2, derde lid, zijn de woorden “in de zin van het decreet van 30 maart 1999 houdende de subsidiëring van studenten- en leerlingenkoepelverenigingen” niet opgenomen in de codificatie.
In paragraaf 3, eerste lid, zijn de woorden “artikel 9” vervangen door de woorden “artikel III.5”.
In paragraaf 3, tweede lid, zijn de woorden “de artikelen 231bis, 237 en 238 van het Hogescholendecreet” en de woorden “de artikelen 165 en 166 van het Universiteitendecreet” vervangen door de woorden “artikel IV.29, IV.35, IV.36, IV.40 en IV.41”.
In paragraaf 2, derde lid, zijn de woorden “in de zin van het decreet van 30 maart 1999 houdende de subsidiëring van studenten- en leerlingenkoepelverenigingen” niet opgenomen in de codificatie.

2° 37% voor de enveloppe universiteiten.

De bedragen binnen elke enveloppe worden verdeeld op basis van het aandeel van de onderwijssokkel van elke instelling, berekend overeenkomstig artikel III.9, binnen de 'onderwijssokkel van de hogescholen' c.q. 'de onderwijssokkel van de universiteiten'.

'De onderwijssokkel van de hogescholen' is de som van de onderwijssokkels, berekend overeenkomstig artikel III.9, van alle hogescholen.

'De onderwijssokkel van de universiteiten' is de som van de onderwijssokkels, berekend overeenkomstig artikel III.9, van alle universiteiten.

§2. Vanaf het begrotingsjaar 2014 wordt de verdeling van de middelen van het Aanmoedigingsfonds gestuurd op basis van resultaatsindicatoren.

De resultaatsindicatoren hebben ten minste betrekking op:
1° het verhogen van de instroom in het hoger onderwijs van studenten uit bevolkingsgroepen die ondervertegenwoordigd zijn in het hoger onderwijs;
2° het verbeteren van de doorstroom in het hoger onderwijs, in het bijzonder voor die studenten die afkomstig zijn uit bevolkingsgroepen die ondervertegenwoordigd zijn in het hoger onderwijs;
3° het bevorderen van een succesvolle uitstroom, in het bijzonder voor die studenten die afkomstig zijn uit bevolkingsgroepen die ondervertegenwoordigd zijn in het hoger onderwijs.

De Vlaamse Regering legt uiterlijk op 30 juni 2008, na advies van de Vlaamse Onderwijsraad, de Vlaamse Interuniversitaire Raad, de Vlaamse Hogescholenraad en de studentenkoepelverenigingen, een lijst vast van algemene resultaatsindicatoren. De Vlaamse Regering kan, na een evaluatie van de eerste beheersovereenkomsten, die lijst bijstellen.

§3. De hogescholen en de universiteiten voegen jaarlijks aan de middelen van het Aanmoedigingsfonds een bedrag toe vanuit de middelen die zij ter beschikking hebben, met inbegrip van de werkingstoelage, vermeld in artikel III.5, dat ten minste gelijk is aan het bedrag dat ze van de Vlaamse Gemeenschap ontvangen. In de toelichting bij hun begroting geven de instellingen aan hoeveel middelen ze jaarlijks vrijmaken in het kader van het Aanmoedigingsfonds.

De inhoudingen op de werkingsuitkeringen, vermeld in artikel IV.29, IV.35, IV.36, IV.40 en IV.41 worden toegevoegd aan het Aanmoedigingsfonds.

De middelen van het Aanmoedigingsfonds worden met behoud van bestemming toegevoegd aan de werkingsuitkering.

Art. III.61.[464] §1. In het kader van het Aanmoedigingsfonds sluiten de hogescholen en de universiteiten met de Vlaamse Regering een beheersovereenkomst met een

[464] **Artikel III.61.** : Financieringsdecreet, artikel 45, gewijzigd bij het decreet van 23 december 2010 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2011, artikel 29, het decreet van 23 december 2011 houdende

looptijd van 5 jaar. Die beheersovereenkomst past in het strategische onderwijsplan van de instellingen.

§2. In die beheersovereenkomst worden ten minste de volgende zaken afgesproken:
1° de doelstellingen die de instelling wil realiseren in het kader van de beleidsdoelstelling, vermeld in artikel III.59, §1, en de onderliggende visie;
2° de prestaties die de instelling zal leveren om de doelstellingen te behalen;
3° de concrete resultaten en effecten die nagestreefd worden;
4° een tijdspad waarop de belangrijkste mijlpalen zijn aangegeven;
5° een voorstel van evaluatiecriteria waarmee de mate van succes gemeten kan worden;
6° de ingezette middelen;
7° de wijze van verantwoording;
8° de wijze waarop de doelgroepen structureel worden betrokken.

§3. In afwijking van paragraaf 1 lopen de beheersovereenkomsten die in juli 2008 werden gesloten, tot en met 31 december 2013.

§4. Tijdens het laatste jaar van de looptijd van de beheersovereenkomsten vindt een evaluatie plaats van de uitvoering van de beheersovereenkomsten. De resultaten van die evaluatie worden meegenomen bij het opstellen van de volgende beheersovereenkomsten.

§5. De Vlaamse Regering wint het advies in van onafhankelijke deskundigen die de beheersovereenkomsten toetsen op de deugdelijkheid ervan en die de realisatie van de beheersovereenkomsten in het laatste jaar van hun looptijd evalueren.

Afdeling 10. Rationalisatie van het opleidingenaanbod

Art. III.62.[465] Onder rationalisatie wordt in dit deel begrepen : het proces van aanpassing aan het opleidingenaanbod van hogescholen en universiteiten vanuit de volgende doelstellingen:
1° de efficiëntie en doelmatigheid verbeteren door een betere concentratie van opleidingen, waarbij schaalvoordelen gerealiseerd worden;
2° de kwaliteit verhogen door het opleidingenaanbod beter te laten aansluiten bij het reëel aanwezige academische potentieel en de onderzoekszwaartepunten in de instellingen;
3° de reductie van de werkdruk en het leefbaar houden van de werkomstandigheden.

Art. III.63.[466] De instellingen die participeren in een door de Vlaamse Regering goedgekeurd rationalisatieplan sturen gezamenlijk een rapport door over de

---

bepalingen tot begeleiding van de begroting 2012, artikel 24 en het decreet van 21 december 2012 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2013, artikel 24.
In paragraaf 1 is de zin “De eerste overeenkomst moet gesloten worden voor 1 juli 2008.” niet mee opgenomen in de codificatie.
In paragraaf 2, punt 1°, zijn de woorden “artikel 43” vervangen door de woorden “artikel III.59”.
[465] **Artikel III.62.** : Financieringsdecreet, artikel 50.
De woorden “dit decreet” zijn vervangen door de woorden “dit deel”.
[466] **Artikel III.63.** : Financieringsdecreet, artikel 54, §2, vervangen bij het decreet van 18 december 2009 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2010, artikel 9.

voortgang van de uitvoering van het rationalisatieplan naar de minister bevoegd voor onderwijs uiterlijk tegen 31 december 2011. Dit rapport geeft duidelijk de prestaties en bereikte resultaten weer, evenals een overzicht en een verantwoording van de gemaakte kosten ten laste van de toegekende rationalisatiemiddelen.

Drie maanden na afloop van het rationalisatieplan sturen de instellingen die participeren in het rationalisatieplan gezamenlijk een eindrapport naar de Vlaamse minister, bevoegd voor het onderwijs. Dit eindrapport beschrijft de resultaten en legt rekenschap af over de toegekende rationalisatiemiddelen.

Afdeling 11. Vlaams Academisch Bibliografisch Bestand “Sociale en Humane Wetenschappen”

Art. III.64.[467] §1. Er wordt een Vlaams Academisch Bibliografisch Bestand “Sociale en Humane Wetenschappen” georganiseerd, verder “VABB-SHW” genoemd, waarin bibliografische gegevens zijn opgenomen van wetenschappelijke publicaties binnen het domein van de Sociale en Humane Wetenschappen, afkomstig van onderzoekers die verbonden zijn aan een universiteit in de Vlaamse Gemeenschap en die niet verwerkt zijn voor de Web of Science.

De Vlaamse Regering legt een operationele omschrijving van de wetenschapsdisciplines “Sociale en Humane Wetenschappen” vast.

§2. Het VABB-SHW wordt ontwikkeld en geactualiseerd door vertegenwoordigers van de wetenschapsdisciplines « Sociale en Humane Wetenschappen », op de wijze als voorgeschreven door de Vlaamse Regering. De Vlaamse Regering legt het VABB-SHW vast na advies van het Expertisecentrum Onderzoek en Ontwikkelingsmonitor, erkend en gefinancierd door de Vlaamse overheid, en gebaseerd op een toets van een panel van niet in België werkzame onderzoekers. Het VABB-SHW wordt beheerd door het Expertisecentrum Onderzoek en Ontwikkelingsmonitor.

De Vlaamse Regering organiseert met betrekking tot de architectuur, de inhoudelijke opbouw en het beheer van het VABB-SHW een systeem van externe kwaliteitszorg. Dit systeem houdt in dat de kwaliteit en de graad van wetenschappelijkheid van het VABB-SHW-stelsel periodiek, volgens een door de Vlaamse Regering te bepalen tijdschema, worden getoetst door een panel van niet in België werkzame onderzoekers. De bevindingen van dit panel worden voorgelegd aan het Vlaams Parlement, samen met de conclusies of adviezen van de beheersinstantie van het VABB-SHW en van de Vlaamse Regering.

In het eerste lid, zijn de woorden “het rationalisatieplan” vervangen door de woorden “een door de Vlaamse Regering goedgekeurd rationalisatieplan”.
In het tweede lid zijn de woorden “de minister bevoegd voor het hoger onderwijs” vervangen door de woorden “de Vlaamse minister, bevoegd voor het onderwijs”.

[467] **Artikel III.64.** : Aanvullingsdecreet, artikel VI.9.17, ingevoegd bij het Financieringsdecreet, artikel 73 en gewijzigd bij het decreet van 21 december 2012 houdende diverse bepalingen met betrekking tot de organisatie en financiering van het wetenschaps- en innovatiebeleid, artikel 4.
In paragraaf 2, eerste lid, zijn de woorden “Steunpunt O&O-indicatoren” telkens vervangen door de woorden “Expertisecentrum Onderzoek en Ontwikkelingsmonitor”.
In paragraaf 2, eerste lid, laatste zin, zijn de woorden “; erkend en gefinancierd door de Vlaamse overheid” niet opgenomen in de codificatie.

Afdeling 12. Regeling sociaal passief na integratie

Art. III.65.[468] Bij gebrek aan een overeenkomst, vermeld in artikel V.222, wordt de volgende regeling toegepast:

1° in de periode vanaf het begrotingsjaar 2014 tot en met het begrotingsjaar 2019:
   a) de personeelskosten van de personeelsleden opgenomen in de lijst, vermeld in artikel V.219 worden jaarlijks verdeeld naar rato van het aantal financieringspunten van de academische opleidingen die met ingang van het academiejaar 2013-2014 integreren in de universiteit, berekend voor het begrotingsjaar 2011, in de hogeschool ten opzichte van het aantal financieringspunten in de professionele opleidingen en de kunstopleidingen;
   b) het bedrag van de kosten berekend op basis van het aandeel van de academische opleidingen, vermeld in punt 1°, a) wordt in het begrotingsjaar 2014 afgetrokken van de werkingsuitkering van de universiteit, berekend conform artikel III.25, en toegevoegd aan de werkingsuitkering van de hogeschool;
   c) vanaf het begrotingsjaar 2015 wordt het bedrag van de kosten berekend op basis van het aandeel van de academische opleidingen, vermeld in punt 1°, b), afgebouwd overeenkomstig het volgende schema:

2015	92,5% van het berekende bedrag
2016	85% van het berekende bedrag
2017	77,5% van het berekende bedrag
2018	70% van het berekende bedrag
2019	62,5% van het berekende bedrag

   d) vanaf het begrotingsjaar 2015 wordt het bedrag van de personeelskosten jaarlijks geïndexeerd aan de hand van de indexformule vermeld in artikel III.5, §9;

2° in het begrotingsjaar 2019 wordt, op basis van de wijzigingen aangebracht aan de lijst, overeenkomstig artikel V.221, een geactualiseerde lijst vastgesteld van de niet eenduidig toewijsbare personeelsleden. Deze lijst wordt vanaf het begrotingsjaar 2020 jaarlijks aangepast aan de wijzigingen vermeld in artikel V.221;

3° in de periode vanaf het begrotingsjaar 2020 tot en met het begrotingsjaar 2024:
   a) vanaf het begrotingsjaar 2020 worden de personeelskosten van de personeelsleden opgenomen op de jaarlijks geactualiseerde lijst verdeeld overeenkomstig de regeling, vermeld in punt 1°, a);

---

[468] **Artikel III.65.** : Hogescholendecreet, artikel 171vicies septies, ingevoegd bij het integratiedecreet, artikel 117.
In de aanhef van het eerste lid zijn de woorden “artikel 171vicies sexies” vervangen door de woorden “artikel V.222”.
In het eerste lid, punt 1°, a), zijn de woorden “artikel 171vicies ter” vervangen door de woorden “artikel V.219”.
In het eerste lid, punt 1°, b), zijn de woorden “artikel 32 van het Financieringsdecreet” vervangen door de woorden “artikel III.25”.
In het eerste lid, punt 1°, d) en punt 3°, c), zijn de woorden “artikel 9, §5, van het Financieringsdecreet” vervangen door de woorden “artikel III.5, §9”.
In het eerste lid, punt 2°, zijn de woorden “artikel 171vicies quinquies” telkens vervangen door de woorden “artikel V.221”.
In het tweede lid zijn de woorden “artikel 14 van het Financieringsdecreet” vervangen door de woorden “artikel III.11”.

b) vanaf het begrotingsjaar 2020 wordt het bedrag van de kosten berekend op basis van het aandeel van de academische opleidingen, vermeld in punt 3°, a), afgebouwd overeenkomstig het volgende schema:

2020	100% van het berekende bedrag, tenzij het aldus berekende bedrag groter is dan het bedrag berekend voor het begrotingsjaar 2019. In dat geval wordt het bedrag berekend voor het begrotingsjaar 2019 genomen.
2021	80%van het berekende bedrag
2022	60% van het berekende bedrag
2023	40% van het berekende bedrag
2024	20% van het berekende bedrag

c) vanaf het begrotingsjaar 2020 wordt het bedrag van de personeelskosten jaarlijks geïndexeerd aan de hand van de indexformule vermeld in artikel III.5, §9.

Die regeling gaat in vanaf het begrotingsjaar 2014. De financieringspunten zijn de financieringspunten, berekend overeenkomstig artikel III.11, berekend voor het begrotingsjaar 2011.

De Vlaamse Regering kan de percentages vermeld in punt 3°, b), aanpassen.

TITEL 2. Bijkomende financiering van universiteiten, hogescholen en associaties

Hoofdstuk 1. Financiering van de studentenvoorzieningen

Art. III.66.[469] Onder de voorwaarden, vermeld in deze titel, draagt de Vlaamse Gemeenschap met jaarlijkse toelagen, sociale toelagen genaamd, bij in de financiering van de studentenvoorzieningen.

De sociale toelage wordt uitbetaald aan de hogeschool of universiteit en draagt uitsluitend bij tot het dekken van de personeelskosten, werkingskosten, uitrustingskosten en financiële kosten van de studentenvoorzieningen en van de kosten voor de verwerving, oprichting, uitbreiding, verbouwing, instandhouding en herstelling van onroerende goederen bestemd voor studentenvoorzieningen.

De sociale toelage kan alleen aangewend worden voor activiteiten en maatregelen in een van de in artikel II.348 opgesomde werkvelden alsook voor de algemene uitgaven bedoeld in artikel IV.45.

De sociale toelage kan niet aangewend worden om maatregelen te nemen en activiteiten te ontplooien voor de opleidingsgebonden materies, tenzij voor de deelname aan initiatieven in het kader van het gelijke kansen- en diversiteitsbeleid van de instelling, als er naast de opleidingsgebonden materies ook sociale maatregelen worden genomen.

[469] **Artikel III.66.** : Stuvo-decreet, artikel 9
In het eerste lid zijn de woorden “dit decreet” vervangen door de woorden “deze titel”.
In het tweede lid is het woord “instelling” vervangen door het woord “hogeschool of universiteit”.
In het derde lid zijn de woorden “artikel 21” vervangen door de woorden “artikel II.348” en zijn de woorden “artikel 27” vervangen door de woorden “artikel IV.45”.

Art. III.67.[470] §1. De sociale toelage voor de hogescholen en universiteiten bedraagt in totaal respectievelijk 28.958.000 euro en 16.009.000 euro op prijsniveau 2011. Het bedrag van de totale sociale toelage voor de universiteiten, wordt van 2014 tot en met 2016 jaarlijks verhoogd met 0,50 miljoen euro.

Die bedragen worden binnen de perken van de jaarlijkse begrotingskredieten jaarlijks geïndexeerd aan de hand van de volgende formule :
I = 0,50 x (L1/L0) + 0,50 x (Cl/CO), waarbij
1° I : de indexformule;
2° L1/L0 : de verhouding tussen de geraamde index van de eenheidsloonkosten op het einde van het betreffende begrotingsjaar n en de index van de eenheidsloonkosten op het einde van begrotingsjaar n-1;
3° Cl/CO : de verhouding tussen de geraamde index van de consumptieprijzen op het einde van het betreffende begrotingsjaar n en de index van de consumptieprijzen op het einde van begrotingsjaar n-1.

§2. Voor 2012 en 2013 worden de bedragen, vermeld in paragraaf 1, binnen de perken van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap, geïndexeerd aan de hand van de volgende formule:
I = 0,50 x (L1/L0) + 0,50

Waarbij:
1° I: de indexformule;
2° L1/L0: de verhouding tussen de geraamde index van de eenheidsloonkosten op het einde van het betreffende begrotingsjaar en de index van de eenheidsloonkosten op het einde van begrotingsjaar n-1.

Art. III.68.[471] Het bedrag van de totale sociale toelage voor de hogescholen vermeld in artikel III.67, wordt onder de hogescholen verdeeld op basis van het aandeel van elke hogeschool in het totale aantal opgenomen studiepunten van alle hogescholen.

De sociale toelage die een hogeschool ontvangt in het begrotingsjaar t kan echter niet lager zijn dan 98% van de sociale toelage die haar in het begrotingsjaar t-1 is toegekend.

Daarbij wordt de volgende berekeningswijze gehanteerd :
1° stap 1 : voor iedere hogeschool wordt het bedrag berekend op basis van haar aandeel in het aantal opgenomen studiepunten;
2° stap 2 : voor iedere hogeschool wordt in het begrotingsjaar t 98% van het bedrag dat de hogeschool als sociale toelage ontvangen heeft in begrotingsjaar t-1, als referentiepunt vastgeklikt;

---

[470] **Artikel III.67.** : Stuvo-decreet, artikel 10, gewijzigd bij het decreet van 21 december 2012 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2013, artikel 25.
In het eerste lid is het woord “mio” vervangen door het woord “miljoen”.
[471] **Artikel III.68.** : Stuvo-decreet, artikel 11.
In het eerste lid zijn de woorden “artikel 10” vervangen door de woorden “artikel III.67”
In het vierde lid zijn de woorden “artikel 14 van dit decreet” vervangen door de woorden “artikel III.71” en zijn de woorden “artikel 13 van dit decreet” vervangen door de woorden “artikel III.70”.

3° stap 3 : als voor een hogeschool het bedrag berekend in stap 1 kleiner is dan het bedrag berekend in stap 2, dan ontvangt die hogeschool als sociale toelage het bedrag dat als referentiepunt is vastgeklikt overeenkomstig stap 2;
4° stap 4 : als voor een hogeschool het bedrag berekend in stap 1 groter is dan het bedrag berekend in stap 2, dan ontvangt die hogeschool als sociale toelage het bedrag berekend in stap 2 vermeerderd met het procentueel aandeel van de instelling in het positieve verschil tussen de som van de bedragen berekend conform stap 1 en de som van de bedragen, berekend conform stap 2.

Voor de berekening van de sociale toelage in het begrotingsjaar volgend op het academiejaar waarin de in artikel III.71 bedoelde overheveling plaatsvindt, wordt het bedrag van de sociale toelage van het voorafgaande begrotingsjaar verminderd met het bedrag dat als gevolg van artikel III.70 werd overgeheveld.

Art. III.69.[472] Op basis van een wetenschappelijke studie naar het profiel en de behoeften van de leerlingen en cursisten die in het academiejaar 2011-2012 hbo5-opleidingen volgen, werkt de Vlaamse Regering met inachtneming van de hierna vermelde voorwaarden een financieringsregeling uit voor de cursisten en leerlingen van een hbo5-opleiding, zoals omschreven in artikel II.338 :
1° het startbedrag per studiepunt houdt rekening met de resultaten van de wetenschappelijke studie;
2° vanaf de inwerkingtreding van de bijzondere envelopperegeling wordt gerekend met opgenomen studiepunten overeenkomstig artikel I.3, 45°, waarbij het eenheidsbedrag per studiepunt vermenigvuldigd wordt met het aantal in rekening gebrachte studiepunten;
3° het aantal studiepunten wordt jaar na jaar toegevoegd tot er een vijfjarig tijdsvenster verwezenlijkt is;
4° het vijfjarig tijdsvenster wordt jaar na jaar opgeschoven waarbij uitgegaan wordt van een tijdsvenster van t-7/t-6 tot t-3/t-2;
5° de verdeling over de hogescholen gebeurt aan de hand van het aantal opgenomen studiepunten.

Onder profiel van de leerling of cursist wordt verstaan :
1° de mate waarin de leerling of cursist beroepsactief is en tot welke beroepsgroep de leerling of cursist behoort;
2° de vooropleiding van de leerling of cursist;
3° de wijze waarop de leerling of cursist de studies financiert;
4° de tijd die de leerling of cursist besteedt aan de studie;
5° de sociaaleconomische status van de leerling of cursist.

Onder behoeften worden de behoeften van de leerling of cursist verstaan aan de voorzieningen aangeboden binnen de werkvelden, zoals omschreven in artikel II.348.

---

[472] **Artikel III.69.** : Stuvo-decreet, artikel 12.
In het eerste lid zijn de woorden “artikel 5” vervangen door de woorden “artikel II.338”.
In het eerste lid, 2°, zijn de woorden “artikel 2, 9°” vervangen door de woorden “artikel I.3, 45°”.
In het eerste lid, 5°, is het woord “instellingen” vervangen door het woord “hogescholen”.
In het derde lid zijn de woorden “artikel 21” vervangen door de woorden “artikel II.348”.

Art. III.70.[473] Het bedrag van de totale sociale toelage voor de universiteiten, vermeld in artikel III.67 wordt onder de universiteiten verdeeld op basis van hun aandeel in het aantal opgenomen studiepunten. Het bedrag mag daarenboven niet lager zijn dan de sociale toelage die aan de universiteiten in 2012 is toegekend. Daarbij wordt de volgende berekeningswijze gehanteerd :

1° stap 1 : voor iedere universiteit wordt het bedrag berekend op basis van haar aandeel in het aantal opgenomen studiepunten;
2° stap 2 : voor iedere universiteit wordt het bedrag dat de universiteit als sociale toelage ontvangen heeft in 2012, als een gewaarborgd minimum vastgeklikt;
3° stap 3 : als voor een universiteit het bedrag berekend in stap 1 kleiner is dan het bedrag berekend in stap 2, dan ontvangt die universiteit als sociale toelage het bedrag dat als gewaarborgd minimum is vastgeklikt overeenkomstig stap 2;
4° stap 4 : als voor een universiteit het bedrag berekend in stap 1 groter is dan het bedrag berekend in stap 2, dan ontvangt die universiteit als sociale toelage het bedrag berekend overeenkomstig de volgende formule : (ST - ΣHF) * (OSTPi/ΣOSTP), waarbij :
   a) ST : het totale bedrag van de sociale toelage voor de universiteiten, vermeld in artikel III.67;
   b) ΣHF : de som van de bedragen vastgeklikt als gewaarborgd minimum die de universiteiten als sociale toelage ontvangen conform stap 3;
   c) OSTPi : het aantal opgenomen studiepunten;
   d) ΣOSTP : de som van het aantal opgenomen studiepunten van die universiteiten waarop stap 4 van toepassing is.

Het bedrag voor een universiteit berekend volgens de berekeningswijze vermeld in het eerste lid, kan nooit kleiner zijn dan het bedrag vastgeklikt als gewaarborgd minimum, vermeld in het eerste lid, punt 2°, geïndexeerd conform de formule vermeld in artikel III.67.

Het gewaarborgd minimum zoals omschreven in het eerste lid wordt jaarlijks aangevuld met een bedrag dat verkregen wordt door het aantal opgenomen studiepunten in door de Vlaamse Regering erkende nieuwe opleidingen dat de grens van 10% van het aantal opgenomen studiepunten in de andere opleidingen overschrijdt, te vermenigvuldigen met het gemiddelde bedrag per opgenomen studiepunt voor alle universiteiten samen. Dit nieuwe gegarandeerde bedrag wordt berekend vóór stap 3 wordt toegepast.

Art. III.71.[474] Als de academische hogeschoolopleidingen in het academiejaar 2013-2014 bij decreet overgeheveld worden naar de universiteiten, wordt het bedrag van de betrokken hogescholen verminderd met een bedrag dat gelijk is aan het bedrag, verkregen door het aantal opgenomen studiepunten binnen die opleidingen in het begrotingsjaar 2013 te vermenigvuldigen met het bedrag per opgenomen studiepunt

---

[473] **Artikel III.70.** : Stuvo-decreet, artikel 13.
In het eerste lid, punt 4°, is de onderverdeling in a., b., c. en d. vervangen door een onderverdeling in a), b), c) en d).
In het eerste lid, het eerste lid, punt 4°, a) en het tweede lid, zijn de woorden “artikel 10” vervangen door de woorden “artikel III.67”.
In het eerste lid, punt 4° en punt 4°, b) en d) is het woord “sigma” telkens vervangen door het symbool “Σ”.
[474] **Artikel III.71.** : Stuvo-decreet, artikel 14.
In het eerste lid zijn de woorden “artikel 10” vervangen door de woorden “artikel III.67”.
In het tweede lid zijn de woorden “artikel 13” vervangen door de woorden “artikel III.70”.

in die hogeschool in begrotingsjaar 2013. De som van deze verminderingen wordt, als een afzonderlijk budget in 2014 overgedragen naar de enveloppe van de universiteiten. De enveloppe voor de sociale toelage van de hogescholen zoals omschreven in artikel III.67 wordt vanaf 2014 met hetzelfde bedrag verminderd.

In afwijking van de bepalingen van artikel III.70 wordt dat afzonderlijke budget onder de universiteiten verdeeld op basis van hun aandeel in het aantal opgenomen studiepunten in de overgehevelde opleidingen, vermeld in het eerste lid.

Hoofdstuk 2. Studiecentra Open Hoger Onderwijs

Art. III.72.[475] §1. De studiecentra Open Hoger Onderwijs, door de Vlaamse universiteiten ingericht in Antwerpen, Brussel, Diepenbeek, Gent, Kortrijk en Leuven, ontvangen een bijdrage in de financiering van hun werking.

De studiecentra bieden daartoe ondersteuning en begeleiding aan de studenten die zich in Vlaanderen hebben ingeschreven voor een cursus van de Open Universiteit Nederland. In het kader hiervan sluiten de Vlaamse instellingen voor hoger onderwijs een samenwerkingsovereenkomst met de Open Universiteit Nederland. De studiecentra duiden in overleg een studiecentrum aan dat de coördinatie tussen de verschillende studiecentra en de relaties met de Open Universiteit Nederland waarneemt.

§2. Als bijdrage in de financiering van de werking van de in paragraaf 1 bedoelde studiecentra stelt de Vlaamse Gemeenschap jaarlijks een bedrag van 632.000 euro ter beschikking. Dit bedrag wordt verdeeld over de studiecentra, volgens de volgende componenten:

1° vaste component van maximaal 7.500 euro per studiecentrum;
2° een vaste component van maximaal 15.000 euro voor het studiecentrum dat in overleg tussen de studiecentra is aangeduid voor het waarnemen van de coördinatie tussen de verschillende studiecentra en van de relaties met de Open Universiteit Nederland;
3° een variabele component, waarbij het resterende bedrag van de subsidie over de studiecentra verdeeld wordt naar rato van het aantal inschrijvingen met examenrechten bij de Open Universiteit Nederland in het aan het begrotingsjaar voorafgaande kalenderjaar, omgerekend naar het aantal eenheidsmodulen. Het aldus bekomen bedrag per eenheidsmodule kan niet hoger zijn dan 185 euro.

Hoofdstuk 3. Bijzondere Universitaire Instituten

Art. III.73.[476] De Vlaamse Gemeenschap subsidieert jaarlijks de Initiërende Universiteit zoals bedoeld in artikel II.5 specifiek ter uitvoering van de opdracht zoals bepaald in artikel II.22 onder de volgende voorwaarden:

---

[475] **Artikel III.72.** : Financieringsdecreet, artikel 42bis, ingevoegd bij OD XVIII, artikel V.60.
In paragraaf 1, eerste lid, zijn de woorden “de Vlaamse instellingen voor hoger onderwijs” vervangen door de woorden “de Vlaamse universiteiten” en zijn de woorden “en hierna samen de studiecentra genoemd,” niet opgenomen in de codificatie.
In paragraaf 2, punt 3°, zijn de woorden “a rato” vervangen door de woorden “naar rato”.
[476] **Artikel III.73.** : Universiteitendecreet, artikel 169quater, §6, ingevoegd bij het Decreet tertiair onderwijs, artikel 73.

1° De Initiërende Universiteit sluit een beheersovereenkomst met een looptijd van 5 jaar met de Vlaamse Regering betreffende de werking van het instituut, zoals bepaald in artikel II.5, waarin ten minste de volgende elementen voorkomen en worden afgesproken:
   a) het engagement van de Initiërende Universiteit dat de bij toepassing van dit artikel toegekende subsidie integraal wordt aangewend ter uitvoering van de opdrachten van het erkende instituut;
   b) een beleidsplan voor de looptijd van de beheersovereenkomst;
   c) de kwantiteit en de kwaliteit van de te leveren prestaties binnen de in artikel II.22 erkende opdracht, in relatie tot de hoogte van de subsidie;
   d) het instroomniveau en de wijze van selectie van de studenten;
   e) het uitvoeren van een externe audit en de wijze waarop de instelling omgaat met de uitkomsten van de audit;
   f) de mate en de inhoud van samenwerking met binnenlandse en buitenlandse instellingen voor academisch of postinitieel onderwijs en met internationale instellingen.
2° De Initiërende Universiteit legt jaarlijks een afzonderlijke begroting, jaarrekening en jaarverslag specifiek met betrekking tot de werking van het instituut, zoals bepaald in artikel II.5, ter goedkeuring voor aan de Vlaamse Regering. In de beheersovereenkomst worden nadere richtlijnen omtrent de vormgeving ervan opgenomen.

Art. III.74.[477] §1. De basissubsidie van de Vlaamse Gemeenschap aan de Universiteit Antwerpen in het kader van de opdracht, zoals bepaald in artikel II.22, bedraagt vanaf 2007 1.827.000 euro.

In de inleidende zin zijn tussen de woorden "Initiërende Universiteit" en het woord "specifiek" de woorden "zoals bedoeld in artikel II.5" ingevoegd.
In punt 1°, is de opdeling in streepjes vervangen door een opdeling van a) tot en met f).
In de inleidende zin en in punt 1°, c), zijn de woorden "§3 van dit artikel" vervangen door de woorden "artikel II.22".
In punt 1°, en 2°, zijn de woorden "§2 van dit artikel" vervangen door de woorden "artikel II.5".
In punt 1° is het woord "waarvan" vervangen door het woord "waarin".

[477] **Artikel III.74.** : Universiteitendecreet, artikel 169quater, §7, ingevoegd bij het Decreet tertiair onderwijs, artikel 73, gewijzigd bij het Structuurdecreet, artikel 164, bij het decreet van 21 november 2008 houdende bepalingen tot begeleiding van de tweede aanpassing van de begroting 2008, artikel 12, het decreet van 18 december 2009 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2010, artikel 22, het decreet van 1 juni 2012 houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2012, artikel 26 en 27 en het decreet van 21 december 2012 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2013, artikel 16.
In het eerste lid zijn de woorden "wordt voor het begrotingsjaar 2001 vastgesteld op 52,8 miljoen frank voor het IOB. Deze basissubsidie wordt vermeerderd voor de jaren 2001 met 5,4 miljoen Belgische frank. Vanaf 2002, 2003, 2004, 2005 en 2006 wordt de basissubsidie vermeerderd met de volgende bedragen, in duizend euro:" en de tabel met de bedragen voor de jaren 2002 tot en met 2006 weggelaten. De zin van het tweede lid is geïntegreerd in het resterende deel van de zin van het eerste lid.
In het derde lid (volgens de telling van artikel 169quater, §7) zijn de woorden "in 2001", de woorden "25,2 miljoen Belgische frank. Voor de jaren 2002, 2003, 2004, 2005 en 2006 bedraagt deze subsidie uitgedrukt in duizend euro:" en de tabel met de bedragen voor de jaren 2002 tot en met 2006" weggelaten.
In het vierde lid (volgens de telling van artikel 169quater, §7) is de eerste zin weggelaten. De tweede zin is geïntegreerd in het resterende deel van het derde lid.
Het gecodificeerde artikel is opgedeeld in twee paragrafen.
In paragraaf 1, eerste lid, zijn de woorden "1.827 duizend euro" vervangen door de woorden "1.827.000 euro".
In paragraaf 1, tweede lid, zijn de woorden 1824 duizend euro" vervangen door de woorden "1.824.000 euro".
In paragraaf 1, eerste en derde lid, is telkens het woord "Confederale" weggelaten.
In paragraaf 1, eerste, tweede en derde lid, zijn de woorden "§3 van dit artikel" telkens vervangen door de woorden "artikel II.22".

De basissubsidie van de Vlaamse Gemeenschap aan de Vrije Universiteit Brussel in het kader van de opdracht zoals bepaald in artikel II.22 wordt voor het IES vanaf 2008 vastgelegd op 1.824.000 euro.

De basissubsidie van de Vlaamse Gemeenschap aan de Universiteit Antwerpen in het kader van de opdracht zoals bepaald in artikel II.22 wordt voor het IJoS vanaf het begrotingsjaar 2002 vastgelegd op 149.000 euro.

§2. De subsidies worden in gelijke maandelijkse termijnen uitbetaald.

De bedragen worden binnen de perken van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap jaarlijks aangepast aan de stijging van de prijzen overeenkomstig het indexeringsmechanisme bepaald in artikel III.5, §9.

De Vlaamse Regering kan de hoogte van de subsidies herzien afhankelijk van de mate waarin de in de beheersovereenkomst afgesproken doelstellingen al dan niet worden gehaald.

De Vlaamse Regering kan een deel van de maandelijkse termijnen inhouden en desgevallend terugvorderen indien de Vlaamse Regering vaststelt dat de Initiërende Universiteit de beheersovereenkomst niet naleeft.

Voor het de begrotingsjaren 2012 en 2013 worden de bedragen, binnen de perken van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap, geïndexeerd aan de hand van de indexeringsformule vermeld in artikel III.5, §9, tweede lid.

Art. III.75.[478] De basissubsidie die de Vlaamse Gemeenschap beschikbaar stelt van het bijzonder universitair instituut worden voor de toepassing van artikel IV.18 en IV.19 beschouwd als werkingsuitkering.

De loonkosten voor in artikel V.228 bedoelde personeelsleden worden vooraf genomen van de basissubsidie. Elk bijzonder universitair instituut kan het saldo aanwenden voor het dekken van werkingskosten en voor de aanwerving van personeelsleden buiten de personeelsformatie van de Initiërende Universiteit onder marktconforme voorwaarden, maar alleen in het kader van overeenkomsten van bepaalde duur van ten hoogste 6 jaar.

Hoofdstuk 4. Universitaire steunpunten

In paragraaf 2, tweede lid, zijn de woorden “artikel 9, §5, van het decreet van 14 maart 2008 betreffende de financiering van de werking van de hogescholen en de universiteiten in Vlaanderen” vervangen door de woorden “artikel III.5, §9”.
In paragraaf 2, vijfde lid, zijn de woorden “artikel 9, §5, tweede lid, van het decreet van 14 maart 2008 betreffende de financiering van de werking van de hogescholen en de universiteiten in Vlaanderen” vervangen door de woorden “artikel III.5, §9, tweede lid”.

[478] **Artikel III.75.** : Universiteitendecreet, artikel 169quater, §11, ingevoegd bij OD XIV, artikel V.37 en gewijzigd bij het Aanvullingsdecreet, artikel V.92.
In het eerste lid zijn de woorden “de artikelen 158 tot en met 160 van dit decreet” vervangen door de woorden “artikel IV.18 en IV.19”.
In het tweede lid is de nummering “§8” vervangen door de woorden “artikel V.228”.

Art. III.76.[479] §1. Onder de voorwaarden bepaald door de Vlaamse Regering zal de Vlaamse Gemeenschap universitaire steunpunten subsidiëren. Deze steunpunten bieden wetenschappelijke ondersteuning aan de overheid en aan de onderwijsinstellingen op het gebied van thema's door de Vlaamse Regering vastgelegd. De ondersteuning moet zowel onderzoek als vorming en materiaalontwikkeling behelzen.

§2. Onder de voorwaarden bepaald door de Vlaamse Regering draagt de Vlaamse Gemeenschap bij in het dekken van de kosten van projecten van internationale samenwerking op het vlak van het universitair onderwijs.

Hoofdstuk 5. Toelage associaties

Art. III.77.[480] Vanaf het begrotingsjaar 2008 ontvangt iedere associatie jaarlijks een toelage van 100.000 euro.

Vanaf het begrotingsjaar 2008 wordt het bedrag, vermeld in het eerste lid, geïndexeerd aan de hand van de indexformule, vermeld in artikel III.5, §9.

Hoofdstuk 6. Expertisecentrum Onderzoek en Ontwikkelingsmonitoring

Art. III.78.[481] De Vlaamse Regering is er toe gemachtigd om onder de in volgende artikelen vermelde voorwaarden over te gaan tot de erkenning van het door de verenigde associaties opgerichte Expertisecentrum Onderzoek en Ontwikkelingsmonitoring, waarbij de Katholieke Universiteit Leuven optreedt als initiërende instelling.

Art. III.79.[482] §1. De opdrachten van het Expertisecentrum Onderzoek en Ontwikkelings-monitoring zijn:

1° de opmaak, de actualisering en de voortgangsbewaking van een Onderzoek en Ontwikkelingsmonitor, die noodzakelijke en nuttige en kwantitatieve parameters omvat in het kader van de decretale en tijdelijke financieringskanalen van het wetenschaps- en innovatiebeleid en van specifieke onderzoeksgerelateerde werkingstoelagen aan hogeronderwijsinstellingen ;
2° de coördinatie van de opmaak van een tweejaarlijks Onderzoek en Ontwikkelingsindicatorenboek met een overzicht van de Vlaamse onderzoeks- en innovatiecapaciteit in een Europese en internationale context.

De Vlaamse Regering kan het Expertisecentrum Onderzoek en Ontwikkelingsmonitoring belasten met bijzondere opdrachten.

§2. De Vlaamse Regering kan regelen bepalen betreffende de kwaliteitsbewaking van de gegevens die in de Onderzoek en Ontwikkelingsmonitor worden opgenomen.

---

[479] **Artikel III.76.** : Universiteitendecreet, artikel 169bis, §2 en §3, ingevoegd bij OD X, artikel III.38.
De nummering in §2 en §3 is vervangen door een nummering in §1 en §2.
[480] **Artikel III.77.** : Financieringsdecreet, artikel 42.
In het tweede lid zijn de woorden "artikel 9, §5" vervangen door de woorden "artikel III.5, §9".
[481] **Artikel III.78.** : Aanvullingsdecreet, artikel VI.9.19, ingevoegd bij OD XVIII, artikel V.52.
[482] **Artikel III.79.** : Aanvullingsdecreet, artikel VI.9.20, ingevoegd bij OD XVIII, artikel V.52.

Art. III.80.[483] §1. Het Expertisecentrum Onderzoek en Ontwikkelingsmonitoring bezit geen rechtspersoonlijkheid.

De Initiërende Instelling bepaalt, in overleg met de associaties, de functionele autonomie waarover het Expertisecentrum Onderzoek en Ontwikkelingsmonitoring beschikt, alsmede de bestuurs- en beheersstructuur ervan, met dien verstande dat ten minste een beheerscomité en een wetenschappelijke adviesraad worden ingesteld.

§2. In het beheerscomité zetelen vertegenwoordigers van alle associaties, vertegenwoordigers van de Vlaamse overheid en onafhankelijke deskundigen.

§3. De wetenschappelijke adviesraad bestaat ten minste voor de helft uit niet in België werkzame experten die op het vlak van het wetenschaps- en innovatiebeleid als toonaangevend worden erkend.

Art. III.81.[484] De Vlaamse Regering en de associaties sluiten ten aanzien van de organisatie van het Expertisecentrum Onderzoek en Ontwikkelingsmonitoring vijfjaarlijks een convenant waarin ten minste volgende elementen zijn opgenomen:

1° de aansturingsmogelijkheden van de Vlaamse Regering;
2° de minimale resultaatsverbintenissen van het Expertisecentrum Onderzoek en Ontwikkelingsmonitoring;
3° de minimale behoorlijkheidsvereisten op het vlak van het financieel management, evenals de mogelijkheden om een bepaalde financiële reserve aan te leggen;
4° de rapporterings- en controlemechanismen, in het bijzonder de wijze van evaluatie van het Expertisecentrum Onderzoek en Ontwikkelingsmonitoring in de tweede helft van het vierde kalenderjaar van het lopende convenant;
5° de remediërende en sanctionerende maatregelen in geval van niet-naleving van het convenant;
6° de gevallen waarin en de wijze waarop het convenant tijdens de looptijd ervan kan worden gewijzigd;
7° de mate en inhoud van de samenwerking met in Vlaanderen gevestigde en niet in Vlaanderen gevestigde instellingen en met internationale instellingen.

Art. III.82.[485] De Initiërende Instelling bezorgt met betrekking tot de werking van het Expertisecentrum Onderzoek en Ontwikkelingsmonitoring jaarlijks een afzonderlijke begroting, jaarplanning, jaarrekening en jaarverslag aan de Vlaamse Regering.

Art. III.83.[486] Het sluiten van een convenant met de Vlaamse Regering doet in hoofde van de initiërende instelling een recht ontstaan op een jaarlijkse werkingsenveloppe ten behoeve van de werking van het betrokken Expertisecentrum Onderzoek en Ontwikkelingsmonitoring.

---

[483] **Artikel III.80.** : Aanvullingsdecreet, artikel VI.9.21, ingevoegd bij OD XVIII, artikel V.52.
[484] **Artikel III.81.** : Aanvullingsdecreet, artikel VI.9.22, ingevoegd bij OD XVIII, artikel V.52.
[485] **Artikel III.82.** : Aanvullingsdecreet, artikel VI.9.23, ingevoegd bij OD XVIII, artikel V.52.
[486] **Artikel III.83.** : Aanvullingsdecreet, artikel VI.9.24, ingevoegd bij OD XVIII, artikel V.52 en gewijzigd bij OD XIX, artikel V.55.
In het tweede lid is het woord “vastgesteld” vervangen door de woorden “, vermeld in artikel III.5, §9,”.

De Vlaamse Regering bepaalt, rekening houdend met de beschikbare begrotingskredieten, de grootte van de jaarlijkse werkingsenveloppe, evenals de wijze van vereffening ervan. De werkingsenveloppe wordt geïndexeerd volgens de formule, vermeld in artikel III.5, §9, voor de indexering van de werkingsuitkering van de universiteiten en hogescholen.

Art. III.84.[487] De erkenning van het Expertisecentrum Onderzoek en Ontwikkelingsmonitoring houdt van rechtswege de beëindiging in van de erkenning en de betoelaging van het steunpunt voor Onderzoek en Ontwikkelingsindicatoren, geselecteerd in uitvoering van artikel IV.78.

De Vlaamse Regering kan nadere regelingen bepalen inzake de beëindiging van de lopende beheersovereenkomst met het steunpunt voor Onderzoek en Ontwikkelingsindicatoren.

Hoofdstuk 7. Vormingsfonds

Art. III.85.[488] Er wordt een Sectoraal Vormingsfonds voor het Hoger Onderwijs ingesteld, hierna vormingsfonds genoemd.

Het vormingsfonds heeft tot doel de vormingsdynamiek voor de personeelsleden in de universiteiten en hogescholen te stimuleren.

Art. III.86.[489] Het vormingsfonds wordt beheerd door het Vlaams Onderhandelingscomité voor het hoger onderwijs.

Art. III.87.[490] Het Vlaams Onderhandelingscomité legt bij eenparigheid de prioritaire vormingsthema's vast.

Art. III.88.[491] Jaarlijks wordt op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap een dotatie ten behoeve van het vormingsfonds uitgetrokken. De dotatie bedraagt minstens 886.000 euro.

De Vlaamse Regering deelt ieder jaar voor 1 oktober het bedrag van de dotatie mee aan het Vlaams Onderhandelingscomité.

Art. III.89.[492] De dotatie wordt onder de universiteiten en hogescholen verdeeld naar rato van het aandeel van elke instelling in de totale werkingsuitkering voor het voorgaande begrotingsjaar.

---

[487] **Artikel III.84.** : Aanvullingsdecreet, artikel VI.9.26, ingevoegd bij OD XVIII, artikel V.52.
In het eerste lid zijn de woorden "artikel 8bis van het decreet van 22 februari 1995 betreffende de wetenschappelijke of maatschappelijke dienstverlening door de universiteiten of de hogescholen en betreffende de relaties van de universiteiten en de hogescholen met andere rechtspersonen" vervangen door de woorden "artikel IV.78".
[488] **Artikel III.85.** : Aanvullingsdecreet, artikel II.88bis, ingevoegd bij OD XVIII, artikel V.51.
[489] **Artikel III.86.** : Aanvullingsdecreet, artikel II.88ter, ingevoegd bij OD XVIII, artikel V.51.
[490] **Artikel III.87.** : Aanvullingsdecreet, artikel II.88quater, ingevoegd bij OD XVIII, artikel V.51.
[491] **Artikel III.88.** : Aanvullingsdecreet, artikel II.88quinquies, ingevoegd bij OD XVIII, artikel V.51 en gewijzigd bij het decreet van 18 december 2009, artikel 25.
In het tweede lid is het woord "één" als cijfer geschreven.
[492] **Artikel III.89.** : Aanvullingsdecreet, artikel II.88sexies, eerste lid, ingevoegd bij OD XVIII, artikel V.51.

Art. III.90.[493] De instellingen kunnen de via het vormingsfonds toegekende vormingsmiddelen maximaal tweemaal overdragen naar een volgend begrotingsjaar.

Art. III.91.[494] Het bedrag van de via het vormingsfonds toegekende middelen dat niet binnen 3 begrotingsjaren besteed is, wordt het eerstvolgende begrotingsjaar in mindering gebracht op de toegekende middelen voor het vormingsfonds voor de betrokken instelling.

De ingehouden middelen worden in gelijke delen toegevoegd aan de middelen voor de andere instellingen.

Art. III.92.[495] De universiteiten en hogescholen nemen bij de besteding van de via het vormingsfonds toegekende vormingsmiddelen de volgende regels in acht:

1° de toegekende middelen worden gebruikt voor de bekostiging van bijkomende opleidings- en vormingsinitiatieven in vergelijking met de opleidings- en vormingsinitiatieven tot en met het academiejaar 2005-2006;
2° bij het vastleggen van de vormingsinitiatieven wordt rekening gehouden met de prioritaire vormingsthema's;
3° er is over de vormingsinitiatieven een akkoord met de afgevaardigden van het personeel in het lokale medezeggenschapsorgaan;
4° de instelling besteedt minstens een zelfde bedrag aan vormings- en opleidingsinitiatieven als het bedrag dat met de middelen van het vormingsfonds besteed is.

Art. III.93.[496] Het instellingsbestuur bezorgt het Vlaams Onderhandelingscomité ieder jaar een verslag en een afrekening van de vormingsinitiatieven van het voorgaande begrotingsjaar. Deze documenten zijn in het lokale medezeggenschapsorgaan besproken met de afvaardigingen van het personeel.

Art. III.94.[497] Het Vlaams Onderhandelingscomité bezorgt de Vlaamse Regering ieder jaar voor 1 juli een verslag van het beheer van het vormingsfonds in het afgelopen begrotingsjaar.

Art. III.95.[498] Het Vlaams Onderhandelingscomité neemt een reglement vormingsfonds aan dat bekrachtigd wordt door de Vlaamse Regering.

Het reglement vormingsfonds bevat ten minste een regeling voor:

1° de procedure voor de vaststelling van de prioritaire vormingsthema's;
2° de procedure voor de rapportering van de universiteiten en hogescholen aan het Vlaams Onderhandelingscomité;

De woorden "a rato" zijn vervangen door de woorden "naar rato" en het woord "werkingsuitkering" is vervangen door de woorden "totale werkingsuitkering".

[493] **Artikel III.90.** : Aanvullingsdecreet, artikel II.88septies, ingevoegd bij OD XVIII, artikel V.51.
[494] **Artikel III.91.** : Aanvullingsdecreet, artikel II.88octies, ingevoegd bij OD XVIII, artikel V.51.
[495] **Artikel III.92.** : Aanvullingsdecreet, artikel II.88novies, ingevoegd bij OD XVIII, artikel V.51.
[496] **Artikel III.93.** : Aanvullingsdecreet, artikel II.88decies, ingevoegd bij OD XVIII, artikel V.51.
[497] **Artikel III.94.** : Aanvullingsdecreet, artikel II.88undecies, ingevoegd bij OD XVIII, artikel V.51.
[498] **Artikel III.95.** : Aanvullingsdecreet, artikel II.88duodecies, ingevoegd bij OD XVIII, artikel V.51.
In het tweede lid zijn de woorden "de instellingen" vervangen door de woorden "de universiteiten en hogescholen".

3° de procedure voor de rapportering door het Vlaams Onderhandelingscomité.

Art. III.96.[499] De begroting voor het vormingsfonds wordt toegevoegd aan het ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap.

Hoofdstuk 8. Andere

Art. III.97.[500] Onder de voorwaarden bepaald door de Vlaamse Regering draagt de Vlaamse Gemeenschap bij in het dekken van de kosten van projecten van innovatie van het hoger onderwijs.

Art. III.98.[501] Onder de voorwaarden bepaald door de Vlaamse Regering draagt de Vlaamse Gemeenschap bij in het dekken van de kosten van projecten van internationale samenwerking op het vlak van het hogescholenonderwijs.

TITEL 3. Financiering van andere instellingen van hoger onderwijs en onderzoek

Hoofdstuk 1. Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek-Vlaanderen

Art. III.99.[502] Onder de voorwaarden bepaald in een besluit van de Vlaamse Regering, wordt een jaarlijkse toelage toegekend aan het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek-Vlaanderen. Deze toelage vertegenwoordigt ten minste 4,55% van de som van de werkingsuitkeringen die de Vlaamse Gemeenschap in het betrokken begrotingsjaar aan de universiteiten verleent.

Art. III.100.[503] §1. Benevens de toelage als bedoeld in artikel III.99, wordt aan het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek-Vlaanderen jaarlijks een subsidie-enveloppe toegekend voor het Odysseusinitiatief.

Het Odysseusinitiatief voorziet in een startfinanciering met als doel uitstekende Vlaamse onderzoekers die momenteel in het buitenland werken en gerenommeerde buitenlandse onderzoekers aan een Vlaamse universiteit te verbinden. Zij krijgen door deze startfinanciering de mogelijkheid om stapsgewijs via de gangbare financieringskanalen middelen te verwerven, zich in te schakelen in het onderzoeksbestel en bij te dragen aan de verdere uitbouw van het Vlaamse onderzoekspotentieel.

§2. Voor het begrotingsjaar 2006 bedraagt de subsidie-enveloppe 12 miljoen euro. Dit bedrag wordt jaarlijks geïndexeerd conform de bepalingen van artikel 3 van het besluit van de Vlaamse Regering van 2 april 2004 houdende subsidie aan het Fonds

---

[499] **Artikel III.96.** : Aanvullingsdecreet, artikel II.88terdecies, ingevoegd bij OD XVIII, artikel V.51.
[500] **Artikel III.97.** : Hogescholendecreet, artikel 312quater, ingevoegd bij OD X, artikel II.32.
[501] **Artikel III.98.** : Hogescholendecreet, artikel 312quinquies, ingevoegd bij OD X, artikel II.33.
[502] **Artikel III.99.** : Universiteitendecreet, artikel 167.
De woorden ""Nationaal Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek"" zijn vervangen door de woorden "Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek-Vlaanderen".
[503] **Artikel III.100.** : Universiteitendecreet, artikel 167bis, ingevoegd bij het decreet van 22 december 2006 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2007, artikel 70.
In paragraaf 1, eerste lid, zijn de woorden artikel 167 van het decreet van 12 juni 1991 betreffende de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap" vervangen door de woorden "artikel III.99".

voor Wetenschappelijk Onderzoek-Vlaanderen. De Vlaamse Regering kan het bedrag verhogen binnen de beschikbare begrotingskredieten.

§3. 80% van de besteedbare middelen wordt door het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek-Vlaanderen over de universiteiten verdeeld op basis van het gemiddelde van de sleutel gehanteerd voor de verdeling van de middelen bestemd voor de Bijzondere Onderzoeksfondsen. Het gemiddelde wordt berekend over 5 jaar, voorafgaand aan het begrotingsjaar waarop het Odysseusinitiatief betrekking heeft.

De resterende 20% vormt de eigen beleidsruimte waarover het Fonds in het kader van dit initiatief beschikt.

§4. Universiteitsbesturen kunnen beslissen om de aan hen toekomende middelen in een bepaald begrotingsjaar geheel of gedeeltelijk over te dragen naar het volgende jaar en op die manier trekkingsrechten op te bouwen.

Universiteiten die over onvoldoende trekkingsrechten beschikken in een bepaald begrotingsjaar, kunnen met eigen middelen voorfinancieren, zolang dit beperkt blijft tot het bedrag dat zij in het kader van het Odysseusinitiatief zullen ontvangen.

§5. Voor de selectie van de kandidaten legt elk universiteitsbestuur een procedure vast. Deze procedure kan een onderscheid maken tussen internationaal toonaangevende onderzoekers en onderzoekers met het potentieel om door te groeien tot internationaal toonaangevende status.

§6. Bij de voordracht van een kandidaat bevestigt het betrokken universiteitsbestuur dat het een kaderplaats voor zelfstandig academisch personeel, respectievelijk een postdoctoraal mandaat met een looptijd van 5 jaar ter beschikking heeft, evenals de nodige infrastructuur. Daarenboven dient het universiteitsbestuur aan te geven hoe het onderzoeksplan van de betrokken kandidaat ingeschakeld kan worden in het onderzoeksbeleid van de universiteit.

Indien een voordracht uitgaat van 2 of meer universiteitsbesturen, wordt een gezamenlijk voorstel geformuleerd.

§7. Het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek-Vlaanderen onderzoekt door middel van commissies van deskundigen:
1° of de door de universiteiten voorgestelde onderzoekers aan de gestelde eisen van excellentie voldoen;
2° of het onderzoeksplan van de voorgestelde onderzoekers van hoge kwaliteit is;
3° of het onderzoeksplan uitvoerbaar is met de hiervoor aangevraagde middelen.

Een commissie van deskundigen bestaat uit leden die niet verbonden zijn aan een Belgische universiteit en die een algemene internationale erkenning genieten.

§8. Het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek-Vlaanderen beslist over de toekenning van de financiering. Indien de aanvragende universiteit over de nodige middelen beschikt, kan het Fonds een voorstel slechts afwijzen als de betreffende commissie oordeelt dat de kandidaat niet voldoet.

§9. De geselecteerde onderzoeker ontvangt gedurende 5 jaar startfinanciering. Hij of zij kan de middelen besteden aan werking, personeel en uitrusting, doch niet aan de eigen salariskosten.

Voor internationaal toonaangevende onderzoekers geldt een bedrag van minimaal 400.000 euro en maximaal 1.500.000 euro per jaar, ofwel tussen 2.000.000 en 7.500.000 euro voor de volledige 5 jaar. Voor onderzoekers met het potentieel om door te groeien tot internationaal toonaangevende status geldt een bedrag van minimaal 100.000 euro en maximaal 200.000 euro, ofwel tussen 500.000 en 1.000.000 euro voor de volledige 5 jaar.

De middelen toegekend in het kader van het Odysseusinitiatief aan een onderzoeker kunnen over een niet-verlengbare periode van 8 jaar besteed worden.

§10. De universiteitsbesturen leggen een procedure vast voor de tussentijdse beoordeling van de uitvoering van het onderzoeksplan, in het bijzonder met het oog op het nemen van een beslissing over de aanpassing ervan, met inbegrip van de spreiding van de financiering in de tijd.

§11. De Vlaamse Regering kan nadere regelen bepalen voor de toepassing van dit artikel.

In een addendum op de beheersovereenkomst met het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek-Vlaanderen worden ten minste bepalingen vastgelegd op het vlak van:

1° de voorafname van het Fonds voor centrale beheerskosten en algemene exploitatiekosten;
2° de aanrekenbaarheid, door de onthaalinstellingen, van overheadkosten;
3° de wijze van bekendmaking van de beoordelingsverslagen, opgemaakt door de commissie van deskundigen in hoofde van de onderzoekers waaraan middelen in het kader van het Odysseusinitiatief worden toegekend;
4° de rapportering, door de universiteitsbesturen, over de uitvoering van de onderzoeksplannen en de spreiding in de tijd van de financiering die aan onderzoekers wordt toegekend;
5° de rapporteringsplicht van het Fonds aan de hand van statistische parameters;
6° de evaluatie van het Odysseusinitiatief en de uitvoering ervan.

Art. III.101.[504] Onder de voorwaarden bepaald in een besluit van de Vlaamse Regering draagt de Vlaamse Gemeenschap jaarlijks bij in de financiering van de bij het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek-Vlaanderen geassocieerde onderzoeksfondsen.

Hoofdstuk 2. Herculesfinanciering
Afdeling 1. Definities

Art. III.102.[505] Voor de toepassing van dit hoofdstuk wordt verstaan onder:

---

[504] **Artikel III.101.** : Universiteitendecreet, artikel 169, inleidende zin en punt 3°. De bepaling van punt 3° is met de inleidende zin samengevoegd.
De woorden “Nationaal Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek” zijn vervangen door de woorden “Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek-Vlaanderen”.

1° FWO-Vlaanderen : de stichting van openbaar nut FONDS VOOR WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK-VLAANDEREN, opgericht bij notariële akte van 21 juni 2005, bij uittreksel gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 5 april 2006;
2° IWT : het Instituut voor de aanmoediging van innovatie door wetenschap en technologie in Vlaanderen, of zijn rechtsopvolger;
3° middelzware onderzoeksinfrastructuur : onderzoeksinfrastructuur met een totale financieringskost van ten minste 150.000 euro en ten hoogste 1.500.000 euro;
4° onderzoeksinfrastructuur : faciliteiten en bronnen die het verrichten van grensverleggend en strategisch basisonderzoek bevorderen, daaronder onder meer begrepen wetenschappelijke infrastructuur, collecties, natuurlijke habitats, corpora en databanken, met inbegrip van de digitale ontsluiting ervan;
5° zware onderzoeksinfrastructuur : onderzoeksinfrastructuur met een totale financieringskost van meer dan 1.500.000 euro.

Afdeling 2. Oprichting

Art. III.103.[506] §1. De Vlaamse Regering is ermee belast overeenkomstig de Wet van 27 juni 1921 op Verenigingen en Stichtingen een stichting op te richten, Herculesstichting genaamd, waarvan het maatschappelijk doel bestaat in:
1° de subsidiëring van middelzware en zware onderzoeksinfrastructuur;
2° de ondersteuning van bijzondere onderzoeksinfrastructuur, door middel van :
   a) het installeren en het beheren van de Tier 1-computerinfrastructuur van het Europese piramidemodel voor supercomputinginfrastructuren, om een zo groot mogelijk deel te dekken van de behoeften op het gebied van capability computing van volgende onderzoeksinstellingen, al dan niet in het kader van samenwerkingen met derden :
      1) instellingen voor hoger onderwijs als vermeld in artikel II.1 of II.6;
      2) onderzoeksinstituten onder het gezag of het toezicht van een instelling voor hoger onderwijs, zoals een bijzonder universitair instituut als vermeld in artikel II.5;

---

[505] **Artikel III.102.** : Aanvullingsdecreet, artikel VI.9.8., ingevoegd bij het decreet van 22 december 2006 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2007, artikel 75.
In de inleidende zin zijn de woorden “deze titel” vervangen door de woorden “dit hoofdstuk”.
[506] **Artikel III.103.** : Aanvullingsdecreet, artikel VI.9.9., ingevoegd bij het decreet van 22 december 2006 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2007, artikel 75 en gewijzigd bij het decreet van 21 november 2008 houdende bepalingen tot begeleiding van de tweede aanpassing van de begroting 2008, artikel 63 en het decreet van 5 juli 2013 betreffende een structurele regeling voor grote rekencapaciteit voor onderzoek en innovatie en betreffende de coördinatie van de regelgeving inzake wetenschaps- en innovatiebeleid, artikel 3.
In paragraaf 1, eerste lid, punt 2°, a), 1), zijn de woorden “artikel 7 of 8 van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen” vervangen door de woorden “artikel II.1 of II.6”.
In paragraaf 1, eerste lid, punt 2°, a), 2), zijn de woorden “artikel 169quater van het decreet van 12 juni 1991 betreffende de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap” vervangen door de woorden “artikel II.5”.
In paragraaf 1, eerste lid, punt 2°, a), 4), zijn de woorden “artikel 169bis van het decreet van 12 juni 1991 betreffende de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap” vervangen door de woorden “artikel III.76”.
In paragraaf 1, eerste lid, punt 2°, a), 5), zijn de woorden “artikel VI.9.19” vervangen door de woorden “artikel III.78”.
In paragraaf 2, eerste lid, punt 1°, zijn de woorden “universiteit-hogescholen” niet in de codificatie opgenomen.
In paragraaf 2, eerste lid, punt 3°, zijn de woorden “artikel VI.9.16ter” vervangen door de woorden “artikel III.113”.
In paragraaf 3 zijn de woorden “deze titel” vervangen door de woorden “dit hoofdstuk”.

3) strategische onderzoekscentra als vermeld in artikel 29 van het decreet van 30 april 2009 betreffende de organisatie en financiering van het wetenschaps- en innovatiebeleid;
4) steunpunten voor beleidsrelevant onderzoek als vermeld in artikel III.76;
5) het Expertisecentrum Onderzoek en Ontwikkelingsmonitoring, vermeld in artikel III.78;
6) onderzoeksinstellingen waarvan de werking gesubsidieerd wordt door de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest;

b) het sensibiliseren, opleiden en ondersteunen van de onderzoekers, werkzaam aan een onderzoeksinstelling, vermeld in a);
c) het subsidiëren van Tier 2-computerinfrastructuur in de schoot van universiteiten of associaties universiteithogescholen;
d) het financieel participeren, rechtstreeks of onrechtstreeks, in initiatieven op het vlak van internationale onderzoeksinfrastructuur;
e) het opvolgen van en het deelnemen aan bi- en multilaterale initiatieven rond capability computing;
f) het vervullen, lastens de Vlaamse Regering, van representatieve taken bij internationale fora en initiatieven die aansluiten bij de in dit punt vermelde opdrachten.

De Vlaamse Regering ziet erop toe dat voor de Herculesstichting de erkenning als stichting van openbaar nut wordt aangevraagd.

De Herculesstichting is een privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap, als vermeld in artikel 29 van het kaderdecreet Bestuurlijk Beleid van 18 juli 2003. Voor wat begroting en boekhouding betreft, wordt de stichting onderworpen aan de regels die van toepassing zijn voor de publiekrechtelijke instellingen die afhangen van de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest. De Vlaamse Regering bepaalt tot welk homogeen beleidsdomein de Herculesstichting behoort.

§2. De Vlaamse Regering benoemt de leden van de raad van bestuur van de Herculesstichting. Ze bestaat uit de volgende leden :
1° vijf leden, voorgedragen door de associaties;
2° één lid, voorgedragen door de strategische onderzoekscentra (jaarlijks roterend);
3° één lid, werkzaam in het bedrijfsleven, dat ook voorzitter wordt van de Industrial Board, vermeld in artikel III.113;
4° drie vertegenwoordigers van de Vlaamse Regering.

De leden moeten vertrouwd zijn met het wetenschaps- en innovatiebeleid.

De Vlaamse Regering benoemt onder de leden een voorzitter en een ondervoorzitter.

De Vlaamse Regering kan nadere regelen bepalen voor de voordrachtenregeling, vermeld in het eerste lid, 2°.

§3. De Herculesstichting treedt bij de uitoefening van de in dit hoofdstuk bedoelde taken en opdrachten op als functionele openbare dienst.

§4. De Herculesstichting kan bedrijvigheden ontwikkelen die verenigbaar zijn met haar maatschappelijk doel. De raad van bestuur van de Herculesstichting beslist vrij en, in voorkomend geval, overeenkomstig de bepalingen van de samenwerkingsovereenkomst, over de marktconforme tariefstructuren voor die bedrijvigheden. Paragraaf 3 vindt geen toepassing op deze bedrijvigheden.

Afdeling 3. Subsidiëring (middel)zware onderzoeksinfrastructuur

Art. III.104.[507] §1. De Vlaamse Regering bepaalt jaarlijks, binnen de beschikbare begrotingskredieten, het bedrag dat aan het vermogen van de Herculesstichting wordt toegevoegd voor de subsidiëring van middelzware en zware onderzoeksinfrastructuur.

§2. Het jaarlijks te bepalen bedrag is voor 2/3 bestemd voor de subsidiëring van middelzware onderzoeksinfrastructuur en voor 1/3 voor de financiering van zware onderzoeksinfrastructuur.

De Vlaamse Regering kan jaarlijks beslissen om van de in het eerste lid vermelde verhouding af te wijken op grond van objectief vastgestelde noodwendigheden.

§3. De Herculesstichting handelt ten aanzien van het tijdens een bepaald begrotingsjaar niet aangewende bedrag als volgt:
1° ofwel wordt het betrokken bedrag geheel of gedeeltelijk toegewezen aan door de Vlaamse Regering aan te wijzen investeringsinitiatieven;
2° ofwel wordt het bedrag geheel of gedeeltelijk overgedragen naar het volgende begrotingsjaar, met behoud van de bestemming.

Art. III.105.[508] §1. Het jaarlijks voor middelzware onderzoeksinfrastructuur beschikbare bedrag wordt verdeeld onder de associaties door middel van een Herculesverdeelsleutel, die door de Vlaamse Regering per begrotingsjaar wordt vastgesteld, en afgeleid wordt van de verdeelsleutels die worden gehanteerd voor de verdeling van de overheidsmiddelen onder de Bijzondere Onderzoeksfondsen en de Industriële Onderzoeksfondsen.

§2. De Herculesstichting wijst de betrokken middelen per associatie toe aan investeringsinitiatieven na het inwinnen van een advies van het associatiebestuur en van een beoordelingspanel, bestaande uit deskundigen uit de associaties en vertegenwoordigers uit de industriële sector. De selectiecriteria hebben ten minste betrekking op:
1° de wetenschappelijke kwaliteit en relevantie van het door middel van de onderzoeksinfrastructuur uit te voeren onderzoeksprogramma;
2° het belang van de onderzoeksinfrastructuur voor het onderzoek binnen de betrokken wetenschappelijke discipline;

---

[507] **Artikel III.104.** : Aanvullingsdecreet, artikel VI.9.10., ingevoegd bij het decreet van 22 december 2006 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2007, artikel 75 en gewijzigd bij het decreet van 5 juli 2013 betreffende een structurele regeling voor grote rekencapaciteit voor onderzoekers en innovatie en betreffende de coördinatie van de regelgeving inzake wetenschaps- en innovatiebeleid, artikel 4.
[508] **Artikel III.105.** : Aanvullingsdecreet, artikel VI.9.11., ingevoegd bij het decreet van 22 december 2006 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2007, artikel 75.

3° de betrouwbaarheid van het voor de voorgenomen investering opgemaakte investeringsplan.

Art. III.106.[509] Het jaarlijks voor zware onderzoeksinfrastructuur beschikbare bedrag wordt door de Herculesstichting rechtstreeks toegewezen aan investeringsinitiatieven op grond van het advies van 2 door de Vlaamse Regering aangewezen beoordelingspanels, waarbij het ene panel de wetenschappelijke kwaliteit van de aanvragen nagaat, en het andere panel ten aanzien van de excellent bevonden aanvragen nagaat of de opgemaakte investeringsplannen voldoende realistisch en objectief zijn.

Art. III.107.[510] De subsidiëring in de zin van dit hoofdstuk wordt uitsluitend aangewend voor:
1° kosten voor wetenschappelijke investeringen, zijnde de kosten voor de aanschaf van de onderzoeksinfrastructuur zelf of de aanschaf van de onderdelen voor de constructie van de beoogde onderzoeksinfrastructuur;
2° personeelskosten voor de ontwikkeling en de constructie van de onderzoeksinfrastructuur;
3° onderhoudskosten gedurende de hele afschrijvingsperiode, zijnde de kosten voortvloeiende uit onderhoudsovereenkomsten of upgrades van de onderzoeksinfrastructuur.

Art. III.108.[511] Geselecteerde investeringsinitiatieven ontvangen een subsidiëring ten bedrage van een bepaald percentage van de in artikel III.107 bedoelde kosten, voor zover deze behoorlijk gestaafd en goedgekeurd worden door de raad van bestuur of het dagelijks bestuur van de Herculesstichting.

Afdeling 4. Ondersteuning bijzondere onderzoeksinfrastructuur

Art. III.109.[512] De Vlaamse Regering bepaalt jaarlijks, binnen de beschikbare begrotingskredieten, het bedrag dat aan het vermogen van de Herculesstichting wordt toegevoegd voor de ondersteuning van bijzondere onderzoeksinfrastructuur, vermeld in artikel III.103, §1, eerste lid, 2°.

Paragraaf 3 van artikel III.103 is van overeenkomstige toepassing.

Afdeling 5. Toezicht

---

[509] **Artikel III.106**. : Aanvullingsdecreet, artikel VI.9.12., ingevoegd bij het decreet van 22 december 2006 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2007, artikel 75.
[510] **Artikel III.107.** : Aanvullingsdecreet, artikel VI.9.13., ingevoegd bij het decreet van 22 december 2006 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2007, artikel 75.
In de inleidende zin zijn de woorden “deze titel” vervangen door de woorden “dit hoofdstuk”.
[511] **Artikel III.108.** : Aanvullingsdecreet, artikel VI.9.14., ingevoegd bij het decreet van 22 december 2006 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2007, artikel 75.
De woorden “artikel VI.9.13” zijn vervangen door de woorden “artikel III.107”.
[512] **Artikel III.109.** : Aanvullingsdecreet, artikel VI.9.14bis, ingevoegd bij het decreet van 5 juli 2013 betreffende een structurele regeling voor grote rekencapaciteit voor onderzoekers en innovatie en betreffende de coördinatie van de regelgeving inzake wetenschaps- en innovatiebeleid, artikel 5.
In het eerste lid zijn de woorden “artikel VI.9.9, §1, eerste lid, 2°” vervangen door de woorden “artikel III.103, §1, eerste lid, 2°”.
In het tweede lid zijn tussen de woorden “Paragraaf 3” en de woorden “is van overeenkomstige toepassing” de woorden “van artikel III.103” ingevoegd.

Art. III.110.[513] §1. De Vlaamse Regering stelt bij de Herculesstichting een regeringsafgevaardigde aan.

De regeringsafgevaardigde houdt van overheidswege toezicht op de overeenstemming van de verrichtingen en de werking van de Herculesstichting met het recht, de statuten, de samenwerkingsovereenkomst en de beginselen inzake financiële orthodoxie.

§2. De regeringsafgevaardigde heeft met raadgevende stem zitting in de raad van bestuur en de door de raad van bestuur ingestelde comités.

Ten minste 5 werkdagen voor de datum van de vergaderingen ontvangt hij de volledige dagorde van de vergaderingen van de raad van bestuur en van de door de raad van bestuur ingestelde comités, evenals alle documenten terzake. In gemotiveerde gevallen van hoogdringendheid kan van deze bepaling worden afgeweken.

Hij kan te allen tijde ter plaatse alle documenten en geschriften van de Herculesstichting inzien.

Hij kan van de bestuurders en de eventuele leden van het management alle inlichtingen en ophelderingen vorderen, en alle verificaties verrichten die hij nodig acht voor de uitvoering van zijn mandaat.

De Vlaamse Regering kan de regeringsafgevaardigde laten bijstaan door deskundigen voor bepaalde tijdelijke controles.

§3. De regeringsafgevaardigde stelt de Vlaamse Regering in kennis van elke beslissing van de raad van bestuur of het management die hij strijdig acht met de toezichtsgronden, als bedoeld in paragraaf 1, tweede lid.

Wanneer de Vlaamse Regering op grond van deze inlichtingen meent dat de Herculesstichting de aan haar opgedragen taken kennelijk verwaarloost, kan de Vlaamse Regering de aangelegenheid bepalen waarover de raad van bestuur van de Herculesstichting moet beraadslagen en de termijn bepalen waarbinnen die beraadslaging moet plaatsvinden.

Wordt binnen de gestelde termijn geen beslissing genomen, of stemt de Vlaamse Regering niet in met de genomen beslissing, dan kan zij de nodige voorzieningen treffen. Zij stelt het Vlaams Parlement daarvan onverwijld in kennis.

De nodige voorzieningen als bedoeld in het derde lid kunnen inhouden dat:

1° de Vlaamse Regering zich in de plaats stelt van de Herculesstichting, waarbij zij de regeringsafgevaardigde of een andere persoon met een bijzondere macht kan bekleden;

2° de Vlaamse Regering de beslissingen van de Herculesstichting gedurende een door haar bepaalde en verlengbare termijn afhankelijk maakt van het

[513] **Artikel III.110.** : Aanvullingsdecreet, artikel VI.9.15., ingevoegd bij het decreet van 22 december 2006 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2007, artikel 75.

voorafgaand advies of de voorafgaande instemming van de Vlaamse Regering, de regeringsafgevaardigde, of enige andere instantie.

De Vlaamse Regering kan nadere procedurele regelen bepalen voor de toepassing van deze paragraaf.

§4. Het Vlaamse Gewest draagt de kosten verbonden aan de uitoefening van het ambt van de regeringsafgevaardigde.

De Vlaamse Regering bepaalt de rechtspositionele voorwaarden waaronder de regeringsafgevaardigde wordt aangesteld.

Afdeling 6. Nadere regelen voor de subsidiëring van (middel)zware onderzoeksinfrastructuur

Art. III.111.[514] De Vlaamse Regering bepaalt nadere regelen op het vlak van:
1° de selectiemechanismen en -procedures ten aanzien van investeringsinitiatieven voor middelzware en zware onderzoeksinfrastructuur;
2° de subsidiepercentages en de betalingsmodaliteiten;
3° de voorwaarden en beperkingen op het vlak van:
a) het copromotorschap door derden ten aanzien van gesubsidieerde investeringsinitiatieven;
b) het beheer van de gesubsidieerde onderzoeksinfrastructuur;
c) de terbeschikkingstelling van gesubsidieerde onderzoeksinfrastructuur aan derden.

De Vlaamse Regering is ertoe gemachtigd de subsidiabele kosten nader te omschrijven en de middelzware en de zware onderzoeksinfrastructuur verder op te delen in verschillende categorieën, naargelang van het bedrag van de totale financieringskost.

Afdeling 7. Nadere regelen voor de ondersteuning van bijzondere onderzoeksinfrastructuur

Art. III.112.[515] Ten aanzien van de ondersteuning van bijzondere onderzoeksinfrastructuur, vermeld in artikel III.103, §1, eerste lid, 2°, kan de Vlaamse Regering nadere regelen bepalen op het vlak van :
1° de selectiemechanismen en -procedures;
2° de subsidiëring, de subsidiepercentages en de betalingsmodaliteiten;
3° de voorwaarden en beperkingen op het vlak van :
a) het copromotorschap door derden ten aanzien van gesubsidieerde investeringsinitiatieven;
b) het beheer van de gesubsidieerde onderzoeksinfrastructuur;

[514] **Artikel III.111.** : Aanvullingsdecreet, artikel VI.9.16., ingevoegd bij het decreet van 22 december 2006 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2007, artikel 75.
[515] **Artikel III.112.**: Aanvullingsdecreet, artikel VI.9.16bis, ingevoegd bij het decreet van 5 juli 2013 betreffende een structurele regeling voor grote rekencapaciteit voor onderzoekers en innovatie en betreffende de coördinatie van de regelgeving inzake wetenschaps- en innovatiebeleid, artikel 6.
In de aanhef zijn de woorden “artikel VI.9.9, §1, eerste lid, 2°” vervangen door de woorden “artikel III.103, §1 eerste lid, 2°”.

c) de terbeschikkingstelling van gesubsidieerde onderzoeksinfrastructuur aan derden.

Art. III.113.[516] Voor het ondersteunen van het beheer van de Tier 1-infrastructuur en voor het stimuleren van het gebruik van grote rekencapaciteit bij de Vlaamse bedrijven en non-profitinstellingen zodat ze hun innovatieve capaciteit kunnen versterken, wordt door de Vlaamse Regering in de schoot van de Herculesstichting een Industrial Board ingesteld. Deze bestaat uit ten minste 4 leden, van wie er 3 werkzaam zijn in een in Vlaanderen gevestigd bedrijf dat potentieel gebruikmaakt van grote rekencapaciteit.

Voor het adviseren van de Vlaamse Regering en de Herculesstichting bij het nemen van strategische beslissingen over grote rekencapaciteit wordt door de Vlaamse Regering in de schoot van de Herculesstichting een internationale wetenschappelijke adviesraad ingesteld. Deze bestaat uit ten minste 6 experten die op het vlak van high performance computing als toonaangevend worden erkend. Ten minste 3 van die experten voeren hun hoofdactiviteiten uit in diverse landen buiten België.

Om de Herculesstichting te adviseren over de behoeften van de gebruikers en voorstellen te formuleren om de dienstverlening met inbegrip van de opleiding van gebruikers te verbeteren, stelt de raad van bestuur van de Herculesstichting een Gebruikerscommissie in van minstens 17 leden, op voordracht van de associaties, de strategische onderzoekscentra en de Industrial Board. Eén lid wordt aangeduid door de Vlaamse minister, bevoegd voor wetenschap en innovatie.

Hoofdstuk 3. Evangelische Theologische Faculteit en Faculteit Protestantse Godgeleerdheid

Art. III.114.[517] §1. Aan de Evangelische Theologische Faculteit te Leuven en aan de Faculteit voor Protestantse Godgeleerdheid te Brussel, wordt jaarlijks een subsidie toegekend voor de organisatie van de graden die zij kunnen verlenen in overeenstemming met artikel II.105 en II.106. De subsidie is een bijdrage in de dekking van de gewone uitgaven voor onderwijs, onderzoek, maatschappelijke en wetenschappelijke dienstverlening, de financiering van investeringen, de afbetaling van leningen en voor de administratie van de faculteit, met inbegrip van de roerende uitrustingen.

---

[516] **Artikel III.113.**: Aanvullingsdecreet, artikel VI.9.16ter, ingevoegd bij het decreet van 5 juli 2013 betreffende een structurele regeling voor grote rekencapaciteit voor onderzoekers en innovatie en betreffende de coördinatie van de regelgeving inzake wetenschaps- en innovatiebeleid, artikel 6.
In het derde lid zijn de woorden “universiteit-hogescholen” niet opgenomen in de codificatie.

[517] **Artikel III.114.** : Financieringsdecreet, artikel 42ter, ingevoegd bij OD XVIII, artikel V.61 en vervangen bij OD XXII, artikel V.29.
In paragraaf 1, eerste lid, zijn de woorden “artikel 54 en 55 van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen” vervangen door de woorden “artikel II.105 en II.106”.
In paragraaf 2, tweede lid, zijn de woorden “a rato” vervangen door de woorden “naar rato”.
In paragraaf 4 zijn de woorden “artikel 9, §5” vervangen door de woorden “artikel III.5, §9”.
In paragraaf 6 zijn de woorden “hoofdstuk IX van het decreet van 12 juni 1991 betreffende de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap” vervangen door de woorden “deel 4, titel 4, hoofdstuk 1”.

Het totale bedrag van de subsidie voor de beide instellingen bedraagt 574.000 euro. Dit bedrag wordt verhoogd met:
1° 100.000 euro in het begrotingsjaar 2012;
2° 200.000 euro in het begrotingsjaar 2013;
3° 300.000 euro vanaf het begrotingsjaar 2014.

§2. In het begrotingsjaar 2012 wordt het bedrag van 574.000 euro als volgt verdeeld:
1° de Evangelische Theologische Faculteit te Leuven ontvangt 446.000 euro;
2° de Faculteit voor Protestantse Godgeleerdheid te Brussel ontvangt 128.000 euro.

Het bijkomend bedrag van 100.000 euro wordt verdeeld onder de beide instellingen naar rato van het aantal opgenomen studiepunten in het academiejaar 2010-2011. Het gaat om de studiepunten opgenomen in een bacheloropleiding, een initiële masteropleiding of een specifieke lerarenopleiding die de faculteit bij of krachtens een decreet mag aanbieden.

§3. Vanaf het begrotingsjaar 2013 bestaan de totale bedragen, vermeld in paragraaf 1, uit een sokkel, een variabel onderwijsdeel en een variabel onderzoeksdeel.

In de begrotingsjaren 2013 en 2014 bedraagt de sokkel 160.000 euro. Vanaf het begrotingsjaar 2015 bedraagt de sokkel 100.000 euro. Deze bedragen worden verdeeld onder de Evangelische Theologische Faculteit te Heverlee en de Faculteit voor Protestantse Godgeleerdheid te Brussel naar rato van 50%.

Het variabel onderwijsdeel bedraagt:
1° 337.700 euro in het begrotingsjaar 2013;
2° 392.700 euro in het begrotingsjaar 2014;
3° 425.700 euro vanaf het begrotingsjaar 2015.

Deze bedragen worden verdeeld onder de Evangelische Theologische Faculteit te Heverlee en de Faculteit voor Protestantse Godgeleerdheid te Brussel op basis van het aantal financieringspunten berekend in beide instellingen.

Het aantal financieringspunten is gelijk aan de som van:
1° het gemiddeld aantal opgenomen studiepunten in de academiejaren t-7/t-6 tot en met t-3/t-2 voorafgaand aan het begrotingsjaar t in een initiële bacheloropleiding, een initiële masteropleiding en een specifieke lerarenopleiding die de desbetreffende instellingen bij of krachtens een decreet mogen aanbieden; en
2° het gemiddeld aantal uitgereikte masterdiploma's in de academiejaren t-7/t-6 tot en met t-3/t-2 voorafgaand aan het begrotingsjaar t, vermenigvuldigd met een factor 30.

Het variabel onderzoeksdeel bedraagt:
1° 276.300 euro in het begrotingsjaar 2013;
2° 321.300 euro in het begrotingsjaar 2014;
3° 348.300 euro vanaf het begrotingsjaar 2015.

Dit variabel onderzoeksdeel wordt toegekend op voorwaarde dat de Evangelische Theologische Faculteit te Heverlee en de Faculteit voor Protestantse

Godgeleerdheid te Brussel een gezamenlijk onderzoeksplan hebben ingediend bij de Vlaamse minister, bevoegd voor het onderwijs.

Het onderzoeksplan tekent het gezamenlijk onderzoeksbeleid uit betreffende het onderzoek in de protestantse godgeleerdheid en heeft een looptijd van 5 jaar. Het bevat ten minste de volgende elementen:

1° de strategische en operationele doelstellingen betreffende het onderzoeksbeleid voor de beschouwde periode;
2° de kwantiteit en kwaliteit van de te leveren prestaties;
3° de gewenste output;
4° de mate en inhoud van samenwerking met binnenlandse en buitenlandse onderwijsinstellingen en andere internationale instellingen en organisaties.

Daarenboven geeft het onderzoeksplan de verdeelsleutel op voor de verdeling van het variabel onderzoeksdeel tussen de beide instellingen voor de beschouwde periode van 5 jaar.

Het eerste onderzoeksplan gaat in vanaf 1 januari 2013 en loopt tot 31 december 2017. Jaarlijks bezorgen deze instellingen voor 31 maart een gezamenlijk verslag over de uitvoering van het onderzoeksplan en de gerealiseerde output aan de minister, bevoegd voor het onderwijs.

In het geval de instelling geen of een ondermaats verslag heeft bezorgd voor 31 maart wordt het variabel onderzoeksdeel niet toegekend in het betrokken begrotingsjaar.

§4. De bedragen vermeld in paragraaf 3 worden vanaf het begrotingsjaar 2013 geïndexeerd overeenkomstig de bepalingen vermeld in artikel III.5, §9.

§5. De Evangelische Theologische Faculteit te Heverlee en de Faculteit voor Protestantse Godgeleerdheid te Brussel leggen jaarlijks een begroting, een jaarrekening en een jaarverslag voor aan de Vlaamse Regering. De Vlaamse Regering kan nadere voorschriften opleggen betreffende de inhoud en het opstellen van de begroting, de jaarrekening en het jaarverslag en kan ter plaatse de nodige verificaties laten uitvoeren.

§6. De commissarissen van de Vlaamse Regering zijn belast met het toezicht op de Evangelische Theologische Faculteit te Leuven en de Faculteit voor Protestantse Godgeleerdheid te Brussel, overeenkomstig de bepalingen in deel 4, titel 4, hoofdstuk 1.

Hoofdstuk 4. Stichtingen van openbaar nut voor postinitieel onderwijs

Art. III.115.[518] Dit hoofdstuk regelt de subsidiëring van de Vlerick Business School, het Instituut voor Tropische Geneeskunde en de Antwerp Management School, hierna genoemd "de instellingen voor postinitieel onderwijs".

[518] **Artikel III.115.** : ION-decreet, artikel 2, vervangen bij OD XVIII, artikel V.33, gewijzigd bij OD XXI, artikel V.21.

Art. III.116.[519] De Vlaamse Gemeenschap draagt jaarlijks bij in het dekken van de exploitatiekosten van de instellingen voor postinitieel onderwijs onder de volgende voorwaarden:

1° Elke instelling voor postinitieel onderwijs sluit een beheersovereenkomst met een looptijd van 5 jaar met de Vlaamse Regering waarin ten minste de volgende zaken worden afgesproken:
   a) de kwantiteit en de kwaliteit van de te leveren prestaties binnen de door dit hoofdstuk erkende opdracht in relatie tot de hoogte van de subsidie;
   b) het instroomniveau en de wijze van selectie van de studenten en de minimale kwalificaties van de ingezette personeelsleden;
   c) de studiegelden. Het maximumbedrag mag nooit hoger zijn dan het in artikel II.113 of II.390 bepaalde studiegeld;
   d) de wijze van verantwoording en het afleggen van rekenschap over de besteding van de middelen;
   e) de wijze waarop de instellingen omgaan met de uitkomsten van een externe audit;
   f) de mate en de inhoud van samenwerking met binnenlandse en buitenlandse instellingen voor academisch onderwijs en met internationale instellingen.

2° Elke instelling voor postinitieel onderwijs sluit met minstens 1 universiteit in de Vlaamse Gemeenschap bedoeld in II.2 een samenwerkingsovereenkomst inzake onderwijs, onderzoek en dienstverlening. Die samenwerkingsovereenkomst regelt ook de wijze waarop personeelsleden van de universiteit in kwestie ingezet kunnen worden in de instelling, hoe deze prestaties, uit te drukken in een procentueel deel van een voltijdse opdracht, worden vergoed aan de betrokken universiteit, en hoe andere kosten worden verrekend en de administratie van

---

Het woord “decreet” is vervangen door het woord “hoofdstuk”, de woorden “Vlerick Leuven Gent Management School” zijn vervangen door de woorden “Vlerick Business School” en de woorden “de instellingen” zijn vervangen door de woorden “de instellingen voor postinitieel onderwijs”..
De woorden “de erkenning en” zijn niet opgenomen in de codificatie.

[519] **Artikel III.116.** : ION-decreet, artikel 14, gewijzigd bij het Aanvullingsdecreet, artikel V.95, bij OD XVIII, artikel V.36 en bij OD XXIII, artikel V.36 en artikel 11, derde lid, ingevoegd bij het Structuurdecreet, artikel 120.
In punt 1°, is de opdeling in streepjes vervangen door een opdeling in a) tot en met f).
In de aanhef en in punt 2°, tweede, derde en vierde lid zijn de woorden “de instellingen” vervangen door de woorden “de instellingen voor postinitieel onderwijs”.
In punt 1°, punt 2°, eerste lid, punt 3°, 4° en 5° is het woord “instelling” vervangen door de woorden “instelling voor postinitieel onderwijs”.
In punt 1°, a), is het woord “decreet” vervangen door het woord “hoofdstuk”.
In punt 1°, c), zijn de woorden “artikel 62 van het decreet van 30 april 2004 betreffende de flexibilisering van het hoger onderwijs in Vlaanderen en houdende dringende hogeronderwijsmaatregelen” vervangen door de woorden “artikel II.213 of II.390”.
In punt 2°, eerste lid, zijn de woorden “artikel 3 van het Universiteitendecreet” vervangen door de woorden “artikel II.2” en zijn de woorden “vermeld in artikel 14, 2,°” niet opgenomen.
In punt 2°, tweede lid, zijn de woorden “In afwijking van het bepaalde in artikel 80 van het Universiteitendecreet” weggelaten en is de zin geherformuleerd.
In punt 2°, derde lid, zijn de woorden “In afwijking van artikel 61 van het decreet van 13 juli 1994 betreffende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap,” weggelaten en is de zin geherformuleerd.
In punt 3° zijn de woorden “de in het tweede lid bedoelde” telkens vervangen door de woorden “in punt 2°, eerste lid, bedoelde”, zijn de woorden “Het decreet van 22 februari 1995 betreffende de wetenschappelijke of maatschappelijke dienstverlening door de universiteiten of de hogescholen en betreffende de relaties van de universiteiten en de hogescholen met andere rechtspersonen is” vervangen door de woorden “De bepalingen in deel 4, titel 2, hoofdstuk 2, 3, 4 en 5 zijn” en zijn de woorden “het tweede lid” vervangen door de woorden “punt 2°, eerste lid”.

deze personeelsleden gebeurt. In de samenwerkingsovereenkomst worden nadere regels gespecificeerd waaronder de interne en externe kwaliteitszorg wordt georganiseerd en hoe de instelling gevolg geeft aan de uitkomsten van deze kwaliteitsbeoordeling.

De leden van het zelfstandig academisch personeel van een universiteit kunnen ingezet worden in de instellingen voor postinitieel onderwijs en dit voor de uitvoering van onderwijs, onderzoek en wetenschappelijke dienstverlening.

Leden van het onderwijzend personeel van een hogeschool kunnen eveneens worden ingezet in de instellingen voor postinitieel onderwijs en dit voor de uitvoering van onderwijs, projectmatig onderzoek en maatschappelijke dienstverlening.

De instellingen voor postinitieel onderwijs kunnen aan de personeelsleden van de universiteiten of hogescholen die op grond het vorenstaande ingezet worden voor de uitvoering van onderwijs, onderzoek en wetenschappelijke dienstverlening een persoonlijke vergoeding toekennen voor de geleverde prestaties.

3° Eén vertegenwoordiger van elk van de in punt 2°, eerste lid bedoelde universiteiten is ambtshalve lid van de raad van bestuur van de betrokken instelling voor postinitieel onderwijs. De bepalingen in deel 4, titel 2, hoofdstuk 2, 3, 4 en 5 zijn niet van toepassing op de in punt 2°, eerste lid bedoelde overeenkomsten.
4° Elke instelling voor postinitieel onderwijs laat ten minste om de 5 jaar een externe audit doen van het beheer van de instelling. De Vlaamse Regering bepaalt de samenstelling en de opdracht van de auditcommissie en draagt zorg voor het secretariaat van de commissie.
5° Elke instelling voor postinitieel onderwijs legt jaarlijks de begroting, een beleidsplan, een jaarrekening en een jaarverslag ter goedkeuring voor aan de Vlaamse Regering. In de beheersovereenkomst worden nadere richtlijnen omtrent de vormgeving ervan opgenomen.

Art. III.117.[520] De instellingen voor postinitieel onderwijs kunnen voltijdse of deeltijdse gastprofessoren aanstellen voor het geven van onderwijs, het doen van onderzoek en voor wetenschappelijke dienstverlening.

Art. III.118.[521] §1. De basissubsidie van de Vlaamse Gemeenschap aan het Instituut voor Tropische Geneeskunde wordt vanaf het begrotingsjaar 2007 vastgesteld op 9.776.000 euro.

---

[520] **Artikel III.117.** : ION-decreet, artikel 13.
De woorden “De instellingen” zijn vervangen door de woorden “De instellingen voor postinitieel onderwijs en tussen het woord “voor” en de woorden “geven van” is het woord “het” ingevoegd.
[521] **Artikel III.118.** : ION-decreet, artikel 15, §2 tot en met §6, §8 en §9, gewijzigd bij het Decreet tertiair onderwijs, artikel 76, het Structuurdecreet, artikel 166, het decreet van 29 juni 2007 houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2007, artikel 6, OD XVIII, artikel V.37, OD XXI, artikel V.23, het decreet van 1 juni 2012 houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2012, artikel 28, en het decreet van 21 december 2012 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2013, artikel 19.
De paragrafen zijn hernummerd.

§2. De basissubsidie van de Vlaamse Gemeenschap aan de Vlerick Business School wordt vanaf het begrotingsjaar 2002 vastgesteld op 1.665.000 euro.

§3. De basissubsidie van de Vlaamse Gemeenschap aan de Antwerp Management School wordt vanaf het begrotingsjaar 2008 vastgesteld op 1.000.000 euro.

§4. Door middel van een subsidie van 591.000 euro draagt de Vlaamse Regering vanaf het begrotingsjaar 2007 bij in het dekken van de investeringskosten van het Instituut voor Tropische Geneeskunde.

§5. De bedragen vermeld in paragraaf 1, 2 en 3 worden binnen de perken van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap jaarlijks geïndexeerd aan de hand van de indexeringsformule vermeld in artikel III.5, §9.

Het bedrag vermeld in paragraaf 4 wordt binnen de perken van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap vanaf het begrotingsjaar 2008 geïndexeerd overeenkomstig artikel III.54, §2.

Voor de begrotingsjaren 2012 en 2013 worden de bedragen vermeld in paragraaf 1, 2 en 3 van dit artikel, binnen de perken van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap, geïndexeerd aan de hand van de indexeringsformule vermeld in artikel III.5, §9, tweede lid.

§6. De bovengenoemde subsidies worden in gelijke maandelijkse termijnen uitbetaald, behoudens de investeringssubsidies die per kwartaal worden betaald.

§7. De Vlaamse Regering kan de hoogte van de basissubsidies herzien afhankelijk van de mate waarin de in de beheersovereenkomst afgesproken doelstellingen worden gehaald of niet.

§8. De Vlaamse Regering kan een deel van de maandelijkse termijnen inhouden en desgevallend terugvorderen indien de Vlaamse Regering vaststelt dat de instellingen de beheersovereenkomst niet naleven.

Hoofdstuk 5. Hogere instituten en andere instellingen voor Schone Kunsten

---

In paragraaf 2 zijn de woorden “Vlerick School voor Management” vervangen door de woorden “Vlerick Business School”.
In paragraaf 5, eerste lid, zijn de woorden “§2, §3 en §3bis” vervangen door de woorden “paragraaf 1, 2 en 3” en zijn de woorden “artikel 9, §5, van het decreet betreffende de financiering van de werking van de hogescholen en universiteiten in Vlaanderen” vervangen door de woorden “artikel III.5, §9”.
In paragraaf 5, tweede lid, zijn de woorden “artikel 140, §2, van het Universiteitendecreet” vervangen door de woorden “artikel III.54, §2”.
In paragraaf 5, derde lid, zijn de woorden “paragraaf 2, paragraaf 3 en paragraaf 3bis” vervangen door woorden “paragraaf 1, 2 en 3” en zijn de woorden “artikel 9, §5, tweede lid, van het decreet van 14 maart 2008 betreffende de financiering van de werking van de hogescholen en de universiteiten in Vlaanderen” vervangen door de woorden “artikel III,5, §9, tweede lid”.
In paragraaf 6 is het woord “vorengenoemde” vervangen door het woord “bovengenoemde”.

Art. III.119.[522] §1. De Vlaamse Regering kan in de vorm van een jaarlijkse toelage bijdragen in de financiering van de hogere instituten voor schone kunsten en van instellingen die excellente kunstopleidingen organiseren.

Het totale bedrag van de toelage wordt vastgesteld op 3.202.000 euro vanaf 1 januari 2007.

Dit bedrag wordt vanaf het begrotingsjaar 2008 jaarlijks op de volgende wijze aangepast :
0,8 x (Ln/L07) + (Cn/C07) waarbij :
- Ln/L07 gelijk is aan de verhouding tussen de geraamde index van de eenheidsloonkosten op het einde van het betrokken begrotingsjaar en de index van de eenheidsloonkosten op het einde van het begrotingsjaar 2007;
- Cn/C07 gelijk is aan de verhouding tussen de geraamde index van de consumptieprijzen op het einde van het betrokken begrotingsjaar en de index van de consumptieprijzen op het einde van het begrotingsjaar 2007.

De indexformule vermeld in het derde lid wordt in het begrotingsjaar 2010 niet toegepast.

Voor de begrotingsjaren 2012 en 2013 wordt het bedrag, vermeld in het tweede lid, geïndexeerd aan de hand van de volgende indexformule:
0,8 x (Ln/L07) + 0,2 waarbij :
- Ln/L07 gelijk is aan de verhouding tussen de geraamde index van de eenheidsloonkosten op het einde van het betrokken begrotingsjaar en de index van de eenheidsloonkosten op het einde van het begrotingsjaar 2007.

§2. De in paragraaf 1 bedoelde hogere instituten voor schone kunsten worden opgericht met als doel posthogeschoolvormingen te organiseren inzake de opleidingen van de studiegebieden Audiovisuele en beeldende kunst en Muziek en podiumkunsten. De posthogeschoolvorming wordt bekrachtigd met de titel van 'Laureaat van het Hoger Instituut voor Schone Kunsten'. Deze laureaatsvorming heeft tot doel aan afgestudeerden uit de betrokken sectoren en aan jonge kunstenaars de mogelijkheid te bieden hun artistiek talent verder te ontplooien. Deze instituten worden beheerd door een vereniging zonder winstgevend doel die met

---

[522] **Artikel III.119.** : Hogescholendecreet, artikel 340sexies, ingevoegd bij OD VII, artikel 147, vervangen bij het Decreet tertiair onderwijs, artikel 31 en gewijzigd bij het decreet van 23 december 2005 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2006, artikel 20, het decreet van 29 juni 2007 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2007, artikel 4, OD XVIII, artikel V.29, het decreet van 18 december 2009 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2010, artikel 13, het decreet van 1 juni 2012 houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2012, artikel 21, het decreet van 29 juni 2012 betreffende de noodzakelijke bepalingen voor de organisatie van het onderwijs, artikel V.1, het decreet van 21 december 2012 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2013, artikel 18 en OD XXIII, artikel V.33.
In paragraaf 1, derde lid is de formule “(Ln/07)” vervangen door de formule “(Ln/L07)”.
In paragraaf 2, eerste lid, zijn de woorden “audiovisuele en beeldende kunst en muziek en dramatische kunst” vervangen door de woorden “Audiovisuele en beeldende kunst en Muziek en podiumkunsten”.
In paragraaf 2, tweede lid, zijn de woorden “artikel 4” vervangen door de woorden “artikel II.3” en zijn de woorden “niet onder de toepassing van dit decreet vallen” vervangen door de woorden “niet als hogescholen kunnen beschouwd worden”.
In paragraaf 3 is de opdeling in streepjes vervangen door een opdeling in 1° tot en met 6°.
In paragraaf 3, tweede lid, zijn de woorden “dit decreet” vervangen door de woorden “deze codificatie.”.

betrekking tot de posthogeschoolvorming optreedt als overkoepelende instantie voor alle hogescholen die een opleiding in de betrokken sectoren organiseren.

De in paragraaf 1 bedoelde andere instellingen zijn instellingen die excellente hogere kunstopleidingen organiseren, doch krachtens artikel II.3 niet als hogescholen kunnen beschouwd worden.

§3. Om voor de in paragraaf 1 bedoelde subsidiëring in aanmerking te komen, sluiten de instituten en instellingen een beheersovereenkomst met een looptijd van vijf jaar met de Vlaamse Regering, waarin ten minste volgende zaken worden afgesproken:

1° de onderdelen van het strategisch beleidsplan;
2° de organisatie van de interne en externe kwaliteitszorg, met inbegrip van de wijze waarop het instituut of de instelling omgaat met de uitkomsten van de externe kwaliteitszorg. Daartoe organiseert het instituut of de instelling ten minste om de 5 jaar een externe visitatie waaraan onder meer buitenlandse instellingen deelnemen;
3° het instroomniveau, de wijze van selectie van de studenten en de inschrijvingsgelden;
4° de minimale kwalificaties van de ingezette personeelsleden en de arbeidsvoorwaarden;
5° het afsluiten van een samenwerkingsakkoord met andere Vlaamse hogescholen die het betrokken studiegebied aanbieden, en eventueel met Belgische en buitenlandse instellingen voor hoger onderwijs en derden. De samenwerkingsovereenkomst vermeldt ten minste de voorwaarden van samenwerking en de financiële vergoeding die in voorkomend geval voor de dienstverlening zal worden betaald;
6° het toezicht op de naleving van de verbintenissen door en de administratie, de sancties bij het niet naleven van de verbintenis en de procedure hierbij.

De besluiten die de Vlaamse Regering neemt in uitvoering van de bepalingen van deze codificatie met betrekking tot de begroting en de personeelsformatie voor de hogescholen en betreffende de algemene boekhouding, de jaarrekening en het rekeningstelsel voor de hogescholen zijn van overeenkomstige toepassing op de instituten voor schone kunsten en de instellingen die excellente kunstopleidingen organiseren.

§4. De Vlaamse Regering kan de subsidiëring van een instituut of instelling verminderen, doch slechts jaarlijks en naar evenredigheid van de vastgestelde tekortkomingen op de in de beheersovereenkomst bezegelde afspraken.

§5. In afwijking van het bepaalde in paragraaf 3 kunnen lopende beheersovereenkomsten maximaal 2 keer met ten hoogste 1 jaar verlengd worden, in geval de evaluatie van de wijze waarop de lopende beheersovereenkomst werd uitgevoerd, onvoldoende positief is om een nieuwe beheersovereenkomst met een looptijd van 5 jaar af te sluiten. Indien na deze verlenging(en) naar het oordeel van de Vlaamse Regering de betrokken instelling een deugdelijk beleidsplan heeft voorgelegd, kan een nieuwe beheersovereenkomst met een looptijd van maximaal 4 jaar worden gesloten.

TITEL 4. Evaluatie

Art. III.120.[523] De bepalingen van artikel I.3, 13°, 21°, 26°, 27°, 28°, 29°, 32°, 34°, 37°, 40°, 44°, 45°, 57°, 62°, 71° en 78°, deel 2, titel 4, hoofdstuk 2, afdeling 3, artikel III.1, eerste lid en III.2, deel 3, titel 1, hoofdstuk 1, afdeling 2, 3 en 4, deel 3, titel 1, hoofdstuk 2, afdeling 2, artikel III.45, deel 3, titel 1, hoofdstuk 2, afdeling 6, 8, 9 en 10, deel 3, titel 2, hoofdstuk 2 en 5, deel III, titel 3, hoofdstuk 3, deel 3, titel 4, artikel IV.81, IV.82, IV.83, IV.85 en IV.122 worden vóór 1 januari 2014 onderworpen aan een evaluatie. Deze evaluatie omvat ten minste de volgende elementen:

1° de impact van de verschillende financieringsstromen op de instroom, de doorstroom en de uitstroom van studenten, meer in het bijzonder van de studenten uit ondervertegenwoordigde groepen;
2° de impact van de outputfinanciering op de uitstroom van studenten;
3° de vergelijking van de gehanteerde puntengewichten in het financieringsmodel en in internationale modellen;
4° voor wat betreft de professionele opleidingen en de kunstopleidingen in de hogescholen, de evaluatie van de interne allocatiemodellen van de hogescholen, dit in relatie tot de gehanteerde puntengewichten;
5° de evolutie van de instellingen die in het begrotingsjaar 2011 verevend worden;
6° het rationalisatieproces en de resultaten en effecten hiervan;
7° de evolutie en de impact van de parameters die gebruikt worden om de onderzoekssokkel en het onderzoeksvariabel deel te bepalen.

Vóór 1 januari 2018 wordt bijkomend een evaluatie gemaakt van de interne allocatiemodellen van de universiteiten, dit in relatie tot de gehanteerde puntengewichten. Daarbij wordt bijzondere aandacht besteed aan de opleidingen die met ingang van het academiejaar 2013-2014 geïntegreerd worden in de universiteiten.

De Vlaamse Regering kan de wijze bepalen waarop deze evaluatie wordt uitgevoerd. Zij bezorgt de resultaten van deze evaluatie na beraadslaging aan het Vlaams Onderhandelingscomité voor het hoger onderwijs en aan het Vlaams Parlement.

TITEL 5. Overgangsbepalingen

Art. III.121.[524] §1. Als in het kader van deze reorganisatie van het opleidingenaanbod een personeelslid van de HUB-KUBrussel gedurende de periode van 2008 tot en met 2012 overgenomen wordt door een andere instelling van hoger onderwijs, hierna de ontvangende instelling te noemen, en aan die instelling benoemd of aangesteld

---

[523] **Artikel III.120.** : Financieringsdecreet, artikel 4, vervangen bij het integratiedecreet, artikel 123.
In het eerste lid, zijn de woorden "dit decreet" vervangen door de woorden "artikel I.3, 13°, 21°, 26°, 27°, 28°, 29°, 32°, 34°, 37°, 40°, 44°, 45°, 57°, 62°, 71° en 78°, deel 2, titel 4, hoofdstuk 2, afdeling 3, artikel III.1, eerste lid en III.2, deel 3, titel 1, hoofdstuk 1, afdeling 2, 3 en 4, deel 3, titel 1, hoofdstuk 2, afdeling 2, artikel III.45, deel 3, titel 1, hoofdstuk 2, afdeling 6, 8, 9 en 10, deel 3, titel 2, hoofdstuk 2 en 5, deel III, titel 3, hoofdstuk 3, deel 3, titel 4, artikel IV.81, IV.82, IV.83, IV.85 en IV.122".

[524] **Artikel III.121.** : Financieringsdecreet, artikel 75, §1, tweede en derde lid, en §2.
In paragraaf 1, tweede lid, zijn de woorden "artikel 29" vervangen door de woorden "artikel III.22 of III.123".
In paragraaf 2 zijn de woorden "artikel 24 en artikel 25 van dit decreet" vervangen door de woorden "artikel III.28 en III.29".
In paragraaf 1 en 2 zijn de woorden "Katholieke Universiteit Brussel" telkens vervangen door de woorden "HUB-KUBrussel".

wordt, wordt door de HUB-KUBrussel, gebruikmakend van de hierboven vermelde middelen, tot uiterlijk 31 december 2012 het bedrag van de brutosalariskosten van dat personeelslid gestort op rekening van de ontvangende instelling. In dat geval wordt tussen de HUB-KUBrussel en de ontvangende instelling een overeenkomst gesloten in verband met die overdracht van middelen, waarin tevens een aantal overgangsregels kunnen worden vastgelegd inzake de afwerking aan de HUB-KUBrussel van het onderwijs en onderzoek van het betrokken personeelslid.

Doctoraten die begeleid worden door het betrokken personeelslid gedurende de periode dat het personeelslid verbonden was aan de HUB-KUBrussel, maar die onder zijn begeleiding tot stand zijn gekomen nadat het lid de HUB-KUBrussel heeft verlaten, zullen voor de berekening van de financiering van het onderzoeksgedeelte, overeenkomstig artikel III.22 of III.123, toegerekend worden aan de HUB-KUBrussel.

§2. De bepalingen van artikel III.28 en III.29 zijn niet van toepassing op de HUB-KUBrussel.

Art. III.122.[525] De sociale toelage, vermeld in artikel III.66, tweede lid zal pas aan de hogeschool uitbetaald worden na de bekendmaking in de bijlagen van het Belgisch Staatsblad van het besluit tot opheffing van de krachtens artikel 208, §1, van het decreet van 13 juli 1994 betreffende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap, opgerichte vzw studentenvoorziening.

Als bij de ontbinding van de vzw studentenvoorzieningen geen gebruik gemaakt wordt van de procedure vermeld in artikel 58 van de wet van 27 juni 1921 betreffende de verenigingen zonder winstoogmerk, de internationale verenigingen zonder winstoogmerk en de stichtingen, stelt de hogeschool zich garant voor de rechten en verplichtingen die voortvloeien uit de overeenkomsten die de vzw studentenvoorzieningen met derden heeft afgesloten en die betrekking hebben op het vermogen dat de vzw studentenvoorzieningen heeft overgedragen aan de hogeschool.

Art. III.123. Tot 1 januari 2014 luiden de artikelen III.20 en III.21 met betrekking tot de onderzoekssokkel en artikel III.22 met betrekking tot het variabel onderzoeksdeel als volgt:

“Art. III.20.[526] §1. Om voor een onderzoekssokkel in het begrotingsjaar t in aanmerking te komen, moet een universiteit voldoen aan de volgende minimale instellingsnorm :

1° de universiteit heeft in de academiejaren t-6/t-5 tot en met t-3/t-2 ten minste 50 doctoraatsdiploma's uitgereikt; en
2° het aantal publicaties in de jaren t-12 tot en met t-3 bedraagt ten minste 1.000.

[525] **Artikel III.122.** : Stuvo-decreet, artikel 33.
In het eerste lid zijn de woorden “artikel 9, tweede lid, van dit decreet” vervangen door de woorden “artikel III.66, tweede lid”.
[526] Artikel III.20. : Financieringsdecreet, artikel 27, gewijzigd bij het decreet van 21 december 2012 houdende diverse bepalingen met betrekking tot de organisatie en financiering van het wetenschaps- en innovatiebeleid, artikel 6.

§2. Het aantal doctoraten en het aantal publicaties wordt vastgesteld overeenkomstig de voorschriften, vastgesteld bij of krachtens artikel 63/1 van het decreet van 30 april 2009 betreffende de organisatie en financiering van het wetenschaps- en innovatiebeleid.

Art. III.21.[527] §1. Voor de berekening van de onderzoekssokkel van een universiteit (SOZi) wordt het bedrag van de totale onderzoeksokkel (SOZun), vermeld in artikel III.5, en verminderd met de forfaitaire sokkel van de Universiteit Gent, vermeld in paragraaf 4, verdeeld op basis van het procentuele aandeel van elke universiteit in:

1° het aantal uitgereikte doctoraatsdiploma's in de academiejaren t-6/t-7 tot en met t-3/t-2, gewogen met een gewichtsfactor als vermeld in paragraaf 2, x 0,5;
2° het aantal publicaties in de jaren t-12 tot en met t-3, gewogen met een gewichtsfactor als vermeld in paragraaf 3, x 0,5.

§2. Om de weging op het aantal uitgereikte doctoraatsdiploma's te verrichten worden per instelling de volgende gewichtsfactoren toegepast:

1° op het aantal uitgereikte doctoraatsdiploma's dat kleiner is dan of gelijk is aan 50 : factor 3;
2° op het aantal uitgereikte doctoraatsdiploma's dat groter is dan 50 en kleiner is dan of gelijk is aan 400 : factor 2;
3° op het aantal uitgereikte doctoraatsdiploma's dat groter is dan 400 : factor 0.

§3. Om de weging op het aantal publicaties te verrichten worden per instelling de volgende gewichtsfactoren toegepast:

1° op het aantal publicaties dat kleiner is dan of gelijk is aan 600 : factor 3;
2° op het aantal publicaties dat groter is dan 600 en kleiner is dan of gelijk is aan 3.000 : factor 2;
3° op het aantal publicaties dat groter is dan 3.000 en kleiner is dan of gelijk is aan 10.000 : factor 1;
4° op het aantal publicaties dat groter is dan 10.000 : factor 0.

§4. De onderzoekssokkel van de Universiteit Gent, berekend overeenkomstig paragraaf 1, wordt in de begrotingsjaren 2008 tot en met 2013 verhoogd met een aanvullende onderzoekssokkel van 5 miljoen euro. Dit bedrag wordt geïndexeerd volgens de bepalingen in artikel III.5, §9.

Vanaf het begrotingsjaar 2014 wordt die aanvullende onderzoekssokkel jaarlijks met 25% afgebouwd.

Art. III.22.[528] §1.Voor de berekening van het variabel onderzoeksdeel van een universiteit (VOZi) wordt, na een voorafname voor de HUB-KUBrussel, vermeld in

---

[527] Artikel III.21. : Financieringsdecreet, artikel 28.
In paragraaf 1, eerste lid, is het woord "(SOZ)" vervangen door het woord "(SOZun)"zijn de woorden "artikel 9" vervangen door de woorden "artikel III.5".
In paragraaf 4, eerste lid, zijn de woorden "artikel 9, §5" vervangen door de woorden "artikel III.5, §9".

[528] Artikel III.22. : Financieringsdecreet, artikel 29
Het eerste lid van paragraaf 3, is niet in de codificatie opgenomen.
In paragraaf 1, paragraaf 2, 2°, 3° en 4° en paragraaf 4, zijn de woorden "Katholieke Universiteit Brussel" vervangen door de woorden "HUB-KUBrussel".
In paragraaf 1 en 4 zijn de woorden "artikel 9" vervangen door de woorden "artikel III.5".

paragraaf 4, het bedrag voor het variabel onderzoeksdeel VOZun, vermeld in artikel III.5, verdeeld over de universiteiten volgens de procentuele verdeelsleutel, vermeld in paragraaf 2.

§2. Die verdeelsleutel is het gewogen gemiddelde van de volgende vier elementen:

1° het procentuele aandeel van iedere associatie in het aantal academisch gerichte initiële bachelor- en masterdiploma's uitgereikt door de universiteit en door de hogescholen die deel uitmaken van de betreffende associatie in de academiejaren t-6/t-5 tot en met t-3/t-2. Op de uitgereikte diploma's wordt het puntengewicht van het studiegebied, vermeld in artikel III.19, toegepast. Voor de opleidingen in de studiegebieden Audiovisuele en beeldende kunst en Muziek en podiumkunsten wordt de som van het puntengewicht in artikel III.19, §1 en artikel III.19, §4, toegepast;

2° het procentuele aandeel van iedere universiteit, uitgezonderd de HUB-KUBrussel, in het aantal doctoraatsdiploma's uitgereikt in de academiejaren t-6/t-5 tot en met t-3/t-2. De aantallen worden vastgelegd overeenkomstig de voorschriften, vastgelegd bij of krachtens artikel 63/1 van het decreet van 30 april 2009 betreffende de organisatie en financiering van het wetenschaps- en innovatiebeleid;

3° het procentuele aandeel van iedere universiteit, uitgezonderd de HUB-KUBrussel, in het aantal publicaties en het aantal citaties over de jaren t-12 tot en met t-3. De publicaties en citaties worden vastgesteld overeenkomstig de voorschriften, vastgelegd bij of krachtens artikel 63/1 van het decreet van 30 april 2009 betreffende de organisatie en financiering van het wetenschaps- en innovatiebeleid;

4° het procentuele aandeel van iedere universiteit, uitgezonderd de HUB-KUBrussel, in het aantal eerste aanstellingen of benoemingen in een graad van het zelfstandig academisch personeel in die universiteit van externe onderzoekers en van vrouwelijke onderzoekers. Het procentuele aandeel wordt vastgesteld overeenkomstig de voorschriften vastgelegd bij of krachtens artikel 63/1 van het decreet van 30 april 2009 betreffende de organisatie en financiering van het wetenschaps- en innovatiebeleid.

§3. Vanaf het begrotingsjaar 2010 wordt op het eerste element een factor 0,24 toegepast, op het tweede element een factor 0,40, op het derde element een factor 0,30 en op het vierde element een factor 0,06.

In paragraaf 2, eerste lid, 1°, zijn de woorden “artikel 23” vervangen door de woorden “artikel III.19”, zijn de woorden “artikel 23, §1” vervangen door de woorden “artikel III.19, §1”, zijn de woorden “artikel 23, §4” vervangen door de woorden “artikel III.19, §4” en is het woord “podiumkunst” vervangen door het woord “podiumkunsten”.
In paragraaf 2, eerste lid, 2°, 3° en 4°, in paragraaf 3, tweede lid en in paragraaf 4, zijn de woorden “artikel 168 van het universiteitendecreet” vervangen door de woorden “artikel 63/1 van het decreet van 30 april 2009 betreffende de organisatie en financiering van het wetenschaps- en innovatiebeleid”.
In paragraaf 2, eerste lid, 3° zijn de woorden “onverminderd de eventuele toepassing van artikel VI.9.18, tweede lid, van het decreet van 19 maart 2004 betreffende de rechtspositieregeling van de student, de medezeggenschap in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen” niet opgenomen in de codificatie.
In paragraaf 3, tweede lid, zijn de woorden “en tweede” weggelaten.

De Vlaamse Regering kan de percentages vermeld in het eerste lid wijzigen en ze afstemmen op de gewichten van de parameters vastgelegd bij of krachtens artikel 63/1 van het decreet van 30 april 2009 betreffende de organisatie en financiering van het wetenschaps- en innovatiebeleid.

§4. De HUB-KUBrussel ontvangt 0,23 % van het bedrag van het variabel onderzoeksdeel, vermeld in artikel III.5. Dit percentage wordt aangepast overeenkomstig de voorschriften, vastgelegd bij of krachtens artikel 63/1 van het decreet van 30 april 2009 betreffende de organisatie en financiering van het wetenschaps- en innovatiebeleid.

Art. III.124. Tot het 1 januari 2014 luidt artikel III.46 met betrekking tot de financiering van de hogescholen, als volgt:

"Art. III.46.[529] De investeringsmiddelen bedragen voor het begrotingsjaar 2002 :
1° voor de Vlaamse Autonome Hogescholen, exclusief de Hogere Zeevaartschool : 7.728.000 euro;
2° voor de gesubsidieerde officiële hogescholen : 1.343.000 euro;
3° voor de gesubsidieerde vrije hogescholen : 12.493.000 euro.

Vanaf het begrotingsjaar 2003 worden deze bedragen aangepast met de voor het begrotingsdecreet gehanteerde aanpassingsfactor voor de investeringssubsidies.

De indexering vermeld in het tweede lid wordt in het begrotingsjaar 2010 niet toegepast."

[529] Artikel III.46. : Hogescholendecreet, artikel 196, §3, ingevoegd bij het decreet van 21 december 2001 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2002, artikel 3 en het decreet van 18 december 2009 houdende bepalingen tot begeleiding van de derde aanpassing van de begroting 2009, artikel 11.

DEEL 4. BEHEER EN VERANTWOORDING

TITEL 1. Beheer

Hoofdstuk 1. Beheer van de goederen van de universiteiten

Art. IV.1.[530] Alle roerende en onroerende goederen verkregen door middel van de jaarlijkse uitkeringen of toelagen van de Staat of de Vlaamse Gemeenschap, worden eigendom van de universiteiten.

Art. IV.2.[531] Met behoud van de toepassing van de voorwaarden opgelegd door deze codificatie, kunnen de universiteiten in functie van hun zending beschikken over alle roerende en onroerende goederen, die zij in eigendom of anderszins bezitten alsook over de opbrengsten ervan.

De universiteiten zijn ertoe gemachtigd schenkingen onder levenden of bij testament te aanvaarden. Een schenking kan maar aanvaard worden na een uitdrukkelijke machtiging hiertoe door het universiteitsbestuur. Wanneer het gaat om een aanvaarding van schenkingen van onroerende goederen, of van roerende goederen die de waarde van 1 miljoen euro overschrijden of die met lasten zijn bezwaard, brengt het universiteitsbestuur de Vlaamse Regering hiervan op de hoogte.

Art. IV.3.[532] De universiteiten sluiten hun overeenkomsten voor aanneming van werken, leveringen en diensten af volgens de wettelijke en reglementaire bepalingen betreffende de overheidsopdrachten voor aanneming van werken, leveringen en diensten.

Het vaststellen van de wijze van gunnen en het gunnen en uitvoeren van opdrachten van aanneming van werken, leveringen en diensten, gebeurt door het universiteitsbestuur.

Art. IV.4.[533] Elke universiteit richt uit haar midden een "Fonds voor onroerende universitaire investeringen" op, waarvan de inkomsten bestaan uit:

1° de jaarlijkse investeringsuitkeringen van de Vlaamse Gemeenschap bedoeld in artikel III.52;
2° de opbrengst van de verkoop van onroerende goederen bestemd voor het onderwijs, het onderzoek en de administratie;
3° de vergoedingen voor het gebruik voor een andere bestemming binnen de universiteit van de onroerende goederen bestemd voor het onderwijs, het onderzoek en de administratie;
4° de vergoedingen voor de verhuur en exploitatie van lokalen of andere onroerende goederen bestemd voor het onderwijs, het onderzoek en de administratie;

---

[530] **Artikel IV.1.** : Universiteitendecreet, artikel 144.
[531] **Artikel IV.2.** : Universiteitendecreet, artikel 145, gewijzigd bij OD XIX, artikel V.5.
In het eerste lid is het woord “Onverminderd” vervangen door de woorden “Met behoud van de toepassing van” en zijn de woorden “dit decreet” vervangen door de woorden “deze codificatie”.
[532] **Artikel IV.3.** : Universiteitendecreet, artikel 146.
[533] **Artikel IV.4.** : Universiteitendecreet, artikel 147.
In het eerste lid, is punt 8° niet opgenomen in de codificatie.
In het eerste lid, punt 1°, zijn de woorden “artikel 138” vervangen door de woorden “artikel III.52”.
In het tweede lid zijn de woorden “artikel 139” vervangen door de woorden “artikel III.53”.

5° de financiële opbrengsten van de beschikbare middelen van dit "Fonds";
6° de overschrijvingen van geldmiddelen van de jaarlijkse werkingsuitkeringen;
7° andere inkomsten die de universiteit aan dit "Fonds" toevoegt;

De middelen en inkomsten van het "Fonds voor onroerende universitaire investeringen" kunnen uitsluitend worden aangewend voor investeringsuitgaven zoals omschreven in artikel III.53.

Art. IV.5.[534] Op verzoek van een universiteit kan de Vlaamse Gemeenschap in het arrondissement of de stad waar deze universiteit krachtens artikel II.78 tot en met II.82 diploma's voor academische opleidingen of voortgezette academische opleidingen kan uitreiken, overgaan tot de onteigening ten algemene nutte van de onroerende goederen vereist voor de verwezenlijking van de in artikel III.53 omschreven verrichtingen of voor de inrichting van het universiteitsoord.

Deze onteigeningen geschieden overeenkomstig de bepalingen van de wet van 26 juli 1962 betreffende de rechtspleging inzake onteigening ten algemene nutte.

Het in artikel 23 van de wet van 17 april 1835 op de onteigening ten algemene nutte bedoelde recht van wederafstand kan niet worden ingeroepen voor de in het onderhavig artikel bedoelde onteigeningen.

De ambtenaren van de Administratie van de BTW, de Registratie en de Domeinen zijn, op verzoek van de universiteiten, bevoegd om hetzij in der minne, hetzij bij wijze van onteigening ten algemene nutte, de in het eerste lid bedoelde verwervingen te verrichten.

In afwachting van de onteigeningen van de gronden, mag de Vlaamse Gemeenschap voor de duur van een jaar de door haar te bepalen gedeelten in huur en in gebruik nemen naarmate de behoeften zulks vereisen.

Vóór de werkelijke inbezitneming van de gedeelten worden de eigenaars en huurders ten minste 4 werkdagen vooraf, bij een ter post aangetekende brief verzocht, aanwezig te zijn of zich te laten vertegenwoordigen bij het opmaken van een plaatsbeschrijving, op de vastgestelde dag en het vastgestelde uur.

Het gemeentebestuur van de plaats waar de goederen gelegen zijn, zal ook bij een ter post aangetekende brief verzocht worden, 1 van zijn leden af te vaardigen om het opmaken van de plaatsbeschrijving bij te wonen. De eigenaars, de huurders en het gemeentebestuur worden ervan ingelicht dat de plaatsbeschrijving zal worden opgemaakt of ze aanwezig zijn of niet.

Een exemplaar van de plaatsbeschrijving zal aan elk van de verschijnenden worden afgegeven. De betrokkenen die niet opgekomen zijn, zullen een exemplaar van de plaatsbeschrijving bij een ter post aangetekende zending ontvangen.

---

[534] **Artikel IV.5.** : Universiteitendecreet, artikel 148, gewijzigd bij OD VI, artikel 135.
In het eerste lid zijn de woorden “de artikelen 23 tot 29” vervangen door de woorden “artikel II.78 tot en met II.82” en zijn de woorden “artikel 139” vervangen door de woorden “artikel III.53”.

De inbezitneming van het gedeelte kan onmiddellijk na het opmaken van de plaatsbeschrijving gebeuren, niettegenstaande elk verzet dat aan de Vlaamse Gemeenschap zou betekend zijn.

De vergoedingen verschuldigd voor huur of voor schade zullen in der minne bepaald worden bij de vrederechter bevoegd voor de onteigeningsprocedure bij toepassing van de wet van 26 juli 1962.

Art. IV.6.[535] Onder inrichting van het universiteitsoord moet verstaan worden, de aanwending van onroerende goederen tot de volgende bestemmingen:
1° zetel van een instelling met een pedagogisch, wetenschappelijk, filosofisch, cultureel, religieus, medisch of sociaal doel;
2° verblijf voor studenten, onderzoekers en gasthoogleraren;
3° instellingen ter valorisatie van de resultaten van het wetenschappelijk onderzoek.

Art. IV.7.[536] Elke universiteit dient bij de Vlaamse Regering een fysische inventaris in van al haar onroerende goederen met vermelding van hun oorsprong en bestemming.

De Vlaamse Regering bepaalt de vorm en de modaliteiten waarin deze fysische inventaris wordt opgesteld.

Deze inventaris wordt door de universiteit permanent bijgehouden.

Elke universiteit deelt jaarlijks, samen met de begroting van de instelling, het resultaat van deze wijzigingen en aanpassingen mee aan de Vlaamse Regering.

Hoofdstuk 2. Beheer van de goederen van de hogescholen

Art. IV.8.[537] In dit hoofdstuk wordt verstaan onder:
1° bruto-oppervlakte van een gebouw : het geheel van de vloeroppervlakten van alle vloerniveaus. De vloerniveaus zijn inzonderheid de verdiepingen die geheel of gedeeltelijk onder de grond zijn gebouwd, de bovengrondse verdiepingen en de verdiepingen voor technische installaties.
De bruto-vloeroppervlakte van ieder vloerniveau wordt bepaald door de buitenomtrek van de bouwdelen die het gebouw begrenzen ter hoogte van de vloer. De oppervlakte van de trappen, de liften en de installatiekokers moet op ieder niveau tot de vloeroppervlakte worden gerekend. Worden niet als bruto-oppervlakte beschouwd :
a) de kruipruimten tussen de gelijkvloerse verdieping en onderste niveau van het gebouw;
b) de dakverdiepingen, zolders en kelders die niet als bruikbare lokalen kunnen worden ingericht;

[535] **Artikel IV.6.** : Universiteitendecreet, artikel 149.
[536] **Artikel IV.7.** : Universiteitendecreet, artikel 150, gewijzigd bij OD XXIII, artikel V.13.
In het vierde lid is het woord “mede” vervangen door het woord “mee”.
[537] **Artikel IV.8**. : Hogescholendecreet, artikel 2, punt 54° tot en met 56°, ingevoegd bij OD VIII, artikel 75.
De punten 54°, 55° en 56° zijn hernummerd tot punt 1°, 2° en 3°.
In de inleidende zin is het woord “Er” vervangen door de woorden “In dit hoofdstuk”
In punt 1°, is de opdeling in streepjes vervangen door een opdeling in punt a) tot en met e).

c) de technische holle ruimten, tenzij deze volkomen afgewerkt zijn, die deel uitmaken van het gebouw en een vrije hoogte hebben van ten minste 2 meter;
d) de uitwendige noodtrappen;
e) de openingen en holle ruimten van meer dan 4 vierkante meter;

2° nieuwbouw : alle werken die strekken tot de oprichting van nieuwe gebouwen of de uitbreiding van de bestaande gebouwen;
3° verbouwing : alle werken uitgevoerd aan bestaande gebouwen.

Art. IV.9.[538] Met behoud van de toepassing van de voorwaarden opgelegd door deze codificatie, kunnen de hogescholen in functie van hun zending beschikken over alle roerende en onroerende goederen, die zij in eigendom of anderszins bezitten, alsook over de opbrengsten ervan.

De hogescholen zijn ertoe gemachtigd schenkingen onder levenden of bij testament te aanvaarden. Een schenking kan maar aanvaard worden na een uitdrukkelijke machtiging hiertoe door het hogeschoolbestuur. Wanneer het gaat om een aanvaarding van een schenking van onroerende goederen, of van roerende goederen die de waarde van 1 miljoen euro overschrijden of die met lasten zijn bezwaard, brengt het hogeschoolbestuur de Vlaamse Regering hiervan op de hoogte.

Art. IV.10.[539] De hogeschool sluit haar overeenkomsten voor aanneming van werk, leveringen en diensten af volgens de wettelijke en reglementaire bepalingen betreffende de overheidsopdrachten met dien verstande dat het hogeschoolbestuur:
1° de bevoegdheden uitoefent die in de wetgeving aan de minister zijn toegekend;
2° het in dezelfde wetgeving bepaalde advies niet hoeft in te winnen vooraleer een overeenkomst ingevolge offerteaanvragen of onderhands af te sluiten;

Het vaststellen van de wijze van gunnen, het gunnen en uitvoeren van opdrachten van aanneming van werk, leveringen en diensten, gebeurt door het hogeschoolbestuur.

Art. IV.11.[540] Het hogeschoolbestuur kan voorwerpen en diensten geproduceerd in het kader van de onderwijsverstrekking vervreemden of verhuren onder door de Vlaamse Regering te bepalen voorwaarden.

Hoofdstuk 3. Vaststelling van de begroting en de personeelsformatie van de universiteiten

Art. IV.12.[541] Ieder jaar vóór 1 oktober deelt de Vlaamse Regering aan elke universiteit mee welke uitkeringen voor werkings-, sociale en investeringsuitgaven zij krachtens de

---

[538] **Artikel IV.9.** : Hogescholendecreet, artikel 216ter, ingevoegd bij het Decreet tertiair onderwijs, artikel 22, en gewijzigd bij OD XIX, artikel V.20.
In het eerste lid is het woord "Onverminderd" vervangen door de woorden "Met behoud van de toepassing van" en zijn de woorden "dit decreet" vervangen door de woorden "deze codificatie".
[539] **Artikel IV.10.** : Hogescholendecreet, artikel 216, gewijzigd bij het Aanvullingsdecreet, artikel V.62.
In het eerste lid is de opdeling in streepjes vervangen door een opdeling in 1° en 2°.
In het eerste lid, punt 1°, zijn de woorden "de reglementering van het Rijk" vervangen door de woorden "de wetgeving".
In het eerste lid, punt 2°, is het woord "reglementering" vervangen door het woord "wetgeving".
[540] **Artikel IV.11.** : Hogescholendecreet, artikel 218.

artikelen III.32 en III.51, III.52, III.53 en III.54, kunnen verwachten voor het volgend begrotingsjaar en op welke wijze deze uitkeringen zijn berekend.

Vóór 1 juli bezorgt de Vlaamse Regering aan elke universiteit een raming van de werkingsmiddelen, de sociale toelage en de investeringsmiddelen nodig voor het opmaken van de begroting, vermeld in artikel IV.13.

Art. IV.13.[542] Het universiteitsbestuur bezorgt vóór 15 september aan de Vlaamse Regering een begroting opgemaakt volgens het schema van het Europees systeem van nationale en regionale rekeningen in de Europese Unie, in navolging van de verordening (EG) nr. 2223/96 van de Raad van 25 juni 1996 inzake het Europees systeem van nationale en regionale rekeningen in de Gemeenschap.

Het universiteitsbestuur stelt voor 15 november een beleidsbegroting op voor het volgend begrotingsjaar en legt deze binnen de 14 dagen ter goedkeuring voor aan de Vlaamse Regering. Het begrotingsjaar valt samen met het kalenderjaar.

Samen met de beleidsbegroting dient het universiteitsbestuur een meerjarenbegroting in voor de komende 5 begrotingsjaren. Die meerjarenbegroting houdt rekening met het beleid van de universiteit ten minste op de volgende gebieden :

1° algemeen financieel beleid;
2° personeelsbestand en personeelsbeleid;
3° onderwijsaanbod;
4° wetenschappelijk onderzoek, maatschappelijke en wetenschappelijke dienstverlening en transfer van kennis;
5° investeringen;
6° kwaliteitszorg.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regelen omtrent de inrichting van een beleidsbegroting.

Art. IV.14.[543] De begroting houdt een raming in van alle inkomsten en uitgaven van de universiteit.

De begroting is ingedeeld in acht afdelingen:

1° Afdeling I. Werking;
2° Afdeling II. Onroerende Investeringen;
3° Afdeling III. Sociale voorzieningen voor studenten;
4° Afdeling IV.1. Bijzondere Onderzoeksfondsen;
5° Afdeling IV.2. Andere Onderzoeksfondsen;

---

[541] **Artikel IV.12.** : Universiteitendecreet, artikel 152, gewijzigd bij OD VI, artikel 136, bij OD VII, artikel 166 en bij OD XXIII, artikel V.14.
In het eerste lid is het woord “mede” vervangen door het woord “mee” en zijn de woorden “de afdelingen 1 en 2 van dit hoofdstuk” vervangen door de woorden “de artikelen III.32 en III.51, III.52, III.53 en III.54”.
In het tweede lid zijn de woorden “artikel 153” vervangen door de woorden “artikel IV.13”.
[542] **Artikel IV.13.** : Universiteitendecreet, artikel 153, vervangen bij het Structuurdecreet, artikel 168 en gewijzigd bij OD XXIII, artikel V.15.
[543] **Artikel IV.14.** : Universiteitendecreet, artikel 154, gewijzigd bij OD VI, artikel 137, het Structuurdecreet, artikel 165, en bij OD XVIII, artikel V.6.
In het vierde lid zijn de woorden “o.m.” vervangen door de woorden “onder meer”.

6° Afdeling V. Patrimonium;
7° Afdeling VI. Voor orde;
8° Afdeling VII. Bedrijfseconomische afdeling.

Elke afdeling geeft aan:
A. Geraamde gecumuleerde saldo jaar t – 1;
B. Geraamde inkomsten;
C. Geraamde uitgaven;
D. Geraamde gecumuleerde saldo jaar t.

De Vlaamse Regering bepaalt nadere regels voor de vormgeving van de begroting. Deze regels slaan op onder meer de omschrijving van de diverse inkomsten- en uitgavenrubrieken en de procedure van wijziging van de begroting. De begroting van het universitair ziekenhuis wordt als bijlage gevoegd bij de begroting van de universiteit zoals bedoeld in dit artikel.

Op jaarbasis mogen de geraamde uitgaven de geraamde inkomsten niet overschrijden, onverminderd de mogelijkheid van het gebruik van de geraamde gecumuleerde saldi van het jaar t-1. Het gebruik van de geraamde gecumuleerde saldi van het jaar t-1 dient te worden verantwoord.

Art. IV.15.[544] De werkings- en investeringsuitkeringen en de sociale toelage worden door de Vlaamse Regering definitief vastgesteld van zodra de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het desbetreffende begrotingsjaar is vastgelegd. De Vlaamse Regering deelt elke universiteit onmiddellijk na deze vaststelling mede welke bedragen aan de universiteit zullen worden uitgekeerd. Het universiteitsbestuur draagt zorg voor de wijziging van de begroting, overeenkomstig de nadere regels voor de vormgeving van de begroting en de procedure van wijziging die de Vlaamse Regering in uitvoering van artikel IV.14 bepaalt.

Art. IV.16.[545] De jaarlijkse werkingsuitkeringen worden maandelijks per twaalfde ter beschikking gesteld van elke universiteit aan het einde van elke maand waarop het twaalfde betrekking heeft, met uitzondering van de maand december waarvoor de betaling gebeurt tegen uiterlijk 10 januari van het volgend jaar. De investeringsuitkeringen worden per kwartaal ter beschikking gesteld op het einde van het kwartaal.

Art. IV.17.[546] Indien de Vlaamse Regering de begroting niet kan goedkeuren omdat zij van oordeel is dat deze strijdig is met het bij of krachtens de wet of decreet bepaalde of het financieel evenwicht van de universiteit in gevaar brengt, doet zij hiervan binnen 3 maanden na ontvangst mededeling aan de instelling onder opgave van haar bezwaren.

---

[544] **Artikel IV.15.** : Universiteitendecreet, artikel 155, vervangen bij OD XIX, artikel V.6
De woorden “artikel 154” zijn vervangen door de woorden “artikel IV.14”.
[545] **Artikel IV.16.** : Universiteitendecreet, artikel 156, vervangen bij het decreet van 21 december 2012 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2013, artikel 15.
De woorden “op die” zijn niet opgenomen in de codificatie.
[546] **Artikel IV.17.** : Universiteitendecreet, artikel 157, gewijzigd bij OD VI, artikel 140.
In het derde lid is het woord “mede” vervangen door het woord “mee”.

In dit geval verzoekt de Vlaamse Regering het universiteitsbestuur de nodige wijzigingen aan te brengen aan de begroting en haar deze binnen 2 maanden na deze mededeling opnieuw voor te leggen.

Heeft de Vlaamse Regering nog bezwaren tegen de gewijzigde begroting, dan deelt zij dit binnen 3 maanden aan het universiteitsbestuur mee op dezelfde wijze als voorgeschreven in het vorig lid. Zolang de Vlaamse Regering dan de begroting niet heeft goedgekeurd worden de maandelijkse uitkeringen herleid tot 1/12 van de uitkeringen van het vorig begrotingsjaar.

Eenmaal de in het eerste en derde lid bepaalde termijnen verstreken zijn, wordt de begroting geacht te zijn goedgekeurd.

Indien de begroting niet vóór 1 januari van het begrotingsjaar wordt goedgekeurd door de Vlaamse Regering, is het universiteitsbestuur tot op het ogenblik van de goedkeuring, ertoe gehouden de hoogte van de uitgaven berekend over een hernieuwbare termijn van 4 maanden te beperken tot de hoogte van de overeenkomstige kredieten ingeschreven in de laatst goedgekeurde begroting, berekend over dezelfde periode.

Art. IV.18.[547] Het universiteitsbestuur bepaalt de globale formatie van het zelfstandig academisch personeel, het assisterend academisch personeel en van het administratief en technisch personeel dat ten laste van de werkingsuitkering wordt bezoldigd.Tevens bepaalt het universiteitsbestuur hiervoor binnen de perken van de voor dit jaar toegekende werkingsuitkeringen de begrote bezettingsgraad.

De betrekkingen worden er uitgedrukt in eenheden die overeenstemmen met een voltijdse functie. De Vlaamse Regering kan hieromtrent nadere regels opstellen.

Met ingang van 1 januari 1994 kunnen ten laste van ten hoogste 80% van de saldi van de werkingsuitkeringen van de vorige begrotingsjaren enkel wetenschappelijke, pedagogische, administratieve of technische medewerkers tijdelijk op contractuele basis worden aangesteld.

De aanstellingstermijn kan eenmaal verlengd worden, waarbij de totale aanstellingstermijn niet meer dan 2 jaar mag bedragen.

De wetenschappelijke of pedagogische medewerkers genieten de salarisschalen van het assisterend academisch personeel. De administratieve of technische medewerkers genieten de salarisschalen van het administratief en technisch personeel.

Art. IV.19.[548] Indien de volgens artikel IV.18 begrote bezettingsgraad vermeerderd met de bezoldigingskosten van de gastprofessoren, met uitzondering van de

---

[547] **Artikel IV.18.** : Universiteitendecreet, artikel 158, gewijzigd bij OD IX, artikel 98, OD X, artikel III.34, bij OD XVIII, artikel V.7 en bij OD XXIII, artikel V.16.

[548] **Artikel IV.19.** : Universiteitendecreet, artikel 160, gewijzigd bij het Reparatiedecreet, artikel 46, OD IX, artikel 100, OD X, artikel III.36 en het Decreet tertiair onderwijs, artikel 59.
In het eerste en het tweede lid zijn de woorden “de artikelen 158 en 159” vervangen door de woorden “artikel IV.18”.
In het tweede lid is tussen het woord “Indien” en het woord “volgens” het woord “de” ingevoegd.

gastprofessoren bezoldigd met daartoe bestemde giften of ten laste van overeenkomsten met derden die uitdrukkelijk in deze bezoldiging voorzien, en de plaatsvervangers, leidt tot uitgaven die in een bepaald begrotingsjaar meer dan 80% van jaarlijkse werkingsuitkering opslorpen, is de universiteit ertoe gehouden om deze bepaling van de begrote bezetting ten aanzien van de Vlaamse Regering te verantwoorden.

Indien de volgens artikel IV.18 begrote bezettingsgraad vermeerderd met de bezoldigingskosten van de gastprofessoren, met uitzondering van de gastprofessoren bezoldigd met daartoe bestemde giften of ten laste van overeenkomsten met derden die uitdrukkelijk in deze bezoldiging voorzien, en de plaatsvervangers, leidt tot uitgaven die in een bepaald begrotingsjaar meer dan 85% van de jaarlijkse werkingsuitkering opslorpen, is de universiteit ertoe gehouden samen met de begroting een financieringsplan in te dienen waarbij wordt aangegeven op welke wijze en binnen welke termijn de financiële herstructurering van de universiteit met de beschikbare reserves zal worden gerealiseerd. Zolang de Vlaamse Regering dit financieringsplan niet heeft goedgekeurd, kan er in de universiteit niemand meer worden benoemd of aangesteld ten laste van de werkingsuitkeringen.

De Vlaamse Regering bepaalt de wijze waarop de 80-85 %norm moet berekend worden.

Hoofdstuk 4. Vaststelling van de begroting en de personeelsformatie van de hogescholen

Art. IV.20.[549] Ieder jaar voor 1 oktober deelt de Vlaamse Regering aan elke hogeschool de geraamde werkingsuitkering voor het volgende begrotingsjaar mee met inbegrip van de berekeningswijze.

Vóór 1 juli bezorgt de Vlaamse Regering aan elke hogeschool een raming van de werkingsmiddelen en de sociale toelage nodig voor het opmaken van de begroting, vermeld in artikel IV.21.

Art. IV.21.[550] Het hogeschoolbestuur bezorgt vóór 15 september aan de Vlaamse Regering een begroting opgemaakt volgens het schema van het Europees systeem van nationale en regionale rekeningen in de Europese Unie, in navolging van de verordening (EG) nr. 2223/96 van de Raad van 25 juni 1996 inzake het Europees systeem van nationale en regionale rekeningen in de Gemeenschap.

Het hogeschoolbestuur stelt voor 1 november een begroting op voor het volgende begrotingsjaar en legt deze binnen 14 dagen ter goedkeuring voor aan de Vlaamse Regering. Het begrotingsjaar valt samen met het kalenderjaar.

Art. IV.22.[551] Samen met de begroting dient het hogeschoolbestuur een meerjarenbegroting in voor de komende 5 begrotingsjaren. Die meerjarenbegroting

---

[549] **Artikel IV.20.** : Hogescholendecreet, artikel 223, gewijzigd bij OD XXIII, artikel V.27.
In het tweede lid, zijn de woorden “artikel 224” vervangen door de woorden “artikel IV.21”
[550] **Artikel IV.21.** : Hogescholendecreet, artikel 224, gewijzigd bij OD XXIII, artikel V.28.
[551] **Artikel IV.22.** : Hogescholendecreet, artikel 225, gewijzigd bij het Aanvullingsdecreet, artikel V.63 en bij OD XXIII, artikel V.29.

houdt rekening met het beleid van de hogeschool ten minste op de volgende gebieden :
1° algemeen financieel beleid;
2° personeelsbestand en personeelsbeleid;
3° onderwijsaanbod;
4° praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek, onderzoek in de kunsten, maatschappelijke en wetenschappelijke dienstverlening en transfer van kennis;
5° investeringen;
6° kwaliteitszorg.

Art. IV.23.[552] De begroting bestaat uit 4 deelbegrotingen:
1° een begrote resultatenrekening, inhoudende een raming van alle opbrengsten en kosten van de hogeschool en derhalve het resultaat van de begrotingsperiode met een afzondelijke afdeling voor studentenvoorzieningen;
2° een begroting van de geplande investeringen en de geplande financieringswijzen van deze investeringen voor de begrotingsperiode met een afzondelijke afdeling voor studentenvoorzieningen;
3° een liquiditeitenbegroting, inhoudende een raming van alle inkomsten en uitgaven van de hogeschool en derhalve van de wijziging van het liquiditeitensaldo voor de begrotingsperiode;
4° een geprojecteerde balans, bestaande uit een raming van alle activa en passiva, na de resultatenverwerking van de periode, op de einddatum van de begrotingsperiode.

De deelbegrotingen moeten een sluitend geheel vormen.

De Vlaamse Regering kan de bijkomende regels voor de vormgeving van de begroting en meerjarenbegroting bepalen. Deze regels slaan op onder meer de omschrijving van de diverse afdelingen en rubrieken van de deelbegrotingen en de procedure tot wijziging van de begroting.

Art. IV.24.[553] Wanneer de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het desbetreffende begrotingsjaar is goedgekeurd, legt de Vlaamse Regering de werkingsuitkering definitief vast en deelt ze onmiddellijk mee aan de hogeschool.

Wanneer de definitieve werkingsuitkering afwijkt van de geraamde, legt het hogeschoolbestuur binnen 14 dagen een aangepaste begroting ter goedkeuring voor aan de Vlaamse Regering.

Art. IV.25.[554] Indien de Vlaamse Regering oordeelt dat de begroting strijdig is met het bij of krachtens de wet of het decreet bepaalde of dat zij het financiële evenwicht van de hogeschool in gevaar brengt, deelt zij binnen 2 maanden haar bezwaren aan de hogeschool mee. Als gevolg hiervan wordt de uitbetaling van de werkingsuitkering

---

[552] **Artikel IV.23.** : Hogescholendecreet, artikel 226, gewijzigd bij het decreet van 19 april 1995 houdende wijzigingsbepalingen betreffende het hoger onderwijs in de Vlaamse Gemeenschap, artikel 28, bij OD VII, artikel 122 en bij het Stuvo-decreet, artikel 41.
[553] **Artikel IV.24.** : Hogescholendecreet, artikel 227.
[554] **Artikel IV.25.** : Hogescholendecreet, artikel 228, gewijzigd bij OD IX, artikel 70.
In het eerste lid zijn de woorden “artikel 229” vervangen door de woorden “artikel IV.26”.

van het betreffende begrotingsjaar bedoeld in artikel IV.26, opgeschort tot op het ogenblik dat de Vlaamse Regering de begroting goedkeurt.

Zij verzoekt daarbij het hogeschoolbestuur de nodige wijzigingen aan te brengen en de begroting binnen 2 maanden opnieuw voor te leggen.

Indien zij nog bezwaren heeft tegen de gewijzigde begroting, deelt zij dit binnen 3 maanden aan het hogeschoolbestuur mee op dezelfde wijze als voorgeschreven in het vorig lid.

Wanneer de in het eerste en derde lid bepaalde termijnen verstreken zijn, wordt de begroting geacht te zijn goedgekeurd. Wanneer de in het tweede lid bepaalde termijn verstreken is, kan de Vlaamse Regering de betaling van de uitkeringen geheel of gedeeltelijk staken.

Art. IV.26.[555] De bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap stelt in het eerste, tweede en derde kwartaal werkingsuitkeringen ter beschikking aan de hogeschool. Het bedrag is als volgt berekend :
0,95 x 4/12 (W-L) in het eerste kwartaal
0,95 x 3/12 (W-L) in het tweede kwartaal
0,95 x 4/12 (W-L) in het derde kwartaal

waarbij :
- W gelijk is aan de jaarlijkse werkingsuitkering;
- L gelijk is aan de door de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap geraamde salariskosten aangerekend tijdens het begrotingsjaar.

Uiterlijk op 31 januari van het volgend begrotingsjaar ontvangt de hogeschool het saldo van de jaarlijkse werkingsuitkering.

Art. IV.27.[556] Het hogeschoolbestuur bepaalt samen met de begroting de formatie per ambt van het onderwijzend personeel en per graad van het administratief en technisch personeel dat ten laste van de werkingsuitkering wordt bezoldigd voor het volgende begrotingsjaar. De hogeschool stelt een afzonderlijke formatie op voor de personeelsleden toegewezen aan de Schools of Arts en voor de andere personeelsleden. Het deelt deze personeelsformaties binnen 14 dagen mee aan de Vlaamse Regering. De ambten op de personeelsformatie worden uitgedrukt in eenheden die overeenstemmen met voltijdse betrekkingen. De Vlaamse Regering kan hieromtrent nadere regels opstellen.

De gastprofessoren en andere contractuele personeelsleden zijn niet opgenomen in de personeelsformatie. De hogeschool bezoldigt hen ten laste van de werkingsuitkering of ten laste van het patrimonium.

---

[555] **Artikel IV.26.** : Hogescholendecreet, artikel 229, vervangen bij het decreet van 21 december 2012 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2013, artikel 17.
In het eerste lid zijn de woorden “Het departement Onderwijs van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap” vervangen door de woorden “De bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap”.
[556] **Artikel IV.27.** : Hogescholendecreet, artikel 230, gewijzigd bij OD VII, artikel 123 en het integratiedecreet, artikel 120.

Art. IV.28.[557] §1 Bij het vaststellen van de jaarlijkse personeelsformaties neemt het hogeschoolbestuur met betrekking tot het onderwijzend personeel, uitgedrukt in voltijdse eenheden, de volgende regels in acht:

1° voor de personeelsformaties die betrekking hebben op de personeelsleden verbonden aan de professionele opleidingen en op de personeelsleden toegewezen aan de Schools of Arts: het aantal vastbenoemde personeelsleden, uitgedrukt in voltijdse eenheden, bedraagt ten hoogste 72% van het aantal leden van het onderwijzend personeel uitgedrukt in voltijdse eenheden. Hierbij wordt de bevordering of ambtswijziging van een reeds in de hogeschool benoemd personeelslid niet beschouwd als een nieuwe benoeming. De toepassing van de bepalingen van dit punt wordt voor een periode van 5 jaar met ingang van het begrotingsjaar 2014 opgeschort.

Een benoeming of aanstelling in een ambt van het onderwijzend personeel is slechts mogelijk met inachtneming van bovenvermelde aantallen.

§2. In geval van een herstructurering zoals bedoeld in artikel I.3, 34°, kunnen de herstructurerende instellingen op gemotiveerde wijze afwijken van de normen vermeld in paragraaf 1.

Art. IV.29.[558] In afwijking van de bepalingen van artikel IV.28 kunnen de personeelsleden die de leeftijd van 55 jaar hebben bereikt en de voorwaarden voor vaste benoeming vervullen, op hun verzoek worden benoemd in de vacante betrekking. Deze bepaling geldt ten aanzien van de personeelsleden die op 1 januari 1995 in de hogeschool in dienst waren en ingevolge de uitoefening van een betrekking in vast verband in een instelling voor secundair onderwijs rechten kunnen laten gelden op een pensioen ten laste van de schatkist.

In afwijking van de bepalingen van artikel IV.28 en V.141, §2 kan het hogeschoolbestuur een personeelslid benoemen dat de leeftijd van 55 jaar bereikt heeft en een aanstelling in een vacant ambt heeft. Het hogeschoolbestuur bepaalt bij reglement de voorwaarden waaronder deze benoeming mogelijk is.

Art. IV.30.[559] In afwijking van artikel IV.28 en V.141, §2, kunnen voor de personeelsleden die gebruik maken van het overgangsstelsel inzake voltijdse

---

[557] **Artikel IV.28.** : Hogescholendecreet, artikel 231, gewijzigd bij het decreet van 19 april 1995 houdende wijzigingsbepalingen betreffende het hoger onderwijs in de Vlaamse Gemeenschap, artikel 29, het decreet van 21 december 2001 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2002, artikel 5, OD XVII, artikel V.15, OD XVIII, artikel V.20, het integratiedecreet, artikel 121 en OD XXIII, artikel V.30.
In paragraaf 1, is punt 3° hernummerd tot punt 1°.
In paragraaf 1, punt 1°, zijn de woorden "punt 3°" vervangen door de woorden "dit punt".
In paragraaf 2, zijn de woorden "artikel 2, 14°, van het decreet van 14 maart 2008 betreffende de financiering van de werking van de hogescholen en universiteiten in Vlaanderen" vervangen door de woorden "artikel I.3, 34°".

[558] **Artikel IV.29.** : Hogescholendecreet, artikel 231bis, ingevoegd bij OD VII, artikel 116 gewijzigd bij OD XXI, artikel V.15 en OD XXII, artikel V.16.
In het eerste lid zijn de woorden "artikel 231" vervangen door de woorden "artikel IV.28".
In het tweede lid zijn de woorden "artikel 122, §2 en 231" vervangen door de woorden "artikel IV.28 en V.141, §2".

[559] **Artikel IV.30.** : Hogescholendecreet, artikel 231ter, ingevoegd bij OD VIII, artikel 47.
De woorden "de artikelen 122, §2 en 231" zijn vervangen door de woorden "artikel IV.28 en V.141, §2" en de woorden "artikel 318" zijn vervangen door de woorden "artikel V.264".

terbeschikkingstelling wegens persoonlijke aangelegenheden voorafgaand aan het rustpensioen, tijdelijke personeelsleden zoals bedoeld in artikel V.264, 2° benoemd worden voor het volume waarvoor er een terbeschikkingstelling wegens persoonlijke aangelegenheden voorafgaand aan het rustpensioen in het overgangsstelsel wordt toegekend. Elk personeelslid dat benoemd wordt, dient in het bezit te zijn van het vereiste bekwaamheidsbewijs.

Art. IV.31.[560] §1. In afwijking van de bepalingen van artikel IV.28 en V.141, §2, kan het hogeschoolbestuur personeelsleden bedoeld in artikel V.264, 2°, op hun verzoek benoemen. Elk personeelslid dat benoemd wordt, dient in het bezit te zijn van het vereiste bekwaamheidsbewijs.

Deze benoeming is mogelijk in het ambt waarvoor zij overgangsmaatregelen genieten en voor het volume van de opdracht waarop zij krachtens artikel V.275 aanspraak kunnen maken.

§2. In afwijking van de bepalingen van artikel IV.28 en V.141, §2, kan het hogeschoolbestuur personeelsleden zoals bedoeld in artikel V.264, 2°, die op 1 januari 1996 met toepassing van artikel V.262 werden geconcordeerd naar een ambt waarvoor zij niet in het bezit zijn van het vereiste bekwaamheidsbewijs, op hun verzoek benoemen in een ambt waarvoor zij wel het vereiste bekwaamheidsbewijs bezitten.

Deze benoeming is mogelijk voor het volume van de opdracht waarop zij krachtens artikel V.275 aanspraak kunnen maken. Door deze benoeming verliezen deze personeelsleden het genot van de in artikel V.267 bedoelde overgangsmaatregelen en bekomen zij de salarisschaal verbonden aan het ambt waarin zij benoemd worden.

Art. IV.32.[561] §1. De geraamde bezoldigingskosten - met inbegrip van de mandaatvergoedingen en premies - van de geraamde personeelsformatie, van de contractuele personeelsleden bezoldigd ten laste van de werkingsuitkering en van de plaatsvervangers kunnen maximaal 5% variëren in min of in plus op de norm 80% van de jaarlijkse werkingsuitkering.

In geval van een herstructurering zoals bedoeld in artikel I.3, 34°, kunnen de herstructurerende instellingen op gemotiveerde wijze afwijken van de in de eerste alinea bedoelde variatie.

---

[560] **Artikel IV.31.** : Hogescholendecreet, artikel 231quater, ingevoegd bij OD IX, artikel 71, en gewijzigd bij OD X, artikel II.23.
De woorden “de artikelen 122, §2, en 231” zijn telkens vervangen door de woorden “artikel IV.28 en V.141, §2”.
De woorden “artikel 318°” zijn telkens vervangen door de woorden “artikel V.264”.
De woorden “artikel 326” zijn telkens vervangen door de woorden “artikel V.275”.
In paragraaf 2, eerste lid, zijn de woorden “artikel 317” vervangen door de woorden “artikel V.262”.
In paragraaf 2, tweede lid, zijn de woorden “artikel 319” vervangen door de woorden “artikel V.267”.
[561] **Artikel IV.32.** : Hogescholendecreet, artikel 232, vervangen bij het Decreet tertiair onderwijs, artikel 24 en gewijzigd bij OD XVIII, artikel V.21.
In paragraaf 1, tweede lid, zijn de woorden “artikel 2, 14°, van het decreet van 14 maart 2008 betreffende de financiering van de werking van de hogescholen en universiteiten in Vlaanderen” vervangen door de woorden “artikel I.3, 34°”.

§2. Als de bezoldigingskosten zoals bepaald in paragraaf 1 hoger worden geraamd dan 85% van de jaarlijkse werkingsuitkering, dient de hogeschool samen met de begroting een financieringsplan in, dat aangeeft op welke wijze en binnen welke termijn zij met de beschikbare reserves de financiële herstructurering zal realiseren. De hogeschool kan niemand benoemen of aanstellen ten laste van de werkingsuitkering voordat de Vlaamse Regering dit financieringsplan heeft goedgekeurd.

§3. Als de bezoldigingskosten zoals bepaald in paragraaf 1 lager worden geraamd dan 75% van de jaarlijkse werkingsuitkering, stelt de hogeschool samen met de begroting een personeelsstructuurplan op om het minimumniveau van 75% te bereiken. Dit personeelsstructuurplan behoeft de goedkeuring van het hogeschoolonderhandelingscomité.

§4. De Vlaamse Regering legt de wijze vast voor het berekenen van de procentnormen zoals bepaald in de voorgaande paragrafen.

Art. IV.33.[562] De afwijking tussen de begrote en de gerealiseerde personeelsformatie, uitgedrukt in geld, bedraagt ten hoogste 2,5%.

Als de in het eerste lid vermelde afwijking groter is dan 2,5% voegt het hogeschoolbestuur hiervoor een verantwoording toe bij de jaarrekening. De verantwoording wordt door de commissaris van de Vlaamse Regering beoordeeld bij de analyse van de jaarrekening.

Als de commissaris van de Vlaamse Regering oordeelt dat er geen redelijke verantwoording is voor de overschrijding van de in het eerste lid vermelde afwijking, dient de commissaris hiertegen een met redenen omkleed bezwaar in bij de Vlaamse Regering.

Indien de Vlaamse Regering dit bezwaar bijtreedt, kan zij als sanctie een deel van de toekomstige werkingsuitkering van de hogeschool inhouden.

Als de Vlaamse Regering van plan is een deel van de werkingsuitkeringen in te houden, deelt zij dit mee aan het hogeschoolbestuur. Het hogeschoolbestuur heeft 30 dagen om zijn bezwaren tegen dit voornemen aan de Vlaamse Regering mee te delen. De Vlaamse Regering neemt na het verstrijken van de termijn van 30 dagen binnen 30 dagen een beslissing en deelt deze binnen 7 dagen aan het hogeschoolbestuur mee.

Het maximale bedrag dat de Vlaamse Regering kan inhouden, wordt berekend door het bedrag van de werkingsuitkeringen, zoals vastgesteld in de jaarrekening, te vermenigvuldigen met het verschil tussen het vastgestelde afwijkingspercentage en het getolereerde afwijkingspercentage, zoals bedoeld in het eerste lid.

---

[562] **Artikel IV.33.** : Hogescholendecreet, artikel 232bis, ingevoegd bij OD XVII, artikel V.16.
In het tweede en derde lid is het woord “regeringscommissaris” vervangen door de woorden “commissaris van de Vlaamse Regering”.

De inhouding van de werkingsuitkering kan er niet toe leiden dat het aandeel in de enveloppe voor personeelsaangelegenheden in absolute cijfers kleiner wordt dan wanneer de maatregel niet zou getroffen zijn.

Hoofdstuk 5. Boekhouding van de universiteiten

Art. IV.34.[563] De universiteiten voeren betreffende alle voorzieningen van de instelling een algemene boekhouding door middel van een stelsel van boeken en rekeningen gevoerd met inachtneming van de gebruikelijke regels van het dubbel boekhouden en een aangepaste analytische boekhouding. De boekhouding omvat alle verrichtingen, bezittingen, vorderingen, schulden en verplichtingen van welke aard ook. De boekhouding wordt voorgelegd aan een bedrijfsrevisor.

De Vlaamse Regering legt het boekhoudschema vast.

Art. IV.35.[564] Indien een universiteit uitgaven heeft verricht die in strijd zijn met het bij of krachtens de wet of een decreet bepaalde, kan de Vlaamse Regering bepalen dat de daarmee gemoeide bedragen in mindering worden gebracht op de toekomstige werkings- of investeringsuitkeringen. Zij doet hiervan binnen 3 jaar na ontvangst van de jaarrekening mededeling aan het universiteitsbestuur.

Indien een universiteit kennelijk nalaat een door de bevoegde overheid vastgestelde en via de commissaris van de Vlaamse Regering meegedeelde onwettige handeling of toestand recht te zetten binnen een redelijke termijn, dan kan de Vlaamse Regering bepalen dat de daarmee gemoeide bedragen in mindering worden gebracht op de toekomstige werkings- of investeringskredieten of de toekomstige sociale toelage naar gelang het geval.

Indien een universiteit nalaat de gegevens voor het bepalen van het aantal financierbare studenten binnen de voorgeschreven termijn te bezorgen of indien een universiteit nalaat de jaarrekening en het jaarverslag binnen de voorgeschreven termijn te bezorgen aan de Vlaamse Regering, dan kan de Vlaamse Regering bepalen dat maandelijks een bedrag van ten hoogste 5% van de maandelijkse werkingsuitkering wordt ingehouden, zolang de nalatigheid voortduurt. De duur van de nalatigheid wordt berekend in maanden waarbij elke begonnen maand als een volledige maand wordt aangerekend.

De inhouding van een deel van de werkingsuitkering mag niet vertaald worden in een reductie van het personeelsbudget.

Als de Vlaamse Regering voornemens is om een bedrag van de werkingsuitkeringen in te houden, deelt zij dit mee aan het universiteitsbestuur, en

---

[563] **Artikel IV.34.** : Universiteitendecreet, artikel 161, vervangen bij het Structuurdecreet, artikel 169, en gewijzigd bij het Aanvullingsdecreet, artikel V.91.
De laatste zin is ondergebracht in een tweede lid.

[564] **Artikel IV.35.** : Universiteitendecreet, artikel 165, gewijzigd bij OD VII, artikel 169, OD IX, artikel 102, en het Decreet tertiair onderwijs, artikel 60.
In het tweede lid is het woord “regeringscommissaris” vervangen door de woorden “commissaris van de Vlaamse Regering”.
In het derde lid zijn de woorden “bedoelt in artikel 134” vervangen door de woorden “voor het bepalen van het aantal financierbare studenten”.

verzoekt zij het universiteitsbestuur om een verantwoording. Het universiteitsbestuur antwoordt binnen 30 dagen.

Na het verstrijken van de termijn van 30 dagen neemt de Vlaamse Regering binnen 30 dagen een gemotiveerde beslissing en deelt hem binnen een termijn van 7 werkdagen aan het universiteitsbestuur mee.

Art. IV.36.[565] Indien het universiteitsbestuur ten onrechte een student als een financierbare eenheid heeft aangemerkt of aan een financierbare eenheid een onjuist puntengewicht heeft toegekend, wijzigt de Vlaamse Regering het aantal financieringspunten naar evenredigheid en brengt de daarop betrekking hebbende bedragen in mindering van de toekomstige werkingsuitkering.

Art. IV.37.[566] Inzake de salarissen van het onderwijzend, het wetenschappelijk, het academisch personeel, het administratief en het technisch personeel van de universiteiten, zijn de ten onrechte uitbetaalde bedragen, als gevolg van onjuiste salarisvaststellingen door de bevoegde overheid of het universiteitsbestuur, definitief vervallen aan hen die ze ontvangen als de terugbetaling daarvan niet gevraagd werd binnen een termijn van 2 jaar te rekenen van de eerste januari van het jaar van de betaling, behoudens wanneer de onverschuldigde bedragen werden verkregen door bedrieglijke handelingen of door valse of opzettelijk onvolledige verklaringen. In deze gevallen geldt een verjaringstermijn van 30 jaar.

Hoofdstuk 6. Boekhouding van de hogescholen

Art. IV.38.[567] De hogescholen voeren betreffende alle voorzieningen van de instelling een algemene boekhouding door middel van een stelsel van boeken en rekeningen met inachtneming van de gebruikelijke regels van het dubbel boekhouden en een aangepaste analytische boekhouding. De boekhouding omvat alle verrichtingen, bezittingen, vorderingen, schulden en verplichtingen van welke aard ook. De Vlaamse Regering legt een boekhoudkundig schema vast. De boekhouding wordt voorgelegd aan een bedrijfsrevisor. De bedrijfsrevisor kan rechtstreeks briefwisseling voeren met de commissaris van de Vlaamse Regering bij de hogeschool over de boekhouding en rekeningen van de hogeschool. Hij brengt het hogeschoolbestuur hiervan op de hoogte.

Art. IV.39.[568] §1. Indien het hogeschoolbestuur nalaat de jaarrekening en/of het jaarverslag tijdig in te dienen, dan kan de Vlaamse Regering bepalen ten hoogste 5%

---

[565] **Artikel IV.36.** : Universiteitendecreet, artikel 166.
Het woord "onderwijsbelastingseenheden" is vervangen door het woord "financieringspunten" en de woorden "werkings- en investeringsuitkeringen" zijn vervangen door het woord "werkingsuitkering".
[566] **Artikel IV.37.** : Universiteitendecreet, artikel 166bis, ingevoegd bij het Reparatiedecreet, artikel 49 en gewijzigd bij OD XVIII, artikel V.9.
Het woord "wedden" is vervangen door het woord "salarissen" en het woord "weddevaststellingen" is vervangen door het woord "salarisvaststellingen".
[567] **Artikel IV.38.** : Hogescholendecreet, artikel 233, vervangen bij het Aanvullingsdecreet, artikel V.64.
[568] **Artikel IV.39.** : Hogescholendecreet, artikel 234, §3 en §4, gewijzigd bij OD X, artikel II.24, en bij het Decreet tertiair onderwijs van 20 april 2001, artikel 25 en 26.
De paragrafen 3 en 4 zijn hernummerd tot paragraaf 1 en paragraaf 2.
In paragraaf 1, eerste lid, zijn de woorden "artikel 229" vervangen door de woorden "artikel IV.26".
In paragraaf 1, tweede lid, zijn de woorden "a rato" vervangen door de woorden "naar rato".

van het bedrag van de werkingsuitkeringen van het lopende begrotingsjaar, zoals bedoeld in artikel IV.26, in te houden.

De inhouding van de werkingsuitkeringen gebeurt naar rato van het aantal kalenderdagen van de nalatigheid. De inhouding wordt verrekend vanaf de betaling van de eerstvolgende schijf, volgend op de overschrijding van de indieningsdatum van de jaarrekening en/of het jaarverslag. De ingehouden bedragen worden op het einde van het begrotingsjaar samen met de uitbetaling van het saldo verdeeld over de andere hogescholen naar rato van hun relatief aandeel in de enveloppe. Deze maatregel kan er niet toe leiden dat het aandeel in de enveloppe voor personeelsaangelegenheden in absolute cijfers kleiner wordt dan wanneer de maatregel niet zou getroffen zijn.

§2. Als de Vlaamse Regering voornemens is om een bedrag van de werkingsuitkeringen in te houden, zoals bepaald in paragraaf 1, deelt zij dit mee aan het hogeschoolbestuur, en verzoekt zij het hogeschoolbestuur om een verantwoording. Het hogeschoolbestuur antwoordt binnen 30 dagen.

Na het verstrijken van de termijn van 30 dagen neemt de Vlaamse Regering binnen 30 dagen een gemotiveerde beslissing en deelt hem binnen een termijn van 7 werkdagen aan het hogeschoolbestuur mee.

Art. IV.40.[569] Als een hogeschool uitgaven heeft gedaan die in strijd zijn met het bij of krachtens de wet of het decreet bepaalde, kan de Vlaamse Regering de daarmee gemoeide bedragen in mindering brengen op de toekomstige werkingsuitkering. Zij deelt deze beslissing binnen 3 jaar na ontvangst van de jaarrekening mee aan het hogeschoolbestuur.

Art. IV.41.[570] Als het hogeschoolbestuur ten onrechte een student als financierbaar heeft beschouwd, of aan een financierbare student een onjuist puntengewicht heeft toegekend, wijzigt de Vlaamse Regering het aantal financieringspunten naar evenredigheid. Zij brengt de bedragen die daarop betrekking hebben in mindering op de toekomstige werkingsuitkering.

Art. IV.42.[571] Als het hogeschoolbestuur of de bevoegde overheid de salarissen van het onderwijzend personeel of van het administratief en technisch personeel verkeerd heeft vastgesteld, moet het de terugbetaling vragen binnen een termijn van 2 jaar te rekenen vanaf de eerste januari van het jaar van betaling in de vorm zoals bepaald in artikel 16, §2, eerste lid, van de wet van 16 mei 2003 tot vaststelling van de algemene bepalingen die gelden voor de begrotingen, de controle op de subsidies en voor de boekhouding van de gemeenschappen en de gewesten, alsook voor de organisatie van de controle door het Rekenhof. Als de terugbetaling niet gevraagd wordt binnen de gestelde termijn, zijn de ten onrechte uitbetaalde bedragen definitief vervallen.

In paragraaf 2, eerste lid, zijn de woorden “zoals bepaald in §3” vervangen door de woorden “zoals bepaald in paragraaf 1”.

[569] **Artikel IV.40.** : Hogescholendecreet, artikel 237.

[570] **Artikel IV.41.** : Hogescholendecreet, artikel 238.

Het woord “onderwijsbelastingseenheden” is vervangen door het woord “financieringspunten”.

[571] **Artikel IV.42.** : Hogescholendecreet, artikel 239, vervangen bij OD XVIII, artikel V.22.

Te rekenen vanaf de vraag bedoeld in het eerste lid kan het onverschuldigde bedrag worden teruggevorderd gedurende de termijn die in artikel 16, §2, tweede lid, van vermelde wet is bepaald.

Hoofdstuk 7. Beleidsplan, meerjarenbegroting en jaarbegroting studentenvoorzieningen

Art. IV.43.[572] Het beleidsplan over studentenvoorzieningen geeft voor een periode van 5 jaar aan hoe de hogeschool of universiteit de doelstelling, vermeld in artikel II.337 zal nastreven en op welke manier ze daarvoor de sociale toelage van de overheid en andere roerende en onroerende middelen zal aanwenden.

Het beleidsplan wordt opgesteld conform de leidraad die de Vlaamse Regering ter beschikking stelt.

Het beleidsplan wordt samen met de meerjarenbegroting ingediend bij de Vlaamse Regering. Wijzigingen in het beleidsplan worden samen met de jaarlijkse begroting ingediend. Het beleidsplan en de wijzigingen ervan treden in voege op het moment van de schriftelijke betekening van de goedkeuring ervan door de Vlaamse minister bevoegd voor het onderwijs.

Art. IV.44.[573] De jaarbegroting en de meerjarenbegroting met betrekking tot het beleid en het beheer van de studentenvoorzieningen vormen een afdeling binnen de jaar- en meerjarenbegroting van de instelling en worden opgesteld conform de bepalingen die gelden voor de jaarbegroting en de meerjarenbegroting van de instelling. De begrote resultatenrekening en de investeringsbegroting worden op analytisch niveau bezorgd. De algemene uitgaven worden op een aparte kostenplaats geboekt.

De jaarbegrotingen en de meerjarenbegroting bevatten naast een uitgebreide financiële toelichting een inhoudelijke toelichting, die aansluit bij de strategische doelstellingen van het beleidsplan.

Art. IV.45.[574] De jaarbegroting geeft per werkveld een overzicht van de financiële middelen die zullen worden ingezet voor de werking, het personeel, de investeringen en de infrastructuur betreffende studentenvoorzieningen.

Art. IV.46.[575] Onder voorbehoud van goedkeuring van de algemene uitgavenbegroting door het Vlaams Parlement, deelt de Vlaamse Regering ieder jaar vóór 1 oktober aan elke instelling de geraamde sociale toelage mee voor het volgend begrotingsjaar en de wijze waarop deze raming is berekend.

---

[572] **Artikel IV.43.** : Stuvo-decreet, artikel 25.
In het eerste lid is het woord “instelling” vervangen door de woorden “hogeschool of universiteit” en zijn de woorden”artikel 4” vervangen door de woorden “artikel II.337”.
[573] **Artikel IV.44. :** Stuvo-decreet, artikel 26.
[574] **Artikel IV.45.** : Stuvo-decreet, artikel 27.
[575] **Artikel IV.46.** : Stuvo-decreet, artikel 28.

Art. IV.47.[576] Als de instelling betreffende studentenvoorzieningen aan alle decretale voorwaarden voldoet, wordt per kwartaal het voor dat jaar toe te kennen subsidiebedrag uitbetaald.

Hoofdstuk 8. Vermogensrechten op vindingen

Art. IV.48.[577] §1. De vermogensrechten op vindingen die, in het kader van hun onderzoekstaken, gedaan worden door bezoldigde personeelsleden, komen uitsluitend toe aan de universiteit of de hogeschool. De universiteit of de hogeschool verkrijgt eveneens de vermogensrechten op vindingen gedaan door vrijwillige onderzoekers die aan de universiteit of de hogeschool onderzoek verrichten voor zover deze overdracht van rechten in een schriftelijke overeenkomst met deze personen wordt bevestigd.

Onder vindingen wordt verstaan potentieel octrooieerbare uitvindingen, kweekproducten, tekeningen en modellen, topografieën van halfgeleiderproducten, computerprogramma's en databanken die, met het oog op een industriële of landbouwkundige toepassing voor commerciële doeleinden aanwendbaar zijn.

Onder bezoldigd personeelslid wordt verstaan:
1° een lid van het academisch of onderwijzend personeel;
2° een bursaal werkzaam binnen de universiteit of de hogeschool of een door de universiteit of de hogeschool bezoldigde wetenschappelijke medewerker, of
3° een beleidsondersteunend of technisch personeelslid van de universiteit of de hogeschool.

---

[576] **Artikel IV.47.** : Stuvo-decreet, artikel 29.
[577] **Artikel IV.48.** : Universiteitendecreet, artikel 169ter, ingevoegd bij OD IX, artikel 103, gewijzigd bij het Aanvullingsdecreet, artikel VI.1 en hogescholendecreet, artikel 215bis, ingevoegd bij het Aanvullingsdecreet, artikel VI.2.
De nummering §7bis en §8 is vervangen door de nummering §8 en §9.
Na de woorden "de universiteit" zijn telkens de woorden "of de hogeschool" toegevoegd.
In paragraaf 1, tweede lid, is het woord "kweekprodukten" vervangen door het woord "kweekproducten" en is het woord "halfgeleiderprodukten" vervangen door het woord "halfgeleiderproducten".
In de tweede zin van paragraaf 1, eerste lid, zijn de woorden "In dezelfde lijn" weggelaten. De redactie van de zin is hieraan aangepast.
In paragraaf 1, derde lid, is de onderverdeling in a), b) en c) vervangen door een onderverdeling in punt 1°, 2° en 3°.
In paragraaf 1, derde lid, 1°), zijn tussen de woorden "academisch" en "personeel" de woorden "of onderwijzend" gevoegd.
In paragraaf 1, vierde lid, zijn de woorden " a) en b)" vervangen door de woorden "punt 1° en 2° van het vorige lid".
In paragraaf 3, eerste lid, is het woord "academisch" weggelaten.
In paragraaf 3, tweede lid, zijn de woorden "de bescherming en exploitatie" vervangen door de woorden "de juridische bescherming en exploitatie.
In paragraaf 4, tweede lid, zijn de woorden "Onverminderd het bepaalde in" vervangen door de woorden "Met behoud van de toepassing van".
In paragraaf 5, eerste lid, is het woord "onverminderd" vervangen door de woorden "met behoud van de toepassing van".
In paragraaf 6, en 8, punt 2° is het woord "universiteitsbestuur" vervangen door het woord "universiteits- of hogeschoolbestuur".
In paragraaf 7 zijn de woorden "het decreet van 22 februari 1995 betreffende de wetenschappelijke of maatschappelijke dienstverlening door de universiteiten of de hogescholen en betreffende de relaties van de universiteiten en hogescholen met andere rechtspersonen" vervangen door de woorden "de bepalingen in titel 2, hoofdstuk 2, 3, 4 en 5".

In de gevallen bedoeld onder punt 1° en 2° van het vorige lid wordt geen rekening gehouden met aanwezigheid of afwezigheid van enige supervisie op het onderzoek, de aard van de tewerkstelling of de herkomst van de bezoldiging.

Onder vrijwillige onderzoeker wordt verstaan een persoon die van de universiteit of de hogeschool geen vergoeding ontvangt, dan wel een vergoeding die overeenkomstig de wetgeving op de sociale zekerheid geen aanleiding geeft tot enige bijdrageplicht.

§2. De onderzoeker heeft de plicht om zijn vinding voor elke andere vorm van bekendmaking aan te melden aan de binnen de universiteit of de hogeschool bevoegde dienst.

Met het oog op de bescherming van haar rechten kan de universiteit of de hogeschool op een redelijke wijze en gedurende een termijn van maximum 12 maanden, de vrijheid van openbaarmaking van de onderzoeker beperken.

§3. De universiteit of de hogeschool heeft het uitsluitend recht tot exploitatie van de vinding. Bij die exploitatie ziet de universiteit of de hogeschool er op toe dat er geen afbreuk wordt gedaan aan de mogelijkheid tot gebruik van de onderliggende onderzoeksresultaten voor doeleinden van onderwijs en onderzoek. Bij de exploitatie neemt zij tevens de mogelijke aantrekking van activiteiten naar de universiteit of de hogeschool of haar regio in overweging.

De onderzoeker heeft het recht om geïnformeerd te worden over de stappen die de universiteit of de hogeschool onderneemt met betrekking tot de juridische bescherming en exploitatie van zijn vinding.

De onderzoeker heeft het recht op een bij een intern reglement vastgesteld of overeengekomen billijk aandeel in de geldelijke opbrengsten die de universiteit of de hogeschool verwerft uit de exploitatie van de vinding.

§4. De universiteit of de hogeschool kan haar rechten op vindingen op een algemene of individuele basis overdragen aan de onderzoeker doch zij behoudt steeds een onvervreemdbaar, niet-exclusief en kosteloos recht tot gebruik ervan voor onderwijskundige of wetenschappelijke doeleinden. De universiteit of de hogeschool kan eveneens een aandeel bedingen in de opbrengsten die de onderzoeker uit de exploitatie van die rechten verwerft.

Met behoud van de toepassing van paragraaf 5, beschikt de onderzoeker over de mogelijkheid om de rechten op zijn vinding op te eisen indien de universiteit of de hogeschool, zonder geldige reden, nalaat de vinding binnen een redelijke termijn en uiterlijk binnen de 3 jaar na de datum van aanmelding bedoeld in paragraaf 2 te exploiteren.

§5. Indien voor het verwerven van een bescherming van de vinding, formaliteiten moeten vervuld worden of termijnen moeten nageleefd worden en de universiteit of de hogeschool nalaat daartoe de nodige stappen te zetten binnen een termijn van 6 maanden te rekenen vanaf de aanmelding, komen, behoudens andersluidende afspraken tussen de onderzoeker en de universiteit of de hogeschool, de rechten op de

vinding, met inbegrip van de exploitatierechten, toe aan de onderzoeker, met behoud van de toepassing van het in paragraaf 4 omschreven wetenschappelijk gebruiks- en vergoedingsrecht van de universiteit of de hogeschool.

Indien de universiteit of de hogeschool tijdig de vereiste formaliteiten vervult, streeft zij nadien een geografische bescherming en exploitatie van de vinding na. In voorkomend geval deelt zij uiterlijk 2 maanden voor het verstrijken van het Unionistisch recht van voorrang (Verdrag van Parijs) schriftelijk aan de onderzoeker mee voor welke landen bescherming wordt gevraagd. In de overblijvende landen verkrijgt de onderzoeker onmiddellijk het recht om zelf bescherming aan te vragen alsook om, overeenkomstig de gemaakte afspraken tussen de universiteit of de hogeschool en de onderzoeker, de vinding te exploiteren.

§6. Het universiteits- of hogeschoolbestuur stelt een intern reglement vast waarin de concrete modaliteiten voor de toepassing van de bepalingen van dit artikel nader worden uitgewerkt. Het universiteits- of hogeschoolbestuur houdt hierbij rekening met de bij of krachtens de wet, het decreet of de Europese regelgeving vastgestelde voorwaarden met betrekking tot de eigendom en exploitatie van intellectuele eigendomsrechten.

§7. Dit artikel doet geen afbreuk aan de mogelijkheid dat de universiteit of de hogeschool onderzoeksovereenkomsten en dienstverleningscontracten met derden sluit overeenkomstig de bepalingen in titel 2, hoofdstuk 2, 3, 4 en 5.

§8. De in dit artikel omschreven rechten en plichten van de universiteit of de hogeschool kunnen op algemene of individuele basis worden toegekend aan:
1° op grond van het algemeen onderzoeks- en samenwerkingsreglement van de associatie :
a) de associatie, of
b) een dienst zonder rechtspersoonlijkheid onder het gezag van de associatie, of
c) een dienst met rechtspersoonlijkheid onder het toezicht van de associatie.
2° op grond van een beslissing van het universiteits- of hogeschoolbestuur :
a) een dienst zonder rechtspersoonlijkheid onder het gezag van de universiteit of de hogeschool, of
b) een dienst met rechtspersoonlijkheid onder het toezicht van de universiteit of de hogeschool.

§9. De Vlaamse Regering kan het toepassingsgebied van dit artikel uitbreiden tot andere instellingen voor wetenschappelijk onderzoek.

Hoofdstuk 9. Overgangsbepalingen betreffende investeringen aan hogescholen

Art. IV.49.[578] Bij de oprichting van een publiekrechtelijke hogeschool waarbij gesubsidieerde hogescholen betrokken zijn, kunnen de gebouwen waarin voorheen hoger onderwijs werd verstrekt van het gesubsidieerd onderwijs geheel of gedeeltelijk naar de nieuwe publiekrechtelijke hogeschool worden overgedragen. Dit

[578] **Artikel IV.49.** : Hogescholendecreet, artikel 342.
Het woord “DIGO” is telkens vervangen door het woord “AGIOn”.
In het eerste en het tweede lid zijn de woorden “Vlaamse autonome hogeschool” telkens vervangen door de woorden “publiekrechtelijke hogeschool”.

kan gebeuren, al dan niet in volle eigendom, door gebruik te maken van 1 van de bestaande rechtsfiguren van het burgerlijk recht.

Indien voor het bedoelde gebouw of voor het gedeelte ervan de AGIOn een subsidie heeft verleend, treedt de nieuwe publiekrechtelijke hogeschool ten aanzien van de AGIOn in de rechten en verplichtingen van de vroegere inrichtende overheid, op voorwaarde dat deze publiekrechtelijke hogeschool eigenaar wordt van het gebouw of het zakelijk recht overneemt van de vroegere inrichtende macht of het zakelijk recht verwerft op het gebouw met een duur gelijk aan de resterende termijn van het zakelijk recht dat de vroegere inrichtende overheid bezit.

Indien 1 van de hiervoor bedoelde voorwaarden niet wordt vervuld en er hoger onderwijs wordt verstrekt in dit gebouw, blijft de vroegere inrichtende overheid verantwoordelijk ten opzichte van de AGIOn. In dit geval dient artikel 19, §2 van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving niet te worden toegepast.

Art. IV.50.[579] Bij fusies of overnamen in het gesubsidieerd onderwijs zonder dat hierbij wordt overgegaan tot de oprichting van een publiekrechtelijke hogeschool, kunnen de gebouwen waarin het hoger onderwijs werd verstrekt geheel of gedeeltelijk worden overgedragen. Dit kan gebeuren al dan niet in volle eigendom, door gebruik te maken van 1 van de bestaande rechtsfiguren van het burgerlijk recht.

Indien voor het bedoelde gebouw of voor het gedeelte ervan de AGIOn een subsidie heeft verleend, treedt de nieuwe gesubsidieerde hogeschool ten aanzien van de AGIOn in de rechten en verplichtingen van de vroegere inrichtende overheid, op voorwaarde dat deze gesubsidieerde hogeschool eigenaar wordt van het gebouw of het zakelijk recht overneemt van de vroegere inrichtende overheid of een zakelijk recht verwerft op het gebouw met een duur gelijk aan de resterende termijn van het zakelijk recht dat de vroegere inrichtende overheid bezit.

Indien 1 van de hiervoor bedoelde voorwaarden niet wordt vervuld en er hoger onderwijs wordt verstrekt in dit gebouw, blijft de vroegere inrichtende overheid verantwoordelijk ten opzichte van de AGIOn. In dit geval dient artikel 19, §2 van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving niet toegepast te worden.

Art. IV.51.[580] Indien ten gevolge van de herstructurering van inrichtende overheden en instellingen van het gesubsidieerd hoger onderwijs gebouwen, waarvoor de AGIOn een tegemoetkoming heeft verleend, niet langer gebruikt worden voor het hoger onderwijs, kan de verantwoordelijke inrichtende overheid deze gebouwen gebruiken voor haar eigen niet-hoger onderwijs ofwel overdragen aan of ter beschikking stellen van inrichtende overheden die onderwijs van een ander niveau organiseren.

---

[579] **Artikel IV.50.** : Hogescholendecreet, artikel 343.
Het woord “DIGO” is telkens vervangen door het woord “AGIOn”.
In het eerste lid zijn de woorden “Vlaamse autonome hogeschool” vervangen door de woorden “publiekrechtelijke hogeschool”.
[580] **Artikel IV.51.** : Hogescholendecreet, artikel 344.
Het woord “DIGO” is telkens vervangen door het woord “AGIOn”.

Als hierbij de eigendom of het zakelijk recht dat noodzakelijk was om in aanmerking te komen voor een subsidie van de AGIOn overgaat naar de verkrijgende inrichtende overheid of deze een zakelijk recht verwerft op het gebouw met een duur gelijk aan de resterende termijn van het zakelijk recht dat de vroegere inrichtende overheid bezit, treedt deze laatste in de rechten en verplichtingen ten opzichte van de AGIOn. In dit geval dient artikel 19, §2 van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving niet toegepast te worden.

Als de eigendom of het hiervoor vermelde zakelijk recht niet wordt overgedragen of gevestigd en het gebouw verder voor onderwijsdoeleinden wordt gebruikt, dient het hiervoor vermelde artikel 19, §2 evenmin te worden toegepast. De oorspronkelijke inrichtende macht blijft wel verantwoordelijk ten opzichte van de AGIOn voor de naleving van de verplichtingen die werden aangegaan bij de toekenning van de subsidie.

Art. IV.52.[581] De uitvoering van de verbintenissen die door DIGO voor 1 september 1995 werden aangegaan voor onroerende investeringen van gesubsidieerde hogescholen die toetreden tot een publiekrechtelijke hogeschool, blijft ten laste van de dotatie van de AGIOn.

Alle na 1 januari 1996 aangegane verbintenissen die een verhoging betekenen van de in het vorig lid bedoelde verbintenissen komen ten laste van de middelen toegekend aan AGIOn.

Hoofdstuk 10. Overgangsbepalingen betreffende de studentenvoorzieningen

Art. IV.53.[582] Het nettoactief van de vzw studentenvoorzieningen van de hogeschool wordt bij de ontbinding of de fusie toegewezen aan het eigen vermogen van de hogescholen en geboekt in een fonds dat bestemd is voor de werking van de studentenvoorziening. Dat bestemd fonds en de opbrengsten ervan, kunnen alleen aangewend worden voor doeleinden van de studentenvoorzieningen.

De regeling, vermeld in het eerste lid, is ook van toepassing op onroerende goederen die de vzw's studentenvoorzieningen in erfpacht hebben op het moment van de ontbinding en waarvan die erfpacht vooraf betaald is. In dat geval wordt de resterende boekwaarde in het nettoactief ondergebracht bij de ontbinding en vereffening en integraal toegewezen aan het fonds dat bestemd is voor de werking van de studentenvoorzieningen.

Als er onroerende goederen deel uitmaken van het nettoactief van de vzw studentenvoorzieningen van de hogeschool, worden die tegen boekwaarde

---

[581] **Artikel IV.52.** : Hogescholendecreet, artikel 345, gewijzigd bij het decreet van 19 april 1995 houdende wijzigingsbepalingen betreffende het hoger onderwijs in de Vlaamse Gemeenschap, artikel 67.
In het eerste lid zijn de woorden “Vlaamse autonome hogeschool” vervangen door de woorden “publiekrechtelijke hogeschool” en is de tweede vermelding van het woord “DIGO” vervangen door het woord “AGIOn”.
In het tweede lid zijn de woorden “de IVAH” vervangen door het woord “AGIOn”.
[582] **Artikel IV.53.** : Stuvo-decreet, artikel 36.

ingebracht in het fonds, vermeld in het eerste lid. Als er een lening is aangegaan, neemt de hogeschool die over en wordt de nettoboekwaarde voor de inbreng in het fonds verminderd met de nog af te lossen leninglast. Indien de betreffende lening door de hogeschool verder wordt afgelost met middelen vanuit de sociale toelage wordt het bestemd fonds vermeld in het eerste lid, overeenkomstig verhoogd.

Art. IV.54.[583] Als de hogeschool het ingebrachte patrimonium verkoopt, zal de meerwaarde die voortvloeit uit het verschil tussen de verkoopwaarde en de boekwaarde, vermeld in artikel IV.53, derde lid, toekomen aan de werking voor studentenvoorzieningen.

TITEL 2. Deelname in rechtspersonen en dienstverlening

Hoofdstuk 1. Algemeen

Art. IV.55.[584] §1. Hogescholen en universiteiten kunnen op grond van een formele beslissing van het instellingsbestuur deelnemen in volgende rechtspersonen:

1° de spin-off bedrijven en spin-offondersteunende bedrijven, bedoeld in hoofdstuk 2 en 3;
2° de in artikel II.12, 2° bedoelde voor valorisatie bevoegde dienst;
3° de instanties bedoeld in artikel II.12, 3°, a) en IV.48, §8;
4° de rechtspersonen zonder winstoogmerk die het beheer of de coördinatie van sociale voorzieningen tot doel hebben;
5° de rechtspersonen zonder winstoogmerk met een maatschappelijk doel gericht op onderzoek, de organisatie of coördinatie van contractonderwijs, sociaal-culturele dienstverlening of de organisatie of coördinatie van administratieve diensten of dienstverlening;
6° de rechtspersonen met als maatschappelijk doel het verwerven of beheren van gebouwen en infrastructuur bestemd voor onderwijs, onderzoek, wetenschappelijke of maatschappelijke dienstverlening, verblijven van studenten, onderzoekers en gastprofessoren of voor de valorisatie van de resultaten van wetenschappelijk onderzoek.

De bepalingen van het eerste lid doen geen afbreuk aan:

1° de bepalingen van deel 2, titel 1, hoofdstuk 2;
2° de mogelijkheid om effecten aan te houden in de zin van artikel 2 van de wet van 22 april 2003 betreffende de openbare aanbiedingen van effecten.

---

[583] **Artikel IV.54.** : Stuvo-decreet, artikel 37.
De woorden “artikel 37” zijn vervangen door de woorden “artikel IV.53”.

[584] **Artikel IV.55.** : Structuurdecreet, artikel 95bis, ingevoegd bij het Aanvullingsdecreet, artikel VI.8 en gewijzigd bij OD XVII, artikel V.20.
In paragraaf 1, eerste lid, 1°, zijn de woorden “het decreet van 22 februari 1995 betreffende de wetenschappelijke of maatschappelijke dienstverlening door de universiteiten of de hogescholen en betreffende de relaties van de universiteiten en de hogescholen met andere rechtspersonen” vervangen door de woorden “hoofdstuk 2 en 3”.
In paragraaf 1, eerste lid, punt 2°, zijn de woorden “artikel 101bis” vervangen door de woorden “artikel II.12”.
In paragraaf 1, eerste lid, punt 3°, zijn de woorden “artikel 101bis, 3°, a), artikel 169ter, §7bis van het universiteitendecreet en artikel 215bis, §8 van het hogescholendecreet” vervangen door de woorden “artikel II.12, 3°, a) en IV.48, §8”.
In paragraaf 1, tweede lid, punt 1°, zijn de woorden “Hoofdstuk VI” vervangen door de woorden “deel 2, titel 1, hoofdstuk 2”.

§2. Instellingsbesturen kunnen een personeelslid met zijn instemming belasten met een taak bij de in paragraaf 1, eerste lid bedoelde rechtspersonen.

Het betrokken personeelslid blijft gedurende de opdracht juridisch en administratief behoren tot de terbeschikkingstellende hogeschool of universiteit.

§3. Aan een in paragraaf 1, eerste lid bedoelde rechtspersoon kan een gebruiksrecht worden toegekend op lokalen, infrastructuur, diensten of personeel van de hogeschool of de universiteit. Dit gebruiksrecht moet het voorwerp uitmaken van een overeenkomst tussen het instellingsbestuur en de rechtspersoon.

Het in het eerste lid bedoelde gebruiksrecht kan niet in een rechtspersoon worden ingebracht.

§4. De in paragraaf 1, eerste lid bedoelde rechtspersonen leggen de jaarrekeningen en jaarverslagen ter kennisgeving aan het instellingsbestuur voor. Deze verplichting doet geen afbreuk aan eventuele bijkomende of zwaardere rapporteringsverplichtingen die door bijzondere regelgeving of op grond van een overeenkomst worden opgelegd.

§5. Indien de rechtspersonen waarin hogescholen en universiteiten deelnemen, niet voldoen aan de bij of krachtens decreet gestelde voorwaarden:
1° ontzegt het instellingsbestuur aan deze rechtspersoon elk gebruik van lokalen, infrastructuur, diensten en personeel, en
2° neemt het instellingsbestuur de nodige maatregelen opdat de hogeschool of de universiteit zich uit de rechtspersoon terugtrekt, behoudens indien de onregelmatigheid onverwijld kan worden rechtgezet.

§6. Voor de toepassing van het eerste lid wordt onder “deelnemen” verstaan:
1° een rechtspersoon oprichten, of
2° een participatie in een rechtspersoon verwerven of houden, of
3° zich in een rechtspersoon laten vertegenwoordigen.

Hoofdstuk 2. Deelname in spin-off bedrijven

Art. IV.56.[585] Onder spin-off bedrijven moeten, voor de toepassing van deze titel, worden verstaan ondernemingen met rechtspersoonlijkheid overeenkomstig de wetten op de handelsvennootschappen waarvan de bedrijfsactiviteit gericht is op de valorisatie van de wetenschappelijke kennis, resultaten van wetenschappelijk of projectmatig wetenschappelijk onderzoek, technologie of administratieve of logistieke innovaties van de universiteit of hogeschool, en waar de universiteit of hogeschool aan deelneemt.

Een spin-offbedrijf neemt de vorm aan van een vennootschap met beperkte aansprakelijkheid.

[585] **Artikel IV.56.** : Dienstverleningsdecreet, artikel 9, vervangen bij OD X, artikel V.2, en gewijzigd bij het Aanvullingsdecreet, artikel VI.3 en bij OD XXIII, artikel V.34.
De woorden “dit decreet” zijn vervangen door de woorden “deze titel”.

Art. IV.57.[586] Onder deelnemen moet, voor de toepassing van deze titel, verstaan worden de rechtstreekse inbreng van de universiteit of hogeschool in die spin-off bedrijven als vennoot van immateriële activa of van financiële middelen.

Art. IV.58.[587] Het Expertisecentrum Onderzoek en Ontwikkelingsmonitoring, zoals vermeld in deel 3, titel 2, hoofdstuk 6 stelt jaarlijks een lijst vast van de spin-offbedrijven, zoals bedoeld in artikel IV.56.

De universiteiten en hogescholen leveren de daartoe nodige en nuttige gegevens aan, onder de voorwaarden als bepaald door de Vlaamse Regering.

Art. IV.59.[588] §1. Rechtstreekse financiële inbreng door de universiteit of de hogeschool is slechts mogelijk wanneer de wetenschappelijke kennis, resultaten van wetenschappelijk of projectmatig wetenschappelijk onderzoek, technologie of administratieve of logistieke innovaties waarvan de terbeschikkingstelling de basis vormt voor de oprichting van, of de deelname aan een spin-off bedrijf, op een billijke wijze door het spin-off bedrijf of door andere deelnemende vennoten aan de deelnemende universiteit of hogeschool wordt vergoed. De vergoeding wordt bepaald in gemeen overleg tussen de universiteit of hogeschool en de andere deelnemende vennoten.

De valorisatie van deze wetenschappelijke kennis, resultaten van wetenschappelijk of projectmatig wetenschappelijk onderzoek, technologie of administratieve of logistieke innovaties kan eveneens gebeuren door de inbreng van de waarde ervan, geheel of gedeeltelijk, als immateriële activa in het spin-off bedrijf. In ruil voor deze immateriële inbreng en naargelang van de vorm ervan, kan de universiteit of hogeschool hetzij aandelen of winstbewijzen verkrijgen, met of zonder stemrecht. Desgevallend kunnen aan de universiteit of hogeschool obligaties worden toegekend.

§2. Het gebruik van infrastructuur, personeel of lokalen van de universiteit of hogeschool kan nooit als inbreng in een spin-off bedrijf beschouwd worden, maar dient steeds het voorwerp van een overeenkomst tussen het bedrijf en de universiteit of hogeschool te zijn. De vergoeding die het bedrijf hiervoor betaalt, moet minstens kostendekkend zijn voor de universiteit of de hogeschool.

Art. IV.60.[589] De financiële inbreng mag niet ten laste komen van middelen, die door de overheid rechtstreeks of onrechtstreeks aan de universiteit of hogeschool worden verstrekt.

Art. IV.61.[590] Indien de universiteit of hogeschool in ruil voor haar rechtstreekse inbreng aandelen in het spin-off bedrijf ontvangt mogen deze op geen enkel ogenblik

---

[586] **Artikel IV.57.** : Dienstverleningsdecreet, artikel 10, vervangen bij OD X, artikel V.3.
De woorden “dit decreet” zijn vervangen door de woorden “deze titel”.
[587] **Artikel IV.58** : Dienstverleningsdecreet, artikel 11, hersteld bij OD XVIII, artikel V.30.
In het eerste lid zijn de woorden “titel IVter, deel VI, van het decreet van 19 maart 2004” vervangen door de woorden “deel 3, titel 2, hoofdstuk 6” en zijn de woorden “artikel 9” vervangen door de woorden “artikel IV.56”.
[588] **Artikel IV.59.** : Dienstverleningsdecreet, artikel 12, vervangen bij OD X, artikel V.5 en gewijzigd bij OD XXIII, artikel V.35.
[589] **Artikel IV.60.** : Dienstverleningsdecreet, artikel 13.

een meerderheid van de maatschappelijke aandelen uitmaken en mag de universiteit of hogeschool in ruil voor haar rechtstreekse inbreng nimmer een meerderheid van de stemrechten verwerven.

Voor het bepalen van de positie van meerderheidsaandeelhouder moeten ook de door de universiteit of hogeschool verleende achtergestelde en converteerbare leningen in aanmerking worden genomen.

Art. IV.62.[591] De universiteit of hogeschool kan zich nooit tot meer verbinden dan haar inbreng en neemt inzonderheid ter zake van oprichtersaansprakelijkheid, daartoe alle nodige maatregelen.

Art. IV.63.[592] Het universiteits- of hogeschoolbestuur kan 1 of meer van haar bestuurders of personeelsleden aanwijzen om namens de universiteit of hogeschool zitting te hebben in de raad van bestuur van het spin-off bedrijf, op voorwaarde dat voor de betrokken persoon of personen een verzekeringspolis tot dekking van hun bestuurdersaansprakelijkheid wordt gesloten.

Art. IV.64.[593] De maatschappelijke zetel van het spin-off bedrijf mag niet gevestigd zijn in de lokalen die aan de universiteit of hogeschool toebehoren, indien deze lokalen door de instelling ook gebruikt worden voor onderwijs, onderzoek, sociaal-culturele voorzieningen of administratie.

Art. IV.65.[594] §1. Iedere deelname in een spin-off bedrijf dient te worden goedgekeurd door het universiteits- of hogeschoolbestuur. Bij deze goedkeuring dient het universiteits- of hogeschoolbestuur zich uitdrukkelijk akkoord te verklaren met:

1° de oprichtingsakte van de vennootschap;
2° het businessplan waaruit blijkt hoe de ingebrachte wetenschappelijke kennis, resultaten van wetenschappelijk of projectmatig wetenschappelijk onderzoek, technologie of administratieve of logistieke innovaties gevaloriseerd zullen worden;
3° de waarde van de wetenschappelijke kennis, resultaten van wetenschappelijk of projectmatig wetenschappelijk onderzoek, technologie of administratieve of logistieke innovaties;
4° in voorkomend geval de grootte van de financiële inbreng;
5° in voorkomend geval het ontwerp van overeenkomst tussen het spin-off bedrijf en de universiteit of hogeschool voor het gebruik van lokalen, infrastructuur, diensten of personeel.

§2. Het universiteits- of hogeschoolbestuur kan in een reglement bijkomende voorwaarden vastleggen voor het nemen van participaties in een spin-off bedrijf.

---

[590] **Artikel IV.61.** : Dienstverleningsdecreet, artikel 14, gewijzigd bij OD X, artikel V.6.
[591] **Artikel IV.62.** : Dienstverleningsdecreet, artikel 15.
[592] **Artikel IV.63.** : Dienstverleningsdecreet, artikel 16, gewijzigd bij OD X, artikel V.7.
[593] **Artikel IV.64.** : Dienstverleningsdecreet, artikel 17.
[594] **Artikel IV.65.** : Dienstverleningsdecreet, artikel 18, vervangen bij OD X, artikel V.8.
In paragraaf 1 is de opdeling in streepjes vervangen door een nummering in 1° tot en met 5°.

§3. Het universiteits- of hogeschoolbestuur beslist over de bestemming van de opbrengsten van de participatie.

Art. IV.66.[595] §1. Jaarlijks dienen de balans en de winst- en verliesrekening van het spin-off bedrijf ter kennisgeving aan het universiteits- of hogeschoolbestuur te worden voorgelegd.

§2. Ten minste om de 5 jaar dient het universiteits- of hogeschoolbestuur een evaluatie te maken over de participatie in het spin-off bedrijf.

Hoofdstuk 3. Deelname in spin-offondersteunende bedrijven

Art. IV.67.[596] §1. Een universiteit of hogeschool kan als rechtspersoon slechts deelnemen in de in paragraaf 2, 3 en 4 bedoelde spin-offondersteunende bedrijven op grond van een formele beslissing van het universiteits- of hogeschoolbestuur en met inachtname van het beoordelingskader bedoeld in artikel II.12, 5°, a).

Zo de universiteit of hogeschool niet behoort tot een associatie, wordt de formele beslissing van het universiteits- of hogeschoolbestuur genomen op grond van een intern reglement, dat vertrekt vanuit het gegeven dat dergelijke deelname slechts aangewezen is indien de vooropgestelde doelstellingen niet even efficiënt en effectief nagestreefd kunnen worden door de instelling zelf of door middel van een overeenkomst.

§2. De universiteiten of hogescholen kunnen deelnemen in vennootschappen die als maatschappelijk doel de uitbouw, de uitbating en het beheer van incubatie- en innovatiecentra of van researchparken hebben. De artikelen IV.58, IV.60 tot IV.65 en IV.66, §1, zijn eveneens van toepassing voor de deelname in de vennootschappen zoals bedoeld in deze paragraaf.

§3. De universiteiten of hogescholen kunnen deelnemen in vennootschappen die als maatschappelijk doel hebben kapitaal, financiële know how of management know how ter beschikking te stellen van spin-off bedrijven zoals bedoeld in hoofdstuk 2. De artikelen IV.58, IV.60 tot IV.64 en IV.65, behoudens de bepalingen inzake wetenschappelijke kennis, resultaten van wetenschappelijk of projectmatig wetenschappelijk onderzoek, technologie of administratieve of logistieke innovaties

---

[595] **Artikel IV.66.** : Dienstverleningsdecreet, artikel 19, gewijzigd bij OD X, artikel V.9.

[596] **Artikel IV.67.** : Dienstverleningsdecreet, artikel 20, gewijzigd bij OD IX, artikel 132 en het Aanvullingsdecreet, artikel VI.5.
In paragraaf 1, eerste lid, zijn de woorden “artikel 101bis, 5°, a) van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen” vervangen door de woorden “artikel II.12, 5°, a)” en zijn de woorden “§2, §3 en §4” vervangen door de woorden “paragraaf 2, 3 en 4”.
In paragraaf 2, zijn de woorden “De artikelen 11, 13 tot 18 en artikel 19, §1” vervangen door de woorden “De artikelen IV.58, IV.60 tot IV.65 en IV.66, §1”.
In paragraaf 3 zijn de woorden “Hoofdstuk II van dit decreet” vervangen door de woorden “hoofdstuk 2”, zijn de woorden “De artikelen 11, 13 tot 17 en artikel 18” vervangen door de woorden “De artikelen IV.58, IV.60 tot IV.64 en IV.65” en zijn de woorden “artikel 19” vervangen door de woorden “artikel IV.66”.
In paragraaf 4, zijn de woorden “De artikelen 11, 13, 15 tot 17 en artikel 18” vervangen door de woorden “De artikelen IV.58, IV.60, IV.62 tot IV.64 en IV.65”, zijn de woorden “artikel 19” vervangen door de woorden “artikel IV.66” en zijn de woorden “het bedrijfsactiviteiten” vervangen door de woorden “de bedrijfsactiviteiten”.

ontwikkeld aan de universiteit of hogeschool, en artikel IV.66 zijn eveneens van toepassing op de deelname in vennootschappen zoals bedoeld in deze paragraaf.

§4. De universiteiten of hogescholen kunnen deelnemen in vennootschappen die een afsplitsing zijn, met het oog op industriële of commerciële exploitatie, van de bedrijfsactiviteiten die binnen de universiteiten of hogescholen werden ontwikkeld. De artikelen IV.58, IV.60, IV.62 tot IV.64 en IV.65, behoudens de bepalingen inzake wetenschappelijke kennis, resultaten van wetenschappelijk of projectmatig wetenschappelijk onderzoek, technologie of administratieve of logistieke innovaties ontwikkeld aan de universiteit of aan de hogeschool, en artikel IV.66 zijn eveneens van toepassing op de deelname in vennootschappen zoals bedoeld in deze paragraaf.

§5. Spin-offondersteunende bedrijven nemen de vorm aan van een vennootschap met beperkte aansprakelijkheid.

Art. IV.68.[597] Het Expertisecentrum Onderzoek en Ontwikkelingsmonitoring, zoals vermeld in deel 3, titel 2, hoofdstuk 6 stelt jaarlijks een lijst vast van de spin-offondersteunende bedrijven.

De universiteiten en hogescholen leveren de daartoe nodige en nuttige gegevens aan, onder de voorwaarden als bepaald door de Vlaamse Regering.

Art. IV.69.[598] Spin-offondersteunende bedrijven die voor de uitvoering van hun activiteiten geheel of gedeeltelijk gebruik wensen te maken van lokalen, infrastructuur, diensten of personeel van de universiteit of hogeschool dienen hiervoor vooraf toestemming verkregen te hebben van het universiteits- of hogeschoolbestuur.

Art. IV.70.[599] De universiteits- en hogescholenbesturen stellen ter uitvoering van de bepalingen van dit hoofdstuk een intern reglement op.

Hoofdstuk 4. Wetenschappelijke of maatschappelijke dienstverlening door de universiteiten of de hogescholen

Art. IV.71.[600] Onder de wetenschappelijke of de maatschappelijke dienstverlening wordt voor de toepassing van dit hoofdstuk verstaan alle prestaties ten behoeve van derden, tegen vergoeding geleverd door diensten van een universiteit of een hogeschool of hieraan verbonden personen in uitoefening van hun opdracht aan de universiteit of hogeschool en die voortvloeien uit aan de universiteit of hogeschool aanwezige kennis, resultaten van wetenschappelijk of projectmatig wetenschappelijk onderzoek of technologie.

---

[597] **Artikel IV.68.** : Dienstverleningsdecreet, artikel 21, vervangen bij OD XVIII, artikel V.31.
In het eerste lid zijn de woorden “titel IVter, deel VI, van het decreet van 19 maart 2004” vervangen door de woorden “deel 3, titel 2, hoofdstuk 6”.
[598] **Artikel IV.69.** : Dienstverleningsdecreet, artikel 22, gewijzigd bij het Aanvullingsdecreet, artikel VI.7.
[599] **Artikel IV.70.** : Dienstverleningsdecreet, artikel 25.
[600] **Artikel IV.71.** : Dienstverleningsdecreet, artikel 2.
De woorden “dit decreet” zijn vervangen door de woorden “dit hoofdstuk”.

Art. IV.72.[601] Er mogen geen overeenkomsten van wetenschappelijke of maatschappelijke dienstverlening afgesloten worden zonder voorafgaande toestemming van het universiteits- of hogeschoolbestuur.

Art. IV.73.[602] De kosten die rechtstreeks voortvloeien uit de uitvoering van de overeenkomsten van wetenschappelijke of maatschappelijke dienstverlening ingevolge het gebruik van lokalen, infrastructuur, diensten of personeel van de universiteit of de hogeschool en die door deze instelling eenduidig bepaald of gemeten kunnen worden, komen volledig voor rekening van de opdrachtgever.

Indien de universiteit of hogeschool personeel aanwerft voor de uitvoering van de overeenkomst, vallen de betrokken personeelsleden onder de toepassing van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten.

Art. IV.74.[603] Ingeval de overeenkomst onderzoek betreft, dient zij voor de betrokken onderzoekers of instelling de voorwaarden te bepalen van het recht op publicatie, van het gebruik van resultaten in colleges of wetenschappelijke bijeenkomsten en van de valorisatie van het onderzoek.

Hierbij kan bepaald worden dat publicatie, gebruik of mededeling gedurende een redelijke termijn worden uitgesteld, om een partij de mogelijkheid te geven de resultaten van de wetenschappelijke of maatschappelijke dienstverlening te valoriseren.

Art. IV.75.[604] Indien de prestaties kunnen leiden tot het nemen van octrooien, licenties of het vestigen van andere intellectuele rechten, moet reeds bij het afsluiten van het contract tussen de universiteit of hogeschool en opdrachtgever in een regeling worden voorzien die een billijke return verzekert voor de universiteit of hogeschool. Deze return kan niet alleen de vorm aannemen van een reële en billijke financiële vergoeding, maar ook van het gedeelde eigendomsrecht van de onderzoeksresultaten, zonder evenwel afbreuk te doen aan het geldende auteursrecht.

Art. IV.76.[605] De overeenkomsten die onderzoek betreffen mogen geen verbintenis inhouden die het resultaat van het wetenschappelijk of projectmatig wetenschappelijk onderzoek betreft.

Art. IV.77.[606] De universiteiten of hogescholen stellen een intern reglement op dat het afsluiten, het beheer en de uitvoering van de dienstverleningscontracten regelt, en dat bepaalt op welke wijze de inkomsten van de overeenkomsten, na aftrek van alle kosten, binnen de universiteit of hogeschool bestemd worden.

---

[601] **Artikel IV.72.** : Dienstverleningsdecreet, artikel 3.
[602] **Artikel IV.73.** : Dienstverleningsdecreet, artikel 4.
[603] **Artikel IV.74.** : Dienstverleningsdecreet, artikel 5.
In het eerste en tweede lid is het woord “publikatie” telkens vervangen door het woord “publicatie”.
[604] **Artikel IV.75.** : Dienstverleningsdecreet, artikel 6, vervangen bij OD X, artikel V.1.
[605] **Artikel IV.76.** : Dienstverleningsdecreet, artikel 7.
[606] **Artikel IV.77.** : Dienstverleningsdecreet, artikel 8.

De overeenkomsten dienen, behoudens ingeval van een overeenkomst met een overheid waarbij een voorafname door een regelgeving, een besluit of de overeenkomst zelf is uitgesloten, in een voorafname van ten minste 10% te voorzien op de middelen die door de contractanten ter uitvoering van de overeenkomst besteed zullen worden, exclusief de voorafname zelf. Het bedrag overeenkomend met deze voorafname moet expliciet in de overeenkomsten vermeld worden onder een rubriek "centrale beheerskosten en algemene exploitatiekosten". Het wordt door de universiteit of hogeschool voorafgenomen als minimum vergoeding voor de terbeschikkingstelling van haar algemene infrastructuur en diensten en voor kosten die voortvloeien uit de uitvoering van de overeenkomsten maar niet eenduidig door de universiteiten of hogeschool bepaald of gemeten kunnen worden.

Het intern reglement kan tevens voorzien in de mogelijkheid tot uitkering van een persoonlijke vergoeding aan de personeelsleden van de universiteit of hogeschool die het dienstverleningscontract hebben uitgevoerd. Het totaal bedrag van deze vergoeding bedraagt hoogstens de helft van de in het eerste lid bedoelde inkomsten. Deze vergoedingen kunnen uitbetaald worden voor wetenschappelijke dienstverleningen uitgevoerd vanaf 1 oktober 1993.

Hoofdstuk 5. Steunpunten voor beleidsrelevant onderzoek

Art. IV.78.[607] §1. Een steunpunt voor beleidsrelevant onderzoek is een entiteit in de schoot van 1 of meer initiërende universiteiten of hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap.

De opdracht van een steunpunt betreft het verzamelen, analyseren en ontsluiten van beleidsrelevante gegevens, het uitvoeren van beleidsrelevant wetenschappelijk onderzoek en het verlenen van wetenschappelijke dienstverlening.

§2. De Vlaamse Regering bepaalt vijfjaarlijks een lijst van thema's die kaderen binnen de bevoegdheden van de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest en waarbinnen de beleidsvoering een op wetenschappelijke inzichten gebaseerde ondersteuning vereist.

De Vlaamse Regering erkent per thema een steunpunt voor een termijn van 5 jaar.

§3. Het afsluiten van een beheersovereenkomst met de Vlaamse Regering doet in hoofde van de initiërende instelling of instellingen een recht ontstaan op overheidsfinanciering ten behoeve van de werking van het betrokken steunpunt.

De overheidsfinanciering bestaat uit een jaarlijkse vaste werkingsenveloppe en eventuele cofinanciering.

De optelsom van de vaste werkingsenveloppes voor de steunpunten bedraagt voor het begrotingsjaar 2007 8.500.000 euro. In het begrotingsjaar 2008 wordt dit bedrag aangepast aan de jaarlijkse stijging van de gezondheidsindex, met als referentiedatum 1 januari 2007.

---

[607] **Artikel IV.78.** : Dienstverleningsdecreet, artikel 8bis, ingevoegd bij het decreet van 22 december 2006 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2007, artikel 66.

§4. De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regelen op het vlak van:
1° de samenwerkingsmogelijkheden tussen de initiërende instelling of instellingen en andere actoren;
2° de bepaling en de vereffening van de vaste werkingsenveloppes;
3° de procedure tot aanvraag van een erkenning en van een vaste werkingsenveloppe;
4° de invulling van de beheersovereenkomsten tussen de Vlaamse Regering en het bestuur of de besturen van de initiërende instelling of instellingen;
5° de wijze waarop de werking van de steunpunten op metaniveau wordt geëvalueerd.

TITEL 3. Verantwoording

Hoofdstuk 1. Aanleveren van gegevens, jaarrekening en jaarverslag
Afdeling 1. Associaties

Art. IV.79.[608] De statuten en de ledenlijst van de associatie, evenals elke wijziging daarvan, worden onverwijld aan de Vlaamse Regering bezorgd.

Art. IV.80.[609] De associaties voeren betreffende alle voorzieningen van de associatie een algemene boekhouding door middel van een stelsel van boeken en rekeningen gevoerd met inachtneming van de gebruikelijke regels van het dubbel boekhouden en een aangepaste analytische boekhouding. Deze boekhouding omvat alle verrichtingen, bezittingen, vorderingen, schulden en verplichtingen van welke aard ook. De boekhouding wordt voorgelegd aan een bedrijfsrevisor. De Vlaamse Regering legt het boekhoudschema van de associaties vast.

Afdeling 2. Universiteiten en hogescholen

Art. IV.81.[610] Indien een hogeschool of universiteit nalaat de gegevens die vereist zijn voor de berekening van de financiering tijdig aan te leveren, dan worden de sancties zoals vastgelegd in artikel IV.35, derde, vierde, vijfde en zesde lid, toegepast op de desbetreffende hogeschool of universiteit.

Art. IV.82.[611] Behoudens in geval van fraude geven wijzigingen van de verstrekte gegevens geen aanleiding tot een retroactieve herziening van de hoogte van de financiering.

Art. IV.83.[612] §1. Het instellingsbestuur dient elk jaar bij de Vlaamse Regering een jaarrekening in waarin het rekenschap aflegt over het financiële beheer van de instelling voor het voorgaande begrotingsjaar.

---

[608] **Artikel IV.79.** : Structuurdecreet, artikel 105.
[609] **Artikel IV.80.** : Structuurdecreet, artikel 107, gewijzigd bij het Aanvullingsdecreet, artikel V.23.
[610] **Artikel IV.81.** : Financieringsdecreet, artikel 55.
De woorden “artikel 165, derde, vierde, vijfde en zesde lid, van het Universiteitendecreet,” zijn vervangen door de woorden “artikel IV.35, derde, vierde, vijfde en zesde lid”.
[611] **Artikel IV.82.** : Financieringsdecreet, artikel 56.
[612] **Artikel IV.83.** : Financieringsdecreet, artikel 57, gewijzigd bij het integratiedecreet, artikel 154 en bij OD XXIII, artikel V.89.
In paragraaf 2, tweede lid, 1°, zijn de woorden “artikel 38” vervangen door de woorden “artikel III.37”.

De jaarrekeningen, met inbegrip van een jaarrekening conform het schema van het Europees systeem van nationale en regionale rekeningen in de Europese Unie, die betrekking hebben op het begrotingsjaar 2013 worden ingediend vóór 15 april 2014.

Voor de jaarrekeningen die betrekking hebben op het begrotingsjaar 2014 en volgende geldt het volgende tijdsschema :

1° een prefiguratie van de jaarrekening opgemaakt volgens het schema van het Europees systeem van nationale en regionale rekeningen in de Europese Unie wordt ingediend bij de Vlaamse Regering vóór 15 februari;
2° de jaarrekening wordt ingediend bij de Vlaamse Regering vóór 15 april.

Deze jaarrekening gaat vergezeld van een door het instellingsbestuur opgesteld jaarverslag ten aanzien van alle voorzieningen van de instelling. De jaarrekening en het jaarverslag zijn openbare documenten.

§2. De Vlaamse Regering bepaalt de voorschriften betreffende de inhoud en het opstellen van de jaarrekening en het jaarverslag.

In het jaarverslag rapporteren de hogescholen mede over:

1° de besteding van de academiseringsmiddelen, vermeld in artikel III.37, §1. Zij nemen ook een jaarlijkse evaluatie op van de vooropgestelde planning;
2° de besteding van de middelen voor de versteviging van de onderzoeksbetrokkenheid van de academisch gerichte opleidingen, vermeld in artikel III.40;
3° de besteding van de middelen voor het praktijkgericht wetenschappelijke onderzoek, vermeld in artikel III.44.

In het jaarverslag rapporteren de hogescholen en de universiteiten mede over:

1° het aanbieden van flexibele studietrajecten en de keuze- en studievoortgangsbegeleiding van studenten, zoals vermeld in artikel IV.84;
2° de voortgang van de uitvoering van de beheersovereenkomsten, vermeld in artikel III.61, en over de realisaties in het betreffende jaar;
3° de besteding van de aanvullende onderzoeksmiddelen, vermeld in artikel III.38.

Bij de universiteiten omvat het jaarverslag tevens een overzicht van het personeelsbestand dat geheel of gedeeltelijk bezoldigd wordt met overheidsgeld en van het vermogensbestand dat bij middel van bijdragen van de Vlaamse Gemeenschap werd bekomen. De universiteiten rapporteren ook over de evolutie van het aantal leden van het zelfstandig academisch personeel in relatie tot de bijkomende middelen VOWun2014ZAP en VOZunZAP, vermeld in artikel III.5, §13.

In paragraaf 2, tweede lid, 2°, zijn de woorden “artikel 39” vervangen door de woorden “artikel III.40”.
In paragraaf 2, tweede lid, 3°, zijn de woorden “artikel 190bis van het Hogescholendecreet” vervangen door de woorden “artikel III.44”.
In paragraaf 2, derde lid, 1°, zijn de woorden “artikel 53 van het Flexibiliseringsdecreet” vervangen door de woorden “artikel IV.84”.
In paragraaf 2, derde lid, 2°, zijn de woorden “artikel 45” vervangen door de woorden “artikel III.61”.
In paragraaf 2, derde lid, 3°, zijn de woorden “artikel 38bis” vervangen door de woorden “artikel III.38”.
In paragraaf 2, vierde lid, zijn de woorden “artikel 9, §9” vervangen door de woorden “artikel III.5, §13”.

Ze rapporteren daarbij ook over het gevoerde diversiteitsbeleid en over de resultaten en effecten hiervan, ten aanzien van deze personeelsleden.

§3. De rekening van het universitair ziekenhuis dat deel uitmaakt van de rechtspersoon van de universiteit wordt als bijlage gevoegd bij de jaarrekening. Een overzicht van de geldstromen tussen het universitair ziekenhuis en de rest van de universiteit, en voor wat de Universiteit Gent betreft tussen het Universitair Ziekenhuis Gent en de Universiteit Gent, wordt eveneens als bijlage bij de jaarrekening gevoegd.

§4. De jaarrekening wordt goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Zij deelt de jaarrekening en haar bijlagen en het jaarverslag mee aan het Vlaams Parlement.

Art. IV.84.[613] Het instellingsbestuur rapporteert over het beleid omtrent het aanbieden van flexibele studietrajecten en de keuze- en studievoortgangbegeleiding van studenten in het jaarverslag vermeld in artikel IV.83.

Art. IV.85.[614] De saldi van de verschillende onderdelen van de jaarrekening worden overgedragen naar het volgende begrotingsjaar. Het saldo van de werkingsuitkeringen, beschikbaar op het einde van het begrotingsjaar, behoudt de bestemming bepaald in artikel III.2.

Art. IV.86.[615] De instelling legt ieder jaar verantwoording af over de organisatie en het beheer betreffende studentenvoorzieningen en de besteding van de sociale toelage en eventueel van andere roerende en onroerende middelen via een jaarverslag, dat opgesteld wordt door de stuvoraad. Dat jaarverslag bestaat uit een inhoudelijk en een financieel gedeelte.

Art. IV.87.[616] Het inhoudelijk deel vormt een onderdeel van het algemene jaarverslag dat het instellingsbestuur moet indienen overeenkomstig artikel IV.83, §1. Het geeft een overzicht van de activiteiten die gedurende het jaar ontplooid zijn om de doelstellingen betreffende studentenvoorzieningen na te streven.

Het financiële deel vormt een duidelijk herkenbaar onderdeel van de jaarrekening die het instellingsbestuur moet indienen overeenkomstig artikel IV.83, §1. Het bestaat tenminste uit een resultatenrekening, een overzicht van de gerealiseerde investeringen en een overzicht van de financiële middelen die ingezet zijn per werkveld. Het financiële deel wordt opgesteld krachtens de regels die gelden voor de jaarrekening.

---

[613] **Artikel IV.84.** : Flexibiliseringsdecreet, artikel 53, eerste lid.
De woorden “artikel 162 van het universiteitendecreet of artikel 234, §2, van het hogescholendecreet” zijn vervangen door de woorden “artikel IV.83”.
[614] **Artikel IV.85.** : Financieringsdecreet, artikel 58.
De woorden “artikel 6” zijn vervangen door de woorden “artikel III.2”.
[615] **Artikel IV.86.** : Stuvo-decreet, artikel 30.
[616] **Artikel IV.87.** : Stuvo-decreet, artikel 31.
In het eerste en tweede lid zijn de woorden “artikel 57, §1, van het Financieringsdecreet” vervangen door de woorden “artikel IV.83, §1”.

Art. IV.88.[617] De jaar- en meerjarenbegroting van een School of Arts, vermeld in artikel II.375, tweede lid, 1°, vormen een duidelijk herkenbaar onderdeel binnen de jaar- en meerjarenbegroting van de instelling en worden opgesteld conform de bepalingen die gelden voor de jaarbegroting en de meerjarenbegroting van de instelling.

Het jaarverslag, vermeld in artikel II.375, eerste lid, 6°, vormt een onderdeel van het jaarverslag dat het instellingsbestuur moet indienen overeenkomstig artikel IV.83.

Het financieel verslag, vermeld in artikel II.375, eerste lid, 6°, vormt een duidelijk herkenbaar onderdeel van de jaarrekening die het instellingsbestuur moet indienen overeenkomstig artikel IV.83, §1. Het wordt opgesteld krachtens de regels die gelden voor de jaarrekening.

Art. IV.89.[618] Het instellingsbestuur geeft rekenschap van zijn beleid inzake het gebruik van een andere onderwijstaal dan het Nederlands in het jaarverslag dat het jaarlijks, conform artikel IV.83, aan de Vlaamse Regering moet bezorgen. De Vlaamse Regering rapporteert daarover jaarlijks aan het Vlaams Parlement.

Hoofdstuk 2. Databank Hoger Onderwijs

Art. IV.90.[619] De Vlaamse Regering organiseert een Databank Hoger Onderwijs, gericht op het verzamelen en verwerken van gegevens, of het coördineren van gegevensstromen, met het oog op ten minste volgende doelstellingen:
1° het opvolgen van studieloopbanen;
2° de implementatie deel 2, titel 4, hoofdstuk 2, afdeling 3, artikel III.1, eerste lid en III.2, deel 3, titel 1, hoofdstuk 1, afdeling 2, 3 en 4, deel 3, titel 1, hoofdstuk 2, afdeling 2, artikel III.45, deel 3, titel 1, hoofdstuk 2, afdeling 6, 8, 9 en 10, deel 3, titel 2, hoofdstuk 2 en 5, deel III, titel 3, hoofdstuk 3, deel 3, titel 4, artikel IV.81, IV.82, IV.83, IV.85 en IV.122 van deze codificatie;

---

[617] **Artikel IV.88.** : Structuurdecreet, artikel 8quinquies, §2, ingevoegd bij het integratiedecreet, artikel 7.
In het eerste lid zijn de woorden "artikel 8ter, §3, tweede lid, 1°" vervangen door de woorden "artikel II.375, tweede lid, 1°".
In het tweede lid zijn de woorden "artikel 8ter, §3, eerste lid, 6°" vervangen door de woorden "artikel II.375, eerste lid, 6°" en zijn de woorden "artikel 57 van het decreet van 14 maart 2008 betreffende de financiering van de werking van de hogescholen en de universiteiten in Vlaanderen" vervangen door de woorden "artikel IV.83".
In het derde lid zijn de woorden "artikel 8ter, §3, eerste lid, 6°" vervangen door de woorden "artikel II.375, eerste lid, 6°" en zijn de woorden "artikel 57, §1, van het decreet van 14 maart 2008 betreffende de financiering van de werking van de hogescholen en de universiteiten in Vlaanderen" vervangen door de woorden "artikel IV.83, §1".
[618] **Artikel IV.89.** : Structuurdecreet, artikel 91duodecies, tweede lid, ingevoegd bij het integratiedecreet, artikel 67.
De woorden "artikel 57 van het decreet van 14 maart 2008 betreffende de financiering van de werking van de hogescholen en universiteiten in Vlaanderen" vervangen door de woorden "artikel IV.83".
[619] **Artikel IV.90.** : Structuurdecreet, artikel 113bis, ingevoegd bij het Flexibiliseringsdecreet, artikel 95, en vervangen bij het Financieringsdecreet, artikel 71.
In het eerste lid, punt 2°, zijn de woorden "het decreet van 14 maart 2008 betreffende de financiering van de werking van de hogescholen en de universiteiten in Vlaanderen" vervangen door de woorden "deel 2, titel 4, hoofdstuk 2, afdeling 3, artikel III.1, eerste lid en III.2, deel 3, titel 1, hoofdstuk 1, afdeling 2, 3 en 4, deel 3, titel 1, hoofdstuk 2, afdeling 2, artikel III.45, deel 3, titel 1, hoofdstuk 2, afdeling 6, 8, 9 en 10, deel 3, titel 2, hoofdstuk 2 en 5, deel III, titel 3, hoofdstuk 3, deel 3, titel 4, artikel IV.81, IV.82, IV.83, IV.85 en IV.122 van deze codificatie".

3° het verzamelen van statistisch materiaal;
4° de voorbereiding, monitoring en evaluatie van het overheidsbeleid.

De Vlaamse Regering kan deze doelstellingen verfijnen en aanvullende doelstellingen bepalen.

Art. IV.91.[620] §1. De Vlaamse overheid staat in voor de verzameling en het beheer van de gegevens bedoeld in artikel IV.90 en doet dit in nauw partnerschap met de hogescholen en universiteiten. Daartoe wordt een stuurgroep opgericht die paritair samengesteld is uit gemandateerde vertegenwoordigers van de overheid en van de hogeronderwijsinstellingen. De Vlaamse Regering benoemt de leden van de stuurgroep, die zijn voorgedragen door de VLUHR en het Vlaams ministerie van Onderwijs en Vorming. Deze stuurgroep stuurt werkgroepen aan, die actief zijn rond het verzamelen en beheren van de data, de kwaliteit van de processen van de dataverzameling aan de instellingen en bij de overheid en het begeleiden van de financieringsberekening op basis van deze data. De stuurgroep rapporteert jaarlijks aan een breder samengestelde commissie, waarin ten minste de Vlaamse overheid, de hogeronderwijsinstellingen, de representatieve vakorganisaties, de erkende studentenkoepelverenigingen en het Expertisecentrum Onderzoek en Ontwikkelingsmonitor vertegenwoordigd zijn. Die commissie keurt de jaarplanning goed en kan adviezen formuleren met betrekking tot dit proces en de resultaten ervan.

§2. De stuurgroep stelt een huishoudelijk reglement op, dat door de Vlaamse Regering wordt bekrachtigd.

§3. De identificatiegegevens van studenten die in de Databank Hoger Onderwijs zijn opgenomen, worden uitgewisseld tussen het Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming en de betrokken instellingen voor hoger onderwijs. Uitwisseling met derden is enkel mogelijk overeenkomstig de vigerende regelgeving inzake de elektronische verwerking van persoonsgegevens.

Art. IV. 92.[621] De Vlaamse Regering sluit met de instellingsbesturen een overeenkomst af met betrekking tot het doorgeven van de studievoortganggegevens van de studenten naar de in artikel IV.90 bedoelde centrale databank.

Art. IV.93.[622] De hogeronderwijsinstellingen stellen een procedure op betreffende de melding en behandeling van verzoeken tot rechtzetting van materiële vergissingen

---

[620] **Artikel IV.91** : Structuurdecreet, artikel 113ter, ingevoegd bij het Financieringsdecreet, artikel 71 en gewijzigd bij OD XXI, artikel V.47.
In paragraaf 1 zijn de woorden “artikel 113bis” vervangen door de woorden “artikel IV.90”, zijn de woorden “als vermeld in artikel 4 van het decreet van 30 maart 1999 houdende de subsidiëring van studenten- en leerlingenkoepelverenigingen,” niet opgenomen in de codificatie en zijn de woorden “Steunpunt O&O-indicatoren” vervangen door de woorden “Expertisecentrum Onderzoek en Ontwikkelingsmonitor”.
[621] **Artikel IV.92.** : Flexibiliseringsdecreet, artikel 53, tweede lid.
De woorden “artikel 113bis van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen” zijn vervangen door de woorden “artikel IV.90”.
[622] **Artikel IV.93.** : Structuurdecreet, artikel 113quater, ingevoegd bij het Financieringsdecreet, artikel 71.
In het eerste lid zijn de woorden “artikel 48 van het decreet van 14 maart 2008 betreffende de financiering van de werking van de hogescholen en de universiteiten in Vlaanderen” vervangen door de woorden “artikel II.205” en zijn de woorden “hoofdstuk IV van het decreet van 14 maart 2008 betreffende de financiering van de werking

en onjuistheden die de grondslag vormen voor een studievoortgangsbeslissing, een weigering tot inschrijving als vermeld in artikel II.205, of de vaststelling, vermeerdering of vermindering van het leerkrediet overeenkomstig deel 2, titel 4, hoofdstuk 2, afdeling 3.

De stuurgroep vermeld in artikel IV.91 stelt een procedure op betreffende de melding en behandeling van verzoeken tot rechtzetting van materiële vergissingen en onjuistheden, zoals vermeld in het vorige lid, die vastgesteld zijn na het afsluiten van de gegevens van het desbetreffende academiejaar.

Art. IV.94.[623] De Vlaamse Regering kan verdere regels vastleggen met betrekking tot de registratie en de validatie van de gegevens in de Databank Hoger Onderwijs (DHO), inbegrepen een bindende gedragscode voor alle instellingen en actoren die gegevens in DHO registreren en valideren.

TITEL 4. Toezicht

Hoofdstuk 1. Toezicht op de universiteiten

Art. IV.95.[624] De Vlaamse Regering benoemt een commissaris van de Vlaamse Regering bij iedere universiteit. Eénzelfde commissaris kan bij meerdere universiteiten worden aangesteld.

Art. IV.96.[625] De commissarissen van de Vlaamse Regering worden benoemd onder de houders van een diploma van master die ten minste 5 jaar nuttige ervaring hebben. Hun statuut wordt door de Vlaamse Regering vastgesteld.

Het ambt van commissaris is onverenigbaar met elk ambt in de universiteit waarbij het ambt wordt uitgeoefend.

De bezoldiging van gewoon hoogleraar is op hen van toepassing. Hun dienstjaren als commissaris worden gelijkgesteld met academische dienstjaren.

Art. IV.97.[626] De commissarissen van de Vlaamse Regering mogen geen andere beroepsactiviteiten of andere bezoldigde activiteiten uitoefenen dan met toestemming van de Vlaamse minister, bevoegd voor het onderwijs.

Art. IV.98.[627] Binnen het door de Vlaamse Regering beschikbaar gestelde budget kunnen de commissarissen van de Vlaamse Regering voor de uitoefening van hun

---

van de hogescholen en de universiteiten in Vlaanderen" vervangen door de woorden "deel 2, titel 4, hoofdstuk 2, afdeling 3".
In het tweede lid zijn de woorden "artikel 113ter" vervangen door de woorden "artikel IV.91".
[623] **Artikel IV.94.** : Structuurdecreet, artikel 113quinquies, ingevoegd bij OD XXI, artikel V.48.
[624] **Artikel IV.95.** : Universiteitendecreet, artikel 170, vervangen bij het decreet van 7 december 2001 betreffende de herziening van de financiering van de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap en begeleidende bepalingen, artikel 13.
[625] **Artikel IV.96.** : Universiteitendecreet, artikel 171.
In het eerste lid zijn de woorden "de tweede cyclus van een academische opleiding" vervangen door de woorden "master".
[626] **Artikel IV.97.** : Universiteitendecreet, artikel 172bis, ingevoegd bij OD IX, artikel 104.
Het woord "minister" is vervangen door de woorden "Vlaamse minister, bevoegd voor het onderwijs".

functie een beroep doen op personeelsleden van de diensten van de Vlaamse overheid zoals bedoeld in artikelen I.1. en I.2., 1°, van het Vlaams personeelsstatuut van 13 januari 2006, van de Vlaamse openbare instellingen of van het onderwijs.

De personeelsleden van de Vlaamse openbare instellingen en van het onderwijs worden in deze hoedanigheid belast met een opdracht. Deze opdracht wordt gelijkgesteld met een periode van dienstactiviteit, overeenkomstig de statutaire bepalingen op hen van toepassing. Deze personeelsleden worden door de Vlaamse Regering aangesteld. Tijdens de duur van de opdracht wordt aan het betrokken personeelslid bij zijn instelling van herkomst vrijstelling van dienst verleend.

Art. IV.99.[628] §1. De commissaris van de Vlaamse Regering waakt erover dat het universiteitsbestuur geen enkele beslissing neemt die strijdig is met het bij of krachtens de wet of decreet bepaalde of die het financieel evenwicht van de instelling in gevaar brengt. De commissaris van de Vlaamse Regering kan evenwel niet oordelen over de opportuniteit van beleidsbeslissingen van het universiteitsbestuur.

§2. De Vlaamse Regering bepaalt de lijst van de controletaken van de commissarissen van de Vlaamse Regering.

Art. IV.100.[629] De commissaris van de Vlaamse Regering woont alle vergaderingen bij van de universiteitsbesturen waarop punten worden behandeld waarvoor zij bevoegd zijn. Hij heeft er raadgevende stem.

Art. IV.101.[630] Behoudens de gevallen van dringende noodzakelijkheid die hij aanvaardt, ontvangt de commissaris van de Vlaamse Regering 5 vrije dagen voor de vergadering de volledige agenda van de vergadering alsmede alle stukken.

Binnen de bevoegdheid, vastgelegd in artikel IV.99, heeft hij steeds het recht om door het universiteitsbestuur gehoord te worden over alle punten en geeft hij aan het universiteitsbestuur alle opmerkingen die hij noodzakelijk acht in het kader van zijn opdracht.

Hij heeft tevens het recht tot inzage van de dossiers die voor deze punten voorgelegd worden aan de beraadslaging en beslissing van het universiteitsbestuur. Hij ontvangt daarenboven binnen de 5 dagen een afschrift van al de beslissingen genomen door het universiteitsbestuur over de punten die zijn bevoegdheid betreffen.

---

[627] **Artikel IV.98.** : Universiteitendecreet, artikel 172ter, ingevoegd bij OD IX, artikel 105 en vervangen bij OD XIX, artikel V.8.

[628] **Artikel IV.99.** : Universiteitendecreet, artikel 173, vervangen bij het decreet van 7 december 2001 betreffende de herziening van de financiering van de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap en begeleidende bepalingen, artikel 15.
Paragraaf 2 is aangevuld met de woorden “van de Vlaamse Regering”.

[629] **Artikel IV.100.** : Universiteitendecreet, artikel 174.
De woorden “in artikel 2, a), bedoelde” zijn niet opgenomen in de codificatie.

[630] **Artikel IV.101.** : Universiteitendecreet, artikel 175, gewijzigd bij het decreet van 7 december 2001 betreffende de herziening van de financiering van de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap en begeleidende bepalingen, artikel 16.
In het tweede lid zijn de woorden “artikel 173” vervangen door de woorden “artikel IV.99”.

Art. IV.102.[631] Tegen elke beslissing van het universiteitsbestuur die hij respectievelijk strijdig acht met het bij of krachtens de wet of decreet bepaalde of het financieel evenwicht van de universiteit in gevaar brengt, dient de commissaris van de Vlaamse Regering beroep in bij de Vlaamse Regering.

Dit beroep wordt met redenen omkleed. De commissarissen van de Vlaamse Gemeenschap oefenen dit beroep uit binnen 7 kalenderdagen. Deze termijn begint te lopen na de dag van ontvangst van de beslissing door de commissaris van de Vlaamse Gemeenschap.

Van dit beroep wordt binnen dezelfde termijn kennis gegeven aan het universiteitsbestuur. De uitvoering van de beslissing wordt door het beroep geschorst.

Art. IV.103.[632] Indien daartoe aanleiding bestaat, stelt de Vlaamse Regering, binnen de 30 dagen na het beroep, het universiteitsbestuur in kennis dat zijn beslissing strijdig is met het bij of krachtens de wet of decreet bepaalde of het financieel evenwicht van de instelling in gevaar brengt.

De Vlaamse Regering verzoekt het universiteitsbestuur in dezelfde mededeling binnen 30 dagen een nieuwe beslissing te treffen die niet onwettelijk of onregelmatig is, ofwel de beslissing in te trekken.

Art. IV.104.[633] Indien bij het verstrijken van deze termijn, geen enkele nieuwe beslissing werd genomen, spreekt de Vlaamse Regering binnen 20 dagen de vernietiging uit van de beslissing indien deze genomen werd door het universiteitsbestuur van de universiteiten vermeld onder artikel II.2, 2°, 3° en 4°.

Indien het gaat om een universiteit vermeld onder artikel II.2, 1° en 5°, kan de Vlaamse Regering binnen 20 dagen de toekenning van het geheel of een gedeelte van de jaarlijkse uitkeringen voor werkings- en investeringsuitgaven aan de betrokken universiteit schorsen.

De door de Vlaamse Regering genomen maatregel is met redenen omkleed en wordt binnen een termijn van 7 vrije werkdagen ter kennis gebracht van het bestuur van de betrokken universiteit.

Het eventueel beroep bij de rechtbank ingesteld door de betrokken universiteit vermeld onder artikel II.2, 1°, 2° en 6°, tegen de getroffen maatregel, schorst de uitvoering van deze maatregel tot aan de definitieve uitspraak van het gerecht.

---

[631] **Artikel IV.102.** : Universiteitendecreet, artikel 177, gewijzigd bij OD XXIII, artikel V.18.
In het tweede lid zijn tussen de woorden “De commissarissen” en de woorden “oefenen dit beroep uit” de woorden “van de Vlaamse Gemeenschap” ingevoegd en zijn na het woord “commissaris” de woorden “van de Vlaamse Gemeenschap” toegevoegd.
[632] **Artikel IV.103.** : Universiteitendecreet, artikel 178.
[633] **Artikel IV.104.** : Universiteitendecreet, artikel 179.
In het eerste lid zijn de woorden “onder artikel 3, 2°, 4°, a) en c), en 5°” vervangen door de woorden “artikel II.2, 2°, 3° en 4°”.
In het tweede en het vierde lid zijn de woorden “onder artikel 3, 1°, 3°, 4°, b), en 6°” telkens vervangen door de woorden “artikel II.2, 1° en 5°”.
In het vijfde lid zijn de woorden “artikel 178” vervangen door de woorden “artikel IV.103”.

De gewraakte beslissing heeft enkel uitwerking indien, binnen 30 dagen na het beroep, de Vlaamse Regering geen gebruik heeft gemaakt van de in artikel IV.103 bepaalde prerogatieven.

Art. IV.105.[634] De Vlaamse Regering benoemt onder de inspecteurs van Financiën geaccrediteerd bij de Vlaamse Gemeenschap een afgevaardigde van financiën bij iedere universiteit. Eénzelfde afgevaardigde kan bij meerdere universiteiten aangesteld worden. De afgevaardigde van financiën oefent in samenwerking met de commissaris van de Vlaamse Regering dezelfde functies uit als deze laatste voor alle handelingen die een budgettaire of financiële weerslag hebben en dit onder dezelfde voorwaarden en dezelfde modaliteiten.

Hoofdstuk 2. Toezicht op de hogescholen

Art. IV.106.[635] De controle van de Vlaamse Regering ten aanzien van het beheer van de hogescholen omvat:

1° de controle van de wettelijkheid en regelmatigheid van alle ontvangsten en uitgaven, waarbij de conformiteit met het bij of krachtens de wet of het decreet bepaalde enerzijds, en het financiële evenwicht van de hogeschool anderzijds wordt onderzocht;

2° het onderzoek van de rekeningen en de financiële staten : de rekeningen moeten een juist beeld geven van de gedane verrichtingen en van de financiële toestand, en zij moeten in overeenstemming zijn met de algemeen aanvaarde boekhoudprincipes.

Art. IV.107.[636] De Vlaamse Regering vertrouwt deze controletaken toe aan commissarissen van de Vlaamse Regering bij de hogescholen.

Art. IV.108.[637] §1. De Vlaamse Regering benoemt een commissaris van de Vlaamse Regering bij iedere hogeschool. Eenzelfde commissaris kan bij meerdere hogescholen worden aangesteld.

De commissarissen van de Vlaamse Regering worden benoemd onder de houders van een masterdiploma of een bij of krachtens de wet of het decreet of internationaal verdrag gelijkgesteld diploma, die ten minste 5 jaar nuttige ervaring hebben.

Het ambt van commissaris van de Vlaamse Regering bij de hogescholen is onverenigbaar met elk ambt of bestuursmandaat in een universiteit, hogeschool, associatie, hoger instituut voor schone kunsten, instelling voor excellente kunstopleidingen, instelling voor postinitieel onderwijs of vzw voor het beheer van de sociale voorzieningen binnen de Vlaamse Gemeenschap.

---

[634] **Artikel IV.105.** : Universiteitendecreet, artikel 180.
[635] **Artikel IV.106.** : Hogescholendecreet, artikel 240, gewijzigd bij OD VII, artikel 127.
De opdeling in streepjes is vervangen door een opdeling in punt 1° en 2°.
[636] **Artikel IV.107.** : Hogescholendecreet, artikel 241.
Na het woord “commissarissen” is het woord “van de Vlaamse Regering” ingevoegd.
[637] **Artikel IV.108.** : Hogescholendecreet, artikel 242, vervangen bij OD XIX, artikel V.21.

§2. De commissarissen van de Vlaamse Regering ontvangen de bezoldiging die op een gewoon hoogleraar aan een Vlaamse universiteit van toepassing is. Hun dienstjaren als commissaris worden gelijkgesteld met academische dienstjaren.

De rechtspositieregeling van het personeel van de diensten van de Vlaamse overheid is op hen van toepassing. De Vlaamse Regering is gemachtigd met betrekking tot de commissarissen van de Vlaamse Regering bij de hogescholen aanvullende of afwijkende rechtspositieregels vast te stellen.

§3. De commissarissen van de Vlaamse Regering bij de hogescholen mogen geen andere beroepsactiviteiten of andere bezoldigde activiteiten uitoefenen dan met toestemming van de Vlaamse minister bevoegd voor onderwijs.

§4. De Vlaamse Regering bepaalt de ambtsgebieden van de commissarissen.

Art. IV.109.[638] §1. De titularissen die op 31 december 2008 benoemd waren hetzij in het ambt van commissaris-coördinator van de Vlaamse Regering bij de hogescholen hetzij in het ambt van commissaris van de Vlaamse Regering bij de hogescholen, worden met ingang van 1 januari 2009 geacht benoemd te zijn in het ambt van commissaris van de Vlaamse Regering bij de hogescholen zoals bedoeld in artikel IV.108.

§2. De commissarissen van de Vlaamse Regering die op 31 december 2008 belast waren met het toezicht op een of meer instellingen behouden vanaf 1 januari 2009 het ambtsgebied dat hen toegewezen was.

Art. IV.110.[639] §1. De commissarissen van de Vlaamse Regering zien erop toe dat het hogeschoolbestuur geen enkele beslissing neemt, die strijdig is met het bij of krachtens de wet of het decreet bepaalde, of die het financiële evenwicht van de instelling in gevaar brengt.

§2. Het college van commissarissen van de Vlaamse Regering beschikt over alle bevoegdheden noodzakelijk voor de uitoefening van zijn opdracht.

Teneinde deze opdracht te kunnen uitoefenen, kan het college een beroep doen op personeelsleden van de Vlaamse overheid of van het onderwijs.

---

[638] **Artikel IV.109.** : Hogescholendecreet, artikel 243, §1 en §3 vervangen bij OD XIX, artikel V.22.
Paragraaf 3 is hernummerd tot paragraaf 2.
In paragraaf 1 zijn de woorden “artikel 242 van dit decreet” vervangen door de woorden “artikel IV.108”.
In paragraaf 2 zijn de woorden “commissaris-coördinator en de” niet opgenomen in de codificatie.

[639] **Artikel IV.110.** : Hogescholendecreet, artikel 245, gewijzigd bij OD VI, artikel 111, OD XIX, artikel V.23 en V.24 en OD XXIII, artikel V.31.
In paragraaf 1 zijn na het woord “commissarissen” de woorden “van de Vlaamse Regering” ingevoegd.
In paragraaf 2, eerste en derde lid, zijn na de woorden “college van commissarissen” de woorden “van de Vlaamse Regering” ingevoegd.
In paragraaf 2, tweede lid, zijn de woorden “het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, de Vlaamse openbare instellingen” vervangen door de woorden “de Vlaamse Overheid”.
In paragraaf 2, derde lid, zijn de woorden “137.270 frank” vervangen door de woorden “3.403 euro” en zijn de woorden “96.089 frank” vervangen door de woorden “2.382 euro”.
In paragraaf 2, vierde lid, zijn de woorden “minister van Onderwijs” vervangen door de woorden “minister, bevoegd voor het onderwijs,

De Vlaamse Regering stelt het personeelseffectief vast van de diensten van het college van commissarissen van de Vlaamse Regering, de wijze en de functie waarop de in het tweede lid vermelde personeelsleden kunnen worden aangeduid, alsmede de jaarlijkse toelage die aan de betrokken personeelsleden omwille van de specificiteit van hun opdracht kan worden uitbetaald. Deze toelagen worden gelijkgesteld met de jaarlijkse toelagen van attaché, respectievelijk uitvoerend personeelslid tot een maximumbedrag van 3.403 euro, respectievelijk 2.382 euro. Deze toelagen worden maandelijks na vervallen termijn uitbetaald en gekoppeld aan de schommelingen van het indexcijfer van de consumptieprijzen, overeenkomstig de voorwaarden vastgesteld door de wet van 2 augustus 1971 houdende inrichting van het stelsel tot koppeling aan het indexcijfer van de consumptieprijzen; daartoe worden ze gekoppeld aan het indexcijfer 138.01 Deze toelage wordt niet toegekend aan nieuwe personeelsleden die na 1 september 2013 belast worden met een opdracht bij de diensten van het college van commissarissen.

De personeelsleden van de Vlaamse openbare instellingen en van het onderwijs worden in deze hoedanigheid belast met een opdracht. Deze opdracht wordt gelijkgesteld met een periode van dienstactiviteit, overeenkomstig de statutaire bepalingen op hen van toepassing. Deze personeelsleden worden door de Vlaamse minister, bevoegd voor het onderwijs, aangesteld. Tijdens de duur van de opdracht wordt aan het betrokken personeelslid bij zijn instelling van herkomst vrijstelling van dienst verleend.

Art. IV.111.[640] De commissarissen van de Vlaamse Regering kunnen met raadgevende stem alle vergaderingen bijwonen van het hogeschoolbestuur, waarop punten worden behandeld waarvoor zij bevoegd zijn.

Art. IV.112.[641] §1. Behoudens de gevallen van dringende noodzakelijkheid die zij aanvaarden, krijgen de commissarissen van de Vlaamse Regering 5 vrije dagen voor de vergadering de volledige agenda van de vergadering, alsmede alle stukken toegestuurd.

§2. Zij hebben te allen tijde het recht om door het hogeschoolbestuur te worden gehoord over alle punten die tot hun bevoegdheid behoren. Zij hebben inzagerecht in de dossiers die voor deze punten voorgelegd worden aan de beraadslaging en beslissing van het hogeschoolbestuur. Zij krijgen binnen 5 dagen een afschrift van alle beslissingen van het hogeschoolbestuur over de punten waarvoor ze bevoegd zijn.

§3. Zij geven aan het hogeschoolbestuur alle opmerkingen die zij noodzakelijk achten in het kader van hun opdracht.

Art. IV.113.[642] De Vlaamse Regering bepaalt de lijst van de controletaken van de commissarissen van de Vlaamse Regering.

---

[640] **Artikel IV.111.** : Hogescholendecreet, artikel 246, gewijzigd bij OD XIX, artikel V.24.
[641] **Artikel IV.112.** : Hogescholendecreet, artikel 247, gewijzigd bij OD XIX, artikel V.24.
[642] **Artikel IV.113.** : Hogescholendecreet, artikel 248, gewijzigd bij OD XIX, artikel V.24.
Aan het artikel zijn de woorden “van de Vlaamse Regering” toegevoegd.

Art. IV.114.[643] §1. Tegen elke beslissing van het hogeschoolbestuur, die zij strijdig achten met het bij of krachtens de wet of het decreet bepaalde of die het financieel evenwicht van de hogeschool in gevaar brengt, dienen de commissarissen van de Vlaamse Regering een met redenen omkleed beroep in bij de Vlaamse Regering.

§2. Zij oefenen dit beroep uit binnen 7 kalenderdagen. Deze termijn begint te lopen na de dag van ontvangst van de beslissing door de commissaris. Zij geven het hogeschoolbestuur binnen dezelfde termijn kennis van dit beroep dat de uitvoering van de beslissing schorst.

Art. IV.115.[644] §1. Als de Vlaamse Regering vaststelt dat een beslissing van het hogeschoolbestuur strijdig is met het bij of krachtens de wet of het decreet bepaalde, of het financiële evenwicht van de hogeschool in gevaar brengt, deelt zij dat binnen 30 dagen na het door de commissarissen van de Vlaamse Regering aangetekende beroep aan het hogeschoolbestuur mee.

§2. In dezelfde mededeling verzoekt de Vlaamse Regering het hogeschoolbestuur binnen 30 dagen hetzij een nieuwe beslissing te nemen die van onwettigheid of onregelmatigheid vrij is of het financieel evenwicht van de hogeschool niet in gevaar brengt, hetzij de betrokken beslissing in te trekken.

§3. De gewraakte beslissing heeft alleen uitwerking als de Vlaamse Regering, binnen 30 dagen na het beroep, geen gebruik heeft gemaakt van haar bevoegdheid, bedoeld in paragraaf 1.

Art. IV.116.[645] §1. Als bij het verstrijken van de termijn bedoeld in artikel IV.115, §2, het hogeschoolbestuur geen enkele nieuwe beslissing neemt, spreekt de Vlaamse Regering binnen 20 dagen de vernietiging uit van de beslissing van de publiekrechtelijke hogeschool, of schorst zij binnen 20 dagen de toekenning van het geheel of een gedeelte van de uitkeringen van de gesubsidieerde hogeschool.

§2. De Vlaamse Regering motiveert haar maatregel en deelt hem binnen een termijn van 7 werkdagen aan het hogeschoolbestuur mee.

§3. Wanneer de betrokken gesubsidieerde hogeschool tegen de getroffen maatregel beroep instelt bij de rechtbank, wordt de uitvoering van de maatregel van de Vlaamse Regering tot aan de definitieve uitspraak van het gerecht geschorst.

Art. IV.117.[646] Een commissaris van de Vlaamse Regering bij de hogescholen oefent toezicht uit op het College van algemeen directeurs van de Vlaamse hogescholen in de schoot van AGIOn overeenkomstig dit hoofdstuk.

---

[643] **Artikel IV.114.** : Hogescholendecreet, artikel 249, gewijzigd bij OD VII, artikel 128, OD XIX, artikel V.24 en OD XXIII, artikel V.32.
[644] **Artikel IV.115.** : Hogescholendecreet, artikel 250, gewijzigd bij OD XIX, artikel 25.
In het eerste lid zijn na het woord “commissarissen” de woorden “van de Vlaamse Regering” ingevoegd.
[645] **Artikel IV.116.** : Hogescholendecreet, artikel 251, gewijzigd bij het decreet van 19 april 1995 houdende wijzigingsbepalingen betreffende het hoger onderwijs in de Vlaamse Gemeenschap, artikel 31.
In paragraaf 1 zijn de woorden “artikel 250” vervangen door de woorden “artikel IV.115” en zijn de woorden “Vlaamse autonome hogeschool” vervangen door de woorden “publiekrechtelijke hogeschool”.
[646] **Artikel IV.117.** : Hogescholendecreet, artikel 205, vervangen bij OD VIII, artikel 46 en gewijzigd bij OD XIX, artikel V.19.

Hoofdstuk 3. Toezicht op de associaties

Art. IV.118.[647] De Vlaamse Regering oefent toezicht uit op de associaties inzake:
1° de overeenstemming van de beslissingen van de associatie met de regelgeving;
2° de vrijwaring van het financieel evenwicht.

De Vlaamse Regering belast een commissaris van de Vlaamse Regering bij de universiteiten of bij de hogescholen met de uitoefening van het toezicht, bedoeld in het eerste lid.

Art. IV.119.[648] Tegen elke beslissing van de associatie die hij strijdig acht met de regelgeving of met het financieel evenwicht, dient de commissaris van de Vlaamse Regering beroep in bij de Vlaamse Regering.

Indien daartoe aanleiding bestaat, stelt de Vlaamse Regering de associatie in kennis van de strijdigheid met de regelgeving of met het financieel evenwicht. De Vlaamse Regering verzoekt de associatie daarbij een nieuwe beslissing te treffen of de kwestieuze beslissing in te trekken.

Indien op dit verzoek niet wordt ingegaan, kan de Vlaamse Regering op gemotiveerde wijze een financiële sanctie opleggen. De financiële sanctie wordt verhaald op de totaliteit van de werkingsuitkeringen, bedoeld in deel 3, titel 1, hoofdstuk 1, die toekomen aan de universiteit en de hogescho(o)l(en) die onder de associatie ressorteren en bedraagt ten hoogste 10% daarvan. De partners kunnen solidair en in solidum worden aangesproken.

Het eventueel jurisdictioneel beroep ingesteld door de betrokken associatie tegen de beslissing waarbij een financiële sanctie wordt opgelegd, schorst de uitvoering van deze maatregel tot een in kracht van gewijsde gegane rechterlijke beslissing voorhanden is.

Art. IV.120.[649] De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regelen inzake het toezicht, inzonderheid de termijnen die bij de toepassing van artikel IV.119 in acht dienen te worden genomen. Zij houdt daarbij rekening met de regelen inzake de hoorplicht.

Hoofdstuk 4. Toezicht op sommige instellingen voor postinitieel onderwijs

---

De woorden “de IVAH” zijn vervangen door de woorden “het College van algemeen directeurs van de Vlaamse hogescholen in de schoot van AGION” en de woorden “afdeling 2, hoofdstuk V van titel IV van dit decreet” zijn vervangen door de woorden “dit hoofdstuk”.

[647] **Artikel IV.118.** : Structuurdecreet, artikel 108.
In het tweede lid zijn de woorden “een regeringscommissaris van de universiteiten of een commissaris van de hogescholen” vervangen door de woorden “een commissaris van de Vlaamse Regering bij de universiteiten of bij de hogescholen”.

[648] **Artikel IV.119.** : Structuurdecreet, artikel 109.
In het derde lid zijn de woorden “hoofdstuk III, afdeling 1, van het universiteitendecreet respectievelijk titel IV, hoofdstuk I, afdeling 1 van het hogescholendecreet” vervangen door de woorden “deel 3, titel 1, hoofdstuk 1”.

[649] **Artikel IV.120.** : Structuurdecreet, artikel 110.
De woorden “artikel 109” zijn vervangen door de woorden “artikel IV.119”.

Art. IV.121.[650] Een ambtenaar van de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap, aangeduid door de Vlaamse minister bevoegd voor het onderwijs, ziet bij de Vlerick Business School en de Antwerp Management School toe op de uitvoering van de beheersovereenkomst en de naleving van de subsidiëringsvoorwaarden.

Een commissaris van de Vlaamse Regering als vermeld in artikel IV.95 of IV.108, ziet bij het Instituut voor Tropische Geneeskunde toe op de uitvoering van de beheersovereenkomst en de naleving van de subsidiëringsvoorwaarden.

Het instellingsbestuur bezorgt daartoe aan de ambtenaar of de commissaris van de Vlaamse Regering alle nodige informatie en documenten.

Hoofdstuk 5. College van regeringscommissarissen

Art. IV.122.[651] De commissarissen van de Vlaamse Regering bij de hogescholen en de universiteiten vormen een college. Het college vergadert ten minste 6 maal per jaar.

Het voorzitterschap van het college wordt onbezoldigd waargenomen volgens een beurtrol en afwisselend door 1 van de commissarissen van de Vlaamse regering bij de universiteiten en door 1 van de commissarissen van de Vlaamse Regering bij de hogescholen. De duur van het voorzitterschap bedraagt 2 jaar. Deze termijn kan door het college worden hernieuwd. Het college bepaalt bij consensus de volgorde van de komende voorzitterschappen.

Een afgevaardigde van het Ministerie van Onderwijs en Vorming en een afgevaardigde van de Vlaamse minister, bevoegd voor het onderwijs, kunnen de vergaderingen van het college bijwonen.

Het college is onder meer belast met de volgende taken:

1° het college zorgt voor een coherente interpretatie van de regelgeving bij de uitoefening van zijn controletaken;
2° het college is belast met :
   a) de coördinatie van de werkzaamheden van de commissarissen van de Vlaamse Regering bij de hogescholen en de universiteiten;
   b) een billijke en objectieve verdeling van de beschikbare personeelsleden en middelen over de diensten van de commissarissen van de Vlaamse Regering

---

[650] **Artikel IV.121.** : ION-decreet, artikel 15bis, ingevoegd bij OD XXIII, artikel V.38.
In het tweede lid zijn de woorden "artikel 170 van het decreet van 12 juni 1991 betreffende de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap of in artikel 242 van het decreet van 13 juli 1994 betreffende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap" vervangen bij de woorden "artikel IV.95 of IV.108".

[651] **Artikel IV.122.** : Financieringsdecreet, artikel 59, gewijzigd bij OD XXIII, artikel V.90.
In het tweede lid zijn na het woord "commissarissen" telkens de woorden "van de Vlaamse Regering" ingevoegd.
In het derde lid zijn de woorden "de diensten van de Vlaamse overheid die bevoegd zijn voor het hoger onderwijs" vervangen door de woorden "het Ministerie van Onderwijs en Vorming" en zijn de woorden "minister, bevoegd voor het hoger onderwijs" vervangen door de woorden "minister, bevoegd voor het onderwijs".
In punt 2°, a) en b) en punt 3° van het vierde lid, zijn na het woord "commissarissen" de woorden "van de Vlaamse Regering bij de hogescholen en de universiteiten" ingevoegd.

bij de hogescholen en de universiteiten, desgevallend voor de vorming van regionale teams;

3° het college brengt jaarlijks verslag uit aan de Vlaamse Regering over de werkzaamheden van de commissarissen van de Vlaamse Regering bij de hogescholen en de universiteiten, over de financiële toestand van de universiteiten, hogescholen en associaties en over de evolutie van het personeelsbestand van universiteiten en hogescholen. Het verslag over de evolutie van het personeelsbestand wordt via de Vlaamse Regering voor advies bezorgd aan het Vlaams Onderhandelingscomité voor het hoger onderwijs.

De Vlaamse Regering kan het college belasten met bijzondere opdrachten.

DEEL 5. RECHTSPOSITIEREGELING VAN HET PERSONEEL

TITEL 1. Personeel van de universiteiten

Hoofdstuk 1. Het academisch personeel
Afdeling 1. Toepassingsgebied en algemene bepaling

Art. V.1.[652] In deze titel wordt verstaan onder:
1° academische hogeschoolopleidingen: de academische opleidingen die tot en met het academiejaar 2012-2013 aangeboden worden door de hogescholen en die met ingang van het academiejaar 2013-2014 geïntegreerd worden in de universiteiten;
2° vakgebied: tak van de wetenschap waarover het zelfstandig academisch personeel onderwijs verstrekt, wetenschappelijk onderzoek verricht of wetenschappelijke dienstverlening verleent.

Art. V.2.[653] De bepalingen van dit hoofdstuk zijn van toepassing op het academisch personeel van de universiteiten bezoldigd ten laste van de werkingsuitkeringen verschaft door de Vlaamse Gemeenschap.

De Vlaamse Regering stelt voor het academisch personeel een regeling vast omtrent de afwezigheden, de tucht, de administratieve standen, het verlof, de ambtsbeëindiging en de mandaatsbeëindiging.

Afdeling 2. Samenstelling en opdrachten van het academisch personeel

Art. V.3.[654] Bij het zelfstandig academisch personeel bestaan de volgende graden : docent, hoofddocent, hoogleraar, gewoon hoogleraar en buitengewoon hoogleraar. De graad van buitengewoon hoogleraar is deze van het lid van het zelfstandig academisch personeel dat een deeltijdse opdracht uitoefent in een functie van hetzelfde niveau als die van gewoon hoogleraar.

Binnen de formatie van het zelfstandig academisch personeel kunnen de universiteiten docenten aanstellen in het tenure trackstelsel, waarvan de aanstellings- en benoemingsvoorwaarden worden beschreven in artikel V.29.

Bij het assisterend academisch personeel bestaan de volgende graden : assistent, praktijkassistent en doctor-assistent.

---

[652] **Artikel V.1.** : Universiteitendecreet, artikel 2, b) en m), gewijzigd bij het integratiedecreet, artikel 71.
De bepalingen zijn alfabetisch geordende en hernummerd in punt 1° en 2°.
De woorden “dit decreet” zijn vervangen door de woorden “deze titel”.
[653] **Artikel V.2.** : Universiteitendecreet, artikel 63, gewijzigd bij OD VII, artikel 157 en bij het Decreet tertiair onderwijs, artikel 46.
In het eerste lid zijn de woorden “het academisch personeel” vervangen door de woorden “het academisch personeel van de universiteiten”.
[654] **Artikel V.3.** : Universiteitendecreet, artikel 64, gewijzigd OD XVIII, artikel V.1 en bij OD XXIII, artikel V.1.
In het tweede lid zijn de woorden “artikel 91bis” vervangen door de woorden “artikel V.29”.

Art. V.4.[655] De leden van het zelfstandig academisch personeel hebben tot opdracht het verrichten van wetenschappelijk onderzoek en het verschaffen van academisch onderwijs in het vakgebied of de vakgebieden die hen zijn toegewezen. Deze opdracht kan tevens prestaties van wetenschappelijke dienstverlening aan de gemeenschap omvatten. De onderwijsopdracht kan geheel of gedeeltelijk bestaan uit de begeleiding van studenten bij scripties of eindverhandelingen en van promovendi tijdens de voorbereiding van hun doctoraats-proefschrift.

Naast de academische taken bedoeld in het eerste lid kan het universiteitsbestuur de leden van het zelfstandig academisch personeel ook belasten met organisatorische, coördinerende of administratieve taken.

Art. V.5.[656] De leden van het assisterend academisch personeel staan de leden van het zelfstandig academisch personeel bij in de hun bij artikel V.4 toebedeelde opdracht.

Art. V.6.[657] Assistenten hebben tot opdracht zich verder te bekwamen in de wetenschappen. Behoudens het bepaalde in artikel V.7, hebben zij als personeelslid het recht om door het verrichten van wetenschappelijk onderzoek of het ontvangen van academisch onderwijs ten minste de helft van hun werktijd aan de voorbereiding van een doctoraatsproefschrift te besteden.

Art. V.7.[658] Praktijkassistenten zijn in hoofdzaak belast met taken van praktijkgebonden onderwijs.

Art. V.8.[659] Doctor-assistenten kunnen benevens hun wetenschappelijke activiteiten belast worden met het verstrekken van onderwijs. Het universiteitsbestuur legt bij het begin van ieder academiejaar de opleidingsonderdelen vast die door de doctor-assistenten verzorgd worden.

Ook gepromoveerde onderzoekers in vast of tijdelijk dienstverband van de universiteiten of van het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek Vlaanderen kunnen onder dezelfde voorwaarden belast worden met het verstrekken van onderwijs.

Art. V.9.[660] Het universiteitsbestuur legt bij reglement de regels vast volgens dewelke de opdrachten van een lid van het academisch personeel worden toegewezen of gewijzigd.

Een toewijzing of wijziging naar inhoud, omvang of aard kan slechts gebeuren na advies van het orgaan of de organen waaraan die opdrachten verbonden zijn, en,

---

[655] **Artikel V.4.** : Universiteitendecreet, artikel 65, gewijzigd bij het decreet van 20 oktober 2000 betreffende het onderwijs XII-Ensor, artikel 44 en het Aanvullingsdecreet, artikel V.82.
[656] **Artikel V.5.** : Universiteitendecreet, artikel 66.
De woorden “artikel 65” zijn vervangen door de woorden “artikel V.4”.
[657] **Artikel V.6.** : Universiteitendecreet, artikel 67.
De woorden “artikel 68” zijn vervangen door de woorden “artikel V.7”.
[658] **Artikel V.7.** : Universiteitendecreet, artikel 68, vervangen bij OD X, artikel III.4 en bij OD XXIII, artikel V.2.
[659] **Artikel V.8.** : Universiteitendecreet, artikel 69, vervangen bij OD X, artikel III.5
[660] **Artikel V.9.** : Universiteitendecreet, artikel 71.

ingeval van een wijziging, ofwel met de instemming van het betrokken personeelslid of nadat het betrokken personeelslid werd gehoord door het adviesgevend orgaan.

Art. V.10.[661] Het universiteitsbestuur bepaalt voor elk lid van het academisch personeel het voltijds of deeltijds karakter van zijn opdracht. Het wijst tevens de organen aan waaraan die opdracht verbonden is.

De opdracht van een docent in het tenure trackstelsel bedraagt ten minste 50% van een voltijdse opdracht.

Art. V.11.[662] Het universiteitsbestuur bepaalt bij de vacantverklaring van een opdracht of die opdracht voltijds of deeltijds is dan wel tot een voltijdse en/of deeltijdse benoeming of aanstelling aanleiding kan geven.

Tevens bepaalt het universiteitsbestuur het deeltijds karakter van een opdracht wanneer een lid van het academisch personeel met een voltijdse opdracht ofwel om een deeltijdse opdracht verzoekt en het universiteitsbestuur hiermee instemt, ofwel in toepassing van artikel V.13 ambtshalve in een deeltijdse opdracht wordt geplaatst.

Art. V.12.[663] De leden van het academisch personeel met een voltijdse opdracht mogen geen andere beroepsactiviteit of een andere bezoldigde activiteit uitoefenen dan met toestemming van het universiteitsbestuur.

Het universiteitsbestuur stelt jaarlijks de naamlijst op van de voltijdse en van de deeltijdse leden van het academisch personeel die ten minste een halftijdse opdracht uitoefenen, en die andere bezoldigde of onbezoldigde activiteiten uitoefenen die verenigbaar worden geacht met hun opdracht aan de universiteit.

De aard en de omvang van die externe activiteiten, evenals de omvang van hun opdracht aan de universiteit, worden in een tabel aangegeven tegenover de naam van ieder personeelslid. Het universiteitsbestuur maakt deze lijst openbaar in de universiteit.

De opdrachten van de leden van het academisch personeel toegewezen krachtens artikel V.17 en Titel 3 dienen op deze lijst niet vermeld te worden.

Art. V.13.[664] Deeltijds wordt ambtshalve de opdracht van het lid van het academisch personeel dat een andere beroepsactiviteit of een andere bezoldigde activiteit uitoefent welke een groot gedeelte van zijn tijd in beslag neemt.

---

[661] **Artikel V.10.** : Universiteitendecreet, artikel 72, gewijzigd bij OD XVIII, artikel V.2.
[662] **Artikel V.11.** : Universiteitendecreet, artikel 73, gewijzigd bij OD X, artikel III.7.
In het tweede lid zijn de woorden “artikel 75” vervangen door de woorden “artikel V.13”.
[663] **Artikel V.12.** : Universiteitendecreet, artikel 74, gewijzigd bij het Reparatiedecreet, artikel 24 en bij OD XXIII, artikel V.3.
In het vierde lid zijn de woorden “de artikelen 79, 80 en 125 van dit decreet” vervangen door de woorden “artikel V.17 en Titel 3”.
[664] **Artikel V.13.** : Universiteitendecreet, artikel 75, vervangen bij het Reparatiedecreet, artikel 25 en gewijzigd bij het decreet van 15 december 1993 betreffende het onderwijs V, artikel 49, OD VI, artikel 118 en OD VII, artikel 158.
In het derde lid zijn de woorden “de artikelen 74 en 75 van dit decreet” vervangen door de woorden “artikel V.12 en V.13.” en zijn de woorden “artikel 3” vervangen door de woorden “artikel II.2”

Als andere beroepsactiviteiten of bezoldigde activiteiten die een groot gedeelte van de tijd in beslag nemen, worden beschouwd alle activiteiten waarvan de omvang 2 halve dagen per week overschrijdt of die voorkomen op een lijst vastgesteld door de Vlaamse Regering, eventueel aangevuld door het universiteitsbestuur. De Vlaamse Regering kan bij het vaststellen van de lijst tevens de voorwaarden en de procedure vastleggen waaronder het universiteitsbestuur bij met redenen omklede beslissing individueel een afwijking kan toestaan aan een lid van het academisch personeel dat een bepaalde activiteit uitoefent die voorkomt op die lijst.

Voor de toepassing van het bepaalde in artikel V.12 en V.13 worden de medische en paramedische activiteiten uitgeoefend door een lid van het academisch personeel in uitvoering van een arbeidsovereenkomst of van een reglement inzake kliniekvergoedingen niet beschouwd als zijnde andere beroepsactiviteiten of andere bezoldigde activiteiten indien ze uitsluitend worden uitgeoefend in het Universitair Ziekenhuis Gent voor wat de Universiteit Gent betreft, of, voor wat de andere universiteiten vermeld in artikel II.2 betreft, in het universitair ziekenhuis, deel uitmakend van de eigen universiteit of hiervan afgesplitst en omgevormd in een autonome rechtspersoon. Voor wat de Vrije Universiteit Brussel betreft is het bovenstaande eveneens van toepassing op de personeelsleden verbonden aan de tandheelkundige kliniek.

Art. V.14.[665] De opdracht van een lid van het zelfstandig academisch personeel in een deeltijds dienstverband kan ofwel uitsluitend onderwijsactiviteiten, ofwel uitsluitend onderzoeksactiviteiten of een combinatie van beide bevatten. Ook wetenschappelijke dienstverlening kan tot de taakstelling van die leden van het zelfstandig academisch personeel behoren.

Deze deeltijdse opdrachten worden uitgedrukt als een procentueel aandeel van een voltijdse opdracht. Voor het bepalen van een procentueel aandeel komt elke halve dag per week die besteed wordt ten dienste van de universiteit overeen met 10%. Het procentueel aandeel moet minstens 10% van een voltijdse aanstelling omvatten en wordt altijd als een veelvoud van 5 uitgedrukt. In afwijking van het vorenstaande bedraagt het procentueel aandeel van een deeltijdse opdracht die uitsluitend onderwijsactiviteiten omvat, ten minste 5%.

Art. V.15.[666] Een deeltijdse opdracht van een lid van het assisterend academisch personeel wordt als een procentueel aandeel van een voltijdse opdracht bepaald. Voor de bepaling van het procentueel aandeel komt elke halve dag per week die besteed wordt ten dienste van de universiteit overeen met 10%. Het procentueel aandeel moet ten minste 10% van een voltijdse opdracht omvatten en wordt steeds uitgedrukt in een veelvoud van 5. In afwijking van het vorenstaande bedraagt het procentueel aandeel van een deeltijdse opdracht van assistenten die uitsluitend belast zijn met taken van praktijkgebonden onderwijs, ten minste 5%.

---

[665] **Artikel V.14.** : Universiteitendecreet, artikel 76, eerste en tweede lid, vervangen bij OD X, artikel III.8.
[666] **Artikel V.15.** : Universiteitendecreet, artikel 77, gewijzigd bij OD VI, artikel 119, OD VII, artikel 160 en ODX, artikel III.9 .

Art. V.16.[667] Een deeltijdse opdracht van een bepaalde graad van het zelfstandig academisch personeel kan in dezelfde universiteit niet gecombineerd worden met een deeltijdse opdracht van een andere graad van het zelfstandig academisch personeel.

Art. V.17.[668] Bij overeenkomst gesloten tussen 2 of meer universiteiten, kunnen afzonderlijke onderwijs- en onderzoeksopdrachten verdeeld over de betrokken universiteiten als 1 voltijdse opdracht omschreven worden. In de overeenkomst wordt de universiteit aangewezen die als werkgever van de betrokken personen moet worden beschouwd en worden de opdrachten van de betrokken personen in de verschillende universiteiten procentsgewijs ten opzichte van een voltijdse opdracht bepaald.

Art. V.18.[669] Het universiteitsbestuur stelt een reglement op dat de tijdelijke vervanging van de leden van het academisch personeel regelt. Een tijdelijke vervanging van een lid van het zelfstandig academisch personeel door een externe persoon is uitzonderlijk en kan nooit langer duren dan een academiejaar en eindigt in ieder geval op het einde van het academiejaar. Deze vervangingen in hoofde van de vervanger zijn maximaal 4 maal hernieuwbaar.

Art. V.19.[670] Naast het academisch personeel kan het universiteitsbestuur contractueel en buiten de personeelsformatie voltijdse en deeltijdse gastprofessoren aanstellen voor een periode van maximum 5 jaar. Opeenvolgende aanstellingen van voltijdse gastprofessoren mogen in ieder geval de totale duur van 5 opeenvolgende jaren niet overschrijden. Aanstellingen van deeltijdse gastprofessoren zijn hernieuwbaar.

Afdeling 3. Benoeming en aanstelling van het academisch personeel

Art. V.20.[671] Niemand kan benoemd of aangesteld worden tot lid van het zelfstandig academisch personeel of tot doctor-assistent tenzij hij houder is van een diploma van doctor op proefschrift of van een diploma of certificaat dat in toepassing van de richtlijnen van de Europese Unie of een bilateraal akkoord hiermee als gelijkwaardig wordt erkend.

In uitzonderlijke gevallen kan het universiteitsbestuur, na advies van het orgaan waartoe de opdracht behoort en op grond van een omstandige motivering, personen die blijk hebben gegeven van een buitengewone wetenschappelijke verdienste of een specifieke deskundigheid, tot deeltijds lid van het zelfstandig academisch personeel benoemen of aanstellen met vrijstelling van het onder lid een bedoelde diploma.

---

[667] **Artikel V.16.** : Universiteitendecreet, artikel 78.
[668] **Artikel V.17.** : Universiteitendecreet, artikel 79.
De woorden “wordt procentsgewijs bepaald ten opzichte van een voltijdse opdracht de opdrachten van de betrokken personen in de verschillende universiteiten” zijn vervangen door de woorden “worden de opdrachten van de betrokken personen in de verschillende universiteien procentsgewijs ten opzichte van een voltijdse opdracht bepaald”.
[669] **Artikel V.18.** : Universiteitendecreet, artikel 81, vervangen bij het Decreet tertiair onderwijs, artikel 48.
[670] **Artikel V.19.** : Universiteitendecreet, artikel 82, vervangen bij het Reparatiedecreet, artikel 27.
[671] **Artikel V.20.** : Universiteitendecreet, artikel 83.
In het eerste lid zijn de woorden “de Europese Gemeenschappen” vervangen door de woorden “de Europese Unie”.

Art. V.21.[672] Behoudens het in het tweede lid bepaalde kan niemand tot assistent worden aangesteld tenzij hij houder is van een diploma van master of van een diploma of certificaat dat in toepassing van de Europese richtlijnen of een bilateraal akkoord hiermee als gelijkwaardig wordt erkend.

In uitzonderlijke omstandigheden kan het universiteitsbestuur, na advies van het orgaan waartoe de opdracht behoort en op grond van een omstandige motivering, personen die een ander buitenlands einddiploma van een instelling van academisch onderwijs hebben behaald dan het in lid een bedoelde, aanstellen tot assistent met vrijstelling van de in lid een bedoelde diplomavereisten.

Art V.22.[673] In het belang van het onderwijs of het onderzoek kan het universiteitsbestuur ook personen die geen onderdaan zijn van een lidstaat van de Europese Unie tot lid van het academisch personeel benoemen of aanstellen.

Art. V.23.[674] Met behoud van de toepassing van artikel V.20 en V.24, legt het universiteitsbestuur bij reglement de voorwaarden vast waaraan voldaan moet zijn om tot docent, hoofddocent, hoogleraar benoemd of aangesteld te worden.

Art. V.24.[675] Het universiteitsbestuur legt voorafgaandelijk de criteria vast voor de benoeming van hoofddocent, hoogleraar, gewoon hoogleraar en buitengewoon hoogleraar en maakt deze in de universiteit bekend.

Art. V.25.[676] Het universiteitsbestuur benoemt en stelt de leden van het academisch personeel aan. Het bepaalt bij reglement de wijze waarop de ambten vacant worden verklaard.

Een eerste benoeming of aanstelling in, hetzij het zelfstandig academisch personeel, hetzij het assisterend academisch personeel kan niet gebeuren dan na een openbare oproep.

Art. V.26.[677] Vóór elke benoeming of aanstelling tot lid van het academisch personeel wint het universiteitsbestuur een met redenen omkleed advies in van de facultaire of andere organen die het hiervoor heeft aangeduid. Het universiteitsbestuur kan tevens het advies inwinnen van externe deskundigen.

Art. V.27.[678] Het besluit tot benoeming of aanstelling van een lid van het zelfstandig academisch personeel moet gemotiveerd zijn. In het bijzonder moet de benoeming of aanstelling gegrond zijn op een vergelijking van de wetenschappelijke en de

---

[672] **Artikel V.21.** : Universiteitendecreet, artikel 84, gewijzigd bij het Reparatiedecreet, artikel 28 en bij OD XVIII, artikel V.3.
[673] **Artikel V.22.** : Universiteitendecreet, artikel 85.
Het woord “Gemeenschappen” is vervangen door het woord “Unie”.
[674] **Artikel V.23.** : Universiteitendecreet, artikel 86.
De woorden “Onverminderd het bepaalde in de artikelen 83 en 87” zijn vervangen door de woorden “Met behoud van de toepassing van artikel V.20 en V.24”.
[675] **Artikel V.24.** : Universiteitendecreet, artikel 87, vervangen bij OD VI, artikel 120.
[676] **Artikel V.25.** : Universiteitendecreet, artikel 88.
[677] **Artikel V.26.** : Universiteitendecreet, artikel 89.
[678] **Artikel V.27.** : Universiteitendecreet, artikel 90.

onderwijskundige kwaliteiten van de kandidaten in het betrokken vakgebied. Het universiteitsbestuur leeft de objectiviteit bij de selectie na.

Het benoemings- of aanstellingsbesluit vermeldt het vakgebied of de vakgebieden waarop het betrokken lid werkzaam zal zijn. Het universiteitsbestuur stelt bij de indiensttreding van ieder personeelslid vast of het al dan niet ten laste valt van de werkingsuitkeringen van de Vlaamse Gemeenschap.

Art. V.28.[679] Een lid van het zelfstandig academisch personeel met een voltijdse opdracht wordt benoemd.

Een lid van het zelfstandig academisch personeel met een deeltijdse opdracht kan ofwel benoemd worden, ofwel tijdelijk worden aangesteld voor hernieuwbare termijnen van ten hoogste 6 jaar.

Het universiteitsbestuur kan in geval van eerste benoeming tot lid van het zelfstandig academisch personeel de personen aanstellen in een tijdelijk dienstverband als lid van het zelfstandig academisch personeel voor een periode van ten hoogste 3 jaar met uitzicht op een vaste benoeming zonder nieuwe vacature, indien het universiteitsbestuur de prestaties van de betrokkene gunstig beoordeelt. In geval van zwangerschap of langdurige en ernstige ziekte tijdens de termijn van de aanstelling wordt op verzoek van het betrokken zelfstandig academisch personeelslid de aanstelling met een bijkomende termijn van een jaar verlengd.

Art. V.29.[680] In afwijking van het bepaalde in artikel V.28 worden de in artikel V.3, tweede lid bedoelde docenten aangesteld voor een termijn van 5 jaar. Indien het universiteitsbestuur aan het einde van die termijn de prestaties van een docent gunstig beoordeelt, wordt het betrokken personeelslid zonder nieuwe vacature benoemd in de graad van hoofddocent. De beoordeling wordt grondig gemotiveerd op basis van de academische verdiensten van de docent in het tenure trackstelsel.

Het universiteitsbestuur legt voorafgaandelijk de criteria vast voor de beoordeling van de docenten in het tenure trackstelsel en maakt deze in de universiteit bekend.

In geval van zwangerschap of langdurige en ernstige ziekte tijdens de termijn van de aanstelling wordt op verzoek van de betrokken docent de aanstelling met een bijkomende termijn van een jaar verlengd.

Art. V.30.[681] Behoudens het bepaalde in artikel V.31 en V.32 en behoudens bij vervangingsovereenkomsten worden leden van het assisterend academisch personeel aangesteld voor een termijn van 2 jaar, die tweemaal kan worden hernieuwd. Een

---

[679] **Artikel V.28.** : Universiteitendecreet, artikel 91, gewijzigd bij het Aanvullingsdecreet, artikel V.84 en bij OD XXI, artikel V.1.

[680] **Artikel V.29.** : Universiteitendecreet, artikel 91bis, ingevoegd bij OD XVIII, artikel V.4.
In het eerste lid zijn de woorden “artikel 91” vervangen door de woorden “artikel V.28” en zijn de woorden “artikel 64” vervangen door de woorden “artikel V.3”.

[681] **Artikel V.30.** : Universiteitendecreet, artikel 92, gewijzigd bij het Reparatiedecreet, artikel 30, OD IX, artikel 90, OD X, artikel III.11 en het Aanvullingsdecreet, artikel V.85.
In het eerste lid zijn de woorden “de artikelen 93 en 94” vervangen door de woorden “artikel V.31 en V.32”.

verlenging van de aanstelling van een lid van het assisterend academisch personeel kan slechts na een gunstige evaluatie.

Wanneer uitzonderlijk geachte omstandigheden zulks vereisen, kunnen zij voor een bijkomende termijn van een jaar worden aangesteld. In het geval van zwangerschap of langdurige en ernstige ziekte tijdens de eerste, de tweede of de derde termijn van het mandaat worden de assistenten voor een bijkomende termijn van een jaar aangesteld. Het mandaat wordt in ieder geval verlengd met een periode gelijk aan de duur die men tijdens het mandaat besteedde aan het volbrengen van de militie-verplichtingen of de vervangende burgerdienst.

Voor de toepassing van deze mandaatsanciënniteit worden de jaren gepresteerd als mandaathouders van het Vlaams Instituut voor de Bevordering van het Wetenschappelijk-Technologisch Onderzoek in de Industrie, van het Nationaal Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek of als bursalen van het Instituut tot Aanmoediging van het Wetenschappelijk Onderzoek in de Nijverheid en Landbouw of van andere door de Vlaamse Regering erkende instellingen voor wetenschappelijk onderzoek hiermee gelijkgesteld. Voor de berekening van de maximaal toelaatbare aanstellingsduur van assistenten bedoeld in het eerste lid, wordt de periode gedurende dewelke de betrokkene een stipendium van een universiteit in de Vlaamse Gemeenschap genoot voor de voorbereiding van een doctoraal proefschrift, in rekening gebracht. Bij wijze van overgangsmaatregel blijven de lopende aanstellingen doorlopen tot het einde van het tweejarig mandaat in het geval dat de maximaal toelaatbare aanstellingsduur overschreden is.

Art. V.31.[682] Voltijdse en deeltijdse praktijkassistenten worden aangesteld voor een periode van maximum 5 jaar. Opeenvolgende aanstellingen van voltijdse praktijkassistenten mogen de totale duur van 5 opeenvolgende jaren niet overschrijden. Aanstellingen van deeltijdse praktijkassistenten zijn onbeperkt hernieuwbaar.

Art. V.32.[683] Doctor-assistenten worden aangesteld voor maximaal 2 termijnen van ten hoogste 3 jaar.

De aanstelling voor de tweede periode kan slechts na een gunstige evaluatie van de geleverde wetenschappelijke onderzoeksprestaties.

In geval van zwangerschap of langdurige en ernstige ziekte tijdens de eerste of de tweede termijn van het mandaat worden de doctor-assistenten voor een bijkomende termijn van een jaar aangesteld.

Afdeling 4. Salarisschalen, vergoedingen en toelagen

Art. V.33.[684] De Vlaamse Regering bepaalt de salarisschalen van de leden van het assisterend academisch personeel. De salarisschaal van praktijkassistenten is dezelfde als deze van assistenten.

---

[682] **Artikel V.31.** : Universiteitendecreet, artikel 93, vervangen bij OD XXIII, artikel V.4.
[683] **Artikel V.32.** : Universiteitendecreet, artikel 94, eerste, tweede en vierde lid, vervangen bij OD X, artikel III.12 en gewijzigd bij het Aanvullingsdecreet, artikel V.86.
[684] **Artikel V.33.** : Universiteitendecreet, artikel 95, vervangen bij OD X, artikel III.13 en gewijzigd bij het Aanvullingsdecreet, artikel V.87 en bij OD XXIII, artikel V.5.

Het universiteitsbestuur schaalt de leden van het assisterend academisch personeel bij een aanstelling in de overeenstemmende salarisschaal in, rekening houdend, geheel of gedeeltelijk, met de verworven ervaring, de doorlopen beroepscarrière en de verworven kwalificaties.

Het salaris van een deeltijds assisterend academisch personeelslid is een evenredig deel van het salaris van een voltijds assisterend academisch personeelslid. Bij de uitbreiding van een deeltijdse naar een voltijdse aanstelling kan de inschalingsanciënniteit worden heroverwogen indien het betrokken personeelslid tijdens de deeltijdse aanstelling nieuwe beroepservaring verworven heeft. De heroverweging van de inschalingsanciënniteit moet uitdrukkelijk en grondig gemotiveerd zijn.

De anciënniteitsopbouw in een salarisschaal is gelijk aan de nominale aanstellingsduur, ongeacht de omvang van het dienstverband.

Art. V.34.[685] De Vlaamse Regering bepaalt de salarisschalen van de leden van het zelfstandig academisch personeel.

Voor de graden van docent en hoofddocent kan de Vlaamse Regering 2 salarisschalen vastleggen. De hogere salarisschaal kan zowel worden toegekend bij een aanstelling of benoeming als bij de bevordering van een personeelslid dat reeds in dienst is. Overgang van de laagste salarisschaal naar de hogere salarisschaal van dezelfde graad is slechts mogelijk na een gunstige evaluatie van het betrokken personeelslid.

Het universiteitsbestuur houdt bij de toekenning van de hogere salarisschaal rekening met de verworven ervaring, de doorlopen beroepscarrière en de verworven kwalificaties.

Art. V.35.[686] Bij de benoeming of aanstelling in een graad van het zelfstandig academisch personeel schaalt het universiteitsbestuur de leden van het zelfstandig academisch personeel in, in de overeenstemmende salarisschaal op grond van een gemotiveerde beoordeling van de doorlopen academische carrière, de academische verdiensten, de doorlopen carrière buiten de academische wereld en de verworven ervaring en kwalificaties. Als een universiteit een personeelslid van een andere universiteit aanstelt of benoemt, dan neemt de universiteit bij deze beoordeling de inschalingsanciënniteit verworven in dezelfde salarisschaal aan de universiteit van herkomst mee in overweging.

---

[685] **Artikel V.34.** : Universiteitendecreet, artikel 96, gewijzigd bij het decreet van 5 april 1995 tot wijziging van het decreet van 12 juni 1991 betreffende de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap om de organisatie van een specifieke opleiding in de huisartsgeneeskunde te organiseren, en andere bepalingen betreffende de universiteiten, artikel 16, OD IX, artikel 91, OD X, artikel III.14 en OD XVII, artikel V.1.

[686] **Artikel V.35.** : Universiteitendecreet, artikel 97, vervangen bij OD X, artikel III.15 en gewijzigd bij het decreet van 20 oktober 2000 betreffende het onderwijs XII - Ensor, artikel 45, het Decreet tertiair onderwijs, artikel 50 en bij OD XVIII, artikel V.5.
In het tweede lid zijn de woorden “artikel 101, 3°, van het decreet van 13 juli 1994 betreffende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap” vervangen door de woorden “artikel V.121, eerste lid, 3°”.
In het vierde lid zijn de woorden “artikel 105” vervangen door de woorden “artikel V.45”.

Onverminderd het eerste lid moeten in het geval van instellingsoverschrijdende mobiliteit te allen tijde de diensten in overweging worden genomen die in een andere geregistreerde hoger onderwijsinstelling werden gepresteerd binnen dezelfde graad van het zelfstandig academisch personeel of in een overeenstemmend ambt van het onderwijzend personeel zoals beschreven in artikel V.121, eerste lid, 3°.

Het salaris van een deeltijds zelfstandig academisch personeelslid is een evenredig deel van het salaris van een voltijds zelfstandig academisch personeelslid.

Bij de uitbreiding van een deeltijds naar een voltijds dienstverband of bij het heropnemen van een voltijds dienstverband zoals bedoeld in artikel V.45, kan de inschalingsanciënniteit worden heroverwogen indien het betrokken personeelslid tijdens de aanstelling in het deeltijds dienstverband belangrijke nieuwe beroepservaring verworven heeft. De heroverweging van de inschalingsanciënniteit moet uitdrukkelijk en grondig gemotiveerd worden.

De anciënniteitsopbouw in een salarisschaal met het oog op het verkrijgen van de volgende salaristrappen is gelijk aan de nominale aanstellingsduur, ongeacht de omvang van het dienstverband.

Het ten laste van de universiteit komende jaarsalaris van de gepromoveerde onderzoekers in dienst van het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek-Vlaanderen of van het Vlaams Instituut voor de bevordering van het Wetenschappelijk-Technologisch onderzoek in de Industrie, die voor 1 oktober 1999 werden benoemd of aangesteld in 1 van de graden van het zelfstandig academisch personeel en waarvan de opdracht uitsluitend onderwijsactiviteiten omvat, wordt beperkt tot het verschil tussen het jaarsalaris dat zij zouden ontvangen als lid van het zelfstandig academisch personeel in een voltijds dienstverband met dezelfde anciënniteit, en het jaarsalaris à 100% dat zij ontvangen als onderzoeker in dienst van 1 van de eerder genoemde instellingen.

Art. V.36.[687] §1. Het salaris van de leden van het assisterend academisch personeel die tevens benoemd of aangesteld zijn als lid van het zelfstandig academisch personeel met een deeltijds dienstverband, is samengesteld uit 2 delen. Elk deel is hetzelfde evenredig aandeel als de omvang van het dienstverband van het salaris aan 100% dat de betrokkene zou genoten hebben in geval van een benoeming of aanstelling in een voltijds dienstverband.

In geval van uitbreiding van het dienstverband als lid van het zelfstandig academisch personeel tot een voltijds dienstverband in dezelfde graad, wordt het betrokken personeelslid ingeschaald op dezelfde salaristrap in de schaal verbonden aan die graad.

§2. De omvang van de gecombineerde opdrachten samen is beperkt tot het equivalent van een voltijds dienstverband.

§3. In geval van de combinatie van een voltijds dienstverband als lid van het assisterend academisch personeel met een deeltijds dienstverband als lid van het

[687] **Artikel V.36.** : Universiteitendecreet, artikel 97bis, ingevoegd bij OD X, artikel III.16 en gewijzigd bij het Decreet tertiair onderwijs, artikel 50.

zelfstandig academisch personeel waarvan de opdracht uitsluitend onderwijsactiviteiten omvat, is de omvang van de opdracht beperkt tot ten hoogste 2 jaaruren. Bij benoeming of aanstelling in een voltijds dienstverband als lid van het zelfstandig academisch personeel gebeurt de inschaling in de overeenkomstige salarisschaal, rekening houdend met het salaris dat de betrokkene genoot als lid van het zelfstandig academisch personeel.

Art. V.37.[688] Bij elke benoeming of aanstelling stelt het universiteitsbestuur de datum van ranginneming vast voor het verkrijgen van de periodieke verhogingen in de salarisschalen van de ambten van het academisch personeel, rekening houdend met de toegekende inschalingsanciënniteit.

In afwijking van het bepaalde in het eerste lid kan de Vlaamse Regering in het uitvoeringsbesluit genomen krachtens artikel V.2, tweede lid bepalen dat bepaalde onderbrekingen van de ambtsvervulling niet meegerekend worden in de anciënniteit met het oog op het verkrijgen van een periodieke verhoging in de salarisschaal.

Art. V.38.[689] Voor de toepassing van artikel V.33, tweede lid, en artikel V.35, eerste lid, bepaalt het universiteitsbestuur de algemene bezoldigingsvoorschriften.

Art. V.39.[690] Aan de personen die in de universiteit een bestuursmandaat bekleden, kan een vergoeding worden toegekend waarvan het bedrag door het universiteitsbestuur of het ermee gelijk te stellen orgaan wordt bepaald.

Het universiteitsbestuur kan jaarlijks een premie toekennen aan leden van het academisch personeel na evaluatie van de geleverde prestaties. Deze premies worden aangerekend op de uitgaven voor het academisch personeel. Het totaal bedrag aan voorziene premies beloopt ten hoogste 1% van de geraamde personeelsuitgaven voor het academisch personeel zoals die blijken uit afdeling I van de begroting bedoeld in artikel IV.14. De premies worden meegerekend als personeelsuitgaven voor het bepalen van de in artikel IV.19 bedoelde 80%- of 85%-norm.

Het universiteitsbestuur kan ten laste van de inkomsten uit postacademische vorming aan leden van het academisch personeel die in het kader van hun opdracht belast worden met het verschaffen van postacademische vorming een persoonlijke vergoeding toekennen. Het totaal bedrag aan vergoedingen die kunnen worden toegekend, bedraagt ten hoogste de helft van de totale inkomsten voortvloeiend uit postacademische vorming, na aftrek van alle kosten.

Art. V.40.[691] De gastprofessoren kunnen ten hoogste de bezoldiging van een gewoon hoogleraar genieten. De gastprofessoren mogen daarenboven vergoedingen

---

[688] **Artikel V.37.** : Universiteitendecreet, artikel 98, gewijzigd bij OD IX, artikel 92 en bij het Decreet tertiair onderwijs, artikel 50.
In het tweede lid zijn de woorden “artikel 63” vervangen door de woorden “artikel V.2”.
[689] **Artikel V.38.** : Universiteitendecreet, artikel 99, hersteld bij het Aanvullingsdecreet, artikel V.88.
De woorden “artikel 95” zijn vervangen door de woorden “artikel V.33” en de woorden “artikel 97” zijn vervangen door de woorden “artikel V.35”.
[690] **Artikel V.39.** : Universiteitendecreet, artikel 100, gewijzigd bij het Reparatiedecreet, artikel 31, en bij OD VI, artikel 122.
In het tweede lid zijn de woorden “artikel 154 van dit decreet” vervangen door de woorden “artikel IV.14” en zijn de woorden“artikel 160” vervangen door de woorden “artikel IV.19”.

ontvangen voor kosten inherent aan hun overkomst en tijdelijk verblijf, zij het maximum ten belope van hun werkelijke reis- en verblijfkosten.

Art. V.41.[692] Leden van het academisch personeel die in toepassing van artikel V.226 prestaties verschaffen in een andere universiteit of hogeschool, mogen vergoedingen ontvangen voor kosten inherent aan hun overkomst en tijdelijk verblijf, zij het maximum tot beloop van hun werkelijke reis- en verblijfkosten.

Art. V.42.[693] Voor de in deze titel bepaalde salarissen en vergoedingen, met uitsluiting van de vergoedingen bedoeld in artikel V.39, geldt de indexregeling die wordt toegepast op de salarissen van het personeel van de diensten van de Vlaamse overheid.

Art. V.43.[694] §1. De Vlaamse Regering stelt voor het academisch personeel de haard- en standplaatstoelage, het vakantiegeld en de eindejaarstoelage vast.

Het universiteitsbestuur bepaalt de overige vergoedingen en toelagen.

§2. Tot op de datum waarop het in paragraaf 1, eerste lid, vermelde besluit in werking treedt, ontvangen de leden van het academisch personeel de haard- en standplaatstoelage, het vakantiegeld en de eindejaarstoelage zoals die op 31 december 2005 voor de personeelsleden van de Vlaamse Gemeenschap en hun rechthebbenden van toepassing waren. Hierop wordt wel nog de indexeringsregeling, bedoeld in artikel V.42, toegepast.

Art. V.44.[695] §1. In afwijking van artikel 2, §1, van de wet van 4 augustus 1986 tot regeling van de oppensioenstelling van de leden van het onderwijzend personeel van het universitair onderwijs en tot wijziging van andere bepalingen van de onderwijswetgeving kan de benoeming van een in het artikel 1 van de wet van 4 augustus 1986 bedoeld personeelslid na het academiejaar waarin het de leeftijd van 65 jaar bereikt heeft, telkens met maximum 1 academiejaar en telkens met instemming van het universiteitsbestuur verlengd worden. Het universiteitsbestuur bepaalt bij reglement de procedure voor een verlenging van de benoeming.

§2. Het universiteitsbestuur kan beslissen dat een lid van het zelfstandig academisch personeel dat met pensioen is een deel van de activiteiten van onderwijs onderzoek of dienstverlening mag voortzetten. Het universiteitsbestuur kan hiervoor een vergoeding ten laste van de werkingsuitkeringen geven. De beslissing geldt voor maximum 1 jaar en kan telkens met maximum 1 jaar verlengd worden.

---

[691] **Artikel V.40.** : Universiteitendecreet, artikel 101, gewijzigd bij het Reparatiedecreet, artikel 32.
[692] **Artikel V.41.** : Universiteitendecreet, artikel 102.
De woorden “artikel 80” zijn vervangen door de woorden “artikel V.226” en de woorden “instelling van hoger onderwijs van het lange type” zijn vervangen door het woord “hogeschool”.
[693] **Artikel V.42.** : Universiteitendecreet, artikel 103.
De woorden “bij dit decreet” zijn vervangen door de woorden “in deze titel”, de woorden “artikel 100” zijn vervangen door de woorden “artikel V.39”, het woord “wedden” is telkens vervangen door het woord “salarissen” en de woorden “het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap” zijn vervangen door de woorden “de diensten van de Vlaamse overheid”.
[694] **Artikel V.43.** : Universiteitendecreet, artikel 104, vervangen bij het decreet van 30 juni 2006 houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2006, artikel 8.
In paragraaf 2 zijn de woorden “artikel 103” vervangen door de woorden “artikel V.42”.
[695] **Artikel V.44.** : Universiteitendecreet, artikel 104bis, ingevoegd bij OD VIII, artikel 62 en vervangen bij OD XXII, artikel V.2.

Art. V.45.[696] Het voltijds lid van het zelfstandig academisch personeel dat op zijn verzoek of in toepassing van artikel V.13 ambtshalve in een deeltijds statuut wordt geplaatst, verkrijgt vanaf het ogenblik dat hij opnieuw aan de gestelde voorwaarden voldoet, en indien het nog geen 60 jaar oud is, opnieuw een voltijdse opdracht en geniet het overeenkomstige salaris.

Dit recht vervalt indien het betrokken lid langer dan 8 al dan niet opeenvolgende academiejaren een dergelijke bezoldigde activiteit uitoefent. Evenwel kan het universiteitsbestuur het deeltijds dienstverband, vanaf het ogenblik dat het betrokken lid aan de gestelde voorwaarden voldoet, uitbreiden tot een voltijds dienstverband.

Afdeling 5. Evaluatie

Art. V.46.[697] Het universiteitsbestuur legt de regels vast voor de evaluatie van de prestaties en de wijze van functioneren van de leden van het academisch personeel.

Ten minste om de 5 jaar moet er een evaluatie plaatsvinden van de wijze waarop elk lid van het academisch personeel zijn taak heeft vervuld in de voorbije periode. De evaluatieprocedure moet voorzien in een beroepsmogelijkheid met onafhankelijke beroepsinstanties. De procedure moet de rechten van het personeelslid maximaal waarborgen. In afwijking van het bepaalde in de eerste volzin moet er evenwel een evaluatie plaatsvinden 3 jaar na de eerste aanstelling en na elke benoeming of bevordering.

Indien de geleverde prestaties en de bereikte resultaten als ondermaats worden geëvalueerd, kan het universiteitsbestuur besluiten dat de anciënniteitsopbouw met het oog op de volgende salaristrap gedurende een jaar wordt gehalveerd.

Indien het eindoordeel van een evaluatie “onvoldoende” is, kan het universiteitsbestuur de anciënniteitsopbouw met het oog op de volgende salaristrap gedurende een jaar stopzetten.

Indien het eindoordeel van 2 opeenvolgende evaluaties “onvoldoende” is of driemaal “onvoldoende” is in de loop van de beroepscarrière, kan het universiteitsbestuur het betrokken personeelslid ontslaan. In deze gevallen wordt een opzeggingstermijn toegekend waarvan de duur gelijk is aan de periode die nodig is om de voordelen van de sociale zekerheid en werkloosheidsuitkeringen te kunnen genieten. Tijdens deze opzeggingsperiode wordt het personeelslid geacht als tijdelijk te zijn aangesteld en kan het universiteitsbestuur het betrokken personeelslid met een andere opdracht belasten. Het betrokken personeelslid geniet dan het brutosalaris verbonden aan het ambt waarin het was benoemd. Het personeelslid kan geheel of gedeeltelijk afstand doen van die opzeggingstermijn.

---

[696] **Artikel V.45.** : Universiteitendecreet, artikel 105, gewijzigd bij OD X, artikel III.18 en bij het Decreet tertiair onderwijs, artikel 51.
In het eerste lid zijn de woorden “artikel 75” vervangen door de woorden “artikel V.13” en zijn de woorden “de overeenkomstige wedde” vervangen door de woorden “het overeenkomstige salaris”.
[697] **Artikel V.46.** : Universiteitendecreet, artikel 106bis, eerste tot en met vijfde lid en zevende lid, eerste zin, ingevoegd bij OD X, artikel III.20.

Het universiteitsbestuur deelt de vastgestelde evaluatieprocedure mee aan de Vlaamse Regering.

Hoofdstuk 2. Het administratief en technisch personeel
Afdeling 1. Toepassingsgebied

Art. V.47.[698] De bepalingen van dit hoofdstuk zijn van toepassing op het administratief en technisch personeel van de universiteiten bezoldigd ten laste van de werkingsuitkeringen verschaft door de Vlaamse Gemeenschap.

Afdeling 2. Loopbaankader

Art. V.48.[699] Het loopbaankader van het administratief en technisch personeel omvat het geheel van de functies en de daaraan gekoppelde graden die de leden van het administratief en technisch personeel kunnen vervullen. Het universiteitsbestuur stelt voor elke functie een functiebeschrijving en -profiel vast.

Art. V.49.[700] Als diplomavoorwaarde geldt het bezit van het desbetreffende Belgische diploma dan wel het bezit van een diploma of certificaat dat in toepassing van de Europese richtlijnen of een bilateraal akkoord daarmee als gelijkwaardig wordt erkend.

Afdeling 3. Toewijzing van betrekkingen en definitieve ambtsneerlegging

Art. V.50.[701] Benoemingen of aanstellingen in de functies waarin het loopbaankader voorziet, gebeuren door werving, bevordering, overheveling of mutatie.

De benoemingen of aanstellingen vinden in principe plaats in een voltijds of deeltijds vast dienstverband. De omvang van een deeltijds dienstverband wordt uitgedrukt in een procentueel aandeel van een voltijds dienstverband. Het procentueel dienstverband moet ten minste 10% van een voltijdse aanstelling omvatten en wordt als een veelvoud van 5 uitgedrukt. Een halve dag per week komt overeen met 10%. De betrokkenen verkrijgen hetzelfde procentueel aandeel van het salaris dat zij zouden genieten in een voltijds dienstverband. Om te voorzien in tijdelijke personeelsbehoeften of in tijdelijke vervangingen van personeelsleden, kan het universiteitsbestuur personeel aanwerven, doch enkel op contractuele basis. De duur van de waarneming van vacante betrekkingen in afwachting van de definitieve opvulling ervan kan ten hoogste 2 jaar bedragen.

Het universiteitsbestuur kan de omvang van het dienstverband wijzigen met instemming of op verzoek van het personeelslid. In geval van een vermindering van de omvang behoudt het personeelslid gedurende 6 jaar het recht van terugkeer naar de oorspronkelijke omvang.

---

[698] **Artikel V.47.** : Universiteitendecreet, artikel 107.
De woorden “administratief en technisch personeel” zijn vervangen door de woorden “administratief en technisch personeel van de universiteiten”.
[699] **Artikel V.48.** : Universiteitendecreet, artikel 108, gewijzigd bij OD X, artikel III.21 en bij OD XXIII, artikel V.6.
[700] **Artikel V.49.** : Universiteitendecreet, artikel 110, gewijzigd bijOD IX, artikel 94.
[701] **Artikel V.50.** : Universiteitendecreet, artikel 111, vervangen bij OD X, artikel III.23 en gewijzigd bij OD XXIII, artikel V.7.

Art. V.51.[702] Onder werving wordt verstaan het aantrekken van personeelsleden na een openbare vacature en na een vergelijkende selectieprocedure. Een vacature wordt via ten minste 2 openbare informatiekanalen bekendgemaakt. Het universiteitsbestuur kan een wervingsreserve aanleggen voor een cluster van verwante functies.

Het vacaturebericht vermeldt ten minste de volgende gegevens:
1° de functie-inhoud;
2° de functie-eisen, inclusief specifieke diploma-eisen indien nodig;
3° de graad of de graden;
4° de omvang van de functie;
5° het vaste of tijdelijk karakter;
6° de selectieprocedure.

Het universiteitsbestuur kan de kandidaat in kwestie, afhankelijk van diens beroepservaring en aantoonbare kwaliteiten, benoemen of aanstellen in 1 van de graden vermeld in het vacaturebericht. In het vacaturebericht mogen ten hoogste 3 opeenvolgende graden vermeld worden.

Art. V.52.[703] Een universiteit kan een vacante betrekking in het administratief en technisch personeel ook invullen via de overname van een benoemd lid van het administratief en technisch personeel van een andere universiteit. Het overgenomen personeelslid behoudt bij de overname de salarisschaal en anciënniteit die het genoot aan de universiteit waar het benoemd was, tenzij de overnemende universiteit het personeelslid in een hogere salaristrap of salarisschaal inschaalt.

De overname van een benoemd personeelslid is niet mogelijk zonder de instemming van het betrokken personeelslid.

Art. V.53.[704] In afwijking van de voorwaarden, vermeld in artikel V.51, kan het universiteitsbestuur een voltijdse praktijkassistent die op 1 oktober 2013 5 jaar of langer aangesteld is als praktijkassistent na afloop van de aanstellingstermijn zonder openbare vacature rangschikken in een graad van het administratief en technisch personeel ten laste van de werkingsuitkeringen van de Vlaamse Gemeenschap.

Art. V.54.[705] Onder bevordering wordt verstaan de benoeming of aanstelling in een functie van een hogere graad na interne bekendmaking en na het met succes doorlopen van de door het universiteitsbestuur vastgelegde selectieprocedure.

In afwijking van het eerste lid kan een bevordering in een functie van de onmiddellijk hogere graad en van de daaropvolgende graad plaatsvinden zonder interne bekendmaking en zonder selectie indien dit gebeurt in het kader van een vooraf door het universiteitsbestuur bepaalde loopbaanplanning. Deze afwijking geldt enkel

---

[702] **Artikel V.51.** : Universiteitendecreet, artikel 112, vervangen bij OD X, artikel III.24 en gewijzigd bij OD XVII, artikel V.2.
In het tweede lid is de onderverdeling in streepjes vervangen door een onderverdeling in 1°, 2°, 3°, 4°, 5° en 6°.
[703] **Artikel V.52.** : Universiteitendecreet, artikel 113, opgeheven bij OD XVII, artikel V.3 en terug ingevoegd bij OD XXI, artikel V.2.
[704] **Artikel V.53.** : Universiteitendecreet, artikel 113bis, ingevoegd bij OD XXIII, artikel V.8
De woorden “artikel 112” zijn vervangen door de woorden “artikel V.51”.
[705] **Artikel V.54.** : Universiteitendecreet, artikel 114, vervangen bij OD X, artikel III.26 en gewijzigd bij OD XXIII, artikel V.9.

voor de zeer goed functionerende en presterende personeelsleden. De bevordering moet afdoende gemotiveerd worden op basis van een evaluatie van de door de betrokkene geleverde prestaties.

Een eerste bevordering in een leidinggevende functie vindt steeds plaats na interne bekendmaking en selectie.

Art. V.55.[706] Bij de aanwerving doorloopt het personeelslid een stage, respectievelijk een proefperiode van minimum een maand en maximum een jaar, naargelang de publiekrechtelijke of privaatrechtelijke rechtspositieregeling van de universiteit.

Art. V.56.[707] Het universiteitsbestuur weegt bij elke selectie minstens de verworven kennis en ervaring, de opleiding, de technische en persoonlijke bekwaamheden en de potentialiteit van de kandidaten af tegen de functiebeschrijving en het functieprofiel. De beslissing wordt gemotiveerd op grond van die afweging.

Art. V.57.[708] Onder mutatie wordt verstaan de verandering van functie in dezelfde graad op verzoek van het betrokken personeelslid, ambtshalve of als resultaat van een selectie na interne bekendmaking. Het universiteitsbestuur legt de procedure voor mutatie vast.

Art. V.58.[709] Personeelsleden ten laste van het patrimonium van de universiteit kunnen overgeheveld worden naar een functie van het loopbaankader, vermeld in artikel V.48 en bezoldigd ten laste van de werkingsuitkeringen van de Vlaamse Gemeenschap met behoud van hun verworven graad, salarisschaal en anciënniteit op voorwaarde dat:

1° zij geworven werden volgens de procedure die beantwoordt aan de in artikel V.51 bepaalde wervingseisen;
2° zij de graad, anciënniteit en salarisschaal bezitten die zij zouden bekomen hebben indien de voorgaande diensten gepresteerd werden overeenkomstig de wettelijke, decretale en reglementaire bepalingen van toepassing op het personeel ten laste van de jaarlijkse werkingsuitkeringen.

Voor de toepassing van dit artikel moet beschouwd worden als personeelslid ten laste van het patrimonium, elk personeelslid dat verbonden is door een arbeidsovereenkomst met de universiteit, met inbegrip van het universitair ziekenhuis voor zover dit deel uitmaakt van de universitaire rechtspersoon, en gefinancierd wordt buiten de werkingsuitkeringen van de Vlaamse Gemeenschap.

Art. V.59.[710] Een benoeming eindigt van rechtswege en zonder vooropzeg bij pensionering wegens het bereiken van de leeftijdsgrens van 65 jaar of, mits toestemming van het universiteitsbestuur, op het einde van het academiejaar waarin het personeelslid de leeftijd van 65 jaar heeft bereikt.

---

[706] **Artikel V.55.** : Universiteitendecreet, artikel 115.
[707] **Artikel V.56.** : Universiteitendecreet, artikel 116, vervangen bij OD X, artikel III.27.
[708] **Artikel V.57.** : Universiteitendecreet, artikel 116bis, ingevoegd bij OD VII, artikel 163 en vervangen bij OD X, artikel III.28.
[709] **Artikel V.58.** : Universiteitendecreet, artikel 117, gewijzigd bij OD XVII, artikel V.4 en bij OD XXIII, artikel V.10.
In de aanhef van het eerste lid zijn de woorden “artikel 108” vervangen door de woorden “artikel V.48”.
In het eerste lid, 1°, zijn de woorden “artikelen 112” vervangen door de woorden “artikel V.51”.
[710] **Artikel V.59.** : Universiteitendecreet, artikel 117bis, ingevoegd bij OD XXII, artikel V.4.

In afwijking van het eerste lid, kan de benoeming van het personeelslid na het academiejaar waarin het de leeftijd van 65 jaar bereikt heeft, telkens met maximum 1 jaar en telkens met instemming van het universiteitsbestuur verlengd worden. De definitieve ambtsneerlegging gaat pas in na het einde van de benoeming. Het universiteitsbestuur bepaalt bij reglement de procedure voor een verlenging van de benoeming.

Afdeling 4. Bezoldigingen

Art. V.60.[711] De Vlaamse Regering bepaalt de graden en de niveaus en stelt de daaraan verbonden salarisschalen van het administratief en technisch personeel vast.

Het universiteitsbestuur schaalt de leden van het administratief en technisch personeel bij eerste aanstelling of benoeming in de overeenstemmende salarisschaal, rekening houdend, geheel of gedeeltelijk, met de verworven ervaring, de doorlopen beroepscarrière en de verworven kwalificaties.

Het salaris van een lid van het administratief en technisch personeel in deeltijds dienstverband is een evenredig deel van het salaris van een lid van het administratief en technisch personeel in voltijds dienstverband.

De anciënniteitsopbouw in een salarisschaal is gelijk aan de nominale aanstellingsduur, ongeacht de omvang van het dienstverband.

Het universiteitsbestuur kan aan door hem bepaalde categorieën van het administratief en technisch personeel een arbeidsmarktschaarstetoeslag toekennen van maximaal 20% van het jaarsalaris voor een periode van maximum 2 jaar. Deze toeslag is hernieuwbaar zolang de arbeidsmarktkrapte voortduurt.

Het universiteitsbestuur kan jaarlijks een premie toekennen aan leden van het administratief en technisch personeel na evaluatie van de geleverde prestaties. De premies worden aangerekend op de personeelsuitgaven voor het administratief en technisch personeel. Het totaal bedrag aan voorziene premies beloopt ten hoogste 1% van de geraamde personeelsuitgaven voor het administratief en technisch personeel zoals die blijken uit afdeling I van de begroting bedoeld in artikel IV.14. De premies worden meegerekend als personeelsuitgaven voor het bepalen van de in artikel IV.19 bedoelde 80%- of 85% norm.

Art. V.61.[712] §1. De Vlaamse Regering stelt voor het administratief en technisch personeel de haard- en standplaatstoelage, het vakantiegeld en de eindejaarstoelage vast.

---

[711] **Artikel V.60.** : Universiteitendecreet, artikel 120, gewijzigd bij OD VI, artikel 124, OD X, artikel III.30 en het decreet van 30 juni 2006 houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2006, artikel 9.
In het zesde lid zijn de woorden “artikel 154 van dit decreet” vervangen door de woorden “artikel IV.14” en zijn de woorden “artikel 160” vervangen door de woorden en “artikel IV.19”.
[712] **Artikel V.61.** : Universiteitendecreet, artikel 120bis, ingevoegd bij het decreet van 30 juni 2006 houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2006, artikel 10.
In paragraaf 2 zijn de woorden “artikel 103” vervangen door de woorden “artikel V.42”.

Het universiteitsbestuur bepaalt de overige vergoedingen en toelagen.

§2. Tot op de datum waarop het in paragraaf 1, eerste lid, vermelde besluit in werking treedt, ontvangen de leden van het administratief en technisch personeel de haard- en standplaatstoelage, het vakantiegeld en de eindejaarstoelage zoals die op 31 december 2005 voor de personeelsleden van de Vlaamse Gemeenschap en hun rechthebbenden van toepassing waren. Hierop wordt wel nog de indexeringsregeling, bedoeld in artikel V.42, toegepast.

Afdeling 5. Evaluatie

Art. V.62.[713] Het universiteitsbestuur legt een evaluatieprocedure vast met inbegrip van een beroepsmogelijkheid met onafhankelijke beroepsinstanties. De procedure moet de rechten van het personeelslid maximaal waarborgen.

Ten minste om de 5 jaar vindt er een evaluatie plaats van de geleverde prestaties, de bereikte resultaten en de wijze van functioneren van elk lid van het administratief en technisch personeel, gerelateerd aan de functiebeschrijving en het functieprofiel. In afwijking van het bepaalde in de eerste volzin moet er evenwel een evaluatie plaatsvinden 3 jaar na de eerste aanstelling en na elke benoeming of bevordering.

Indien de geleverde prestaties en de bereikte resultaten als ondermaats worden geëvalueerd, kan het universiteitsbestuur besluiten dat de anciënniteitsopbouw met het oog op de volgende salaristrap gedurende een jaar wordt gehalveerd.

Indien het eindoordeel van een evaluatie “onvoldoende” is, kan het universiteitsbestuur de anciënniteitsopbouw met het oog op de volgende salaristrap gedurende een jaar stopzetten.

Indien het resultaat van deze evaluatie tweemaal na elkaar of driemaal in de loop van de beroepscarrière een “onvoldoende” oplevert, kan het universiteitsbestuur het betrokken personeelslid ontslaan. In deze gevallen wordt een opzeggingstermijn toegekend waarvan de duur gelijk is aan de periode die nodig is om de voordelen van de sociale zekerheid en werkloosheidsuitkeringen te kunnen genieten. Tijdens deze opzeggingsperiode wordt het personeelslid geacht als tijdelijk te zijn aangesteld en kan het universiteitsbestuur het betrokken personeelslid met een andere opdracht belasten. Het betrokken personeelslid geniet dan het brutosalaris verbonden aan het ambt waarin het was benoemd. Het personeelslid kan geheel of gedeeltelijk afstand doen van die opzeggingstermijn.

Indien de prestaties van een personeelslid als ondermaats of als onvoldoende worden beoordeeld, kan het universiteitsbestuur het personeelslid op zijn verzoek terugzetten in een lagere graad.

Het universiteitsbestuur deelt de vastgestelde evaluatieprocedure mee aan de Vlaamse Regering.

---

[713] **Artikel V.62.** : Universiteitendecreet, artikel 118, eerste tot en met zevende lid, eerste zin, vervangen bij OD X, artikel III.29.

Afdeling 6. Tuchtregeling, administratieve standen, verlofregeling en ambtsneerlegging

Art. V.63.[714] Bij ontstentenis van een regeling opgenomen in een collectieve arbeidsovereenkomst of vastgesteld na onderhandeling in het bevoegde sectorcomité, is de regeling met betrekking tot de tucht, de administratieve standen, de toelaatbare onderbrekingen van de ambtsuitoefening op verzoek van het betreffende personeelslid wegens persoonlijke dan wel sociale redenen, en de definitieve ambtsneerlegging van het personeel van de diensten van de Vlaamse overheid van toepassing.

Als de universiteiten een eigen tuchtregeling uitwerken, voorzien zij daarin in de mogelijkheid van een preventieve schorsing van het personeelslid in het belang van de dienst. Ten minste in de volgende gevallen kan daarbij een deel van het salaris worden ingehouden:

1° wanneer het personeelslid strafrechtelijk vervolgd wordt;
2° wanneer het personeelslid tuchtrechtelijk vervolgd wordt wegens een ernstig vergrijp waarbij het personeelslid op heterdaad betrapt is of waarvoor er afdoende aanwijzingen zijn.

De inhouding van het salaris bij preventieve schorsing mag niet meer bedragen dan 1/5 van de nettobezoldiging.

De regeling inzake preventieve schorsing waarborgt maximaal de rechten van het personeelslid en bevat een beroepsmogelijkheid.

Hoofdstuk 3. De integratie van het hogescholenpersoneel dat verbonden is aan één of meerdere academische hogeschoolopleidingen in de universiteiten
Afdeling 1. Personeelsleden in het integratiekader

Art. V.64.[715] Een universiteit die academische hogeschoolopleidingen integreert, neemt met ingang van 1 oktober 2013 de personeelsleden in het integratiekader over van die hogeschool of hogescholen die academische opleidingen overdragen aan de desbetreffende universiteit, en dit voor de omvang van de opdracht, zoals opgenomen in de lijst vermeld in artikel V.209, §7, 7°.

De personeelsleden in het integratiekader worden vanaf 1 oktober 2013 personeelsleden van de desbetreffende universiteit, en dit voor de omvang van de opdracht, zoals opgenomen in de lijst vermeld in artikel V.209, §7, 7°.

De universiteit treedt ten opzichte van de personeelsleden in het integratiekader vanaf 1 oktober 2013 in de rechten en verplichtingen van de hogeschool die voor de integratie de betrokken personeelsleden tewerkstelde. In deze overdracht zijn alle rechten en verplichtingen verbonden aan hangende en toekomstige procedures inbegrepen.

---

[714] **Artikel V.63.** : Universiteitendecreet, artikel 121, gewijzigd bij OD XX, artikel V.1.
In het eerste lid zijn de woorden "het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap" vervangen door de woorden "de diensten van de Vlaamse overheid" en zijn de woorden "van toepassing" naar het einde van de zin verplaatst.
[715] **Artikel V.64.** : Universiteitendecreet, artikel 121ter, ingevoegd bij het integratiedecreet, artikel 74.
In het eerste en tweede lid zijn de woorden "artikel 171decies, §7, 7°, van het Hogescholendecreet" vervangen door de woorden "artikel V.209, §7, 7°".
In de tweede zin van het derde lid is het woord "inbegrepen" naar het einde van de zin verplaatst.

Art. V.65.[716] De rechtspositieregeling, zoals vastgelegd bij of krachtens deel 5, titel 2, blijft, met behoud van toepassing van de bepalingen van dit hoofdstuk, van toepassing op de personeelsleden in het integratiekader. Ze behouden hun hoedanigheid van personeel van het niet-universitair onderwijs.

Het universiteitsbestuur oefent tegenover de personeelsleden in het integratiekader de bevoegdheden uit die overeenkomstig de rechtspositieregeling, zoals vastgelegd bij of krachtens deel 5, titel 2, deel 5, titel 3, deel 5, titel 4, hoofdstuk 3 en 5 en deel 5, titel 5, hoofdstuk 2 en 5 toegewezen zijn aan het bestuursorgaan van de hogeschool dat door of krachtens de wet, het decreet of de statuten is aangewezen om de door of krachtens deel 5, titel 2, deel 5, titel 3, deel 5, titel 4, hoofdstuk 3 en 5 en deel 5, titel 5, hoofdstuk 2 en 5 toegewezen bevoegdheden uit te oefenen.

Art. V.66.[717] §1 De personeelsleden in het integratiekader oefenen na de integratie in de universiteit de opdracht uit die ze voor de integratie aan de hogeschool uitoefenden.

§2. Het universiteitsbestuur kan na de integratie de opdracht en de taakomschrijving van de leden van het onderwijzend personeel in het integratiekader wijzigen op het vlak van inhoud en aard onder de volgende voorwaarden:

1° het universiteitsbestuur heeft bij reglement de regels vastgelegd volgens dewelke de opdrachten van de personeelsleden worden gewijzigd;
2° het orgaan of de organen waaraan de opdrachten verbonden zijn heeft advies gegeven over de wijziging;
3° het betrokken personeelslid heeft ingestemd met de wijziging of het betrokken personeelslid is gehoord door het adviesgevende orgaan.

Het universiteitsbestuur kan na de integratie de opdracht en de taakomschrijving van de leden van het administratief en technisch personeel in het integratiekader wijzigen conform de reglementen die van toepassing zijn binnen de universiteit.

Art. V.67.[718] §1. De regelingen en reglementen, opgesteld door het hogeschoolbestuur overeenkomstig deel 5, titel 2, deel 5, titel 3, deel 5, titel

---

[716] **Artikel V.65.** : Universiteitendecreet, artikel 121quater, ingevoegd bij het integratiedecreet, artikel 75.
In het eerste en tweede lid zijn de woorden “zoals vastgelegd bij of krachtens het Hogescholendecreet” vervangen door de woorden “zoals vastgelegd bij of krachtens deel 5, titel 2, deel 5, titel 3, deel 5, titel 4, hoofdstuk 3 en 5 en deel 5, titel 5, hoofdstuk 2 en 5”.
In het tweede lid zijn de woorden “door of krachtens het Hogescholendecreet” vervangen door de woorden “door of krachtens deel 5, titel 2, deel 5, titel 3, deel 5, titel 4, hoofdstuk 3 en 5 en deel 5, titel 5, hoofdstuk 2 en 5”.
[717] **Artikel V.66.** : Universiteitendecreet, artikel 121quinquies, ingevoegd bij het integratiedecreet, artikel 76.
[718] **Artikel V.67.** : Universiteitendecreet, artikel 121sexies, ingevoegd bij het integratiedecreet, artikel 77.
In paragraaf 1 zijn de woorden “overeenkomstig het Hogescholendecreet” vervangen door de woorden “overeenkomstig deel 5, titel 2, deel 5, titel 3, deel 5, titel 4, hoofdstuk 3 en 5 en deel 5, titel 5, hoofdstuk 2 en 5”.

4, hoofdstuk 3 en 5 en deel 5, titel 5, hoofdstuk 2 en 5 en de daaruit volgende uitvoeringsbesluiten, of overeenkomstig andere wettelijke of decretale bepalingen, blijven na de integratie in de universiteit van toepassing op de personeelsleden in het integratiekader.

§2. Het universiteitsbestuur kan na de integratie een eigen regeling of reglement uitwerken voor de personeelsleden in het integratiekader. Bij de uitwerking van deze aangepaste regelingen of reglementen neemt het universiteitsbestuur de bepalingen, vermeld in deel 5, titel 2, deel 5, titel 3, deel 5, titel 4, hoofdstuk 3 en 5 en deel 5, titel 5, hoofdstuk 2 en 5 en de daaruit voortvloeiende bepalingen, in acht, alsook alle andere bij wet of decreet opgelegde voorwaarden.

Deze regelingen of reglementen zijn het voorwerp van onderhandelingen in de bestaande medezeggenschapsorganen binnen de universiteit of worden onderhandeld in het kader van het afsluiten van een collectieve arbeidsovereenkomst binnen de universiteit. Voor deze onderhandelingen is de afvaardiging van het personeel samengesteld overeenkomstig artikel V.239, §2, derde lid, c.q. voor ten minste de helft samengesteld uit afgevaardigden van het personeel in het integratiekader.

Art. V.68.[719] §1. Het universiteitsbestuur kan een mandaat, vermeld in artikel V.80, 16°, of een mandaat van departementshoofd, vermeld in artikel V.127, toegekend aan een personeelslid in het integratiekader vóór de integratie in de universiteit, vroegtijdig stopzetten als de bijzondere opdracht of de functie van departementshoofd binnen de universiteit zonder voorwerp is.

Met behoud van de toepassing van artikel V.156, §3, artikel V.180, §3, en artikel V.183, tweede lid, vervallen in dat geval, vanaf de datum van de beslissing, de mandaatsvergoeding of de niet-verworven salarisschaal, verbonden aan het mandaat.

§2. In afwijking van paragraaf 1 worden de personeelsleden die voor de integratie belast waren met het mandaat van algemeen directeur en die na de integratie opgenomen zijn in het integratiekader van een universiteit, definitief ingeschaald in de salarisschaal van gewoon hoogleraar. De betrokken personeelsleden verliezen wel de bevoegdheid van algemeen directeur en kunnen evenmin deze titel nog dragen.

In paragraaf 2, eerste lid, zijn de woorden “vermeld in het Hogescholendecreet” vervangen door de woorden “vermeld in deel 5, titel 2, deel 5, titel 3, deel 5, titel 4, hoofdstuk 3 en 5 en deel 5, titel 5, hoofdstuk 2 en 5”.
In paragraaf 2, tweede lid, zijn de woorden “artikel 122, §2, derde lid” vervangen door de woorden “artikel V.239, §2, derde lid”.

[719] **Artikel V.68.** : Universiteitendecreet, artikel 121septies, ingevoegd bij het integratiedecreet, artikel 78 en gewijzigd bij OD XXIII, artikel V.11.
In paragraaf 1, eerste lid zijn de woorden “artikel 2, 37°, van het Hogescholendecreet” vervangen door de woorden “artikel V.80, 16°” en zijn de woorden “artikel 109 van het Hogescholendecreet” vervangen door de woorden “artikel V.127”.
In paragraaf 1, tweede lid zijn de woorden “artikel 136, §3, artikel 158, §3, en artikel 158ter, tweede lid, van het Hogescholendecreet” vervangen door de woorden “artikel V.156, §3, V.180, §3 en V.183, tweede lid”.
In paragraaf 2, tweede lid, zijn de woorden “artikel 136, §1, van het decreet van 13 juli 1994 betreffende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap” vervangen door de woorden “artikel V.156, §1”.

In afwijking van paragraaf 1 verwerft een personeelslid dat voor de integratie belast was met het mandaat van bibliothecaris, en dat na de integratie opgenomen is in het integratiekader van een universiteit, definitief de salarisschaal, vermeld in artikel V.156, §1.

Art. V.69.[720] Een universiteit kan in het integratiekader geen nieuwe personeelsleden aanstellen of benoemen. Nieuwe personeelsleden zijn personeelsleden die op 1 februari 2013 niet opgenomen zijn in het integratiekader. Personeelsleden die overeenkomstig artikel V.220 overgedragen worden naar het integratiekader worden niet beschouwd als nieuwe personeelsleden in het integratiekader.

Een personeelslid dat op 1 februari 2013 een titularis in een betrekking vervangt, kan na beëindiging van die aanstelling niet opnieuw aangesteld worden in het integratiekader.

Art. V.70.[721] Statutair tijdelijk aangestelde lectoren en praktijkassistenten in het integratiekader, met een dienstanciënniteit van tien jaar op 30 september 2013, worden door de universiteit bij een gunstige evaluatie benoemd in het ambt van lector in het integratiekader. Voor de berekening van de vereiste dienstanciënniteit worden de diensten meegenomen, vermeld in artikel V.118, en de werkelijke diensten die het personeelslid in een contractueel dienstverband gepresteerd heeft in de hogeschool.

Art. V.71.[722] Statutair tijdelijk aangestelde leden van het administratief en technisch personeel in het integratiekader, met een dienstanciënniteit van 5 jaar in de hogescholen op 30 september 2013, berekend overeenkomstig artikel V.195, 1°, worden door de universiteit bij een gunstige evaluatie benoemd in het integratiekader.

Art. V.72.[723] Na de integratie geeft de universiteit de wijzigingen, vermeld in artikel V.210, door aan de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap volgens de geldende afspraken of regelgeving.

De Vlaamse Regering maakt jaarlijks een aangepaste lijst van de personeelsleden in het integratiekader kenbaar die de situatie op 1 januari van dat jaar weergeeft.

---

[720] **Artikel V.69.** : Universiteitendecreet, artikel 121octies, ingevoegd bij het integratiedecreet, artikel 79.
In het eerste lid zijn de woorden “artikel 171vicies quater van het Hogescholendecreet” vervangen door de woorden “artikel V.220”.
[721] **Artikel V.70.** : Universiteitendecreet, artikel 121novies, ingevoegd bij het integratiedecreet, artikel 80 en vervangen bij OD XXIII, artikel V.12.
De woorden “artikel 98 van het Hogescholendecreet” zijn vervangen door de woorden “artikel V.118”.
[722] **Artikel V.71.** : Universiteitendecreet, artikel 121decies, ingevoegd bij het integratiedecreet, artikel 81.
De woorden “artikel 169, 1°, van het Hogescholendecreet” zijn vervangen door de woorden “artikel V.195, 1°,”.
[723] **Artikel V.72.** : Universiteitendecreet, artikel 121undecies, ingevoegd bij het integratiedecreet, artikel 82.
In het eerste lid zijn de woorden “artikel 171undecies van het Hogescholendecreet” vervangen door de woorden “artikel V.210” en zijn de woorden “het Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming” vervangen door de woorden “de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap”.

Art. V.73.[724] Het universiteitsbestuur kan met het Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming een overeenkomst sluiten over de betaling van de salarissen, in voorkomend geval met inbegrip van het vakantiegeld en de eindejaarstoelage, de mandaatsvergoedingen, de premies en vergoedingen vermeld in artikel V.162 en V.179, de vergoedingen vermeld in artikel V.163, van de personeelsleden in het integratiekader.

In voorkomend geval verzorgt de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap de betalingen voor de personeelsleden in het integratiekader overeenkomstig de artikelen V.165, V.166, V.167, V.184, V.185 en V.186. De betaling gebeurt op basis van de gegevens verstrekt door het universiteitsbestuur en onder zijn verantwoordelijkheid.

De eerste overeenkomst heeft een minimale looptijd van 5 jaar.

Afdeling 2. Rangschikking in het kader van het academisch personeel of van het administratief en technisch personeel

Art.V.74.[725] §1. Het universiteitsbestuur kan de leden van het onderwijzend personeel van groep 3 in het integratiekader vanaf het begin van het academiejaar 2013-2014 rangschikken in een graad van het zelfstandig academisch personeel of van het administratief en technisch personeel in het universitaire kader. De universiteit stelt daartoe een reglement op vóór 1 april 2013. Bij de onderhandelingen over dit reglement wordt de samenstelling van de personeelsafgevaardigden, zoals vastgelegd in artikel V.67, §2, gerespecteerd.

In afwijking van artikel V.25 en V.51 is voor een rangschikking in het universitaire kader van een personeelslid van groep 3 uit het integratiekader geen voorafgaande openbare vacature vereist.

§2. Bij de vaststelling van de voorwaarden en criteria, vermeld in artikel V.23 en V.24, houdt het universiteitsbestuur rekening met het profiel van het vakgebIed van de overgenomen opleiding.

§3. De vast benoemde personeelsleden van groep 3 die, overeenkomstig paragraaf 1, gerangschikt worden in 1 van de,graden van het zelfstandIg academisch personeel, worden benoemd als lid van het zelfstandig academisch personeel.

---

[724] **Artikel V.73.** : Universiteitendecreet, artikel 121duodecies, ingevoegd bij het integratiedecreet, artikel 83.
In het eerste lid zijn de woorden “artikel 141 en 157van het Hogescholendecreet,” vervangen door de woorden “artikel V.162 en V.179 en” en zijn de woorden “artikel 141bis van het Hogescholendecreet” vervangen door de woorden “artikel V.163”.
In het tweede lid zijn de woorden “het Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming” vervangen door de woorden “de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap” en zijn de woorden “de artikelen 143, 144, 145, 159, 160 en 161, van het Hogescholendecreet” vervangen door de woorden “artikel V.165, V.166, V.167, V.184, V.185 en V.186”.

[725] **Artikel V.74.** : Universiteitendecreet, artikel 121ter decies, ingevoegd bij het integratiedecreet, artikel 85.
In paragraaf 1, eerste lid, zijn de woorden “artikel 121sexies, §2” vervangen door de woorden “artikel V.67, §2”.
In paragraaf 1, tweede lid, zijn de woorden “artikel 88 en artikel 112” vervangen door de woorden “artikel V.25 en V.51”.
In paragraaf 2 zijn de woorden “artikel 86 en 87” vervangen door de woorden “artikel V.23 en V.24”.
In paragraaf 3, tweede lid, zijn de woorden “artikel 91 van het Universiteitendecreet” vervangen door de woorden “artikel V.28”.

Bij de tijdelijk aangestelde personeelsleden van groep 3 die, overeenkomstig paragraaf 1, gerangschikt worden in 1 van de graden van het zelfstandig academisch personeel, wordt de periode die het betrokken personeelslid in het integratiekader tewerkgesteld is vanaf 1 oktober 2013 meegerekend voor het berekenen van de periode van aanstelling in tijdelijk dienstverband met uitzicht op een vaste benoeming, vermeld in artikel V.28.

De vast benoemde personeelsleden van groep 3 die, overeenkomstig paragraaf 1, gerangschikt worden in 1 van de graden van het administratief en technisch personeel aan de Universiteit Gent, de Universiteit Hasselt en de Universiteit Antwerpen, worden benoemd als lid van het administratief en technisch personeel.

§4. De personeelsleden die gerangschikt worden in 1 van de graden van het zelfstandig academisch personeel, verkrijgen in de salansschaal die verbonden is aan hun graad, ten minste het jaarsalaris dat gelijk is aan of onmiddellijk hoger is dan het jaarsalaris aan 100%, dat ze genoten in hun vorige dienstverband.

De personeelsleden die gerangschikt worden in 1 van de graden van het administratief en technisch personeel, verkrijgen in de salarisschaal die verbonden is aan hun graad, ten minste het jaarsalaris dat gelijk is aan of onmiddellijk hoger is dan het jaarsalaris aan 100% dat ze genoten in hun vorige dienstverband.

Art. V.75.[726] §1.Tijdelijke assistenten van het onderwijzend personeel van groep 2 in het integratiekader kunnen door het universiteitsbestuur bij de verlenging van hun mandaat gerangschikt worden in de graad van assistent in het universitaire kader.

Doctor-assistenten van het onderwijzend personeel van groep 2 in het integratiekader kunnen bij de verlenging van hun mandaat gerangschikt worden in de graad van doctor-assistent in het universitaire kader.

§2. Voor de berekening van de maximale duur van een aanstelling als tijdelijk assistent of doctor-assistent in het universitaire kader, als vermeld in artikel V.30, worden voor de persineelsleden vermeld in paragraaf 1, de gepresteerde jaren als assistent of doctor-assistent aan een hogeschool of In het integratiekader mee in rekening gebracht.

Een personeelslid dat aan een hogeschool of in het integratiekader het volledige mandaat voltooid heeft, kan niet aangesteld worden als tijdelijke assistent of doctor-assistent in het universitaire kader.

§3. Het universiteitsbestuur kan de werkleiders en vast benoemde assistenten van het onderwijzend personeel van groep 2 in het integratiekader vanaf het begin van het academiejaar 2013-2014 rangschikken in een graad van het administratief en technisch personeel in het universitaire kader. In afwijking van artikel V.51 zijn in dat geval geen openbare vacature en vergelijkende selectieprocedure vereist.

---

[726] **Artikel V.75.** : Universiteitendecreet, artikel 121quater decies, ingevoegd bij het integratiedecreet, artikel 86.
In paragraaf 2, eerste lid, zijn de woorden “artikel 92” vervangen door de woorden “artikel V.30”.
In paragraaf 3, eerste lid, zijn de woorden “artikel 112” vervangen door de woorden “artikel V.51”.

De in het eerste lid vermelde personeelsleden die gerangschikt worden in een van de graden van het administratief en technisch personeel, verkrijgen in de salarisschaal die verbonden is aan hun graad, ten minste het jaarsalaris dat gelijk is aan of onmiddellijk hoger is dan het jaarsalaris aan 100% dat ze in hun vorige dienstverband genoten.

De vast benoemde personeelsleden van groep 2 die, overeenkomstig het eerste lid, gerangschikt worden in een van de graden van het administratief en technisch personeel aan de Universiteit Gent, de Universiteit Hasselt en de Universiteit Antwerpen, worden benoemd als lid van het administratief en technisch personeel.

Art.V.76.[727] §1. Het universiteitsbestuur kan de leden van het administratief en technisch personeel in het integratiekader vanaf het begin van het academiejaar 2013-2014 rangschikken in een graad van het administratief en technisch personeel in het universitaire kader, alsook de leden van het administratief en technisch personeel, vermeld in artikel V.220. In afwijking van artikel V.51 zijn in dat geval geen openbare vacature en vergelijkende selectieprocedure vereist.

De vastbenoemde leden van het administratief en technisch personeel die, overeenkomstig het eerste lid, gerangschikt worden in 1 van de graden van het administratief en technisch personeel aan de Universiteit Gent, de Universiteit Hasselt en de Universiteit Antwerpen, worden benoemd als lid van het administratief en technisch personeel.

De in het eerste lid vermelde personeelsleden die gerangschikt worden in 1 van de graden van het administratief en technisch personeel, verkrijgen in de salarisschaal die verbonden is aan hun graad ten minste het jaarsalaris dat gelijk is aan of onmiddellijk hoger is dan het jaarsalaris aan 100% dat ze in hun vorig dienstverband genoten.

§2. Voorafgaand aan de integratieoperatie van de academische hogeschoolopleidingen in de universiteiten en tot op het einde van het academiejaar 2012-2013, kan het universiteitsbestuur een lid van het administratief en technisch personeel of van het contractueel personeel, voor zover deze laatste voldoet aan de voorwaarden van artikel V.191, §3, en in dienst was op 1 oktober 2012, van een hogeschool die behoort tot de associatie van de desbetreffende universiteit, rangschikken in een graad van het administratief en technisch personeel in het universitaire kader zonder voorafgaande openbare vacature.

De bepalingen van het tweede en derde lid van paragraaf 1 van dit artikel zijn van overeenkomstige toepassing op deze personeelsleden.

---

[727] **Artikel V.76.** : Universiteitendecreet, artikel 121quinquies decies, ingevoegd bij het integratiedecreet, artikel 87 en gewijzigd bij OD XXII, artikel V.5.
In paragraaf 1, eerste lid zijn de woorden “artikel 171vicies quater van het Hogescholendecreet” vervangen door de woorden “artikel V.220” en zijn de woorden “artikel 112” vervangen door de woorden “artikel V.51”.
In paragraaf 2, eerste lid, zijn de woorden “artikel 166, §3, van het decreet van 13 juli 1994 betreffende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap” vervangen door de woorden “artikel V.191, §3”.

Art. V.77.[728] Een rangschikking in het universitaire kader van een personeelslid van het integratiekader of van een personeelslid opgenomen in de lijst vermeld in artikel V.219 vereist de instemming van het betrokken personeelslid.

De personeelsleden die gerangschikt worden in het universitaire kader, worden geschrapt van de lijst, vermeld in artikel V.209 of van de lijst, vermeld in artikel V.219. De rechtspositieregeling zoals vastgelegd in dit decreet is vanaf de rangschikking in het universitaire kader op deze personeelsleden van toepassing.

Afdeling 3. Contractuele personeelsleden verbonden aan de academische hogeschoolopleidingen

Art. V.78.[729] De arbeidsovereenkomst van de personeelsleden die op het ogenblik van de integratie verbonden zijn aan een academische opleiding die met ingang van het academiejaar 2013-2014 integreert in een universiteit of aan een onderzoeksproject gerelateerd aan een dergelijke opleiding, wordt met ingang van 1 oktober 2013 overgenomen door de desbetreffende universiteit.

Art. V.79.[730] Personeelsleden waarvan de universiteit de arbeidsovereenkomst overgenomen heeft en die overeenkomstig artikel V.191 voldeden aan de voorwaarden om binnen de hogeschool zonder nieuwe vacature overgeheveld te worden naar een betrekking van de personeelsformatie van het administratief en technisch personeel met behoud van hun verworven graad, salarisschaal en anciënniteit, worden binnen de universiteit geacht te voldoen aan de voorwaarden vastgelegd in artikel V.58 of V.306.

TITEL 2. Personeel van de hogescholen

Hoofdstuk 1. Gemeenschappelijke bepalingen
Afdeling 1. Definities

Art. V.80.[731] In de bepalingen van deze codificatie die betrekking hebben op het personeel van de hogescholen wordt verstaan onder:

---

[728] **Artikel V.77.** : Universiteitendecreet, artikel 121sexies decies, ingevoegd bij het integratiedecreet, artikel 88.
In het eerste en tweede lid zijn de woorden “artikel 171vicies ter van het Hogescholendecreet” vervangen door de woorden “artikel V.219”.
In het tweede lid zijn de woorden “artikel 171decies van het Hogescholendecreet” vervangen door de woorden “artikel V.209”.
[729] **Artikel V.78.** : Universiteitendecreet, artikel 121septies decies, ingevoegd bij het integratiedecreet, artikel 90.
[730] **Artikel V.79.** : Universiteitendecreet, artikel 121duodevicies, ingevoegd bij het integratiedecreet, artikel 91.
De woorden “artikel 166 van het Hogescholendecreet” zijn vervangen door de woorden “artikel V.191” en de woorden “artikel 117 van dit decreet” zijn vervangen door de woorden “artikel V.58 of V.306”.
[731] **Artikel V.80.** : Hogescholendecreet, artikel 2, punt 25° tot en met 45° en 47° tot en met 50°, gewijzigd bij OD VII, artikel 97, OD XI, artikel 45, OD X, artikel II.1, het decreet van 20 oktober 2000 betreffende het onderwijs XII - Ensor, artikel 27, het Decreet tertiair onderwijs, artikel 2, het Structuurdecreet, artikel 116, het Aanvullingsdecreet, artikel V.39, het decreet van 15 juli 2005 betreffende het onderwijs XV, artikel V.1 en OD XIX, artikel V.9.
De punten 25° tot en met 50° zijn alfabetisch geordend en hernummerd in 1° tot en met 27°.
In de inleidende zin is het woord “Er” vervangen door de woorden “In de bepalingen van deze codificatie die betrekking hebben op het personeel van de hogescholen”
In punt 3° zijn de woorden “artikel 152” vervangen door de woorden “artikel V.174”.

1° aanstelling : het tijdelijk voor bepaalde of voor onbepaalde duur toewijzen van een betrekking aan een personeelslid;
2° ambt : een functie die door een personeelslid in de hogeschool wordt uitgeoefend, door de Vlaamse Gemeenschap wordt gefinancierd en waarvan de arbeidsvoorwaarden in hoofdzaak in onderhavige rechtspositieregeling vastgelegd zijn;
3° ambtswijziging : de aanstelling of benoeming van een personeelslid van de hogeschool in een ander ambt of een andere graad of niveau, zoals bedoeld in artikel V.174, binnen de hogeschool;
4° artistiek gebonden onderwijsactiviteiten : door het hogeschoolbestuur bepaalde onderwijsactiviteiten van zuiver artistieke aard in de studiegebieden Architectuur, Audiovisuele en beeldende kunst, Muziek en podiumkunsten, en Productontwikkeling die rechtstreeks gericht zijn op de beoefening van de kunst;
5° artistieke faam : de erkenning van de vermaardheid van een persoon in een kunsttak of aan de kunsten gerelateerde beroepstak als voorwaarde tot concordantie tot docent, zoals bedoeld in artikel V.263;
6° benoeming : het in vast verband toewijzen van een betrekking aan een personeelslid;
7° bekwaamheidsbewijs : het samenhangend geheel van vereisten die aan een persoon worden gesteld voor de uitoefening van een bepaald ambt. Deze vereisten kunnen een combinatie zijn van onder andere het bezit van een bepaald diploma, nuttige ervaring, een aanvullend getuigschrift;
8° betrekking : de concrete werkgelegenheid in een bepaald ambt in een hogeschool, uitgedrukt in een door het hogeschoolbestuur bepaald procentueel aandeel per week. Een betrekking kan voltijds of deeltijds zijn;
9° bevordering : de benoeming van een benoemd personeelslid in een ambt waaraan een hogere salarisschaal verbonden is dan aan het ambt waarvan hij titularis was vóór zijn bevordering;
10° contractuele functie : een functie uitgeoefend door een personeelslid dat door de hogeschool in dienst genomen is overeenkomstig de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten of bij contract op zelfstandige basis;
11° deeltijdse betrekking voor leden van het administratief en technisch personeel : een betrekking met een opdracht waarvan de omvang ten minste 10% van een voltijdse betrekking bedraagt;
12° deeltijdse betrekking voor leden van het onderwijzend personeel : een betrekking met een opdracht waarvan de omvang een procentueel aandeel van een voltijdse betrekking bedraagt. Het procentueel aandeel bedraagt ten minste 10% van een voltijdse betrekking, en wordt steeds uitgedrukt in een veelvoud van 5. Voor de bepaling van het procentueel aandeel komt elke halve dag per week die besteed wordt ten dienste van de hogeschool overeen met 10%;
13° diensturen : de tijd die de leden van het administratief en technisch personeel ambtshalve dienen te besteden aan de uitoefening van de opdracht waarmee zij door de hogeschool werden belast binnen het kader van de gangbare arbeidsduurregeling.

In punt 4° zijn de woorden “architectuur, audiovisuele en beeldende kunst, muziek en dramatische kunst, en produktontwikkeling” vervangen door de woorden “Architectuur, Audiovisuele en beeldende kunst, Muziek en podiumkunsten, en Productontwikkeling”.
In punt 5°, zijn de woorden “artikel “317bis” vervangen door de woorden “artikel V.263”.
In punt 20° zijn de woorden “dit decreet” vervangen door de woorden “deze codificatie”.

14° geldelijke anciënniteit : het totaal van de in aanmerking komende diensten voor de vaststelling van het salaris van het personeelslid;
15° inschaling : het toekennen van een salarisschaal, met inbegrip van geldelijke anciënniteit, aan een personeelslid;
16° mandaat : een bijzondere taak die tijdelijk aan een personeelslid toegewezen wordt krachtens een bijzondere machtiging van het hogeschoolbestuur;
17° nevenactiviteiten : elke bezigheid door een personeelslid uitgeoefend naast de opdracht waarvoor het ten principale titel aangesteld of benoemd is aan de hogeschool;
18° nuttige anciënniteit : het aantal jaren van de totale geldelijke anciënniteit dat op de eerste dag van de maand recht geeft op een salarisverhoging;
19° onderwijsactiviteiten : de algemene benaming voor theoretische vakken, oefenzittingen, practica, laboratoria, didactische activiteiten, de aan de student individueel opgelegde werken en de stages;
20° onderwijsbevoegdheid : het geheel van opleidingen en opties die de hogeschool bij of krachtens deze codificatie kan organiseren;
21° opdracht : de prestaties, uitgedrukt in procenten, per week door het personeelslid geleverd in een bepaald ambt in een hogeschool;
22° projectmatig wetenschappelijk onderzoek : onderzoek in samenwerking met de universiteiten of derden waarbij vooraf het onderwerp, de duur en de modaliteiten worden vastgelegd;
23° salaris : de bezoldiging die een personeelslid ingevolge zijn betrekking overeenkomstig een vastgestelde schaal ontvangt;
24° titularis : het personeelslid dat in een vacante betrekking benoemd of aangesteld werd; het personeelslid dat tijdelijk de titularis vervangt is geen titularis van de betrekking;
25° vacante betrekking : een betrekking die niet toegewezen is aan een titularis door benoeming of aanstelling;
26° voltijdse betrekking : een betrekking waaraan een opdracht van 100% verbonden is en die een volledige beschikbaarheid voor de hogeschool inhoudt, gedefinieerd overeenkomstig de gangbare arbeidsduurregeling;
27° werving : eerste aanstelling of benoeming tot personeelslid in een ambt voorzien op de personeelsformatie van de hogeschool;

Afdeling 2. Administratieve standen
Onderafdeling 1. Algemene bepalingen

Art. V.81.[732] De administratieve standen waarin de personeelsleden zich geheel of gedeeltelijk kunnen bevinden zijn:
1° dienstactiviteit;
2° non-activiteit;
3° terbeschikkingstelling.

Art. V.82.[733] Voor de vaststelling van zijn administratieve stand wordt een personeelslid altijd geacht zich in dienstactiviteit te bevinden, behoudens een uitdrukkelijke bepaling die het personeelslid van rechtswege of bij beslissing van het hogeschoolbestuur in een andere administratieve stand plaatst.

[732] **Artikel V.81.** : Hogescholendecreet, artikel 64.
[733] **Artikel V.82.** : Hogescholendecreet, artikel 65.

Onderafdeling 2. Dienstactiviteit

Art. V.83.[734] Behoudens uitdrukkelijk strijdige bepaling, heeft het personeelslid in dienstactiviteit recht op een salaris en op verhoging in salaris en kan het zijn aanspraak doen gelden op bevordering.

Art. V.84.[735] De Vlaamse Regering bepaalt de voorwaarden waaronder een personeelslid verlof gelijkgesteld met dienstactiviteit kan krijgen.

Art. V.85.[736] §1. Het hogeschoolbestuur bepaalt bij reglement de vakantieregeling van het personeel.

De leden van het onderwijzend personeel hebben per academiejaar recht op minstens 9 weken vakantie.

De leden van het administratief en technisch personeel hebben jaarlijks recht op minstens 35 werkdagen vakantie.

§2. Het tijdstip van het opnemen van de vakantiedagen kan afhankelijk gemaakt worden van de organisatie van het academiejaar. De bezoldigde vakantiedagen worden gelijkgesteld met dienstactiviteit.

Onderafdeling 3. Non-activiteit

Art. V.86.[737] Behoudens andersluidende bepaling, heeft het personeelslid in de stand non-activiteit geen recht op salaris. Het maakt alleen onder de door de Vlaamse Regering bepaalde voorwaarden aanspraak op verhoging tot een hoger salaris en op bevordering.

Art. V.87.[738] Niemand kan volledig in de stand non-activiteit gesteld of gehouden worden na het einde van de maand waarin hij of zij aanspraak kan maken op een rustpensioen ten laste van de schatkist en 30 dienstjaren telt die in aanmerking komen voor de berekening van het rustpensioen.

Art. V.88.[739] Onder de door de Vlaamse Regering bepaalde voorwaarden bevindt het personeelslid zich in de stand non-activiteit:

1° wanneer het in vredestijd sommige militaire prestaties vervult of voor de civiele bescherming dan wel voor taken van openbaar nut wordt aangewezen op grond van de wetten houdende het statuut van de gewetensbezwaarden, gecoördineerd op 20 februari 1980;
2° wanneer het een afwezigheid van lange duur gewettigd door familiale redenen wordt toegestaan;

---

[734] **Artikel V.83.** : Hogescholendecreet, artikel 67.
[735] **Artikel V.84.** : Hogescholendecreet, artikel 68.
[736] **Artikel V.85.** : Hogescholendecreet, artikel 69.
De indeling in 4 paragrafen is in de codificatie vervangen door een indeling in 2 paragrafen.
[737] **Artikel V.86.** : Hogescholendecreet, artikel 70.
[738] **Artikel V.87.** : Hogescholendecreet, artikel 71, gewijzigd bij OD XXII, artikel V.7.
[739] **Artikel V.88.** : Hogescholendecreet, artikel 72, gewijzigd bij het Aanvullingsdecreet, artikel V.45.
In punt 5° zijn de woorden “artikel 148” vervangen door de woorden “artikel V.170”.

3° wanneer het afwezig is op grond van een toestemming om zijn ambt met verminderde prestaties wegens persoonlijke aangelegenheid uit te oefenen. In dit geval is het personeelslid in non-activiteit voor de niet-uitgeoefende prestaties;
4° wanneer het met politiek verlof is met inbegrip van de periode van eventuele uitgestelde indiensttreding na het beëindigen van het mandaat;
5° wanneer het personeelslid met toepassing van artikel V.170 ambtshalve deeltijds wordt. De non-activiteit heeft betrekking op het gedeelte van de opdracht dat niet meer uitgeoefend wordt.

Art. V.89.[740] Ongewettigde afwezigheid plaatst het personeelslid ambtshalve in de stand non-activiteit, onverminderd de tuchtstraf die eraan kan worden verbonden.

Tijdens de periodes van ongewettigde afwezigheid kan het personeelslid geen aanspraak maken op bevordering tot een hoger salaris, noch op bevordering.

Onderafdeling 4. Terbeschikkingstelling

Art. V.90.[741] Het personeelslid kan onder de door de Vlaamse Regering bepaalde voorwaarden ter beschikking worden gesteld:
1° wegens bijzondere opdracht;
2° wegens ziekte of gebrekkigheid;
3° wegens persoonlijke aangelegenheden;
4° wegens ambtsontheffing in het belang van de dienst;
5° wegens persoonlijke aangelegenheden voorafgaand aan het rustpensioen.

Een overeenkomstig 1° en 2° ter beschikking gesteld personeelslid kan gedurende 2 jaar zijn aanspraken op bevordering en op een hoger salaris doen gelden.

Art. V.91.[742] Niemand kan ter beschikking worden gesteld of gehouden na het einde van de maand waarin hij of zij aanspraak kan maken op een rustpensioen ten laste van de schatkist en 30 dienstjaren telt die in aanmerking komen voor de berekening van het rustpensioen.

Art. V.92.[743] De Vlaamse Regering bepaalt de voorwaarden waaronder de personeelsleden ter beschikking gesteld om de redenen vermeld in artikel V.90, eerste lid, 1°, 2°, 4° of 5°, aanspraak maken op een wachtgeld.

Het wachtgeld, de toelagen en eventuele vergoedingen die aan deze personeelsleden worden toegekend, volgen de mobiliteitsregeling die geldt voor de bezoldiging van de personeelsleden in dienstactiviteit.

Afdeling 3. Evaluatie

---

[740] **Artikel V.89.** : Hogescholendecreet, artikel 73.
[741] **Artikel V.90.** : Hogescholendecreet, artikel 74.
[742] **Artikel V.91.** : Hogescholendecreet, artikel 75, gewijzigd bij OD XXII, artikel V.8.
[743] **Artikel V.92.** : Hogescholendecreet, artikel 76.
In het eerste lid zijn de woorden “artikel 74” vervangen door de woorden “artikel V.90”.

Art. V.93.[744] §1. Het hogeschoolbestuur legt een evaluatieregeling vast, met inbegrip van de evaluatieprocedure en de werking van het college van beroep inzake evaluatie. De criteria die hierbij gehanteerd worden en de manier waarop de evaluatie tot stand komt, zijn voorwerp van onderhandeling in het hogeschoolonderhandelingscomité.

§2. De evaluatie is verplicht voor elk personeelslid en gebeurt minstens vijfjaarlijks, behalve wanneer het personeelslid de evaluatie "onvoldoende" toegewezen krijgt. In dit geval dient na een jaar een nieuwe evaluatie te gebeuren. In afwijking van de termijn van 5 jaar, gebeurt de eerste evaluatie van het personeelslid na de eerste aanstelling, of na benoeming of bevordering na maximum 3 jaar.

§3. Indien een evaluatie "onvoldoende" wordt toegekend, kan het betrokken personeelslid binnen een termijn van 15 kalenderdagen beroep aantekenen tegen deze beslissing bij het college van beroep inzake evaluatie.

Het hogeschoolbestuur richt een college van beroep inzake evaluatie op. Dit college bestaat uit 5 leden en 5 plaatsvervangende leden, al dan niet personeelsleden van de hogeschool. Zij worden aangeduid voor een termijn van 4 jaar door het hogeschoolbestuur, waarbij het hogeschoolonderhandelingscomité moet instemmen met 3 van de 5 leden en 3 van de 5 plaatsvervangende leden. Personeelsleden die betrokken waren bij de evaluatie die aanleiding gegeven heeft tot het aantekenen van het beroep, kunnen geen zitting hebben in het college van beroep.

Zolang in de hogeschool geen college van beroep is opgericht, kan geen evaluatie "onvoldoende" worden toegekend.

§4. De evaluatie "onvoldoende" is definitief indien de termijn waarin is voorzien voor het instellen van een beroep is verstreken of nadat in beroep een definitieve beslissing werd genomen.

§5. Op elke evaluatie die niet eindigt met een "onvoldoende" kan de betrokkene schriftelijk reageren. Deze schriftelijke reactie wordt aan het evaluatiedossier toegevoegd.

§6. De evaluatie van het onderwijzend personeel belast met de opleidingsonderdelen godsdienst en niet-confessionele zedenleer behoort, voor wat betreft de vakinhoudelijke aspecten van deze opleidingsonderdelen, tot de bevoegdheid van de leden van de inspectie en begeleiding van de levensbeschouwelijke vakken, zoals bedoeld in het decreet van 1 december 1993 betreffende de inspectie en de begeleiding van de levensbeschouwelijke vakken.

Afdeling 4. Tucht

---

[744] **Artikel V.93.** : Hogescholendecreet, artikel 77, §1, §2, eerste lid, §3 tot en met §5 en §7, gewijzigd bij OD X" , artikel II.10.
Paragraaf 7 is hernummerd tot paragraaf 6.
In paragraaf 1 zijn de woorden "voor 1 mei 1999" weggelaten in de codificatie.

Art. V.94.[745] §1. In geval van tekortkoming aan hun plichten kan het hogeschoolbestuur de benoemde personeelsleden 1 van de volgende sancties opleggen:
1° de blaam;
2° de afhouding van het salaris;
3° de schorsing bij tuchtmaatregel;
4° de terugkeer tot de tijdelijke aanstelling van het personeelslid dat benoemd is;
5° de terugzetting van het benoemd personeelslid in een ambt waaraan een lagere salarisschaal verbonden is;
6° het ontslag;
7° de afzetting.

Een tuchtmaatregel is definitief indien de termijn waarin is voorzien voor het instellen van een beroep is verstreken, of nadat in beroep een definitieve beslissing werd genomen.

§2. Feiten uit het privé-leven die geen weerslag hebben op de relatie tussen de student en het personeelslid of op de werking van de hogeschool, kunnen geen aanleiding geven tot een tuchtmaatregel vanwege het hogeschoolbestuur.

Art. V.95.[746] De afhouding van het salaris wordt toegepast gedurende ten hoogste 12 maanden en mag per maand niet meer dan 1/5 van het bruto-maandsalaris bedragen.

Art. V.96.[747] De schorsing bij tuchtmaatregel wordt uitgesproken voor een termijn van ten hoogste een jaar, die eenmaal verlengd kan worden met een periode van 6 maanden. Het personeelslid wordt uit zijn ambt verwijderd doch blijft in de administratieve stand waarin het zich bevond op de dag voor de schorsing. De schorsing heeft de halvering van het bruto-salaris tot gevolg.

Art. V.97.[748] De afhouding of de halvering van het salaris ingevolge een tuchtmaatregel, mag niet tot gevolg hebben dat het salaris van het personeelslid wordt verminderd tot een bedrag lager dan het netto belastbaar bedrag van de werkloosheidsuitkering waarop de betrokkene recht zou hebben indien hij in het stelsel van de sociale zekerheid voor werknemers dat voordeel zou genieten.

Art. V.98.[749] Bij de terugkeer tot de tijdelijke aanstelling blijft het personeelslid in de betrekking die het als benoemd personeelslid bekleedde de dag voorafgaand aan de tuchtuitspraak en wordt het geacht te behoren tot de categorie van personeelsleden bedoeld in artikel V.264, 2°. Het personeelslid dat bij tuchtmaatregel is teruggezet tot de tijdelijke aanstelling, komt slechts opnieuw in aanmerking voor een benoeming na verloop van 2 volledige academiejaren volgend op de uitspraak.

---

[745] **Artikel V.94.** : Hogescholendecreet, artikel 78, gewijzigd bij OD XXI, artikel V.4.
[746] **Artikel V.95.** : Hogescholendecreet, artikel 79.
[747] **Artikel V.96.** : Hogescholendecreet, artikel 80.
[748] **Artikel V.97.** : Hogescholendecreet, artikel 81.
[749] **Artikel V.98.** : Hogescholendecreet, artikel 82.
De woorden “artikel 318” zijn vervangen door de woorden “artikel V.264”.

Art. V.99.[750] De terugzetting in een ambt waaraan een lagere salarisschaal verbonden is, gaat in op de eerste dag van de maand volgend op de uitspraak. Het personeelslid wordt bezoldigd volgens de salarisschaal verbonden aan het ambt dat hem bij tuchtmaatregel is toegewezen.

Art. V.100.[751] In geval van ontslag bij tuchtmaatregel wordt het personeelslid definitief uit zijn ambt verwijderd na een opzeggingstermijn waarvan de duur wordt vastgesteld naargelang van het aantal arbeidsdagen die nodig zijn om aanspraak te hebben op de uitkeringen van de werkloosheids- en verplichte ziekte- en invaliditeitsverzekering. Tijdens de opzeggingstermijn wordt het personeelslid beschouwd als tijdelijk aangesteld, kan het door het hogeschoolbestuur met een andere opdracht worden belast en, naar rato van de grootte van zijn oorspronkelijke opdracht, worden vervangen. Het ontvangt het brutosalaris verbonden aan het ambt waarin het vast benoemd was. Het personeelslid kan geheel of gedeeltelijk afstand doen van die opzeggingstermijn.

Art. V.101.[752] Het personeelslid tegen wie een tuchtstraf of een preventieve schorsing wordt uitgesproken kan hiertegen, binnen een termijn van 15 kalenderdagen, beroep instellen bij een beroepsinstantie. Het hogeschoolbestuur richt een college van beroep inzake tucht op. Dit college bestaat uit 3 leden en 3 plaatsvervangende leden, vreemd aan de hogeschool, waarbij het hogeschoolonderhandelingscomité moet instemmen met 2 van de 3 leden en 2 van de 3 plaatsvervangende leden; indien er geen instemming wordt bereikt, worden 9 kandidaten voorgedragen door het hogeschoolbestuur en moet er een instemming worden bereikt over 4 kandidaten, waarvan 2 effectieve leden en 2 plaatsvervangende leden. Zij worden aangewezen voor een termijn van 4 jaar door het hogeschoolbestuur. De Vlaamse Regering bekrachtigt deze aanwijzing.

Art. V.102.[753] Wanneer er tegen een personeelslid een strafrechtelijk onderzoek is ingesteld of wanneer een personeelslid strafrechtelijk of tuchtrechtelijk wordt vervolgd, en zijn aanwezigheid onverenigbaar is met het belang van het onderwijs of van de hogeschool, kan de betrokkene door het hogeschoolbestuur preventief worden geschorst bij wijze van ordemaatregel.

De preventieve schorsing is een bewarende maatregel. Het personeelslid blijft tijdens deze schorsing in de administratieve stand waarin het zich bevond de dag voor de preventieve schorsing. Tijdens de preventieve schorsing wordt het personeelslid ontheven van de verplichting om dienstprestaties te leveren.

Art. V.103.[754] De preventieve schorsing wordt uitgesproken voor een termijn van ten hoogste 1 jaar. In geval van strafrechtelijke vervolging voor dezelfde feiten kan het hogeschoolbestuur deze termijn voor periodes van ten hoogste 6 maanden verlengen zolang de strafrechtelijke procedure loopt.

---

[750] **Artikel V.99.** : Hogescholendecreet, artikel 83.
[751] **Artikel V.100.** : Hogescholendecreet, artikel 84.
De woorden “de brutowedde” zijn vervangen door de woorden “het brutosalaris”.
[752] **Artikel V.101.** : Hogescholendecreet, artikel 85, gewijzigd bij OD XX, artikel V.3.
[753] **Artikel V.102.** : Hogescholendecreet, artikel 86.
[754] **Artikel V.103.** : Hogescholendecreet, artikel 87.

Art. V.104.[755] Wanneer een personeelslid strafrechtelijk vervolgd wordt of wanneer het personeelslid tuchtrechtelijk vervolgd wordt wegens een ernstig vergrijp waarbij het personeelslid op heterdaad betrapt is of waarvoor er afdoende aanwijzingen zijn, kan het hogeschoolbestuur bij een in artikel V.102 vermelde preventieve schorsing beslissen tot een inhouding van het salaris. De inhouding mag niet meer bedragen dan 1/5 van de nettobezoldiging.

Als het hogeschoolbestuur in aansluiting op de preventieve schorsing geen tuchtstraf oplegt of als tuchtstraf een blaam oplegt, wordt het ingehouden salaris uitbetaald aan het betrokken personeelslid.

Als in aansluiting op een preventieve schorsing met inhouding van salaris een tuchtstraf opgelegd wordt waar een salarisverlies aan verbonden is, wordt het bedrag van het tijdens de preventieve schorsing ingehouden salaris in mindering gebracht op het bedrag van het salarisverlies verbonden aan de tuchtstraf. Als het bedrag van het ingehouden salaris groter is dan het bedrag van het salarisverlies verbonden aan de tuchtstraf, wordt het verschil aan het betrokken personeelslid uitbetaald.

Art. V.105.[756] De Vlaamse Regering kan de verdere procedure betreffende de tuchtregeling en de preventieve schorsing bepalen. Deze procedure waarborgt de rechten van de verdediging.

Afdeling 5. Toegang tot de ambten

Art. V.106.[757] Voor de toegang tot een ambt van het personeel van de hogescholen gelden de volgende algemene toelatingsvoorwaarden:
1° onderdaan zijn van een lidstaat van de Europese Unie of van de Europese Vrijhandelsassociatie;
2° de burgerlijke en politieke rechten genieten;
3° houder zijn van een vereist bekwaamheidsbewijs;
4° een gedrag hebben dat in overeenstemming is met de eisen van het beoogde ambt;
5° voldoen aan de dienstplichtwetten;
6° de lichamelijke geschiktheid bezitten die vereist is voor het uit te oefenen ambt.

Art. V.107.[758] In afwijking van artikel V.106, 1°, kan het hogeschoolbestuur in het belang van het onderwijs en het onderzoek, op grond van een omstandige motivering, ook personen die geen onderdaan zijn van een lidstaat van de Europese Unie of van de Europese Vrijhandelsassociatie tot lid van het personeel aanstellen.

---

[755] **Artikel V.104.** : Hogescholendecreet, artikel 87bis, ingevoegd bij OD XX, artikel V.4.
In het eerste lid zijn de woorden “artikel 86” vervangen door de woorden “artikel V.102”.
[756] **Artikel V.105.** : Hogescholendecreet, artikel 88.
[757] **Artikel V.106.** : Hogescholendecreet, artikel 89, 1° tot en met 3° en 5° tot en met 7°, gewijzigd bij het decreet van 19 april 1995 houdende wijzigingsbepalingen betreffende het hoger onderwijs in de Vlaamse Gemeenschap, artikel 8, OD XVII, artikel V.5 en OD XIX, artikel V.10.
De punten 5°, 6° en 7° zijn hernummerd tot 4°, 5° en 6°.
[758] **Artikel V.107.** : Hogescholendecreet, artikel 90, gewijzigd bij het decreet van 19 april 1995 houdende wijzigingsbepalingen betreffende het hoger onderwijs in de Vlaamse Gemeenschap, artikel 9 en bij OD XIX, artikel V.11.
De woorden “artikel 89” zijn vervangen door de woorden “artikel V.106”.

Art. V.108.[759] §1. Een benoemd personeelslid of een personeelslid bedoeld in artikel V.264, 2°, kan na interne of externe vacature aangesteld en benoemd worden in een ander ambt. Het personeelslid ontvangt de salarisschaal verbonden aan het andere ambt en is onderworpen aan de statutaire bepalingen verbonden aan dit ambt.

Een benoemd personeelslid of personeelslid bedoeld in artikel V.264, 2°, dat door ambtswijziging een andere aanstelling krijgt, behoudt zijn benoeming of zijn overgangsrechten in zijn vorige ambt zolang het niet benoemd wordt in het andere ambt.

De benoemde personeelsleden blijven, tot zij benoemd zijn in het nieuwe ambt, inzake ziekteverlof en geldelijke anciënniteit evenwel onderworpen aan de statutaire bepalingen verbonden aan het ambt waarin zij benoemd zijn indien deze bepalingen gunstiger zijn.

§2. De bezoldiging gebeurt met ingang van het academiejaar 1999-2000 volgens de modaliteiten die respectievelijk gelden voor de benoemde personeelsleden en de personeelsleden bedoeld in artikel V.264, 2°.

Art. V.109.[760] De bepalingen van deze afdeling zijn niet van toepassing op de gastprofessoren.

Afdeling 6. Einde aanstelling en definitieve ambtsneerlegging

Art. V.110.[761] §1. Een aanstelling eindigt van rechtswege en zonder vooropzeg:
1° bij de terugkeer van de titularis van de betrekking of van het personeelslid dat hem tijdelijk vervangt;
2° bij het einde van de aanstelling of van de benoeming van de titularis van de betrekking of van het personeelslid dat hem tijdelijk vervangt;
3° op het ogenblik dat het tijdelijk personeelslid wordt benoemd in deze betrekking;
4° uiterlijk op het einde van de termijn waarvoor de aanstelling gebeurde;
5° bij pensionering wegens het bereiken van de leeftijdsgrens of mits instemming van het hogeschoolbestuur, op het einde van het academiejaar waarin het personeelslid de leeftijd van 65 jaar heeft bereikt;
6° bij overlijden;
7° bij ontslag wegens dringende redenen;
8° voor de personeelsleden die niet voldoen aan de voorwaarden van artikel V.106;
9° wanneer is vastgesteld dat het personeelslid wegens en overeenkomstig de wet, het decreet of het reglement erkende blijvende arbeidsongeschiktheid niet meer in staat is zijn ambt naar behoren te vervullen.

---

[759] **Artikel V.108.** : Hogescholendecreet, artikel 90bis, ingevoegd bij OD X, artikel II.11 en gewijzigd bij het Decreet tertiair onderwijs, artikel 10.
In paragraaf 1, eerste en tweede lid, en §2, zijn de woorden “artikel 318” vervangen door de woorden “artikel V.264”.
[760] **Artikel V.109.** : Hogescholendecreet, artikel 91.
[761] **Artikel V.110.** : Hogescholendecreet, artikel 92, 1°, 1°bis, 2° en 4° tot en met 9°, gewijzigd bij OD X, artikel II.12, OD XIV, artikel V.8, het decreet van 22 juni 2007, artikel V.6, OD XVIII, artikel V.11 en OD XXII, artikel V.9.
De punten 1°bis en 2° zijn hernummerd tot 2° en 3°.
In paragraaf 1, punt 8°, zijn de woorden “artikel 89” vervangen door de woorden “artikel V.106”.

In afwijking van het eerste lid, punt 5°, kan de aanstelling van het personeelslid na het academiejaar waarin het de leeftijd van 65 jaar bereikt heeft, telkens met maximum een academiejaar en telkens met instemming van het hogeschoolbestuur verlengd worden. De definitieve ambtsneerlegging gaat pas in na het einde van de aanstelling. Het hogeschoolbestuur bepaalt bij reglement de procedure voor een verlenging van de aanstelling.

§2. Wanneer het hogeschoolbestuur een einde maakt aan de aanstelling, om andere redenen dan de bepalingen vermeld in paragraaf 1, moet het een opzeggingstermijn in acht nemen, gelijk aan 3 maanden per begonnen schijf van 5 jaar dienstanciënniteit gepresteerd in de betrokken hogeschool of haar rechtsvoorganger. De opzeggingstermijn gaat in op de eerste dag van de maand die volgt op de datum van kennisgeving van de opzegging. Op straffe van nietigheid moet de kennisgeving van de opzegging het begin en de duur van de opzeggingstermijn vermelden. De kennisgeving gebeurt door afgifte van een geschrift aan het personeelslid dat tekent voor ontvangst, ofwel bij aangetekend schrijven dat uitwerking heeft de derde werkdag na verzending, ofwel bij deurwaardersexploot.

De opzeggingstermijn wordt herleid tot 7 dagen indien het een personeelslid betreft dat is aangesteld voor een periode van minder dan 12 maanden en indien dit personeelslid de evaluatie "onvoldoende" heeft gekregen voor het ambt waarop de evaluatie betrekking heeft.

Art. V.111.[762] §1. Een benoeming eindigt van rechtswege en zonder vooropzeg:
1° wanneer het personeelslid niet meer voldoet aan de voorwaarden vermeld in artikel V.106, 1°, 2° en 5°;
2° wanneer het personeelslid gedurende een ononderbroken periode van meer dan 10 kalenderdagen ongewettigd afwezig blijft;
3° indien het personeelslid zich bevindt in de gevallen waarin de toepassing van de burgerlijke wetten en van de strafwetten de ambtsneerlegging ten gevolge heeft;
4° wanneer is vastgesteld dat het personeelslid wegens en overeenkomstig de wet, het decreet of het reglement erkende blijvende arbeidsongeschiktheid niet meer in staat is zijn ambt naar behoren te vervullen;
5° bij pensionering wegens het bereiken van de leeftijdsgrens of mits instemming van het hogeschoolbestuur, op het einde van het academiejaar waarin het personeelslid de leeftijd van 65 jaar heeft bereikt;
6° bij overlijden;
7° bij toepassing van artikel V.87 en V.91.

In afwijking van het eerste lid, punt 5°, kan de benoeming van het personeelslid na het academiejaar waarin het de leeftijd van 65 jaar bereikt heeft, telkens met maximum 1 academiejaar en telkens met instemming van het hogeschoolbestuur verlengd worden. De definitieve ambtsneerlegging gaat pas in na

[762] **Artikel V.111.** : Hogescholendecreet, artikel 93, gewijzigd bij OD X, artikel II.13, bij het decreet van 13 juli 2007 houdende dringende maatregelen met betrekking tot functiebeschrijving en evaluatie in het onderwijs, artikel III.1, bij het integratiedecreet, artikel 156 en OD XXII, artikel V.10.
In paragraaf 1, 1°, zijn de woorden “artikel 89, 1°, 2° en 6°” vervangen door de woorden “artikel V.106, 1°, 2° en 5°”.
In paragraaf 1, 7°, zijn de woorden “de artikelen 71 en 75” vervangen door de woorden “artikel V.87 en V.91”.

het einde van de benoeming. Het hogeschoolbestuur bepaalt bij reglement de procedure voor een verlenging van de benoeming.

§2. Voor de benoemde personeelsleden geven eveneens aanleiding tot definitieve ambtsneerlegging:
1° het ontslag als gevolg van een tuchtmaatregel;
2° indien hij gedurende 2 opeenvolgende academiejaren of 5 keer in zijn loopbaan binnen de hogeschool de evaluatie "onvoldoende" heeft gekregen voor het ambt waarop de evaluatie betrekking heeft.

In deze gevallen wordt een opzeggingstermijn toegekend waarvan de duur gelijk is aan de periode die nodig is om aanspraak te kunnen maken op uitkeringen in het kader van de werkloosheidsreglementering en van de verplichte ziekte- en invaliditeitsverzekering. Tijdens deze opzeggingstermijn wordt het personeelslid geacht als tijdelijk te zijn aangesteld en kan de hogeschool het betrokken personeelslid met een andere opdracht belasten. Het betrokken personeelslid geniet dan het brutosalaris verbonden aan het ambt waarin het was benoemd. Het personeelslid kan geheel of gedeeltelijk afstand doen van die opzeggingstermijn.

§3. Het hogeschoolbestuur kan de benoeming van een personeelslid eveneens beëindigen bij een ontslag om een dringende reden. In dit geval vindt het ontslag plaats zonder opzeggingstermijn of verbrekingsvergoeding. Het hogeschoolbestuur betaalt evenwel de werkgevers- en werknemersbijdragen nodig voor de opname van het betrokken personeelslid in de werkloosheidsverzekering, de ziekteverzekering met inbegrip van de sector uitkeringen en de moederschapsbescherming. De duur van de periode gedekt door de betaling van werkgevers- en werknemersbijdragen voor de werkloosheidsverzekering en de ziekteverzekering met inbegrip van de sector uitkeringen mag de duur van de benoeming van het ontslagen personeelslid niet overschrijden.

Art. V.112.[763] §1. De onderwijsbevoegdheid godsdienst of niet-confessionele zedenleer van personeelsleden belast met de lesopdracht godsdienst of niet-confessionele zedenleer eindigt van rechtswege vanaf het ogenblik dat de bevoegde instantie van de betrokken levensbeschouwing daartoe beslist.

Deze beslissing moet uitdrukkelijk gemotiveerd zijn.

§2. Het hogeschoolbestuur bepaalt het opdrachtvolume waarvoor het personeelslid zijn aanstelling of benoeming behoudt. Bij vermindering van het opdrachtvolume of volledig ontslag gelden inzake de opzeggingstermijnen de bepalingen van artikel V.110, §2, en artikel V.111, §2, laatste lid. Het hogeschoolbestuur bepaalt de voorwaarden waaronder de personeelsleden tijdens de opzeggingstermijn worden vervangen.

---

[763] **Artikel V.112.** : Hogescholendecreet, artikel 93bis, ingevoegd bij OD X, artikel II.14, en gewijzigd bij OD XIX, artikel V.12.
In paragraaf 2 zijn de woorden “artikel 92” vervangen door de woorden “artikel V.110” en zijn de woorden “artikel 93” vervangen door de woorden “artikel V.111”.

Art. V.113.[764] Het hogeschoolbestuur kan elk personeelslid zonder opzegging om dringende redenen ontslaan. Onder dringende redenen wordt verstaan de ernstige tekortkoming die het voortduren van de aanstelling of benoeming onmiddellijk en definitief onmogelijk maakt.

Het hogeschoolbestuur meldt het ontslag en de dringende redenen die er aanleiding toe geven bij een ter post aangetekende brief aan het betrokken personeelslid, binnen 3 werkdagen nadat de feiten bekend werden bij het hogeschoolbestuur.

Het betrokken personeelslid kan binnen 3 werkdagen te rekenen vanaf de eerste werkdag na de indiening bij de post van bovenvermelde brief, bij aangetekend schrijven een gemotiveerd bezwaarschrift indienen bij het college van beroep inzake tucht bedoeld in artikel V.101. Het beroep is niet opschortend. Het college van beroep inzake tucht spreekt zich binnen de 20 werkdagen te rekenen vanaf de eerste werkdag na de indiening van het bezwaarschrift bij de post uit over de gegrondheid van het ontslag om dwingende redenen.

Indien het college van beroep inzake tucht het ontslag om dringende redenen van een benoemd personeelslid ongegrond verklaart, kan het beslissen tot een preventieve schorsing van het personeelslid, met een tuchtprocedure tot gevolg. Het personeelslid wordt in dat geval in de administratieve stand geplaatst waarin het zich de dag voor het ontslag bevond.

Voor de berekening van de termijnen vermeld in dit artikel is de poststempel bewijskrachtig.

Art.V.114.[765] In de gevallen vermeld in artikel V.110, §1, 8°, en §2 en artikel V.111, §2 en §3, motiveert het hogeschoolbestuur de beslissing die leidt tot de beëindiging van de aanstelling of de definitieve ambtsneerlegging.

Op schriftelijk verzoek van het personeelslid deelt het hogeschoolbestuur de motivatie van een opzeg mee ofwel bij geschrift tegen ontvangstbewijs ofwel bij aangetekend schrijven.

Art. V.115.[766] Het personeelslid kan aan de aanstelling of benoeming een einde maken op basis van het vrijwillige ontslag. Tenzij bij onderlinge overeenkomst een andere termijn wordt overeengekomen, mag het tijdelijke personeelslid zijn dienst slechts verlaten met inachtneming van een opzeggingstermijn van ten minste 30 dagen. Voor het benoemde personeelslid geldt in een dergelijk geval een opzeggingstermijn van ten minste 60 dagen.

---

[764] **Artikel V.113.** : Hogescholendecreet, artikel 94, gewijzigd bij OD IX, artikel 52 en bij OD XXI, artikel V.5.
In het derde lid zijn de woorden “artikel 85” vervangen door de woorden “artikel V.101”.
[765] **Artikel V.114.** : Hogescholendecreet, artikel 95, vervangen bij OD XVII, artikel V.7 en gewijzigd bij OD XVIII, artikel V.12.
In het eerste lid zijn de woorden “artikel 92, §1, 8°, artikel 92, §2 en artikel 93, §2 en §3” vervangen door de woorden “artikel V.110, §1, 8°, en §2 en artikel V.111, §2 en §3”.
[766] **Artikel V.115.** : Hogescholendecreet, artikel 96, gewijzigd bij OD XVIII, artikel V.13.

De opzeggingstermijn gaat in de eerste dag van de maand die volgt op de kennisgeving van de opzegging. Op straffe van nietigheid moet de kennisgeving van de opzegging het begin en de duur van de opzeggingstermijn vermelden. De kennisgeving gebeurt door afgifte van een geschrift aan het hogeschoolbestuur dat tekent voor ontvangst, ofwel bij aangetekend schrijven dat uitwerking heeft de derde werkdag na verzending, ofwel bij deurwaardersexploot.

Art. V.116.[767] Als het hogeschoolbestuur een aanstelling of benoeming beëindigt zonder inachtneming van de in artikel V.110, §2, en V.111, §2, bedoelde opzeggingstermijn, of zonder inachtneming van de in artikel V.114 bedoelde motivering, moet zij aan het personeelslid een vergoeding betalen die gelijk is aan het lopend loon dat overeenstemt hetzij met de duur van de opzeggingstermijn, hetzij met het resterende gedeelte van die termijn.

Als het personeelslid zijn aanstelling beëindigt zonder inachtneming van de in artikel V.115 bedoelde opzeggingstermijn, moet het aan het hogeschoolbestuur een vergoeding betalen die gelijk is aan het lopend loon dat overeenstemt hetzij met de duur van de opzeggingstermijn, hetzij met het resterende gedeelte van die termijn.

Hoofdstuk 2. Onderwijzend personeel
Afdeling 1. Algemene bepalingen

Art. V.117.[768] De bepalingen van dit hoofdstuk zijn van toepassing op het onderwijzend personeel van de hogescholen, bezoldigd ten laste van de werkingsuitkeringen verschaft door de Vlaamse Gemeenschap.

In afwijking van het eerste lid, zijn de bepalingen van dit hoofdstuk betreffende de algemeen directeur eveneens van toepassing op het administratief en technisch personeel van de hogescholen.

Art. V.118.[769] Voor de berekening van de dienstanciënniteit:
1° bestaat het aantal dagen gepresteerd als lid van het onderwijzend personeel, ongeacht het volume van de opdracht, uit al de kalenderdagen gerekend van het begin tot het einde van de ononderbroken activiteitsperiode met inbegrip van de bezoldigde vakantiedagen;
2° mag het aantal dagen gepresteerd in 2 of meer gelijktijdig uitgeoefende ambten nooit meer bedragen dan het aantal dagen gepresteerd in een ambt dat tijdens dezelfde periode wordt uitgeoefend;
3° kan gedurende een academiejaar een dienstanciënniteit van maximaal 360 dagen worden verworven;
4° worden als diensten beschouwd, de diensten door het personeelslid gepresteerd in het hoger onderwijs voor zover ze bezoldigd waren ten laste van de

[767] **Artikel V.116.** : Hogescholendecreet, artikel 96bis, ingevoegd bij OD XVIII, artikel V.14.
In het eerste lid zijn de woorden “artikel 92, §2, en artikel 93, §2” vervangen door de woorden “artikel V.110, §2 en V.111, §2” en zijn de woorden “artikel 95” vervangen door de woorden “artikel V.114”.
In het tweede lid zijn de woorden “artikel 96” vervangen door de woorden “artikel V.115”.
[768] **Artikel V.117.** : Hogescholendecreet, artikel 97, gewijzigd bij OD IX, artikel 53.
[769] **Artikel V.118.** : Hogescholendecreet, artikel 98.
In punt 4°, is voor de woorden “als diensten” het woord “worden” ingevoegd.
In punt 5°, zijn de woorden “artikel 68” vervangen door de woorden “artikel V.84” en zijn de woorden “artikel 74” vervangen door de woorden “artikel V.90”.

werkingsuitkering verschaft door de Vlaamse Gemeenschap, met uitzondering van de diensten gepresteerd in de hoedanigheid van gastprofessor;

5° worden eveneens als diensten beschouwd, de periodes tijdens welke het personeelslid een verlof geniet overeenkomstig artikel V.84 of het zich in de administratieve stand terbeschikkingstelling bevindt zoals bepaald in artikel V.90, eerste lid, 1°, 2° en 4°.

Art. V.119.[770] De "nuttige beroepservaring" is de ervaring verworven door de uitoefening van een ambacht, beroep of artistieke bedrijvigheid. Tenzij uitdrukkelijk anders bepaald, komen voor de nuttige beroepservaring zowel diensten gepresteerd binnen als buiten het onderwijs in aanmerking, voor zover zij onderworpen waren aan het stelsel van de sociale zekerheid. Het hogeschoolbestuur beoordeelt de nuttige beroepservaring rekening houdend met het ambt aan de hand van door het personeelslid verstrekt bewijsmateriaal. Voor de berekening van de duur van de nuttige beroepservaring wordt geen rekening gehouden met de omvang van de in aanmerking genomen prestaties.

In afwijking van het voorgaande lid kunnen voor de beoordeling van de nuttige beroepservaring van personeelsleden belast met artistiek gebonden onderwijsactiviteiten ook diensten in aanmerking genomen worden die niet onderworpen waren aan het stelsel van de sociale zekerheid.

Afdeling 2. Samenstelling, taakomschrijving en opdracht

Art. V.120.[771] §1. De ambten van het onderwijzend personeel van de hogescholen, met uitzondering van de ambten in de studiegebieden Audiovisuele en Beeldende Kunst en Muziek en Podiumkunsten en de ambten aan de Hogere Zeevaartschool, worden in de volgende groepen ingedeeld :

1° groep 1 : praktijklector, hoofdpraktijklector, lector en hoofdlector;

2° groep 2 : assistent en doctor-assistent;

3° groep 3 : docent, hoofddocent, hoogleraar en gewoon hoogleraar.

De ambten van groep 1 kunnen uitsluitend worden verleend in de professionele bacheloropleidingen.

De ambten van groep 2 kunnen uitsluitend worden verleend in de academische opleidingen.

De ambten van groep 3 kunnen zowel in de professionele als in de academische opleidingen worden verleend.

§2. De personeelsleden die in het academiejaar 2012-2013 benoemd waren in het ambt van assistent of praktijkassistent verkrijgen vanaf het academiejaar 2013-2014 met behoud van hun anciënniteit een benoeming in het ambt van lector.

---

[770] **Artikel V.119.** : Hogescholendecreet, artikel 99, gewijzigd bij het decreet van 19 april 1995 houdende wijzigingsbepalingen betreffende het hoger onderwijs in de Vlaamse Gemeenschap, artikel 10, en OD VII, artikel 130.

[771] **Artikel V.120.** : Hogescholendecreet, artikel 100, opgeheven bij het decreet van 20 oktober 2000 betreffende het onderwijs XII-Ensor, artikel 37 en terug ingevoegd bij OD XXIII, artikel V.19.

De personeelsleden die in het academiejaar 2012-2013 aangesteld waren in het ambt van praktijkassistent verkrijgen vanaf het academiejaar 2013-2014 met behoud van hun anciënniteit een aanstelling in het ambt van lector.

De personeelsleden die in het academiejaar 2012-2013 benoemd waren in het ambt van werkleider verkrijgen vanaf het academiejaar 2013-2014 met behoud van hun anciënniteit een benoeming in het ambt van hoofdlector.

In afwijking van paragraaf 1 en het derde lid van paragraaf 2, behouden de werkleiders die bezoldigd worden met een salarisschaal 528 voor ten hoogste het volume van hun opdracht waarin ze met deze salarisschaal bezoldigd worden, het ambt van werkleider.

Dit ambt van werkleider kan zowel in de professionele als in de academische opleidingen worden verleend.

Art. V.121.[772] In afwijking van artikel V.120 worden de ambten van het onderwijzend personeel in de studiegebieden Audiovisuele en Beeldende kunst en Muziek en Podiumkunsten en de ambten aan de Hogere Zeevaartschool als volgt ingedeeld:
1° groep 1 : de praktijklector, de hoofdpraktijklector, de lector en de hoofdlector;
2° groep 2 : het assisterend personeel : de assistent, de doctor-assistent en de werkleider;
3° groep 3 : de docent, de hoofddocent, de hoogleraar en de gewoon hoogleraar.

De ambten van groep 1 kunnen uitsluitend worden verleend in de professionele bacheloropleidingen. De lectoren en hoofdlectoren kunnen ook belast worden met praktijkgericht onderwijs in de academische bacheloropleidingen.

De ambten van groep 2 kunnen uitsluitend worden verleend in de academische opleidingen. De praktijkassistenten, de benoemde assistenten en de werkleiders kunnen ook belast worden met een opdracht in de professionele bacheloropleidingen.

De ambten van groep 3 kunnen zowel in de professionele als in de academische opleidingen worden verleend.

Art. V.122.[773] Het ambt van gewoon hoogleraar kan slechts toegewezen worden onder de volgende voorwaarden:
1° de betrokken hogeschool is actief op het vlak van onderzoek door een samenwerkingsakkoord met een Vlaamse universiteit in het vakgebied of de vakgebieden van de vacature;
2° de kandidaat-gewoon hoogleraar moet ten minste 6 jaar gefungeerd hebben als docent, hoofddocent of hoogleraar aan een hogeschool of universiteit en er belast geweest zijn met onderzoeksopdrachten. Diensten gepresteerd als vastbenoemd navorser van het Nationaal Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek of van andere door de Vlaamse Regering erkende instellingen voor wetenschappelijk

[772] **Artikel V.121.** : Hogescholendecreet, artikel 101, gewijzigd bij OD XVII, artikel V.8 en bij OD XXIII, artikel V.20.
In het eerste lid zijn de woorden “artikel 100” vervangen door de woorden “artikel V.120”.
[773] **Artikel V.122.** : Hogescholendecreet, artikel 102.

onderzoek komen eveneens in aanmerking voor het bereiken van de vereiste anciënniteit;

3° de kandidaat gewoon hoogleraar beantwoordt aan de criteria die de hoogste wetenschappelijke kwaliteit in het betrokken vakgebied of vakgebieden garanderen en die beoordeeld worden door een jury bestaande uit 3 gewoon hoogleraren uit 3 Vlaamse universiteiten, aangeduid door die 3 universiteiten.

Art. V.123.[774] Het takenpakket van de praktijklector, de hoofdpraktijklector, de lector, de hoofdlector, de docent, de hoofddocent, de hoogleraar en de gewoon hoogleraar bestaat uit 1 of meer van de volgende taken : het verstrekken van onderwijs, begeleidingsopdrachten, projectmatig wetenschappelijk onderzoek, maatschappelijke dienstverlening, organisatorische taken en administratieve taken.

Art. V.124.[775] Het assisterend personeel staat docenten, hoofddocenten, hoogleraren en gewoon hoogleraren bij en vervult onder hun leiding onderzoeks-, onderwijs- of begeleidingsopdrachten.

In voorkomend geval gebeuren de activiteiten, verricht in het kader van de voorbereiding van het doctoraatsproefschrift, onder de leiding van de promotor van de universiteit waaraan gedoctoreerd wordt.

Het assisterend personeel kan ten belope van een gedeeltelijke of volledige opdracht administratieve en/of organisatorische taken uitvoeren.

In de studiegebieden Audiovisuele en Beeldende Kunst en Muziek en Podiumkunsten en aan de Hogere Zeevaartschool kunnen de hogescholen voltijdse of deeltijdse leden van het assisterend personeel met hun akkoord de titel van praktijkassistent verlenen. Deze personeelsleden worden in hoofdzaak belast met taken van praktijkgebonden onderwijs.

Art. V.125.[776] §1. De tijdelijke assistent met uitzondering van de praktijkassistent zoals bedoeld in artikel V.124 of V.307 heeft het recht om ten minste de helft van zijn werktijd aan de voorbereiding van een doctoraatsproefschrift te besteden. Dit recht vervalt indien de assistent slechts deeltijds aangesteld is of indien hij geen titularis is van zijn betrekking.

§2. In afwijking van paragraaf 1 van dit artikel kan de tijdelijke assistent belast met artistiek gebonden onderwijsactiviteiten enkel aanspraak maken op dit recht op voorwaarde dat hij bezoldigd wordt volgens de bepalingen vervat in artikel V.164, §2.

---

[774] **Artikel V.123.** : Hogescholendecreet, artikel 103, vervangen bij het Decreet tertiair onderwijs, artikel 11.

[775] **Artikel V.124.** : Hogescholendecreet, artikel 104, gewijzigd bij OD VIII, artikel 37, het Decreet tertiair onderwijs, artikel 12 en bij OD XXIII, artikel V.21.

[776] **Artikel V.125.** : Hogescholendecreet, artikel 105, gewijzigd bij het decreet van 19 april 1995 houdende wijzigingsbepalingen betreffende het hoger onderwijs in de Vlaamse Gemeenschap, artikel 11 en OD VIII, artikel 38.
In paragraaf 1 zijn de woorden “artikel 104” vervangen door de woorden “artikel V.124 of V.307”.
In paragraaf 2 zijn de woorden “artikel 142” vervangen door de woorden “artikel V.164”.

Art. V.126.[777] §1. De functie van algemeen directeur wordt ingenomen ofwel door een personeelslid van de hogeschool dat met een mandaat van onbepaalde duur belast wordt, ofwel via externe werving met een contract van onbepaalde duur.

§2. Het personeelslid van de hogeschool dat met het mandaat van algemeen directeur belast is, behoudt zijn betrekking op de personeelsformatie alsook het recht op salarisverhoging of op bevordering, op dezelfde wijze als wanneer hij niet met een mandaat belast was.

Art. V.127.[778] Een lid van het onderwijzend personeel uit de groep van lectoren, hoofdlectoren, docenten, hoofddocenten, hoogleraren en gewoon hoogleraren, of een lid van het administratief - en technisch personeel vult de functie van departementshoofd in bij mandaat voor hernieuwbare periodes van 4 jaar.

In afwijking van het eerste lid kunnen in de departementen bevoegd voor de studiegebieden Audiovisuele en beeldende kunst, Muziek en podiumkunsten, Productontwikkeling of Architectuur, ook personeelsleden uit de groep van assistenten en werkleiders het mandaat van departementshoofd uitoefenen.

Het hogeschoolbestuur bepaalt bij reglement de voorwaarden en de procedure voor de toekenning van het mandaat van departementshoofd.

Art. V.128.[779] Een personeelslid van de hogeschool oefent de functie van bibliothecaris uit bij mandaat voor onbepaalde duur. Dit personeelslid kan behoren tot het onderwijzend personeel of tot het administratief en technisch personeel.

Art. V.129.[780] Het hogeschoolbestuur bepaalt de opdracht en de taakomschrijving van de leden van het onderwijzend personeel. De aanwezigheid in de hogeschool is niet vereist gedurende 2 halve dagen per week voor de voltijdse leden van het onderwijzend personeel.

Art. V.130.[781] Elke opdracht is voltijds of deeltijds. Het hogeschoolbestuur bepaalt voor elk lid van het onderwijzend personeel of zijn opdracht voltijds dan wel deeltijds is. Het wijst tevens het (de) departement(en) aan waaraan het betrokken personeelslid verbonden is.

Art. V.131.[782] Tenzij het bepaalde in artikel V.164, §2 van toepassing is, kunnen de personeelsleden belast met artistiek gebonden onderwijsactiviteiten enkel worden

---

[777] **Artikel V.126.** : Hogescholendecreet, artikel 108.
[778] **Artikel V.127.** : Hogescholendecreet, artikel 109, gewijzigd bij het decreet van 19 april 1995 houdende wijzigingsbepalingen betreffende het hoger onderwijs in de Vlaamse Gemeenschap, artikel 12, OD X, artikel II.15 en OD XXI, artikel V.6.
In het tweede lid zijn de woorden “audiovisuele en beeldende kunst, muziek en dramatische kunst, produktontwikkeling of architectuur” vervangen door de woorden “Audiovisuele en beeldende kunst, Muziek en podiumkunsten, Productontwikkeling of Architectuur”.
[779] **Artikel V.128.** : Hogescholendecreet, artikel 110.
[780] **Artikel V.129.** : Hogescholendecreet, artikel 111, gewijzigd bij het decreet van 19 april 1995 houdende wijzigingsbepalingen betreffende het hoger onderwijs in de Vlaamse Gemeenschap, artikel 13.
[781] **Artikel V.130.** : Hogescholendecreet, artikel 112.
[782] **Artikel V.131.** : Hogescholendecreet, artikel 113.
De woorden “artikel 142” zijn vervangen door de woorden “artikel V.164”.

belast met onderwijsactiviteiten en met activiteiten in het kader van de ontwikkeling en de beoefening van de kunsten, zoals bepaald in de zending van de hogescholen.

Art. V.132.[783] Het hogeschoolbestuur bepaalt bij de vacantverklaring van een betrekking of ze een voltijdse dan wel deeltijdse opdracht inhoudt, en of ze aanleiding kan geven tot een benoeming.

Tevens bepaalt het hogeschoolbestuur het deeltijdse karakter van een opdracht wanneer een lid van het onderwijzend personeel met een voltijdse opdracht ofwel om een deeltijdse opdracht verzoekt en het hogeschoolbestuur hiermee instemt, ofwel met toepassing van artikel V.170 ambtshalve in een deeltijdse opdracht wordt geplaatst.

Art. V.133.[784] Binnen de ambten van groep 3 zijn geen onderlinge combinaties mogelijk.

Afdeling 3. Werving, bevordering en ambtswijziging

Art. V.134.[785] §1. Het hogeschoolbestuur stelt de leden van het onderwijzend personeel aan en benoemt ze. De aanstelling of benoeming moet gemotiveerd zijn.

§2. De leden van het onderwijzend personeel die belast zijn met de opleidingsonderdelen godsdienst of niet-confessionele zedenleer worden aangesteld door het hogeschoolbestuur, in consensus met de bevoegde instantie van de betrokken levensbeschouwing, zoals bedoeld in artikel V.93, §6.

Art. V.135.[786] Het hogeschoolbestuur kan een vacante betrekking na kandidaatstelling toewijzen door werving, door bevordering of door ambtswijziging.

Art. V.136.[787] Werving en ambtswijziging in de ambten bedoeld in artikel V.121 kunnen zowel in tijdelijk als in vast verband gebeuren met uitzondering van het ambt van doctor-assistent dat steeds tijdelijk is.

Art. V.137.[788] §1. Het hogeschoolbestuur bepaalt bij reglement de voorwaarden voor aanstelling, benoeming en uitbreiding van aanstelling of benoeming.

§2. Een werving in een vacante betrekking, met uitzondering van de aanstelling van minder dan 1 academiejaar, kan slechts gebeuren na een openbare vacature en wordt via ten minste 2 openbare informatiekanalen bekendgemaakt.

Art. V.138.[789] Een hogeschool kan een vacante betrekking in het onderwijzend personeel ook invullen via de overname van een benoemd lid van het onderwijzend

---

[783] **Artikel V.132.** : Hogescholendecreet, artikel 114.
In het tweede lid zijn de woorden “artikel 148” vervangen door de woorden “artikel V.170”.
[784] **Artikel V.133.** : Hogescholendecreet, artikel 115, vervangen bij OD XIX, artikel V.13.
[785] **Artikel V.134.** : Hogescholendecreet, artikel 116, gewijzigd bij OD X, artikel II.16.
In paragraaf 2 zijn de woorden “artikel 77, §7” vervangen door de woorden “artikel V.93, §6”.
[786] **Artikel V.135.** : Hogescholendecreet, artikel 117.
[787] **Artikel V.136.** : Hogescholendecreet, artikel 118.
De woorden “artikel 101” zijn vervangen door de woorden “artikel V.121”.
[788] **Artikel V.137.** : Hogescholendecreet, artikel 119, vervangen bij OD XIX, artikel V.14.

personeel van een andere hogeschool. Het overgenomen personeelslid behoudt bij de overname de salarisschaal en anciënniteit die het genoot aan de hogeschool waar het benoemd was, tenzij de overnemende hogeschool het personeelslid in een hogere salarisschaal of anciënniteit inschaalt.

De overname van een benoemd personeelslid is niet mogelijk zonder de instemming van het betrokken personeelslid.

Art. V.139.[790] In afwijking van artikel V.135 kan het ambt van werkleider slechts door bevordering of ambtswijziging worden toegewezen.

De opdracht van een personeelslid dat al een deeltijds ambt als werkleider bekleedt, kan uitgebreid worden met vrijstelling van de in artikel V.150, eerste lid, 1°, vermelde anciënniteitsvoorwaarde.

Art. V.140.[791] Een benoemd personeelslid dat door ambtswijziging een andere aanstelling krijgt, behoudt zijn benoeming in zijn vorig ambt zolang hij niet opnieuw benoemd wordt in een ander ambt.

Art. V.141.[792] §1. Met behoud van de toepassing van artikel V.110, §1, 1° en V.146, wordt het ambt van assistent tijdelijk toegewezen voor een periode van 2 jaar, die driemaal met een periode van 2 jaar kan worden verlengd.

Wanneer uitzonderlijke omstandigheden zulks vergen, kan de assistent voor een bijkomende termijn van een jaar worden aangesteld. Deze bijkomende termijn is niet hernieuwbaar, behalve bij zwangerschap of langdurige en ernstige ziekte. Op grond hiervan kan de assistent van wie het doctoraat ver gevorderd is, zo hij erom verzoekt, voor een bijkomende termijn van 6 maanden tot een jaar worden aangesteld.

De in artikel V.124 of V.307 bedoelde praktijkassistenten kunnen voor hernieuwbare termijnen van minimum 1 jaar en maximum 5 jaar worden aangesteld. Deze minimumtermijn geldt niet voor plaatsvervangers van de titularis.

§2. In afwijking van paragraaf 1 kan ten hoogste 25% van het aantal assistenten, uitgedrukt in voltijdse eenheden, worden benoemd.

---

[789] **Artikel V.138.** : Hogescholendecreet, artikel 119bis, ingevoegd bij OD XXI, artikel V.7.
[790] **Artikel V.139.** : Hogescholendecreet, artikel 120, vervangen bij het Aanvullingsdecreet, artikel V.50 en gewijzigd bij OD XIX, artikel V.15.
In het eerste lid zijn de woorden “artikel 117” vervangen door de woorden “artikel V.133”.
In het tweede lid zijn de woorden “artikel 130” vervangen door de woorden “artikel V.148”.
[791] **Artikel V.140.** : Hogescholendecreet, artikel 121.
[792] **Artikel V.141.** : Hogescholendecreet, artikel 122, §1, §2, §2bis en §4, gewijzigd bij OD VII, artikel 131, OD VIII, artikel 39, OD XVII, artikel V.10, en OD XVIII, artikel V.15.
De paragraaf 2bis is hernummerd tot §3.
In paragraaf 1, eerste lid, is het woord “Onverminderd” vervangen door de woorden “Met behoud van” en zijn de woorden “artikel 92, §1, 1° en artikel 126” vervangen door de woorden “artikel V.110, §1, 1°, en V.146”.
In paragraaf 1, derde lid, zijn de woorden “artikel 104” vervangen door de woorden “artikel V.124 of V.307”.

§3. In afwijking van de bepalingen in paragraaf 2, kan het hogeschoolbestuur een lid van het onderwijzend personeel benoemen in het ambt van assistent indien het personeelslid voldoet aan een van de hierna vermelde voorwaarden:

1° het personeelslid heeft de leeftijd van 55 jaar bereikt, vervult de voorwaarden voor vaste benoeming en is sinds 1 januari 1996 ononderbroken in dienst van de hogeschool als assistent;

2° het personeelslid heeft op 1 januari 2008 de leeftijd van 55 jaar bereikt en is op die datum gedurende ten minste 6 jaar ononderbroken in de hogeschool in het ambt van assistent aangesteld.

Indien het personeelslid al een benoeming heeft in een ander onderwijsniveau, kan het slechts ten belope van maximaal een voltijdse benoeming vastbenoemd zijn.

§4. De aanstellingen in het ambt van assistent die gebeuren na de aanvang van het academiejaar, kunnen als einddatum het einde van dat academiejaar hebben. In voorkomend geval komt deze aanstellingsperiode niet in aanmerking voor de periode bedoeld in paragraaf 1.

Art. V.142.[793] Doctor-assistenten worden aangesteld voor maximaal 2 termijnen van ten hoogste 3 jaar.

De aanstelling voor de tweede periode kan slechts na een gunstige evaluatie.

In geval van zwangerschap of langdurige en ernstige ziekte tijdens de eerste of tweede termijn van het mandaat worden de doctor-assistenten voor een bijkomende termijn van een jaar aangesteld.

Art. V.143.[794] §1. Met behoud van de toepassing van artikel V.141, V.142 en V.144, gebeurt elke aanstelling voor hernieuwbare termijnen van ten hoogste 6 jaar. De overeenkomst tot aanstelling bepaalt de termijn waarvoor de aanstelling gebeurt.

Het eerste lid is niet van toepassing op aanstellingen in de ambten van groep 1 en 3 die gebeuren vanaf 1 september 2005.

§2. Personeelsleden die reeds voor meer dan 6 opeenvolgende jaren zijn aangesteld in een vacante betrekking worden tijdig, dat wil zeggen rekening houdend met een overeenkomstig artikel V.110, §2, berekende termijn, in kennis gesteld van het feit dat hun lopende aanstelling niet wordt hernieuwd.

Worden de bepalingen van het eerste lid niet of slechts gedeeltelijk in acht genomen, dan wordt:

---

[793] **Artikel V.142.** : Hogescholendecreet, artikel 123, eerste, tweede en vierde lid, vervangen bij het Aanvullingsdecreet, artikel V.51.

[794] **Artikel V.143.** : Hogescholendecreet, artikel 124, gewijzigd bij OD XIV, artikel V.9 en bij het decreet van 15 juli 2005 betreffende het onderwijs XV, artikel V.2.
In paragraaf 1, eerste lid, zijn de woorden “Onverminderd de bepalingen van de artikelen 122, 123 en 124bis” vervangen door de woorden “Met behoud van de toepassing van artikel V.141, V.142 en V.144”.
In paragraaf 2, eerste lid, zijn de woorden “artikel 92” vervangen door de woorden “artikel V.110”.

1° de aanstelling hernieuwd voor de in het eerste lid bedoelde termijnen of voor het resterend gedeelte van die termijn, of
2° een vergoeding uitbetaald die gelijk is aan het salaris dat overeenstemt met de duur van de overeenkomstig punt 1° in acht te nemen termijn.

Art. V.144.[795] §1. Vanaf het derde opeenvolgende academiejaar zijn de aanstellingen in vacante betrekkingen in de ambten van groep 1 en groep 3, zoals bedoeld in artikel V.121, eerste lid, ook deze via ambtswijziging, van onbepaalde duur.

§2. Als het hogeschoolbestuur een einde maakt aan een aanstelling van onbepaalde duur moet het de bepalingen van artikel V.110 in acht nemen. Ingeval een einde wordt gemaakt aan een aanstelling na ambtswijziging bedoeld in artikel V.108 en V.140 wordt voor de berekening van de opzeggingstermijn enkel rekening gehouden met de periode van aanstelling na de ambtswijziging.

§3. Aanstellingen in vacante betrekkingen voor bepaalde duur die aanvingen voor 1 september 2005 en waarvan de duur verstrijkt na 1 oktober 2005, en de hernieuwde aanstellingen in toepassing van artikel V.143, § 2, tweede lid, 1°, blijven ressorteren onder de bepalingen van artikel V.143.

§4. Personeelsleden van de in paragraaf 3 vermelde aanstellingen die na het verstrijken van de duur van deze aanstellingen opnieuw in een vacante betrekking worden aangesteld, worden voor onbepaalde duur aangesteld voor zover zij aan de voorwaarden van paragraaf 1 voldoen.

Art. V.145.[796] Elke benoeming gaat in op de eerste dag van een maand volgend op de datum van de benoeming.

Art. V.146.[797] Het hogeschoolbestuur bepaalt onder welke voorwaarden een lid van het onderwijzend personeel tijdelijk kan worden vervangen.

Art. V.147.[798] Het hogeschoolbestuur kan contractueel buiten de personeelsformatie voltijdse en deeltijdse gastprofessoren tewerkstellen voor een periode van maximum 5 jaar. Opeenvolgende aanstellingen van voltijdse gastprofessoren mogen in ieder geval de totale duur van 5 opeenvolgende jaren niet overschrijden. Aanstellingen van deeltijdse gastprofessoren zijn hernieuwbaar.

In afwijking van het vorige lid kan het hogeschoolbestuur in de studiegebieden Audiovisuele en beeldende kunst en Muziek en podiumkunsten, contractueel buiten

---

[795] **Artikel V.144.** : Hogescholendecreet, artikel 124bis, ingevoegd bij het decreet van 15 juli 2005 betreffende het onderwijs XV, artikel V.3.
In paragraaf 1, zijn de woorden “artikel 101” vervangen door de woorden “artikel V.121”.
In paragraaf 2, zijn de woorden “artikel 92” vervangen door de woorden “artikel V.110” en zijn de woorden “artikel 90bis en 121” vervangen door de woorden “artikel V.108 en V.140”.
In paragraaf 3, zijn de woorden “artikel 124” telkens vervangen door de woorden “artikel V.143”.
[796] **Artikel V.145.** : Hogescholendecreet, artikel 125.
[797] **Artikel V.146.** : Hogescholendecreet, artikel 126.
[798] **Artikel V.147.** : Hogescholendecreet, artikel 127, gewijzigd bij OD IX, artikel 56.
In het tweede lid zijn de woorden “audiovisuele en beeldende kunst en muziek en dramatische kunst” vervangen door de woorden “Audiovisuele en beeldende kunst en Muziek en podiumkunsten”.

de personeelsformatie voltijdse en deeltijdse gastprofessoren tewerkstellen voor een periode van onbepaalde duur.

Afdeling 4. Toegang tot de ambten

Art. V.148.[799] §1. De bekwaamheidsbewijzen die, behoudens het bepaalde in paragraaf 2 van dit artikel, minimaal vereist zijn voor aanstelling en benoeming in de hierna vermelde ambten zijn:
1° praktijklector en hoofdpraktijklector : een diploma van professionele bachelor;
2° lector en hoofdlector : een diploma van master;
3° assistent en werkleider : een diploma van master;
4° doctor-assistent : een diploma van doctor op proefschrift;
5° docent, hoofddocent, hoogleraar en gewoon hoogleraar : een diploma van doctor op proefschrift.

In afwijking van punt 5°, worden de personeelsleden in het bezit van het diploma van burgerlijk ingenieur, burgerlijk ingenieur-architect of bio-ingenieur, voor zover zij op 1 oktober 1991 in dienst waren in het hoger onderwijs van het lange type, het hoger kunstonderwijs of het hoger technisch onderwijs van de derde graad, geacht in het bezit te zijn van het vereiste bekwaamheidsbewijs voor aanstelling en benoeming in de ambten van docent, hoofddocent en hoogleraar.

§2. Voor de artistiek gebonden onderwijsactiviteiten van de studiegebieden Audiovisuele en beeldende kunst, Muziek en podiumkunsten, Architectuur en Productontwikkeling geldt bij aanstelling en benoeming in de ambten van docent, hoofddocent, hoogleraar en gewoon hoogleraar als vereist bekwaamheidsbewijs eveneens een diploma van master, aangevuld met 6 jaar nuttige beroepservaring buiten het onderwijs.

§3. Voor de opleiding nautische wetenschappen geldt als vereist bekwaamheidsbewijs voor de ambten van docent, hoofddocent en hoogleraar eveneens het brevet van kapitein ter lange omvaart.

§4. Voor de onderwijsactiviteit "godsdienst" geldt eveneens als vereist basisbekwaamheidsbewijs voor de ambten van lector en hoofdlector : de hoedanigheid van bedienaar van de erkende eredienst.

§5. De in deze afdeling vermelde basisbekwaamheidsbewijzen moeten uitgereikt zijn, hetzij door een Belgische universiteit of door een door een wet of decreet daarmee gelijkgestelde instelling, of door een door de Staat dan wel door de Gemeenschap

---

[799] **Artikel V.148.** : Hogescholendecreet, artikel 128, gewijzigd bij het decreet van 20 oktober 2000 betreffende het onderwijs XII-Ensor, artikel 38.
In paragraaf 1, eerste lid, punt 1°, zijn de woorden “een opleiding van het hoger onderwijs van één cyclus” vervangen door de woorden “professionele bachelor”.
In paragraaf 1, eerste lid, punt 2° en 3°, zijn de zinsneden “een diploma van de tweede cyclus van het academisch onderwijs, of” en “een diploma van de tweede cyclus van het hoger onderwijs van academisch niveau” en de opdeling in streepjes telkens vervangen door de woorden “een diploma van master;”.
In paragraaf 2, zijn de woorden “audiovisuele en beeldende kunst, muziek en dramatische kunst, architectuur en productontwikkeling” vervangen door de woorden “Audiovisuele en beeldende kunst, Muziek en podiumkunsten, Architectuur en Productontwikkeling” en zijn de woorden “van de tweede cyclus van het academisch onderwijs of van het hoger onderwijs van academisch niveau” vervangen door de woorden “master”.

georganiseerde, gesubsidieerde of erkende onderwijsinstelling, hetzij door een door de Staat of de Gemeenschap ingestelde examencommissie.

Worden eveneens aangenomen, buitenlandse diploma's of getuigschriften die krachtens de wet of het decreet of met toepassing van de Europese richtlijnen of een bilateraal akkoord als gelijkwaardig erkend zijn.

Art. V.149.[800] §1. In afwijking van artikel V.148 kan het hogeschoolbestuur op grond van een omstandige motivering personen die blijk hebben gegeven van specifieke deskundigheid of nuttige beroepservaring, tot deeltijds lid van het onderwijzend personeel aanstellen met vrijstelling van het vereiste bekwaamheidsbewijs op voorwaarde dat ze verder werkzaam blijven in de relevante beroepssector.

§2. Het hogeschoolbestuur kan de personen die blijk hebben gegeven van nuttige beroepservaring aanstellen of benoemen tot deeltijds of voltijds lid van het onderwijzend personeel op voorwaarde dat zij ten minste 15 jaar nuttige beroepservaring verworven hebben.

§3. De nuttige beroepservaring bedoeld in paragraaf 1 en paragraaf 2 moet verworven zijn door de uitoefening van een ambacht, beroep of artistieke bedrijvigheid buiten het onderwijs.

§4. De bepalingen van dit artikel zijn niet van toepassing voor een aanstelling of benoeming in het ambt van gewoon hoogleraar.

Art. V.150.[801] Voor het toewijzen van het ambt van hoofdpraktijklector, hoofdlector, werkleider, hoofddocent of hoogleraar wordt naast de vereiste bekwaamheidsbewijzen zoals bepaald in artikel V.148, een bijkomende anciënniteitsvoorwaarde gesteld. Deze bijkomende anciënniteitsvoorwaarde moet in voorkomend geval gecumuleerd worden met de nuttige beroepservaring die een onderdeel vormt van het vereiste bekwaamheidsbewijs.

1° bij interne toewijzing van het ambt van hoofdpraktijklector, hoofdlector, werkleider en hoofddocent respectievelijk :
- ten minste 2 jaar dienstanciënniteit verworven hebben als praktijklector, lector, benoemd assistent en docent in de eigen hogeschool.

2° bij interne toewijzing van het ambt van hoogleraar:
- ten minste 2 jaar dienstanciënniteit verworven hebben als hoofddocent of 4 jaar als docent in de eigen hogeschool.

3° bij externe werving als hoofddocent:
a) ten minste 4 jaar nuttige beroepservaring buiten het onderwijs verworven hebben, of
b) ten minste 2 jaar dienstanciënniteit verworven hebben als docent in een andere hogeschool of universiteit.

4° bij externe werving als hoogleraar:

---

[800] **Artikel V.149.** : Hogescholendecreet, artikel 129.
In paragraaf 1, zijn de woorden “artikel 128” vervangen door de woorden “artikel V.148”.

[801] **Artikel V.150.** : Hogescholendecreet, artikel 130, gewijzigd bij het Aanvullingsdecreet, artikel V.52.
In het eerste lid zijn de woorden “artikel 128” vervangen door de woorden “artikel V.148”.
In het eerste lid, 1°, 2°, 3°, 4° en 5°, is het woord “Bij” telkens vervangen door het woord “bij”.
In het eerste lid, 3°, 4° en 5°, is de opdeling in streepjes telkens vervangen door een opdeling in a) en b).

a) ten minste 6 jaar nuttige beroepservaring buiten het onderwijs verworven hebben, of
b) ten minste 2 jaar dienstanciënniteit verworven hebben als hoofddocent of 4 jaar docent in een andere hogeschool of universiteit.

5° bij externe werving als hoofdpraktijklector of als hoofdlector :
a) ten minste 4 jaar nuttige beroepservaring buiten het onderwijs verworven hebben,
b) of ten minste 2 jaar dienstanciënniteit verworven hebben als praktijklector of als lector in een andere hogeschool.

Het hogeschoolbestuur kan evenwel, in afwijking van het bepaalde in punt 3° en 4°, bij een eerste benoeming of aanstelling in de hogeschool, met een tweederde meerderheid van de uitgebrachte stemmen, afwijken van de in dit artikel gestelde bijkomende anciënniteitsvoorwaarden.

Art. V.151.[802] Naast de in artikel V.148 vastgelegde minimaal vereiste bekwaamheidsbewijzen, kan het hogeschoolbestuur bij reglement bijkomende voorwaarden opleggen inzake specialiteit van diploma's en nuttige beroepservaring. Het neemt deze bijkomende voorwaarden in het vacaturebericht op.

Art. V.152.[803] De minimaal vereiste bekwaamheidsbewijzen voor de in dit artikel vermelde mandaten worden vastgesteld als volgt :
1° algemeen directeur : een diploma van master;
2° departementshoofd : een diploma van master;
3° bibliothecaris : een diploma van master, aangevuld met het getuigschrift van de aanvullende studie informatie- en bibliotheekwetenschap of het diploma van bibliotheekwezen en documentaire informatiekunde.

In afwijking van het eerste lid, punt 3°, worden de personeelsleden in het bezit van een diploma van de tweede cyclus van het academisch onderwijs of een diploma van de tweede cyclus van het hoger onderwijs van academisch niveau, aangevuld met de akte van bekwaamheid tot het houden van een openbare bibliotheek, geacht in het bezit te zijn van het vereiste bekwaamheidsbewijs om het mandaat van bibliothecaris uit te oefenen, voor zover zij op 15 januari 1994 in dienst waren in het hoger onderwijs met volledig leerplan in het ambt van bibliothecaris.

Art. V.153.[804] De Vlaamse Regering bepaalt de bekwaamheidsbewijzen die gelijkgesteld worden met de in deze afdeling vermelde bekwaamheidsbewijzen.

---

[802] **Artikel V.151.** : Hogescholendecreet, artikel 131.
De woorden “artikel 128” zijn vervangen door de woorden “artikel V.148” en de woorden “Zij neemt” zijn vervangen door de woorden “Het neemt”.
[803] **Artikel V.152.** : Hogescholendecreet, artikel 132, gewijzigd bij het decreet van 19 april 1995 houdende wijzigingsbepalingen betreffende het hoger onderwijs in de Vlaamse Gemeenschap, artikel 14.
In het eerste lid, punt 1°, 2° en 3°, zijn de zinsneden “een diploma van de tweede cyclus van het academisch onderwijs, of” en “een diploma van de tweede cyclus van het hoger onderwijs van academisch niveau” en de opdeling in streepjes telkens vervangen door de woorden “een diploma van master;”.
In het eerste lid, punt 3°, zijn de woorden “aangevuld met het getuigschrift van de aanvullende studie informatie- en bibliotheekwetenschap of het diploma van bibliotheekwezen en documentaire informatiekunde.” na de woorden “een diploma van master,” geplaatst.
[804] **Artikel V.153.** : Hogescholendecreet, artikel 133.

Art. V.154.[805] De bepalingen van deze afdeling zijn niet van toepassing op de gastprofessoren.

Afdeling 5. Bezoldigingsregeling

Art. V.155.[806] De Vlaamse Regering bepaalt de bezoldigingsregeling van de leden van het onderwijzend personeel van de hogescholen, met inbegrip van de salarisschalen.

Art. V.156.[807] §1. De personeelsleden belast met een mandaat, kunnen bezoldigd worden hetzij met een mandaatsvergoeding, hetzij met een niet verworven salarisschaal.

§2. Behoudens het bepaalde in artikel V.157 en V.159 bepaalt het hogeschoolbestuur vrij het bedrag van de vergoeding dat het in voorkomend geval aan het vervullen van een mandaat in de hogeschool kan verbinden. Het salaris, eventuele mandaatsvergoeding inbegrepen, mag echter maximum 20% hoger zijn dan het salaris dat het personeelslid in kwestie zou genieten indien hij niet belast was met een mandaat.

§3. Het personeelslid dat gedurende 10 jaren belast was met het mandaat van departementshoofd of bibliothecaris, verwerft bij beëindiging van zijn mandaat het salaris zoals bedoeld in paragraaf 1 definitief en behoudt deze salarisschaal als het zijn betrekking op de personeelsformatie opnieuw opneemt.

Art. V.157.[808] §1. De bezoldiging van de algemeen directeur, lid van het onderwijzend personeel bestaat uit:

1° ofwel een mandaatsvergoeding gelijk aan het verschil tussen het salaris van gewoon hoogleraar, berekend rekening houdend met de door het personeelslid verworven geldelijke anciënniteit, en het salaris waarop het personeelslid ingevolge zijn betrekking op de personeelsformatie recht heeft, en toe te voegen aan dit salaris;
2° ofwel het salaris van gewoon hoogleraar.

§2. Wanneer het mandaat van het personeelslid dat belast was met de functie van algemeen directeur beëindigd is, en wanneer het zijn betrekking op de personeelsformatie weer opneemt, krijgt het opnieuw de salarisschaal verbonden aan deze betrekking en vervalt het recht op de vergoeding bedoeld in paragraaf 1.

§3. In afwijking van paragraaf 2 wordt het salaris van gewoon hoogleraar na een mandaatsperiode van 10 jaar definitief en behoudt het personeelslid deze salarisschaal wanneer het zijn betrekking op de personeelsformatie weer opneemt.

---

[805] **Artikel V.154.** : Hogescholendecreet, artikel 134.
[806] **Artikel V.155.** : Hogescholendecreet, artikel 135.
[807] **Artikel V.156.** : Hogescholendecreet, artikel 136, gewijzigd bij OD IX, artikel 58, bij het Structuurdecreet, artikel 172, bij het Aanvullingsdecreet, artikel V.53 en OD XXII, artikel V.11.
In paragraaf 2, zijn de woorden “de artikelen 137 en 138” vervangen door de woorden “artikel V.157 en V.159”.
[808] **Artikel V.157.** : Hogescholendecreet, artikel 137, gewijzigd bij OD IX, artikel 59, het Structuurdecreet, artikel 173, het Aanvullingsdecreet van 19 maart 2004, artikel V.54, het decreet van 20 februari 2009 betreffende de Hogere Zeevaartschool, artikel 10 en OD XXII, artikel V.12.

§4. De dienstjaren, gepresteerd in het ambt van directeur van de Hogere Zeevaartschool, worden in aanmerking genomen om de mandaatsperiode van 10 jaar te bepalen, vermeld in paragraaf 3.

Art. V.158.[809] De personeelsleden die op het ogenblik van een fusie belast waren met het mandaat van algemeen directeur en die na de fusie dat mandaat niet langer uitoefenen, worden definitief ingeschaald in de salarisschaal van gewoon hoogleraar wanneer zij hun betrekking in de personeelsformatie van de gefusioneerde hogeschool weer opnemen.

Art. V.159.[810] De gastprofessoren kunnen ten hoogste het salaris genieten dat verbonden is aan het ambt van gewoon hoogleraar. De gastprofessoren hebben daarenboven recht op een vergoeding voor de werkelijke kosten gemaakt voor hun overkomst en tijdelijk verblijf.

Art. V.160.[811] Leden van het onderwijzend personeel die met toepassing van artikel V.223 prestaties verrichten in een andere hogeschool of universiteit, hebben recht op een vergoeding voor de werkelijke kosten gemaakt voor hun overkomst en tijdelijk verblijf.

Art. V.161.[812] §1. Bij de inschaling, aanstelling of benoeming of bij ambtswijziging schaalt het hogeschoolbestuur de leden van het onderwijzend personeel of de algemeen directeur in de overeenstemmende salarisschaal in. Het kan daarbij rekening houden, geheel of gedeeltelijk, met de verworven nuttige beroepservaring. Voor eenzelfde ambt kan slechts eenmaal een geldelijke anciënniteitsbijslag op grond van nuttige beroepservaring aangevraagd en toegekend worden.

§2. Het aantal jaren nuttige beroepservaring dat in aanmerking kan genomen worden bedraagt ten hoogste 10 jaar. De beperking tot 10 jaar nuttige ervaring geldt niet voor de nuttige beroepservaring opgedaan in de eigen hogeschool of in de vzw voor het beheer van de sociale voorzieningen die verbonden was aan de eigen hogeschool. Slechts de beroepservaring opgedaan vanaf de aanvangsleeftijd van de salarisschaal die betrokkene geniet, kan worden gehonoreerd. Als deze geldelijke anciënniteitsbijslag eenmaal toegekend wordt, is hij voor het personeelslid definitief verworven en maakt hij deel uit van het salaris waarop het betrokken personeelslid volgens zijn verworven geldelijke anciënniteit recht heeft.

De beperking voor het in aanmerking nemen van nuttige beroepservaring tot 10 jaar is niet van toepassing op nieuwe personeelsleden die vanaf 1 februari 2011 in een hogeschool aangesteld of benoemd worden. De toekenning van de nuttige

---

[809] **Artikel V.158.** : Hogescholendecreet, artikel 137bis, ingevoegd bij het Decreet tertiair onderwijs, artikel 14 en vervangen bij OD XXIII, artikel V.22.
[810] **Artikel V.159.** : Hogescholendecreet, artikel 138.
[811] **Artikel V.160.** : Hogescholendecreet, artikel 139.
De woorden “de artikelen 61, 62 en 63 van dit decreet” zijn vervangen door de woorden “artikel V.223”.
[812] **Artikel V.161.** : Hogescholendecreet, artikel 140, §1, §2, §4 en §5, gewijzigd bij OD X, artikel II.18, het Decreet tertiair onderwijs van 20 april 2001, artikel 15, OD XVIII, artikel V.16 en OD XXI, artikel V.8.
De paragrafen 4 en 5 zijn hernummerd tot §3 en §4.
In paragraaf 2 zijn de woorden “zoals bedoeld in artikel 208, verbonden” vervangen door de woorden “voor het beheer van de sociale voorzieningen die verbonden was”.
In paragraaf 3 zijn de woorden “artikel 129” vervangen door de woorden “artikel V.149”.

beroepservaring gebeurt op basis van een gemotiveerde beoordeling van de doorlopen carrière, de verworven ervaring en de verworven kwalificaties.

Voor de toepassing van het tweede lid wordt onder nieuwe personeelsleden verstaan alle personeelsleden die op 1 februari 2011 nog geen benoeming of aanstelling als statutair of contractueel personeelslid in de betrokken hogeschool hadden.

§3. In afwijking van paragraaf 1 van dit artikel kan voor de personeelsleden die aangeworven zijn met toepassing van artikel V.149, §2 het aantal jaren nuttige beroepservaring dat in aanmerking genomen kan worden voor de bepaling van de geldelijke anciënniteitsbijslag meer dan 10 jaar bedragen.

§4. In afwijking van paragraaf 1 worden de diensten, gepresteerd bij de vzw Studiecentrum Open Hoger Onderwijs in aanmerking genomen als geldelijke anciënniteitsbijslag, voor zover ze gepresteerd werden vanaf de aanvangsleeftijd van de salarisschaal die betrokkene geniet.

Art. V.162.[813] §1. Het hogeschoolbestuur kan gedurende een periode een premie toekennen aan de leden van het onderwijzend personeel, alsmede aan de algemeen directeur op basis van persoonlijke verdiensten. Deze premie is te allen tijde herzienbaar en wordt toegekend op basis van de evaluatie. Deze premie kan in voorkomend geval gecombineerd worden met de geldelijke anciënniteitsbijslag toegekend op basis van de verworven nuttige beroepservaring. Het hogeschoolbestuur stelt de criteria voor het toekennen van premies vast. Deze criteria behoeven het akkoord van het hogeschoolonderhandelingscomité.

§2. Het hogeschoolbestuur kan aan leden van het onderwijzend personeel die met hun toestemming tijdelijk belast worden met het leveren van bijkomende prestaties een persoonlijke vergoeding toekennen. Deze vergoeding bedraagt ten hoogste 20% van het jaarsalaris waarop het personeelslid recht heeft ingevolge zijn inschaling. Het hogeschoolbestuur stelt de criteria vast voor het toekennen van deze vergoeding.

Art. V.163.[814] In afwijking van de wet van 20 juli 1991 houdende sociale en diverse bepalingen, hoofdstuk IV, artikel 78, eerste lid en in aanvulling van artikel 85 van dezelfde wet, kan het hogeschoolbestuur leden van het onderwijzend personeel die met pensioen gaan, een vergoeding geven lastens de werkingsuitkering voor zover het hogeschoolbestuur beslist heeft het betreffend onderwijzend personeelslid een deel van zijn activiteiten van onderwijs, onderzoek of maatschappelijke dienstverlening te laten voortzetten.

Art. V.164.[815] §1. De personeelsleden belast met artistiek gebonden onderwijsactiviteiten in de studiegebieden Audiovisuele en beeldende kunst, en

---

[813] **Artikel V.162.** : Hogescholendecreet, artikel 141, gewijzigd bij OD VIII, artikel 40 en OD XIX, artikel V.16.
[814] **Artikel V.163.** : Hogescholendecreet, artikel 141bis, ingevoegd bij OD VIII, artikel 41 en gewijzigd bij OD XXII, artikel V.13.
[815] **Artikel V.164.** : Hogescholendecreet, artikel 142, gewijzigd bij het decreet van 14 juli 1998, artikel 60 en het decreet van 20 april 2001, artikel 16.
In paragraaf 1 zijn de woorden “audiovisuele en beeldende kunst, en muziek en dramatische kunst” vervangen door de woorden “Audiovisuele en beeldende kunst, en Muziek en podiumkunsten” en zijn de woorden “van één cyclus” vervangen door de woorden “van professionele bachelor”..

Muziek en podiumkunsten, met uitzondering van de basisopleidingen van professionele bachelor, krijgen voor een voltijds of deeltijds ambt van hetzij assistent, werkleider, doctor-assistent, docent, hoofddocent, hoogleraar of gewoon hoogleraar bijzondere salarisschalen, vastgesteld door de Vlaamse Regering.

§2. Wanneer zij evenwel bij de uitoefening van hun ambt afzien van de toepassing van artikel V.172, krijgen zij mits het hogeschoolbestuur de uitdrukkelijke toestemming geeft, de gangbare salarisschaal verbonden aan het ambt dat zij bekleden. De toekenning van de gangbare salarisschaal is geen recht voor het personeelslid, heeft altijd een tijdelijk karakter en dient jaarlijks geëvalueerd te worden. De gangbare salarisschaal blijft verworven zolang het personeelslid blijft voldoen aan de voorwaarden waarbij zij werd toegekend.

§3. In afwijking van paragraaf 2 verwerft het personeelslid dat gedurende 4 jaar de gangbare salarisschaal genoot of met genot van de gangbare salarisschaal de leeftijd van 55 jaar heeft bereikt, het recht om deze salarisschaal verder te blijven genieten.

Art. V.165.[816] De bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap betaalt de salarissen, in voorkomend geval met inbegrip van het vakantiegeld en de eindejaarstoelage, de mandaatsvergoedingen, de premies bedoeld in artikel V.162, de vergoedingen bedoeld in artikel V.163 van de leden van het onderwijzend personeel, met inbegrip van de gastprofessoren, voor zover zij ten laste van de werkingsuitkeringen van de hogeschool worden bezoldigd.

Art. V.166.[817] §1. Het onderwijzend personeel van de gesubsidieerde en van de publiekrechtelijke hogescholen die overeenkomstig artikel V.165 hun bezoldiging ontvangen, worden geacht in de salaristoelageregeling te zijn opgenomen in de zin van artikel 77 van de wet van 20 juli 1991 houdende sociale en diverse bepalingen.

§2. De leden van het onderwijzend personeel en van het opvoedend hulppersoneel die hun ambt te persoonlijker titel hebben behouden, worden geacht in hoofdambt te zijn bezoldigd.

Art. V.167.[818] De salarissen worden betaald aan het einde van de maand waarop ze betrekking hebben, met uitzondering van de maand december waarvoor de betaling gebeurt op de eerste werkdag van de maand januari van het volgende jaar. De

---

In paragraaf 2 zijn de woorden “artikel 150” vervangen door de woorden “artikel V.172”.

[816] **Artikel V.165.** : Hogescholendecreet, artikel 143, gewijzigd bij het decreet van 19 april 1995 houdende wijzigingsbepalingen betreffende het hoger onderwijs in de Vlaamse Gemeenschap, artikel 15 en OD VIII, artikel 42.
De woorden “Het departement Onderwijs van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap” zijn vervangen door de woorden “De bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap”, de woorden “artikel 141” zijn vervangen door de woorden “artikel V.162” en de woorden “artikel 141bis” zijn vervangen door de woorden “artikel V.163”.

[817] **Artikel V.166.** : Hogescholendecreet, artikel 144, gewijzigd bij het Decreet tertiair onderwijs, artikel 17.
In paragraaf 1 zijn de woorden “Vlaamse autonome” vervangen door het woord “publiekrechtelijke” en zijn de woorden “artikel 143” vervangen door de woorden “artikel V.165”.

[818] **Artikel V.167.** : Hogescholendecreet, artikel 145.
In het tweede lid zijn de woorden “Het departement Onderwijs van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap” vervangen door de woorden “De bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap”.

uitbetaling gebeurt op basis van de gegevens verstrekt door het hogeschoolbestuur en onder zijn verantwoordelijkheid.

De bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap of een ander orgaan dat hiermee door de Vlaamse Regering wordt belast, betaalt de kinderbijslagen ten behoeve van de bovenvermelde personeelsleden.

Art. V.168.[819] Het hogeschoolbestuur zorgt voor de uitbetaling van de personeelsleden aangeworven bij arbeidsovereenkomst, voor de uitbetaling van de vergoedingen bedoeld in artikel V.159 en V.160, alsmede voor de uitbetaling van de tegemoetkoming in de vervoerskosten van zijn personeelsleden.

Afdeling 6. Cumulatieregeling

Art. V.169.[820] §1. De leden van het onderwijzend personeel belast met een voltijdse opdracht en de algemeen directeur mogen geen andere beroepsactiviteit of een andere bezoldigde activiteit uitoefenen dan met toestemming van het hogeschoolbestuur.

§2. Het hogeschoolbestuur stelt jaarlijks de naamlijst op van de voltijdse en van de deeltijdse leden van het onderwijzend personeel die ten minste een halftijdse opdracht uitoefenen, en die andere beroepsactiviteiten of bezoldigde activiteiten uitoefenen die verenigbaar worden geacht met hun opdracht aan de hogeschool. Tegenover de naam van elk personeelslid wordt de aard en de duur van de nevenactiviteiten opgegeven, evenals de omvang van de opdracht aan de hogeschool. In voorkomend geval wordt ook de algemeen directeur op deze lijst opgenomen. Het hogeschoolbestuur maakt deze lijst openbaar in de hogeschool.

§3. Voor de toepassing van dit artikel en van artikel V.170 wordt een deeltijdse opdracht van meer dan 70% beschouwd als een voltijdse opdracht.

Art. V.170.[821] §1. Deeltijds wordt ambtshalve de opdracht van het personeelslid, belast met een voltijdse opdracht dat een andere beroepsactiviteit of een andere bezoldigde activiteit uitoefent die een groot deel van zijn tijd in beslag neemt. Het procentueel aandeel van een opdracht die ambtshalve deeltijds wordt gesteld, bedraagt ten hoogste 70%.

§2. Als andere beroepsactiviteiten of bezoldigde activiteiten die een groot gedeelte van de tijd in beslag nemen, worden beschouwd alle activiteiten waarvan de omvang 2 halve dagen per week overschrijdt of die voorkomen op een lijst vastgesteld door de Vlaamse Regering.

---

[819] **Artikel V.168.** : Hogescholendecreet, artikel 146, vervangen bij het decreet van 19 april 1995 houdende wijzigingsbepalingen betreffende het hoger onderwijs in de Vlaamse Gemeenschap, artikel 16
De woorden “de artikelen 138 en 139” zijn vervangen door de woorden “artikel V.159 en V.160”.
[820] **Artikel V.169.** : Hogescholendecreet, artikel 147, gewijzigd bij OD VII, artikel 134 en bij OD XXIII, artikel V.23.
In paragraaf 3 zijn de woorden “artikel 148” vervangen door de woorden “artikel V.170”.
[821] **Artikel V.170.** : Hogescholendecreet, artikel 148, gewijzigd bij het decreet van 19 april 1995 houdende wijzigingsbepalingen betreffende het hoger onderwijs in de Vlaamse Gemeenschap, artikel 17, OD VII, artikel 135 en het Decreet tertiair onderwijs, artikel 18.

§3. De Vlaamse Regering kan bij het vaststellen van de lijst ook de voorwaarden en de procedure vastleggen waaronder het hogeschoolbestuur, bij met reden omklede beslissing, individueel een afwijking kan toestaan aan een lid van het onderwijzend personeel dat een bepaalde activiteit uitoefent die voorkomt op die lijst.

§4. Het voltijds benoemde lid van het onderwijzend personeel dat op zijn verzoek of in toepassing van paragraaf 1 van dit artikel ambtshalve in een deeltijdse opdracht wordt geplaatst verkrijgt, vanaf het ogenblik dat er opnieuw aan de gestelde voorwaarden voldaan is, en indien betrokkene nog geen 60 jaar oud is, opnieuw een voltijdse opdracht.

Dit recht vervalt als het betrokken lid langer dan 8, al dan niet opeenvolgende academiejaren, een dergelijke deeltijdse opdracht uitoefent.

Art. V.171.[822] Het hogeschoolbestuur kan bij wijze van algemeen reglement de lijst van de activiteiten aanvullen die ambtshalve geacht worden een groot gedeelte van de tijd van het onderwijzend personeel in beslag te nemen. Het hogeschoolbestuur stuurt hiervan een afschrift aan de Vlaamse Regering via de commissaris van de Vlaamse Regering.

Art. V.172.[823] In afwijking van artikel V.170, §1, wordt niet ambtshalve deeltijds de opdracht van het personeelslid belast met een voltijdse opdracht van artistiek gebonden onderwijsactiviteiten van de studiegebieden Audiovisuele en beeldende kunst, en Muziek en podiumkunsten bedoeld in artikel V.164, §1, dat een andere beroepsactiviteit of een andere bezoldigde activiteit uitoefent die een groot deel van zijn tijd in beslag neemt, voor zover de nevenactiviteiten van artistieke aard zijn en verband houden met de door het personeelslid verstrekte onderwijsactiviteiten.

Hoofdstuk 3. Administratief en technisch personeel
Afdeling 1. Toepassingsgebied

Art. 173.[824] De bepalingen van dit hoofdstuk zijn van toepassing op het administratief en technisch personeel van de hogescholen, bezoldigd ten laste van de werkingsuitkeringen verschaft door de Vlaamse Gemeenschap.

Afdeling 2. Loopbaanstructuur

Art. 174.[825] De Vlaamse Regering stelt de tabel vast van de loopbaanstructuur van het administratief en technisch personeel van de hogescholen. Deze tabel bepaalt per niveau waarin dit personeel wordt ingedeeld, de graden, alsook de toelatings- en diplomavoorwaarden en de salarisschalen voor elk van deze graden.

---

[822] **Artikel V.171.** : Hogescholendecreet, artikel 149.
[823] **Artikel V.172.** : Hogescholendecreet, artikel 150.
De woorden “artikel 148” zijn vervangen door de woorden “artikel V.170”, de woorden “artikel 142” zijn vervangen door de woorden “artikel V.164” en de woorden “audiovisuele en beeldende kunst, en muziek en dramatische kunst” zijn vervangen door de woorden “Audiovisuele en beeldende kunst, en Muziek en podiumkunsten.
[824] **Artikel V.173.** : Hogescholendecreet, artikel 151.
[825] **Artikel V.174.** : Hogescholendecreet, artikel 152.

Art. 175.[826] Het administratief en technisch personeel van de hogescholen bekleedt een graad die voorkomt in de tabel van de loopbaanstructuur.

Art. 176.[827] Als diplomavoorwaarde geldt het bezit van het desbetreffende Belgische diploma of getuigschrift, of het bezit van een diploma of getuigschrift dat krachtens de wet of het decreet of met toepassing van de Europese richtlijnen of een bilateraal akkoord daarmee als gelijkwaardig erkend is.

Afdeling 3. Bezoldigingsregeling

Art. V.177.[828] De Vlaamse Regering bepaalt de bezoldigingsregeling van de leden van het administratief en technisch personeel van de hogescholen.

Art. V.178.[829] §1. Bij de inschaling, aanstelling of benoeming of bij ambtswijziging schaalt het hogeschoolbestuur de leden van het administratief en technisch personeel in de overeenstemmende salarisschaal in. Het kan daarbij rekening houden, geheel of gedeeltelijk, met de verworven nuttige beroepservaring. Voor eenzelfde graad kan slechts eenmaal een geldelijke anciënniteitsbijslag op grond van nuttige beroepservaring aangevraagd en toegekend worden.

§2. Het aantal nuttige jaren beroepservaring dat in aanmerking kan genomen worden, bedraagt ten hoogste 10 jaar. De beperking tot 10 jaar nuttige ervaring geldt niet voor de nuttige beroepservaring opgedaan in de eigen hogeschool of in de vzw voor het beheer van de sociale voorzieningen die verbonden was aan de eigen hogeschool. Slechts de beroepservaring opgedaan vanaf de aanvangsleeftijd van de salarisschaal die betrokkene geniet, kan worden gehonoreerd. Als deze geldelijke anciënniteitsbijslag eenmaal toegekend wordt, is hij voor het personeelslid definitief verworven en maakt hij deel uit van het salaris waarop het betrokken personeelslid volgens zijn verworven geldelijke anciënniteit recht heeft.

De beperking voor het in aanmerking nemen van nuttige beroepservaring tot 10 jaar is niet van toepassing op nieuwe personeelsleden die vanaf 1 februari 2011 in een hogeschool aangesteld of benoemd worden. De toekenning van de nuttige beroepservaring gebeurt op basis van een gemotiveerde beoordeling van de doorlopen carrière, de verworven ervaring en de verworven kwalificaties.

Voor de toepassing van het tweede lid wordt onder nieuwe personeelsleden verstaan alle personeelsleden die op 1 februari 2011 nog geen benoeming of aanstelling als statutair of contractueel personeelslid in de betrokken hogeschool hadden.

§3. In afwijking van paragraaf 1 worden de diensten, gepresteerd bij de vzw Studiecentrum Open Hoger Onderwijs in aanmerking genomen als geldelijke

---

[826] **Artikel V.175.** : Hogescholendecreet, artikel 153.
[827] **Artikel V.176.** : Hogescholendecreet, artikel 154.
[828] **Artikel V.177.** : Hogescholendecreet, artikel 155.
[829] **Artikel V.178.** : Hogescholendecreet, artikel 156, §1, §2 en §4, gewijzigd bij OD X, artikel II.19 en het Decreet tertiair onderwijs, artikel 19, OD XVIII, artikel V.17 en OD XXI, artikel V.9.
De paragraaf 4 is hernummerd tot §3.
In paragraaf 2, eerste lid, zijn de woorden “zoals bedoeld in artikel 208, verbonden” vervangen door de woorden “voor het beheer van de sociale voorzieningen die verbonden was”.

anciënniteitsbijslag, voor zover ze gepresteerd werden vanaf de aanvangsleeftijd van de salarisschaal die betrokkene geniet.

Art. V.179.[830] Het hogeschoolbestuur kan gedurende een periode een premie toekennen aan de leden van het administratief en technisch personeel op basis van persoonlijke verdiensten. Deze premie is te allen tijde herzienbaar en wordt toegekend op basis van de evaluatie. Deze premie kan in voorkomend geval gecombineerd worden met de geldelijke anciënniteitsbijslag toegekend op basis van de verworven nuttige beroepservaring. Het hogeschoolbestuur stelt de criteria voor het toekennen van premies vast. Deze criteria behoeven het akkoord van het hogeschoolonderhandelingscomité.

Het hogeschoolbestuur kan aan leden van het administratief en technisch personeel die met hun toestemming tijdelijk belast worden met het leveren van bijkomende prestaties een persoonlijke vergoeding toekennen. Deze vergoeding bedraagt ten hoogste 20% van het jaarsalaris waarop het personeelslid recht heeft ingevolge zijn inschaling. Het hogeschoolbestuur stelt de criteria vast voor het toekennen van deze vergoeding.

Art. V.180.[831] §1. De personeelsleden belast met een mandaat kunnen bezoldigd worden hetzij met een mandaatsvergoeding, hetzij met een niet verworven salarisschaal.

§2. Het hogeschoolbestuur bepaalt vrij het bedrag van de vergoeding dat het in voorkomend geval aan het vervullen van een mandaat in de hogeschool kan verbinden. Behoudens het bepaalde in artikel V.157 mag het salaris, eventuele mandaatsvergoeding inbegrepen, maximum 20% hoger zijn dan het salaris dat het personeelslid in kwestie zou genieten indien hij niet belast was met een mandaat.

§3. Na een mandaatsperiode van 10 jaar wordt de salarisschaal zoals bedoeld in paragraaf 1 definitief en behoudt het personeelslid deze salarisschaal wanneer het zijn betrekking op de personeelsformatie weer opneemt.

Art. V.181.[832] §1. De bezoldiging van de algemeen directeur, lid van het administratief en technisch personeel, bestaat uit:

1° ofwel een mandaatsvergoeding gelijk aan het verschil tussen het salaris van gewoon hoogleraar, berekend rekening houdend met de door het personeelslid verworven geldelijke anciënniteit, en het salaris waarop het personeelslid ingevolge zijn betrekking op de personeelsformatie recht heeft, en toe te voegen aan dit salaris;
2° ofwel het salaris van gewoon hoogleraar.

§2. Wanneer het mandaat van het personeelslid dat belast was met de functie van algemeen directeur beëindigd is, en wanneer het zijn betrekking op de

---

[830] **Artikel V.179.** : Hogescholendecreet, artikel 157, gewijzigd bij OD XIX, artikel V.17.
[831] **Artikel V.180.** : Hogescholendecreet, artikel 158, vervangen bij OD IX, artikel 61 en bij het Aanvullingsdecreet, artikel V.55.
In paragraaf 2 zijn de woorden “artikel 137” vervangen door de woorden “artikel V.157”.
[832] **Artikel V.181.** : Hogescholendecreet, artikel 158bis, ingevoegd bij het Aanvullingsdecreet, artikel V.56 en gewijzigd bij OD XXII, artikel V.14.

personeelsformatie weer opneemt, krijgt het opnieuw de salarisschaal verbonden aan deze betrekking en vervalt het recht op de vergoeding bedoeld in paragraaf 1.

§3. Het personeelslid dat gedurende 10 jaren belast was met het mandaat van algemeen directeur, verwerft bij beëindiging van zijn mandaat het salaris zoals bedoeld in paragraaf 1 definitief en behoudt deze salarisschaal als het zijn betrekking op de personeelsformatie opnieuw opneemt.

Art. V.182.[833] De personeelsleden die op het ogenblik van een fusie belast waren met het mandaat van algemeen directeur en die na de fusie dat mandaat niet langer uitoefenen, worden definitief ingeschaald in de salarisschaal van gewoon hoogleraar wanneer zij hun betrekking in de personeelsformatie van de gefusioneerde hogeschool weer opnemen.

Art. V.183.[834] Het departementshoofd, lid van het administratief en technisch personeel wordt bezoldigd met hetzij een mandaatsvergoeding, hetzij een niet verworven salarisschaal. Het hogeschoolbestuur bepaalt vrij het bedrag van de vergoeding dat aan het vervullen van het mandaat verbonden is. Het salaris, met inbegrip van een eventuele mandaatsvergoeding, mag maximaal 20% hoger zijn dan het salaris dat het personeelslid zou genieten als het niet belast was met het mandaat van departementshoofd.

Het personeelslid dat gedurende 10 jaar belast was met het mandaat van departementshoofd, verwerft bij de beëindiging van dit mandaat definitief het in het eerste lid vermelde salaris en behoudt dit salaris als het personeelslid zijn betrekking op de personeelsformatie weer opneemt.

Art. V.184.[835] De bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap betaalt de salarissen, in voorkomend geval met inbegrip van het vakantiegeld en de eindejaarstoelage, de mandaatsvergoedingen, de premies bedoeld in artikel V.179, van de leden van het administratief en technisch personeel, voor zover zij ten laste van de werkingsuitkeringen van de hogeschool worden bezoldigd.

Art. V.185.[836] Het administratief en technisch personeel van de gesubsidieerde en de publiekrechtelijke hogescholen die overeenkomstig artikel V.184 hun bezoldiging ontvangen, worden geacht in de weddetoelageregeling te zijn opgenomen in de zin van artikel 77 van de wet van 20 juli 1991 houdende sociale en diverse bepalingen.

Art. V.186.[837] De salarissen worden betaald aan het einde van de maand waarop ze betrekking hebben, met uitzondering van de maand december waarvoor de betaling

---

[833] **Artikel V.182.** : Hogescholendecreet, artikel 158bis/1, ingevoegd bij OD XXIII, artikel V.24.
[834] **Artikel V.183.** : Hogescholendecreet, artikel 158ter, ingevoegd bij OD XXI, artikel V.10.
[835] **Artikel V.184.** : Hogescholendecreet, artikel 159, vervangen bij het decreet van 19 april 1995 houdende wijzigingsbepalingen betreffende het hoger onderwijs in de Vlaamse Gemeenschap, artikel 18.
De woorden “Het departement Onderwijs van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap” zijn vervangen door de woorden “De bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap” en de woorden “artikel 157” zijn vervangen door de woorden “artikel V.179”.
[836] **Artikel V.185.** : Hogescholendecreet, artikel 160.
De woorden “Vlaamse autonome hogescholen” zijn vervangen door de woorden “publiekrechtelijke hogescholen” en de woorden “artikel 159” zijn vervangen door de woorden “artikel V.184”.
[837] **Artikel V.186.** : Hogescholendecreet, artikel 161.

gebeurt op de eerste werkdag van de maand januari van het volgend jaar. De uitbetaling gebeurt op basis van de gegevens verstrekt door het hogeschoolbestuur en onder zijn verantwoordelijkheid.

De bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap of een ander orgaan dat door de Vlaamse Regering hiermee wordt belast, betaalt de kinderbijslagen ten behoeve van de bovenvermelde personeelsleden.

Art. V.187.[838] Het hogeschoolbestuur zorgt voor de uitbetaling van de personeelsleden aangeworven bij arbeidsovereenkomst, alsmede voor de uitbetaling van de tegemoetkoming in de vervoerskosten van zijn personeelsleden.

Afdeling 4. Toewijzing van betrekkingen

Art. V.188.[839] Het hogeschoolbestuur kan, rekening houdend met de behoeften van de hogeschool, betrekkingen intern of extern vacant verklaren voor de graden waarin in de personeelsformatie van het administratief en technisch personeel werd voorzien.

De vacante betrekkingen van het administratief en technisch personeel kunnen worden toegewezen hetzij door werving, hetzij door bevordering, hetzij door ambtswijziging.

In afwijking van het eerste lid kan een bevordering of een ambtswijziging in een functie van de onmiddellijk hogere graad en van de daaropvolgende graad plaatsvinden zonder interne vacantverklaring en zonder selectie indien dit gebeurt in het kader van een vooraf door het hogeschoolbestuur bepaalde loopbaanplanning. Deze afwijking geldt enkel voor de zeer goed functionerende en presterende personeelsleden. De bevordering of ambtswijziging moet afdoende gemotiveerd worden op basis van een evaluatie van de door het betrokken personeelslid geleverde prestaties.

Een eerste bevordering of ambtswijziging in een leidinggevende functie vindt steeds plaats na een interne vacantverklaring en selectie.

Art. V.189.[840] Werving kan gebeuren in de door het hogeschoolbestuur bepaalde graden van de tabel bedoeld in artikel V.174, mits voldaan is aan de gestelde vereisten.

Het hogeschoolbestuur kan bijzondere toelatingsvoorwaarden of bijzondere voorwaarden inzake specialiteit van diploma's opleggen naast de in artikel V.174 bedoelde toelatings- en diplomavoorwaarden.

In het tweede lid zijn de woorden “Het departement Onderwijs van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap” vervangen door de woorden “De bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap”.

[838] **Artikel V.187.** : Hogescholendecreet, artikel 162, vervangen bij het decreet van 19 april 1995 houdende wijzigingsbepalingen betreffende het hoger onderwijs in de Vlaamse Gemeenschap, artikel 19.

[839] **Artikel V.188.** : Hogescholendecreet, artikel 163, gewijzigd bij OD X, artikel II.20 en bij OD XXI, artikel V.11.

[840] **Artikel V.189.** : Hogescholendecreet, artikel 164.

In het eerste en het tweede lid zijn de woorden “artikel 152” telkens vervangen door de woorden “artikel V.174”.

Art. V.190.[841] Werving is mogelijk in vast of tijdelijk verband, en voor zowel voltijdse als deeltijdse betrekkingen.

De omvang van een deeltijds dienstverband wordt uitgedrukt in een procentueel aandeel van een voltijds dienstverband. Het procentueel dienstverband moet ten minste 10% van een voltijdse aanstelling omvatten en wordt als een veelvoud van 5 uitgedrukt. Een halve dag per week komt overeen met 10%. Het betrokken personeelslid verkrijgt hetzelfde procentueel aandeel van het salaris dat het zou genieten in een voltijds dienstverband.

Het vacaturebericht vermeldt de graad, de toelatingsvoorwaarden, de taakbeschrijving, het voltijds of deeltijds dienstverband en het vast of tijdelijk karakter van de vacante betrekking. Voor interimaire vervangingen en tijdelijke betrekkingen van minder dan een jaar is een vacantverklaring niet vereist.

Art. V.191.[842] §1. Het hogeschoolbestuur bepaalt bij reglement de voorwaarden voor aanstelling, benoeming en uitbreiding van aanstelling of benoeming.

§2. Een werving in een vacante betrekking, met uitzondering van de aanstelling van minder dan een jaar, kan slechts gebeuren na een openbare vacature en wordt via ten minste 2 openbare informatiekanalen bekendgemaakt.

§3. Personeelsleden die bezoldigd worden buiten de werkingsuitkeringen van de Vlaamse Gemeenschap kunnen zonder nieuwe vacature overgeheveld worden naar een betrekking van de personeelsformatie van het administratief en technisch personeel met behoud van hun verworven graad, salarisschaal en anciënniteit op voorwaarde dat:

1° zij geworven werden volgens de procedure die beantwoordt aan de in paragraaf 1 en paragraaf 2 bepaalde wervingseisen;
2° zij de graad, anciënniteit en salarisschaal bezitten die zij zouden bekomen hebben indien de voorgaande diensten gepresteerd werden overeenkomstig de wettelijke, decretale en reglementaire bepalingen van toepassing op het personeel ten laste van de jaarlijkse werkingsuitkeringen.

Art. V.192.[843] Een hogeschool kan een vacante betrekking in het administratief en technisch personeel ook invullen via de overname van een benoemd lid van het administratief en technisch personeel van een andere hogeschool. Het overgenomen personeelslid behoudt bij de overname de salarisschaal en anciënniteit die het genoot aan de hogeschool waar het benoemd was, tenzij de overnemende hogeschool het personeelslid in een hogere salarisschaal of anciënniteit inschaalt.

De overname van een benoemd personeelslid is niet mogelijk zonder de instemming van het betrokken personeelslid.

---

[841] **Artikel V.190.** : Hogescholendecreet, artikel 165, gewijzigd bij het Aanvullingsdecreet, artikel V.57 en bij OD XVIII, artikel V.18.
[842] **Artikel V.191.** : Hogescholendecreet, artikel 166, gewijzigd bij OD XVIII, artikel V.19 en bij OD XIX, artikel V.18.
[843] **Artikel V.192.** : Hogescholendecreet, artikel 166bis, ingevoegd bij OD XXI, artikel V.12.

Art. V.193.[844] Elke benoeming gaat in op de eerste dag van een maand volgend op de datum van de benoeming.

Art. V.194.[845] Het hogeschoolbestuur kan beslissen dat leden van het administratief en technisch personeel die met pensioen zijn een deel van hun activiteiten kunnen voortzetten. Het hogeschoolbestuur kan hiervoor een vergoeding ten laste van de werkingsuitkeringen geven. De beslissing geldt voor maximum 1 jaar en kan telkens met maximum 1 jaar verlengd worden.

Afdeling 5. Anciënniteiten

Art. V.195.[846] Voor het administratief en technisch personeel worden de volgende anciënnniteiten onderscheiden:

1° de dienstanciënniteit, zijnde de werkelijke diensten die een personeelslid, ongeacht het volume van de opdracht, gepresteerd heeft in welk ambt ook in een hogeschool;
2° de graadanciënniteit, zijnde de werkelijke diensten die een personeelslid, ongeacht het volume van de opdracht, gepresteerd heeft in een welbepaalde graad binnen de hogeschool;
3° de niveau-anciënniteit, zijnde de werkelijke diensten die een personeelslid, ongeacht het volume van de opdracht, gepresteerd heeft in 1 of meer graden van eenzelfde niveau binnen de hogeschool;
4° de schaalanciënniteit, zijnde de werkelijke diensten die een personeelslid, ongeacht het volume van de opdracht, gepresteerd heeft in een bepaalde salarisschaal als personeelslid van de hogeschool. De diensten gepresteerd terwijl het personeelslid de evaluatie "onvoldoende" bekomen heeft, worden niet meegerekend.

Het personeelslid wordt geacht werkelijke diensten te presteren zolang het zich bevindt in een toestand op grond waarvan het zijn recht op een salaris, of bij gebreke daarvan, zijn aanspraak op een verhoging in salaris of op een bevordering behoudt.

Afdeling 6. Cumulatieregeling

Art. V.196.[847] Een lid van het administratief en technisch personeel mag vrij onbezoldigde of bezoldigde nevenactiviteiten, verricht buiten de diensturen, cumuleren met het uitoefenen van zijn betrekking aan de hogeschool voor zover:

1° de cumulatie-activiteiten het naar behoren vervullen van zijn opdracht binnen de hogeschool niet verhinderen;
2° de cumulatie-activiteiten niet in strijd zijn met de waardigheid als lid van het administratief en technisch personeel van de hogeschool;
3° de cumulatie-activiteiten geen tegenstrijdigheid van belangen tot gevolg hebben.

---

[844] **Artikel V.193.** : Hogescholendecreet, artikel 167.
[845] **Artikel V.194.** : Hogescholendecreet, artikel 168, opgeheven bij OD XVII, artikel V.12 en terug opgenomen bij OD XXII, artikel V.15.
[846] **Artikel V.195.** : Hogescholendecreet, artikel 169.
[847] **Artikel V.196.** : Hogescholendecreet, artikel 170.

Art. V.197.[848] Een lid van het administratief en technisch personeel mag geen nevenactiviteiten cumuleren binnen de diensturen, behalve wanneer het nevenactiviteiten betreft die inherent zijn aan de normale uitoefening van de opdracht waarmee het personeelslid door de hogeschool werd belast.

Het hogeschoolbestuur oordeelt of een nevenactiviteit als inherent kan worden beschouwd.

Afdeling 7. Politiek verlof

Art. V.198.[849] De leden van het administratief en technisch personeel worden van ambtswege en zonder dat ze zich eraan kunnen onttrekken met politiek verlof gezonden voor de uitoefening van de volgende politieke mandaten:

1° het lidmaatschap van het Europees of Belgisch Parlement, van een Gemeenschaps- of Gewestparlement, van de Commissie van de Europese Unie, van een regering op federaal-, gemeenschaps- of gewestniveau;

2° het ambt van gouverneur, vice-gouverneur, adjunct van de gouverneur van Vlaams-Brabant of het mandaat van lid van het rechtsprekend college, bedoeld in artikel 83quinquies, §2, van de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen, of van bestendig afgevaardigde of van staatssecretaris in het Brusselse Gewest, of van burgemeester, schepen of OCMW-voorzitter in een gemeente van meer dan 50.000 inwoners.

Het politiek verlof van ambtswege vangt aan op de datum van de eedaflegging voor 1 van de bovenvermelde mandaten.

Art. V.199.[850] Het hogeschoolbestuur kan de leden van het administratief en technisch personeel op hun verzoek voor de uitoefening van een mandaat van burgemeester, schepen of voorzitter van de Raad voor Maatschappelijk Welzijn van een gemeente, of voorzitter of lid van het vast bureau van de districtsraad, ongeacht het aantal inwoners, een politiek verlof toekennen. Het personeelslid kan dit verlof voltijds of halftijds opnemen.

Art. V.200.[851] Voor de toepassing van artikel V.198 wordt het aantal inwoners bepaald overeenkomstig de bepalingen van de gemeentewet.

Art. V.201.[852] Gedurende de perioden van politiek verlof op eigen verzoek of van ambtswege is het personeelslid in de stand non-activiteit. Het personeelslid heeft

---

[848] **Artikel V.197.** : Hogescholendecreet, artikel 171.

[849] **Artikel V.198.** : Hogescholendecreet, artikel 171bis, ingevoegd bij het decreet van 15 juli 2005 betreffende het onderwijs XV, artikel V.4 en gewijzigd bij het decreet van 23 juni 2006 houdende aanpassing van diverse decreten aan de nieuwe benaming van de wetgevende vergaderingen van de gemeenschappen en gewesten, artikel 40.
In het eerste lid, 1° zijn de woorden “Europese Gemeenschap” vervangen door de woorden “Europese Unie”.

[850] **Artikel V.199.** : Hogescholendecreet, artikel 171ter, ingevoegd bij het decreet van 15 juli 2005 betreffende het onderwijs XV, artikel V.4.

[851] **Artikel V.200.** : Hogescholendecreet, artikel 171quater, ingevoegd bij het decreet van 15 juli 2005 betreffende het onderwijs XV, artikel V.4.
De woorden “artikel 171bis” zijn vervangen door de woorden “artikel V.198”

[852] **Artikel V.201.** : Hogescholendecreet, artikel 171quinquies, ingevoegd bij het decreet van 15 juli 2005 betreffende het onderwijs XV, artikel V.4.

tijdens deze periodes geen recht op salaris. De perioden van politiek verlof tellen echter wel mee voor de berekening van de geldelijke anciënniteit.

Art. V.202.[853] Het politiek verlof eindigt uiterlijk op de laatste dag van de maand die volgt op die waarin het mandaat een einde neemt.

Hoofdstuk 4. Overname personeel
Afdeling 1. Fusie hogescholen

Art. V.203.[854] De gesubsidieerde of gefinancierde personeelsleden van hogescholen die fuseren, worden in dezelfde statutaire toestand waarin zij zich bevinden op het ogenblik van de fusie overgenomen door de na fusie opgerichte nieuwe hogeschool of de na fusie overblijvende hogeschool. Onder fusie wordt verstaan het overnemen van een onderwijsinstelling door een bestaande onderwijsinstelling of het samensmelten van 2 of meer verschillende onderwijsinstellingen tot een nieuwe onderwijsinstelling.

Afdeling 2. Personeel volwassenenonderwijs

Art. V.204.[855] §1. Met behoud van de toepassing van artikel V.110 en V.111 is de hogeschool die in toepassing artikel II.138 opleidingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie overneemt, verplicht werkgelegenheid te verschaffen aan de leden van het onderwijzend personeel van die overgenomen opleidingen, op voorwaarde dat die personeelsleden in de periode van 1 juni tot en met 30 juni van het kalenderjaar waarin de eerste accreditatie of de tijdelijke erkenning is verleend, tewerkgesteld zijn geweest in de opleiding in kwestie, en als die personeelsleden aan 1 van de volgende voorwaarden voldoen :

1° uiterlijk op 30 juni van het kalenderjaar waarin de eerste accreditatie of de tijdelijke erkenning is verleend, werden ze vastbenoemd in hoofdambt of in bijbetrekking in de opleiding;
2° in de periode van 1 juni tot en met 30 juni van het kalenderjaar waarin de eerste accreditatie of de tijdelijke erkenning is verleend, zijn ze aangesteld geweest in een vacante betrekking als tijdelijke van doorlopende duur als lid van het onderwijzend personeel in de opleiding en werden ze als dusdanig door de Vlaamse Gemeenschap bezoldigd in hoofdambt, of konden ze het recht op dergelijke aanstelling van doorlopende duur in bedoelde periode doen gelden.

---

[853] **Artikel V.202.** : Hogescholendecreet, artikel 171sexies, ingevoegd bij het decreet van 15 juli 2005 betreffende het onderwijs XV, artikel V.4.
[854] **Artikel V.203.** : Hogescholendecreet, artikel 310.
De woorden “onderwijsinstellingen voor hoger onderwijs met volledig leerplan of” zijn telkens niet opgenomen in de codificatie. De woorden “na 1 januari 1995” zijn niet opgenomen in de codificatie.
[855] **Artikel V.204.** : Hogescholendecreet, artikel 307sexies, ingevoegd bij het decreet van 16 juni 2006 tot instelling van een aantal maatregelen tot herstructurering en flexibilisering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, artikel 76 en gewijzigd bij het decreet van 13 juli 2012 houdende bepalingen tot begeleiding van de tweede aanpassing van de begroting 2012, artikel 6.
In paragraaf 1, eerstel lid, zijn de woorden “artikelen 92 en 93” vervangen door de woorden “artikel V.110 en V.111” en zijn de woorden “artikel 57ter van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen” vervangen door de woorden “artikel II.138”.
In paragraaf 2 zijn de woorden “artikel 124bis” vervangen door de woorden “artikel V.144”.
In paragraaf 3 zijn de woorden “artikel 39ter van het decreet van 14 maart 2008 betreffende de financiering van de werking van de hogescholen en de universiteiten in Vlaanderen” vervangen door de woorden “artikel III.41”.

De hogeschool is verplicht die personeelsleden werkgelegenheid te verschaffen naar rato van het volume van de betrekking die zij in de overgenomen opleiding uitoefenden op de laatste dag van hun tewerkstelling in juni van het kalenderjaar dat voorafgaat aan de overdracht.

§2. De tijdelijke personeelsleden die voldoen aan de voorwaarden vermeld in paragraaf 1, punt 2°, krijgen bij toewijzing van een betrekking in een ambt binnen de personeelsformatie, een aanstelling van onbepaalde duur, zoals bedoeld in artikel V.144.

§3. Het budget, vermeld in artikel III.41, dat de hogeschool bedoeld in paragraaf 1 ontvangt, is beperkt tot de loonkost van de personeelsleden die op datum van de overgang effectief aangesteld of benoemd worden in de hogeschool.

Art. V.205.[856] De benoemde personeelsleden krijgen op het moment van de overname door de hogeschool, zoals vermeld in artikel II.138, een betrekking toegewezen in een ambt binnen de personeelsformatie van de hogeschool naar rato van het volume van de opdracht die zij in de overgenomen opleiding uitoefenden op 30 juni van het kalenderjaar dat voorafgaat aan de overdracht.

De hogeschool wijst de tijdelijke personeelsleden van doorlopende duur en de gerechtigden op een tijdelijke aanstelling van doorlopende duur op het ogenblik van de overname een betrekking toe in een ambt binnen de personeelsformatie naar rato van het volume van de betrekking die zij in de overgenomen opleiding uitoefenden op de laatste dag van hun tewerkstelling in juni van het kalenderjaar dat voorafgaat aan de overdracht.

De in het eerste lid vermelde personeelsleden worden vanaf de overname personeelslid van de hogeschool en worden betaald ten laste van de werkingsuitkeringen van de hogeschool in kwestie. De overname van deze personeelsleden gebeurt op eenzelfde moment.

De rechtspositieregeling en de bezoldigingsregeling van de personeelsleden van de hogescholen zijn op hen van toepassing, rekening houdend met de volgende overgangsmaatregelen:

1° de tijdelijke personeelsleden van doorlopende duur en de gerechtigden op een tijdelijke aanstelling van doorlopende duur behouden de salarisschaal die zij op de laatste dag van hun tewerkstelling in de overgenomen opleiding genoten, tenzij de hogeschool hen inschaalt in een hogere salarisschaal;
2° de personeelsleden die op 30 juni van het kalenderjaar waarin de eerste accreditatie of de tijdelijke erkenning is verleend vastbenoemd waren in de opleiding in kwestie, worden op het ogenblik van de overname door de hogeschool benoemde personeelsleden van de hogeschool en behouden de

[856] **Artikel V.205.** : Hogescholendecreet, artikel 307septies, ingevoegd bij het decreet van 16 juni 2006 tot instelling van een aantal maatregelen tot herstructurering en flexibilisering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, artikel 77.
In het eerste lid, zijn de woorden “artikel 57ter van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen” vervangen door de woorden “artikel II.138”.
In het vierde lid, 3°, zijn de woorden “artikel 122, §2 en artikel 231” vervangen door de woorden “artikel IV.28 en V.141, §2”.
In het vierde lid, 4°, a) zijn de woorden “artikel 318” vervangen door de woorden “artikel V.264”.

salarisschaal die zij op 30 juni van het kalenderjaar waarin de eerste accreditatie of de tijdelijke erkenning is verleend, genoten voor hun betrekking in de overgenomen opleiding, tenzij de hogeschool hen inschaalt in een hogere salarisschaal;

3° de personeelsleden die in de periode van 1 juni tot en met 30 juni van het kalenderjaar waarin de eerste accreditatie of de tijdelijke erkenning is verleend, een tijdelijke aanstelling van doorlopende duur hadden of in die periode een recht op een dergelijke aanstelling, konden doen gelden, worden op het ogenblik van de overname door de hogeschool tijdelijke personeelsleden van de hogeschool. In afwijking van de bepalingen van artikel IV.28 en V.141, §2,kan het hogeschoolbestuur de vermelde personeelsleden op hun verzoek benoemen voor het volume van de opdracht waarop zij aanspraak kunnen maken. Elk personeelslid dat benoemd wordt, moet in het bezit zijn van het vereiste bekwaamheidsbewijs;

4° de personeelsleden die op 30 juni van het kalenderjaar waarin de eerste accreditatie of de tijdelijke erkenning is verleend vast benoemd waren, krijgen vanaf de overname een bezoldiging die gelijk is aan de optelsom van de salarissen die zij genoten voor de 2 onderwijsopdrachten op de vooravond van de overname, op voorwaarde dat zij :

a) op 1 januari 1996 als lid van het onderwijzend personeel binnen de overnemende hogeschool van overgangsmaatregelen in de zin van artikel V.264 konden genieten en als zodanig van 1 januari 1996 een betrekking binnen de personeelsformatie van de hogeschool opgenomen hebben;
b) uiterlijk op 30 juni van het kalenderjaar waarin de eerste accreditatie of de tijdelijke erkenning is verleend, voor een voltijdse opdracht als lid van het onderwijzend personeel benoemd waren in het betrokken centrum van het volwassenenonderwijs.

Bij wijziging van het opdrachtvolume wordt het salaris naar evenredigheid aangepast.

Art. V.206.[857] De hogeschool treedt in de rechten en de verplichtingen van de inrichtende macht van het gemeenschapsonderwijs met betrekking tot de opleidingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie die in toepassing van artikel II.138 door de hogeschool zijn overgenomen. In de overname zijn begrepen alle rechten en verplichtingen verbonden aan hangende en toekomstige procedures.

Hoofdstuk 5. Personeel dat verbonden is aan de academische opleidingen die met ingang van het academiejaar 2013-2014 geïntegreerd worden in de universiteiten
Afdeling 1. Toepassingsgebied

Art. V.207.[858] De bepalingen van afdeling 2 zijn van toepassing op de volgende personeelscategorieën die bezoldigd worden ten laste van de werkingsuitkeringen, verschaft door de Vlaamse Gemeenschap:

---

[857] **Artikel V.206.** : Hogescholendecreet, artikel 307octies, ingevoegd bij het decreet van 16 juli 2006 tot instelling van een aantal maatregelen tot herstructurering en flexibilisering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, artikel 78.
De woorden “artikel 57ter van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen” vervangen door de woorden “artikel II.138”.
[858] **Artikel V.207.** : Hogescholendecreet, artikel 171octies, ingevoegd bij het integratiedecreet, artikel 95.

1° de leden van het onderwijzend personeel van groep 2 en 3 en de leden van het administratief en technisch personeel van de hogescholen, die op 1 februari 2013 aangesteld of benoemd zijn in het kader van een academische opleiding die met ingang van het academiejaar 2013-2014 geïntegreerd wordt in een universiteit;
2° de leden van het onderwijzend personeel van groep 1 die belast zijn met een opdracht van praktijkgericht onderwijs in een academische opleiding, die met ingang van het academiejaar 2013-2014 geïntegreerd wordt in een universiteit.

De bepalingen van afdeling 3 zijn van toepassing op de contractuele personeelsleden die op het ogenblik van de integratie van de academische opleidingen in een universiteit verbonden zijn aan een dergelijke academische opleiding of tewerkgesteld zijn in het kader van een onderzoeksproject gerelateerd aan een dergelijke academische opleiding.

De bepalingen van afdeling 4 zijn van toepassing op de personeelsleden die op 1 februari 2013 tewerkgesteld zijn in een centrale dienst van de hogeschool of in een departement of andere structurele eenheid waarin zowel academische als professionele opleidingen worden aangeboden, en die aldus niet eenduidig kunnen worden toegewezen noch aan een academische opleiding die met ingang van het academiejaar 2013-2014 integreert in een universiteit, noch aan een professionele opleiding of aan een kunstopleiding. Onder deze groep van personeelsleden bevinden zich:
1° leden van het onderwijzend personeel bezoldigd ten laste van de werkingsuitkeringen en uitsluitend belast met administratieve taken;
2° leden van het administratief en technisch personeel bezoldigd ten laste van de werkingsuitkeringen;
3° contractuele personeelsleden;
4° het opvoedend hulppersoneel;
5° de leden van het administratief en technisch personeel ten laste van de sociale toelage of waarvan de bezoldiging doorgerekend wordt op de sociale toelage van de hogeschool;
6° de contractuele personeelsleden bezoldigd ten laste van de sociale toelage van de hogeschool.

Afdeling 2. Integratiekader

Art. V.208.[859] Alle leden van het onderwijzend personeel en van het administratief en technisch personeel die op 1 februari 2013 aangesteld of benoemd zijn in het kader van 1 of meerdere academische opleidingen, die met ingang van het academiejaar 2013-2014 geïntegreerd worden in een universiteit, of die aan een dergelijke academische opleiding toegewezen zijn, worden opgenomen in de lijst, vermeld in artikel V.209. Ze maken deel uit van het integratiekader van de desbetreffende hogeschool.

Een personeelslid dat niet opgenomen wil worden in het integratiekader, deelt deze beslissing uiterlijk op 31 januari 2013 mee aan het hogeschoolbestuur. In dat geval beëindigt het hogeschoolbestuur de aanstelling of benoeming van het betrokken personeelslid. Tenzij bij onderlinge overeenkomst een andere afspraak

[859] **Artikel V.208.** : Hogescholendecreet, artikel 171novies, ingevoegd bij het integratiedecreet, artikel 97.
In het eerste lid zijn de woorden “artikel 171decies” vervangen door de woorden “artikel V.209”.

wordt gemaakt, blijft het betrokken personeelslid zijn werkzaamheden aan de hogeschool vervullen tot het einde van het academiejaar 2012-2013. Het hogeschoolbestuur kent aan het personeelslid een opzeggingstermijn toe die ingaat op 1 februari 2013 en waarvan de duur wordt vastgesteld volgens het aantal arbeidsdagen dat vereist is om aanspraak te kunnen maken op uitkeringen in het kader van de werkloosheidsreglementering en van de verplichte ziekte- en invaliditeitsverzekering. In ieder geval eindigt deze opzeggingstermijn als het betrokken personeelslid de pensioengerechtigde leeftijd bereikt. Een benoemd personeelslid wordt tijdens de opzeggingstermijn geacht als tijdelijk te zijn aangesteld.

Indien de opzeggingstermijn die aan het personeelslid moet toegekend worden opdat het personeelslid aanspraak zou kunnen maken op uitkeringen in het kader van de werkloosheidsreglementering en van de verplichte ziekte- en invaliditeitsverzekering, het einde van het academiejaar 2012-2013 overschrijdt, wordt het betrokken personeelslid op het einde van het academiejaar 2012-2013 onmiddellijk ontslagen met uitbetaling van een opzeggingsvergoeding overeenstemmend met de resterende duur van de opzeggingstermijn die aan het personeelslid werd toegekend.

Art. V.209.[860] §1. Een hogeschool die academische opleidingen aanbiedt die met ingang van het academiejaar 2013-2014 geïntegreerd worden in een universiteit, stelt een nominatieve lijst vast van alle leden van het onderwijzend personeel en van het administratief en technisch personeel die op 1 februari 2013 aangesteld of benoemd zijn in het kader van, of belast zijn met een opdracht in 1 of meerdere van dergelijke academische opleidingen. De lijst wordt goedgekeurd door de universiteit die de academische opleidingen integreert. De lijst wordt samen met het akkoord van beide instellingen uiterlijk op 1 april 2013 bezorgd aan de Vlaamse minister, bevoegd voor het onderwijs. De commissaris van de Vlaamse Regering bij de betrokken hogeschool, verleent zijn visum op de lijst uiterlijk op 15 juni 2013. De Vlaamse Regering keurt de lijst goed vóór 15 juli 2013.

De lijst bevat zowel de titularissen als de personeelsleden die op 1 februari 2013 een titularis vervangen.

In het geval er geen goedgekeurde lijst is op 1 april 2013 stelt de Vlaamse Regering uiterlijk op 15 juli 2013 een lijst samen, op basis van een voorstel van de

---

[860] **Artikel V.209.** : Hogescholendecreet, artikel 171decies, ingevoegd bij het integratiedecreet, artikel 98.
In paragraaf 3, eerste lid, punt 2°, zijn de woorden “artikel 35 en 36 van het Financieringsdecreet” vervangen door de woorden “artikel III.34 en III.35” en zijn de woorden “artikel 36, §1, 6°” vervangen door de woorden “artikel III.35, §1, 6°”.
In paragraaf 3, eerste lid, punt 3°, zijn de woorden “artikel 37 van het Financieringsdecreet” vervangen door de woorden “artikel III.36”.
In paragraaf 3, eerste lid, punt 4°, zijn de woorden “artikel 333 van dit decreet” vervangen door de woorden “artikel V.286”.
In paragraaf 3, eerste lid, punt 5°, zijn de woorden “artikel 95 van het decreet van4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen of in artikel 106 van dit decreet” vervangen door de woorden “artikel II.173 en V.223 of artikel V.227”.
In paragraaf 5 zijn de woorden “artikel 171vicies ter” vervangen door de woorden “artikel V.219”.
In paragraaf 6 zijn de woorden “artikel 95 van het Structuurdecreet” vervangen door de woorden “artikel II.173 en V.223”.

commissarissen van de Vlaamse Regering bij de betrokken hogeschool en universiteit.

§2. De hogeschool informeert de betrokken personeelsleden tijdig en voorziet in een procedure om administratieve onjuistheden recht te zetten. De leden van het hogeschoolonderhandelingscomité krijgen inzage in de lijst. Administratieve onjuistheden kunnen door de hogeschool rechtgezet worden tot op het ogenblik dat de regeringscommissaris zijn visum verleend heeft over de lijst, zoals vermeld in paragraaf 1.

§3. In afwijking van paragraaf 1 worden de volgende personeelsleden niet opgenomen in de lijst:

1° de personeelsleden die voltijds ter beschikking zijn gesteld wegens persoonlijke aangelegenheden voorafgaand aan het rustpensioen;
2° de personeelsleden die volledig betaald worden via het Centraal Fonds, conform artikel III.34 en III.35, met uitzondering van de personeelsleden bedoeld in artikel III.35, §1, 6°;
3° de personeelsleden die volledig centraal betaald worden door de Vlaamse Gemeenschap, conform artikel III.36;
4° de personeelsleden van het meester-, vak- en dienstpersoneel, vermeld in artikel V.286;
5° de inkomende personeelsleden die op basis van een samenwerkingsakkoord, vermeld in artikel II.173 en V.223 of artikel V.227, een opdracht uitoefenen binnen de hogeschool in het kader van een academische opleiding.

De samenwerkingsovereenkomsten, vermeld in het eerste lid, punt 5°, kunnen met instemming van de instellingen die de samenwerkingsovereenkomst hebben afgesloten, en de universiteit of universiteiten die de desbetreffende academische opleiding met ingang van het academiejaar 2013-2014 integreren, aangepast worden, rekening houdend met de nieuwe opleidingenstructuur en in het belang van de tewerkstelling van de betrokken personeelsleden.

§4. In afwijking van paragraaf 1 kan de hogeschool beslissen om een lid van het onderwijzend personeel van groep 1, dat op 1 februari 2013 belast is met een onderwijsopdracht in een academische bacheloropleiding, niet op te nemen in de lijst als de omvang van de opdracht niet meer bedraagt dan 20%. De instemming van het betrokken personeelslid en van de universiteit die de opleiding integreert, is daarvoor vereist.

§5. In afwijking van paragraaf 1 worden de personeelsleden, vermeld in artikel V.219, niet opgenomen in de lijst.

§6. In afwijking van paragraaf 1 en in het geval dat er een overeenkomst is tussen de hogeschool, de universiteit en het betrokken personeelslid, worden de personeelsleden die verbonden zijn aan een academische opleiding die afgebouwd wordt, niet opgenomen in de lijst. Deze personeelsleden blijven personeelslid van de hogeschool. In deze overeenkomst worden ook de afspraken vastgelegd waardoor het personeelslid zijn opdracht in de opleiding in afbouw verder zet aan de universiteit, dit in het kader van een samenwerkingsovereenkomst overeenkomstig artikel II.173 en V.223.

§7. De lijst is opgesplitst in onderwijzend personeel enerzijds en administratief en technisch personeel anderzijds en bevat van ieder personeelslid, voor wat betreft de tewerkstelling in het kader van de academische opleidingen, de volgende gegevens:
1° de voor- en achternaam;
2° het stamboeknummer;
3° het ambt, verleend aan een lid van het onderwijzend personeel;
4° de graad, bekleed door een lid van het administratief en technisch personeel;
5° het statuut (aangesteld of benoemd);
6° de aanduiding “titularis” of “vervanger van een titularis”;
7° de omvang van de opdracht, verbonden aan het ambt of de graad, in de academische opleidingen, uitgedrukt in procenten, op 1 februari 2013;
8° de werkelijk uitgeoefende omvang van de opdracht, verbonden aan het ambt of de graad, in de betrokken academische opleidingen, uitgedrukt in procenten, op 1 februari 2013, met vermelding van het eventuele verlofstelsel.

Als het betrokken personeelslid meerdere ambten bekleedt in het kader van een academische opleiding, dan worden de verschillende ambten opgenomen in de lijst, samen met het statuut, de omvang van de opdracht en de werkelijk uitgeoefende omvang, verbonden aan de verschillende ambten.

Als het betrokken personeelslid geen titularis van een ambt is, bevat de lijst ook:
1° de voornaam, de achternaam en het stamboeknummer van de titularis die het personeelslid vervangt;
2° de vastgelegde einddatum van de aanstelling.

Art. V.210.[861] Na 1 februari 2013 worden de volgende wijzigingen aangebracht in de lijst, vermeld in artikel V.209:
1° schrappen van personeelsleden:
a) bij het beëindigen van de aanstelling van rechtswege, op initiatief van de instelling of op eigen initiatief van het personeelslid;
b) bij een definitieve ambtsneerlegging, overeenkomstig artikel V.111, of op eigen initiatief van het personeelslid;
c) bij het ter beschikking stellen wegens persoonlijke aangelegenheden voorafgaand aan het rustpensioen;

---

[861] **Artikel V.210.** : Hogescholendecreet, artikel 171undecies, ingevoegd bij het integratiedecreet, artikel 99.
In de aanhef van het eerstel lid zijn de woorden “artikel 171decies” vervangen door de woorden “artikel V.209”.
In het eerste lid, punt 1°, b), zijn de woorden “artikel 93” vervangen door de woorden “artikel V.111”.
In het eerste lid, punt 1°, d), zijn de woorden “hoofdstuk Vbis, afdeling 2, van het Universiteitendecreet” vervangen door de woorden “titel 2, hoofdstuk 3, afdeling 2 van dit deel”.
In het eerste lid, punt 1°, f), zijn de woorden “artikel 122 van dit decreet” vervangen door de woorden “artikel V.141”.
In het eerste lid, punt 3°, a), zijn de woorden “artikel 171vicies quater, §2, eerste lid” vervangen door de woorden “artikel V.220, §2, eerste lid”.
In het tweede lid, punt 1°, zijn de woorden “artikel 114” vervangen door de woorden “artikel V.132”.
In het tweede lid, punt 2°, zijn de woorden “artikel 148, §1” vervangen door de woorden “artikel V.170, §1”.
In het tweede lid, punt 3°, zijn de woorden “artikel 148, §4” vervangen door de woorden “artikel V.170, §4”.
In het tweede lid, punt 4°, zijn de woorden “artikel 130, eerste lid, 1°” vervangen door de woorden “artikel V.150, eerste lid, 1°”.
In het derde lid zijn de woorden “het Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming” vervangen door de woorden “de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap”.

d) bij rangschikking in het universitaire kader, overeenkomstig titel 1, hoofdstuk 3, afdeling 2, van dit deel;
e) doctor-assistenten bij niet verlenging van de periode van de aanstelling, of na afloop van de maximale duur van de aanstelling;
f) tijdelijke assistenten bij niet verlenging van de periode van de aanstelling, of na afloop van de maximale duur van de aanstelling, vermeld in artikel V.141;

2° wijzigen van gegevens:
a) verandering van statuut;
b) verandering van ambt;
c) verandering van graad;
d) wijzigingen in de omvang van de opdracht, verbonden aan het ambt of de graad, in de academische opleidingen;
e) wijzigingen in de werkelijk uitgeoefende omvang van de opdracht, verbonden aan het ambt of de graad, in de betrokken academische opleidingen, met vermelding van het verlofstelsel indien van toepassing;

3° toevoegen van personeelsleden:
a) de personeelsleden, vermeld in artikel V.220, §2, eerste lid.

Een wijziging in de omvang van de opdracht, zoals vermeld in punt 2°, d), is alleen mogelijk in de volgende gevallen:

1° het hogeschoolbestuur heeft ingestemd met het verzoek van een lid van het onderwijzend personeel om de voltijdse opdracht terug te brengen naar een deeltijdse opdracht, overeenkomstig artikel V.132;
2° de opdracht van een lid van het onderwijzend personeel, belast met een voltijdse opdracht, wordt ambtshalve deeltijds, overeenkomstig artikel V.170, §1;
3° het voltijds benoemde lid van het onderwijzend personeel dat op zijn verzoek of ambtshalve in een deeltijdse opdracht wordt geplaatst, verkrijgt opnieuw een voltijdse opdracht overeenkomstig artikel V.170, §4;
4° de uitbreiding van de opdracht door ambtswijziging van een personeelslid dat al een deeltijds ambt als werkleider bekleedt, met vrijstelling van de anciënniteitsvoorwaarde, vermeld in artikel V.150, eerste lid, 1°.

De wijzigingen worden door de hogeschool doorgegeven aan de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap volgens de geldende afspraken of regelgeving.

Art. V.211.[862] §1. Een hogeschool kan in het kader van een academische opleiding die met ingang van het academiejaar 2013-2014 integreert in een universiteit, na 1 februari 2013 geen andere personeelsleden aanstellen of benoemen dan de personeelsleden die op dat ogenblik opgenomen zijn in het integratiekader.

In afwijking van het eerste lid kan de hogeschool een personeelslid in het integratiekader tijdelijk vervangen op voorwaarde dat deze vervanging eindigt vóór het einde van het academiejaar 2012-2013, in het uiterste geval op 30 september 2013. Deze vervangingen worden niet opgenomen in het integratiekader.

[862] **Artikel V.211.** : Hogescholendecreet, artikel 171duodecies, ingevoegd bij het integratiedecreet, artikel 100.

§2. Een personeelslid dat op 1 februari 2013 een titularis in een betrekking vervangt en aldus opgenomen is in het integratiekader, kan na beëindiging van die aanstelling niet opnieuw aangesteld worden in het integratiekader.

Art. V.212.[863] Tot en met 30 september 2013 blijft de hogeschool de werkgever van de personeelsleden in het integratiekader. Met ingang van 1 oktober 2013 worden deze personeelsleden in het integratiekader overgedragen naar de universiteit die de academische opleidingen van de betrokken hogeschool integreert.

De personeelsleden in het integratiekader bevinden zich in de administratieve stand dienstactiviteit, behalve bij een uitdrukkelijke bepaling die het personeelslid van rechtswege of bij beslissing van het hogeschoolbestuur in een andere administratieve stand plaatst.

De rechtspositieregeling, zoals vastgelegd bij of krachtens dit decreet, is, met behoud van de toepassing van de bepalingen van dit hoofdstuk, van toepassing op de personeelsleden in het integratiekader. Ze behouden hun hoedanigheid van personeel van het niet-universitaire onderwijs.

Art. V.213.[864] In afwijking van artikel V.121 kan een hogeschool na 1 februari 2013 geen lid van het onderwijzend personeel van groep 1 belasten met praktijkgericht onderwijs in een academische bacheloropleiding die met ingang van het academiejaar 2013-2014 integreert in een universiteit, als dat nog niet het geval was vóór die datum, tenzij in het kader van een samenwerkingsovereenkomst overeenkomstig artikel II.173 en V.223.

Art. V.214.[865] In afwijking van artikel V.124 of V.307 kan het hogeschoolbestuur na 1 februari 2013 de titel van praktijkassistent niet verlenen aan leden van het assisterend personeel in het integratiekader.

Art. V.215.[866] In afwijking van artikel V.135 en V.188 kan het hogeschoolbestuur na 1 februari 2013 geen vacante betrekking in het integratiekader toewijzen door werving.

Art. V.216.[867] Artikel V.141, §2, is niet van toepassing op de assistenten in het integratiekader.

---

[863] **Artikel V.212.** : Hogescholendecreet, artikel 171ter decies, ingevoegd bij het integratiedecreet, artikel 101.
[864] **Artikel V.213.** : Hogescholendecreet, artikel 171quater decies, ingevoegd bij het integratiedecreet, artikel 102.
De woorden “artikel 101” zijn vervangen door de woorden “artikel V.121” en de woorden “artikel 95 van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen” vervangen door de woorden “artikel II.173 en V.223”.
[865] **Artikel V.214.** : Hogescholendecreet, artikel 171quinquies decies, ingevoegd bij het integratiedecreet, artikel 103.
De woorden “artikel 104” zijn vervangen door de woorden “artikel V.124 of V.307”.
[866] **Artikel V.215.** : Hogescholendecreet, artikel 171sexies decies, ingevoegd bij het integratiedecreet, artikel 104.
De woorden “artikel 117 en artikel 163” zijn vervangen door de woorden “artikel V.135 en V.188”.
[867] **Artikel V.216.** : Hogescholendecreet, artikel 171septies decies, ingevoegd bij het integratiedecreet, artikel 105.
De woorden “artikel 122, §2” zijn vervangen door de woorden “artikel V.141, §2”.

Art. V.217.[868] In afwijking van artikel V.142 kunnen doctor-assistenten in het integratiekader na een gunstige evaluatie voor een derde periode van ten hoogste 3 jaar aangesteld worden.

Art. V.218.[869] Artikel V.146 is vanaf 1 februari 2013 niet van toepassing op het onderwijzend personeel in het integratiekader.

Afdeling 3. Personeelsleden die niet eenduidig kunnen toegewezen worden aan een opleiding

Art. V.219.[870] §1. Een hogeschool die academische opleidingen aanbiedt die met ingang van het academiejaar 2013-2014 integreren in een universiteit, stelt een nominatieve lijst op van de personeelsleden die op 1 februari 2013 tewerkgesteld zijn in een centrale dienst of in een gemengd departement of gelijkaardige structurele indeling en die niet eenduidig kunnen worden toegewezen noch aan een academische opleiding die integreert in een universiteit, noch aan een kunstopleiding of aan een professionele opleiding, en die niet opgenomen worden in het integratiekader. De lijst is opgesplitst in de volgende 6 deellijsten:

1° een deellijst die de leden van het administratief en technisch personeel bevat, bezoldigd ten laste van de werkingsuitkeringen;
2° een deellijst die de leden van het onderwijzend personeel bevat die belast zijn met administratieve taken en bezoldigd zijn ten laste van de werkingsuitkeringen;
3° een deellijst die de contractuele personeelsleden bevat, in zoverre de arbeidsovereenkomst van deze personeelsleden niet afloopt vóór 1 oktober 2013;
4° een deellijst die het opvoedend hulppersoneel bevat;
5° een deellijst die de leden van het administratief en technisch personeel bevat waarvan de bezoldiging doorgerekend wordt op de sociale toelage van de hogeschool;
6° een deellijst die de contractuele personeelsleden bevat bezoldigd ten laste van de sociale toelage van de hogeschool.

De lijst wordt goedgekeurd door de universiteit die de academische opleidingen integreert. De lijst wordt samen met het akkoord van beide instellingen uiterlijk op 1 april 2013 bezorgd aan de Vlaamse minister, bevoegd voor het onderwijs. De commissaris van de Vlaamse Regering bij de betrokken hogeschool verleent zijn visum op de lijst uiterlijk op 15 juni 2013. De Vlaamse Regering keurt de lijst goed vóór 15 juli 2013.

De lijst bevat zowel de titularissen als de plaatsvervangers die op 1 februari 2013 een titularis vervangen.

In het geval er geen goedgekeurde lijst is op 1 april 2013 stelt de Vlaamse Regering uiterlijk op 15 juli 2013 een lijst samen, op basis van een voorstel van de

---

[868] **Artikel V.217.** : Hogescholendecreet, artikel 171duodevicies, ingevoegd bij het integratiedecreet, artikel 106. De woorden “artikel 123” zijn vervangen door de woorden “artikel V.142”.
[869] **Artikel V.218.** : Hogescholendecreet, artikel 171undevicies, ingevoegd bij het integratiedecreet, artikel 107. De woorden “Artikel 126” zijn vervangen door de woorden “Artikel V.146”.
[870] **Artikel V.219.** : Hogescholendecreet, artikel 171vicies ter, ingevoegd bij het integratiedecreet, artikel 113. In paragraaf 1, eerste lid, zijn de woorden “de volgende vier deellijsten” vervangen door de woorden “de volgende 6 deellijsten”.
In paragraaf 3 zijn de woorden “artikel 171decies, §2” vervangen door de woorden “artikel V.209, §2”.

commissarissen van de Vlaamse Regering bij de betrokken hogeschool en universiteit.

§2. De hogeschool informeert de betrokken personeelsleden tijdig en voorziet in een procedure om administratieve onjuistheden recht te zetten. De leden van het hogeschoolonderhandelingscomité krijgen inzage in de lijst. Administratieve onjuistheden kunnen door de hogeschool rechtgezet worden tot op het ogenblik dat de regeringscommissaris zijn visum verleend heeft over de lijst, vermeld in paragraaf 1.

§3. In afwijking van paragraaf 1 worden de personeelsleden, vermeld in artikel V.209, §2, niet opgenomen in de lijst.

§4. De lijst bevat van ieder personeelslid de volgende gegevens:
1° de voor- en achternaam;
2° het stamboeknummer, indien van toepassing;
3° de graad, bekleed door het personeelslid;
4° het statuut (aangesteld of benoemd), indien van toepassing;
5° de aanduiding “titularis” of “vervanger van een titularis”;
6° de omvang van de opdracht, verbonden aan de graad, uitgedrukt in procenten, op 1 februari 2013;
7° de werkelijk uitgeoefende omvang van de opdracht, verbonden aan de graad, uitgedrukt in procenten, op 1 februari 2013, met vermelding van het eventuele verlofstelsel.

Als het betrokken personeelslid geen titularis is, bevat de lijst ook:
1° de voornaam, achternaam en het stamboeknummer van de titularis die het personeelslid vervangt;
2° de vastgelegde einddatum van de aanstelling.

Art. V.220.[871] §1. De personeelsleden die opgenomen zijn in de lijst, vermeld in artikel V.219, blijven personeelsleden van de hogeschool. Op de leden van het administratief en technisch personeel en op de leden van het onderwijzend personeel blijft de rechtspositieregeling, zoals vastgelegd bij of krachtens dit decreet, van toepassing.

§2. Mits instemming van het betrokken personeelslid, de hogeschool en de universiteit kunnen leden van het administratief en technisch personeel en van het onderwijzend personeel, opgenomen in een deellijst, vermeld in artikel V.219, §1, eerste lid, 1° en 2°, overgedragen worden naar het integratiekader.

---

[871] **Artikel V.220.** : Hogescholendecreet, artikel 171vicies quater, ingevoegd bij het integratiedecreet, artikel 114.
In paragraaf 1 zijn de woorden “artikel 171vicies ter” vervangen door de woorden “artikel V.219”.
In paragraaf 2, eerste lid, zijn de woorden “artikel 171vicies ter, 1° en 2°” vervangen door de woorden “artikel V.219, §1, eerste lid, 1° en 2°”.
In paragraaf 2, tweede lid, zijn de woorden “artikel 171vicies ter, 1° en 2°” vervangen door de woorden “artikel V.219, §1, eerste lid, 1° en 2°” en zijn de woorden “hoofdstuk Vbis, afdeling 2, van het Universiteitendecreet” vervangen door de woorden “titel 1, hoofdstuk 3, afdeling 2, van dit deel”.
In paragraaf 2, derde lid, zijn de woorden “artikel 171vicies ter, 3°” vervangen door de woorden “artikel V.219, §1, eerste lid, 3°”.

Met instemming van het betrokken personeelslid kunnen leden van het administratief en technisch personeel en van het onderwijzend personeel, opgenomen in een deellijst, vermeld in artikel V.219, §1, eerste lid, 1° en 2°, gerangschikt worden in het universitaire kader, overeenkomstig de bepalingen vermeld in titel 1, hoofdstuk 3, afdeling 2, van dit deel.

Met instemming van het betrokken personeelslid en de hogeschool kan de universiteit het arbeidscontract overnemen van een contractueel personeelslid, opgenomen in de deellijst, vermeld in artikel V.219, §1, eerste lid, 3°.

Art. V.221.[872] Na 1 februari 2013 kunnen de volgende wijzigingen aangebracht worden in de lijst, vermeld in artikel V.219:

1° schrappen van personeelsleden:
   a) bij het beëindigen van de aanstelling van rechtswege, op initiatief van de instelling of op eigen initiatief van het personeelslid;
   b) bij een definitieve ambtsneerlegging, overeenkomstig artikel V.111, of op eigen initiatief van het personeelslid;
   c) bij het ter beschikking stellen wegens persoonlijke aangelegenheden voorafgaand aan het rustpensioen;
   d) bij de beëindiging van de arbeidsovereenkomst;
   e) bij rangschikking in het universitaire kader, overeenkomstig titel 1, hoofdstuk 3, afdeling 2, van dit deel;
   f) bij een wijziging van het takenpakket binnen de hogeschool, waarbij het personeelslid volledig toegewezen wordt aan een professionele opleiding of aan een kunstopleiding binnen een School of Arts;
   g) bij opname in het integratiekader, zoals bedoeld in artikel V.220;
   h) bij overname van de arbeidsovereenkomst door de universiteit, zoals bedoeld in artikel V.220;

2° wijzigen van gegevens:
   a) verandering van statuut;
   b) verandering van graad;
   c) wijzigingen in de werkelijk uitgeoefende omvang van de opdracht, verbonden aan de graad.

De wijzigingen worden door de hogeschool doorgeven aan de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap volgens de geldende afspraken of regelgeving. De Vlaamse Regering maakt jaarlijks een aangepaste lijst kenbaar die de situatie op 1 januari van dat jaar weergeeft.

---

[872] **Artikel V.221.** : Hogescholendecreet, artikel 171vicies quinquies, ingevoegd bij het integratiedecreet, artikel 115.
In de aanhef van het eerste lid zijn de woorden “artikel 171, vicies ter” vervangen door de woorden “artikel V.219”.
In het eerste lid, punt 1°, b), zijn de woorden “artikel 93” vervangen door de woorden “artikel V.111”.
In het eerste lid, punt 1°, e), zijn de woorden “hoofdstuk Vbis, afdeling 2, van het Universiteitendecreet” vervangen door de woorden “titel 1, hoofdstuk 3, afdeling 2, van dit deel”.
In het eerste lid, punt 1, g) en h), zijn de woorden “artikel 171vicies quater” vervangen door de woorden “artikel V.220”.
In het tweede lid zijn de woorden “het Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming” vervangen door de woorden “de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap”.

Art. V.222.[873] De hogeschool en universiteit werken in gezamenlijk overleg een regeling uit voor de personeelsleden, vermeld in artikel V.219. Die overeenkomst bevat minimaal:

1° de opdracht, de taakomschrijving en de organisatorische eenheid waar het betrokken personeelslid zijn opdracht uitvoert;
2° de manier waarop de personeelskosten verdeeld worden tussen de hogeschool en de universiteit;
3° het bedrag van de werkingsuitkering van de universiteit dat jaarlijks toegevoegd wordt aan de werkingsuitkering van de hogeschool voor het dekken van de personeelskosten, vermeld in punt 2°.

De overeenkomst wordt vóór 15 juli 2013 ter kennisgeving voorgelegd aan de Vlaamse Regering.

Jaarlijks kan een aangepaste of nieuwe overeenkomst vóór 15 juli ter kennisgeving voorgelegd worden aan de Vlaamse Regering.

TITEL 3. Elders uitoefenen van een opdracht

Art. V.223.[874] Hogescholen en universiteiten kunnen met 1 of meer instellingen van hoger onderwijs of derden een overeenkomst sluiten waarbij een personeelslid met zijn instemming dan wel op zijn verzoek belast wordt met een opdracht aan de andere onderwijsinstelling(en) of derde(n). Het betrokken personeelslid blijft gedurende de opdracht juridisch en administratief behoren tot zijn instelling van hoger onderwijs.

De in het eerste lid bedoelde overeenkomst bepaalt ten minste de aard en de vorm van de samenwerking en desgevallend de termijn van de overeenkomst en de financiële en andere engagementen van de betrokken partijen.

Art. V.224.[875] Een hogeschool kan met een instelling voor hoger onderwijs voor sociale promotie een overeenkomst afsluiten waarbij een personeelslid van de hogeschool met zijn instemming belast wordt met een onderwijsopdracht aan de instelling voor hoger onderwijs voor sociale promotie. De overeenkomst bepaalt ten minste de termijn van de opdracht. Het betrokken personeelslid blijft juridisch en administratief behoren tot de hogeschool.

---

[873] **Artikel V.222.** : Hogescholendecreet, artikel 171vicies sexies, ingevoegd bij het integratiedecreet, artikel 116.
In de aanhef van het eerste lid zijn de woorden “artikel 171vicies ter” vervangen door de woorden “artikel V.219”.

[874] **Artikel V.223.** : Structuurdecreet, artikel 95, §2 en §3, eerste zin, gewijzigd bij het decreet van 15 juli 1995, artikel V.8. De indeling in paragrafen is niet overgenomen in de codificatie.
In het tweede lid zijn de woorden “§§ 1 en 2” vervangen door de woorden “het eerste lid”.

[875] **Artikel V.224** : Hogescholendecreet, artikel 309, gewijzigd bij het decreet van 19 april 1995 houdende wijzigingsbepalingen betreffende het hoger onderwijs in de Vlaamse Gemeenschap, artikel 42.
In het eerste lid zijn de woorden “met ingang van 1 september 1995” niet opgenomen in de codificatie.
In het tweede lid zijn de woorden “vanaf 1 januari 1996” niet opgenomen in de codificatie, is tussen het woord “personeelslid” en het woord “uitbetaald” het woord “wordt” ingevoegd en zijn de woorden “het departement Onderwijs en Vorming van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap” vervangen door de woorden “de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap”.

Het salaris van het personeelslid wordt uitbetaald ten laste van de werkingsmiddelen van de hogeschool. Het brutosalaris of de brutosalaristoelage met inbegrip van de patronale bijdragen waarop het personeelslid ingevolge zijn opdracht aan de instelling voor hoger onderwijs voor sociale promotie recht zou hebben overeenkomstig het koninklijk besluit van 10 maart 1965 houdende de bezoldigingsregeling van het personeel der leergangen met beperkt leerplan van het Ministerie van Nationale Opvoeding en Cultuur, wordt door de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap rechtstreeks uitbetaald aan de hogeschool waaraan het personeelslid juridisch en administratief verbonden is.

Art. V.225.[876] De betrokken hogeschool, of in het kader van een samenwerkingsverband, de betrokken hogescholen kunnen leden van het onderwijzend en van het administratief en technisch personeel belasten met een gedeeltelijke of volledige opdracht aan een School of Arts die ze hebben opgericht. Die personeelsleden maken deel uit van de betrokken hogeschool of hogescholen. Zij worden opgenomen in een afzonderlijke personeelsformatie, zoals vermeld in artikel IV.27.

Art. V.226.[877] Bij overeenkomst gesloten tussen een stichting van openbaar nut voor postinitieel onderwijs, wetenschappelijk onderzoek en wetenschappelijke dienstverlening en een universiteit, kan een lid van het personeel van een dergelijke instelling met zijn instemming belast worden met de uitvoering van opdrachten met inbegrip van het afnemen van examens aan deze universiteit. De overeenkomst bepaalt de inhoud en de termijn van de opdracht en desgevallend de financiële vergoeding die door de universiteit betaald wordt aan de stichting waartoe het lid van het personeel behoort.

Art. V.227.[878] Bij overeenkomst gesloten tussen een stichting van openbaar nut voor postinitieel onderwijs, wetenschappelijk onderzoek en wetenschappelijke dienstverlening en een hogeschool, kan een lid van het personeel van een dergelijke stichting met zijn instemming belast worden met de uitvoering van opdrachten met inbegrip van examens aan deze hogeschool. De overeenkomst bepaalt de termijn van de opdracht en desgevallend de financiële vergoeding die door de hogeschool betaald wordt aan de stichting waartoe het lid van het personeel behoort.

Art. V.228.[879] Elke Initiërende Universiteit bedoeld in artikel II.5 kan leden van haar academisch, administratief of technisch personeel belasten met een gedeeltelijke of volledige opdracht aan het bijzonder universitair instituut dat zij heeft opgericht en dat bij dit artikel werd erkend. Deze personeelsleden blijven zoals voorheen deel uitmaken van de Initiërende Universiteit en worden in aanmerking genomen voor de vaststelling van de bezettingsgraad.

---

[876] **Artikel V.225.** Structuurdecreet, artikel 8quinquies, §3, ingevoegd bij het integratiedecreet, artikel 7.
De woorden "artikel 230 van het Hogescholendecreet" zijn vervangen door de woorden "artikel IV.27".
[877] **Artikel V.226.** : Universiteitendecreet, artikel 80, tweede lid, ingevoegd bij het Aanvullingsdecreet, artikel V.83.
Het woord "instelling" is vervangen door het woord "stichting".
[878] **Artikel V.227.** : Hogescholendecreet, artikel 106, vervangen bij het decreet van 19 maart 2004, artikel V.49.
Het woord "instelling" is telkens vervangen door het woord "stichting".
[879] **Artikel V.228.** : Universiteitendecreet, artikel 169quater, §8, vervangen bij OD XIV, artikel V.37.
De woorden "§2" zijn vervangen door de woorden "artikel II.5"

Art. V.229.[880] Personeelsleden van de universiteiten of de hogescholen kunnen met hun instemming belast worden met een opdracht in de VLUHR. De VLUHR sluit daartoe een overeenkomst met de universiteit of de hogeschool en het personeelslid. Deze overeenkomst bepaalt ten minste de duurtijd van de overeenkomst, de salarisschaal waarop het personeelslid recht heeft en de wijze van verrekening van de personeelskost aan de VLUHR.

De benoemde personeelsleden die belast zijn met een opdracht in de VLUHR behouden hun statutaire rechten als personeelslid van de universiteit of hogeschool en blijven deel uitmaken van de personeelsformatie van de universiteit of de hogeschool. Op het ogenblik dat de opdracht in de VLUHR eindigt, belast het universiteits- of het hogeschoolbestuur het betrokken personeelslid met een opdracht en wordt het bezoldigd met de salarisschaal verbonden met de functie die het in de universiteit of de hogeschool bekleedt.

Art. V.230.[881] De partners bij de associaties kunnen personeelsleden met hun instemming belasten met een taak bij het Expertisecentrum Onderzoek en Ontwikkelingsmonitoring. De betrokken personeelsleden blijven gedurende de uitoefening van deze taak juridisch en administratief behoren tot de terbeschikkingstellende universiteit of hogeschool.

TITEL 4. Medezeggenschap

Hoofdstuk 1. Vlaams Onderhandelingscomité voor het hoger onderwijs
Afdeling 1. Definities

Art. V. 231.[882] Voor de toepassing van dit hoofdstuk wordt verstaan onder:
1° onderhandelen : het gezamenlijk vergaderen met het oog op het afsluiten van een overeenkomst, geformaliseerd in een protocol;
2° overleggen : het gezamenlijk vergaderen met het oog op het uitbrengen van een gemotiveerd advies;
3° personeel :
   a) het academisch personeel bedoeld in titel 1, hoofdstuk 1, van dit deel;
   b) het onderwijzend personeel bedoeld in titel 2, hoofdstuk 2, van dit deel;
   c) de wetenschappelijke medewerkers en de bursalen werkzaam binnen een instelling, ongeacht de aard van de tewerkstelling of de herkomst van de bezoldiging;
   d) de beleidsondersteunende en technische personeelsleden van een instelling, ongeacht de aard van de tewerkstelling of de herkomst van de bezoldiging.

Afdeling 2. Oprichting en samenstelling

---

[880] **Artikel V.229.** : Structuurdecreet, artikel 9duodevicies, ingevoegd bij OD XIX, artikel V.31
[881] **Artikel V.230.** : Aanvullingsdecreet, artikel VI.9.25, ingevoegd bij OD XVIII, artikel V.52.
[882] **Artikel V.231.** : Aanvullingsdecreet, artikel II.1, inleidende zin en punt 9°, 11° en 13°.
De punten zijn hernummerd tot punt 1°, 2° en 3°.
De woorden “dit deel” zijn vervangen door de woorden “dit hoofdstuk”.
In punt 2° is het woord “gemeenschappelijk” vervangen door het woord “gezamenlijk”.
In punt 3°, a), zijn de woorden “hoofdstuk IV van het Universiteitendecreet” vervangen door de woorden “titel 1, hoofdstuk 1, van dit deel”.
In punt 3°, b), zijn de woorden “titel III, hoofdstuk II van het Hogescholendecreet” vervangen door de woorden “titel 2, hoofdstuk 2, van dit deel”.

Art. V.232.[883] Er is binnen het Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming een Vlaams Onderhandelingscomité voor het hoger onderwijs dat bestaat uit:
1° een afvaardiging van de Vlaamse Regering;
2° afvaardigingen van de representatieve vakorganisaties die het personeel vertegenwoordigen;
3° een afvaardiging die de besturen van de universiteiten, hogescholen en associaties vertegenwoordigt.

De afvaardiging van de Vlaamse Regering bestaat uit maximaal 12 leden. De Vlaamse minister bevoegd voor het onderwijs, of zijn afgevaardigde treedt op als voorzitter van het Vlaams Onderhandelingscomité. Elke representatieve vakorganisatie stelt vrij haar afvaardiging samen die uit maximaal 4 leden bestaat. De besturen van de universiteiten, hogescholen en associaties stellen vrij hun afvaardiging samen die uit maximaal 12 leden bestaat.

Elke afvaardiging kan zich laten bijstaan door technici, die niet stemgerechtigd zijn.

Afdeling 3. Bevoegdheid

Art. V.233.[884] Het Vlaams Onderhandelingscomité onderhandelt bij uitsluiting van enig ander orgaan over de sectorale programmatie van maatregelen, de voorontwerpen van decreet en de ontwerpen van besluit met betrekking tot:
1° de grondregelen van de rechtspositieregeling van het personeel. Deze regelen betreffen de wezenskenmerken van :
   a) de administratieve rechtspositieregeling;
   b) de geldelijke rechtspositieregeling;
   c) de regeling van de collectieve arbeidsverhoudingen in het hoger onderwijs;
2° onderwijsorganisatorische maatregelen met een rechtstreeks effect op de arbeidsduur of de organisatie van het werk. Bij de sectorale programmatie worden deze maatregelen onderscheiden in :
   a) het vastleggen van de beschikbare financiële ruimte;
   b) de bepaling van de wijze van invulling daarvan.

Art. V.234.[885] De onderhandelingen over voorontwerpen van decreet en ontwerpen van besluit leiden tot een protocol waarin de standpunten van de afvaardiging van de besturen en van de afvaardigingen van de representatieve vakorganisaties worden weergegeven.

De onderhandelingen over sectorale programmatie leiden tot een protocol van akkoord als de afvaardiging van de Vlaamse Regering, de afvaardiging van ten minste 1 representatieve vakorganisatie en de afvaardiging van de besturen zich akkoord verklaren. De Vlaamse Regering verbindt zich in het protocol tot de omzetting van de overeengekomen beginselen in regelgeving.

In punt 3°, c), is het laatste woord “en” vervangen door een puntkomma.
[883] **Artikel V.232.** : Aanvullingsdecreet, artikel II.78, vervangen bij het VOC-decreet, artikel 4.
Het woord “Ministerie” is met een hoofdletter geschreven.
[884] **Artikel V.233.** : Aanvullingsdecreet, artikel II.79, vervangen bij het VOC-decreet, artikel 6.
[885] **Artikel V.234.** : Aanvullingsdecreet, artikel II.80, hersteld bij het VOC-decreet, artikel 7.

Art. V.235.[886] Het Vlaams Onderhandelingscomité bemiddelt op vraag van de meest gerede delegatie binnen het bevoegde comité of de bevoegde ondernemingsraad bij elk geschil, elk conflict of elk dreigend conflict van collectieve aard dat zich in een associatie of instelling voordoet. Het Vlaams Onderhandelingscomité kan daartoe inzonderheid een bemiddelaar aanstellen.

Het Vlaams Onderhandelingscomité neemt een intern reglement inzake de bemiddelingsprocedure aan. Het reglement wordt uitvoerbaar na bekrachtiging door de Vlaamse Regering.

Art. V.236.[887] De afvaardigingen kunnen aan het Vlaams Onderhandelingscomité aangelegenheden ter bespreking voorleggen die niet behoren tot de aangelegenheden vermeld in artikel V.233.

Afdeling 4. Werking

Art. V.237.[888] De Vlaamse Regering wijst onder haar ambtenaren een secretaris van het Vlaams Onderhandelingscomité aan.

Art. V.238.[889] Het Vlaams Onderhandelingscomité neemt een werkingsreglement aan, dat bekrachtigd wordt door de Vlaamse Regering.

Hoofdstuk 2. Medezeggenschap binnen universiteiten

Art. V.239.[890] §1. De Universiteit Gent, de Universiteit Antwerpen en de Universiteit Hasselt organiseren, binnen een daartoe opgericht centraal onderhandelingscomité, onderhandelingen met afgevaardigden van het personeel. De bestaande overlegorganen worden daartoe omgevormd tot een centraal onderhandelingscomité.

§2. Het onderhandelingscomité bestaat uit een aantal gemandateerde vertegenwoordigers van het universiteitsbestuur en ten minste evenveel afgevaardigden van het personeel. Er zijn evenveel plaatsvervangers als effectieve afgevaardigden.

De afgevaardigden van het personeel worden aangeduid door de representatieve vakorganisaties. Het aantal effectieve afgevaardigden bedraagt ten hoogste 3 per representatieve vakorganisatie. Personeelsleden met een mandaat in

---

[886] **Artikel V.235.** : Aanvullingsdecreet, artikel II.81, hernummerd bij het VOC-decreet, artikel 10.
In het tweede lid is de zinsnede "binnen een termijn van zes maanden, ingaande vanaf de in artikel II.92 bepaalde inwerkingstredingsdatum," weggelaten.
[887] **Artikel V.236.** : Aanvullingsdecreet, artikel II.82, vervangen bij het VOC-decreet, artikel 9
De woorden "ressorteren onder" zijn vervangen door de woorden "behoren tot" en de woorden "artikel II.79" zijn vervangen door de woorden "artikel V.233".
[888] **Artikel V.237.** : Aanvullingsdecreet, artikel II.86.
[889] **Artikel V.238.** : Aanvullingsdecreet, artikel II.88.
[890] **Artikel V.239.** : Universiteitendecreet, artikel 122, hersteld bij OD XIX, artikel V.3 en gewijzigd bij het integratiedecreet, artikel 119.
In paragraaf 2, vierde lid, zijn de woorden "het vorige lid" vervangen door de woorden "het tweede lid" en zijn de woorden "artikel 121sexies, §2" vervangen door de woorden "artikel V.67, §2".

een beslissingsorgaan van de universiteit kunnen niet optreden als afgevaardigde van het personeel.

Elke delegatie kan een beroep doen op technici.

In afwijking van het tweede lid bedraagt in het kader van de onderhandelingen vermeld in artikel V.67, §2, het aantal effectieve afgevaardigden 4 leden per representatieve vakorganisatie, waarbij 2 leden afgevaardigden zijn van het personeel in het integratiekader.

Art. V.240.[891] §1. In het centraal onderhandelingscomité wordt onderhandeld over de volgende aangelegenheden, voor zover deze betrekking hebben op de universiteit:
1° de administratieve rechtspositieregeling;
2° de geldelijke rechtspositieregeling;
3° de regeling van de collectieve arbeidsverhoudingen;
4° de organisatorische maatregelen met een rechtstreeks effect op de arbeidsorganisatie of de organisatie van het werk;
5° alle bevoegdheden die in particuliere bedrijven opgedragen zijn aan de comités voor preventie en bescherming op het werk.

§2. De onderhandelingen leiden tot een protocol van akkoord of tot een protocol waarin de standpunten van de respectieve afvaardigingen van de representatieve vakorganisaties worden weergegeven.

Art. V.241.[892] Het universiteitsbestuur bezorgt het centraal onderhandelingscomité de volgende inlichtingen, verslagen en bescheiden van de universiteit:
1° algemene informatie over de werking en de organisatie;
2° het organogram van de universiteit, met de interne organisatiestructuur, de bestuursstructuur, de verdeling van bevoegdheden en verantwoordelijkheden;
3° de statuten;
4° de begroting;
5° de meerjarenbegroting;
6° de jaarrekening;
7° het jaarverslag;
8° een overzicht van de inkomsten van welke aard ook;
9° de personeelsformatie;
10° de evolutie van het aantal personeelsleden en de vooruitzichten met betrekking tot de tewerkstelling;
11° de evolutie van studentenaantallen en van de slaagcijfers per opleiding;
12° de fysische inventaris van de onroerende goederen;
13° de programmatieplannen en de rationalisatieplannen met betrekking tot studiegebieden, opleidingen en opties;
14° de inlichtingen over het nascholingsbeleid, het projectmatig wetenschappelijk onderzoek en de maatschappelijke dienstverlening;
15° de sociale voorzieningen voor de studenten;
16° de prioriteiten inzake de uitrusting;
17° de accommodatiemogelijkheden;
18° de adviezen van de studentenraad en van andere raden van de universiteit.

---

[891] **Artikel V.240.** : Universiteitendecreet, artikel 123, hersteld bij OD XIX, artikel V.3.
[892] **Artikel V.241.** : Universiteitendecreet, artikel 124, hersteld bij OD XIX, artikel V.3.

Art. V.242.[893] Het centraal onderhandelingscomité neemt bij eenparigheid een werkingsreglement aan.

Hoofdstuk 3. Medezeggenschap binnen de gesubsidieerde hogescholen
Afdeling 1. Onderhandelingscomités

Art. V.243.[894] Ieder bestuur van een gesubsidieerde vrije en een gesubsidieerde officiële hogeschool richt een hogeschoolonderhandelingscomité op. Indien er in de hogeschool meer departementen zijn, wordt in ieder departement een departementaal onderhandelingscomité opgericht. Indien de beslissingsbevoegdheid zich op een ander niveau situeert, richt het hogeschoolbestuur op dit niveau ook een onderhandelingscomité op.

Art. V.244.[895] §1. In de onderhandelingscomités in de gesubsidieerde vrije hogescholen onderhandelen het hogeschoolbestuur en de representatieve vakorganisaties over de aangelegenheden, bedoeld in en krachtens de artikelen 2, 9 en 11 van de wet van 19 december 1974 tot regeling van de betrekkingen tussen de overheid en de vakbonden van haar personeel. Het arbeidsreglement in de hogescholen vormt daarenboven eveneens voorwerp van onderhandeling in het hogeschoolonderhandelingscomité. Over dezelfde aangelegenheden kan niet én in het hogeschoolonderhandelingscomité én op een ander niveau worden onderhandeld.

In de onderhandelingscomités in de gesubsidieerde officiële hogeschool onderhandelen het hogeschoolbestuur en de representatieve vakorganisaties over de aangelegenheden bedoeld in en krachtens de artikelen 2, 6, 9 en 11 van de wet van 19 december 1974 tot regeling van de betrekkingen tussen de overheid en de vakbonden van haar personeel, met dien verstande dat over dezelfde aangelegenheden niet én in het hogeschoolonderhandelingscomité én op een ander niveau kan worden onderhandeld.

Bovendien bezorgt het hogeschoolbestuur de onderhandelingscomités de volgende inlichtingen, verslagen en bescheiden:
1° algemene informatie met betrekking tot de werking en de organisatie van de hogeschool;
2° het organogram van de hogeschool, met de interne organisatiestructuur, de bestuursstructuur, de verdeling van bevoegdheden en verantwoordelijkheden;
3° de statuten van de hogeschool;
4° de begroting;
5° de meerjarenbegroting;
6° in voorkomend geval het financieringsplan bedoeld in artikel IV.32;

---

[893] **Artikel V.242.** : Universiteitendecreet, artikel 124bis, hersteld bij OD XIX, artikel V.4.
[894] **Artikel V.243.** : Hogescholendecreet, artikel 301.
Het woord “hogeschoolbestuur” is vervangen door de woorden “bestuur van een gesubsidieerde vrije en een gesubsidieerde officiële hogeschool”.
[895] **Artikel V.244.** : Hogescholendecreet, artikel 302, gewijzigd bij OD VII, artikel 146 en bij OD X, artikel II.29.
In paragraaf 1, derde lid, punt 6°, zijn de woorden “artikel 232” vervangen door de woorden “artikel IV.32”.
In paragraaf 1, derde lid, punt 13°, zijn de woorden “artikel 283” vervangen door de woorden “artikel II.376”.
In paragraaf 2, eerste en tweede lid, zijn de woorden “artikel 301” vervangen door de woorden “artikel V.243”.

7° de jaarrekening;
8° het jaarverslag;
9° een overzicht van de inkomsten van welke aard dan ook;
10° de personeelsformatie;
11° de evolutie van het aantal personeelsleden en de vooruitzichten met betrekking tot de tewerkstelling;
12° de evolutie van de studentenaantallen en van de slaagcijfers per opleiding;
13° de samenwerkingsakkoorden en de samenwerkingsverbanden bedoeld in artikel II.376;
14° de fysische inventaris van de onroerende goederen van de hogeschool;
15° een toelichting bij het systeem van enveloppefinanciering en het resultaat hiervan op de hogeschool;
16° de programmatieplannen en rationalisatieplannen met betrekking tot studiegebieden, opleidingen en opties;
17° de inlichtingen met betrekking tot het nascholingsbeleid, het projectmatig wetenschappelijk onderzoek en de maatschappelijke dienstverlening;
18° de sociale voorzieningen voor de studenten;
19° de prioriteiten inzake de uitrusting van de hogeschool;
20° de accommodatiemogelijkheden;
21° de adviezen van de studentenraad, van de academische raad en in voorkomend geval van de departementale raden.

Op vraag van het hogeschoolonderhandelingscomité kan de bedrijfsrevisor verslag uitbrengen over alle financiële bescheiden.

§2. De bepalingen van artikel V.243 zijn niet van toepassing in de gesubsidieerde vrije hogescholen indien de aangelegenheden bedoeld in paragraaf 1 van dit artikel geheel of gedeeltelijk worden behandeld door de ondernemingsraad bedoeld bij of krachtens de wet van 20 september 1948 houdende organisatie van het bedrijfsleven.

De bepalingen van artikel V.243 zijn niet van toepassing in de gesubsidieerde officiële hogescholen indien de aangelegenheden bedoeld in paragraaf 1 van dit artikel geheel of gedeeltelijk worden behandeld in de organen opgericht bij of krachtens de wet van 19 december 1974 tot regeling van de betrekkingen tussen de overheid en de vakbonden van haar personeel.

Art. V.245.[896] Het hogeschoolonderhandelingscomité, respectievelijk het departementaal onderhandelingscomité, bestaan uit gemandateerde vertegenwoordigers van het hogeschoolbestuur, respectievelijk het departementsbestuur en ten minste evenveel afgevaardigden van het personeel. Er zijn evenveel plaatsvervangende als effectieve afgevaardigden.

Het aantal effectieve afgevaardigden van het personeel in elk onderhandelingscomité bedraagt ten minste 2 en ten hoogste 9. Bij fusie van instellingen of onderdelen van instellingen worden de afgevaardigden van het personeel in de onderhandelingscomités van de betrokken instellingen tot de volgende verkiezingen samengevoegd tot de nieuwe personeelsafvaardiging in het

[896] **Artikel V.245.** : Hogescholendecreet, artikel 303, gewijzigd bij OD XIX, artikel V.27.

nieuwe onderhandelingscomité en geldt het maximum aantal van 9 afgevaardigden niet.

Beide delegaties kunnen een beroep doen op technici.

Art. V.246.[897] §1. De afgevaardigden van het personeel in de onderhandelingscomités in de gesubsidieerde vrije hogescholen worden verkozen op door de representatieve vakorganisaties voorgedragen kandidatenlijsten. In geen geval kan het departementshoofd voorgedragen worden als afgevaardigde van het personeel. Het mandaat van de afgevaardigden bedraagt 4 academiejaren. Tenzij de onderhandelingscomités dit bij reglement anders bepalen, gebeurt de verkiezing van de afgevaardigden op dezelfde wijze als bedoeld in de artikelen 20, 20bis en 20ter van de wet van 20 september 1948 houdende organisatie van het bedrijfsleven.

De afgevaardigden van het personeel in de onderhandelingscomités in de gesubsidieerde officiële hogescholen worden aangeduid door de representatieve vakorganisaties.

§2. De afgevaardigden van het personeel in de onderhandelingscomités genieten van de nodige faciliteiten om hun mandaat naar behoren te kunnen vervullen. Zij kunnen voor de daden gesteld in de uitoefening van hun mandaat geen tuchtsanctie oplopen.

De hogescholen moeten een kwaliteitsvolle organisatie van de medezeggenschap faciliteren.

Afdeling 2. Deelname aan lokale inspraakorganen en andere vergaderingen

Art. V.247.[898] Het personeelslid dat zitting heeft in een lokaal inspraakorgaan dat opgericht is door of krachtens een wet of een decreet, krijgt dienstvrijstelling om de vergaderingen bij te wonen. De dienstvrijstelling wordt gelijkgesteld met een periode van dienstactiviteit. Het personeelslid behoudt het recht op een salaris.

Op verzoek van een verantwoordelijk bestuurslid van een representatieve vakorganisatie, krijgt een vakbondsafgevaardigde dienstvrijstelling om de vergaderingen van de Vlaamse Onderwijsraad bij te wonen. De dienstvrijstelling wordt gelijkgesteld met een periode van dienstactiviteit. Het personeelslid behoudt het recht op een salaris.

Hoofdstuk 4. Medezeggenschap binnen associaties

Art. V.248.[899] §1. Op het niveau van de associatie is er een medezeggenschapscomité dat is samengesteld uit een afvaardiging van het associatiebestuur en een afvaardiging van het personeel van de instellingen bij de associatie.

---

[897] **Artikel V.246.** : Hogescholendecreet, artikel 304, gewijzigd bij OD XV, artikel V.6.
[898] **Artikel V.247.** : Hogescholendecreet, artikel 304bis/1, ingevoegd bij OD XXI, artikel V.18.
[899] **Artikel V.248.** : Structuurdecreet, artikel 103, vervangen bij het VOC-decreet, artikel 15.

Het medezeggenschapscomité bestaat uit een aantal afgevaardigden van het associatiebestuur en ten minste evenveel afgevaardigden van het personeel.

§2. De afvaardiging van het associatiebestuur bestaat uit een aantal afgevaardigden van de bevoegde beslissingsorganen.

De afvaardiging van het personeel bestaat uit een aantal afgevaardigden van de representatieve vakorganisaties, aangewezen uit de afgevaardigden in de medezeggenschapsorganen in de instellingen van de associatie. Personeelsleden met een mandaat in een beslissingsorgaan van de associatie kunnen niet optreden als afgevaardigde van het personeel.

Art. V.249.[900] In het medezeggenschapscomité wordt onderhandeld over een voorstel van beslissing over de afstemming van de interne reglementen over het personeelsbeleid zoals bedoeld in artikel II.11, 4°.

Ingeval en voor zover deze bevoegdheden met toepassing van artikel II.11 of II.14 aan de associatie zijn overgedragen, wordt in het medezeggenschapscomité eveneens onderhandeld over alle regelingen in verband met:
1° de administratieve rechtspositieregeling;
2° de geldelijke rechtspositieregeling;
3° de regeling van de collectieve arbeidsverhoudingen in de associatie;
4° de onderwijsorganisatorische maatregelen met een rechtstreeks effect op de arbeidsorganisatie of de organisatie van het werk.

De onderhandelingen leiden tot een protocol waarin de standpunten van de respectieve afvaardigingen van de representatieve vakorganisaties worden weergegeven.

Art. V.250.[901] Het bestuur van de associatie bezorgt het medezeggenschapscomité de volgende inlichtingen, verslagen en bescheiden van de associatie:
1° algemene informatie over de werking en de organisatie van de associatie;
2° het organogram van de associatie, met de interne organisatiestructuur, de bestuursstructuur, de verdeling van bevoegdheden en verantwoordelijkheden;
3° de statuten van de associatie;
4° de begroting;
5° de meerjarenbegroting;
6° de jaarrekening;
7° het jaarverslag;
8° een overzicht van de inkomsten van welke aard dan ook;
9° de personeelsformatie;
10° de evolutie van het aantal personeelsleden en de vooruitzichten met betrekking tot de tewerkstelling;
11° de evolutie van de studentenaantallen en van de slaagcijfers per opleiding;
12° de fysische inventaris van de onroerende goederen van de associatie;

---

[900] **Artikel V.249.** : Structuurdecreet, artikel 103bis, ingevoegd bij het VOC-decreet, artikel 15.
De nummering §1 is in de codificatie weggelaten.
In het eerste lid, zijn de woorden “artikel 101” vervangen door de woorden “artikel II.11”.
In het tweede lid, zijn de woorden “artikel 100, 101 of 102” vervangen door de woorden “artikel II.11 of II.14”.
[901] **Artikel V.250.** : Structuurdecreet, artikel 103ter, ingevoegd bij het VOC-decreet, artikel 15.

13° de programmatieplannen en de rationalisatieplannen met betrekking tot studiegebieden, opleidingen en opties van de associatie;
14° de inlichtingen over het nascholingsbeleid, het projectmatig wetenschappelijk onderzoek en de maatschappelijke dienstverlening van de associatie;
15° de sociale voorzieningen voor de studenten van de associatie;
16° de prioriteiten inzake de uitrusting van de associatie;
17° de accomodatiemogelijkheden;
18° de adviezen van de studentenraad en van andere raden in de associatie.

Art. V.251.[902] De afgevaardigden van het personeel kunnen bij het associatiebestuur stappen zetten in het gemeenschappelijk belang van het personeel.

Art. V.252.[903] Het medezeggenschapscomité neemt bij eenparigheid een werkingsreglement aan dat door het associatiebestuur bekrachtigd wordt.

Hoofdstuk 5. Begeleiding en ondersteuning

Art. V.253.[904] §1. De personeelsleden van het onderwijs die voor de begeleiding van de onderwijsvernieuwingen in het hoger onderwijs en voor de ondersteuning van de lokale comités tewerkgesteld zijn bij de representatieve vakorganisaties in uitvoering van het akkoord van sectorale sociale programmatie voor de jaren 1995 en 1996 voor de sector "Onderwijs" van de Vlaamse Gemeenschap en het akkoord van sectorale programmatie voor de jaren 2003 en 2004 voor de sector "hoger onderwijs" van de Vlaamse Gemeenschap, bekomen
- ofwel een verlof wegens opdracht in het belang van het onderwijs;
- ofwel een verlof wegens vakbondsopdracht,
overeenkomstig de geldende reglementaire bepalingen.

In tegenstelling met de geldende reglementaire bepalingen zijn de representatieve vakorganisaties er evenwel niet toe gehouden voor de in dit artikel bedoelde personeelsleden die een verlof wegens vakbondsopdracht genieten aan de overheid een som terug te storten die gelijk is aan het globaal bedrag van de wedden, weddetoelagen, salarissen, vergoedingen en toelagen die door de overheid aan deze personeelsleden werden uitgekeerd.

§2. Voor de toepassing van dit artikel worden onder representatieve vakorganisaties verstaan de vakorganisaties die voldoen aan de voorwaarden die gesteld zijn in artikel 7 van de wet van 19 december 1974 tot regeling van de betrekkingen tussen de overheid en de vakbonden van haar personeel.

§3. De Vlaamse overheid kent aan de representatieve vakorganisaties middelen toe voor de werkingskosten van de in dit artikel bedoelde personeelsleden met een verlof wegens vakbondsopdracht. Deze middelen bedragen 3.000 euro per effectieve voltijdse eenheid.

---

[902] **Artikel V.251.** : Structuurdecreet, artikel 103quater, ingevoegd bij het VOC-decreet, artikel 15.
[903] **Artikel V.252.** : Structuurdecreet, artikel 103quinquies, ingevoegd bij het VOC-decreet, artikel 15.
De woorden “met eenparig akkoord” zijn vervangen door de woorden “bij eenparigheid”.
[904] **Artikel V.253.** : Hogescholendecreet, artikel 304bis, ingevoegd bij OD VIII, artikel 50 en gewijzigd bij OD X, artikel II.30, het Financieringsdecreet, artikel 62 en OD XVIII, artikel V.25.

TITEL 5. Overgangsbepalingen

Hoofdstuk 1. Overgangsbepalingen voor het personeel van de universiteiten

Art. V.254.[905] Binnen het jaar na 1 oktober 1991 beslist het universiteitsbestuur, op grond van door hem voorafgaandelijk vast te leggen criteria, over de al dan niet rangschikking van elk lid van het vast benoemd wetenschappelijk personeel in 1 van de graden van artikel V.3. Bij deze rangschikking herbepaalt het universiteitsbestuur het benoemingsbesluit en de opdracht van het betrokken personeelslid. Wanneer het universiteitsbestuur bij de rangschikkingsoperatie aan het aldus gerangschikte personeelslid geen graad toekent, verkrijgt het personeelslid ambtshalve de graad van docent.

De betrokkenen die aldus gerangschikt worden in 1 van de graden van hoofddocent, hoogleraar, gewoon hoogleraar of buitengewoon hoogleraar, verkrijgen in de salarisschaal van hun nieuw ambt het jaarsalaris dat gelijk is aan deze die zij in hun vroeger ambt genoten. Wanneer in de salarisschaal van hun nieuw ambt geen salaristrap voorhanden is, gelijk aan het jaarsalaris dat zij in hun vroeger ambt genoten, verkrijgen zij in de salarisschaal van hun nieuw ambt het jaarsalaris onmiddellijk boven datgene dat zij in hun vroeger ambt genoten. Voor de toepassing van deze bepaling

---

[905] **Artikel V.254.** : Universiteitendecreet, artikel 181, gewijzigd bij het Reparatiedecreet, artikel 51, OD VII, artikel 171, OD IX, artikel 106, OD X, artikel III.39 tot en met III.41 en het Decreet tertiair onderwijs. Het vijfde lid is niet in de codificatie opgenomen.
In het eerste lid zijn de woorden “dat volgt op de inwerkingtreding van dit decreet” vervangen door de woorden “na 1 oktober 1991” en zijn de woorden “artikel 64” vervangen door de woorden “artikel V.3”.
In het tweede lid zijn de woorden “artikel 96” vervangen door de woorden “artikel V.34”, is het woord “weddeschaal” telkens vervangen door het woord “salarisschaal”, zijn de woorden “de jaarwedde die” telkens vervangen door de woorden “het jaarsalaris dat”, is het woord “weddetrap” vervangen door het woord “salaristrap”, zijn de woorden “de jaarwedde onmiddellijk boven deze die” vervangen door de woorden “het jaarsalaris onmiddellijk boven datgene dat”, zijn de woorden “de wedde die” vervangen door de woorden “het salaris dat” en zijn de woorden “de aan hun vroegere graad verbonden wedde” vervangen door de woorden “het aan hun vroegere graad verbonden salaris” .
In het tweede en het derde lid, zijn de woorden “de inwerkingtreding van dit decreet” vervangen door de woorden “1 oktober 1991”.
In het derde lid zijn de woorden “artikel 96 van dit decreet” vervangen door de woorden “artikel V.34”.
In het vierde lid zijn de woorden “de inwerkingtreding van dit decreet” vervangen door de woorden “1 oktober 1991”, is het woord “weddeschaal” telkens vervangen door het woord “salarisschaal”, zijn de woorden “de jaarwedde die” telkens vervangen door de woorden “het jaarsalaris dat”, is het woord “weddetrap” vervangen door het woord “salaristrap” en zijn de woorden “de jaarwedde onmiddellijk boven deze die” vervangen door de woorden “het jaarsalaris onmiddellijk boven datgene dat”.
In het vijfde lid zijn de woorden “Tot op de datum van inwerkingtreding van het besluit van de Vlaamse regering bedoeld in artikel 63, blijft op hen de op 30 september 1991 van kracht zijnde regeling inzake administratieve standen, tucht en ambtsbeëindiging van toepassing.” niet opgenomen in de codificatie, zijn de woorden “artikel 106bis” vervangen door de woorden “artikel V.46”, zijn de woorden “de daaraan verbonden wedde” vervangen door de woorden “het daaraan verbonden salaris”, is het woord “weddeschalen” vervangen door het woord “salarisschalen” en is het woord “weddeschaal” vervangen door het woord “salarisschaal”.
In het zesde lid zijn de woorden “artikel 159” vervangen door de woorden “artikel IV.19” en zijn de woorden “artikel 63” vervangen door de woorden “artikel V.2”.
In het zevende lid zijn de woorden “op het ogenblik van de inwerkingtreding van dit decreet” vervangen door de woorden “op 1 oktober 1991”.
In het achtste lid zijn de woorden “artikel 87 van dit decreet” vervangen door de woorden “artikel V.24”.
In het negende lid zijn de woorden “hoofdstuk IV” vervangen door de woorden “Titel 1, Hoofdstuk 1, van dit deel”, is het woord “weddeschalen” vervangen door het woord “salarisschalen” en zijn de woorden “de aan hun vroegere graad of opcracht verbonden wedde” vervangen door de woorden “het aan hun vroegere graad of opdracht verbonden salaris”.

wordt tevens rekening gehouden met het jaarsalaris dat de betrokkenen eventueel genoten als deeltijds lid van het onderwijzend personeel in dezelfde universiteit. Indien echter de betrokkenen die gerangschikt worden in de graad van hoofddocent niet kunnen ingeschaald worden in de salarisschaal van hun nieuw ambt, omdat het jaarsalaris dat zij in hun vroeger ambt genoten met inbegrip van het salaris dat zij eventueel genoten als deeltijds lid van het onderwijzend personeel in dezelfde universiteit, hoger is dan de hoogste salaristrap van de salarisschaal van hoofddocent vastgesteld krachtens artikel V.34 behouden zij het aan hun vroegere graad verbonden salaris, met inbegrip van het jaarsalaris dat zij eventueel genoten als deeltijds lid van het onderwijzend personeel in dezelfde universiteit vastgesteld overeenkomstig de voor 1 oktober 1991 op hen toepasselijke regels.

De betrokkenen die aldus gerangschikt worden in de graad van docent, behouden in afwijking van het krachtens artikel V.34 vastgestelde salaris het aan hun vroegere graad verbonden salaris, met inbegrip van het jaarsalaris dat zij eventueel genoten als deeltijds lid van het onderwijzend personeel in dezelfde universiteit vastgesteld overeenkomstig de voor 1 oktober 1991 op hen toepasselijke regels.

In afwijking van het bepaalde in het eerste en derde lid van dit artikel, kan het universiteitsbestuur beslissen dat vastbenoemde assistenten, eerstaanwezend assistenten of bibliothecarissen die nog niet beantwoorden aan de vóór 1 oktober 1991 toepasselijke voorwaarden om te worden benoemd in de graad van werkleider, repetitor of conservator, na de in het eerste lid van dit artikel gestelde termijn worden gerangschikt in de graad van docent op het ogenblik dat zij aan de vermelde voorwaarden beantwoorden. Bij zodanige rangschikking verkrijgen zij in de salarisschaal van docent het jaarsalaris dat gelijk is aan deze die zij in hun vroeger ambt genoten. Wanneer in de salarisschaal van hun nieuw ambt geen salaristrap voorhanden is, gelijk aan het jaarsalaris dat zij in hun vroeger ambt genoten, verkrijgen zij in de salarisschaal van hun nieuw ambt het jaarsalaris onmiddellijk boven datgene dat zij in hun vroeger ambt genoten. Zij behouden daarnaast desgevallend het jaarsalaris dat zij genoten als deeltijds lid van het onderwijzend personeel in dezelfde universiteit.

De leden van het vast benoemd wetenschappelijk personeel die het universiteitsbestuur niet rangschikt in 1 van de graden van het zelfstandig academisch personeel, behouden hun graad en het daaraan verbonden salaris tot hun uitdiensttreding, onverminderd hun eventuele overheveling naar het administratief en technisch personeel. De Vlaamse Regering bepaalt de salarisschalen van deze personeelsleden en van dezen die bij toepassing van het bepaalde in het vierde lid, de aan hun vroegere graad verbonden salarisschaal behouden. Zij zijn onderworpen aan de evaluatieprocedure bedoeld in artikel V.46. In geval van overheveling naar het administratief en technisch personeel kan het universiteitsbestuur het betrokken personeelslid rangschikken in 1 van de graden van het administratief en technisch personeel en inschalen in een overeenkomstige salarisschaal. Het universiteitsbestuur stelt de inschalingsanciënniteit vast. Indien er geen overeenkomstige salarisschaal voorhanden is, blijft het betrokken personeelslid ingeschaald in zijn schaal als lid van het vast benoemd wetenschappelijk personeel. Bij bevordering als lid van het administratief en technisch personeel kan het universiteitsbestuur het betrokken personeelslid alsnog inschalen in de dan overeenkomstige salarisschaal.

Voor de toepassing van artikel IV.19, 1°, en voor de toepassing van artikel V.2, tweede lid, worden de leden van het vast benoemd wetenschappelijk personeel die niet of nog niet werden gerangschikt in 1 van de graden van het zelfstandig academisch personeel gerangschikt bij het zelfstandig academisch personeel.

De leden van het vastbenoemd wetenschappelijk personeel die op 1 oktober 1991 in dezelfde instelling benoemd of aangesteld waren als deeltijds hoogleraar en die krachtens het bepaalde in het eerste lid van dit artikel gerangschikt werden in een graad van docent of hoofddocent, mogen op persoonlijke titel verder de titel hoogleraar voeren. De leden van het vast benoemd wetenschappelijk personeel die niet werden gerangschikt in 1 van de graden van het zelfstandig academisch personeel zijn onderworpen aan dezelfde voorschriften inzake de uitoefening van nevenactiviteiten als het academisch personeel.

De beslissingen tot benoeming of aanstelling in de graad van hoofddocent, hoogleraar, gewoon hoogleraar en buitengewoon hoogleraar die in de periode tussen 1 oktober 1991 en 30 september 1994 werden genomen in uitvoering van de op dat ogenblik geldende bepalingen van artikel V.24, en waarbij de duur van de benoeming of aanstelling als lid van het onderwijzend personeel voor 1 oktober 1991 werd meegerekend voor de betrokken benoemingen of aanstellingen, worden als regelmatig aangezien.

De salarisschalen van de personeelsleden die bij toepassing van het bepaalde in de derde alinea het aan hun vroegere graad of opdracht verbonden salaris behouden, volgen de algemene evolutie van de salarisschalen vastgesteld bij of krachtens titel 1, hoofdstuk 1, van dit deel.

Art. V.255.[906] De personen die op 1 oktober 1991 lid zijn van het tijdelijk wetenschappelijk personeel, worden vanaf het eerste academiejaar dat volgt op 1oktober 1991 gelijkgesteld met het assisterend academisch personeel in titel 1, hoofdstuk 1, van dit deel.

De geassocieerde docenten en geassocieerde hoogleraren worden op 1 oktober 1991 gelijkgesteld met respectievelijk de hoofddocenten en de hoogleraren in titel I, hoofdstuk I, van dit deel. De docenten, de hoogleraren en de buitengewoon hoogleraren worden op 1 oktober 1991 gelijkgesteld met respectievelijk de hoofddocenten, de hoogleraren en de buitengewoon hoogleraren in titel I, hoofdstuk I, van dit deel, behoudens wanneer zij aan dezelfde universiteit tevens een ambt uitoefenen als vast benoemd lid van het wetenschappelijk personeel, in welk geval over hun rangschikking in het zelfstandig academisch personeel wordt beslist

---

[906] **Artikel V.255.** : Universiteitendecreet, artikel 182, eerste, tweede, derde, zesde en zevende lid, gewijzigd bij het decreet van 15 december 1993 betreffende het onderwijs V, artikel 50, OD VII, artikel 172, OD X, artikel III.43, het Decreet tertiair onderwijs, artikel 64, en het Aanvullingsdecreet, artikel V.93.
In het eerste en het tweede lid zijn de woorden “bij de inwerkingtreding van dit decreet” telkens vervangen door de woorden “op 1 oktober 1991”.
In het eerste en het tweede lid zijn de woorden “dit decreet” telkens vervangen door de woorden “Titel 1, Hoofdstuk 1, van dit deel”.
In het tweede lid zijn de woorden “artikel 181 van dit decreet” vervangen door de woorden “artikel V.254”.
In het derde lid zijn de woorden “artikel 83” vervangen door de woorden “artikel V.20”.
In het derde en vierde lid zijn de woorden “artikel 181” telkens vervangen door de woorden “artikel V.254”.
In het vijfde lid zijn de woorden “dit decreet” vervangen door de woorden dit deel”.

overeenkomstig het bepaalde in artikel V.254. De gewoon hoogleraren worden op 1 oktober 1991 gelijkgesteld met de gewoon hoogleraren in titel 1, hoofdstuk 1, van dit deel.

De beslissingen van het universiteitsbestuur houdende benoeming of aanstelling van de leden van het onderwijzend personeel of van het vastbenoemd wetenschappelijk personeel die overeenkomstig de voorheen geldende bepalingen werden getroffen en waarvan de administratieve procedure werd aangevat vóór 1 oktober 1991, doch die ingaan in het academiejaar 1991-1992, zijn rechtsgeldig, op voorwaarde dat de uiteindelijke beslissingen door het universiteitsbestuur genomen werden vóór 1 oktober 1992. Voor de aldus benoemde of aangestelde personeelsleden gelden de bepalingen van artikel V.254 en van het tweede lid van dit artikel. De rangschikking of een latere benoeming of aanstelling in een graad van het zelfstandig academisch personeel van de leden van het onderwijzend personeel, die overeenkomstig de voorheen geldende bepalingen werden aangesteld of benoemd, worden geacht in overeenstemming te zijn met de bepalingen van het eerste lid van artikel V.20. De leden van het onderwijzend of wetenschappelijk personeel die op het moment van hun benoeming in het bezit waren van een diploma van doctor op proefschrift zonder de formele erkenning van de gelijkwaardigheid ervan met een Belgisch diploma van doctor, worden geacht te voldoen aan de diplomavoorwaarden zoals die waren voorgeschreven in de wet van 28 april 1953 of in het koninklijk besluit van 31 oktober 1953.

Tot op de datum waarop de leden van het vastbenoemd wetenschappelijk personeel tevens belast met een onderwijsopdracht als deeltijds lid van het onderwijzend personeel, worden gerangschikt in het zelfstandig academisch personeel overeenkomstig het bepaalde in artikel V.254, eerste tot en met vierde lid, blijven voor deze groep de bepalingen en de bezoldigings-regeling van kracht vervat in de wet van 28 april 1953 betreffende de inrichting van het universitair onderwijs door de Staat.

De leden van het vast benoemd wetenschappelijk personeel die niet gerangschikt worden in 1 van de graden van het zelfstandig academisch personeel, noch in 1 van de graden van het administratief en technisch personeel, blijven onderworpen aan de bezoldigingsregeling die op hen op 30 september 1991 van toepassing was, behoudens de bij of krachtens dit deel vastgestelde andersluidende voorschriften.

Art. V.256.[907] De benoemingen en aanstellingen vanaf 1 oktober 1991 tot en met 30 september 1994 in 1 van de graden van artikel V.3, tweede lid, van personeelsleden die gelijktijdig aangesteld worden als onderzoeker bij het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek, het Vlaams Instituut voor de Bevordering van het Wetenschappelijk-Technologisch Onderzoek in de Industrie en het Instituut voor Wetenschappelijk Onderzoek in de Nijverheid en Landbouw worden als regelmatig beschouwd.

Art. V.257.[908] Voor de toepassing van artikel V.20 wordt de graad van geaggregeerde voor het hoger onderwijs, uitgereikt vóór 1 januari 1995, gelijkgesteld met de graad van doctor op proefschrift.

---

[907] **Artikel V.256.** : Universiteitendecreet, artikel 182quater, ingevoegd bij OD X, artikel III.45.
De woorden “artikel 64” zijn vervangen door de woorden “artikel V.3”.
[908] **Artikel V.257.** : Universiteitendecreet, artikel 184, eerste lid, vervangen bij het Reparatiedecreet, artikel 53.

Art. V.258.[909] §1. In afwijking van de op het ogenblik van de beslissing van het universiteitsbestuur toepasselijke regelgeving voor de vaste benoeming van een lid van het wetenschappelijk personeel in de rijksuniversiteiten, worden de leden van het wetenschappelijk personeel die voor 1 januari 1986 vast benoemd werden tot lid van het wetenschappelijk personeel van een universiteit vermeld in artikel II.2, geacht regelmatig te zijn benoemd vanaf de datum van de inwerkingtreding van de beslissing van het universiteitsbestuur in 1 of meer van de hiernavolgende omstandigheden:

1° benoeming voor 1 januari 1983, rechtstreeks in rang B of in rang C wegens uitzonderlijke omstandigheden zoals bedoeld in artikel 15bis en 18bis van het koninklijk besluit van 31 oktober 1953 tot vaststelling van het statuut van de geaggregeerden, de repetitors en het wetenschappelijk personeel bij de rijksuniversiteiten, zoals gewijzigd door het koninklijk besluit van 21 april 1965, evenwel zonder dat het universiteitsbestuur in zijn beslissing terzake deze afwijking uitdrukkelijk vermeldde en motiveerde;

2° benoeming na de geslaagde verdediging in het openbaar van een doctoraats-proefschrift doch vóór de formele toekenning van het doctorsdiploma na de, overeenkomstig de bepalingen van het faculteitsreglement, vereiste publicatie van of met betrekking tot het proefschrift, voor zover het diploma nadien effectief werd toegekend;

3° benoeming op basis van in de tak der wetenschap waarop het ambt betrekking heeft bewezen wetenschappelijk werk dat gelijkwaardig werd geacht met een doctoraatsproefschrift, na advies van een commissie die het wetenschappelijk werk op zijn equivalentie met een doctoraatsproefschrift heeft beoordeeld, zonder dat het universiteitsbestuur evenwel in zijn beslissing terzake hiervan uitdrukkelijk melding maakte;

4° rechtstreekse benoeming tot lid van het wetenschappelijk personeel, zonder bevestiging in rang A.

De bedoelde personeelsleden vallen vanaf dat ogenblik ten laste van de werkingsuitkering.

Het toepassingsgebied van het bepaalde onder paragraaf 1, 4° wordt uitgebreid tot de leden van het wetenschappelijk personeel die voor 1 oktober 1991 of vast benoemd werden tot lid van het wetenschappelijk personeel in de Universiteit Gent of in het Universitair Centrum Antwerpen of rechtstreeks vastbenoemd werden tot lid van het wetenschappelijk personeel na openbare vacature in een universiteit van de Vlaamse Gemeenschap.

De woorden “artikel 83” zijn vervangen door de woorden “artikel V.20”.

[909] **Artikel V.258.** : Universiteitendecreet, artikel 186bis, ingevoegd bij het Reparatiedecreet, artikel 54 en gewijzigd bij OD VII, artikel 176, OD IX, artikel 107, OD X, artikel III.46 en het Decreet tertiair onderwijs, artikel 65.

In paragraaf 1, eerste lid, §2, eerste lid en §3, eerste lid zijn de woorden “vermeld onder artikel 3” telkens vervangen door de woorden “vermeld in artikel II.2”.

In paragraaf 1, eerste lid, punt 2° is het woord “publikatie” vervangen door het woord “publicatie”.

In paragraaf 3, eerste lid, zijn de woorden “1, 3°” vervangen door de woorden “§1, 3°”.

In paragraaf 4, eerste lid, zijn de woorden “vermeld onder artikel 3 van het decreet” vervangen door de woorden “vermeld in artikel II.2”, zijn de woorden “artikel 181, zesde lid, van dit decreet” vervangen door de woorden “artikel V.254, zesde lid” en is het woord “regeringscommissaris” vervangen door de woorden “commissaris van de Vlaamse Regering.

In paragraaf 4, tweede lid, zijn de woorden “artikel 159, 1° en van artikel 63, tweede lid van dit decreet” vervangen door de woorden “artikel V.2, tweede lid”.

§2. In afwijking van de op het ogenblik van de beslissing van het universiteitsbestuur toepasselijke regelgeving voor de vaste benoeming van een lid van het wetenschappelijk personeel in de rijksuniversiteiten, worden de leden van het wetenschappelijk personeel die vóór 1 oktober 1982 vast benoemd werden tot lid van het wetenschappelijk personeel van een universiteit vermeld in artikel II.2, met afwijking van de voorwaarden inzake wetenschappelijke anciënniteit wegens uitzonderlijk geachte omstandigheden, bedoeld in artikel 3 van het koninklijk besluit van 31 oktober 1953 tot vaststelling van het statuut van de geaggregeerden, de repetitors en het wetenschappelijk personeel bij de rijksuniversiteiten, zoals gewijzigd door het koninklijk besluit van 21 april 1965 en opgeheven door het koninklijk besluit nr. 83 van 31 juli 1982, geacht regelmatig te zijn benoemd vanaf de datum waarop zij aan de voorwaarden inzake wetenschappelijke anciënniteit, zoals vermeld in artikel 11 van het hierboven vermelde koninklijk besluit, voldeden.

De bedoelde personeelsleden vallen vanaf de datum van de inwerkingtreding van de beslissing van het universiteitsbestuur houdende hun vaste benoeming tot lid van het wetenschappelijk personeel ten laste van de werkingsuitkering.

§3. In afwijking van de op het ogenblik van de beslissing van het universiteitsbestuur toepasselijke regelgeving voor de vaste benoeming van een lid van het wetenschappelijk personeel in de rijksuniversiteiten, worden de leden van het wetenschappelijk personeel die vóór 1 januari 1986 vast benoemd werden tot lid van het wetenschappelijk personeel van een universiteit vermeld in artikel II.2, en wier benoeming gebeurde op basis van de in paragraaf 1, punt 3° bedoelde equivalentie met een doctoraatsproefschrift, zij het zonder uitdrukkelijke vermelding hiervan in de beslissing ter zake van het universiteitsbestuur en zonder advies van een equivalentiecommissie, wanneer nadien evenwel een doctoraatsdiploma na verdediging in het openbaar van een proefschrift werd behaald of wanneer nadien een beslissing tot equivalentie met een doctoraatsproefschrift werd getroffen na advies van een equivalentiecommissie, geacht regelmatig te zijn benoemd vanaf de eerste van de maand volgend op de datum waarop zij een doctoraatsdiploma na verdediging in het openbaar van een proefschrift behaalden of volgend op de datum waarop een beslissing tot equivalentie met een doctoraatsproefschrift werd getroffen na advies van een equivalentiecommissie.

De bedoelde personeelsleden vallen vanaf de datum van de inwerkingtreding van de beslissing van het universiteitsbestuur houdende hun vaste benoeming tot lid van het wetenschappelijk personeel ten laste van de werkingsuitkering.

§4. De leden van het vast benoemd wetenschappelijk personeel anders dan die bedoeld in de paragrafen 1 tot 3 van dit artikel, die vóór 1 januari 1986 werden benoemd of bevorderd als lid van het wetenschappelijk personeel van een universiteit vermeld in artikel II.2, met miskenning van de voorschriften inzake wetenschappelijke anciënniteit of vereisten inzake diploma of vacantverklaring, voorwaarden voor toekenning van een salarisschaal of van meerdere van deze voorschriften, vereisten of voorwaarden en voor zover de commissaris van de Vlaamse Regering de benoeming indertijd niet heeft aangevochten, behouden hun salarisschaal die zij genoten op 30 september 1991, onverminderd de mogelijkheid van een eventuele overheveling naar

het administratief en technisch personeel overeenkomstig het bepaalde in artikel V.254, zesde lid.

De bedoelde personeelsleden vallen vanaf de datum van de inwerkingtreding van de beslissing van het universiteitsbestuur houdende hun aanstelling voor onbepaalde duur ten laste van de werkingsuitkering. Voor de toepassing van artikel V.2, tweede lid worden zij gerangschikt bij het assisterend academisch personeel.

§5. In afwijking van de op dat ogenblik toepasselijke regelgeving inzake de berekening van de geldelijke en wetenschappelijke anciënniteit van de leden van het wetenschappelijk personeel, worden de prestaties geleverd door de leden van het wetenschappelijk personeel in deeltijds dienstverband voor de inwerkingtreding van de wet van 21 juni 1985 betreffende het onderwijs, naar rato meegerekend voor het bepalen van de geldelijke en wetenschappelijke anciënniteit.

§6. In afwijking van de toen toepasselijke regelgeving inzake de rechtspositie van het wetenschappelijk personeel van de universiteiten en inzake de formatie van het onderwijzend en wetenschappelijk personeel van de universiteiten, wordt de rechtmatigheid van de vaste benoeming van een lid van het wetenschappelijk personeel in deeltijds dienstverband per 30 november 1984 bij koninklijk besluit van 18 oktober 1988 bekrachtigd. Voor de periode van 30 november 1984 tot 30 november 1988 wordt aan de betrokkene een terbeschikkingstelling toegestaan voor het vervullen van een wetenschappelijke opdracht aan een andere universiteit. Deze periode wordt meegerekend bij de vaststelling van de wetenschappelijke en geldelijke anciënniteit.

§7. De periodes van onderbreking van de ambtsvervulling die het universiteitsbestuur heeft toegestaan aan doctor-assistenten in de academiejaren 1993 – 1994 en 1994 – 1995 waarvan de duur de krachtens het decreet voorgeschreven duur overschreden, zijn rechtmatig.

§8. In afwijking van de op het ogenblik van de beslissing van het universiteitsbestuur toepasselijke regelgeving worden de leden van het vastbenoemd wetenschappelijk personeel, die voldoen aan de diplomavereisten om te worden benoemd in een graad van het onderwijzend personeel en in het bezit zijn van een diploma van geaggregeerde van het Hoger Onderwijs, geacht regelmatig te zijn benoemd vanaf de datum van benoeming als lid van het wetenschappelijk personeel.

§9. Onverminderd de krachtens artikel 146 van de Grondwet georganiseerde rechtsbescherming worden alle beslissingen die het universiteitsbestuur vóór 1 januari 2000 heeft genomen inzake benoemingen, aanstellingen en bevorderingen, de uitoefening van nevenactiviteiten en vaststellingen van de hoogte van het salaris en van de anciënniteit van de leden van het academisch personeel, dan wel administratief en technisch personeel, geacht rechtmatig te zijn.

Hoofdstuk 2. Overgangsbepalingen voor het personeel van de hogescholen
Afdeling 1. Algemeen

Art. V.259.[910] §1. In afwachting dat de Vlaamse Regering de verlofstelsels bepaalt, blijven de op 1 januari 1996 geldende wettelijke en reglementaire bepalingen van toepassing. Indien daarvoor een toestemming vereist is, wordt het verlof toegekend door het hogeschoolbestuur.

De Vlaamse Regering is ertoe gemachtigd om bij het bepalen van de verlofstelsels de bepalingen van Titel 2 van Deel 5 inzake de verlofstelsels en de voorwaarden waaronder personeelsleden zich in de stand non-activiteit kunnen bevinden te wijzigen, geheel of gedeeltelijk op te heffen en/of te vervangen.

§2. In afwachting dat de Vlaamse Regering de voorwaarden bepaalt waaronder de personeelsleden zich in de stand non-activiteit kunnen bevinden, blijven de op 1 januari 1996 geldende wettelijke en reglementaire bepalingen van toepassing. Indien daarvoor een toestemming vereist is, wordt deze afwezigheid toegestaan door het hogeschoolbestuur.

§3. In afwachting dat de Vlaamse Regering de voorwaarden bepaalt waaronder de personeelsleden ter beschikking gesteld kunnen worden zoals bepaald in artikel V.90 en waaronder zij een wachtgeld kunnen genieten, blijven de op 1 januari 1996 geldende wettelijke en reglementaire bepalingen van toepassing. Indien daarvoor een toestemming vereist is, wordt de terbeschikkingstelling toegekend door het hogeschoolbestuur.

§4. De personeelsleden die met ingang van het academiejaar 1994-1995 geheel of gedeeltelijk afwezig zijn ingevolge een reglementair toegestane terbeschikkingstelling politiek verlof, een reglementair toegestaan verlof of afwezigheid, blijven deze genieten voor de toegestane periode, behalve wanneer aan deze terbeschikkingstelling politiek verlof, dit verlof of deze afwezigheid op 31 december 1995 een salaris of wachtgeld, betaald ten laste van de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap, verbonden was. Deze bepaling is niet van toepassing op de personeelsleden, ter beschikking gesteld wegens persoonlijke aangelegenheden, voorafgaand aan het rustpensioen, en op het personeel dat in loopbaanonderbreking is.

§5. In afwachting dat de Vlaamse Regering de regels inzake ziektecontrole vastlegt, blijven de op 1 januari 1996 geldige wettelijke en reglementaire bepalingen inzake controle op de afwezigheid wegens ziekte van toepassing.

Art. V.260.[911] Het personeelslid dat op 1 januari 1994 regelmatig tot de proeftijd toegelaten is in een selectie- of bevorderingsambt, overeenkomstig artikel 42 van het

---

[910] **Artikel V.259.** : Hogescholendecreet, artikel 315, gewijzigd bij OD X, artikel II.34, OD XIV, artikel V.16.
De derde zin van §1, eerste lid, is niet opgenomen in de codificatie.
In paragraaf 1, eerste lid, paragraaf 2, paragraaf 3 en paragraaf 5 zijn de woorden “het ogenblik van het van kracht worden van dit decreet” telkens vervangen door de woorden “1 januari 1996”.
In paragraaf 1, tweede lid, zijn de woorden “dit decreet” vervangen door de woorden “Titel 2 van Deel 5”.
In paragraaf 3 zijn de woorden “artikel 74” vervangen door de woorden “artikel V.90”.
In paragraaf 4 zijn de woorden “op het ogenblik van de inwerkingtreding van dit decreet” vervangen door de woorden “met ingang van het academiejaar 1994-1995” en zijn de woorden “het departement Onderwijs van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap” vervangen door de woorden “de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap”.
[911] **Artikel V.260.** : Hogescholendecreet, artikel 316.

decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van bepaalde personeelsleden van het Gemeenschapsonderwijs, wordt op 31 december 1994 geacht zijn proeftijd al te hebben beëindigd en wordt met zijn toestemming beschouwd als zijnde vastbenoemd in het betrokken ambt.

Art. V.261.[912] Het personeelslid, vast benoemd in het bevorderingsambt van directeur, ter beschikking gesteld wegens ontstentenis van betrekking, dat op 1 januari 1995 gereaffecteerd is in een vacante betrekking van het bevorderingsambt van directeur in het hoger onderwijs buiten de universteit met volledig leerplan wordt geacht op 1 januari 1995 een nieuwe vaste benoeming te hebben bekomen in het betrokken ambt aan de hogeschool van reaffectatie.

Voor de toepassing van artikel 87 van het decreet van 28 april 1993 betreffende het Onderwijs IV, zoals gewijzigd bij decreet van 15 december 1993, wordt deze benoeming niet beschouwd als een nieuwe vaste benoeming.

Afdeling 2. Onderwijzend personeel

Art.V.262.[913] De Vlaamse Regering stelt de concordantie vast van de vervangen ambten met de overeenstemmende nieuwe ambtsbenamingen zoals bepaald in artikel V.121.

Art. V.263.[914] §1. Voor de leden van het bestuurs- en onderwijzend personeel belast met artistiek gebonden onderwijsactiviteiten, die op 30 juni 1995 1 van de in het derde lid vermelde ambten uitoefenden in een basisopleiding van 2 cycli of in de erbij aansluitende lerarenopleiding in de studiegebieden, Audiovisuele en beeldende kunst, Muziek en podiumkunsten, Productontwikkeling en Architectuur, opleiding tot interieurarchitect, geldt dat hun ambt wordt geconcordeerd naar het ambt van assistent.

In afwijking van artikel V.124 of V.307 hebben deze personeelsleden tot taak onderwijs te verstrekken en begeleidingsopdrachten te vervullen. Hun takenpakket kan ook projectmatig wetenschappelijk onderzoek, maatschappelijke dienstverlening en organisatorische taken omvatten. Zij mogen de titel van leraar hoger kunstonderwijs dragen.

Het in het eerste lid vermelde ambt van assistent vervangt:

a) het wervingsambt van leraar artistieke vakken aan instellingen voor hoger kunstonderwijs of aan de niet-gerangschikte afdeling binnenhuisarchitectuur

---

[912] **Artikel V.261.** : Hogescholendecreet, artikel 316bis, ingevoegd bij het decreet van 19 april 1995 houdende wijzigingsbepalingen betreffende het hoger onderwijs in de Vlaamse Gemeenschap, artikel 47.

[913] **Artikel V.262.** : Hogescholendecreet, artikel 317.
De woorden “artikel 101” zijn vervangen door de woorden “artikel V.121”.

[914] **Artikel V.263.** : Hogescholendecreet, artikel 317bis, ingevoegd bij OD IX, artikel 79.
In paragraaf 1, eerste lid, zijn de woorden “audiovisuele en beeldende kunst, muziek en dramatische kunst, productontwikkeling en architectuur” vervangen door de woorden “Audiovisuele en beeldende kunst, Muziek en podiumkunsten, Productontwikkeling en Architectuur”.
In paragraaf 1, tweede lid, zijn de woorden “artikel 104” vervangen door de woorden “artikel V.124 of V.307”.
In paragraaf 2 zijn de woorden “artikel 2, 28° en 28°ter” vervangen door de woorden “artikel V.80, 4° en 5°”.
In paragraaf 3, eerste lid, is de opdeling in streepjes vervangen door een nummering in 1° tot en met 7°.

van het Provinciaal Hoger Architectuurinstituut in Diepenbeek en van het Stedelijk Hoger Architectuurinstituut "De Bijloke" in Gent;

b) het wervingsambt van docent aan instellingen voor hoger technisch onderwijs van de derde graad;
c) het wervingsambt van hoofd van studiebureau aan instellingen voor hoger technisch onderwijs van de derde graad;
d) het selectieambt van gewoon hoogleraar aan instellingen voor hoger technisch onderwijs van de derde graad;
e) de wervingsambten van lesgever en leraar artistieke vakken aan het Hoger Architectuurinstituut Henry Van de Velde in Antwerpen in de afdelingen binnenhuisarchitectuur en productontwikkeling;
f) het wervingsambt van leraar algemene vakken aan instellingen voor hoger kunstonderwijs of aan de niet-gerangschikte afdeling binnenhuisarchitectuur van het Provinciaal Hoger Architectuurinstituut in Diepenbeek en van het Stedelijk Hoger Architectuurinstituut "De Bijloke" in Gent of aan het Hoger Architectuurinstituut Sint Lucas in Gent - afdeling binnenhuisarchitectuur;
g) het wervingsambt van leraar technische vakken aan instellingen voor hoger kunstonderwijs of aan de niet-gerangschikte afdeling binnenhuisarchitectuur van het Provinciaal Hoger Architectuurinstituut in Diepenbeek en van het Stedelijk Hoger Architectuurinstituut "De Bijloke" in Gent of aan het Hoger Architectuurinstituut Sint Lucas in Gent, afdeling binnenhuisarchitectuur, of aan de Hogeschool voor Audiovisuele Communicatie RITS in Brussel, afdeling animatie;
h) het wervingsambt van werkleider aan instellingen voor hoger kunstonderwijs;
i) het wervingsambt van adjunct-leraar aan instellingen voor hoger kunstonderwijs.

§2. In afwijking van paragraaf 1 worden deze ambten geconcordeerd naar het ambt van docent, voor zover het betrokken personeelslid, belast met artistiekgebonden onderwijsactiviteiten over een ruime artistieke faam beschikt, zoals omschreven in artikel V.80, 4° en 5°.

§3. Het hogeschoolbestuur erkent de ruime artistieke faam en hanteert hiervoor de volgende criteria, voor zover deze relevant zijn voor de betrokken artistieke discipline:

1° publicaties over het werk van betrokkene in vakbladen, tijdschriften of kranten;
2° eigen publicaties of gerealiseerde dossiers in verband met de vrije of toegepaste artistieke praktijk van de betrokkene;
3° regionale, federale of internationale prijzen;
4° deelname aan belangrijke manifestaties in binnen- en buitenland;
5° realisaties voor binnenlandse of buitenlandse instellingen of bedrijven;
6° relevante bijdragen aan belangrijke producties;
7° tentoonstellingen in vooraanstaande binnenlandse of buitenlandse galerijen of musea.

Bovendien moeten de artistiekgebonden onderwijsactiviteiten aansluiten bij de artistieke of aan de kunsten gerelateerde beroepsactiviteiten waarvoor de artistieke faam wordt aangevraagd.

Art. V.264.[915] Overgangsbepalingen worden toegekend aan:

1° de personeelsleden die uiterlijk op 31 december 1995 op grond van de op deze datum geldende reglementering, hetzij vastbenoemd of tot de proeftijd toegelaten zijn zoals bedoeld in artikel 42 van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van bepaalde personeelsleden van het Gemeenschapsonderwijs, hetzij vastbenoemd en als dusdanig erkend zijn, daar waar de erkenning bestaat, in een ambt van de categorie van het bestuurs- en onderwijzend personeel aan de instellingen die betrokken waren bij de vorming van de hogeschool;

2° de tijdelijke personeelsleden van 1 van de instellingen die betrokken waren bij de vorming van de hogeschool die op 30 juni 1995 in dienst zijn als titularis van een ambt van de categorie bestuurs- en onderwijzend personeel en als dusdanig door de Vlaamse Gemeenschap bezoldigd worden, op voorwaarde dat ze op 15 januari 1994 :

a) in dienst waren in 1 van de instellingen die betrokken zijn bij de vorming van de hogeschool en sedertdien ononderbroken in dienst zijn gebleven in 1 van deze instellingen, en

b) - ofwel een dienstanciënniteit telden van 6 jaar, verworven in het hoger onderwijs, bij het Nationaal Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek of bij andere door de Vlaamse Regering erkende instellingen voor wetenschappelijk onderzoek;

- ofwel een dienstanciënniteit telden van 3 jaar, verworven in het pedagogisch hoger onderwijs buiten de universiteit, en bovendien gedurende ten minste 3 jaar een ambt met volledige opdracht in de categorie van het bestuurs- en onderwijzend personeel uitgeoefend hebben in het secundair onderwijs, en er vastbenoemd geweest zijn;

- ofwel 10 jaar nuttige beroepservaring telden. Deze personeelsleden dienen daarenboven bij de aanvang van het academiejaar 1995-1996 een dienstanciënniteit van 3 jaar te hebben verworven in het hoger onderwijs, bij het Nationaal Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek of bij andere door de Vlaamse Regering erkende instellingen voor wetenschappelijk onderzoek. Deze dienstanciënniteit van 3 jaar komt niet in aanmerking voor de berekening van de duur van de nuttige beroepservaring;

- ofwel bij hun aanstelling in het hoger onderwijs buiten de universiteit met volledig leerplan toepassing verkregen hebben van artikel 90, §1 van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van bepaalde personeelsleden van het Gemeenschapsonderwijs.

Voor de toepassing van voormelde bepaling worden niet als dienstonderbreking beschouwd: de vakantieperiodes, de militaire dienst, de periodes van wederoproeping, de ziekte- of bevallingsverloven, de borstvoedingsverloven, de verloven van korte duur met behoud van salaris ter gelegenheid van sommige gebeurtenissen van familiale of sociale aard, alsook de verloven zonder behoud van salaris voor een maximum duur van 6 werkdagen per academiejaar, alsmede een periode van ten hoogste 30 kalenderdagen per academiejaar. Voormelde verloven en afwezigheden kunnen eveneens aanvangen op 15 januari 1994 of bij de aanvang van het academiejaar.

---

[915] **Artikel V.264.** : Hogescholendecreet, artikel 318, gewijzigd bij het decreet van 19 april 1995 houdende wijzigingsbepalingen betreffende het hoger onderwijs in de Vlaamse Gemeenschap, artikel 48 en OD VII, artikel 136.

Art. V.265.[916] De personeelsleden behorend tot het onderwijzend personeel die vóór de inwerkingtreding van dit decreet ter beschikking gesteld waren bij ontstentenis van betrekking in het secundair onderwijs, in het deeltijds kunstonderwijs of in het onderwijs voor sociale promotie en die wedertewerkgesteld waren in een hogeschool op 30 juni 1995, worden gelijkgesteld met de personeelsleden bedoeld in artikel V.264, 2°, mits ze voldoen aan de andere voorwaarden van artikel V.264, 2°, en mits ze op 1 januari 1999 titularis zijn van een betrekking van het onderwijzend personeel in een hogeschool.

Art. V.266.[917] §1. Voor het berekenen van de dienstanciënniteit verworven in het onderwijs, met uitzondering van het academisch onderwijs, zoals bedoeld in artikel V.264;

a) komen enkel de diensten gepresteerd als lid van het bestuurs- en onderwijzend personeel in aanmerking;
b) bestaat het aantal dagen gepresteerd als tijdelijk aangesteld personeelslid in een betrekking met volledige dienstprestaties uit al de kalenderdagen gerekend vanaf het begin tot het einde van de ononderbroken activiteitsperiode, met inbegrip van de ontspanningsverloven en de kerst- en paasvakantie, als zij in deze periode vallen. Dit aantal wordt vermenigvuldigd met 1,2. De dagen gepresteerd in een andere hoedanigheid dan die van tijdelijk personeelslid in een betrekking met volledige dienstprestaties worden gerekend vanaf het begin tot het einde van een ononderbroken periode van dienstactiviteit, met inbegrip van de zomervakantie;
c) worden de dagen gepresteerd in een betrekking met onvolledige dienstprestaties, die ten minste de helft bedraagt van het aantal uren vereist voor de betrekking met volledige dienstprestaties, op dezelfde grond in aanmerking genomen als de dagen gepresteerd in een betrekking met volledige dienstprestaties. Het aantal dagen gepresteerd in een betrekking die niet de helft bedraagt van het aantal uren, vereist voor een betrekking met volledige dienstprestaties wordt met de helft verminderd;
d) mag het aantal dagen gepresteerd in 2 of meer gelijktijdig uitgeoefende betrekkingen met volledige of onvolledige dienstprestaties nooit meer bedragen dan het aantal dagen gepresteerd in een betrekking met volledige dienstprestaties, die tijdens dezelfde periode wordt uitgeoefend;
e) vormen 30 dagen een maand;
f) worden als diensten beschouwd de diensten door het personeelslid in het gemeenschapsonderwijs of in het gesubsidieerd onderwijs gepresteerd in de stand dienstactiviteit, alsook het verlof gelijkgesteld met dienstactiviteit dat hem werd toegekend. Eveneens als diensten worden beschouwd de perioden tijdens dewelke het personeelslid ter beschikking gesteld werd wegens ontstentenis van betrekking, wegens bijzondere opdracht, wegens ziekte of gebrekkigheid of wegens ambtsontheffing in het belang van de dienst;
g) kan gedurende een schooljaar een dienstactiviteit van maximaal 360 dagen worden verworven.

---

[916] **Artikel V.265.** : Hogescholendecreet, artikel 318bis, ingevoegd bij OD X, artikel II.35.
De woorden “artikel 318” zijn telkens vervangen door de woorden “artikel V.264”.
[917] **Artikel V.266.** : Hogescholendecreet, artikel 318ter, ingevoegd bij het decreet van 19 april 1995 houdende wijzigingsbepalingen betreffende het hoger onderwijs in de Vlaamse Gemeenschap, artikel 49 en gewijzigd bij OD X, artikel II.35.
In paragraaf 1 zijn de woorden “artikel 318” vervangen door de woorden “artikel V.264”.

§2. De dienstanciënniteit aan een universiteit, bij het Nationaal Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek of bij andere door de Vlaamse Regering erkende instellingen voor wetenschappelijk onderzoek wordt berekend van het begin tot het einde van de ononderbroken activiteitsperiode, met inbegrip van de bezoldigde vakantiedagen, ongeacht het volume van de opdracht. De dienstanciënniteit wordt uitgedrukt in jaren, maanden en dagen, waarbij 30 dagen een maand vormen. Ze kan nooit meer bedragen dan 12 maanden voor een kalenderjaar.

Voor de dienstanciënniteit aan een universiteit komen enkel diensten gepresteerd aan een Belgische universiteit, als lid van het academisch personeel of van het onderwijzend en wetenschappelijk personeel in aanmerking, ongeacht de financieringsbron.

§3. In geen geval kan de dienstanciënniteit berekend overeenkomstig de bepalingen van paragraaf 1 van dit artikel lager zijn dan de nuttige ervaring die het personeelslid in het hoger onderwijs zou hebben verworven in uitvoering van artikel 10, §7, eerste lid, van de wet van 7 juli 1970 betreffende de algemene structuur van het hoger onderwijs.

Art. V.267.[918] §1. De overgangsbepalingen gelden voor het ambt, het bekwaamheidsbewijs en de salarisschaal.

§2. Voor de personeelsleden die fungeren in een ambt in een academische opleiding aan een hogeschool zijn de overgangsmaatregelen beperkt tot het volume van de opdracht waarvan zij op 30 juni 1995 titularis zijn.

Art. V.268.[919] §1. De overgangsbepalingen gelden voor de in artikel V.264 bedoelde personeelsleden voor het ambt waarin zij op 30 juni 1995 benoemd of als titularis aangesteld zijn. Zij krijgen het ambt dat hun vroegere ambt vervangt. Zij worden geacht zich in het nieuwe ambt in dezelfde statutaire toestand te bevinden als op het ogenblik van de omvorming in het ambt dat vervangen wordt.

§2. Wanneer een vastbenoemd personeelslid op basis van artikel V.264, 2° voor de omvorming van het ambt kiest waarin hij als tijdelijk titularis is aangesteld, behoudt hij het recht op vaste benoeming in het ambt waarvoor hij vastbenoemd werd en dat met toepassing van artikel V.262 overeenkomstig geconcordeerd werd, voor zover het personeelslid benoemd is bij dezelfde hogeschool als waar hij tijdelijk titularis is.

---

[918] **Artikel V.267.** : Hogescholendecreet, artikel 319.
In paragraaf 2 zijn de woorden “het hoger onderwijs van twee cycli” vervangen door de woorden “een academische opleiding aan een hogeschool”.

[919] **Artikel V.268.** : Hogescholendecreet, artikel 320, gewijzigd bij het decreet van 19 april 1995 houdende wijzigingsbepalingen betreffende het hoger onderwijs in de Vlaamse Gemeenschap, artikel 50 en het decreet van 23 juni 1998 betreffende de hervorming van het hoger onderwijs in de kinesitherapie en de revalidatiewetenschappen in de Vlaamse Gemeenschap, artikel 10.
In paragraaf 1, paragraaf 2, paragraaf 3 en paragraaf 4, tweede lid, zijn de woorden “artikel 318” telkens vervangen door de woorden “artikel V.264”.
In paragraaf 2 zijn de woorden “artikel 317” vervangen door de woorden “artikel V.262”.
In paragraaf 4, eerste en tweede lid, zijn de woorden “artikel 339quater” vervangen door de woorden “artikel V.298”.

§3. Personeelsleden die vast benoemd zijn in een hogeschool, en die tegelijkertijd tijdelijk aangesteld zijn in een andere hogeschool en daar als zodanig van de bepalingen kunnen genieten van artikel V.264, 2°, kunnen op 1 september 1995 door de hogeschool waar ze tijdelijk aangesteld zijn als vast benoemd personeelslid worden overgenomen in het ambt waarvoor ze vast benoemd waren of in het ambt waarin ze als tijdelijke aangesteld waren, voor zover ze in het bezit zijn van het daartoe vereiste bekwaamheidsbewijs. Voor de toepassing van artikel 87 van het decreet van 28 april 1993 betreffende het onderwijs-IV, gewijzigd bij het decreet van 15 december 1993, wordt deze overname niet beschouwd als een nieuwe vaste benoeming.

§4. Vanaf het academiejaar 2002-2003 kan de hogeschool die krachtens artikel V.298, §3, benoemde personeelsleden tewerkstelt, deze personeelsleden als benoemd personeelslid overnemen in het ambt waarvoor zij benoemd zijn of in een ambt waarvoor zij over de vereiste bekwaamheidsbewijzen beschikken.

Vanaf het academiejaar 2002-2003 kan de hogeschool die krachtens artikel V.298, §3, personeelsleden tewerkstelt die genieten van de bepalingen van artikel V.264, 2°, deze personeelsleden overnemen met het genot van de bepalingen van artikel V.264, 2°, in het ambt dat zij bekleedden in de hogeschool van herkomst of in een ambt waarvoor zij over de vereiste bekwaamheidsbewijzen beschikken.

Een overname zoals bedoeld in de eerste 2 leden van deze paragraaf wordt niet beschouwd als een nieuwe aanstelling of benoeming.

Art. V.269.[920] De personeelsleden van wie de opdracht binnen de hogeschool na de concordantie zoals bedoeld in artikel V.262, uit een combinatie van ambten bestaat die strijdig is met artikel V.133, kunnen deze opdracht verder blijven uitoefenen voor zover zij voldoen aan de voorwaarden van artikel V.264.

Art. V.270.[921] De personeelsleden, bedoeld in artikel V.264, die niet in het bezit zijn van het vereiste bekwaamheidsbewijs voor hun nieuwe ambt toegekend overeenkomstig het in artikel V.262 bedoelde besluit, worden beschouwd als zijnde in het bezit van het vereiste diploma om in dit nieuwe ambt te fungeren. Met uitzondering van diegenen die in toepassing van artikel 17 van de wet van 7 juli 1970 zoals gewijzigd door artikel 12 van de wet van 18 februari 1977 een afwijking, onbeperkt in de tijd, van het vereiste bekwaamheidsbewijs verkregen hebben, kunnen de tijdelijke personeelsleden in dit nieuwe ambt niet benoemd worden.

Art. V.271.[922] In afwijking van het bepaalde in artikel V.270 kan het hogeschoolbestuur vanaf 1 januari 2011 de personeelsleden, bedoeld in artikel

---

[920] **Artikel V.269.** : Hogescholendecreet, artikel 321.
De woorden “artikel 317” zijn vervangen door de woorden “artikel V.262”, de woorden “artikel 115 van dit decreet” zijn vervangen door de woorden “artikel V.133” en de woorden “artikel 318” zijn vervangen door de woorden “artikel V.264”.
[921] **Artikel V.270.** : Hogescholendecreet, artikel 322, gewijzigd bij OD XVII, artikel V.17.
De woorden “artikel 318” zijn vervangen door de woorden “artikel V.264” en de woorden “artikel 317” zijn vervangen door de woorden “artikel V.262”.
[922] **Artikel V.271.** : Hogescholendecreet, artikel 322bis, ingevoegd bij OD XXI, artikel V.19.

V.264, 2°, die aan de voorwaarden, vermeld in artikel V.275, tweede lid, voldoen, benoemen in het ambt waarnaar ze geconcordeerd zijn, zonder dat deze personeelsleden over het voor dit ambt vereiste diploma beschikken.

Art. V.272.[923] §1. De personeelsleden, bedoeld in artikel V.264, blijven de salarisschaal genieten die hun mocht worden verleend op grond van de geldende wettelijke en reglementaire bepalingen van kracht vóór het academiejaar 1994-1995, tenzij het bekwaamheidsbewijs waarover de personeelsleden beschikken recht geeft op een hogere salarisschaal in het nieuwe ambt. In geen geval mogen deze personeelsleden in hun nieuwe ambt of in geval van bevordering een lager salaris of salarisschaal krijgen dan die waarop zij in hun vroegere ambt recht hadden.

§2. De personeelsleden, bedoeld in artikel V.264 en belast met artistiek gebonden onderwijsactiviteiten in de studiegebieden Audiovisuele en beeldende kunst, en Muziek en podiumkunsten, met uitzondering van de professionele bacheloropleidingen, verkrijgen in hun nieuwe ambt de bijzondere salarisschaal voor de houder van het vereiste bekwaamheidsbewijs, tenzij de salarisschaal die hun mocht worden verleend op grond van de geldende wettelijke en reglementaire bepalingen van kracht vóór de inwerkingtreding van dit decreet, hoger lag. In dat geval behouden zij hun vroegere salarisschaal.

Wanneer zij evenwel op hun verzoek en met instemming van het hogeschoolbestuur de toepassing verkrijgen van artikel V.164, §2, verkrijgen zij in het ambt waarnaar zij op grond van artikel V.262 werden geconcordeerd, de gangbare salarisschaal van de houder van het vereiste bekwaamheidsbewijs.

§3. De personeelsleden, bedoeld in artikel V.264 die op 30 juni 1995 belast waren met het ambt van werkleider, behouden de salarisschaal die hun werd toegekend op grond van de wettelijke en reglementaire bepalingen van kracht vóór de inwerkingtreding van dit decreet, voor ten hoogste het volume van hun opdracht als werkleider op 30 juni 1995.

§4. In afwijking van de bepalingen van deze afdeling mogen de tijdelijke personeelsleden die op 30 juni 1995 als leraar bijzondere vakken in dienst zijn in het

---

De woorden “artikel 322” zijn vervangen door de woorden “artikel V.270”, de woorden “artikel 318, 2°” zijn vervangen door de woorden “artikel V.264” en de woorden “artikel 326, tweede lid” zijn vervangen door de woorden “artikel V.275”.

[923] **Artikel V.272.** : Hogescholendecreet, artikel 323, gewijzigd bij het decreet van 19 april 1995 houdende wijzigingsbepalingen betreffende het hoger onderwijs in de Vlaamse Gemeenschap, artikel 51, en OD XI, artikel 81.

In paragraaf 1, paragraaf 2, eerste lid, paragraaf 3 en paragraaf 4, eerste lid zijn de woorden “artikel 318” telkens vervangen door de woorden “artikel V.264”.

In paragraaf 1 zijn de woorden “de inwerkingtreding van dit decreet” vervangen door de woorden “het academiejaar 1994-1995”.

In paragraaf 2, eerste lid, zijn de woorden “audiovisuele en beeldende kunst, en muziek en dramatische kunst” vervangen door de woorden “Audiovisuele en beeldende kunst, en Muziek en podiumkunsten” en zijn de woorden “de basisopleidingen van één cyclus” vervangen door de woorden “de professionele bacheloropleidingen”.

In paragraaf 2, tweede lid, zijn de woorden “artikel 142” vervangen door de woorden “artikel V.164” en zijn de woorden “artikel 317” vervangen door de woorden “artikel V.262”.

In paragraaf 4, tweede lid, zijn de woorden “de inwerkingtreding van dit decreet” vervangen door de woorden “1 januari 1996”.

hoger onderwijs van het korte type met volledig leerplan in een van de instellingen die betrokken waren bij de vorming van de hogeschool en niet in het bezit zijn van het bekwaamheidsbewijs vereist voor het ambt van lector en niet kunnen genieten van de overgangsmaatregelen, toegekend aan de personeelsleden, bedoeld in artikel V.264, 2°, door de hogeschool in dienst worden gehouden in het ambt van lector.

Zij blijven de salarisschaal genieten die hun mocht worden verleend op grond van de wettelijke en reglementaire bepalingen van kracht vóór 1 januari 1996.

Zij worden beschouwd als zijnde in het bezit van het vereiste diploma voor het fungeren in het ambt van lector. Zij kunnen in dit ambt evenwel niet benoemd worden.

Art. V.273.[924] §1. De leden van het onderwijzend personeel, bedoeld in artikel V.264, worden op 1 januari 1996 ingeschaald in de salarisschaal zoals bepaald door de Vlaamse Regering, of in de salarisschaal waarop zij in toepassing van artikel V.272 recht hebben, en krijgen in die salarisschaal het jaarsalaris dat overeenstemt met hun nuttige anciënniteit op 31 december 1995 overeenkomstig de op die datum geldende bezoldigingsregeling.

In afwijking van het eerste lid kan het hogeschoolbestuur op 1 januari 1996 het aantal jaren nuttige beroepservaring dat opgenomen is in de geldelijke anciënniteit van de werkleiders, docenten en hoogleraars aanvullen tot 10 jaar, voor zover deze nuttige beroepservaring kan worden bewezen.

§2. De geldelijke anciënniteit wordt evenwel aangepast indien de aanvangsleeftijd van de nieuwe schaal verschilt van die van de vroegere schaal.

§3. De personeelsleden die op 31 december 1995 een schaal genieten bestaande uit een enig bedrag worden ingeschaald met een geldelijke anciënniteit berekend vanaf de leeftijd van 24 jaar overeenkomstig de bezoldigingsregeling van kracht op 31 december 1995.

§4. De personeelsleden van wie de anciënniteit op 31 december 1995 beperkt is wegens onvolledige prestaties, worden ingeschaald met een geldelijke anciënniteit berekend volgens de op 31 december 1995 geldende bezoldigingsregeling voor een ambt met volledige prestaties.

Art. V.274.[925] §1. Het genot van de in artikel V.268 tot en met V.273 bedoelde overgangsmaatregelen gaat verloren wanneer het personeelslid definitief ontslag neemt of krijgt.

---

[924] **Artikel V.273.** : Hogescholendecreet, artikel 324, gewijzigd bij het decreet van 19 april 1995 houdende wijzigingsbepalingen betreffende het hoger onderwijs in de Vlaamse Gemeenschap, artikel 52.
In paragraaf 1, eerste lid, zijn de woorden “artikel 318” vervangen door de woorden “artikel V.264”, zijn de woorden “artikel 323” vervangen door de woorden “artikel V.272”.
[925] **Artikel V.274.** : Hogescholendecreet, artikel 325.
In paragraaf 1 zijn de woorden “de artikelen 320 tot en met 324” vervangen door de woorden “artikel V.268 tot en met V.273”.
In paragraaf 2 zijn de woorden “de artikelen 320 tot en met 324” vervangen door “de in artikel V.268 tot en met V.273 bedoelde overgangsmaatregelen”.

§2. Het genot van de in artikel V.268 tot en met V.273 bedoelde overgangsmaatregelen kan evenwel overgedragen worden naar een andere hogeschool indien het personeelslid binnen het jaar nadat het ontslag genomen of gekregen heeft in de hogeschool, aangesteld of benoemd wordt in een andere hogeschool.

Art. V.275.[926] Met behoud van de toepassing van artikel V.111 is het hogeschoolbestuur verplicht werkgelegenheid te verschaffen aan haar personeelsleden bedoeld in artikel V.264, 1°, naar rato van het volume van de opdracht waarvan deze personeelsleden op 30 juni 1995 titularis waren.

Tegen dezelfde voorwaarden is het hogeschoolbestuur eveneens verplicht werkgelegenheid te verschaffen aan haar tijdelijke personeelsleden, zoals bedoeld in artikel V.264, 2°, voor zover deze personeelsleden het ambt waarvoor zij overgangsbepalingen genieten, op 30 juni 1995 in hoofdambt uitoefenden.

Art. V.276.[927] §1. De personeelsleden die op 30 juni 1995 in dienst zijn als lesgever aan een conservatorium, behouden tot hun uitdiensttreding hun ambt op persoonlijke titel op voorwaarde dat zij:

a) op 15 januari 1994 in dienst waren als lesgever in een conservatorium en er sindsdien in die hoedanigheid ononderbroken in dienst zijn gebleven;
b) op 15 januari 1994 een dienstanciënniteit telden van 6 jaar, verworven in het hoger onderwijs;
c) op 30 juni 1995 belast zijn met een opdracht als lesgever met een volume van ten minste 13/18.

Het hogeschoolbestuur is verplicht hen vanaf het academiejaar 1995-1996 werkgelegenheid te verschaffen naar rato van het volume van hun opdracht op 30 juni 1995.

§2. De personeelsleden die op 30 juni 1995 in dienst zijn als lesgever aan een conservatorium en die niet voldoen aan de voorwaarden van paragraaf 1, mogen door de hogeschool in dienst worden gehouden als lesgever voor het volume van hun opdracht op 30 juni 1995.

§3. De personeelsleden bedoeld in paragraaf 1 en paragraaf 2 kunnen als lesgever niet benoemd worden. In afwijking van artikel V.273, §3, blijven zij verder bezoldigd tegen het enig bedrag dat hen op grond van de op 30 juni 1995 geldende reglementering werd toegekend. Inzake cumulatie vallen deze personeelsleden in hun hoedanigheid van lesgever onder toepassing van artikel V.172.

---

[926] **Artikel V.275.** : Hogescholendecreet, artikel 326, eerste en tweede lid, gewijzigd bij het decreet van 19 april 1995 houdende wijzigingsbepalingen betreffende het hoger onderwijs in de Vlaamse Gemeenschap, artikel 53.
In het eerste lid is het woord “Onverminderd” vervangen door de woorden “Met behoud van” en zijn de woorden “artikel 93” vervangen door de woorden “artikel V.111”.
In het eerste en het tweede lid zijn de woorden “artikel 318” telkens vervangen door de woorden “artikel V.264”

[927] **Artikel V.276.** : Hogescholendecreet, artikel 326bis, ingevoegd bij het decreet van 19 april 1995 houdende wijzigingsbepalingen betreffende het hoger onderwijs in de Vlaamse Gemeenschap, artikel 54.
In paragraaf 1, eerste lid, a) is het woord “sedertdien” vervangen door het woord “sindsdien”.
In paragraaf 3 zijn de woorden “artikel 324” vervangen door de woorden “artikel V.273” en zijn de woorden “artikel 150” vervangen door de woorden “artikel V.172”

Art. V.277.[928] §1. De personeelsleden, bedoeld in artikel III.35, worden geacht zich in de administratieve stand dienstactiviteit te bevinden.

§2. Hun bezoldiging houdt op na het verstrijken van de maand waarin het personeelslid aanspraak kan maken op een rustpensioen ten laste van de schatkist en 30 dienstjaren telt die in aanmerking komen voor de berekening van het rustpensioen.

Deze bepaling geldt niet voor personeelsleden bedoeld in artikel III.35, §1, 4° en 6°.

De bepaling in het eerste lid geldt evenmin voor de personeelsleden met een andere bezoldigde activiteit binnen het onderwijs naast de bezoldiging ten laste van de centrale voorafname die voor minder dan 50% van een voltijdse opdracht ten laste van de centrale voorafname bezoldigd worden.

§3. In afwijking van paragraaf 2, eerste lid, eindigt de bezoldiging van de personeelsleden belast met onderwijsactiviteiten, mits toestemming van het personeelslid inzake het verder uitoefenen van de onderwijsactiviteiten, op het einde van het academiejaar waarin het personeelslid voldoet aan de in paragraaf 2, eerste lid, bepaalde voorwaarden.

Art. V.278.[929] Voor de toepassing van artikel V.110, §2 wordt de dienstanciënniteit van de tijdelijke personeelsleden die in dienst zijn op 1 september 1995, berekend zoals bepaald in artikel 6 van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerde psycho-medisch-sociale centra of in artikel 4 van het decreet van 27 maart 1991 betreffende rechtspositie van bepaalde personeelsleden van het Gemeenschapsonderwijs, voor wat betreft de diensten, gepresteerd vóór 1 januari 1996.

Art. V.279.[930] Voor de toepassing van Titel 2, Hoofdstuk 1, afdeling 3, 4 en 6, van dit deel en van artikel II.359, V.127 en V.170, §4, worden de personeelsleden bedoeld in artikel V.264, 2°, beschouwd als benoemde personeelsleden.

---

[928] **Artikel V.277.** : Hogescholendecreet, artikel 327, gewijzigd bij OD VIII, artikel 54, OD X, artikel II.36, OD XVIII, artikel V.26, OD XIX, artikel V.28 en OD XXII, artikel V.17.
In paragraaf 1 zijn de woorden “artikel 36 van het decreet van 14 maart 2008 betreffende de financiering van de werking van de hogescholen en de universiteiten” vervangen door de woorden “artikel III.35”.
In paragraaf 2, tweede lid, zijn de woorden “artikel 36, §1, 4° en 6°, van het decreet van 14 maart 2008 betreffende de financiering van de werking van de hogescholen en de universiteiten” vervangen door de woorden “artikel III.35, §1, 4° en 6°”.
[929] **Artikel V.278.** : Hogescholendecreet, artikel 328.
De woorden “artikel 92” zijn vervangen door de woorden “artikel V.110”.
[930] **Artikel V.279.** : Hogescholendecreet, artikel 329, gewijzigd bij het decreet van 19 april 1995 houdende wijzigingsbepalingen betreffende het hoger onderwijs in de Vlaamse Gemeenschap, artikel 55.
De woorden “de afdelingen 2, 3 en 5, van Titel III, Hoofdstuk I” zijn vervangen door de woorden “Titel 2, Hoofdstuk 1, afdeling 3, 4 en 6, van dit deel”, de woorden “de artikelen 109, 148, §4, 277 en 286 van dit decreet” zijn vervangen door de woorden “artikel II.359, V.127 en V.170, §4 ” en de woorden “artikel 318” zijn vervangen door de woorden “artikel V.264”.

Art. V.280.[931] De personeelsleden bedoeld in artikel V.264 waarvan de deeltijdse opdracht op 1 januari 1996 meer bedraagt dan 70% van een voltijdse opdracht kunnen een deeltijdse opdracht van meer dan 70% blijven uitoefenen, met dien verstande dat de deeltijdse opdracht uitgedrukt is in een veelvoud van 5.

Art. V.281.[932] §1. De personeelsleden, bedoeld in artikel III.34 worden ambtshalve geconcordeerd.

§2. Deze personeelsleden genieten alle overgangsbepalingen zoals van toepassing op de personeelsleden, vermeld in artikel V.264, 1°.

Deze overgangsbepalingen gelden voor het ambt waarvoor de terbeschikkingstelling wegens ontstentenis van betrekking werd uitgesproken.

Art. V.282.[933] In afwachting van de door de Vlaamse Regering vastgelegde bezoldigingsregeling, zoals bepaald in artikel V.155, blijft het koninklijk besluit van 15 april 1958 houdende bezoldigingsregeling van het onderwijzend, wetenschappelijk en daarmee gelijkgesteld personeel van het Ministerie van Openbaar onderwijs van kracht met uitzondering van de artikelen 4, 5, 17 en 41 tot en met 49.

Art. V.283.[934] De salarisschalen, toegekend tot op de datum van 31 december 1995 aan de leden van het bestuurs- en onderwijzend personeel van de Hogeschool voor Audiovisuele Communicatie - Rits in Brussel, worden bekrachtigd.

Art. V.284.[935] De personeelsleden van de gerangschikte en niet gerangschikte afdelingen binnenhuisarchitectuur, die toepassing hebben verkregen van artikel 95 van het decreet betreffende het onderwijs-VI krijgen als tewerkstelling toegewezen, het ambt waarin zij op 30 juni 1995 fungeerden.

Art. V.285.[936] Onverminderd de krachtens artikel 146 van de Grondwet beoogde rechtsbescherming worden de bezoldiging of de subsidiëring, de toegekende salarisschaal alsmede de vaste benoeming of de erkenning ervan van personeelsleden als directeur of directrice van een school met een afdeling verpleegkunde op het niveau van het hoger technisch onderwijs van de eerste graad of van het hoger onderwijs van het korte type, aan wie een afwijking van diploma werd verleend zoals bedoeld in artikel 16 van het koninklijk besluit van 17 augustus

---

[931] **Artikel V.280.** : Hogescholendecreet, artikel 330, tweede lid.
De zinsnede "Evenzo kunnen de personeelsleden bedoeld in artikel 318 waarvan de deeltijdse opdracht op het ogenblik van de inwerkingtreding van dit decreet meer bedraagt dan 70 procent van een voltijdse opdracht" vervangen door de zinsnede "De personeelsleden bedoeld in artikel V.264 waarvan de deeltijdse opdracht op 1 januari 1996 meer bedraagt dan 70% van een voltijdse opdracht kunnen".
[932] **Artikel V.281.** : Hogescholendecreet, artikel 331, paragrafen 1 en 2, gewijzigd bij OD VII, artikel 138.
In paragraaf 1 zijn de woorden "artikel 182, §1" vervangen door de woorden "artikel III.34"
In paragraaf 2 zijn de woorden "artikel 318" vervangen door de woorden "artikel V.264"
[933] **Artikel V.282.** : Hogescholendecreet, artikel 332, gewijzigd bij OD XX, artikel V.6 en bij OD XXI, artikel V.20.
De woorden "artikel 135" zijn vervangen door de woorden "artikel V.155".
[934] **Artikel V.283.** : Hogescholendecreet, artikel 332bis, ingevoegd bij het decreet van 19 april 1995 houdende wijzigingsbepalingen betreffende het hoger onderwijs in de Vlaamse Gemeenschap, artikel 56.
[935] **Artikel V.284.** : Hogescholendecreet, artikel 332quater, ingevoegd bij OD VII, artikel 139.
[936] **Artikel V.285.** : Hogescholendecreet, artikel 332quinquies, ingevoegd bij het Decreet tertiair onderwijs, artikel 28.

1957 houdende vaststelling van de voorwaarden waaronder het diploma van vroedvrouw, verpleger of verpleegster wordt toegekend, bekrachtigd.

Afdeling 3. Administratief en technisch personeel

Art. V.286.[937] §1. De op 31 december 1995 in het gemeenschapsonderwijs benoemde leden van het meester-, vak- en dienstpersoneel behouden tot hun uitdiensttreding op persoonlijke titel hun ambt voor het volume van hun opdracht op 30 juni 1995 en de daaraan verbonden salarisschaal, alsmede de geldelijke anciënniteit die zij op 31 december 1995 genoten overeenkomstig de op die datum geldende reglementering. Zij blijven behoren tot de categorie van het meester-, vak- en dienstpersoneel. Inzake vakantieregeling is het regime van het administratief en technisch personeel op hen van toepassing.

§2. Op hun verzoek kunnen zij evenwel een plaats op de personeelsformatie toegewezen krijgen. Zij worden ingeschaald in 1 van de salarisschalen van de nieuw toegekende graad.

Art. V.287.[938] §1. De op 31 december 1995 vastbenoemde, hetzij vastbenoemde en als dusdanig erkende, leden van het opvoedend hulppersoneel behouden tot hun uitdiensttreding op persoonlijke titel hun ambt voor het volume van hun opdracht op 30 juni 1995 en de daaraan verbonden salarisschaal, alsmede de geldelijke anciënniteit die zij op 31 december 1995 genoten overeenkomstig de op die datum geldende reglementering. Zij blijven behoren tot de categorie van het opvoedend hulppersoneel. Zij hebben recht op de minimum vakantieregeling voor het onderwijzend personeel zoals voorzien in artikel V.85, §2.

§2. Op hun verzoek kunnen zij evenwel een plaats op de personeelsformatie toegewezen krijgen.

§3. De benoemde bibliothecarissen kunnen op hun verzoek in de personeelsformatie van het onderwijzend personeel worden opgenomen met behoud van hun statutaire toestand indien zij in het bezit zijn van het daartoe vereiste diploma.

Art. V.288.[939] §1. Bij de eerste toewijzing van de betrekkingen op de personeelsformatie van het administratief en technisch personeel plaatst het hogeschoolbestuur haar personeelsleden die op 31 december 1995 een ambt van het administratief personeel uitoefenen, alsook de personeelsleden die toepassing

---

[937] **Artikel V.286.** : Hogescholendecreet, artikel 333, gewijzigd bij het decreet van 19 april 1995 houdende wijzigingsbepalingen betreffende het hoger onderwijs in de Vlaamse Gemeenschap, artikel 57 en OD VII, artikel 140.

[938] **Artikel V.287.** : Hogescholendecreet, artikel 334, gewijzigd bij het decreet van 19 april 1995 houdende wijzigingsbepalingen betreffende het hoger onderwijs in de Vlaamse Gemeenschap, artikel 58 en OD VII, artikel 141.
In paragraaf 1 zijn de woorden “artikel 69” vervangen door de woorden “artikel V.85”.

[939] **Artikel V.288.** : Hogescholendecreet, artikel 335, gewijzigd bij het decreet van 19 april 1995 houdende wijzigingsbepalingen betreffende het hoger onderwijs in de Vlaamse Gemeenschap, artikel 59.
In paragraaf 1, eerste lid, zijn de woorden “artikel 334, §2” vervangen door de woorden “artikel V.287”.
In paragraaf 1, derde lid, zijn de woorden “artikel 166, §2, en in afwijking van artikel 119, §2” vervangen door de woorden “artikel V.137, §2 en V.191, §2”.

verkregen hebben van artikel V.287, §2, in een graad die voorkomt in de tabel van de loopbaanstructuur van het administratief en technisch personeel.

Deze personeelsleden dienen op 1 september 1995 een door de Vlaamse Gemeenschap gefinancierd of gesubsidieerd ambt van de categorie administratief of opvoedend hulppersoneel uit te oefenen. Bij voormelde rangschikking gelden geen voorrangsregels. Elke toewijzing moet evenwel gegrond zijn op basis van kwaliteitscriteria.

In afwijking van artikel V.137, §2 en V.191, §2, kan het hogeschoolbestuur op 1 januari 1996 zonder openbare oproep personeelsleden werven in een betrekking op hetzij de personeelsformatie van het onderwijzend personeel, hetzij op de personeelsformatie van het administratief en technisch personeel, op voorwaarde dat deze personeelsleden op 1 oktober 1995 in dienst zijn als personeelslid van de hogeschool of haar rechtsvoorganger.

§2. Indien aan benoemde personeelsleden geen betrekking op de personeelsformatie toegewezen wordt, dient het hogeschoolbestuur hen in overtal op te nemen voor het volume van hun opdracht op 30 juni 1995. Deze personeelsleden behouden hun oude ambt op persoonlijke titel en de eraan verbonden salarisschaal tot op het ogenblik van uitdiensttreding. In elk geval komen hun salariskosten ten laste van het hogeschoolbestuur. Het benoemde personeelslid dat in overtal buiten de personeelsformatie wordt opgenomen, bevindt zich in de administratieve stand dienstactiviteit.

Art. V.289.[940] De personeelsleden bedoeld in artikel V.286, V.2857 §1 en V.288, §2, vallen inzake cumulatie onder de toepassing van artikel V.196 en V.197.

Art. V.290.[941] §1. Voor de leden van het administratief personeel aan wie een betrekking op de personeelsformatie wordt toegewezen, bepaalt de Vlaamse Regering de concordantie van de vervangen ambten met de overeenstemmende nieuwe graden zoals bepaald in de tabel van de loopbaanstructuur, bedoeld in artikel V.174.

§2. De personeelsleden, bedoeld in artikel V.287, §2, worden in een graad die voorkomt in de tabel van de loopbaanstructuur geplaatst, rekening houdend met het bezit van het vereiste diploma.

§3. Indien aan een benoemd personeelslid een betrekking op de personeelsformatie wordt toegewezen, behoudt het zijn benoeming in zijn vorige ambt totdat het in zijn nieuwe ambt opnieuw in vast verband benoemd is.

---

[940] **Artikel V.289.** : Hogescholendecreet, artikel 335bis, ingevoegd bij het decreet van 19 april 1995 houdende wijzigingsbepalingen betreffende het hoger onderwijs in de Vlaamse Gemeenschap, artikel 60.
De woorden “de artikelen 333, 334, §1, en 335, §2” zijn vervangen door de woorden “artikel V.286, V.287, §1 en V.288, §2” en de woorden “de artikelen 170 en 171” zijn vervangen door de woorden “artikel V.196 en V.197”.
[941] **Artikel V.290.** : Hogescholendecreet, artikel 336.
In paragraaf 1 zijn de woorden “artikel 152” vervangen door de woorden “artikel V.174”.
In paragraaf 2 zijn de woorden “artikel 334” vervangen door de woorden “artikel V.287”.

Art. V.291.[942] §1. De leden van het administratief personeel aan wie een betrekking op de personeelsformatie werd toegewezen, worden op 1 januari 1996 ingeschaald in de salarisschaal zoals bepaald door de Vlaamse Regering.

§2. De personeelsleden die toepassing verkregen hebben van artikel V.287, §2, worden ingeschaald in 1 van de salarisschalen van de nieuw toegekende graad.

§3. De personeelsleden verkrijgen in de overeenkomstig paragraaf 1 of paragraaf 2 vastgestelde salarisschaal het jaarsalaris dat overeenstemt met hun nuttige anciënniteit op 31 december 1995 overeenkomstig de op die datum geldende bezoldigingsregeling. De geldelijke anciënniteit wordt evenwel aangepast indien de aanvangsleeftijd van de nieuwe schaal verschilt van die van de vroegere schaal, met uitzondering voor de met toepassing van artikel V.290 geconcordeerde personeelsleden die hierdoor salarisverlies zouden lijden.

§4. De schaalanciënniteit in de nieuwe salarisschaal met het oog op inschaling in een hogere salarisschaal van dezelfde graad is gelijk aan nul.

§5. In afwijking van paragraaf 4 wordt de schaalanciënniteit van de personeelsleden bedoeld in artikel V.290, §1, als volgt vastgesteld:

1° voor de personeelsleden die op 31 december 1995 vast benoemd zijn in een wervingsambt in de categorie administratief personeel, is de schaalanciënniteit gelijk aan de dienstanciënniteit verworven op 31 december 1995 in de categorie administratief personeel;
2° voor de personeelsleden die op 31 december 1995 tijdelijk aangesteld zijn in een wervingsambt in de categorie administratief personeel, is de schaalanciënniteit gelijk aan een derde van de dienstanciënniteit verworven op 31 december 1995 in de categorie administratief personeel;
3° voor de personeelsleden vastbenoemd op 31 december 1995 in een selectieambt of bevorderingsambt in de categorie van het administratief personeel is de schaalanciënniteit gelijk aan de dienstanciënniteit verworven op 31 december 1995 in het betreffende selectieambt of bevorderingsambt.

Art. V.292.[943] In afwijking van het bepaalde in artikel V.191, §3, kunnen gedurende een periode van 8 jaar te rekenen vanaf 1 september 2008 personeelsleden die bezoldigd worden buiten de werkingsuitkeringen van de Vlaamse Gemeenschap die niet voldoen aan de voorwaarden bepaald in artikel V.191, §1 en §2, zonder nieuwe vacature overgeheveld worden naar een betrekking van de personeelsformatie van het administratief en technisch personeel indien zij op 1 september 2008 ten minste 5 jaar in dienst zijn van de hogeschool.

---

[942] **Artikel V.291.** : Hogescholendecreet, artikel 337, gewijzigd bij het decreet van 19 april 1995 houdende wijzigingsbepalingen betreffende het hoger onderwijs in de Vlaamse Gemeenschap, artikel 61, OD VIII, artikel 55 en OD X, artikel II.37.
In paragraaf 2 zijn de woorden “artikel 334” vervangen door de woorden “artikel V.287”.
In paragraaf 3 en paragraaf 5 zijn de woorden “artikel 336” vervangen door de woorden “artikel V.290”.
In paragraaf 4 is het woord “weddeschaal” telkens vervangen door het woord “salarisschaal”.
In paragraaf 5 is de opdeling in streepjes vervangen door een nummering van 1° tot en met 3°.
[943] **Artikel V.292.** : Hogescholendecreet, artikel 337bis, ingevoegd bij het Aanvullingsdecreet, artikel V.77 en hersteld bij OD XVIII, artikel V.27.
De woorden “artikel 166” zijn telkens vervangen door de woorden “artikel V.191”.

Art. V.293.[944] De arbeidsovereenkomst van elk personeelslid dat op 31 december 2012 verbonden is aan de vzw die door de hogeschool werd opgericht voor het beheer van haar studentenvoorzieningen, wordt bij ontbinding of fusie van de vzw studentenvoorzieningen overgenomen door de betreffende hogeschool.

De arbeidsovereenkomst van elk personeelslid dat op 31 december 2012 verbonden is aan een vzw regionaal netwerk studentenvoorzieningen, wordt bij ontbinding van de vzw regionaal netwerk studentenvoorzieningen overgenomen door de betrokken hogescholen en dit in verhouding tot het aandeel van de vzw studentenvoorzieningen van de betrokken hogeschool in de werkingsmiddelen van de vzw regionaal netwerk studentenvoorzieningen zoals vastgelegd in de goedgekeurde begroting 2012.

Art. V.294.[945] De personeelsleden, vermeld in artikel V.293, kunnen vanaf 1 januari 2013 zonder openbare vacature en met hun instemming gerangschikt worden in een statutair ambt van het administratief en technisch personeel van de hogeschool. De betreffende personeelsleden worden ingeschaald in de salarisschaal verbonden aan de graad, rekening houdend met de verworven dienstanciënniteit.

Afdeling 4. Andere overgangsbepalingen

Art. V.295.[946] §1. De personeelsleden, ter beschikking gesteld wegens ontstentenis van betrekking, die op 30 juni 1995 niet waren gereaffecteerd en weder tewerkgesteld in de instelling waarbij zij benoemd zijn, en die niet behoren tot de personeelsleden bedoeld in artikel III.35, §1, worden op basis van de volgende criteria tewerkgesteld:

1° personeelsleden die gereaffecteerd of weder tewerkgesteld zijn buiten het hoger onderwijs met volledig leerplan, blijven deze reaffectatie of wedertewerkstelling behouden tot deze reaffectatie of wedertewerkstelling eindigt overeenkomstig de bepalingen van artikel 41 van het besluit van de Vlaamse Regering van 29 april 1992 betreffende de terbeschikkingstelling, wegens ontstentenis van betrekking, de reaffectatie, de wedertewerkstelling en de toekenning van een wachtgeld of wachtgeldtoelage. Als deze reaffectatie of wedertewerkstelling eindigt, is punt 3° op hen van toepassing;
2° personeelsleden die gereaffecteerd of weder tewerkgesteld zijn in een andere hogeschool, worden tewerkgesteld in de hogeschool waar zij benoemd zijn;
3° personeelsleden die voor een gehele of gedeeltelijke opdracht ter beschikking gesteld zijn wegens ontstentenis van betrekking en die hiervoor niet zijn

---

[944] **Artikel V.293.** : Stuvo-decreet, artikel 34.
[945] **Artikel V.294.** : Stuvo-decreet, artikel 35.
De woorden “artikel 34” zijn vervangen door de woorden “artikel V.293”.
[946] **Artikel V.295.** : Hogescholendecreet, artikel 339, vervangen bij het decreet van 19 april 1995 houdende wijzigingsbepalingen betreffende het hoger onderwijs in de Vlaamse Gemeenschap, artikel 62 en gewijzigd bij OD X, artikel II.38.
In paragraaf 1 en paragraaf 2, eerste lid, zijn de woorden “artikel 182” vervangen door de woorden “artikel III.35”.
In paragraaf 2, eerste lid, punt 3°, is na het woord “wedertewerkgesteld” en voor de komma het woord “zijn” ingevoegd.
In paragraaf 2, eerste lid, punt 4°, is tussen de woorden “rekening houdend met” en het woord “privaatrechtelijk” het woord “het” ingevoegd.

gereaffecteerd of weder tewerkgesteld, worden tewerkgesteld in de hogeschool waar zij benoemd zijn.

§2. De personeelsleden bedoeld in artikel III.35 worden op basis van de volgende criteria tewerkgesteld:

1° personeelsleden die gereaffecteerd of weder tewerkgesteld zijn buiten het hoger onderwijs met volledig leerplan blijven deze reaffectatie of wedertewerkstelling behouden tot deze reaffectatie of wedertewerkstelling eindigt overeenkomstig de bepalingen van artikel 41 van het besluit van de Vlaamse Regering van 29 april 1992 betreffende de terbeschikkingstelling wegens ontstentenis van betrekking, de reaffectatie, de wedertewerkstelling en de toekenning van een wachtgeld of wachtgeldtoelage. Indien deze reaffectatie of wedertewerkstelling eindigt, is punt 3° of 4° op hen van toepassing;

2° personeelsleden die gereaffecteerd of weder tewerkgesteld zijn in een andere hogeschool, blijven daar tewerkgesteld;

3° personeelsleden die voor een gehele of gedeeltelijke opdracht ter beschikking gesteld zijn wegens ontstentenis van betrekking en die hiervoor niet gereaffecteerd of wedertewerkgesteld zijn, worden tewerkgesteld in de hogeschool waar zij benoemd zijn;

4° de overige personeelsleden worden tewerkgesteld hetzij in een hogeschool naar keuze, hetzij in de dichtst bijzijnde hogeschool, rekening houdend met het privaatrechtelijk of publiekrechtelijk statuut van het personeelslid en de hogeschool.

In afwijking van de criteria bedoeld in het eerste lid, kan de Vlaamse Regering de personeelsleden bedoeld in punt 2°, 3° en 4° van het eerste lid, op hun verzoek andere mogelijkheden inzake tewerkstelling aanbieden. De Vlaamse Regering bepaalt de modaliteiten inzake deze tewerkstelling.

De personeelsleden die tewerkgesteld worden in een hogeschool waar zij op 31 augustus 1995 niet benoemd waren, worden geacht personeelslid te zijn van de hogeschool waar zij tewerkgesteld zijn.

Art. V.296.[947] De personeelsleden ter beschikking gesteld wegens ontstentenis van betrekking, andere dan deze bedoeld in artikel III.35, die op 30 juni 1995 niet waren gereaffecteerd en weder tewerkgesteld in de instelling waarbij zij benoemd zijn, kunnen op 1 september 1995 worden overgenomen als vast benoemd personeelslid door de hogeschool waar zij op 30 juni 1995 zijn gereaffecteerd of weder tewerkgesteld. Deze overname gebeurt in het ambt dat zij bij wijze van reaffectatie of wedertewerkstelling uitoefenen of in het ambt waarvoor zij reeds benoemd zijn en voor het volume van hun reaffectatie of wedertewerkstelling.

Voor de toepassing van artikel 87 van het decreet van 28 april 1993 betreffende het onderwijs-IV, gewijzigd bij het decreet van 15 december 1993, wordt deze overname niet beschouwd als een nieuwe vaste benoeming.

---

[947] **Artikel V.296.** : Hogescholendecreet, artikel 339bis, ingevoegd bij het decreet van 19 april 1995 houdende wijzigingsbepalingen betreffende het hoger onderwijs in de Vlaamse Gemeenschap, artikel 63.
In het eerste lid zijn de woorden “artikel 182” vervangen door de woorden “artikel III.35”.

Art. V.297.[948] §1. De hogescholen die de opleiding kinesitherapie aanbieden, bepalen welke van hun eigen personeelsleden zoals bedoeld in artikel III.36, §3, een tewerkstelling krijgen in de opleiding kinesitherapie en leggen hiervoor de criteria vast na onderhandelingen in het hogeschoolonderhandelingscomité.

In toepassing van het eerste lid kan maximum 25% van de begrote bezetting van de opleiding kinesitherapie, uitgedrukt in voltijdse eenheden, ingenomen worden door personeelsleden die beschikken over het diploma van gegradueerde in de kinesitherapie. Deze personeelsleden worden belast met taken van praktijkgericht onderwijs.

§2. De hogescholen bepalen welke van hun eigen personeelsleden zoals bedoeld in artikel III.36, §3, een tewerkstelling krijgen in de optie kinesitherapie in afbouw en leggen hiervoor de criteria vast na onderhandelingen in het hogeschoolonderhandelingscomité.

§3. De personeelsleden bedoeld in paragraaf 1, die bij het begin van het academiejaar 1997-1998 fungeerden in het ambt van praktijklector, behouden, in afwijking van artikel V.121, dit ambt op persoonlijke titel.

§4. De personeelsleden bedoeld in paragraaf 1, die bij het begin van het academiejaar 1997-1998 fungeerden in het ambt van lector en beschikken over het diploma van gegradueerde, behouden, in afwijking van artikel V.121, dit ambt op persoonlijke titel.

§5. De personeelsleden bedoeld in paragraaf 1, die bij het begin van het academiejaar 1997-1998 fungeerden in het ambt van lector en beschikken over het vereiste bekwaamheidsbewijs, worden assistent. Deze personeelsleden komen niet in aanmerking bij de berekening van de percentages bedoeld in artikel V.141.

Art. V.298.[949] §1. De personeelsleden bedoeld in artikel III.36, §4, vallen niet onder de toepassing van artikel V.275. Voor de personeelsleden die worden tewerkgesteld krachtens artikel V.297 of die overgenomen worden krachtens artikel V.268, §4, is

---

[948] **Artikel V.297.** : Hogescholendecreet, artikel 339ter, ingevoegd bij het decreet van 23 juni 1998 betreffende de hervorming van het hoger onderwijs in de kinesitherapie en de revalidatiewetenschappen in de Vlaamse Gemeenschap, artikel 11.
In paragraaf 1, eerste lid en §2 zijn de woorden “artikel 195ter, §1” vervangen door de woorden “artikel III.36, §3”.
In paragraaf 3 en paragraaf 4 zijn de woorden “artikel 101” telkens vervangen door de woorden “artikel V.121”.
In paragraaf 5 zijn de woorden “artikel 122” vervangen door de woorden “artikel V.141”.

[949] **Artikel V.298.** : Hogescholendecreet, artikel 339quater, ingevoegd bij het decreet van 23 juni 1998 betreffende de hervorming van het hoger onderwijs in de kinesitherapie en de revalidatiewetenschappen in de Vlaamse Gemeenschap, artikel 12 en gewijzigd bij OD XVIII, artikel V.28 en OD XXII, artikel V.18.
In de paragrafen 1 en 2 zijn de woorden “artikel 37, §8 van het decreet van 14 maart 2008 betreffende de financiering van de werking van de hogescholen en de universiteiten” telkens vervangen door de woorden “artikel III.36, §4”.
In paragraaf 1 zijn de woorden “artikel 326” telkens vervangen door de woorden “artikel V.275”, zijn de woorden “artikel 339ter” vervangen door de woorden “artikel V.297” en zijn de woorden “artikel 320” vervangen door de woorden “artikel V.268”.
In paragraaf 3, tweede lid, zijn de woorden “Onverminderd artikel 195ter, §1” vervangen door de woorden “Met behoud van de toepassing van artikel III.35, §3” en zijn de woorden “artikel 320” vervangen door de woorden “artikel V.268”.
In paragraaf 5 zijn de woorden “artikel 339quater, §3” vervangen door de woorden “paragraaf 3”.

artikel V.275 wel van toepassing voor het volume van de opdracht waarvoor zij respectievelijk worden tewerkgesteld of overgenomen.

§2. Na het verstrijken van de maand waarin een personeelslid bedoeld in artikel III.36, §4, aanspraak kan maken op een rustpensioen ten laste van de schatkist en 30 dienstjaren telt die in aanmerking komen voor de berekening van het rustpensioen, stopt voor dit personeelslid de financiering overeenkomstig artikel III.36, §4.

De bepaling in het eerste lid geldt niet voor de personeelsleden, bedoeld in artikel III.36, §4, met een andere niet centraal bezoldigde activiteit binnen het onderwijs van ten minste 50% van een voltijdse opdracht.

§3. De in paragraaf 1 bedoelde personeelsleden kunnen worden tewerkgesteld hetzij in de eigen hogeschool, hetzij in een hogeschool naar keuze. De hogeschool die deze personeelsleden tewerkstelt, dient 70% van het bruto aanvangssalaris van de salarisschaal van het personeelslid terug te betalen aan de Vlaamse Gemeenschap.

Met behoud van de toepassing van artikel III.36, §3, worden deze personeelsleden geacht aangesteld te zijn in de hogeschool waar zij worden tewerkgesteld. Dit lid is niet meer van toepassing zodra de hogeschool gebruik maakt van artikel V.268, §4.

§4. De in paragraaf 1 bedoelde personeelsleden kunnen op hun verzoek ook een tewerkstelling verkrijgen buiten het hogescholenonderwijs. De Vlaamse Regering bepaalt de voorwaarden en de modaliteiten. Een instelling die deze personeelsleden tewerkstelt, dient 70% van het bruto aanvangssalaris van de salarisschaal van het personeelslid terug te betalen aan de Vlaamse Gemeenschap.

§5. Een periode van studie aan het hoger onderwijs wordt ook beschouwd als een tewerkstelling in de zin van dit artikel op voorwaarde dat het personeelslid regelmatig ingeschreven is in een hogeschool of universiteit in de Vlaamse Gemeenschap. Een academiejaar waarin het personeelslid niet slaagt, wordt voor de toepassing van paragraaf 3, niet beschouwd als een periode van tewerkstelling.

Deze paragraaf is slechts van toepassing voor studies die leiden tot het behalen van een bijkomend diploma.

§6. De personeelsleden tewerkgesteld krachtens dit artikel worden geacht zich in de administratieve stand dienstactiviteit te bevinden.

Art. V.299.[950] §1. De Vlaamse Regering zal aan de personeelsleden bedoeld in artikel III.35, §3, die geen tewerkstelling hebben krachtens artikel V.297 of V.298,

---

[950] **Artikel V.299.** : Hogescholendecreet, artikel 339quinquies, ingevoegd bij het decreet van 23 juni 1998 betreffende de hervorming van het hoger onderwijs in de kinesitherapie en de revalidatiewetenschappen in de Vlaamse Gemeenschap, artikel 13.
In paragraaf 2 is de onderverdeling in streepjes vervangen door een nummering in punt 1° en 2°.
In paragraaf 1 en paragraaf 2, eerste lid, zijn de woorden “artikel 195ter, §1” vervangen door de woorden “artikel III.36, §3”.
In paragraaf 1 zijn de woorden “ artikel 339ter of artikel 339quater” vervangen door de woorden “artikel V.297 of V.298”.

een tewerkstelling voorstellen. De Vlaamse Regering bepaalt de modaliteiten waaronder dit gebeurt. Tijdens de periode van deze tewerkstelling bevindt het personeelslid zich in de stand dienstactiviteit.

§2. Het salaris van de personeelsleden bedoeld in paragraaf 1, die geen tewerkstelling bekomen die minstens 50% bedraagt van de opdracht waarvoor zij vallen onder de toepassing van artikel III.35, §3, wordt afgebouwd overeenkomstig het volgende schema:

1° gedurende de eerste 2 jaren ontvangen zij het salaris waarop zij recht hadden op de laatste dag van hun tewerkstelling in de optie kinesitherapie of de opleiding kinesitherapie of conform artikel V.298;
2° vanaf het derde jaar wordt dit salaris elk jaar met 20% verminderd.

Het salaris van deze personeelsleden mag nooit minder bedragen dan zoveel maal 1/30 van het salaris als het personeelslid dienstjaren telt, met een maximum van 30/30.

§3. De personeelsleden bedoeld in paragraaf 1, die op 1 januari 1998 een andere bezoldigde activiteit uitoefenden met toestemming van de hogeschool, mogen deze activiteit blijven uitoefenen voor hetzelfde volume als op 1 januari 1998.

Alle personeelsleden melden jaarlijks de aard, de duur en het bruto belastbaar inkomen van hun bezoldigde activiteiten aan een commissie die speciaal met dit doel wordt opgericht. Indien de bezoldigde activiteit waarvan sprake in de eerste alinea wijzigt, kan deze commissie, volgens de regels bepaald door de Vlaamse Regering, de uitbetaling van de personeelsleden geheel of gedeeltelijk schorsen.

De Vlaamse Regering bepaalt de samenstelling en de werking van deze commissie.

Art. V.300.[951] §1. De benoemde personeelsleden, leden van het bestuurspersoneel en het opvoedend hulppersoneel van de onderwijsinstellingen die thans én hoger onderwijs met volledig leerplan én secundair onderwijs of aanvullend secundair beroepsonderwijs organiseren, kiezen op het ogenblik van de afsplitsing ingevolge artikel II.57 tussen een betrekking in het hoger onderwijs en een betrekking in het secundair onderwijs of aanvullend secundair beroepsonderwijs in een ambt van dezelfde categorie. Indien zij kiezen voor een betrekking in het secundair onderwijs, worden zij geacht benoemd te zijn in het secundair onderwijs. Zij behouden de salarisschaal die zij genoten op het ogenblik van de afsplitsing.

§2. Paragraaf 1 is eveneens van toepassing op de personeelsleden, verbonden aan een onderwijsinstelling voor hoger onderwijs met volledig leerplan die op 1 september 1995 is opgeheven, voor zover deze onderwijsinstelling op het ogenblik van de opheffing eveneens secundair onderwijs of aanvullend secundair beroepsonderwijs organiseerde.

In paragraaf 2, eerste lid, punt 1°, zijn de woorden “artikel 339quater” vervangen door de woorden “artikel V.298”.

[951] **Artikel V.300.** : Hogescholendecreet, artikel 340, gewijzigd bij het decreet van 19 april 1995 houdende wijzigingsbepalingen betreffende het hoger onderwijs in de Vlaamse Gemeenschap, artikel 64.
In paragraaf 1 zijn de woorden “artikel 305” vervangen door de woorden “artikel II.57”.

§3. De benoemde leden van het opvoedend hulppersoneel en van het administratief personeel, verbonden aan een hogeschool, kunnen te allen tijde overgaan naar het secundair onderwijs of aanvullend secundair beroepsonderwijs, bij wijze van mutatie zoals bedoeld in het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van bepaalde personeelsleden van het Gemeenschapsonderwijs of in het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerde psycho-medisch-sociale centra.

Deze mutaties zijn in afwijking van de in het eerste lid vermelde decreten, ook mogelijk voor leden van het opvoedend hulppersoneel die benoemd zijn in een selectie- of bevorderingsambt. Zij behouden de salarisschaal die zij genoten in het hoger onderwijs met volledig leerplan, indien deze salarisschaal hoger is dan deze in het secundair onderwijs of aanvullend secundair beroepsonderwijs.

Deze mogelijkheid tot mutatie vervalt op het ogenblik dat het personeelslid kiest voor een benoeming in een ambt van het administratief en technisch personeel van de hogeschool.

§4. De benoemde leden van het administratief personeel en de benoemde werkmeesters of werkplaatsleiders van de onderwijsinstellingen die thans én hoger onderwijs met volledig leerplan én secundair onderwijs of aanvullend secundair beroepsonderwijs organiseren, worden op 1 september 1995 overgenomen, met behoud van hun statutaire toestand, door de instelling voor secundair onderwijs of voor aanvullend secundair beroepsonderwijs. De personeelsleden aan wie op basis van de omkadering van de instelling voor secundair onderwijs of voor aanvullend secundair beroepsonderwijs geen betrekking kan worden toegewezen op 1 september 1995, worden met ingang van die datum geacht benoemd te zijn in de hogeschool. Voor het invullen van de omkadering in de instelling voor secundair onderwijs of voor aanvullend secundair beroepsonderwijs, heeft het personeelslid met de grootste dienstanciënniteit in voorkomend geval voorrang om te kiezen hetzij voor de instelling voor secundair of aanvullend secundair beroepsonderwijs, hetzij voor de hogeschool.

Art. V.301.[952] Met ingang van 1 september 1995 kunnen geen nieuwe terbeschikkingstellingen wegens ontstentenis van betrekking met toepassing van hoofdstuk II van het decreet van 9 april 1992 betreffende het onderwijs-III worden uitgesproken.

De personeelsleden die op 31 augustus 1995 ter beschikking gesteld zijn wegens ontstentenis van betrekking, worden met ingang van 1 september 1995 tot en met 31 december 1995 toegewezen aan een onderwijsinstelling, overeenkomstig de regels bepaald in artikel V.295. De hogeschool belast deze personeelsleden met pedagogische taken of stelt ze tewerk binnen de perken van haar omkadering. De personeelsleden belast met pedagogische taken ontvangen een wachtgeld of wachtgeldtoelage berekend overeenkomstig de bepalingen van artikel 29 van het besluit van de Vlaamse Regering van 29 april 1992 betreffende de

[952] **Artikel V.301.** : Hogescholendecreet, artikel 340bis, ingevoegd bij het decreet van 19 april 1995 houdende wijzigingsbepalingen betreffende het hoger onderwijs in de Vlaamse Gemeenschap, artikel 65.
In het tweede lid zijn de woorden “artikel 339” vervangen door de woorden “artikel V.295”.

terbeschikkingstelling wegens ontstentenis van betrekking, de reaffectatie, de wedertewerkstelling en de toekenning van een wachtgeld of wachtgeldtoelage.

Het besluit van de Vlaamse Regering van 29 april 1992 betreffende de terbeschikkingstelling wegens ontstentenis van betrekking, de reaffectatie, de wederterwerkstelling en de toekenning van een wachtgeld of wachtgeldtoelage houdt op met ingang van 1 september 1995 van toepassing te zijn op het hoger onderwijs met volledig leerplan, behoudens de artikelen 29 en 41.

Hoofdstuk 3. Overgangsbepalingen met betrekking tot de integratie

Art.V.302.[953] In de overgangsperiode van 1 februari 2013 tot 30 september 2013 kunnen beslissingen ten aanzien van een individueel personeelslid in het integratiekader die financiële repercussies hebben na 30 september 2013 uitsluitend genomen worden door het hogeschoolbestuur na akkoord van de universiteit die het personeelslid integreert.

Art. V.303.[954] De universiteit en de hogeschool sluiten voor de overgangsperiode van 1 februari 2013 tot en met 30 september 2013 een overeenkomst waarin ten minste de volgende afspraken gemaakt worden:
1° de praktische regeling in verband met beslissingen over individuele personeelsaangelegenheden van personeelsleden in het integratiekader;
2° de praktische afhandeling van de personeelsdossiers in het integratiekader;
3° afspraken over de uitwisseling van gegevens van de personeelsleden in het integratiekader;
4° afspraken over de behandeling van mogelijke conflicten tussen de universiteit en de hogeschool over personeelsleden in het integratiekader.

Art. V.304.[955] De arbeidsovereenkomst van de contractuele personeelsleden die op het ogenblik van de integratie verbonden zijn aan een academische opleiding die met ingang van het academiejaar 2013-2014 integreert in een universiteit, of aan een onderzoeksproject gerelateerd aan een dergelijke academische opleiding, wordt met ingang van 1 oktober 2013 overgenomen door de desbetreffende universiteit.

De hogeschool kan na 1 februari 2013 geen contractuele personeelsleden aanwerven voor de academische opleidingen die met ingang van het academiejaar 2013-2014 integreren in een universiteit of voor onderzoeksprojecten gerelateerd aan een dergelijke academische opleiding, tenzij:
1° het contract van het betrokken personeelslid afloopt vóór het einde van het academiejaar 2012-2013, en uiterlijk op 30 september 2013; of
2° de universiteit hiertoe haar akkoord gegeven heeft.

Art. V.305.[956] De assistenten die niet opgenomen zijn in het integratiekader of toegewezen aan een School of Arts behouden hun ambt van assistent ten persoonlijken titel.

---

[953] **Artikel V.302.** : Hogescholendecreet, artikel 171vicies, ingevoegd bij het integratiedecreet, artikel 108.
[954] **Artikel V.303.** : Hogescholendecreet, artikel 171vicies semel, ingevoegd bij het integratiedecreet, artikel 109.
[955] **Artikel V.304.** : Hogescholendecreet, artikel 171vicies bis, ingevoegd bij het integratiedecreet, artikel 111.
[956] **Artikel V.305.** : Hogescholendecreet, artikel 171duodetricies, ingevoegd bij het integratiedecreet, artikel 118.

Hoofdstuk 4. Personeelsformatie administratief en technisch personeel universiteiten

Art. V.306. Tot 1 januari 2014 luiden de artikelen V.48, V.50, V.54 en V.58 als volgt:

"Art. V.48. [957] De personeelsformatie van het administratief en technisch personeel omvat het geheel van de betrekkingen uitgedrukt in voltijdse eenheden en de daaraan gekoppelde graden. De leden van het administratief en technisch personeel vervullen de functies en bekleden de in die formatie opgenomen betrekkingen die overeenstemmen met de graad die ze bezitten. Het universiteitsbestuur stelt voor elke functie een functiebeschrijving en –profiel vast.

Art. V.50.[958] Benoemingen of aanstellingen in de functies waarin de personeelsformatie voorziet, gebeuren door werving, bevordering, overheveling of mutatie.

De benoemingen of aanstellingen vinden in principe plaats in een voltijds of deeltijds vast dienstverband. De omvang van een deeltijds dienstverband wordt uitgedrukt in een procentueel aandeel van een voltijds dienstverband. Het procentueel dienstverband moet ten minste 10% van een voltijdse aanstelling omvatten en wordt als een veelvoud van 5 uitgedrukt. Een halve dag per week komt overeen met 10%. De betrokkenen verkrijgen hetzelfde procentueel aandeel van het salaris dat zij zouden genieten in een voltijds dienstverband. Om te voorzien in tijdelijke personeelsbehoeften of in tijdelijke vervangingen van personeelsleden, kan het universiteitsbestuur personeel aanwerven, doch enkel op contractuele basis. De duur van de waarneming van vacante betrekkingen in afwachting van de definitieve opvulling ervan kan ten hoogste 2 jaar bedragen.

Het universiteitsbestuur kan de omvang van het dienstverband wijzigen met instemming of op verzoek van het personeelslid. In geval van een vermindering van de omvang behoudt het personeelslid gedurende 6 jaar het recht van terugkeer naar de oorspronkelijke omvang.

Art. V.54.[959] Onder bevordering wordt verstaan de benoeming of aanstelling in een functie van een hogere graad na interne bekendmaking en na het met succes doorlopen van de door het universiteitsbestuur vastgelegde selectieprocedure.

In afwijking van het eerste lid kan een bevordering in een functie van de onmiddellijk hogere graad en van de daaropvolgende graad plaatsvinden zonder interne bekendmaking en zonder selectie indien dit gebeurt in het kader van een vooraf door het universiteitsbestuur bepaalde loopbaanplanning en binnen de perken van de personeelsformatie. Deze afwijking geldt enkel voor de zeer goed functionerende en presterende personeelsleden. De bevordering moet afdoende gemotiveerd worden op basis van een evaluatie van de door de betrokkene geleverde prestaties.

Een eerste bevordering in een leidinggevende functie vindt steeds plaats na interne bekendmaking en selectie.

---

[957] Artikel V.48. : Universiteitendecreet, artikel 108, gewijzigd bij OD X, artikel III.21.
[958] Artikel V.50. : Universiteitendecreet, artikel 111, vervangen bij OD X, artikel III.23.
[959] Artikel V.54. : Universiteitendecreet, artikel 114, vervangen bij OD X, artikel III.26.

Art. V.58.[960] Personeelsleden ten laste van het patrimonium van de universiteit kunnen overgeheveld worden naar een betrekking van de personeelsformatie bedoeld in deel 5, titel 1, hoofdstuk 2, afdeling 2 en bezoldigd ten laste van de werkingsuitkeringen van de Vlaamse Gemeenschap met behoud van hun verworven graad, salarisschaal en anciënniteit op voorwaarde dat:

1° zij geworven werden volgens de procedure die beantwoordt aan de in artikel V.51 bepaalde wervingseisen;
2° zij de graad, anciënniteit en salarisschaal bezitten die zij zouden bekomen hebben indien de voorgaande diensten gepresteerd werden overeenkomstig de wettelijke, decretale en reglementaire bepalingen van toepassing op het personeel ten laste van de jaarlijkse werkingsuitkeringen.

Voor de toepassing van dit artikel moet beschouwd worden als personeelslid ten laste van het patrimonium, elk personeelslid dat verbonden is door een arbeidsovereenkomst met de universiteit, met inbegrip van het universitair ziekenhuis voor zover dit deel uitmaakt van de universitaire rechtspersoon, en gefinancierd wordt buiten de werkingsuitkeringen van de Vlaamse Gemeenschap."

Hoofdstuk 5. Praktijkassistenten hogescholen

Art. V.307. Tot 1 januari 2014 luidt artikel V.124 als volgt:

"Art. V.124.[961] Het assisterend personeel staat docenten, hoofddocenten, hoogleraren en gewoon hoogleraren bij en vervult onder hun leiding onderzoeks-, onderwijs- of begeleidingsopdrachten.

In voorkomend geval gebeuren de activiteiten, verricht in het kader van de voorbereiding van het doctoraatsproefschrift, onder de leiding van de promotor van de universiteit waaraan gedoctoreerd wordt.

Het assisterend personeel kan ten belope van een gedeeltelijke of volledige opdracht administratieve en/of organisatorische taken uitvoeren.

De hogescholen kunnen voltijdse of deeltijdse leden van het assisterend personeel met hun akkoord de titel van praktijkassistent verlenen ten belope van ten hoogste 30% van de begrote bezetting van het assisterend personeel in voltijdse eenheden uitgedrukt. Deze personeelsleden worden uitsluitend belast met taken van praktijkgericht onderwijs.

---

[960] Artikel V.58. : Universiteitendecreet, artikel 117, gewijzigd bij OD XVII, artikel V.4.
In het eerste lid, zijn de woorden "afdeling 2 van dit hoofdstuk" vervangen door de woorden "deel 5, titel 1, hoofdstuk 2, afdeling 2".
In het eerste lid, 1°, zijn de woorden "artikelen 112" vervangen door de woorden "artikel V.51".

[961] Artikel V.124. : Hogescholendecreet, artikel 104, gewijzigd bij OD VIII, artikel 37 en het Decreet tertiair onderwijs, artikel 12.
In het vierde lid is het woord "procent" vervangen door het symbool "%".
In het vijfde lid zijn de woorden "audiovisuele en beeldende kunst en muziek en dramatische kunst" vervangen door de woorden "Audiovisuele en beeldende kunst en Muziek en podiumkunsten" en is het woord "percent" vervangen door het symbool "%".

In afwijking van het vorige lid kunnen de hogescholen in de studiegebieden Audiovisuele en beeldende kunst en Muziek en podiumkunsten voltijdse of deeltijdse leden van het assisterend personeel met hun akkoord de titel van praktijkassistent verlenen ten belope van ten hoogste 50% van de begrote bezetting van het assisterend personeel in voltijdse eenheden uitgedrukt.”

DEEL 6. SLOTBEPALINGEN

Art. VI.1.[962] De Vlaamse Regering bepaalt de datum van inwerkingtreding van de artikelen II.130, §2, II.139, II.145 en II.146 na de uitvoering van de evaluatie van de werking van de instellingsreviews en van de proefprojecten bedoeld in artikel II.133.

Art. VI.2.[963] De artikelen III.20, III.21, III.22, III.46, V.48, V.50, V.54, V.58 en V.124 treden in werking op 1 januari 2014.

De artikelen II.207, II.209, II.210, II.213, II.216, II.218 II.314, II.334 en II.344 treden in werking vanaf het academiejaar 2014-2015.

[962] **Artikel VI.1.** : Artikel 50, tweede zin, Kwaliteitszorgdecreet.
De woorden "deze artikelen" zijn vervangen door de woorden "de artikelen II.132, §2, II.141, II.147 en II.148" en de woorden "artikel 45" zijn vervangen door de woorden "artikel II.133".
[963] **Artikel VI.2.** : Artikel V.96, OD XXIII

<u>BIJLAGE 1</u>: Parameters voor de berekening van het variabel onderwijsdeel van de instellingen hoger onderwijs voor de hiernavolgende begrotingsjaren

1° voor het begrotingsjaar 2013:

academiejaar 2006-2007	academiejaar 2007-2008	academiejaar 2008-2009	academiejaar 2009-2010	academiejaar 2010-2011
voor de berekening van het aantal financieringspunten FPi-input				
het aantal opgenomen studiepunten door generatiestudenten	het aantal opgenomen studiepunten door generatiestudenten	het aantal opgenomen studiepunten door studenten onder diplomacontract in een bacheloropleiding tot op het ogenblik dat een student 60 studiepunten verworven heeft in een en dezelfde bacheloropleiding	het aantal opgenomen studiepunten door studenten onder diplomacontract in een bacheloropleiding tot op het ogenblik dat een student 60 studiepunten verworven heeft in een en dezelfde bacheloropleiding	het aantal opgenomen studiepunten door studenten onder diplomacontract in een bacheloropleiding tot op het ogenblik dat een student 60 studiepunten verworven heeft in een en dezelfde bacheloropleiding
voor de berekening van het aantal financieringspunten FPi-output-initieel				
het aantal verworven studiepunten door niet-generatiestudenten in een basisopleiding in afbouw, in een initiële bachelor- en masteropleiding, in een schakelprogramma. De student heeft met de instelling een diplomacontract gesloten.	het aantal verworven studiepunten door niet-generatiestudenten in een basisopleiding in afbouw, in een initiële bachelor- en masteropleiding, in een schakelprogramma. De student heeft met de instelling een diplomacontract gesloten.	het aantal verworven studiepunten door een student die al 60 studiepunten verworven heeft in een basisopleiding in afbouw, in een initiële bachelor- en masteropleiding, in een schakel- en voorbereidingsprogramma voorafgaand aan een initiële masteropleiding.	het aantal verworven studiepunten door een student die al 60 studiepunten verworven heeft in een basisopleiding in afbouw, in een initiële bachelor- en masteropleiding, in een schakel- en voorbereidingsprogramma voorafgaand aan een initiële masteropleiding.	het aantal verworven studiepunten door een student die al 60 studiepunten verworven heeft in een basisopleiding in afbouw, in een initiële bachelor- en masteropleiding, in een schakel- en voorbereidingsprogramma voorafgaand aan een initiële masteropleiding.

		De student heeft met de instelling een diplomacontract gesloten	De student heeft met de instelling een diplomacontract gesloten	De student heeft met de instelling een diplomacontract gesloten.
voor de berekening van het aantal financieringspunten FPi-credit				
het aantal verworven **studiepunten** door studenten met een creditcontract	het aantal verworven **studiepunten** door studenten met een creditcontract	het aantal verworven **studiepunten** door studenten met een creditcontract	het aantal verworven **studiepunten** door studenten met een creditcontract	het aantal verworven **studiepunten** door studenten met een creditcontract
voor de berekening van het aantal financieringpunten FPi-diploma-initieel				
het aantal uitgereikte diploma's van hogeschoolopleidingen van een cyclus (in afbouw), het aantal uitgereikte tweede cyclusdiploma's aan de hogescholen en de universiteiten (in afbouw), het aantal uitgereikte masterdiploma's, vermenigvuldigd met factor 30	het aantal uitgereikte diploma's van hogeschoolopleidingen van een cyclus (in afbouw), het aantal uitgereikte tweede cyclusdiploma's aan de hogescholen en de universiteiten (in afbouw), het aantal uitgereikte masterdiploma's, vermenigvuldigd met factor 30	het aantal uitgereikte tweede cyclusdiploma's aan de hogescholen en de universiteiten (in afbouw), het aantal uitgereikte professioneel gerichte bachelordiploma's aan de hogescholen en het aantal uitgereikte masterdiploma's aan de hogescholen en de universiteiten, vermenigvuldigd met factor 30	het aantal uitgereikte tweede cyclusdiploma's aan de hogescholen en de universiteiten (in afbouw), het aantal uitgereikte professioneel gerichte bachelordiploma's aan de hogescholen en het aantal uitgereikte masterdiploma's aan de universiteiten en hogescholen, vermenigvuldigd met factor 30	het aantal uitgereikte tweede cyclusdiploma's aan de hogescholen en de universiteiten (in afbouw), het aantal uitgereikte professioneel gerichte bachelordiploma's aan de hogescholen en het aantal uitgereikte masterdiploma's aan de hogescholen en de universiteiten vermenigvuldigd met factor 30
voor de berekening van het aantal financieringspunten FPi-output-banaba				
de helft van het aantal verworven studiepunten door studenten onder diplomacontract in voortgezette (leraren) opleidingen (beperkt tot	de helft van het aantal verworven studiepunten door studenten onder diplomacontract in voortgezette (leraren) opleidingen (beperkt tot	de helft van het aantal verworven studiepunten door studenten onder diplomacontract in voortgezette (leraren) opleidingen (beperkt tot	de helft van het aantal verworven studiepunten door studenten onder diplomacontract in voortgezette (leraren) opleidingen (beperkt tot	de helft van het aantal verworven studiepunten door studenten onder diplomacontract in voortgezette (leraren) opleidingen (beperkt tot

de opleidingen die omgevormd werden) en in bachelor-na-bacheloropleidingen	de opleidingen die omgevormd werden) en in bachelor-na-bacheloropleidingen	de opleidingen die omgevormd werden) en in bachelor-na-bacheloropleidingen	de opleidingen die omgevormd werden) en in bachelor-na-bacheloropleidingen,	de opleidingen die omgevormd werden) en bachelor-na-bacheloropleidingen,
voor de berekening van het aantal financieringspunten FPi-diploma-banaba				
het aantal uitgereikte diploma's in voortgezette(leraren) opleidingen (beperkt tot de opleidingen die omgevormd werden), volgend op een eencyclusopleiding, en in bachelor-na-bacheloropleidingen, vermenigvuldigd met factor 15	het aantal uitgereikte diploma's in voortgezette (leraren) opleidingen (beperkt tot de opleidingen die omgevormd werden), volgend op een eencyclusopleiding, en in bachelor-na-bacheloropleidingen, vermenigvuldigd met factor 15	het aantal uitgereikte diploma's in voortgezette (leraren) opleidingen (beperkt tot de opleidingen die omgevormd werden), volgend op een eencyclusopleiding, en in bachelor-na-bacheloropleidingen, vermenigvuldigd met factor 15,	het aantal uitgereikte diploma's in voortgezette (leraren) opleidingen (beperkt tot de opleidingen die omgevormd werden), volgend op een eencyclusopleiding, en in bachelor-na-bacheloropleidingen, vermenigvuldigd met factor 15,	het aantal uitgereikte diploma's in voortgezette (leraren) opleidingen (beperkt tot de opleidingen die omgevormd werden), volgend op een eencyclusopleiding, en in bachelor-na-bacheloropleidingen, vermenigvuldigd met factor 15,
voor de berekening van de bonus voor beursstudenten				
Het aantal financieringspunten voor de beursstudenten FPi-input, FPi-output en FPi-diploma wordt vermenigvuldigd met een factor 1,5.				
voor de berekening van de bonus voor studenten met functiebeperking				
		Het aantal financieringspunten voor studenten met een functiebeperking FPi-input, FPi-output en FPi-diploma wordt vermenigvuldigd met een factor 1,5.	Het aantal financieringspunten voor studenten met een functiebeperking FPi-input, FPi-output en FPi-diploma wordt vermenigvuldigd met een factor 1,5.	Het aantal financieringspunten voor studenten met een functiebeperking FPi-input, FPi-output en FPi-diploma wordt vermenigvuldigd met een factor 1,5.
voor de berekening van de bonus voor werkstudenten				
		Het aantal	Het aantal	Het aantal

		financieringspunten voor werkstudenten FPi-input, FPi-output en FPi-diploma wordt vermenigvuldigd met een factor 1,5.	financieringspunten voor werkstudenten FPi-input, FPi-output en FPi-diploma wordt vermenigvuldigd met een factor 1,5.	financieringspunten voor werkstudenten FPi-input, FPi-output en FPi-diploma wordt vermenigvuldigd met een factor 1,5.
voor de berekening van de bonus voor de stopzetting van opleidingen				
		Het aantal financieringspunten, vastgesteld in het academiejaar 2007-2008, wordt bevroren en overgenomen in 2008-2009.	Het aantal financieringspunten, vastgesteld in het academiejaar 2007-2008, wordt bevroren en overgenomen in 2009-2010.	Het aantal financieringspunten, vastgesteld in het academiejaar 2007-2008, wordt bevroren en overgenomen in 2010-2011

2° voor het begrotingsjaar 2014:

academiejaar 2007-2008	**academiejaar 2008-2009**	**academiejaar 2009-2010**	**academiejaar 2010-2011**	**academiejaar 2011-2012**
voor de berekening van het aantal financieringspunten FPi-input				
het aantal opgenomen studiepunten door generatiestudenten	het aantal opgenomen studiepunten door studenten onder diplomacontract in een bacheloropleiding tot op het ogenblik dat een student 60 studiepunten verworven heeft in een en dezelfde bacheloropleiding	het aantal opgenomen studiepunten door studenten onder diplomacontract in een bacheloropleiding tot op het ogenblik dat een student 60 studiepunten verworven heeft in een en dezelfde bacheloropleiding	het aantal opgenomen studiepunten door studenten onder diplomacontract in een bacheloropleiding tot op het ogenblik dat een student 60 studiepunten verworven heeft in een en dezelfde bacheloropleiding	het aantal opgenomen studiepunten door studenten onder diplomacontract in een bacheloropleiding tot op het ogenblik dat een student 60 studiepunten verworven heeft in een en dezelfde bacheloropleiding
voor de berekening van het aantal financieringspunten FPi-output-initieel				
het aantal verworven studiepunten door niet-	het aantal verworven studiepunten door een	het aantal verworven studiepunten door een	het aantal verworven studiepunten door een	het aantal verworven studiepunten door een

generatiestudenten in een basisopleiding in afbouw, in een initiële bachelor- en masteropleiding, in een schakelprogramma. De student heeft met de instelling een diplomacontract gesloten.	student die al 60 studiepunten verworven heeft in een basisopleiding in afbouw, in een initiële bachelor- en masteropleiding, in een schakel- en voorbereidingsprogramma voorafgaand aan een initiële masteropleiding. De student heeft met de instelling een diplomacontract gesloten	student die al 60 studiepunten verworven heeft in een basisopleiding in afbouw, in een initiële bachelor- en masteropleiding, in een schakel- en voorbereidingsprogramma voorafgaand aan een initiële masteropleiding. De student heeft met de instelling een diplomacontract gesloten	student die al 60 studiepunten verworven heeft in een basisopleiding in afbouw, in een initiële bachelor- en masteropleiding, in een schakel- en voorbereidingsprogramma voorafgaand aan een initiële masteropleiding. De student heeft met de instelling een diplomacontract gesloten	student die al 60 studiepunten verworven heeft in een basisopleiding in afbouw, in een initiële bachelor- en masteropleiding, in een schakel- en voorbereidingsprogramma voorafgaand aan een initiële masteropleiding. De student heeft met de instelling een diplomacontract gesloten.
voor de berekening van het aantal financieringspunten FPi-credit				
het aantal verworven **studiepunten** door studenten met een creditcontract	het aantal verworven **studiepunten** door studenten met een creditcontract	het aantal verworven **studiepunten** door studenten met een creditcontract	het aantal verworven **studiepunten** door studenten met een creditcontract	het aantal verworven **studiepunten** door studenten met een creditcontract
voor de berekening van het aantal financieringpunten FPi-diploma-initieel				
het aantal uitgereikte diploma's van hogeschoolopleidingen van een cyclus (in afbouw), het aantal uitgereikte tweede cyclusdiploma's aan de hogescholen en de universiteiten (in afbouw), het aantal uitgereikte masterdiploma's,	het aantal uitgereikte tweede cyclusdiploma's aan de hogescholen en de universiteiten (in afbouw), het aantal uitgereikte professioneel gerichte bachelordiploma's aan de hogescholen en het aantal uitgereikte masterdiploma's aan de hogescholen en de	het aantal uitgereikte tweede cyclusdiploma's aan de hogescholen en de universiteiten (in afbouw), het aantal uitgereikte professioneel gerichte bachelordiploma's aan de hogescholen en het aantal uitgereikte masterdiploma's aan de hogescholen en de	het aantal uitgereikte tweede cyclusdiploma's aan de hogescholen en de universiteiten (in afbouw), het aantal uitgereikte professioneel gerichte bachelordiploma's aan de hogescholen en het aantal uitgereikte masterdiploma's aan de universiteiten en	het aantal uitgereikte tweede cyclusdiploma's aan de hogescholen en de universiteiten (in afbouw), het aantal uitgereikte professioneel gerichte bachelordiploma's aan de hogescholen en het aantal uitegereikte masterdiploma's aan de hogescholen en de

vermenigvuldigd met factor 30	universiteiten, vermenigvuldigd met factor 30	universiteiten, vermenigvuldigd met factor 30	hogescholen, vermenigvuldigd met factor 30	universiteiten vermenigvuldigd met factor 30
voor de berekening van het aantal financieringspunten FPi-output-banaba				
de helft van het aantal verworven studiepunten door studenten onder diplomacontract in voortgezette (leraren) opleidingen (beperkt tot de opleidingen die omgevormd werden) en in bachelor-na-bacheloropleidingen	de helft van het aantal verworven studiepunten door studenten onder diplomacontract in voortgezette (leraren) opleidingen (beperkt tot de opleidingen die omgevormd werden) en in bachelor-na-bacheloropleidingen,	de helft van het aantal verworven studiepunten door studenten onder diplomacontract in voortgezette (leraren) opleidingen (beperkt tot de opleidingen die omgevormd werden) en in bachelor-na-bacheloropleidingen	de helft van het aantal verworven studiepunten door studenten onder diplomacontract in voortgezette (leraren) opleidingen (beperkt tot de opleidingen die omgevormd werden) en in bachelor-na-bacheloropleidingen,	de helft van het aantal verworven studiepunten door studenten onder diplomacontract in voortgezette (leraren) opleidingen (beperkt tot de opleidingen die omgevormd werden) en bachelor-na-bacheloropleidingen,
voor de berekening van het aantal financieringspunten FPi-diploma-banaba				
het aantal uitgereikte diploma's in voortgezette (leraren) opleidingen (beperkt tot de opleidingen die omgevormd werden), volgend op een eencyclusopleiding, en in bachelor-na-bacheloropleidingen, vermenigvuldigd met factor 15	het aantal uitgereikte diploma's in voortgezette (leraren) opleidingen (beperkt tot de opleidingen die omgevormd werden), volgend op een eencyclusopleiding, en in bachelor-na-bacheloropleidingen, vermenigvuldigd met factor 15,	het aantal uitgereikte diploma's in voortgezette (leraren) opleidingen (beperkt tot de opleidingen die omgevormd werden), volgend op een eencyclusopleiding, en in bachelor-na-bacheloropleidingen, vermenigvuldigd met factor 15,	het aantal uitgereikte diploma's in voortgezette (leraren) opleidingen (beperkt tot de opleidingen die omgevormd werden), volgend op een eencyclusopleiding, en in bachelor-na-bacheloropleidingen, vermenigvuldigd met factor 15,	het aantal uitgereikte diploma's in voortgezette (leraren) opleidingen (beperkt tot de opleidingen die omgevormd werden), volgend op een eencyclusopleiding, en in bachelor-na-bacheloropleidingen, vermenigvuldigd met factor 15,
voor de berekening van de bonus voor beursstudenten				
Het aantal financieringspunten voor de beursstudenten FPi-input, FPi-output en FPi-diploma wordt vermenigvuldigd met een factor 1,5.				
voor de berekening van de bonus voor studenten met functiebeperking				

	Het aantal financieringspunten voor studenten met een functiebeperking FPi-input, FPi-output en FPi-diploma wordt vermenigvuldigd met een factor 1,5.	Het aantal financieringspunten voor studenten met een functiebeperking FPi-input, FPi-output en FPi-diploma wordt vermenigvuldigd met een factor 1,5.	Het aantal financieringspunten voor studenten met een functiebeperking FPi-input, FPi-output en FPi-diploma wordt vermenigvuldigd met een factor 1,5.	Het aantal financieringspunten voor studenten met een functiebeperking FPi-input, FPi-output en FPi-diploma wordt vermenigvuldigd met een factor 1,5.
voor de berekening van de bonus voor werkstudenten				
	Het aantal financieringspunten voor werkstudenten FPi-input, FPi-output en FPi-diploma wordt vermenigvuldigd met een factor 1,5.	Het aantal financieringspunten voor werkstudenten FPi-input, FPi-output en FPi-diploma wordt vermenigvuldigd met een factor 1,5.	Het aantal financieringspunten voor werkstudenten FPi-input, FPi-output en FPi-diploma wordt vermenigvuldigd met een factor 1,5.	Het aantal financieringspunten voor werkstudenten FPi-input, FPi-output en FPi-diploma wordt vermenigvuldigd met een factor 1,5.
voor de berekening van de bonus voor de stopzetting van opleidingen				
	Het aantal financieringspunten, vastgesteld in het academiejaar 2007-2008, wordt bevroren en overgenomen in 2008-2009.	Het aantal financieringspunten, vastgesteld in het academiejaar 2007-2008, wordt bevroren en overgenomen in 2008-2009.	Het aantal financieringspunten, vastgesteld in het academiejaar 2007-2008, wordt bevroren en overgenomen in 2009-2010.	Het aantal financieringspunten, vastgesteld in het academiejaar 2007-2008, wordt bevroren en overgenomen in 2011-2012

Gezien om gevoegd te worden bij het besluit van de Vlaamse Regering van … tot codificatie van de decretale bepalingen betreffende het hoger onderwijs.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel,

Pascal SMET